སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས།༼ཀ༽

མཛད་པ་པོ། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

མཛད་པ་པོ། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས།

༄༅། །སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས།༼ཀ༽

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0113

སྡེ་དགེའི་ཤིང་པར་སོགས་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༦ ལོའི་ཟླ་ལྔ་པར་གསར་དུ་བསྒྲིགས།
༢༠༢༢ ལོའི་ཟླ་ལྔ་པར་བསྐྱར་བཅོས་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

iv

དཀར་ཆགངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། ....1 ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། 2

༄༅། །སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ་བཞུགས་སོ། །

སྤྱིར་བསྐལ་པ་གང་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཚུལ། ....1 སྙིང་རྗེ་པད་མ་དཀར་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ལྔ་འབྱོན་ཚུལ། ......2 དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ། .... 14 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས། 14
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས། 18
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། 18
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ། 18
ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས། 20
ཚོགས་བསགས་ཚུལ། ....23 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ། ....39 སྐུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ། ....40 མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ། 89

དཀར་ཆག

v

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དང་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་གྱུར་པའི་ཚུལ། ....114 གཉིས་པ་རིགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ....114 གསུམ་པ་གཟིགས་པ་ལྔ་ལ་གཟིགས་པ། ....116 བཞི་པ་དགའ་ལྡན་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཕོ་བ། ....119 ལྔ་པ་ལྷུམས་ན་བཞུགས་པ། 120

དྲུག་པ་སྐུ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ། ....121 བདུན་པ་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱར་གཤེགས་པ། .... 124 བརྒྱད་པ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས། .... 126 དགུ་པ་བཟོའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ། .... 128 བཅུ་པ་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་སྟོབས་བསྟན་པ། .... 129 བཅུ་གཅིག་པ་གྲགས་འཛིན་མ་ཁབ་ཏུ་གསོལ་བ། ....132 བཅུ་གཉིས་པ་ཤིང་དགེ་བའི་སྙིང་པོའི་གཏམ། ....133 བཅུ་གསུམ་པ་ས་འཚོ་མ་བཙུན་མོར་བཞེས་པ། ....135 བཅུ་བཞི་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན། ....136 བཅོ་ལྔ་པ་ཞིང་པའི་སར་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་པ་སོགས། ....138 བཅུ་དྲུག་པ་བཙུན་མོ་རི་དྭགས་སྐྱེས་བཞེས་པ། .... 140 བཅུ་བདུན་པ་སྲུང་མས་བསྐོར་བ། ....141 བཅོ་བརྒྱད་པ་ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བ། .... 142 བཅུ་དགུ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། 147

དཀར་ཆག

vi

ཉི་ཤུ་པ་ལམ་འཚོལ་བར་བསྟན་པ། .... 149 ཉེར་གཅིག་པ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ། .... 152 ཉེར་གཉིས་པ་དཀའ་ཐུབ་གྲོལ་བ། .... 156 ཉེར་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ། .... 159 ཉེར་བཞི་པ་བདུད་བཏུལ་བ། .... 160 ཉེར་ལྔ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ། ....163 ཉེར་དྲུག་པ་ནགས་ཁྲོད་དུ་དལ་བར་བཞུགས་པ། .... 164 ཉེར་བདུན་པ་ཚངས་པ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཝཱ་རཱ་ན་སཱིར་གཤེགས་པ། .... 166 ཉེར་བརྒྱད་པ་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མ་བསྐོར་བ། .... 168 ཉེར་དགུ་པ་ཉེ་བའི་ལྔ་སྡེ་སོགས་གྲོལ་བ། .... 169 སུམ་ཅུ་པ་མ་ག་དྷཱར་འབྱོན་བའི་ལམ་བར་གྱི་གཏམ། .... 172 སོ་གཅིག་པ་རལ་པ་ཅན་སྟོང་བཏུལ་བ། .... 174 སོ་གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་བོས་བསུ་བ། ....181 སོ་གསུམ་པ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་བསྟན་པ། .... 184 སོ་བཞི་པ་ཀླུ་ཨེ་ལའི་འདབ་བཏུལ་བ། .... 189 སོ་ལྔ་པ་འཕགས་རྒྱལ་འདུལ་བར་མངགས་པ། .... 192 སོ་དྲུག་པ་ཁྱིམ་བདག་མེ་སྐྱེས་བཙས་པ། .... 199 སོ་བདུན་པ་འབར་བའི་ཕུག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ། ....203 སོ་བརྒྱད་པ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ། ....204 སོ་དགུ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་བཞེངས་པ། ....207 བཞི་བཅུ་པ་མཉན་ཡོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ། ....212 ཞེ་གཅིག་པ་གསལ་རྒྱལ་དད་པ་ལ་བཀོད་པ། 215

དཀར་ཆག

vii

ཞེ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་སྡེ། ....216 ཞེ་གསུམ་པ་ཤཱཀ་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ། ....234 ཞེ་བཞི་པ་གཅུང་དགའ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ....237 ཞེ་ལྔ་པ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་བསྟན་པ། ....241 ཞེ་དྲུག་པ་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་མ་ལྟ་བུར་ཕེབས་པ། ....243 ཞེ་བདུན་པ་འོད་ཟེར་ཅན་དུ་གཤེགས་པ། ....250 ཞེ་བརྒྱད་པ་བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྙིང་པོ་བཏུལ་བ། ....251 ཞེ་དགུ་པ་ཁྱེའུ་གཉིས། ....255 ལྔ་བཅུ་པ་ཀླུ་དགའ་བོ་ཉེ་དགའ་བཏུལ་བ། ....256 ང་གཅིག་པ་གསལ་རྒྱལ་ཀླུའི་གནོད་པ་ལས་བསྐྱབ་པ། ....258 ང་གཉིས་པ་གནོད་སྦྱིན་འབྲོག་གནས་བཏུལ་བ། ....260 ང་གསུམ་པ་ལག་བརྒྱུད་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ། ....264 ང་བཞི་པ་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས། ....266 ང་ལྔ་པ་སེང་གེ་བཏུལ་བ། ....271 ང་དྲུག་པ་ཤེད་བུ་སེར་སྐྱ་ཉར་སྐྱེས་པ། ....274 ང་བདུན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་འཁོར་དུ་འདུས་པ། ....276 ང་བརྒྱད་པ་འོད་སྲུངས་ལ་སྟན་ཕྱེད་སྩལ་བ། ....279 ང་དགུ་པ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བསྟན་པ། ....280 དྲུག་ཅུ་པ་སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་ཕུལ་བ་གཉིས། ....281 རེ་གཅིག་པ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ། ....283 རེ་གཉིས་པ་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་བཏུལ་བ། ....295 རེ་གསུམ་པ་ལྔ་ལེན་གཉིས་བསྡུམས་པ། 296

དཀར་ཆག

viii

རེ་བཞི་པ་ཤ་ཟ་སྟོང་བཏུལ་བ། ....297 རེ་ལྔ་པ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་སོགས། ....298 རེ་དྲུག་པ་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་གཉིས། ....301 རེ་བདུན་པ་ལྷ་ལས་བབས་པ། ....302 རེ་བརྒྱད་པ་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་དུ་གཤེགས་པ། ....305 རེ་དགུ་པ་དཔལ་སྦེད་བཏུལ་བ། ....309 བདུན་ཅུ་པ་མེ་སྐྱེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ....313 དོན་གཅིག་པ་འཕྲོག་མའི་གཏམ། ....313 དོན་གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་བཏུལ་བ། ....316 དོན་གསུམ་པ་ཁྱིམ་བདག་གདངས་ཅན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ། ....319 དོན་བཞི་པ་གྲོང་ཁྱེར་ཀཽ་ཤམྦྷི་པ་རྣམས་བཏུལ་བ། ....321 དོན་ལྔ་པ་མུ་ཏིག་ཅན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ། ....325 དོན་དྲུག་པ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་བརྗོད། ....328 དོན་བདུན་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྒྲུབས་པ། ....333 དོན་བརྒྱད་པ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱུང་བ་བསྡུམས་པ། ....335 དོན་དགུ་པ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་ལོག་སྤྱོད། ....342 བརྒྱད་ཅུ་པ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ། ....346 གྱ་གཅིག་པ་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་བཏུལ་བ། ....350 གྱ་གཉིས་པ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་གསོས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ། ....353 གྱ་གསུམ་པ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བཏུལ་བ། ....355 གྱ་བཞི་པ་སོར་འཕྲེང་ཅན་བཏུལ་བ། ....358 གྱ་ལྔ་པ་ལེགས་འོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། 361

དཀར་ཆག

ix

གྱ་དྲུག་པ་བྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་རི་ལ་དབྱར་གནས་མཛད་པ། ....363 གྱ་བདུན་པ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་འོད་སྲུང་མཆོད་པ། ....366 གྱ་བརྒྱད་པ་དབུལ་མོ་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ། ....368 གྱ་དགུ་པ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཁེངས་པ་བསལ་བ། ....370 དགུ་བཅུ་པ་མ་སྐྱེས་དགྲ་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ། ....371 གོ་གཅིག་པ་མ་སྐྱེས་དགྲ་དད་པ་ལ་བཀོད་པ། ....372 གོ་གཉིས་པ་ལྷས་བྱིན་ལུང་བསྟན་པ། ....375 གོ་གསུམ་པ་མཆོག་ཟུང་གིས་དམྱལ་བའི་རྒྱུད་གཟིགས་པ། ....378 གོ་བཞི་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གཤེགས་པའི་ལམ། ....380 གོ་ལྔ་པ་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་བདེ་བར་མཛད་པ། ....386 གོ་དྲུག་པ་མི་ཐི་ལ་སོགས། ....387 གོ་བདུན་པ་རྡོ་འཕངས་པ། ....388 གོ་བརྒྱད་པ་ཉ་གྲོ་དྷའི་གྲོང་སོགས། ....390 གོ་དགུ་པ་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་སོགས། ....393 བརྒྱ་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཏུལ་བ། ....395 བརྒྱ་དང་གཅིག་པ་བཅོམ་བརླག་གི་སྐོར་སོགས། .... 401 བརྒྱ་གཉིས་པ་ཨོ་ཏ་ལ་སོགས། ....404 བརྒྱ་གསུམ་པ་དགྲ་མཐར་དབྱར་གནས་པ། 405

བརྒྱ་བཞི་པ་ལྔ་ལེན་གྱི་ལམ་བར་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ། .... 410 བརྒྱ་ལྔ་པ་བྲམ་ཟེ་དབུལ་པོས་བདེན་པ་མཐོང་བ་སོགས། ....413 བརྒྱ་དྲུག་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་པ། .... 415 བརྒྱ་བདུན་པ་ཤཱཀྱ་ལྷག་མ་རྣམས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ། 419

དཀར་ཆག

x

བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པ་བྲམ་ཟེ་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། ....422 བརྒྱ་དགུ་པ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་གསུངས་པ། ....423 བརྒྱ་བཅུ་པ་ཡངས་པའི་ལམ་དུ་བཞུད་པ། ....424 བརྒྱ་བཅུ་གཅིག་པ་ཤ་པའི་ཚལ་དུ་བསྟན་པ། ....427 བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་པ་ནོར་ཅན་གྱི་གཏམ། ....428 བརྒྱ་བཅུ་གསུམ་པ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ། ....430 བརྒྱ་བཅུ་བཞི་པ་རྩྭ་ཅན་དུ་བཞུད་པ། ....432 བརྒྱ་བཅོ་ལྔ་པ་རྩྭ་ཅན་དུ་བྱོན་པའི་མཛད་པ། ....436 བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་པ་རབ་དགའ་བཏུལ་བ། ....438 བརྒྱ་བཅུ་བདུན་པ་རབ་བཟང་བཏུལ་བ། 439

བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ། ....442 བརྒྱ་བཅུ་དགུ་པ་སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་བཞེན་པ། ....444 བརྒྱ་ཉི་ཤུ་པ་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པ། ....448 བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་པ་བཀའ་བསྡུ་བ་དང་པོའི་སྐོར། .... 451 བརྒྱ་ཉེར་གཉིས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། ....459 བརྒྱ་ཉེར་གསུམ་པ་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། .... 461 བརྒྱ་ཉེར་བཞི་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་ཐ་མའི་མཛད་པ། ....462 བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་བཀའ་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ཚུལ། ....466 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..477

1

ངོ་སྤྲོད།
ས་ག་ཟླ་བའི་དུས་ཚིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསྟུན་མཆོག་ཏུ་བཀུར་འོས་དད་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གཙོ་བྱས་ཏེ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་མཛད་རྣམ་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ་དག་གི་ཆེད་དུ། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་མཁས་པ་སོ་སོས་བརྩམས་པའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་མཛད་རྣམ་གང་ཡོད་ཕྱོགས་བཏུས་ཀྱིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱ་འཆར་ཡོད་པ་ལྟར།
ཐེངས་འདིར་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་
ནཱ་ཐའི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར། རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར། དུང་དཀར་གྲུབ་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་བཅས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་འཕྲུལ་དེབ་གཉིས་སུ་བགོས་ཏེ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད།

2

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།
གངས་རིའི་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྲེང་བས་མུ་ཁྱུད་བྱས་པའི་རང་རེའི་སཱ་ལའི་སྨན་ལྗོངས་སུ། ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་དང་ཀུན་རིག་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་རི་རབ་ཀྱི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཀྱིས་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བཞིའི་ཟས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། གང་མང་ཞིག་ས་རྡུལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཆེས་མཐའ་མཇུག་གི་གཟིམས་མལ་བསྟེན་ལ་ཉེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་མྱུར་སྐྱོབ་དང་། གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུ་ནི་འཕྱིས་མེད་ན་སྔ་མེད་པའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། དེས་རང་རིགས་བསམ་ཡོད་གང་མང་ཞིག་གིས་དེ་དག་བསྐྱར་དཔར་དང་། དེབ་གཟུགས་པར་སྐྲུན་སོགས་ཀྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་དང་། སྲུང་སྐྱོབ་ལ་རེམ་བཞིན་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་དང་། ཡི་རང་གི་ལེགས་སོ་འབུལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ།།
ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། མི་རིགས་དེའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ནི་མི་རིགས་
དེའི་བླ་སྲོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་དར་སྤེལ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་། མི་རིགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཡིན་ན། བསམ་བློའི་རྒྱགས་ཕྱེ་རུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་དེ་དག་ནི། ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ཡིན་ལ། མི་རིགས་འདིའི་བླ་སྲོག་ཀྱང་ཡིན་ནོ།། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལས་ཀྱང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད། ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། འདྲིར་བཅུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི་སྟོང་གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀང་སྟེ་སངས་རྒྱས་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་བས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་དག་ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་། འབྲིར་བཅུག་པ་དག་གི་ཕན་ཡོན་དང་དགེ་མཚན་ཀྱང་མཚོན་ལ། དོན་གནད་ཀྱང་གོ་ཐུབ་བོ།།
༸ གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་། ང་རང་སྐུ་ཆེན་པོ་དང་འདུ་ཁང་

གསལ་བཤད།

3

རྫིག་པོ་རྒྱག་རྒྱུ་ལ་དེ་ཙམ་དགའ་བོ་མེད། སྐུ་ཆེན་པོ་བཞེངས་རུང་དེས་གསུང་ནི་མི་འབྱོན། དེ་ལས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་དཔར་བསྐྲུན་གྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ན་བཟང་། ཞེས་ཚོགས་སུ་བཀའ་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས། གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་ང་ཚོའི་མི་རིགས་འདིའི་ཡབ་མེས་གོང་མ་དག་གི་ཤུལ་བཞག་དེ་དག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། གནས་པ་བརྒྱུད་འཛིན་སོགས་དང་། རང་རིགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཕྲན་ཙམ་ཞུ་ཐུབ་ན་དགོངས་ཏེ། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དྲ་ཚིགས་སྒོ་འབྱེད་དང་། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་ལགས་ན། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཀྱང་གཙོ་བོ་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན། གཡུང་དྲུང་བོན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་དག་གི་བཀའ་རྩོམ་གྱི་གླེགས་བམ་དག །པར་བསྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་དང་། ཞོར་དུ་གཞན་གྱི་ཤེས་རིག་ནང་འདྲེན། དེང་རབས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་རྒན་གཞོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་ཀྱང་པར་བསྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།
སྤྱིར་སློབ་གཉེར་པ་མང་ཤོས་ཤིག་དེབ་གཟུགས་ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་དང་། དེབ་གཟུགས་
ཀྱང་གང་མང་ཞིག་པར་བསྐྲུན་བྱས་ཏེ་ཐོན་གྱིན་ཡོད་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་དཔེ་རིང་ལྟ་ཀློག་བྱེད་མཁན་ཇེ་ཉུང་དང་། པར་ཤིང་གི་སྤྱོད་སྒོ་ཡང་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས། པར་ཤིང་མང་པོ་ཞིག་མཛོད་ཕུགས་སུ་ས་རྡུལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་གཟིམས་འགོ་རྩོམ་བཞིན་ཡོད།
ལྷག་པར་དུ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་བརྡ་འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་འདིར་འོད་རླབས་ཀྱི་
འགྲོས་དང་འགྲོགས་ཏེ། ཚན་རྩལ་གྱི་ཤེས་རིག་རབ་ཏུ་དར་བས། མི་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་མི་ཤོང་བའི་དངོས་གཟུགས་གང་མང་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ལ་ཐོབ་ཤོར་དང་། ཕམ་ཉེས་འབྱུང་གིན་ཡོད་པའང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན། eBook གམ་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་བཟོ་རྩལ་འདི་དར་བས། གཟིགས་པ་པོ་དག་ལ་ཀློག་བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་བདེ་བ། གཞུང་ཚན་འཚོལ་སླ་བ། འཁྱེར་བདེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དབང་བཀུག་སྟེ། འཕྲུལ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་དེས། ཤོག་སྟེང་གི་དཔེ་ཆ་ཉར་བའི་དཔེ་མཛོད་

གསལ་བཤད།

4

ཁང་གྲགས་ཆེན་གང་མང་ཞིག་གི་གཏན་པ་མེད་པའི་སྒོ་གླེགས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་ལྡོག་བཅུག་པའང་གང་འཚམ་བྱུང་ཡོད་ན། ང་ཚོ་ཡང་དུས་རབས་ཀྱི་རྗེས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་རང་རེའི་ཤེས་རིག་གི་འོད་སྣང་། ཟླུམ་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ལ་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རླབས་རྡུལ་གྱི་འགྲོས་དང་མཉམ་པ་ཡོང་སླད་དང་། གཟིགས་པ་པོ་དག་གི་དགའ་མོས་དང་དུས་བབ་དང་བསྟུན་ཏེ། ང་ཚོས་ཀྱང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ཏེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་གནའ་དེང་གི་མཁས་པའི་བརྩམས་ཆོས་དག་eBook དང་ PDF སོགས་སུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་གཞི་འདི་འདེམ་པ་ཡིན།
སྤྱིའི་ཆ་ནས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་མཁས་དབང་སྔ་མ་དག་གི་གསུང་རབ་
གསར་བསྐྲུན་གྱིས་དེབ་གཟུགས་དཔེ་ཆ་དང་། གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱང་གང་མང་ཞིག་འཐོན་བཞིན་ཡོད་ན་ཡང་། གསར་དུ་པར་བསྐྲུན་བྱས་པའི་དེབ་གཟུགས་དང་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་དག་ལའང་ཆད་ལྷག་དང་ནོར་འཁྲུལ། ཞུས་ཆེན་པ་དག་གིས་རང་འདོད་དང་འོལ་ཚོད་སོགས་ཀྱིས་གང་བྱུང་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པ་སོགས། བློ་གཏད་ཆོག་པ་དང་ཁུངས་དག་པ། ཞུས་དག་ཚད་ལྡན་སོང་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དེབ་གཟུགས་དང་འཕྲུལ་དེབ་ཧ་ཅང་དཀོན་པའི་ཚོད་དུ་སྣང་བ་སོགས་དང་། ང་ཚོའི་ལས་གཞི་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་མཁས་དབང་སྔ་མ་དག་གི་གསུང་རབ་དག་རྩོམ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དམ་པ་སྔ་མ་དག་གི་ཕྱག་རྗེས་གསལ་བའི་པར་ཤིང་དག་གི་འཕྲིན་ལས་མཇུག་སྡུད་ཀྱིན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས། ང་ཚོས་པར་ཤིང་གི་རྒྱུན་ཡུན་གནས་ལ་འབད་བརྩོན་དང་། ཤིང་པར་གྱི་ནང་དུ་པར་ཤིང་ཆག་པ་དང་། ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ། པར་ཡིག་པས་བྲི་ནོར་དང་བརྐོས་ནོར་ཤོར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡིག་ནོར་རེ་ཟུང་ཡོད་ན་ཡང་། པར་ཤིང་མང་ཤོས་ཤིག་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། རིག་གནས་ལ་ནང་བྱན་ཆུབ་པའི་མཁས་དབང་དང་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་མང་ཞིག་གིས་ཞུས་དག་བཏང་བ་ཡིན་པས་གང་བྱུང་བཟོ་བཅོས་སོགས་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ནོར་ན་ཡང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ན། གསུང་རབ་ལ་བསྲེ་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས། ཐ་ན་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཡིག་

གསལ་བཤད།

5

འབྲུ་གཅིག་ལའང་བཅོས་ལྷད་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱུའི་རྩ་དོན་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ་དང་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། ང་ཚོས་དཔེ་རིང་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་དཔེར་བཟུང་སྟེ་དེ་དང་བུ་ཡིག་གཉིས་གཤིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ། མ་ཕྱི་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཡིག་ནོར་མངོན་མཚན་ཅན་རྣམས་ནོར་བཅོས་བྱས་ཡོད་ན་ཡང་། འཕྲུལ་དེབ་བམ་ eBook གི་ནང་དུ་ཟུར་མཆན་བཞག་ཚེ་ཅུང་སྟབས་མི་བདེ་བས། eBook གི་ནང་དུ་ང་ཚོས་ནོར་བཅོས་བྱས་པ་དེ་ཡིག་མདོག་དམར་པོར་བསྒྱུར་ཡོད་ལ། PDF ཡི་ནང་དུ་ང་ཚོས་གང་ནོར་བཅོས་བྱས་པའི་མ་ཕྱིའི་ཡི་གེའམ། ནོར་ལྷག་ཏུ་ཐག་བཅད་པའི་གཞུང་ཡིག་གམ་མ་ཕྱིའི་ཡི་གེ་དེ་མཇུག་དུ་ཟུར་མཆན་གྱི་ངོ་བོར་བཀོད་ཅིང་། ཞུ་སྒྲིག་པའི་ནོར་བཅོས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་གཞུང་ཡིག་དངོས་སམ་གཞུང་དཀྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དུ། གོང་དུ་མཚམས་རྟགས་དང་། འོག་ཏུ་མཆན་གྲངས་སྦྱར་ཡོད་པས། གཞུང་དཀྱུས་སུ་ཤོར་དོགས་དང་ནོར་ས་མེད། མདོར་ན་ PDF ཡི་ནང་དུ་ཞུ་སྒྲིག་པས་ནོར་བཅོས་བྱས་ཡོད་པ་ཚང་མར་ཟུར་མཆན་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ནོར་བཅོས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོགས་གནས་ཡོད་ཚེ། ཟུར་མཆན་དུ་གསལ་བ་ལྟར་གྱི་མ་ཡིག་དེ་ཚུར་དྲངས་ཏེ་འགྲེལ་བརྒྱབ་ཆོག་ཅིང་། པར་གཞིའི་ནང་གི་ཞུ་སྒྲིག་པའི་ནོར་བཅོས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་དག་བླངས་ཤིང་། ཟུར་མཆན་ལས་ཆད་རྟགས་ཅན་རྣམས་ཕུད། ཟུར་མཆན་གཞན་དག་ཚུར་དྲངས་ཏེ་གཞུང་དཀྱུས་དང་སྦྱར་ན། གཞུང་དེ་དང་དེའི་མ་ཕྱིའམ་མ་དཔེའི་དཔེ་རིང་དངོས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་གསུང་རབ་ལ་བསྲེ་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས། ཐ་ན་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་བཅོས་ལྷད་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་དགོས་པའི་རྩ་དོན་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་པའང་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ ༢༠༡༥ ལོའི་ཟླ་ ༠༢ པའི་
ཚེས་ ༠༥ ལ།

1

༄༅། །སྟོན་པའི་མཛད་རྣམ།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་།

༄༅། །སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཚོགས་སམ་སྨོན་ལམ་རྫོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དག་པ་དང་། འདུལ་བྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྨིན་པ་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་

དེས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ།
འདི་ལ་གསུམ་སྟེ།

སྤྱིར་བསྐལ་པ་གང་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཚུལ།
ཁྱད་པར་དུ་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་འབྱོན་ཚུལ། ཁྱད་པར་དུ་མི་

མཇེད་འཇིག་རྟེན་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འབྱོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྐལ་པ་
ལ་སྒྲོན་མའི་བསྐལ་པ་དང་མུན་པའི་བསྐལ་པ་གཉིས་ལས་སྒྲོན་བསྐལ་ལ་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་གི་མུན་བསྐལ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲོན་བསྐལ་བསྐལ་པ་
བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ངམ་སྟོང་དང་ལྔ། དེ་ནས་མུན་བསྐལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅུ། དེ་ནས་སྒྲོན་བསྐལ་བསྐལ་པ་སྙན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁྲི། དེ་ནས་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

2

མུན་བསྐལ་ཁྲི་འདས་པ་དང་། བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོན་བསྐལ་ལ་
སངས་རྒྱས་བརྒྱད་ཁྲི། དེ་ནས་མུན་བསྐལ་སུམ་བརྒྱ། དེ་ནས་སྒྲོན་བསྐལ་ཡོན་ཏན་
བཀོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འབྱུང་བར་བསྐལ་བཟང་ནས་བཤད་
དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

སྙིང་རྗེ་པད་མ་དཀར་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ལྔ་འབྱོན་ཚུལ་
དང་།

གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སངས་
རྒྱས་སྟོང་འབྱོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདིར། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གླིང་བཞི་པ་འདི་ཉིད་དུ་

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྩིབས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྲས་
རྒྱལ་བུ་མིག་མི་འཛུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་དང་། རྒྱལ་ཕྲན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་
བཅས་པ་མངའོ། །དེའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གཙོ་བོ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་ཞེས་བྱ་བ་
སྲས་བརྒྱད་ཅུ་དང་། སློབ་མ་བྲམ་ཟེ་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་སྲས་བྲམ་ཟེ་
རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་རིན་

ཆེན་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྩིབས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ཀྱིས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་སྲས་རྒྱལ་བུ་སྟོང་གིས་ཟླ་བ་གསུམ་གསུམ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

3

ཏེ། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པ་དང་། ཡབ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་
རྡུལ་གྱིས་ལོ་བདུན་དུ་བསྙེན་བཀུར་བྱས། ཆོས་མཉན་ནས་རྨི་ལམ་བརྟགས་པས།

རྒྱལ་པོ་རྩིབས་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་མང་པོ་ཟ་བ་དང་། སྟག་ལ་སོགས་པ་གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་གྱིས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བློན་པོ་ཁ་ཅིག་ཤིང་རྟ་བདེ་བ་ལ་ཞོན་ནས་ལམ་གོལ་བར་འདོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྨིས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཆགས་ཤིང་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པས་
ངན་སོང་དང་འཁོར་བར་ལུང་བསྟན། བློན་པོ་དེ་དག་ཉན་རང་དུ་ལུང་བསྟན། གཞན་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྨི་ལྟས་ལུང་བསྟན་ནོ། །
དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མིར་གྱུར་

པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའང་རྙེད་པར་དཀའ།
དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པའང་རྙེད་པར་དཀའ་ཡིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་
སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་བསྐུལ་བས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཁོ་བོ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་

རྒྱ་བར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་སྨྲ་ཞིང་། སེམས་བསྐྱེད་དུ་མ་
འདོད་པ་ལ། བྲམ་ཟེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐུལ་བས། སངས་རྒྱས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་པོ་འབྱུང་ན་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ནས་
སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོས་མེ་ལོང་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
བསྟན་ནས། གང་བཟང་བ་ལ་འདམ་དུ་བཅུག་པས། རྒྱལ་པོའང་དད་དེ་རང་གི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཁབ་ཏུ་ཞུགས་ནས། སྐྱེ་བོའི་འགྲུལ་བཅད་དེ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

4

སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་རྒྱལ་བུ་སྟོང་ཡང་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཟུང་

བའི་ཕྱིར། ཁང་པར་ཞུགས་ཏེ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བར་ལ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་
རྡུལ་གྱིས་སྲོག་ཆགས་མང་པོ་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལོ་བདུན་འདས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལྷས་བསྐུལ་ནས་ལངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟུང་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་དུ་ལུང་བསྟན་ནོ། །
བུ་ཐུ་བོ་མིག་མི་འཛུམས་ནི་ཚེ་དཔག་མེད་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྲོད་ལ་
ཆོས་ནུབ་པའི་ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་འོད་ཟེར་
ཀུན་ནས་འཕགས་པ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའོ། །དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་རྗེས་སུ་བུ་གཉིས་པ་ནི། མཐུ་ཆེན་ཐོབ་སྟེ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཡོན་ཏན་ནོར་བུ་
བརྩེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། །བུ་གསུམ་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་རྡུལ་བྲལ་ཡང་དག་བརྩེགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་
གཟིགས་སུ་ལུང་བསྟན་ནོ། །བུ་བཞི་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་རོ། །ལྔ་པ་ནི་པདྨ་དམ་

པར་རོ། །དྲུག་པ་ནི་དབང་སྒྱུར་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོར་རོ། །བདུན་པ་ནི་སྣང་བ་རྡུལ་
བྲལ་སྤོས་མཐོ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོར་རོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་
བསྒྱིངས་བའི་དབང་ཕྱུག་ཏུའོ། །
དེ་ནས་བར་སྐབས་འདིར་སྲོག་ཆགས་ཁྲི་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་ནས་དེ་
ནས་བུ་དགུ་པ་མི་འཁྲུགས་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། །བཅུ་པ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་
ཏུའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱལ་པོའི་ཟླ་བར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བུ་སྟོང་ཚང་བར་ལུང་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

5

བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་ཕྲན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། སྲོག་ཆགས་དུང་ཕྱུར་ཕྲག་
དགུ་དང་བྱེ་བ་ཕྲག་གཉིས་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྱི་སྲས་བརྒྱད་ཅུ་དང་། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྱི་སློབ་མ་བྲམ་ཟེ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་
བྱེ་བ་ཕྲག་གསུམ་ལུང་བསྟན་པས་རྣམ་པར་གཟིགས་དང་། གཙུག་ཏོར་ཅན་དང་།
ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་ཀློག་པ་སྟོང་གི་དང་

པོ་ལུང་བསྟན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རིག་བྱེད་ཀློག་པ་སྟོང་གི་གཉིས་པ་སྐར་མ་སྐྱོང་ནི་

བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་དང་པོ་འཁོར་བ་འཇིག་གོ །གསུམ་པ་ཏམ་བུ་ར་ནི་གསེར་ཐུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་ཀུན་གྱིས་སྲུངས་ནི་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་སུའོ། །ལྔ་པ་དྲི་མེད་འོད་ནི་བྱམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུའི་
བར་དུ་ལུང་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀློག་པ་སྟོང་
གི་ཐ་མ་ལ་ཞིང་ཟུང་སེམས་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་བསྒོས་པས། ཅུང་ཟད་བསམ་ལོང་ཡོད་
དོ་ཞེས་ཟེར་ནས། དེ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྱི་བསྙེན་བཀུར་པ་ལྔས། ཞིང་བཟུང་

སེམས་བསྐྱེད་པས་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་ནོ། །
དེ་ནས་ཐ་མས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་ལ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་
དེ་ལ་ཐུབ་པ་ཉི་མ་དུ་མཆི་པར་འགྱུར། །བཀའ་སྩལ་པ། ཐུབ་པ་ཉི་མ་སྟོང་དང་བཞི་

འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསོལ་པ། ཐུབ་པ་ཉི་མ་སྟོང་དང་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སྐུ་ཚེའི་
ཚད་དང་གདུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཅིག །སྨོན་ལམ་བཏབ་
པས། ལེགས་སོ་གནང་སྟེ་སངས་རྒྱས་གསལ་མཛད་ཅེས་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྱིས་དགོངས་པར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

6

སོགས་པ་སྲོག་ཆགས་མང་པོས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་
ཡང་བཟུང་ཟིན་གྱིས། ད་ནི་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ།
ཞིང་མ་དག་པ་མི་མཇེད་ཀྱི་ཞིང་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཚང་བར་
སྤྱོད་པ། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ། ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་
ལྷག་པར་གཟིགས་ནས། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་བཏབ་སྟེ་བདེན་པའི་སྟོབས་
བརྗོད་པས། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོས་ལེགས་སོ་གནང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་དག་

པར་སྨོན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁྱོད་ནི་པད་མ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །གཞན་ནི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་བསྔགས་པ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དེ། བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་
སངས་རྒྱས་བཞི་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་ལུང་བསྟན། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་སྐྱེས་བསྐུར། ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་དོ། །
དེ་ནས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། སྐུ་གདུང་གི་
མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་ཏེ་ལོ་བྱེ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་མཆོད་པའང་བྱས་སོ། །བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལོ་ཉི་ཁྲིའི་བར་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་དོ། །དེ་ལྟར་
ན་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ལྔ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་མཛེས་པར་སྣང་བ་ལ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་
ཡས་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ཕོ་བྲང་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

7

རྣམ་པར་དག་པ་ཅན་དུ་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་
ཡུལ་འཁོར་བསྲུང་ཞེས་བྱ་བ་བཙུན་མོ་བདུན་འབུམ་དང་སྲས་སྟོང་དུ་ཚང་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དེས་སངས་རྒྱས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་
བྱེ་བ་ཚང་བར་བསྙེན་བཀུར་ཏེ། དགེ་སློང་རེ་རེ་ལའང་གཡོག་གསུམ་གསུམ་ཕུལ་ལོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བུ་དེ་དག །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་རྙེད་པར་འགྱུར། །མིར་

སྐྱེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་རྙེད། །གྲོགས་པོ་གང་དག་དད་དང་ཆོས་ཉན་པ། །འདི་
འདྲ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་
པ་སྨྲ་ཞིང་། ཙན་དན་སྤྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་ནང་དུ། རྒྱལ་པོ་སྲས་
དང་བཙུན་མོར་བཅས་པ་ཞུགས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འཁོད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་
མཉན་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཟླ་བ་ཉ་ལ་བབ་པ་དང་། བཙུན་མོ་མ་སྨད་
པའི་པང་བར་ཁྱེའུ་ཆོས་སེམས་དང་། དཔེ་མེ་པའི་པང་བར་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་གཉིས་

རྫུས་ཏེ་བྱུང་ངོ་། །དེ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་མཉན་ནོ། །དེའི་ཚེ་

རྒྱལ་པོ་འདི་སྙམ་དུ། རྒྱལ་བུ་འདི་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ན།

གང་ཐོག་མར་སངས་རྒྱ་བརྟག་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། གཞོན་ནུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་

བྲིས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་བུམ་པར་བཅུག་སྟེ། ཞག་བདུན་དུ་མཆོད་པ་བྱས་
ཏེ། བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་སྲས་སྟོང་དང་གཞོན་ནུ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་ནང་མིས་

བུམ་པའི་ནང་ནས་མིང་རྣམས་ཕྱུང་ངོ་། །

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

8

ཐོག་མར་གཞོན་ནུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིང་བྱུང་བས། ས་གཡོས་ཤིང་རོལ་མོའི་སྒྲ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་འཇིག་གོ །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་སྡེ་གསེར་ཐུབ་བོ། །དབང་པོ་ཞི་བ་འོད་སྲུངས་སོ། །དོན་ཐམས་ཅད་དུ་གྲུབ་པ་
ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའོ། །སྐ་རགས་ཅན་ནི་བྱམས་པའོ། །མཆོག་གི་བློ་གྲོས་ནི་སེང་

གེའོ། །གློག་གི་ལྷ་ནི་ཏོག་ཅེས་བྱ་བའོ། །བཟང་པོ་ནི་མེ་ཏོག་དམ་པའོ། །འོད་ཀྱི་
དཔལ་ནི་མེ་ཏོག་གོ །རྣམ་པར་སྣང་བའི་པད་མ་ནི་སྐར་རྒྱལ་ལོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་

འོད་ནི་སྤྱན་ལེགས་སོ། །རྡུལ་མེད་ནི་ལག་བཟང་ངོ་། །བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་ནི་འོད་
དོ། །དགེ་བ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྐར་མ་ལ་དགའ་བའོ། །ཕྱོགས་འབྱོར་པ་ནི་

མངོན་པར་འཕགས་པ་གཤེགས་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་མངའ་བའོ། །དཔལ་སྦས་ནི་ནོར་དཔལ་ལོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
ནི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་སོ། །དྲག་ཤུལ་ཅན་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སོ། །རིན་

ཆེན་གྲགས་ནི་ཀུན་ཏུ་སྣང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཏེ། བུ་སྟོང་གི་ནང་ནས་
གཅིག་བཞག་པ་ཅོད་པན་བརྒྱན་པའི་བར་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་
མཐའ་ཡས་གྲགས་པའོ། །
དེ་ནས་ཐ་ཆུང་བློ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མིང་བྱུང་བ་དང་། སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་
དང་སྤུན་རྣམས་ན་རེ། བདག་ཅག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བྱས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད། ཅེས་སྤྱོས་པ་
དང་། དེས་སྨྲས་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་འདི་དག་ནམ་མཁའ་མཚུངས་ཤིང་

འདྲ། །བདག་གི་ཡིད་ལ་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་སྙམ་བགྱིད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

9

བདག་གི་སྨོན་ལམ་འདིར་དག་འགྱུར། །བདག་གི་སྨོན་ལམ་ཅི་འདྲར་ཐམས་ཅད་
འདིར་གསོན་ཅིག །ཁྱེད་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཇི་ཙམ་པ་དང་སྡོམ་པ་དག །ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཇི་སྙེད་དེ་དག་ཀུན་བསྡོམས་པ། །ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པ་དེ་སྙེད་བདག་གི་ཚེར་

འགྱུར་ཏེ། །བདག་གི་དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཀུན་མ་ལུས་སྙེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་
པ་སྨྲས་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་གི་ཐ་མ་པ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགུ་
བརྒྱ་བཅུ་གོ་དགུའི་ཚེ་ཚད་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་དུ་འགྱུར་
ཞིང་། བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་མོས་པས་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་སྟོང་གིས་ཁྱེའུ་ཆོས་སེམས་དང་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ལ་ཁྱེད་
གཉིས་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞེས་དྲིས་པས། ཆོས་སེམས་ནི་ང་ཁྱེད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལག་ན་རྡོ་རྗེར་གྱུར་ཏེ། ནང་ན་སྤྱོད་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་

ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་གྱུར་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉན་མོས་རྟོགས་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་བཀའ་སྡུད་པ་
པོ་ཡིན་ཅིང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྐལ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པར་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེས་རྣམ་པར་གནོན་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ། དེ་ནི་ཚངས་པ་གཙུག་
ཕུད་ཅན་ནོ། །ཡུལ་འཁོར་སྲུངས་ནི་མར་མེ་མཛད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྟོང་
ཡིན་གྱི་སྟོང་རྩ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་། ཕྱག་རྡོར་མོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བླུན་པོའི་ཁ་

ལ་མ་རྒྱུག་ཅིག །

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

10

འོ་ན་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ཆུས་འཇིག་

པའི་ཚེ་མཚོ་ནས་གསེར་གྱི་པད་མ་སྟོང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བའི་ལྟས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཀྱེ་མ་བསྐལ་པ་འདི་ནི་

བཟང་པོའོ་ཞེས་བརྗོད་པས། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་གྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པད་དཀར་ལས་བཤད་ལ། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། བསྐལ་པ་
བཟང་པོའི་མིང་བསྐལ་པ་པད་མ་སྟོང་མཐོང་ཞེས་བཏགས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བ་ལ་གནས་བསྐལ་གྱི་མར་འགྲིབ་ཀྱི་བརྒྱད་ཁྲི་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་

བར་ལ་འབྱུང་ངོ་། །བརྒྱད་ཁྲི་བས་སྔ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། སྐྱོ་བ་ཤས་ཆུང་བས་ཆོས་
དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་སོ། །བརྒྱ་པ་བས་འཕྱི་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚེ་དང་སེམས་ཅན་
དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བས་སོ། །ཡར་འཕེལ་
ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བ་ངང་གིས་སྤོང་ཞིང་། དངོས་པོ་རྣམས་འཕེལ་བས་སྐྱོ་བ་
མི་སྐྱེ་བས་སོ། །
ཇི་སྐད་དུ། མར་ནི་བསྐལ་པ་འགྲིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་

འབྱུང་། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདིའི་རྣམ་གཞག་ལ་

དགོངས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་དུ་མི་བསམ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་པད་མ་དཀར་པོར། འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་མཐེ་བོང་ཅན་ན་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སུ་མི་མཐེ་བོང་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་སངས་

རྒྱས་སྐར་མ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྐུ་ཁྲུ་གང་བ་སོར་བདུན་གྱི་ཚད་ཙམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། བརྒྱད་ཁྲི་བས་སྔ་བའི་སངས་རྒྱས་མང་པོ་བཤད་པས་སོ། །འདིའི་

ཚེ་ལོ་བཞི་ཁྲིའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་འཇིག །སུམ་ཁྲིའི་དུས་སུ་གསེར་ཐུབ། ཉི་ཁྲིའི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

11

དུས་སུ་འོད་སྲུངས། བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། བརྒྱད་ཁྲི་པའི་དུས་སུ་བྱམས་

པ་འབྱུང་ངོ་། །
མདོ་བསྐལ་བཟང་དུ་སངས་རྒྱས་རེ་རེའི་ཡུལ་དང་རིགས་དང་འོད་དང་ཡབ་
ཡུམ་དང་སྲས་དང་རིམ་གྲོ་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅན་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་
གཉིས་དང་། འཁོར་འདུས་པ་དང་། ཚེ་ཚད་དང་། བསྟན་པ་གནས་པའི་ཚད་དང་། སྐུ་
གདུང་སྟེ། མཆོག་ཟུང་སོ་སོར་བགྲངས་པའི་དོན་བཅུ་གསུམ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་
བསྟན་ཅིང་། ཁ་ཅིག་གིས་གདུང་སྨོས་ཏེ་བཅུ་བཞིའོ། །འཁོར་འདུས་པའང་ཁ་ཅིག་

ལ་རེ་རེ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་མང་པོ་དང་སྐུ་གདུང་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རིལ་པོ་
གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་གཉིས་སོ། །
སྟོན་པ་འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་ང་སྐྱེ་བའི་
ཡུལ་ནི་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ནི་རྒྱལ་རིགས་སོ། །གདུང་ནི་གོའུ་ཏ་མའོ། །འོད་
ནི་འདོམ་གང་ངོ་། །ཡབ་ནི་ཟས་གཙང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུམ་ནི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཞེས་
བྱའོ། །སྲས་ནི་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །རིམ་གྲོ་པ་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་ཞེས་
བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་ཉེ་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་མཆོག་ནི་པང་ནས་སྐྱེས་ཞེས་བྱའོ། །འདུས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་དགེ་སློང་སྟོང་ཉིས་

བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །སྐུ་ཚེའི་ཚད་ནི་ལོ་བརྒྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་

གནས་སོ། །ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་སྣང་ངོ་། །སྐུ་གདུང་ནི་རྒྱས་

པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
འོ་ན་སངས་རྒྱས་མོས་པ་འབྱོན་པའི་དུས་ན། མི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

12

ཐུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། མི་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བས་སྔ་བར་མི་འབྱུང་བས་སོ་
ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་བསམ་གྱི་མི་
ཁྱབ་བོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་སྟོང་དུ་ངེས་ན། བརྒྱད་སྟོང་པར། དགེ་སློང་ཁྲི་བསྐལ་པ་

བཟང་པོ་འདི་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དུ་གྲགས་པས་དེ་གཙོ་བོར་སྨོས་ཀྱི་གཞན་མ་བཀག་གོ་ཞེས་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་གསུང་སྟེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བར་

གྲངས་སྟོང་གི་ངེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་དུ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལ་
གྲངས་སྟོང་དུ་གྲགས་པའི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གཞན་བསྒྲུབ་པ་དང་
དགག་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ཞིག་པའི་རྗེས་སུ་འདིར་ཆགས་པ་ལ་སངས་རྒྱ་བ་
འདིར་སངས་རྒྱ་ཞེས་དགོངས་ཏེ། བསྐལ་པ་འཛིན་པ་ཞིག་པའི་ཤུལ་དུ། འདིར་

ཆགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་
བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་སྟོང་ངམ་སྟོང་དང་ལྔ་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་འདིར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བཤད་པ་ནི་
དེ་དག་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་རིང་ལ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའམ། ཡང་ན་སྤྲུལ་པའི་དབང་

དུ་བྱས་པ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་བླ་མ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་ཚུལ་
བཟུང་ནས་ཆོས་མི་སྟོན་པས་སོ། །བསྐལ་པ་འདི་ལ་སྔར་སངས་རྒྱས་བཞི་ལས་མ་

སོང་ན། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

13

གཟིགས་ལ་སོགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་
ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ནའང་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་ཞེས་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཞིང་འདིར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞིང་འདས་

པའང་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་ཟད་དོ། །
ཡང་མདོ་ཐ་དད་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ཏོག་ལ་རབ་གསལ་དང་། མོས་པ་ལ་སྣང་མཛད་དམ་གསལ་མཛད་ཅེས་འབྱུང་བ་ནི། མཚན་གྱི་
རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། འགལ་ཞིག་འགྱུར་ཁྱད་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་
ལ་ཞིང་འདི་ལ་མི་མཇེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། མི་མཇེད་ནི་བཟོད་པའི་མིང་སྟེ་ཉོན་མོངས་
པ་དུག་གསུམ་གྱིས་མི་འཕྲོགས་ཤིང་བཟོད་ལ། དེ་ལ་སེམས་བསྲན་ཐུབ་པས་མི་

མཇེད་དེ། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་མི་མཇེད་
ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་འདོད་ཆགས་ལ་མི་མཇེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་མི་

མཇེད་པ་དང་། གཏི་མུག་ལ་མི་མཇེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ལ་
མི་མཇེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་མི་མཇེད་ཅེས་བྱའོ། །འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་དེར་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་ཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟོང་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་ཞིང་དེའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་དེའི་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

14

མིང་གིས་བཏགས་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བཟོད་པ་དེ་མངའ་བས་དེའི་མིང་

གིས་བཏགས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་བསྟན་
པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བ་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ།
དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་བཟོད་པ་དང་དུལ་བ་དང་དེས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོས་བསྡིགས་མཚོན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་ཇི་སྙམ་མི་མཇེད་དེ་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་མི་མཇེད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ལ་གདགས་ཚུལ་ཡང་གསུངས་
སོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་འདིར་ཐུབ་པ་འབྱོན་ཚུལ་ལ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོད་
རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟོད་པར། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་དེ། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་། །བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་བཞི་

འཛོམས་མཛད་པ། །བཅོམ་ལྡན་སེང་གེ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པས།

དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ།
བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ཚུལ། མཐར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ལ་ལུགས་གཉིས་

ཏེ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་དང་།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

15

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་སུ། རྒྱལ་པོ་གསལ་གྲགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་

བྱུང་ངོ་། །དེའི་འཁོར་གླང་པོ་ཆེའི་འདུལ་སྦྱོང་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་གླང་པོ་ཆེ་ཞིག་འདུལ་

སྦྱོང་བྱེད་དུ་བཅུག་པས། དེས་གླང་པོ་ཆེའི་འདུལ་སྦྱོང་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ། གྱལ་
པོ་ལ་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཁྲིད་ཤོག་གསུངས་ནས་ཁྲིད་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱལ་
པོས་ཞོན་ཏེ་ཕྱིན་པས། གླང་པོ་ཆེ་བ་གླང་མོ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པའི་དྲི་ཚོར་ཏེ། གཅོང་རོང་དང་ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་རྒྱུགས་པས། རྒྱལ་པོ་སྐྲག་སྟེ་གླང་རྫི་ལ་ཅི་བྱ་དྲིས་པ་དང་། གླང་རྫི་ན་རེ། ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་འཇུས་ཤིག་

ཟེར་ནས་འཇུས་སོ། །དེ་ནས་ལྷུང་སྟེ་བརྒྱལ་བ་ལ། གླང་རྫིས་བརྒྱལ་བ་སངས་པར་

བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ཏེ་གླང་པོ་ཆེ་མ་ཐུལ་བཞིན་དུ་ཐུལ་ཟེར་བ་འདི་བཙོན་
རར་ཆུག་ཅིག་ཟེར་བ་དང་། གླང་རྫིས་སྨྲས་པ། བདག་གིས་གླང་པོ་ཆེའི་ལུས་ཐུལ་

ཡང་སེམས་མ་ཐུལ་བ་ལགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་
ཐུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད། དེས་སྨྲས་པ། ད་ཞག་བདུན་ནས་གླང་པོ་ཆེ་ལོག་ནས་འབྱུང་། དེ་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། ཞག་བདུན་ལོན་པ་ན་གླང་པོ་ཆེ་བྱུང་བ་ལ་ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་བསྲེགས་ཏེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་
གླང་རྫི་དེས་ཁ་ཁ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དེ་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་ཟ་བར་རྩོམ་
མོ། །དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་ཏེ། བདག་གིས་འདིའི་སེམས་མ་ཐུལ་ལོ་ཞེས་སྨྲས་པས།
རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་ཏེ། སེམས་སྐྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ། སྦྱིན་པ་འདི་ཡིས་

ཤཱཀྱའི་རིགས་སྐྱེས་ཏེ། །ཡོན་ཏན་རིགས་རུས་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱུར་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

16

ཏེ། །ཚངས་པའི་བར་གྱི་ཉམ་ཐག་འཆིང་བ་རྣམས། །ཞི་བ་རྒྱ་ཆེན་འཇིགས་མེད་
སྒྲོལ་བར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་བར་སངས་

རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་ཚོགས་
བསགས་ཏེ་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་ཏེ། ལུང་ལས། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས། །འདྲེན་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་བར། །བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཚང་བ་ཡི། །སངས་
རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛད་ནས་
བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་

གྲངས་མེད་གཉིས་པ་རྫོགས་པར་བྱས་སོ། །ལུང་ལས། སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛད་
ནས་བཟུང་སྟེ། །དབང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཐུབ་པའི་བར། །བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཚང་བ་
ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་མར་མེ་མཛད་ནས།
འོད་སྲུངས་ཀྱི་བར་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་
རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། ལུང་ལས། སངས་རྒྱས་མར་མེད་མཛད་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་

འོད་སྲུངས་བར་དག་ཏུ། །བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཚང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་

ངས་མཆོད་དོ། །ཞེས་སོ། །མཛོད་ནས། རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
གྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་མར་མེ་མཛད་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཉིས་པ་

རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་གཟིགས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསུམ་པ་རྫོགས་པར་བཤད་
དོ། །རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག །གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་
བྱུང་། །དང་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

17

མཚན་བཟང་པོའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བསྐལ་བ་བརྒྱ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་ལ་ཞག་
བདུན་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བསྟོད་ཅིང་བསྐོར་བ་བར་མ་ཆད་པར་
བྱས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དགུའི་ཚོགས་འདུམས་ཏེ། དེ་ནས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་འདས་པ་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཉེར་ལྡན་དུ་སངས་རྒྱས་
འོད་སྲུངས་བྱོན་པའི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་བླ་མར་གྱུར་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཚན་གྱི་རྒྱུ་
རྫོགས་སོ། །
དེ་ནས་དམ་པ་ཏོག་དཀར་ཏུ་འཁྲུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ། ལུང་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
ཞིང་། ཁྱད་ཆོས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་
གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
བསགས་པ་གཅིག་གིས་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ། གུང་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་

དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས། ཐོ་རངས་སྐྱ་
རེངས་འཆར་ཀའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་བས། །སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་རྫོགས། །ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། །མི་འཁྲུགས་བཟོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །སྐར་རྒྱལ་
བསྟོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། །དེ་མ་ཐག་ལ་ཏིང་འཛིན་བློ། །ཞེས་པས་ཕྱིན་དྲུག་
རྫོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་དང་གཟུགས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་ནས།

ཀུན་ཤེས་ནས་རབ་བཟང་གི་བར་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། ལྷག་མེད་དུ་མྱ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

18

ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ།

དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།
བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་མཐར་བདུད་བཞི་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ།
རྒྱུ་ཕན་ཡོན། དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྲོ་བ་ཆེ་དང་རྩོམ་པ་ཆེ། །དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་པ་སྟེ། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་གྲོགས་གོ་ཆ་
དང་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ། འབྲས་བུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ། དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་འབྱུང་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་
ནས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་བ་དག་ལྡན་དུ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

19

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་མཐོང་
བའམ་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཐོས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ནུབ་ཏུ་ཉེ་བ་མཐོང་བ། སྙིགས་མའི་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པར་མཐོང་བ་སྟེ་རྐྱོན་བཞི་དང་།

རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ།
འཁོར་བའི་དུ་ཁས་མི་འཇིགས་པ་སྟེ་རྒྱུ་བཞི་དང་། རང་དང་གཞན་དང་རྒྱུ་དང་སྦྱོར་
བའི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ་སོའམ། ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
བར་བཤད་དོ། །
བྱང་ས་ལས། རྒྱུ་བཞི། རྐྱེན་བཞི། སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་ཅིང་།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་
གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་

བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

རབ་བསྙེན་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་དོན་དམ་སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
བཤད་དོ། །
བསྡུ་ན་ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཐོག་མར་རིགས་ནུས་པས། །སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་རབ་
སད་ཅིང་། །སྦྱོར་དང་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་
བཟུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
གསུམ་ནི། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངོ་མཚར། བར་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སེམས་ལ་རྙེད་པས་དགོས་འདོད་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ། མཐར་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

20

ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡོད་དེ། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སྨོན་འཇུག་གཉིས།

ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་བརྡ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་པ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས། ས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་

འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཞི་དང་། གྲོགས་དང་དཔེས་
ཕྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །ཞེས་པའམ། བསྐྱེད་པ་ས་དང་
འདྲ་པར་འདོད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བསྡུ་བ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་ནི་བཅུ་

གསུངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་
བརྡ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་

ཉིད་དུ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིའོ། །
དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་

སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོས་པ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

21

རྣམས་ཀྱིའོ། །མ་ངེས་པ་ནི་དེའི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་དེའི་རིགས་ཅན་

སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཕྱིར་བཟློག་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་
བསྐྱེད་པ་ངེས་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་དག་
པ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་ལ་ལ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའམ། རྒྱལ་པོས་འཇིགས་

པའམ། རྐུན་པོས་འཇིགས་པའམ། འཛིན་ཁྲིས་འཇིགས་པའམ། ཆུ་ཀླུང་གིས་

འཇིགས་པའམ། འཚོ་བའི་ཕྱིར་རམ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར་རམ། ཁ་གསག་
དང་གཞོགས་སློངས་ཀྱི་ཕྱིར་ངེས་པར་མ་བརྟགས་ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས་པར་གཟུ་ལུམས་སུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་
དག་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །
དེ་ལ་སྟོབས་ཆུང་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་ལྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དག་
གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པར་བྱས་ནས། ལོག་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་
ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་མོས་
པས་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱིའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་ནི་དཀའ་བ་

སྤྱོད་པ་དེ་ལས་ཐར་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་དང་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་
ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

22

ནི་སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་གྱིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །
བསྐལ་བཟངས་སུ། ང་ནི་སྔོན་ཚེ་དམན་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་དེ་ལ། །འཇམ་གང་ཞིག་ནི་དབུལ་བར་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་

པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དྲིན་ལན་བསབས་པ་ལྟར་
ན། སྟོན་པ་འདི་སྔོན་རིགས་ལ་གནས་པའི་དུས་ན་ལས་ཀྱི་ནུས་པས་དམྱལ་བའི་
ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྱད་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཟླ་
བོ་སྟོབས་ཆུང་བ་ལ་སྲུངས་མ་ཨ་ཝང་གིས་ཡང་ཡང་བསྣུན་པས་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་
སྐྱེས་ཏེ། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཨ་ཝང་ལ་འདི་ལ་

སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཅུང་ཟད་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པས། དེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་ནས་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་བསྣུན་པས་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ། མེའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་དམྱལ་བ་ལས་ཐར་

ཏེ། བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྡིག་པ་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་འབྱུང་ལ། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་
ལྟར་ན། སྟོན་པ་འདི་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་མངོན་དགར་གྱུར་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མཛེས་ཆེན་ལ་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །ཡང་ན་རྫ་མཁན་གྱི་ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཁམ་པའི་
བུམ་པ་གཅིག་འགྲོན་བུ་ལྔ་མཆིལ་ལྷམ་ཟུང་གཅིག་གདུགས་གཅིག་རྣམས་ཕུལ་ཏེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐུ་ཅི་འདྲ་དང་། །འཁོར་དང་སྐུ་ཚེའི་ཚད་དང་ཞིང་ཁམས་

དང་། །དེ་བཞིན་མཚན་མཆོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་ཀྱང་འགྱུར་
བར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

23

གཉིས་པ་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ།

གང་བསག་བྱའི་ཚོགས་ངོས་གཟུང་། ཇི་ཙམ་བསགས་པའི་དུས། ཇི་ལྟར་
བསགས་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་ཕར་ཕྱིན་
ལ་སྦྱར་བ། ངེས་ཚིག །ལས། སྒྲུབ་ཚུལ། འབྲས་བུ། དམིགས་ཡུལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་མཚུངས་པ་མེད། །གཅིག་གིས་

འཁོར་བར་མངོན་མཐོ་བྱེད། །གཞན་གྱིས་ཉོན་མོངས་མེད་པར་འཁོར། །ཞེས་པས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་

ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེ་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། །ལྔ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཚོགས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་དུ་བསྒོམ་པ་ཐོབ་ནས་ནི། །དགེ་བ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་བསྒྲུབ། །ཅེས་པས། སཾ་སྐྲི་ཏ་ལ་སཾ་བྷ་ར་ཞེས་པ་ཚོགས་ཡིན་པས། སཾ་ཏ་ན་རྒྱུན་དུ་བྷ་ཝ་ན་ཞེས་པ་བསྒོམ་པ། ར་ཏི་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟེ། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་

ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་ཐོབ་པས། ཚོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བརྟན་པའི་ཚོགས་གང་ཡིན་

པ་དེ། །དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །
ལྔ་པ་ནི། འཇུག་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་བ་
དང་། །དབང་བསྐུར་མཐར་ཐུག་བྱ་བའི་ཕྱིར། །བརྟན་རྣམས་ཚོགས་ནི་སྒྲུབ་པར་
བྱེད། །ཅེས་པས། མོས་པས་སྤྱོད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་དང་། ས་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

24

བདུན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་དགུ་གཉིས་དང་། ས་བཅུ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ནི་གྲངས་
བཞིན་དུ། ས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། བརྒྱད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བཅུ་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མཐར་
ཐུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བོ། །
དྲུག་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་
ནི། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །ཞེས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། བསོད་
ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པས་སོ། །དེ་
ཡང་རྒྱུའི་གཙོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། ཕལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །
བདུན་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་བམ། ཇི་སྙེད་
པ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དོན་དམ་མམ་ཇི་ལྟ་བའོ། །བརྒྱད་པ་ལ། དབྱེ་སྒོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དུ་མཛད་དེ།
དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཏེ་མཚན་མར་
འཛིན་པ་གཅོད་པ་ཤེས་རབ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྡུད་པས་ཐབས་སོ། །ག་ཡ་གོ་
རིའི་མདོ་ལས། ཐབས་ནི་སྡུད་པ་ཤེས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་དཔྱོད་པ་ཤེས་
པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཤིང་རྟོགས། ཐབས་
སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཞེས་བཤད་
དོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

25

གཉིས་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་དགེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་དེ། དཀར་པོའོ་ཆོས་ཀུན་
རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། །མཉམ་པར་བཞག་དང་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །ཕ་
རོལ་ཕྱིན་པ་གཉིས་དང་གཉིས། །གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་
དང་། ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། །རབ་གུས་གཉིས་ལ་མི་སྐྱོ་དང་། །རྣལ་
འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་
ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པར་གསུངས་སོ། །
འོ་ན་ཉན་རང་ལ་ཕྱིན་དྲུག་མེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ། ཐེག་བསྡུས་འགྲེལ་པར། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་མིང་ཡང་མེད། །བཅོམ་ལྡན་ཉག་
གཅིག་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །དྲུག་གི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དུའང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྟན་
པས་གསལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟ་
ག་ལ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། མ་ཚང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། །ཐབས་
མིན་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་ཐེག་པ་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་
མིན། །ཞེས་པས་སོ། །
གསུམ་པ་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་
པ་ལས། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

26

སེམས་དཔའི་ས་བཅུའོ། །ཞེས་པའམ། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པར། ཇི་ལྟར་དགྲ་

བཅོམ་ཟད་ཡེ་ཤེས། །ས་བདུན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན། །དེ་བཞིན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས། །ས་བཅུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས། ཉན་ཐོས་ལ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་
མཐོང་བའི་ས་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་།
བསྲབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་

དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་རེ་རེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་རེ་རེ་གཙོ་ཆེ་ལ། གཞན་ཕལ་
བའི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་པས་དག་པར་བཤད་དོ། །དེ་སའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཕལ་པ་ནི། དད་

པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་ལ་དད་པའི་ས་དང་། ས་ཐོབ་
པ་ནི་མོས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་མན་ཆད་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སའང་ཡོད་དོ། །ཡང་བྱང་སར་ས་བདུན་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་ས་དང་མོས་
པས་སྤྱོད་པའི་ས་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་ས་དང་། ངེས་པའི་ས་དང་།

སྤྱོད་པའི་ས་དང་། སྤྱོད་པ་ངེས་པའི་ས་དང་། མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་སའོ། །ཞེས་
སོ། །
བཞི་པ་བསྡུ་བ་བཞིར་དབྱེ་ན། རྒྱན་ནས། སྦྱིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་
དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྙན་པར་སྨྲ་དང་དོན་སྤྱོད་
དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་
མཚུངས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕྱིན་དྲུག་སྟོན་པའི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་
དག་ཕྱིན་དྲུག་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་དོན་སྤྱོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

27

འཇུག་པ་དོན་མཐུན་པ་སྟེ་བསྡུ་བ་བཞིའོ། །ལྔ་པ་སྤྱོད་པ་བཞིར་དབྱེ་ན། རྒྱན་ནས།
ལུས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐེག་པ་དམན་ལ་མོས་པ་དང་། །གཉིས་ཀ་འདུན་
བར་བྱ་བ་དང་། །གདུལ་བའི་ཕྱིར་ན་བརྟན་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱོད་པ་བཞི་པོ་མདོ་བཞིན་

དུ། །རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ། ཐེག་དམན་མོས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ། གཉིས་ཀ་ལ་མོས་པ་རྣམས་མཐུས་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་རང་བཞིན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་གདུལ་
བྱ་སྨིན་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་སྨིན་པའི་ཐབས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་པ་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ་བཞི། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་བཤད་
དོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་འདི་བཞིས་ནི། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ། ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །
དྲུག་པ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུར་དབྱེ་ན་དག་ལྡན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་
སྦྱོར་ལྷག་བསམ་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཚད་མེད་དག །མངོན་པར་ཤེས་དང་བསྡུ་དངོས་བཞི། །སོ་སོར་རིག་སྟོན་ཚོགས་གཉིས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞི་

གནས་སོགས། །གཟུངས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། བགྲོད་གཅིག་ཐབས་

ལ་མཁས་པའོ། །ཞེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། མངོན་
ཤེས་ལྔ་དང་། བསྡུ་བ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཆོས་ལ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

28

རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཚིག་འབྲུ་ལ་མི་རྟོན། ངེས་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་
དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་པ་བཞི་དང་། ཚོགས་
གཉིས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་
གཉིས་དང་། གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་གཉིས་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་

རྟག །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད། མྱང་འདས་
ཐམས་ཅད་ཞི་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་པ་དང་། ཐམས་ལ་

མཁས་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཐུབ་པ་

དགོངས་རྒྱན་དུ་དེ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་ཡང་བཤད་
དོ། །
བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་
བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་ཀླུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་སྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་
རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་དཔེ་དེ་དག་གིས་མཚོན་པའི་དོན་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ་
དང་། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་ལྟར་ན། གྲོགས་འདུན་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ལྷག་
པའི་བསམ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་རེ་རེ་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། སྙིང་རྗེ་ལྷག་མཐོང་དང་། གཟུངས་
སྤོབས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། བགྲོད་གཅིག་ལམ་ལྡན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
ལྡན་ཏེ་གྲོགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་འདོད་ལ། མདོ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་དག་ལྡན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

29

དང་ཐུབ་དགོངས་སུ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུའི་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེར་བགྲངས་པ་གཞན་སྡེ་
ཚན་རེ་རེ་བགྲངས་པ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པ་བསྡུས་པར། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང་འཇིགས་མེད་ལ་སོགས་པ་
མང་པོས་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་སློབ་ལམ་བསྡུས་པར་བཞེད་དོ། །བརྒྱད་པ་སྦྱོར་བ་
བཞིར་དབྱེ་ན། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་དང་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའོ། །རྒྱུ། སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་
སོ། །ཡང་ན་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ། འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ། ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། ངེས་འབྱུང་
སྒྲུབ་པ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་བཞིའོ། །དགུ་པ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྐད་དང་བསྟུན་ནས་ལམ་
བཞིར་དབྱེ་ན། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་སྟེ་
བཞིའོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་མ་གཏོགས་སོ། །
ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བས་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཡིན་ལ། མཐོང་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི། ཟག་བཅས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ལམ་བདེན་དངོས་
མིན་ནོ། །
འོ་ན་བསྡུ་བར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་

དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

30

ལས་བཏུས་སུའང་ལམ་ལྔ་ལམ་བདེན་དུ་བཤད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའམ། ལམ་བདེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཀུན་
བཏུས་འགྲེལ་པར། ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལྔའི་སྐབས་ཀྱིས་
སོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་
རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་འཁོར་དུ་བཤད་ལ། བསྡུ་བར་ཡང་། འཇིག་

རྟེན་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་སུན་འབྱིན་ཅིང་། དེ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བའི་
བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་

ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡང་འབྱུང་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་

ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །
ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་རང་ལྡོག་ཟག་མེད་ཡིན་ལ། །ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པའོ་ཞེ་
ན། དེ་མི་འཐད་དེ་བསྡུ་བར། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་

དང་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དེ་དག་
ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་དང་ལྡན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དེ་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

31

ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་

མཆོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་དོ། །
བཅུ་པ་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ན། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ལྷག་པའི་སེམས་

དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི། །རྒྱན་ལས་ཀྱང་བསླབ་གསུམ་དབང་དུ་

མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཅར་ལ་ཡང་

རྟོགས། །ཞེས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་སྟེ།
སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་

བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ལམ་བདུན་ནམ་བྱང་

ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི་གྲགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་
པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཤད་པར་ནུས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དུས་ཇི་

ཙམ་དུ་བསགས་པའི་དུས་ནི། གསུང་རབ་ནས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། བསྐལ་
པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དང་། བདུན་དང་། བཅུ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ལ། བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནི་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

32

གསུང་རབ་ཕལ་ཆེར་ལས་འབྱུང་ཞིང་། གྲངས་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་། མངོན་པ་མཛོད་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ནས། བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་གྲངས་མེད་མ་ཡིན་གྱི། གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དྲུག་ཅུར་ཕྱིན་པའི་
གྲངས་མེད་ལ་བཞེད་ལ། གྲངས་ནི། གཅིག་བཅུ། བརྒྱ་སྟོང་། ཁྲི་འབུམ། ས་ཡ། བྱེ་
བ། དུང་ཕྱུར། ཐེར་འབུམ། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ། ཁྲག་ཁྲིག །ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ། རབ་
བཀྲམ་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ། གཏམས་གཏམས་ཆེན་པོ། དཀྲིགས་དཀྲིགས་ཆེན་པོ།
མི་འཁྲུགས་པ་མི་འཁྲུགས་པ་ཆེན་པོ། ཁྱད་ཕྱིན། ཁྱད་ཕྱིན་ཆེན་པོ། པང་སྟེང་པང་
སྟེང་ཆེན་པོ། དེད་འདྲེན། དེད་འདྲེན་ཆེན་པོ། མཐའ་སྣང་། མཐའ་སྣང་ཆེན་པོ། རྒྱུ་
རིག་རྒྱུ་རིག་ཆེན་པོ། འོད་མཛེས། འོད་མཛེས་ཆེན་པོ། དབང་པོ་དབང་ཆེན།
ལེགས་ཕྱིན། ལེགས་ཕྱིན་ཆེན་པོ། རྟོག་འགྲོ། རྟོག་འགྲོ་ཆེན་པོ། འབྱིང་རྡུལ། འབྱིང་རྡུལ་ཆེན་པོ། རྒྱ་རྟགས། རྒྱ་རྟགས་ཆེན་པོ། སྟོབས་འཁོར། སྟོབས་འཁོར་ཆེན་པོ། བརྡ་ཤེས། བརྡ་ཤེས་ཆེན་པོ། རྣམ་འབྱུང་། རྣམ་འབྱུང་ཆེན་པོ། སྟོབས་མིག །སྟོབས་
མིག་ཆེན་པོ། གྲངས་མེད་པ་སྟེ། བར་ནས་གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་བརྒྱད་ཆད་ཅེས་གསུང་ངོ་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་བགྲང་
བའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ལའང་། ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་སྐད་ཅིག་ལ་

སོགས་པ་གྲངས་མེད་པས། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་གྲངས་མེད་པ་ལ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་
གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལས། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གྲངས་མེད་མང་པོ་དགོས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

33

པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་གྲངས་མེད་དང་པོ་བཟུང་ལ། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཆོག་པ་ལྟར་ན། གྲངས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཕྱི་མ་འཛིན་པར་བཞེད་དོ། །
འདི་ལྟར་བྱས་ན་མདོ་དག་ལས། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་
ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པར་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། ངེས་དོན་དུ་གྲངས་མེད་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ལྟར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི་
ཚོགས་ཀྱི་ས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་དང་པོའི་བར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་

པས་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བདུན་པའི་བར་དུའོ། །ཡང་བསྐལ་པ་
གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་ནི་ས་མི་གཡོ་བ་ནས་བཟུང་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
བར་དུའོ། །ཞེས་སོ། །
དེ་ལྟར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གསུམ་ཚན་
དུ་མཚུངས་པས་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་དྲང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་བཤད་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ལྟར་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། ཚོགས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་འདའ་བར་བྱེད་
དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་
པ་གཉིས་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་ཡང་སོ་སོར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

34

གསུམ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་སུམ་
ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པར། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བདུན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་

ཅད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པ་ཞེས་བདུན་དུ་བཤད་དོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་

གྲངས་མེད་བཅུར་འདོད་པར་དུལ་ལྷའི་སྡེ་པ་ཐ་དད་བཀླག་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་
ལུགས་མང་པོ་སྣང་ཡང་མང་པོས་འདོད་ཅིང་གྲགས་པ་དང་བྱམས་པས། ས་ནི་དང་

པོ་ཡིན་པར་འདོད། །འདི་དེ་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ཀྱིས། །ཞེས་པ་དང་། གྲངས་མེད་
གསུམ་ནི་རྫོགས་པ་ཡིས། །སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཚར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞེས་པས་གྲངས་མེད་
གསུམ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སེམས་སྐྱེད་བྱས་མ་ཐག་གྲངས་མེད་རྩོམ་པ་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དཔག་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བརྟག་བར་མི་ནུས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་བསྐལ་པ་གྲངས་མ་མཆིས་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤགས་པ་རྣམས་ཡང་
དག་པར་འགྲུབ་པ་མ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་
ཀྱི་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་
ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཀྱི། ནམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མཉམ་པ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

35

ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བསྐལ་པ་བགྲང་བར་བྱ་ཡིས།

ཐོག་མའི་སེམས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་ཐེག་བསྡུས་ལས། བཟང་དང་སྨོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །སེམས་
བརྟན་ཁྱད་པར་འགྲོ་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་
རྩོམ་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བཟང་པོ་ནི་དགེ་བ་སྟེ་དེ་སྟོབས་
དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ནི་བཟང་པོའི་སྟོབས་ཅན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པཔའི་ཕྱིར་
རོ། །སྨོན་པ་ནི་འདིར་སྨོན་ལམ་དུ་འདོད་དེ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པས་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་
ཅན་ནོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ཅན་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་
མི་ནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ནི་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དང་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་ནི་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོས་མོས་པ་
བཟློག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་དང་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་
སུ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་གི་ཚེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་
སྟོབས་ཅན་དང་སེམས་བརྟན་ཏེ་བར་མ་དོར་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གྲངས་མེད་པ་གསུམ་བརྩམས་སོ། །ཞེས་སོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་མེད་ཀྱི་འགོ་སྦྱོར་ལམ་ནས་རྩོམ་སྟེ། བྱང་ས་ལས་
བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

36

དེའི་འགྲེལ་པར། བརྩོན་འགྲུས་འབར་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་གནས་
པས་ནི་མོས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་གྲངས་མེད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཤད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་

རྩོམ་པར་བཤད་པས་སྦྱོར་ལམ་ཁོ་ན་ནས་བརྩོན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱང་ས་ནས་
ཀྱང་མོས་པས་སྤྱོད་པ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བཤད་ཅིང་ཀུན་ལས་

བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་

རིགས་ལ་གནས་པ་ཐོག་མར་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་ནས། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བར་དུ་སྟེ། སོ་སོ་རང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་སྔར་གྱི་ལུང་དང་། ཨ་བྷ་
ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བརྩམས་ནས་ས་དང་པོ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་འགལ། དེས་ན་
ཚོགས་ལམ་དུ་བཟང་པོའི་སྟོབས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནམ་གྲུབ་པ་ནས་གྲངས་མེད་
རྩོམ་མོ། །
ཡང་བསྡུ་བར། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་
གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། ཚེའི་འདུ་

བྱེད་བསྲིངས་ནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དབུ་མ་པ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་པོ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་
པའི་དབང་གིས་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་མེད་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

37

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་བཞིན་དུ་བཤད་ན། དང་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཚེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྲས་གཞོན་ནུ་བརྩོན་
འགྲུས་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འཇིག་

རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་ནས་བརྩམས་ནས།
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་བསགས་པས། ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་དུ་རྒྱལ་པོ་མཛེས་པར་སྣང་བའི་
སྣང་ཆེན་པ། ཚོང་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལ། བསྙེན་བཀུར་ཞིང་རྗེས་སུ་བསྟན་
པ་མནོས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་བསགས་པས་ས་བདུན་
ནོན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་བྲམ་ཟེ་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་རིག་བྱེད་བསླབ་ནས་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་རྒྱུ་བཙལ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་དབུས་
ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་ལྗོངས་རྒྱུར་སོང་སྟེ། མཐར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དགྲ་ཐུལ་གྱི་ཕོ་བྲང་པད་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོང་འདུས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཕྱིན་ཏོ། །དེའི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་མར་མེའི་

བདག་པོའི་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་ནམ་
མཁའ་ལ་ལྷ་རྣམས་མེ་ཏོག་དང་རོལ་མོ་སིལ་སྙན་གླུ་དབྱངས་དང་བཅས་ཏེ།
བཞུགས་པ་མཐོང་ནས། ཁྱེད་ཅི་ཞིག་བྱེད་དྲིས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སམ། འདི་

ན་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བཞུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐྱི་བུང་ཞེས་བྱེད་ཅིང་

ཀྱེ་མ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་བས། བདག་གིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་
ནི་ཕྱིས་བསབ་པར་བྱ་སྟེ། ཀར་ཤ་པ་ཎ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་འདིས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

38

པར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་བཟང་ལེན་ལྡན་ལ་རྔན་པར་སྐྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཨུཏ་པ་ལ་ལྔ་ཉོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་གཏོར་ཏེ། ཀྲ໏ཥ་ས་རའྜི་པགས་པ་བཏིང་ནས། མར་མེ་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཀུན་ནས་སྤྱན་བདག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛོད་ལ། རི་
དགས་ཀྱི་པགས་པ་འདི་ལ་ཞབས་བཞག་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། དེས་བྱོན་
པས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། རལ་བ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་སྟན་དུ་བཏིང་ནས། མར་

མེར་མཛད་ཀུན་ནས་སྤྱན་འདི་ལ་ཞབས་མི་འཇོག་གམ། ལུང་མི་སྟོན་ན་འདི་ཉིད་དུ་

ལུས་བསྐམ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡི་དམ་བརྟན་པོར་བཅས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཞབས་བཞག་སྟེ། དགེ་སློང་དག །ཁྱེད་ཀྱིས་ཁྱེའུ་འདིའི་སྐྲ་ལ་རྡོག་པ་མ་འཇོག་ཅིག །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་གནས་ཡིན་ཏེ། མ་
འོངས་པའི་དུས་སུ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དགའ་ཆེས་ཏེ་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྲིད་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
བརྒྱ་སྟོང་ཡང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་མར་

མེ་མཛད་ལ་ཨུཏ་པ་ལ་ལྔས། །གཏོར་ཏེ་རལ་བ་སྟན་དུ་བཏིང་བྱས་པས། །མི་སྐྱེའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་གྱུར་ནས། ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཞེས་ང་ལུང་བསྟན། ཞེས་
པ་དང་། ལུང་ལས། གང་ཚེ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ང་། །ལུང་བསྟན་གྱུར་པ་དེ་ཡི་

ཚེ། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །དབང་བཅུ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར། །ཅེས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་བསགས་པས། ས་བཅུ་
རྫོགས་སོ། །མཆིམས་པ་ནི། གྲངས་མེད་གསུམ་པའི་མཐའ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

39

པ་སྐར་མའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་མངོན་ཞིང་། དེའི་ཚེ་ཚོགས་རྫོགས་མོད་ཀྱི། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མ་རྫོགས་པས་བསྐལ་པ་འདིའི་ཚེ་ལོ་ཉི་ཁྲི་པ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ཉེར་ལྡན་དུ་
སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་བྱོན་པའི་ཚེ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མར་གྱུར་པའི་བར་དུ་ཚོགས་
བསགས་གསུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་སྐབས་སུའང་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་བསྙེན་
བཀུར་ཞིང་ཆོས་གསན་ཏེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མར། སངས་རྒྱས་དག་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་

དང་། །དེ་ལས་ལྷག་པ་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད། །ཀུན་ཀྱང་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་འདིར་བཞུགས་

ཏེ། །མི་དབང་དེ་ཀུན་ང་ཡིས་བཀུར་སྟི་བྱས། །ཞེས་གསུང་སོ། །

གསུམ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་། ཐུབ་པའི་མཛད་པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་རྟེན་སྐུ་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་གསུམ་དུ་འཆད་

པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ལྔར་འཆད་པ་དང་། སྤངས་རྟོགས་
འཕྲིན་ལས་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་

འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱས་སའི་མདོ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདུས་ཆོས་ལྔས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བསྡུས་ཏེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ལ། སྐུ་གསུམ་མམ་བཞིར་ཡང་གསུངས་པས། འདི་ལ་ལྔ།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

40

སྐུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ།
ངེས་ཚིག །གྲངས་ངེས། གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་ལྔའོ། །
དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །སྤྲུལ་པ་
དག་གིས་ཐ་དད་འཇུག །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དག་གི །ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་
པར་དག་པར་བཤད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དབྱེ་བ། །རང་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། །གཞན་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །དང་པོ་གཉིས་པའི་རྟེན་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་པས། རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ་རྣམ་
གྲངས་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་

ཆོས་སྐུའོ། །རྒྱུ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱང་
འདས་ལ་བཞུགས་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པའི་སོ་སོར་ཀུན་རྟོག་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལོངས་སྐུའོ། །སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །
རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་དཔག་མེད་པ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུར་ནི་འདོད་པ་
སྟེ། །དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་ལ་གནས། ཞེས་
སོ། །
གཉིས་པ་ནི། དྷརྨ་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། ཀཱ་ཡའི་བྱིངས་ནི་ཙི་ཙ་ཡེ་ཞེས་
པ་བསགས་པ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བསགས་པ་སྐུ་ཞེས་པའམ། བདེན་གཉིས་

ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་ཀུན་རྟེན་ཕྱིར། །རིག་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཡིན། ཞེས་པ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

41

ལྟར་ཁྱབ་པ་དང་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་ཆོས་སྐུའོ། །སཾ་བྷོ་ག་ཀཱ་ཡ། ཞེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་སྟེ། སྣ་ཚོགས་ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །ཅེས་སམ། འདི་དེ་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་པས། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ལ་
རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །
ནིར་མཱ་ཎ་ཀ་ཡ་ཞེས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། ངེས་པར་འགྱུར་བའམ། རྒྱུན་མི་བརྟན་

པའམ། ངེས་པར་གཞན་དུ་སྤྲུལ་ཞིང་བསྒྱུར་བས་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། དཔག་མེད་བསམ་
ཡས་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་ནི་ཤེས་
བྱ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན།
ཞེས་པས་ལོངས་སྐུ་རང་དོན། སྤྲུལ་སྐུ་གཞན་དོན་དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཆོས་སྐུར་ངེས་
སོ། །
བཞི་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡུལ། རྗེས་
མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པའམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ལ། མོས་སྤྱོད་པས་ཀྱང་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ། །ལོངས་སྐུ་ནི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་ཡན་ཆད་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པས་ལུགས་གཉིས་སུའོ། །དང་པོ་ནི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། བསམ་ཡས་ཡེ་
ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདག །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའམ། དབུ་མ་པ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་ལོངས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

42

དུ་བཤད་དོ། །
འདོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པར། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཚད་མེད་ལས། །འཁྲུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་

རྣམས་ཀྱི། །མཐོང་བར་གྱུར་པ་སྐུ་དེ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་འདི་

ནི། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་
ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཅེས་པས་སོ། །སྤྲུལ་སྐུ་ལ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་
ནི་དྲོད་ཡན་ཆད་ནས་ནམ་འདོད་དུ་མཐོང་ཞིང་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཕལ་ཆེར་མཐོང་སྟེ། རྒྱན་ནས། དེ་ལྟར་མཐོང་དཀའི་ཐུབ་པ་རྟག་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པས་
སོ། །དེ་མན་ཆད་དུའང་མཐོང་བ་སྲིད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱེ་བའི་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་
པ་ནི། །གང་ལ་གང་འདུལ་ལ་སྣང་སྟེ། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཚེ་བྱ་བ་
ཕན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །གདུལ་བྱ་མིན་པའམ། མི་སྣང་
བས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མི་སྣང་སྟེ། །རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཡི་སྣོད་ཆག་ན། །ཟླ་
བའི་གཟུགས་བརྙན་མི་སྣང་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅད་ངན་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་
གཟུགས་ཀྱང་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །
ལྔ་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཆོས་སྐུ་ལ། གསེར་འོད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཡང་དག་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཙམ་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པས། ཆོས་ཅན་
ཆོས་ཉིད་དམ་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སམ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་

སོ། །ལོངས་སྐུ་ལ་དབུ་མ་པ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

43

ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡུལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལོངས་སྐུར་བཏགས་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དང་པོ་ནི་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ཏེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ནི་བཀས་བཅད་བར་

པར་འོག་མིན་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པར་བཤད། ལང་ཀར་གཤེགས་པར། རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་མཛེས་པ་ཡིས། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་

དགའ་བར། །གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་སྟེང་བཞུགས་ནས། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྲུལ་པ་པོ་དེ་འདིར་འཚང་རྒྱ། ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གཙང་
མའི་གནས་ནི་སྤངས་པ་ན། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། འོག་མིན་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་དག་སྟེ། །དེ་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་
ལྷ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེར་འཕགས་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་གནས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་ན་
དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ཡོད་དེ། དེར་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འོག་
མིན་ཕལ་པའི་སྟེང་ན་ཡོད་པར་བཤད་པས། གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་

པའི་ཞིང་ཁམས་ཉིད་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་བཞེད་དོ། །གླིང་བཞི་

པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སྟོང་གསུམ། དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་གཅིག །དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག །དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་
བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྒྱུད་བར་མ་གཅིག །དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་མེ་ཏོག་གི་
གཞིའི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་བཀོད་པ་སྟེ་རྣམ་སྣང་གི་ཞིང་། དེའང་རྣམ་སྣང་གང་ཅན་མཚོའི་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

44

ཕྱག་གི་མཐིལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ལ་གནས་ཤིང་རྣམ་སྣང་དེ་ལོངས་སྐུར་འདོད་
དོ། །
ངོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་
སེམས། ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ། དུས་ངེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །སྤྲུལ་སྐུ་ལ། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་
ནོ། །ཞེས་པས། དང་པོ་ལས་ཐམས་ཅད་པའམ་དྲི་ཟར་སྤྲུལ་པ་དང་། གཉིས་པ་བྱ་ལ་

སོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། གསུམ་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའམ། བཞི་པ་མྱང་འདས་ཏེ་
བཞིའམ། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་དུ་མ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་མིན་ལ་
མང་པོའང་མིན་ཞིང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་ལས། ཟག་མེད་
དབྱིངས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །མཁའ་ལྟར་ལུས་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །སྔོན་གྱི་
ལུས་རྗེས་འབྲངས་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་མིན་མང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐ་དད་
རིགས་དོན་མེད་ཕྱིར་དང་། །རྫོགས་དང་ཐོགས་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་
གཅིག་མིན་དྲི་མེད་གནས། །ཐ་དད་མིན་ཕྱིར་མང་པོའང་མིན། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་ལ་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང་གྲངས་ལ་དགའ་
བ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་གཙོ་བོ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་
བཅུ་གཉིས་སུ་ཐ་སྙད་མཛད་དེ། པད་མའི་ངང་ཚུལ་གྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའམ།
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསམ་ལ་བྱིང་བ་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཆོས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

45

ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་བབས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྨིན་པར་མཛད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལའང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། སྙིང་རྗེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས། །གཤེགས་དང་
བལྟམས་དང་རོལ་པ་དང་། །ཁབ་ནས་འབྱུང་དང་དཀའ་སྤྱོད་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བདུད་སྡེ་འཇོམས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་ནས་བབས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་མྱ་ངན་ལས། །འདས་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་མཛད་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་སྟེ། དེའང་
རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཡུམ་འདུལ་བ་ལ་བྱོན་ནས། དེ་ནས་མར་ལམ། བཻ་ཌཱུཪྻའི་

སྐས་ལ་བྱོན་པ་ལ། ལྷ་ལས་བབས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་ཆོས་ནུབ་པའང་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ན་ནུབ་པར་བསྟན་ནས།
སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། གསེར་འོད་
དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་

ཏེ། ཞེས་སོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་གཞན་དག་
ན་རེ། དེ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་
བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས། ཞེས་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་
འགྲེལ་པར་ཡང་། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

46

པར་རུང་། ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་བླར། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་མཛད་པའི་ཐོག་མར་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
འོན་ཀྱང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་བབས་པ་ནས། ཐ་མ་
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་སྟོན། ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །
འོ་ན་མཛད་པ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་སམ་བྱང་སེམས་གང་གི་མཛད་པ་ཡིན་

ཞེ་ན། མདོ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བར། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདི་སྔོན་བསྐལ་པ་གྲངས་
མེད་པའི་སྔོན་རོལ་དུ་སངས་རྒྱས་དབང་པོའི་ཏོག་ཅེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་ཤིང་།

ད་དུང་སངས་རྒྱ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པས་
སྤྲུལ་པར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུར་རྒྱལ་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་

བསྟན་གྱུར་ཀྱང་། །ད་དུང་ཆོག་པའི་འདུ་ཤེས་བསལ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་ཀྱང་འཇུག །སྟོང་གསུམ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་གི།སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་དག་གྱུར་
པས། །ཇི་ལྟར་ཐུབ་པ་ཐབས་མཁས་པས། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ནི་ཀུན་གྱིས་འཚལ། །ད་
དུང་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར། །དེ་དང་དེར་ནི་ཡོངས་བསྟན་ཏེ། །ད་དུང་དུ་ཡང་
འདྲེན་པ་ཁྱོད། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྟོན་པར་མཛད། ཅེས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་བྱེ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། །དེ་ཡི་ཚད་ནི་
ནམ་ཡང་མེད་པ་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་འདི་ནི་ངས་ཐོབ་སྟེ། །ང་ནི་རྟག་ཏུ་
ཆོས་ཀྱང་རབ་འཆད་དོ། །ཞེས་སྔར་དུ་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

47

དེ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ནའང་། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་
གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་གོང་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་རྣམས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པར་གསུངས་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པར། འདོད་པའི་ཁམས་དང་

གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཚང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་
མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ། །སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སུ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་
བ་དང་། །དགའ་ལྡན་ནས་ནི་འཕོ་བ་དང་། ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་
དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་
དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་
ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་
ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། ཞེས་སྤྲུལ་སྐུར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་

ཡང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས་པ་ཆེན་པོའི་བར་

དུ་སྤྲུལ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་

འགྲེལ་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དུས་ན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མ་ཚངས་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

48

པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་ཏོག་
དཀར་པོར་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ནས་ཟས་གཙང་གི་སྲས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཁབ་ན་བཞུགས་པ་དང་། ཁབ་ནས་ངེས་པར་བྱུང་ནས་རིང་འཕུར་ལ་

སོགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་
བར་དུ། སྤྲུལ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ངག་གི་དབང་

ཕྱུག་གྲགས་པས་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་ཐུགས་ཆུད་
ཅིང་། །དགའ་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་དོན་མཛད་ཕྱིར་ནི་དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྱུར། །དེ་ནས་
འདིར་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཤཱཀྱའི་ཏོག་གྱུར་གང་། །འཆི་བདག་ལས་རྒྱལ་སྒྱུ་མ་ཀུན་
སྟོན་དེ་ནི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོའི་བཞེད་པས། ཚོགས་
རྫོགས་ནས་ས་བཅུ་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས།

གདོད་འདོད་ཁམས་སུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པས། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཛད་པར་འཆད་དོ། །
ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཆུ་བོ་ནེ་རན་ཛཱ་ན་རའི་འགྲམ་དུ་བཞག་ནས།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་འོག་མིན་དུ་ཕྱིན་ནས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་སངས་རྒྱས་
ནས། སླར་ཡེ་ཤེས་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ལ་ཞུགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་

གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པས། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་མན་ཆད་བྱང་སེམས། ཡན་ཆད་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་ལ། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

49

ཀྱང་། སྔགས་ལོག་སུན་འབྱིན་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དབུ་མ་པ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ན་རེ། འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་འདིར་

མཛད་པ་སྟོན་པ་ཐུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་ཁམས་ཉིད་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་

སྟོན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་གསུང་ངོ་། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་
བའི་ལུགས་ཀྱིས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་པའི་

འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དགའ་ལྡན་

གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་བར་དུའོ། །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡོངས་
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་བར་དུའོ། །ཞེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་དོ། །
འདིར་རྒྱུད་བླའི་ཚིགས་བཅད་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་
མ་དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེའི་ཚེ་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་དང་། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་ལྷའི་རོལ་མོའི་སྒྲ་དག་ལས། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་ཚོགས་མངའ་དྲན་རྟོགས་དང་། །བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཤེས་རབ་འོད་མཛད་པ། །མཚུངས་མེད་སྟོབས་མངའ་སྒྱུ་རྩལ་རྒྱ་ཆེ་བ། །མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དགོངས་པར་མཛོད། །སྐྱེས་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དཔལ་གྱིས་ནི། །དགའ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

50

ལྡན་ཕོ་བྲང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་དང་ལྡན་པས་

ན། །ཐུགས་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན་དག་ཏུ་ཆར་བ་ཕོབ། ཅེས་པ་ནས། འདི་ནི་དུས་ལགས་

བཏང་སྙོམས་མ་མཛད་ཅེས། །སྙིང་རྗེའི་ཡིད་དང་ལྡན་པས་སྐུལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་
ལ་སོགས་པས་བསྐུལ་ལོ། །
དེའི་ཚེ་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངལ་དུ་
འཇུག་པའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གོང་ནས་བྲམ་ཟེར་སྤྲུལ་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རྣམ་

པས་མངལ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན། མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་ཏེ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ལམ། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོན་དུ་འཇུག་ཅིང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷུམས་སུ་འཇུག་གིས། ཞིང་འདི་བོར་

ཅིག་ཅེས་ཟེར་ཞིང་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་མཇུག་མ་བསྒྱུར་བའི་རི་ལ་རང་རྒྱལ་གླང་

པོ་ཞེས་པས་ཐོས་ཏེ། རྡོ་ལ་རྐང་རྗེས་བཞག་སྟེ་འདས་སོ། །ཝཱ་ར་ཎ་སིར་རང་རྒྱལ་

ལྔ་བརྒྱ་མེའི་ཁམས་ལ་ཞུགས་ཏེ་འདས་ནས་རིང་བསྲེལ་ལྷུང་བས་དྲང་སྲོང་ལྷུང་
བར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་བསྐུལ་བའི་དོན་རྗེས་སུ་དགོངས་ཏེ། དུས་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་དང་། གླིང་འཛམ་བུའི་གླིང་དང་། ཡུལ་དབུས་དང་། རིགས་རྒྱལ་རིགས་ཏེ་བཞི་ལ་

གཟིགས་པའམ། ལུང་ལྟར་ན། རིགས་དང་། དུས་དང་། ཡུལ་དང་། རུས་དང་། བུད་

མེད་ལ་གཟིགས་པ་དང་ལྔས། འཇིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་ཏེ་མིའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་
པར་རྩོམ་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ལ་གྲོགས་པོ་དག་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པོ་འདི་
དག་ནི། རྒྱལ་སྲས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གྲོགས་པོ་དག །དད་པ་ནི་
ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ་བསམ་པ་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དང་བ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

51

སྟེ། སེམས་རྙོག་མ་ཅན་དང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དབང་བསྐུར་
བའི་ས་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་སྟེ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་
པོ་སྟོན་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ནས། གང་གི་ཚེ་ན་དགའ་
ལྡན་གནས་མཆོག་ནས། །འདྲེན་པ་སྐྱེས་བུ་སེང་གེ་འཆི་འཕོའི་ཚེ། །ལྷ་རྣམས་དག་
ལ་ཚིག་ཏུ་སྨྲས་པ་ནི། །གྲོགས་དག་བག་མེད་སྤྱོད་པ་སྤང་བར་གྱིས། ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་མ་ཕམ་པའི་དབུ་ལ་བཅིངས་ནས་

གྲོགས་པོ་དག །ཁོ་བོ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཚང་རྒྱར་འགྲོ་སྟེ། ཁྱེད་ལ་མ་ཕམ་པས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་རྣམས་མི་དགའ་བར་གྱུར་ནས། སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་ཁྱེད་ནི་མི་བཞུགས་ན། །དགའ་ལྡན་གནས་འདི་མཛེས་པར་མི་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛམ་བུའི་གླིང་དེ་ནི་དིང་སང་འོད་
སྲུངས་རྫོགས་བྱེད་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ་དང་། སྨྲ་འདོད་ཀྱི་བུ་མོའི་བུ་
ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། མི་ཕམ་སྐྲའི་ལྭ་བ་ཅན་དང་། ཀ་ཏྱ་འི་བུ་ནོག་ཅན་དང་།
གཅེར་བུ་པ་གཉེན་གྱི་བུ་སྟེ། རྟོག་གེ་པ་དྲུག་དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱུས་རྒྱལ་དང་། བྲམ་ཟེ་རྣས་རྡེག་དང་། བྲམ་ཟེ་བཟང་ལྡན་དང་། བྲམ་ཟེ་ཚངས་པའི་ཚེ་དང་། བྲམ་ཟེ་པདྨའི་

སྙིང་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དམར་པོ་སྟེ་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པ་དྲུག་དང་། རངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་དང་། སྒྱུ་རྩལ་ཤེས་ཀྱི་བུ་རིང་འཕུར་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་དང་།
བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཀུན་རྒྱལ་དང་། དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་དང་། སྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུངས་རལ་བ་ཅན་ཏེ་སྙོམས་འཇུག་པ་དྲུག་སྟེ། སྟོན་པ་དྲུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་རུངས་པར་བགྱིས་པས། གཤེགས་པའི་སྐབས་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསོལ་བས།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

52

དུང་གི་སྒྲ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་གཞན་མི་འདྲེ་བ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འོད་གཞན་ལྟར།
དེ་དག་གི་ཆོས་དང་མི་འདྲེ་ཞིང་། དེ་དག་ང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནུས་
སོ། །སེང་གེ་གཅིག་གིས་གཅན་གཟན་ཚོགས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་པར་སྐྲག །རྡོ་རྗེ་
གཅིག་གིས་བྲག་གི་རྩེ་མོ་དུ་མ་རྣམ་པར་འཇིག །བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་

དཔུང་དུ་མ་རྣམ་པར་འཇོམས། །ཉི་མ་གཅིག་གིས་མུན་པའི་ཚོགས་རྣམས་དུ་མ་
རྣམ་པར་སེལ། ཞེས་གསུངས་ནས། ཁོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བར་བྱ།
ཞེས་དྲིས་པས། ལ་ལ་ཚངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས། ལ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས། རིགས་སོ་ཟེར་ཡང་། ལྷའི་བུ་གཟི་བརྗིད་དམ་པ་ན་རེ། རིག་བྱེད་
ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཀྱིས་རིགས་སོ། །ཟེར་ནས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་ཁྱིམ་དུ་ལྟས་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་ངོ་། །
དེ་ནས་དགུན་འདས་ཏེ། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་ག་ལ་བབ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཟླ་བ་ཉ། སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ། ཡུམ་གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་གློ་གཡས་
བར། གླང་པོ་ཆེའི་རྣམ་པས་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ཏེ། གསེར་གྱི་དྲ་བས་ལེགས་
གཡོགས་སྤྱི་གཙུག་དམར། །ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་དྲུག་དང་རབ་ལྡན་ཞིང་། །དུང་དང་ཁ་

བ་དངུལ་མདོག་ལྟ་བུ་ཡི། །གླང་པོའི་མཆོག་ཅིག་ཁོང་དུ་སོང་སྙམ་བྱེད། །དེ་ཞུགས་
ནས་ནི་བདག་གི་ལུས་དང་སེམས། །སྔོན་ཆད་མཐོང་ཐོས་མྱོང་བར་མ་གྱུར་
པའི། །གྱ་ནོམ་བདེ་བས་ཤིན་ཏུ་བདེར་གྱུར་ཏེ། །བསམ་གཏན་མཉམ་པར་བཞག་པ་
བཞིན་དུ་གྱུར། །ཅེས་སོ། །རྨི་ལྟས་དེ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། སྲས་ཁྱད་པར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

53

ཅན་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པ་ཞེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། ཟླ་བ་བཅུར་
ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ནས། ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་དགུ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་སུམ་ཅུ་
རྩ་དྲུག་སྨིན་པར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་མེ་ཏོག་ཁ་འབུས་ཤིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟས་སུམ་ཅུ་
རྩ་གཉིས་བྱུང་བ་དང་། ལུམྦི་ནིའི་ཚལ་དུ་ཡུམ་གྱི་ཕྱག་ཤིང་པླཀྵ་ལ་འཇུས་ཏེ། ཡུམ་
གྱི་གློ་གཡས་པ་ནས་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ན་བཟའ་དང་བཅས་ནས་བལྟམས་པ་ན། ལྷས་མེ་ཏོག་གཏོར། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཀྱིས་
བླངས། དགའ་བོ་ཉེར་དགའ་གཉིས་ཀྱིས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་བ་དང་། ཀཽ་ཤི་ཀ་ང་ཐོངས་
གསུང་སྟེ། ཤར་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ལྷོར་ལྷ་མི་

རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་གནས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། །ནུབ་ཏུ་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཕུལ་དུ་

ཕྱིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་སྐྱེ་བའི་ཐ་མ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་མཐར་

དབྱུང་ངོ་། །བྱང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བླ་ན་མེད་པར་བྱའོ། །འོག་ཏུ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་སྡེ་གཞོམ་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མེ་གསོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་པོའི་ཆར་ཕབ་སྟེ། དེ་དག་
བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱའོ། །སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྱེན་དུ་ལྟ་བར་འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོམ་པ་བདུན་བདུན་བོར་བ་དང་པདྨ་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྟས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྣང་བས་གང་བ་དང་། ཡུལ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

54

ཆེན་པོ་བཞིར་རྒྱལ་ཕྲན་བཞི་བཙས། ཡ་རབས་ཀྱི་རིགས་ལྔ་བརྒྱ། གྲགས་ལྡན་མ་

ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་བརྒྱ། འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བྲན་ལྔ་བརྒྱ། སྔགས་ལྡན་ལ་སོགས་རྟེའུ་ཁྲི། རྟེའུ་མོ་ཁྲི་དང་། བ་ལང་ཁྲི་ཡང་བཙས། གླིང་གི་དབུས་སུ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ཤིང་སྐྱེས། སྐྱེད་ཚལ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། གཏེར་ཁ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་བུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མཆོད་པའི་སར་ཕྱིན་ཏེ།
ཤཱཀྱ་མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཐུབ་པ་བཞིན་འདུག་པས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་བཏགས། ཤཱཀྱ་

འཕེལ་གྱིས་ཕྱག་བཙལ་བའམ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བཙལ་བས་ལྷའི་ལྷར་བཏགས་
སོ། །
ཞག་བདུན་ནས་ཡུམ་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནོངས་པ་མིན་གྱི། སྲས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་གཟིགས་ན།
ཡུམ་སྙིང་འགས་པར་འགྱུར་བས་ཚེ་ཚད་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མདོ་གཞན་ནས་རི་བོ་ཀུན་འཛིན་ལ་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་
ཀྱི་ཚ་བོ་མེས་བྱིན་གྱི་བུས་ཤེས་ཏེ། མཁན་པོ་འདིར་ནི་ཉི་མ་ཐམས་ཅད་དག །ཅིག་
ཅར་བྱུང་བར་གྱུར་ཏམ་ཅི། །འདི་ལྟར་རི་ནི་ཕུག་བཅས་པ། །འོད་གཅིག་གིས་ནི་

གསལ་བར་གྱུར། ཞེས་དྲིས་པས། ལན་དུ། ཉི་མའི་འོད་ནི་རྒྱུན་དུ་རྣོ། །བུ་གཅིག་
སྣང་བའི་འོད་འདི་དག །ཡན་ལག་རེག་ན་འོད་བསིལ་བས། །ངེས་པར་ཐུབ་པ་དེ་ཡི་

འོད་ཅེས་སོ། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་སེར་སྐྱར་ཞུགས་ཏེ། །རྒྱལ་ཆེན་བདག་ཅག་
འདིར་མཆིས་པ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་ནི་མཐོང་བར་འཚལ། །འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོ་རྣམ་
འདྲེན་པ། །ཐུབ་པ་དེ་ནི་བལྟ་བར་འཚལ། ཞེས་པ་དང་། མནལ་དུ་སོང་བ་ནའང་།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

55

སྤྱན་གཟིགས་པས་སྨྲས་པ། རིགས་དང་ལྡན་པའི་རྟ་རྣམས་ནི། །མཚན་མོའི་བཞི་ཆ་

ཉལ་བ་ལྟར། །དགོས་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་གཉིད། །མིག་ལ་ཡུན་རིང་མི་གནས་

སོ། །ཞེས་སོ། །
མཚན་མཁན་དག་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་ལུང་སྟོན་ན་ཅིར་འགྱུར། །ས་

བདག་རྟོག་པ་པོ་རྣམས་བློ་འཁྲུལ་ཏེ། །རྩོད་པའི་དུས་སུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་མི་
འབྱུང་། །བསོད་ནམས་མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འདི་ནི། །ཉེས་ལས་རྣམ་བརྒལ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གཞོན་ནུ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ལ་གཏད་དེ།
པང་ན་འཚོ་བའི་མ་མ་བརྒྱད། ནུ་མ་བསྣུན་པ་བརྒྱད། རྩེན་བའི་མ་མ་བརྒྱད། དྲི་མ་
འཕྱི་བ་བརྒྱད་དེ། སོ་གཉིས་ལ་གཏད་དེ་བསྐྱེད་བསྲིངས་སོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འཕྲུལ་དེ་རི་བོ་གངས་ཅན་ན་གནས་པ་དྲང་སྲོང་ནག་པོ་ཞེས་
པ་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་ཚོར་ནས། སྣག་ཚ་མེས་བྱིན་དང་བཅས་
པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་ཏེ། དེའི་མཚན་བལྟས་པས། དེ་ཅིར་

འགྱུར་བ་ཤེས་ཏེ། ངོ་མཚར་དང་མྱ་ངན་སྐྱེས་ནས་དེའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་།

སྐོར་བ་བྱས་ནས་གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་ཏེ་ལུང་བསྟན་པ། བཙས་གྱུར་གཞོན་ནུ་
འདི་ཡི་མཚན་ལྟས་ནི། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པར་མཐོང་། །འདི་ནི་

གཉིས་སུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཁྱིམ་ན་གནས་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ལམ། །ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ན། །འདྲེན་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་

འཇོག་པར། །འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་འགྱུར། །གསང་བའི་

གནས་མཆོག་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། །སྤྱི་གཙུག་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མི་མཐོང་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

56

བས། །ཁབ་ཏུ་ཡང་ནི་བཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་ལུང་ཡང་བསྟན། ཞེས་
སོ། །
འོ་ན་ཁྱོད་ངུ་བའི་རྒྱུ་ཅི། ལྷ། བདག་ནི་ཆོས་མཛོད་སྐྱེས་བུ་མཆོག་འདི་
དང་། །ཕྲད་ནས་དོན་མ་གྲུབ་པར་འཆི་འགྱུར་ཏེ། །ཞི་བ་མ་ཐོབ་རང་གི་ཉེས་མཐོང་
ནས། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེས་ནས་ངུ་བ་ཡིན། ཞེས་སོ། །དེ་ནས་རང་གི་གནས་སུ་

སོང་ངོ་། །
དེ་ནས་ཡར་སྐྱེས་ནས་ཤཱཀྱའི་ཁྱེའུ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཡི་གེའི་

སློབ་དཔོན་ཀུན་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གྲྭར་བྱོན་ཏོ། །ཀྱེ་སློབ་དཔོན་ཚངས་པའི་ཡི་གེ་
ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལས། བདག་གང་ལ་བསླབ། སློབ་དཔོན་ངོ་མཚར་ཏེ།
སེམས་ཅན་དག་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་བསླབས་གྱུར་ཀྱང་། །འཇིག་

རྟེན་འཇིག་རྟེན་རྗེས་བསྙེག་ཕྱིར། །ཡི་གེའི་གྲྭར་ནི་བྱོན་པར་གྱུར། །ཡི་གེ་གང་གི་
མིང་དག་ཀྱང་། །བདག་གིས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ། །དེ་ལ་འདི་ནི་བྱང་གྱུར་ཀྱང་། །ཡི་

གེ་སློབ་པའི་གྲྭར་བྱོན་ཏོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་ནགས་རྒྱུར་སོང་ཞིང་།
འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པས་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ལྔས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་མ་ནུས་པར། ཕྱག་
དང་བསྐོར་བ་བྱས་སོ། །
དེའི་ཚེ་ཤིང་གཞན་གྱི་གྲིབ་མ་འཕོས་ཀྱང་། དེའི་མ་འཕོས་པས་ཡབ་ངོ་

མཚར་ཏེ། ཐུབ་པ་གང་ཚེ་བལྟམས་པ་དང་། །གང་ཚེ་འོད་ལྡན་བསམ་གཏན་མཛད། །འདྲེན་པ་འདི་ལྟར་ལན་གཉིས་སུ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཞབས་ཕྱག་འཚལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

57

ལོ། །ཞེས་ཕྱག་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་ཤཱཀྱ་རྒན་རབས་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ། ལྷ། ལྟས་མཁན་དག་གཞོན་
ནུ་འདིས་ཁབ་བཞེས་ན། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་ན། བཙུན་མོ་བླང་བར་བགྱིའོ། །རྒྱལ་པོས་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བུ་མོ་གང་ཡོད་ལྟོས་ཤིག །དེ་ནས་ཤཱཀྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ངེད་ཀྱི་བུ་མོ་མཐུན་ནོ་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། གཞོན་ནུ་ཉིད་ལ་དྲིས་ཤིག་ཟེར་ནས་དྲིས་པས། དགུང་བདུན་ན་ལན་བྱའོ་
གསུང་སྟེ། བསམ་པས། འདོད་པའི་སྐྱོན་ནི་བདག་གིས་མཐའ་ཡས་རིག །འཐབ་མོ་
མཁོན་བཅས་མྱ་ངན་སྡུག་བསྔལ་རྩ། །འཇིགས་བྱེད་དུག་གི་ལོ་མ་འདྲ་བ་སྟེ། །མེ་
དང་འདྲ་ཞིང་རལ་གྲིའི་སོ་དང་འདྲ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བདག་འདོད་མ་ཡིན་

ཏེ། །བདག་ནི་བུད་མེད་ཚོགས་དང་མཛེས་མ་ཡིན། །བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་བདེ་
བས་ཞི་སེམས་སུ། །བདག་ནི་མི་སྨྲ་ནགས་ཚལ་གནས་པར་བྱ། །
ཡང་དེས་བརྟགས་ནས། ཐབས་མཁས་པ་དང་སྙིང་རྗེས། འདམ་དང་ལྕག་
ལྕིག་ཁྲོད་ན་པདྨ་རྣམ་པར་འཕེལ། །མི་རྣམས་གང་བའི་ནང་ན་རྒྱལ་པོ་མཆོད་པ་
ཐོབ། །གང་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་མཆོག་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་སེམས་
ཅན་བྱ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འཆི་མེད་འདུལ། །སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་
གང་བྱུང་བ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་བཙུན་མོ་སྲས་དང་སླས་ཀྱང་བསྟན། །འོན་ཀྱང་འདོད་པས་ཆགས་མེད་བསམ་གཏན་བདེ་མ་ཉམས། །བདག་ཀྱང་དེ་དག་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱ། །སྙམ་སྟེ། སྡེ་བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡི་གེ་ལ་བྲིས་ཏེ། འདི་

འདྲ་བ་བདག་ལ་གསོལ། ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་མདུན་ན་འདོན་ལ་ཁྱོད་སོང་ལ།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

58

གང་ན་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཡོད་པའི་བུ་མོ་དེ་འོན་ཅིག །རྒྱལ་རིགས་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་
དང་། །རྗེའུ་རིགས་དམངས་རིགས་དེ་བཞིན་ཏེ། །སུ་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་ཡོད་པའི། །བུ་

མོ་དེ་ནི་འདིར་འོན་ཅིག །ང་ཡི་བུ་འདི་རིགས་དག་དང་། །རུས་དང་ངོ་མཚར་འཛིན་
མ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་བདེན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །དེ་ལ་འདི་ཡི་ཡིད་དགའ་འོ། །ཞེས་
སྨྲས་སོ། །
དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེས་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་སོང་སོང་བས། ཤཱཀྱ་ལག་ན་བེ་ཅོན་ཅན་གྱི་བུ་མོ་ས་འཚོ་མ་མཐོང་ནས། ཡི་གེ་དེ་བྱིན་པ་དང་། བཞིན་འཛུམ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་
ཡོན་ཏན་འདི་དག་བདག་ལ་ཀུན་ཚང་གིས། དེས་པའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནི་བདག་གི་

ཁྱིམ་ཐབ་འོས། །གལ་ཏེ་གཞོན་ནུ་བཞེས་ན་ཕྱི་བཤོལ་མ་མཛད་གསུངས། །བརྒྱ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་དང་བཞུགས་པར་གྱུར་ཀྱང་གདའ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་མདུན་ན་འདོན་གྱིས། རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་པས། རྒྱལ་པོས། བུད་མེད་འདི་རྫུན་ཆེ་བས་ཡིད་མ་ཆེས་
ཏེ། ཞག་བདུན་ན་བུ་མོ་ཐམས་ཅད་འདུན་ཁང་དུ་ཤོག་ཅིག །གཞོན་ནུས་ཡིད་དུ་འོང་
བའི་ཡོ་བྱད་དག་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དགུང་བདུན་ནས་གཞོན་ནུས་འདུན་ཁང་དུ་སོང་བ་ལ། བུ་མོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འོངས་བཞིན་ཡོ་བྱད་དག་བྱིན་ཞིང་དེ་དག་གིས་

ཀྱང་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་པར་མྱུར་དུ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་ས་འཚོ་མ་འོངས་པ་དང་ཡོ་བྱད་ཟད་དེ་དེས་འཛུམ་དམུལ་ཏེ། བདག་གིས་ནོངས་པ་ཅི་བགྱིས་ནས། བདག་ལ་
རྔན་སྡང་མཛད། གཞོན་ནུས། རྔན་སྡང་མིན་གྱི་ཁྱེད་འཕྱིས་པས་ལན་ནོ། །གསུངས་
ནས་སོར་གདུབ་སྲང་བརྒྱ་སྟོང་རི་བ་དེ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་སོང་བ་དང་བྱ་ར་བ་དག་
གིས་རྒྱལ་པོ་ལ། གཞོན་ནུ་ས་འཚོ་མ་ལ་སྤྱན་ཆགས་ཏེ། བཀའ་མཆིད་ཀྱང་ཅུང་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

59

ཟད་བགྱིས་སོ། །ཞེས་གསོལ་ཏོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཤཱཀྱ་ལག་ན་བེ་ཅོན་ཅན་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཕོ་ཉ་བཏང་བས། དེ་ན་རེ་གཞོན་ནུ་ཕོ་བྲང་ན་སྐྱིད་དེ་བར་འཁྲུངས་པས་སྒྱུ་རྩལ་མི་ཤེས་ན། བདག་གི་རིགས་ཆོས་ལ་བུ་མོ་སྒྱུ་རྩལ་ཤེས་པ་ལ་གཏོང་
པ་ལགས་ན། སྒྱུ་རྩལ་མི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཟླས་པས། ང་
ལ་འདིས་འདི་དང་ལན་གཉིས་སུ་ངོར་བལྟས་ཏེ་བརྙས་སོ་སྙམ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་སེམས་
ཤིང་འདུག་གོ། །དེ་ནས་གཞོན་ནུས་དེ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཅི་ནོངས། འདི་བཀའ་

མི་སྩལ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོས་དོན་དེ་བསྙད་དོ། །དེ་ནས་གཞོན་
ནུས་སྒྱུ་རྩལ་གྱིས་འགྲན་པར་ཁས་བླངས་པས། རྒྱལ་པོ་མཉེས་ཏེ་སྒྱུ་རྩལ་འགྲན་པར་དྲིལ་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ན་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཚོགས་ཏེ། ས་འཚོ་མ་རྒྱལ་བའི་རུ་མཚོན་དུ་བཞག་སྟེ། རལ་གྲིའི་ཐབས་དང་། འཕོང་དང་།
གྱད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་རྒྱལ་བས་ཁྱེར་ཅིག །ཅེས་དམ་བཅས་སོ། །དེ་ནས་ཐོག་མར་
ལྷ་སྦྱིན་འོངས་པ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་ཁྲིད་པ་དང་ཕྲད་དེ། པ་ཕྲག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་གྱིས་
ཐལ་མོ་ལན་ཅིག་བསྣུན་ཏེ་བསད་དོ། །དེ་ནས་མཛེས་དགའ་བོས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་
ནས་གུད་དུ་བོར་རོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྐང་པའི་མཐེ་བོས་བླངས་ནས། ར་བ་བདུན།
འོབས་བདུན་གྱི་ཕྱི་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཙམ་དུ་འཕངས་ཏེ། གཤོང་ཆེན་པོར་གྱུར་
ནས་གླང་པོའི་གཤོང་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀུན་གྱི་བཤེས་གཉེན་དཔང་དུ་བཙུགས་ཏེ། ཡི་གེ་འགྲན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ། དེ་ནས་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

60

ཤཱཀྱ་སྲིད་སྒྲུབ་དཔང་དུ་བཙུགས་ཏེ་བརྩིས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ཏེ།
སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འཁྲུགས་པ་ཡན་ཆད་ལས་མ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
སྙིང་པོ་མཆོག་གི་བར་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་མཆོང་པ་དང་། རྐྱལ་དང་བང་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་གོ །དེ་ནས་དགའ་བོ་ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོབས་བརྒལ་བའི་ཕྱིར། དྲུང་དུ་ཕྱིན་པས་དེའི་ལག་པ་རེག་མ་ཐག་འགྱེལ་ལོ། །དེ་ནས་
ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ཕྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕྱག་གཡས་པས་བཏེག་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐོར་ནས་ས་ལ་བོར་ཡང་ལུས་ལ་མི་གནོད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་ཐམས་ཅད་རུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རེག་མ་ཐག་འགྱེལ་ལོ། །དེ་ནས་འཕོང་འགྲན་པར་བྱེད་དེ། ཀུན་དགའ་བོས་རྒྱང་གྲགས་གཉིས། ལྷ་སྦྱིན་
གྱིས་རྒྱང་གྲགས་བཞི། མཛེས་དགའ་བོས་རྒྱང་གྲགས་དྲུག །བེ་ཅོན་ཅན་གྱིས་
དཔག་ཚད་གཉིས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ལྕགས་རྔ་རེ་འབེན་དུ་བཙུགས་པ་ལ་རང་རང་གི་ལ་

ཕོག་གི།དེ་ཕན་ཆད་ལ་མ་ཕོག་གོ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱང་གྲངས་བཅུའི་ཕ་

རོལ་དུ་ལྕགས་རྔ་གཅིག །དེའི་དྲུང་དུ་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་དངར། དེའི་ཕ་རོལ་དུ་ལྕགས་
ཀྱི་ཕག་རྒོད་གཅིག་བཙུགས་ཏེ། ལྷ་ཁང་ནས་མེས་སེང་གེའི་ཟ་འགྲམ་གྱི་གནམ་རུ་
བླངས་ཏེ། ཕྱེད་ཀྲུང་དུ་འདུག་པས་བདུངས་ཏེ། མདའ་འཕངས་པས། ལྕགས་རྔ་གཅིག་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན། ཕག་རྒོད་རྣམས་ཕུག་སྟེ། ས་ལ་ཟུག་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་

ནས། ཁྲོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བས་མདའི་ཁྲོན་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །
དེ་ནས་ལག་རྩིས་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་གཉར་ཞོན་ནས། སྤོས་སྦྱོར་གྱི་བར།
སྒྱུ་རྩལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དང་། བེ་ཅོན་ཅན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

61

གྱིས་བུ་མོ་ཕུལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། བུད་མེད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་མཆོག་ཏུ་ས་འཚོ་མ་དབང་བསྐུར་ཏེ། དེ་
དག་དང་རྩེ་དགའ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་དོ། །དེ་ནས་ལྷ་ཀླུ་ཁ་ཅིག་མ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་
འདི་ནི་བཙུན་མོའི་འཁོར་དུ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ན། སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྲང་སྙམ་
ཞིང་། གུས་པ་དང་བཅས་པས་མངོན་པར་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གསུང་སྙམ་ཞིང་འདུག་གོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སིལ་སྙན་གྱི་
སྒྲ་ལས་སྐུལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱས་གང་སེམས་ཅན་མཐོང་
ནས་ནི། །འགྲོ་བའི་མགོན་དང་སྐྱབས་དང་གནས་གྱུར་ཅིང་། །ཕན་བྱེད་མགོན་དང་
དཔུང་གཉེན་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་ནི་སྨོན་ལམ་དེ་སྐད་བཏབ། །དགེ་བ་
དཔའ་བོ་སྔོན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། །འགྲོ་ཕན་བྱ་ཞེས་སྨོན་ལམ་དྲན་པར་བྱོས། །འདི་ནི་

ཁྱོད་ཀྱི་དུས་དང་ཚོད་ཡིན་གྱིས། །དྲང་སྲོང་མཆོག་རབ་ཁྱིམ་ནས་འབྱུང་བར་བྱོས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཞིང་། བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོའི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་། སྔོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་དག་གླེང་ཏེ། སྲིད་གསུམ་རྒ་དང་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབར། །འཆི་
མེ་རབ་འབར་འདི་ནི་མགོན་མེད་པ། །སྲིད་ལས་འབྱུང་ལ་འགྲོ་བ་རྟག་ཏུ་རྨོངས། །བུམ་པར་ཆུད་པའི་བུང་བ་འཁོར་བ་བཞིན། །སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་

སྤྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཚེ་སྲོག་ནམ་
མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུར་མྱུར་མགྱོགས་འགྲོ། ཞེས་སོགས་
ནས། སྔོན་གྱི་སྤྱོད་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་གྱིས་ལ། །གཏི་མུག་མ་རིག་མུན་པས་བསྒྲིབས་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

62

པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་ཤེས་རབ་དམ་པ་འོད་བཟང་བ། །ཆོས་མིག་དྲི་མེད་ཉོན་མོངས་མེད་
པ་བྱིན། ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རྒྱགས་པའི་སེམས་

སྤངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་གཏད་དོ། །ལྷའི་བུ་འབུམ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་
ཀྱང་། འཆི་འཕོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྟན། །སྐྱེས་བུ་སེང་གེས་ཚེ་ཡང་བསྟན། །བཙུན་
མོའི་འཁོར་ཡང་བསྟན་པ་མཛད། །ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་རྗེས་མཐུན་མཛད། །འཇིག་

རྟེན་ཆོས་ནི་རྗེས་ཐོབ་པས། །ལྷ་མི་མང་པོ་ཡོངས་སྨིན་མཛད། །མངོན་པར་འབྱུང་
བའི་བློ་དགོངས་པའི། །དེ་ཡི་དུས་ལ་ད་དབབ་བོ། །ཞེས་སོགས་ནས། དབྱངས་སྙན་
ཅིང་ནི་དབྱངས་འཇམ་པ། །མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་དགོངས། །ཡང་དག་དེ་
བཞིན་མ་ནོར་བར། །རྒྱལ་བའི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲག་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་བསྐུལ་ལོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོའི་རྨི་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྨིས་ཏེ།
ཉུག་རུམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུག་གམ་དྲིས་པས་འདུག་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལྟས་སོ་སྙམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔྱིད་བསིལ། དབྱར་རན། དགུན་དྲོ་བའི་

ཁང་བཟང་གསུམ། རེ་རེའང་གྲུ་སྐས་མི་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱས་འཛུགས་ཤིང་འབེབས་

པའི་ཚེ། གཞོན་ནུ་སུས་ཀྱང་མ་ཚོར་བར་མངོན་པར་འབྱུང་དུ་འོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་སྒྲ་
དཔག་ཚད་ཕྱེད་དུ་བྱུང་ངོ་། །ལྟས་མཁན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཆབ་སྒོ་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྒོ་འཕར་ཆེན་པོ་སྒྲ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དུ་གྲགས་པ་མི་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱས་འབྱེད་ཅིང་གཅོད་པ་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། འདུན་པ་ལ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

63

རྟ་སྦྱོར་ཅིག །འདུན་པས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་དོན་དེ་གསོལ་ཏེ། རྒྱལ་པོས་གཞོན་ནུའི་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་མཐོང་བར་བྱས་ཏེ། ཉམས་དགའ་བར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤར་སྒོ་ནས་འཐོན་པ་དང་། ཉིད་ཀྱི་མཐུས། ལྷས་སྤྲུལ་པའི་རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་གཟིགས་ཏེ། འདུན་པ་ལ། ཁ་ལོ་
སྒྱུར་བ་མི་རིད་ཉམ་ཆུང་ཞིང་། །ཤ་ཁྲག་བསྐམ་ལ་རྒྱུས་ལྤགས་ཉི་ཚེས་

དཀྲིས། །མགོ་དཀར་སོ་རྣལ་ལུས་ནི་རབ་བསྐེམ་ལ། འཁར་བ་བརྟེན་ཅིང་མི་བདེ་
འཁྱོར་འགྲོ་སུ། །དེས་སྨྲས་པ། ལྷ་གཅིག་མི་འདི་རྒ་བས་ཟིལ་གྱིས་ནོན། །དབང་པོ་
ཉམས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་བརྩོན་སྟོབས་ཉམས། གཉེན་གྱི་སྐྱེ་བོས་བརྙས་ཤིང་མགོན་
མེད་གྱུར། །དོན་བགྱིད་མི་ནུས་ནགས་ཁྲོད་ཤིང་ལྟར་བོར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་སྨྲས་པ། འདི་ཡི་ཆོས་འདི་རིགས་ཀྱི་ཡིན་ནམ་འོན་ཏམ་ནི། །འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་
ལ་ཡང་འདི་སྲིད་དེ་སྨྲོས་ཤིག །ཚིག་འདི་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་མྱུར་དུ་སྨྲོས་ཤིག་

དང་། །ཐོས་ནས་དེ་བཞིན་དོན་ལ་འདིར་ནི་ཚུལ་བཞིན་བསམ། །དེས་སྨྲས་པ། ལྷ་
འདི་རིགས་ཆོས་མ་ཡིན་ཡུལ་འཁོར་ཆོས་མ་ལགས། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་དར་ལ་བབ་པ་རྒ་བས་འཇོམས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་དང་ཡུམ་དང་ཉེ་དུ་གཉེན་ཚོགས་ཀྱང་། །རྒ་ལས་མ་ཐར་འགྲོས་པའི་ཐབས་ནི་གཞན་མ་མཆིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། ཁ་ལོ་
བསྒྱུར་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་མི་མཁས་པའི། །བློ་ངན་གཞོན་པས་རྒྱགས་ཤིང་མྱོས་
པས་རྒས་མ་མཐོང་། །ང་ནི་སླར་འགྲོ་ང་ཡི་ཤིང་རྟ་མྱུར་དུ་སྒྱུར། །ང་ཡང་རྒས་ལ་
གནས་པས་རྩེ་དགས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ནང་དུ་ལོག་གོ །
ཡང་ལྷོ་སྒོར་འཐོན་པས། ན་བ་གཟིགས་ཏེ་སྨྲས་པ། ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་མི་རྩུབ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

64

ལུས་ཀྱང་མདོག་ངན་ལ། །དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཤིང་དབུགས་དབྱུང་རབ་ཏུ་

དཀའ། །ཡན་ལག་ཀུན་བསྐམས་ལྟོ་བས་དཀྲུགས་ཤིང་ཉམ་ཐག་གྱུར། །རང་གི་

གཅིན་རྟུག་སྨད་པའི་གནས་ན་འདུག་འདི་སུ། དེས་སྨྲས་པ། ལྷ་གཅིག་མི་འདི་ཤིན་

ཏུ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་སྟེ། །ནད་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཉེ་བར་མཆིས་པས་འགུམ་ལ་

ཐུག །ནད་མེད་གཟི་བརྗིད་མ་མཆིས་སྟོབས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཉམས། །མགོན་དང་
སྐྱབས་དང་གླིང་དང་དཔུང་གཉེན་མ་མཆིས་ལགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་
པ། ནད་མེད་པ་ཡང་རྨི་ལམ་ན་ནི་རྩེ་དང་མཚུངས། །ནད་ཀྱིས་འཇིགས་པ་འདི་དག་

ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་ནད་འདི་མཐོང་ནས་ཇི་ལྟ་བུར། །རྩེ་ལ་
དགའ་དང་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །
ཡང་། ནུབ་ཏུ་ཤི་བ་གཟིགས་ཏེ་སྨྲས་པ། ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་མི་འདི་ཁྱོགས་ལ་
བླངས་ནས་ནི། །འདི་དག་སྐྲ་བཤིག་མགོ་ལ་ས་ཡིས་འཐོར་བྱེད་ཅིང་། །སྣ་ཚོགས་
ངག་གི་ཚིག་ནི་བརྗོད་ལ་བྲང་བརྡུང་བས། །ཀུན་ནས་སྐོར་བ་བྱས་ཏེ་འཁྱེར་བ་སུ་
ཞིག་ཡིན། དེས་སྨྲས་པ། ལྷ་གཅིག་མི་འདི་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་གུམ་པ་སྟེ། །སླན་ཆད་
ཕ་མ་མཆིས་བྲང་བུ་རྣམས་མཐོང་མི་འགྱུར། །ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམ་དང་མཛའ་གཉེན་ཚོགས་རྣམས་སྤངས་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མཆིས་ཏེ་སླན་ཆད་གཉེན་མི་

མཐོང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རྒ་བས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་གཞོན་པ་
ཅིར་མི་རུང་། །སྣ་ཚོགས་ནད་ཀྱིས་གནོད་འགྱུར་ནད་མེད་ཅིར་མི་རུང་། །རིང་དུ་མི་

གནས་གསོན་པ་མཁས་ལ་ཅིར་མི་རུང་། དགའ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་བུ་མཁས་ལ་
ཅིར་མི་རུང་། །གལ་ཏེ་རྒ་མེད་ན་མེད་འཆི་བ་མེད་གྱུར་ཀྱང་། །འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྔ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

65

འཛིན་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཡིན་ན། །རྒ་ན་འཆི་བ་རྟག་ཏུ་འབྲང་བ་སྨོས་ཅི་

དགོས། །ལེགས་པར་སླར་ལོག་རབ་ཏུ་ཐར་བར་བྱ་བར་བསམ། །
ཡང་། བྱང་སྒོར་དགེ་སློང་གཟིགས་ཏེ་སྨྲས་པ། ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་སྐྱེས་བུ་
སེམས་ཞི་རབ་ཞི་ཞིང་། །མིག་ཕབ་འགྲོ་ལ་གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་ལྟ་བྱེད་ཅིང་། །ངུར་

སྨྲིག་གོས་གྱོན་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་སྤྱོད། །ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ནས་མི་རྒོད་མ་
ཁེངས་སུ་ཞིག་ཡིན། དེས་སྨྲས་པ། ལྷ་གཅིག་མི་འདི་དགེ་སློང་ཞེས་ནི་བགྱི་བ་
ལགས། །འདོད་པའི་དགའ་བ་སྤངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་སྤྱོད། །བདག་ཉིད་ཞི་བ་

ཚོལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་བྲལ་བར་བསོད་སྙོམས་སྤྱོད་ཅིང་རྒྱུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་དགེ་བར་ལེགས་སྨྲས་ང་
ཡང་འདོད་པ་སྟེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྔགས། །དེ་ནི་

བདག་ལ་ཕན་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་ལའང་ཕན། །འཚོ་བ་བདེ་ཞིང་ཉམས་མཐུན་

འཆི་མེད་འབྲས་བུར་འགྱུར། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་པས། བསྲུང་བའི་ཕྱིར། ར་བ་དང་། འོབས་དང་། སྒོ་བརྟན་པོ་བཙུགས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བཞི་མདོར་བསྲུང་བའི་དཔུང་བཞག །བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱང་གླུ་དབྱངས་དང་རྩེ་དགའ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་གོ །དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་

ལྟས་སུ། བྱ་སྐད་མི་འབྱིན། པདྨ་རྙིངས། ཤིང་ལ་མེ་ཏོག་མི་འཆགས། །གླིང་བུ་དང་
པི་ཝང་རྒྱུད་ཚད། རྫ་རྔ་ལ་སོགས་བརྡུངས་ཀྱང་། སྒྲ་མེད་པར་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོ་ཡང་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་གོ །ས་འཚོ་མ་ལ་ཡང་རྨི་ལམ་དུ་ས་གཡོས་པ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

66

ལ་སོགས་པ་རྨིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྨི་ལམ་དུ་རྐང་ལག་གིས་རྒྱ་མཚོ་
དཀྲུགས་པ་དང་། ས་མལ་ཆར་གྱུར། རི་རབ་སྔས་སུ་བཅུག །འོད་ཀྱིས་མུན་པ་
བསལ། ས་ལས་གདུགས་ཤིག་བྱུང་བས། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཁྱབ། སྲོག་ཆགས་
དཀར་ནག་བཞི་དང་། བྱ་ཁ་དོག་བཞི་པ་འོངས་ནས། ཁ་དོག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་།
ངན་སྐྱུག་གི་རི་ལ་འཛེགས་ཀྱང་མ་གོས་པ་དང་། ཆུས་ཁྱེར་བ་བཏོན་པ་དང་། ནད་པ་
གསོས་པ་དང་། རི་རབ་ཀྱི་ངོས་ལ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་
འཚལ་བ་རྨིས་སོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། ཕས་མ་གནང་བར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་

རིགས་སོ་སྙམ་སྟེ། ཕའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་སྨྲས་པ། བདག་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་དུས་

ལ་བབ་ཀྱིས། གེགས་དང་མི་དགྱེས་པ་མ་མཛད་ཅིག །རྒྱལ་པོས། ཁྱོད་ཅི་འདོད་
པའི་མཆོག་སྦྱིན་གྱིས། ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ཤིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རྒ་
ན་འཆི་རྒུད་མེད་པ་བཞི་སྩོལ་ཅིག །དེས་སྨྲས་པ། དེ་སྦྱིན་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །གཞན་
སློངས་ཤིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རྒ་ན་འཆི་བའི་འཇིགས་དང་རྒུད་

པར་མི་འགྱུར་བ། །ལྷ་གཅིག་གལ་ཏེ་མཆོག་བཞི་འདི་དག་མི་སྩལ་ན། །གཞན་ཡང་

མཆོག་ཅིག་གསོལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་གསན་དུ་གསོལ། །འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཉིང་

མཚམས་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་མཛོད། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་ཀྱིས་བསམ་པ་
རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་

གནས་སུ་སོང་ངོ་། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དོན་དེ་ཤཱཀྱ་རྣམས་ལ་བསྙད་པས་སྲུང་ངོ་། །ཞེས་བགྲོས་ཏེ། སྒོ་བཞི་རེ་རེར་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་རེའང་ཤིང་རྟ་ལྔ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

67

བརྒྱ། ཤིང་རྟ་རེ་རེའང་དཔུང་བུ་ཆུང་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་བཀོད་དོ། །ཤཱཀྱ་རྒན་
རབས་རྣམས་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་དང་སུམ་མདོར་འཁོད་དོ། །རྒྱལ་པོའང་མེལ་ཚེ་བྱེད་དོ། །
དེའི་ཚེ་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་དང་འཕྲོག་མའི་བུ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱང་། དོ་ནུབ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་འབྱུང་གིས། མཆོད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་
ནོ། །རྒྱལ་པོ་སྡེ་བཞི་ཡང་ཆིབས་པ་འདེགས་པར་སེམས་སོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་
རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་
བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ལྷའི་བུ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པས་བཙུན་མོའི་འཁོར་མི་སྡུག་
པར་བསྒྱུར་བ་ལ་གཟིགས་པས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། ཨེ་མ་སྐྱེ་དགུ་དག་
ནི་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །སྲིན་མོའི་ཚོགས་ལ་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་རྙེད། །འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡོད་མིན་ཡོན་ཏན་འཛིན། །གཏི་མུག་མུན་པས་རབ་བསྒྲིབས་བློ་གྲོས་
ངན། །དཔེར་ན་བྱ་ནི་བྱ་རྒྱར་ཆུད་པ་བཞིན། །ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་རྙེད་པར་འགྱུར་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་མི་སྡུག་པར་
བསྒོམས་སོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་བལྟས་པས། བརྒྱ་བྱིན་དང་། རྒྱལ་པོ་སྡེ་བཞི་དང་། ཉི་

ཟླ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་འདུག་པར་མཐོང་ངོ་། །སྐར་མ་རྒྱལ་ཡང་ཤར་བར་མཐོང་ནས་འདུན་པ་ལ་སྨྲས་པ། ང་ཡི་བཀྲ་ཤིས་འདི་ནི་དོན་ཀུན་གྲུབ། །དོ་ནུབ་
གདོན་མི་ཟ་བར་དོན་གྲུབ་ཀྱིས། །འདུན་པ་ཕྱི་བཤོལ་མ་བྱེད་ལ་གོར་དུ། །རྟ་རྒྱལ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

68

རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ང་ལ་བྱིན། །དེས་སྨྲས་པ། གང་དུ་བཞུད་སྨྲས་པ། མངོན་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་འདུན་པས་ལན་མང་དུ་བཟློག་ཀྱང་། །འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་

མང་དུ་གསུངས་ཏེ་མ་ཟློག་པ་དང་། ལྷའི་བུ་ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དང་། བརྩེ་བ་བཀོད་
པས། སེར་སྐྱ་བ་རྣམ་གཉིད་ལོག་ཅིང་། སྒྲ་མི་གྲག་པར་བྱས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཀྱང་། འདུན་པ་ལ་རྟ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེའི་ཚེ་ལྷའི་དབང་པོ་དང་རྒྱལ་
ཆེན་བཞི་ཡང་སེར་སྐྱར་ལྷགས་སོ། །འདུན་པས་དུས་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཚོལ་བ་ལ། །བྱང་ཆུབ་རྒ་ཤི་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་ནས། །འགྲོ་བ་སྒྲོལ་ཞེས་ང་ཡིས་ཡུན་རིང་

ནས། །སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་ཡི་དུས་ལ་བབ། །ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། ལྷའི་བུ་ཡང་དག་

སྐུལ་པོས་བསྐུལ་བ། སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་འཕགས་པ་མྱུར་དུ་བཞེངས། །སྡུག་བསྔལ་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ། །ད་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་

བབ། ཅེས་བསྐུལ་ལོ། །
དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྒོ་ཕྱེ། འདུན་པས་རྟ་སྔགས་ལྡན་བརྒྱན་ཏེ་ཕུལ་བ་ལ་ཆིབས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་བཏེག་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱོན་ཏེ། ཚངས་
པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལམ་བསྟན། འོད་ཀྱིས་མུན་པ་བསལ། །མཆོད་པ་དང་། རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ། གྱད་ཀྱི་ཡུལ་འདས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་གི་དྲུང་དུ་

ཕྱིན་པ་དང་། རྟ་དང་རྒྱན། འདུན་པ་ལ་བྱིན་ཏེ། སླར་བཟློག་ཅིང་། དེར་མཆོད་རྟེན་
བརྩིགས་པས། འདུན་པ་སླར་ལོག་པའི་མཆོད་རྟེན་ཟེར་རོ། །
དེ་ནས་མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་གི་རྩར། ཉིད་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་བཅད་པ། ལྷ་རྣམས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

69

ཀྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་པས། གཙུག་ཕུད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་ཀ་ཤི་ཀའི་གོས་མི་མཐུན་པས། རབ་བྱུང་
གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་གོས་ཤིག་རྙེད་ན་རུང་སྙམ་པ་དང་། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་
རྔོན་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པས། གོས་ངུར་སྨྲིག་ཕུལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། ཀ་ཤི་ཀའི་གོས་རྣམས་དེ་ལ་བྱིན་ནོ། །དེས་ཀྱང་ལག་པ་གཉིས་ཀས་བླངས་

ཏེ། སྤྱི་བོར་བཞག་ནས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སོང་ངོ་། །
དེ་འདུན་པས་མཐོང་ནས་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་པས། ངུར་སྨྲིག་བླངས་པའི་

མཆོད་རྟེན་ཟེར་རོ། །དེའི་ཚེ་དོན་གྲུབ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འོག་མིན་གྱི་བར་
དུ་གྲག་གོ །འདུན་པས་ཀྱང་རྟ་དང་རྒྱན་ཁྱེར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་མྱ་ངན་བསལ་ལོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། གཙུག་ཕུད་བཅད། ངུར་སྨྲིག་བགོས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། བྲམ་ཟེ་རིགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་སོང་ནས་ཡངས་པ་
ཅན་དུ་བྱོན་པ་དང་། སྒྱུ་རྩལ་ཤེས་ཀྱི་བུ་རིང་འཕུར་སློབ་མ་སུམ་བརྒྱ་ལ་ཅི་ཡང་

མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་སྟོན་པ་དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། སློབ་མར་ཁས་བླངས་ཏེ་བསླབས་
པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། རིང་འཕུར་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་འདི་
ཙམ་ཞིག་ཁོང་དུ་ཆུད་དམ་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ།
དེ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །སྨྲས་པ། ངས་གང་ཤེས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས། ཁྱེད་ཀྱིས་གང་ཤེས་པ་ངས་ཤེས་ཀྱིས། གཉིས་ཀས་སློབ་མའི་ཚོགས་ལ་བསྟན་ནོ། །ཟེར་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

70

རོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་འདིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་

གྱིས། དེ་བས་ལྷག་པ་ཞིག་བཙལ་ལོ་སྙམ་སྟེ། རིམ་གྱིས་མ་ག་དྷར་སོང་སྟེ་རི་སྐྱ་
བོར་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཆུ་དྲོན་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་གྲོང་ཁྱེར་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ཤིན་ཏུ་

དད་དེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཤས་ཕུལ་བ་ཡང་མ་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་རེངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་སློབ་མ་བདུན་བརྒྱ་ལ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་སྟོན་པ་མཐོང་ནས། བདག་འདི་ལྟ་བུའི་

བརྟུལ་ཞུགས་དང་དཀའ་ཐུབ་བརྩམས་ནས། བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འདུ་

ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་སུན་དབྱུང་ངོ་སྙམ་སྟེ། དེའི་སློབ་
མར་ཁས་བླངས་ནས། མྱུར་དུ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སྔར་བཞིན་བརྗོད་
ནས། འདིས་ནི་མྱང་འདས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སུན་ཕྱུང་སྟེ་སོང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ལྔ་སྡེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རིམ་གྱིས་རི་
ག་ཡའི་རྩེ་མོར། སྔར་མ་ཤེས་པའི་དཔེ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་

འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ནས། བདག་སྙིགས་མ་ལྔའི་དུས་དམན་པ་ལ་མོས་པ། བརྟུལ་ཞུགས་
ངན་པས་དག་པར་འཛིན་པ་སུན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྟུལ་ཞུགས་དང་དཀའ་ཐུབ་བརྩམ་མོ་སྙམ་སྟེ། ལོ་དྲུག་ཏུ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་སྟེ། ཏིལ་འབྲུ་
གཅིག་དང་། རྒྱ་ཤུག་འབྲུ་གཅིག་དང་། འབྲས་འབྲུ་གཅིག་གིས་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་
སྤྱད་དེ། དབུགས་རྒྱུ་བ་བཅད་དེ་བཞུགས་སོ། །
དེའི་ཚེ་ལྷའི་བུ་ཁ་ཅིག་གིས་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ལ་གཞོན་ནུ་ཤིའོ་ཞེས་བརྗོད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

71

པས། ལྷ་མོས་འོངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་བསྐམས་པ་དང་། ཤི་བ་

དང་འདྲ་བ་མཐོང་ནས། བལྟམས་མ་ཐག་ཏུ་ངའི་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མ་འདིའོ་ཞེས་པའི་

དམ་བཅའ་ཡང་མ་རྫོགས་དྲང་སྲོང་ནག་པོའི་ལུང་བསྟན་ཡང་མི་བདེན་ནོ། །ཞེས་སྨྲེ་
སྔགས་འདོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། ཉི་ཟླ་སྐར་ཚོགས་ས་ལ་ལྟུང་
འགྱུར་སྲིད། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཡང་ང་མི་འཆི། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་མྱ་ངན་ཁྱོད་མ་
བྱེད། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་མཐོང་། །ཞེས་སྨྲས་པས་དགའ་སྟེ་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །གྲོང་གི་བ་ལང་རྫི་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྣ་བར་ཤིང་བལ་བཅུག་

ནས། སྣར་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་བྱེད་དོ། །བདུད་ཀྱང་སྲོག་གཅེས་པར་གྱིས་ཤིག་

ཅེས་པ་ལ་སོགས་སྙན་པར་སྨྲས་ཤིང་། གླགས་བཙལ་ཡང་མ་རྙེད་དོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གྲོལ་བར་འཛིན་པ་དགག་
པའི་ཕྱིར། ཟས་རགས་པ་ཟོས་ལ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འགྲོའོ་སྙམ་སྟེ། ཟས་རགས་པ་
བཟའོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ལྔ་སྡེ་མ་དད་ནས་བཱ་ར་ཎ་སིར་སོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ལེགས་སྐྱེས་མའི་བྲན་མོ་གྲུམ་མ་ཞེས་པའི་རོ་གསོ་རས་ཀྱིས་དཀྲིས་པ་དེ་
བླངས་ཏེ། ལྷས་ལག་པ་བརྡབས་པའི་རྫིང་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཞག་པའི་རྡོ་ལེབ་ལ་
བཀྲུས་སོ། །དེ་ངལ་ཏེ་རྫིང་ནས་འབྱུང་སྙམ་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་གད་པ་མཐོན་པོར་
སྤྲུལ་པ་ལ། །ཤིང་གི་ལྷ་མོས་ཡལ་ག་སྨད་པ་ལ་འཇུས་ཏེ་བྱུང་ནས། ཤིང་སྒྲུབ་བྱེད་
ཀྱི་དྲུད་དུ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་སྣམ་སྦྱར་བསྒྲུབས་ཤིང་གནས་གཙང་མའི་ལྷས་ཀྱང་།

གོས་ངུར་སྨྲིག་ཕུལ་བ་བཞེས་ཏེ་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དུ་ཞུགས་སོ། །
དེ་ནས་ལྷས་སྦྲན་ཏེ། ལེགས་སྐྱེས་མས་བ་སྟོང་གི་འོ་མ་ལན་བདུན་དུ་ཉིང་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

72

ཁུར་བྱས་པ་དང་། འབྲས་དང་འབྲུ་གསར་པ་བླུགས་ཏེ་བཙོས་པས། དེའི་ནང་དུ་

དཔལ་བེའུ་ལ་སོགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་པ་དག་སྣང་བས་དགའ་སྟེ། མཚན་མཁན་
གྱིས་ཀྱང་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མགྲོན་དུ་བོས་ནས་འོ་ཐུག་སྦྲང་རྩི་ཅན་གྱིས་གསེར་སྣོད་བཀང་སྟེ་ཕུལ་བས་བཞེས་ནས། ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་སོང་སྟེ། ཟས་དང་ཆོས་གོས་བཞག་ནས་ཁྲུས་མཛད་པས།
ལྷས་མཆོད་ཅིང་། ཁྲུས་ཆུ་ལྷས་ཁྱེར་ལ། སྐྲ་དང་། ཨག་ཚོམས་ལེགས་སྐྱེས་མས་ཁྱེར་ཏེ། ཆུ་དེའི་ཀླུ་མོས་ཕུལ་བའི་སེང་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། འོ་ཐུག་གསོལ་ནས།
གསེར་སྣོད་ཆུར་བོར་བ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཁྱེར་བ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བླངས་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཁྱེར་ནས། ལོ་རེ་བཞིན་སྣོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་བྱེད་དོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁྲུས་བྱས། ཟས་ཟོས་པས། ལུས་མཐུ་དང་ལྡན་པས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཆས་སོ། །རླུང་དང་ཆར་གྱིས་ལམ་ཕྱགས་ཤིང་ཆག་ཆག་གདབ། །རི་ཤིང་ཐམས་

ཅད་དང་། བུ་ཆུང་བཙས་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མགོ་དེ་ཕྱོགས་སུ་སྟོན་ནོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དབང་བསྒྱུར་གྱིས་འཁོར་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོ་ནུབ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འགྲོ་ཡིས། མཆོད་པའི་ལས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོས་ནས།
མཆོད་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྤྲུལ་ལོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འོད་བཀྱེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞི་ཞིང་

སྣོད་དག་པར་སྦྱངས་ཏེ། ཀླུ་ནག་པོས་བསྟོད་དོ། །དེ་ནས་ལམ་གྱི་གཡས་ན་རྩྭ་འཚོང་བཀྲ་ཤིས་རྩྭ་བརྔ་བ་ལ། བཀྲ་ཤིས་རྩྭ་ནི་ང་ལ་མྱུར་དུ་བྱིན། །དེ་རིང་ང་ལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

73

རྩྭས་ནི་དོན་ཆེན་འགྱུར། །དཔུང་དང་བཅས་པའི་བདུད་ནི་བཅོམ་ནས་སུ། །བྱང་
ཆུབ་དམ་པ་ཞི་བ་རེག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་རྩྭ་སྔོ་འཇམ་
ཡིད་དུ་འོང་བ་ཕུལ་ཏེ། ཁྱེར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་ཏེ། རྩྭ་རྩེ་མོ་
ནང་དུ་བསྟན་ནས་རྩ་བ་ཕྱིར་བསྟན་པ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་འདུག་ནས་ལུས་དྲང་པོར་བསྲངས། དྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས། སྟན་འདིར་བདག་གི་ལུས་ནི་

བསྐམས་ཀྱང་རུང་། །པགས་པ་རུས་པ་ཤ་རྣམས་ཞིག་ཀྱང་རུང་། །བསྐལ་མང་རྙེད་
དཀའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར། །སྟན་འདི་ལས་ནི་ལུས་བསྐྱོད་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཡིད་

དམ་བརྟན་པོ་བྱས་སོ། །དེའི་ཚེ། ལྷ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་
ཕྱོགས་བཅུར་འཁོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་བཀྱེ་སྟེ། ཞིང་དཔག་མེད་སྣང་བར་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མང་པོ་བསྡུས་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །
དེ་ནས་བདུད་ལ་མ་སྦྲན་པར། འཚང་རྒྱ་བར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་སྟེ། སྨིན་

མཚམས་ནས་བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

འོད་ཟེར་བཀྱེ་བས་བདུད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཞིང་གཡོས། མོག་མོག་པོར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་དག་པ་བསྐལ་མང་སྤྱོད་སྤྱད་པ། །ཟས་གཙང་སྲས་པོ་
རྒྱལ་སྲིད་དག་ནི་རབ་སྤངས་ཏེ། །ཕན་བྱེད་དེ་ནི་བདུད་རྩི་མངོན་པར་འདོད་པས་
བྱུང་། །བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་འོང་གིས་དེ་རིང་སྒྲིམ་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲ་བྱུང་ཞིང་། བདུད་སྡིག་ཅན་ལའང་རང་གནས་མུན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྨི་

ལམ་སོ་གཉིས་རྨིས་ཏེ། རང་གི་འཁོར་ལ་སྦྲན་པ་དང་། བུ་དེད་དཔོན་གྱིས་བཟློག་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

74

ཀྱང་མ་ཟློག་པར། གནོད་སྦྱིན་གྲུལ་བུམ་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོའི་གཟུགས། །སྲིན་པོ་ཡི་
དྭགས་ཤ་ཟའི་གཟུགས་དང་བཅས། །འཇིགས་བྱེད་མི་སྡུག་དྲག་གཟུགས་ཇི་སྙེད་
པ། །ཐམས་ཅད་སྒྱུ་ཡིས་དེར་ནི་སྤྲུལ་པ་བྱས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་དུ་
མ་མཐོང་ཡང་། ཤཱཀྱའི་སྲས་པོ་ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་བ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་རྟོགས། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན། །དཔུང་བཅས་གཡོ་སྒྱུ་
མཐོང་ཡང་མྱོས་པ་མེད། །དེ་ནས་བདུད་ཀྱི་གཡས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཟློག །གཡོན་ནས་མི་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་འཕངས་པས། མེ་ཏོག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་བདུད་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐར་པ་ག་ལ་ཐོབ་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་
སྦྱིན་གཅིག་བྱས་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། ངས་གཏན་པ་

མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བདུད་ཀྱིས། སྔོན་ཆད་ཁོ་བོས་མཆོད་སྦྱིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད། །གཏན་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཁྱོད་འདིར་དཔང་དུ་

ཡོད། །ཁྱོད་ལ་འདིར་ནི་དཔང་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མིན་པས། །སྨྲས་ཀྱང་ཕན་པ་ཅི་

ཡོད་ཁྱོད་ནི་ཕམ་པར་གྱུར། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། ས་འདི་ང་ཡི་དཔང་ཡིན་ནོ་གསུང་ཏེ། ཕྱག་
གཡས་པ་ས་ལ་བརྡབས་ཏེ། ས་འདི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་
སྙོམས་ཤིང་ཉེ་འཁོན་མེད། །འདི་ནི་བདག་གི་དཔང་སྟེ་བདག་བརྫུན་མེད། །འདི་ལ་

ཁྱོད་ནི་བདག་གི་དཔང་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས། ས་རྣམ་པ་དྲག་ཏུ་གཡོས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

75

པའི་གསེབ་ནས། སའི་ལྷ་མོ་བརྟན་མ་ལུས་ཕྱེད་ཕྱུང་ནས། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་བདག་ལ་

མངོན་སུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
དཔང་དུ་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །གཡོ་ཅན་དཔུང་
བཅས་ས་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས། །ནགས་སུ་སེང་གེས་སྒྲ་བསྒྲགས་ཝས་ཐོས་དང་། །བྱ་རོག་རྡོ་འཕངས་ནོད་ལ་བྱེར་བ་བཞིན། །སྔངས་སྐྲག་སྙིང་གས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་

བྱེར། །དེ་ནས་སྡིག་ཅན་ཡིད་མ་བདེ་ནས། །རང་གི་བུ་མོ་རྣམས་སད་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་
དག་གིས་ཀྱང་བཞིན་ཕྱེད་འགེབས་པ་ལ་སོགས་པ། གཡོ་སྒྱུ་སོ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་

བསླུར་མ་ཚུགས་པས་སྡིག་ཅན་ཡིད་མི་དགའོ། །དེའི་ཚེ་ཤིང་གི་ལྷ་མོ་དཔལ་ལྡན་
ལ་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁྱོད་ནི་དགུང་ཟླ་ཡར་གྱི་ངོ་ལྟར་
མཛེས་པའོ། །ཞེས་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟོད་དོ། །
གནས་གཙང་མའི་ལྷས་བདུད་ལ་སྡིག་ཅན་ཁྱོད་ནི་གླང་རྒན་འདམ་དུ་བྱིང་བ་
ལྟར་ཉམ་ཆུང་བའོ། །ཞེས་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་སྨད་ཅིང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་
གིས་བཟློག་ཀྱང་། མི་སྡོག་པར། མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་འཕངས་ཤིང་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་
ཚོགས་བསྟན་ཡང་གླགས་མ་རྙེད་ཅིང་བདུད་དཔུང་མི་འཁྲུགས་པ་ཡང་འཐོར་ཏེ་
ཞག་བདུན་དུ་མ་ཕྲད་དོ། །བདུད་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་གཏན་བཞི་བསྐྱེད། རིག་པ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས། ནམ་
གྱི་ཆ་སྨད་སྐྱ་རེངས་འཆར་ཁ་རྔ་བརྡུང་བའི་ཚོད་ཙམ་ན། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་

དང་བདེན་བཞི་ཤེས་ནས། སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

76

པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་ཙམ་དུ་འཕགས་ཏེ། ལམ་གྱི་རྒྱུད་ནི་ཆད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བརྗོད་དོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མེ་ཏོག་པུས་ནུབ་ཙམ་གཏོར་ཏེ་མཆོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་སྣང་བར་བྱས། ས་གཡོས།
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐུར། ཕྱག་བརྐྱངས་ཏེ། བདག་
ཅག་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ལྟར་ཁྱོད་སངས་རྒྱས། །དཔེར་ན་མར་དང་མར་གྱི་སྙིང་

ཁུ་མཚུངས་འདྲ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷའི་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །
སྟོན་པས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྟེར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་
སེལ། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །བདུད་བཅོམ་
ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་རེག་པར་འགྱུར། །མྱ་ངན་ལས་འདས་ཞི་བ་བསིལ་བའི་

དངོས་པོ་ཐོབ། །ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟོད་ནས་སྐྱིལ་ཀྲུང་མ་བཤིག་པར་ཞག་བདུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་གཟིགས་སོ། །ཞག་བདུན་པ་
གཉིས་པ་ལ། །སྟོང་གསུམ་རྒྱང་རིང་དུ་འཆག་གོ །གསུམ་པ་ལ། ངས་འདིར་སྡུག་
བསྔལ་མཐར་ཕྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་སྤྱན་མི་འཛུམས་པར་གཟིགས་

སོ། །བཞི་པ་ལ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱང་མི་རིང་བར་འཆག་གོ །དེ་ནས་བདུད་སྡིག་

ཅན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་། །གདུལ་བྱའི་དོན་བྱས་ཟིན་

གྱི་བར་དུ་མི་འདའ་བར་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་ཏེ། མྱ་ངན་དུ་གྱུར་ཅིང་བུ་མོ་དགའ་མ་ལ་
སོགས་པའང་དྲུང་དུ་སོང་བ་ན་རྒན་མོར་མཛད་དོ། །ཞག་བདུན་པ་ལྔ་པ་ལ་ཡུལ་ངན་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཀླུ་བཏང་བཟུང་གི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། །
དྲུག་པ་ལ་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷར་ར་སྐྱོང་དུ་བཞུད་དེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རྣམས་ལ། ཆོས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

77

ཐོས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་། །དབེན་པར་དགའ་པ་བདེ་བ་ཡིན། །སྲོག་ཆགས་འབྱུང་
པོ་རྣམས་ལ་བསྡམས། །གནོད་པ་མི་བྱེད་འཇིག་རྟེན་བདེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
སོ། །བདུན་པ་ལ། ཤིང་སྒྲོལ་རྒྱུའི་དྲུང་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཚོང་པ་ག་གོན་དང་བཟང་
པོས། སྤྲང་རྩི་དང་སྐྱོ་མ་དང་། བུ་རམ་ཤིང་བཤུས་པ་དག་ཕུལ་བ་དང་། ལག་པས་

བླངས་ན་མ་ལེགས། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྣོད་ཇི་ལྟ་བུར་བཞེས་སྙམ་པ་དང་།
རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཕུལ་བ་མ་བཞེས་པས། རྣམ་སྲས་ལ་སྔོན་པོའི་རིས་ཀྱི་ལྷས་བྱིན་པའི་རྡོའི་ལྷུང་བཟེད་བཞི་ཡོད་པ་རེ་རེས་བཟུང་
སྟེ། མེ་ཏོག་གིས་བཀང་སྟེ་ཕུལ་བས། ཕྱག་བརྐྱངས་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་ལ་ལྷུང་
བཟེད་ཕུལ་ཅིག་དང་། ཁྱོད་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ང་འདྲ་དག་ལ་ལྷུང་
བཟེད་ཕུལ་བ་ནི། །དྲན་དང་བློ་གྲོས་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་
བཞེས་ནས། གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དེར་བླངས་སོ། །
དེ་ནས་ག་གོན་དང་བཟང་པོས་བ་སྟོང་གི་འོ་མའི་ཉིང་ཁུའི་སྤྲིས་མ་བཞམས་

ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་གཞོང་པར་བླུགས་ཏེ་ཕུལ་བ་གསོལ་ཏེ། གཞོང་པ་བོར་བ་ཚངས་
པས་ཁྱེར་རོ། །སྟོན་པས་ཀྱང་། ལྷ་ཡི་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཅིང་། །ཕྱོགས་རྣམས་བཀྲ་
ཤིས་བྱེད་པ་དེས། །ཁྱེད་ཀྱི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་མཐུན་

པར་ཤོག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིས་པ་བརྗོད་དེ། སྦྲང་རྩི་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་

རྒྱལ་བར་ལུང་བསྟན་ནོ། །
དེ་ནས་སྟོན་པ་ཐུགས་ལས་ཆུང་ངུར་བཞུགས་ཏེ། ཟབ་ཅིང་རྡུལ་བྲལ་འོད་
གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩིའི་ཆོས་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར། །བདག་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

78

གིས་བསྟན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་སྨྲ་ནགས་འདབས་གནས་པར་བྱའོ་
སྙམ། །ཞེས་དགོངས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་སྙིང་རྗེ་མཐའ་ཡས་ང་། །གཞན་གྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་ལ་ང་མི་སྡོད། །སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཚངས་ལ་དད་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་

གསོལ་བ་བཏབ་ན་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །སྙམ་སྟེ་འོད་བཀྱེ་བས། སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་ཤེས་ནས། གྲོགས་སྦྲན་ཏེ་ཚངས་པ་འབུམ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་ནས་ནི། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་བཀྱེ་མཛད་
དེ། །ཡེ་ཤེས་ཟེར་གྱིས་མི་ཡི་པདྨ་ཁ་འབྱེད་པ། །སྨྲ་བའི་ཉི་མ་དེ་རིང་ཅི་སླད་བཏང་
སྙོམས་བཞུགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐུལ་བས། ཅང་མི་གསུང་གནང་སྟེ་
སོང་ངོ་། །
སྟོན་པ་ཡང་ཐུགས་ལས་ཆུང་བ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། དེས་བརྒྱ་བྱིན་སྦྲན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། ཟླ་བ་ཉ་བ་གཟའ་ལས་ཐར་པ་ལྟར། །ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རྣམ་པར་

གྲོལ་བ་ལགས། །གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བཞེངས་སུ་གསོལ། །འཇིག་རྟེན་
མུན་པར་ཤེས་རབ་འོད་དབྱུང་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བས་ཅང་མི་གསུང་བ་དང་།

ཚངས་པས། ཀུན་ཏུ་འཚལ་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་ལགས་ཀྱི། །ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ནི་བསྟན་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་དང་། སྟོན་པས། སྐྱེ་དགུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
བཅིངས། །རྒྱུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྟས་པ་ཡིན། །ངས་ནི་ཚེགས་ནི་ཆེན་པོས་
རྟོགས། །དེ་ལྟ་བས་ན་བསྟན་མི་ཕན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་ལས་ཆུང་བ་ལ་ཐུགས་བཏུད་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལྟས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

79

མེ་མི་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བས། གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས། མ་ག་དྷར་འདིར་སྔོན་
ཆོས་མ་དག་པ། །དྲི་མ་བཅས་པར་སེམས་དཔའི་སྨྲ་བ་བྱུང་། །དེ་སླད་ཐུབ་པ་བདུད་
རྩིའི་སྒོ་དབྱེ་གསོལ། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་ཉན་ཅིང་མཆིས། །ཞེས་ནན་ཏན་
དུ་གསོལ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གཟིགས་ནས།

ཚངས་པ་མ་ག་དྷར་ཡི་སེམས་ཅན་གང་། །རྣ་བ་ལྡན་ཞིང་དད་དང་ལྡན་གྱུར་པ། །མི་

ཚེ་འདུ་ཤེས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉན་པ། །དེ་དག་ལ་ནི་བདུད་རྩིའི་སྒོ་དབྱེ་འོ། །ཞེས་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ལྷ་ཆོས་སྲེད་ལ་སོགས་པས། སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་དུ་བསྐོར། ཝཱ་ར་ཎ་སི་རུའོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཉུང་ཞིང་གྲིབ་མ་

ཆུང་བས། གཞན་དུ་རིགས་སོ་ཞེས་གསོལ་པས། བཀའ་སྩལ་པ། བཞིན་བཟངས་

དག །དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་གདུལ་སླ་བ་སུ་ལ་ཆོས་སྟོན་སྙམ་
པ་དང་། ལྷག་སྤྱོད་འདས་ཏེ་ཞག་བདུན་ལོན། རིང་འཕུར་འདས་ཏེ་ཞག་གསུམ་ལོན་
པར་རིག་ནས། ལྔ་སྡེ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ། མ་ག་དྷར་ནས་གསལ་ལྡན་དུ་སོང་བ་དང་། འཚོ་བ་པ་ཞིག་དང་ཕྲད་དེ། གཏམ་མང་པོ་བྱས་ཏེ། འཚོ་བ་
པས། ཁྱེད་དབང་པོ་ནི་གསལ། པགས་པ་ནི་དག་ན། སུ་ལས་ཚངས་པར་སྤྱད།
བཀའ་སྩལ་པ། ང་ལ་སློབ་དཔོན་གང་ཡང་མེད། །ང་དང་འདྲ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ང་ནི་

གཅིག་པུར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །བསིལ་གྱུར་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན། །དེས་སྨྲས་པ།
དགྲ་བཅོམ་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེའམ། བཀའ་བསྩལ་པ། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དགྲ་བཅོམ་
པ། །ང་ནི་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དྲི་ཟར་བཅས། །ང་ཡི་དོ་ཟླའི་གང་ཟག་

མེད། །དེས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་བར་ཞལ་གྱིས་འཆེའམ། བཀའ་སྩལ་པ། གང་དག་ཟག་པ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

80

ཟད་བརྙེས་པ། །ང་འདྲ་རྒྱལ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ང་ནི་སྡིག་པའི་ཆོས་ལས་རྒྱལ། །དེ་
བས་ཉེ་འགྲོ་ང་རྒྱལ་ཡིན། །དེས་སྨྲས་པ། གར་བཞུད། བཀའ་སྩལ་པ། ང་ནི་ཝཱ་ར་ཎ་

སིར་འགྲོ། །གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྡན་སོང་ནས་ནི། །ལོང་བ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་
ལ། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་འོད་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་དུ་

འགྱུར་རོ། །ཟེར་ཏེ། ལྷོར་སོང་ངོ་། །
སྟོན་པ་བྱང་དུ་རི་ག་ཡ་དང་ལྟེང་རྒྱས་དང་ཙན་དན་ལར་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ཁ་
ལོ་བསྒྱུར་ནས། གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་གཤེགས་སོ། །གངྒཱའི་མཉན་པས་གྲུ་བཙས་བླངས་
པས། ང་ལ་གྲུ་བཙས་མེད་གསུངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཤགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་དེ་ཐོས་ནས། ཕྱིས་རབ་བྱུང་ལ་གྲུ་བཙས་མི་འདོད་པར་
བྱས་སོ། །དེ་ནས་བཱ་ར་ཎ་སིས་བྱོན་ནས། བསོད་སྙོམས་བཞེས་ཏེ། ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་
བྱས་ཏེ། དྲང་སྲོང་ལྷུང་བར་གཤེགས་སོ། །ལྔ་སྡེས་སྟོན་པ་འབྱོན་པ་མཐོང་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གོའུ་ཏ་མ། ལྷོད་པ་མང་དུ་ཟ་བ་སྤོང་བ་ལས་ཉམས་པ་འདི་འོང་གིས། །སུས་
ཀྱང་བསུ་བར་མི་བྱ། ལྡང་བར་མི་བྱ། ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བླང་བར་མི་བྱ།
སྟན་ལྷག་པ་འདི་ལ་འདོད་ན་འདུག་ཅིག་ཟེར་བའི་འོག་ཁྲིམས་བཅས་ཏེ། ཀུན་ཤེས་
ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་ཁས་མ་བླངས་སོ། །
དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བྱོན་པ་དང་ལྔ་སྡེས་མ་བཟོད་ནས། ཁྲིམས་དྲལ་ཏེ་སྟན་ལས་
ལངས་ཏེ། ལ་ལས་བསུ། ལ་ལས་གདན་གཏིང་། ལ་ལས་ཞབས་བཀྲུ་བའི་ཆུ་

བཤམས་ནས། ཁྱོད་ལེགས་པར་བྱོན་ཏོ། །གདན་འདི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་པ་དང་། སྟོན་པས་གདན་ལ་བཞུགས་ནས་ལྔ་སྡེ། མགུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

81

གཏམ་མང་པོ་བྱས་ཏེ། ལྔ་སྡེས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གཽ་ཏ་མ། དབང་པོ་གསལ་ལ།
པགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ན། ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མངོན་དུ་མཛད་དམ། བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཟེར་
ཅིག །ཡུན་རིང་པོར་མི་བདེ་བར་གྱུར་ཏ་རེ། ངས་ནི་བདུད་རྩི་ཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་སོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །ཁྱེད་ཅག་གིས་འོག་ཁྲིམས་འདི་ལྟར་མ་བཅས་སམ།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་པས་དེ་དག་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ཏེ། སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་
ཉེས་པ་བཤགས་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་དོ། །
སྟོན་པས་སྐུ་བསིལ་ནས། གང་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་སྙམ་པ་དང་། ཕྱོགས་
དེར་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱི་ཁྲི་སྟོང་བྱུང་བའི་གསུམ་ལ་སྐོར་བ་བྱས་ཏེ། བཞི་པ་ལ་

བཞུགས་ནས། འོད་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་སྣང་བར་གྱུར་ཅིང་། ས་གཡོས། སེམས་ཅན་
རྣམས་དག་པར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཕུལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་ཅང་མི་གསུང་
བ་དང་། གུང་ཐུན་ལ་ཡང་དག་པར་འཆག་པའི་གཏམ་དང་། ཆ་སྨད་ལ་ལྔ་སྡེ་ལ་
བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག །མཐའ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འཇུག་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་བསོད་ཉམས་དང་། ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའོ། །མཐའ་
གཉིས་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟ་

སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ། དགེ་སློང་དག་འདི་ནི་བདེན་པ་བཞི་སྟེ།
སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ། །ཞེས་སོགས་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

82

དང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་བཟླས་པས། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་
བསྐོར་བས། ཀཽ་ཎྜི་ནྱས་དགྲ་བཅོམ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐོར་བ། །ཀཽ་ཎྜི་ནྱ་ཀུན་ཤེས་
ཏེ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་མངོན་པར་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལའང་། གནས། དུས། འཁོར། ཆོས། དགོས་པ་སྟེ། ལྔ་ལྔས་འཆད་གསུང་བས། དང་པོ་ཁོར་མོ་འཇིག་གོ །དུས། ཁ་ཅིག་ལོ་དྲུག་ཟླ་དྲུག་གོ་ཟེར་རོ། །མཆིམས་པ་ན་རེ་ལོ་བདུན་ཟེར་རོ། །ཆག་ན་རེ་ལོ་བདུན་དུ་ཟླ་བ་
གཉིས་ཀྱིས་མ་ཚང་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཁོར་ནི་ཀཽ་ཎྜི་ནྱ། རྟ་ཐུལ། རླངས་པ། མིང་

ཆེན། བཟང་ལྡན་ཏེ་མི་ལྔ། ལྷའི་འཁོར་མང་པོའོ། །ཆོས་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་
བཟླས་པ། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཆོས་དཀྱིལ་འཁོར་ལོ་
མཐོང་བའི་ལམ། །མྱུར་བར་འགྲོ་སོགས་རྩིབས་སོགས་ཀྱིས། །ཤེས་ཏེ་མཐོང་ལམ་
ནི་འཁོར་ལོ་དང་མྱུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འདོར་བ་དང་། འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕར་བ་དང་
འབབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མཐུན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །
བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་ན་རེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོག་པ་རྩོལ་བ་དྲན་པ་རྣམས་རྩིབས། ངག །ལས་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ་ལྟེ་བ། ཏིང་ངེ་

འཛིན་མུ་ཁྱུད་དང་ཆོས་མཐུན་པས་འཁོར་ལོའོ། །མཐོང་ལམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

83

ཡིན་ཏེ། ཀཽ་ཎྜི་ནྱ་ལ་དེ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལན་
གསུམ་དུ་བཟླས་པ་ནི་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་པའོ། །བཟླས་པ་རེ་རེར་མིག་སྐྱེས་
སོ། །ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། བློ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སྦྱོར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་
དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་

སོ། །འོ་ན་བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གསུམ་
ཚན་དང་བཅུ་གཉིས་ཚན་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །བཟླས་པ་གསུམ་པོས་མཐོང་བསྒོམ་མི་སློབ་པ་གསུམ་བསྟན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་སྨྲ་བ་ཟེར་རོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལན་གསུམ་བཟླས་པ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལན་གསུམ་བཟླས་པ་དང་རྣམ་པ་བཅུ་
གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཡིན་ཏེ་ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་པའོ། །
རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་
མོ་ཞེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། སྤང་བར་བྱ། མངོན་དུ་བྱ། བསྒོམ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས། སྤངས། མངོན་དུ་བྱས། བསྒོམས། ཞེས་པའོ། །བསྐོར་བ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའམ། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དགོས་པ་ནི། བཟླས་པ་དང་པོ་ལ་ཀཽ་ཎྜི་ནྱ་དང་ལྷ་མང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས།
གཉིས་པ་ལ་ཀཽ་ཎྜི་ནྱས་དགྲ་བཅོམ། གཞན་བཞིས་མཐོང་ལམ་སྐྱེས། གསུམ་པ་ལ་
ནི། བཞི་པོས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་སྟེ་དངོས་ཀྱི་དགོས་པའོ། །བརྒྱུད་པའམ་ཁྱད་པར་གྱི་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

84

དགོས་པ་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བཟློག་ནས། འབྲས་བུ་བཞི་ལ་འགོད་
པའོ། །
བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་

ལ། དུས་ཁྲོ་ལོ་ན་རེ་ལོ་སུམ་ཅུ་ཟེར་རོ། །མཆིམས་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནོ་ཟེར་རོ། །ཆག་ན་རེ་སོ་གཅིག་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཁོར་
ནི། སྟོང་ཉིད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའམ། ལྔ་སྟོང་གི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་
བསྙེན་ཕ་མ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་
ལའོ། །ཆོས་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་དང་བཀའ་བར་པར་
གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ན་རེ། སྙིང་པོའི་དོན་
སྟོན་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་སྟོན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་དོན་དམ་སྟོང་
པ་ཉིད་དམ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སྟོན་པ་སྟེ་ཤེར་སྙིང་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་

རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་། འབྲིང་གི་རྒྱས་པ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་དང་། འབྲིང་གི་

འབྲིང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། འབྲིང་གི་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་ཁྲི་པའོ། །བསྡུས་པའི་རྒྱས་པ་

བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། བསྡུས་པའི་བསྡུས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པའོ། །དེ་དག་
དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་སྟོན་པར་ཁྱད་མེད། ཚིག་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས། དེ་ལ་བསྡུས་སོགས་རབ་དབྱེ་བའི། །ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་
པའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྔ་ཅིག་ཅར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞུ་བ་པོ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བྱུང་ཞིང་ཞིང་དག་སྦྱོར་དུ་གངྒཱའི་ལྷ་མོ་ལུང་བསྟན་པར་
མཚུངས་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་གཅིག་ཡང་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

85

ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་མི་རིགས་སོ། །
འོ་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུང་བསྟན་དུ་མ་བྱུང་བ་དང་འགལ་ཟེར་ན། དེ་ནི་ལུང་བསྟན་ཐ་
དད་དེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་དུ་བསྟན་ལ། ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གངྒཱའི་ལྷ་མོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པས་
སོ། །འི་ན་གླེང་གཞིར་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ཞེས་དང་ལྔ་སྟོང་ཞེས་
གྲངས་མང་ཉུང་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དགེ་འདུན་བགྲངས་པ་དང་། གང་ཟག་
བགྲངས་པའི་ཁྱད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པར་བྱམས་རྟག་ཆོས་འཕགས།
མཇུག་སྡུད་བཞི་མེད་པ་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀླུའི་ཡུལ་ནས་གདན་མ་འདྲོངས་པ་ཡིན་

ནོ། །
འོན་ཀྱང་། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་
རིག །ཅེས་པའམ། གསུང་ནི་གཅིག་གཅིག་གསུང་མཛད་ལ། །དུ་མ་ཉིད་དུ་རིག་

འགྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཆེད་དུའོ་ཞེས། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་བློ་དབང་པོ་རྟུལ་འབྲིང་རྣོ་གསུམ་གྱིས་ཚིག་རྒྱས་
འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་གོ་བ་བཞིན་དུ། སྡུད་པ་པོས་ཀྱང་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྡུད་
པ་པོས་དེ་ལྟར་སྡུད་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་སམ་
རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་གསུང་ཞེས་ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙྪ་བ་
དང་། ཆག་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །སྡུད་པ་ནི་རྗེས་ལ་འཁོར་རྣམས་བཞི་དགའ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མ་ག་དྷའི་སྐད་ཀྱིས་གསུངས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་འབྱུང་ངོ་། །དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལྟ་བར་སོང་བ་ཐམས་ཅད་བཟློག་ནས། བགྲོད་པ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

86

གཅིག་པའི་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཚུལ་གཅིག་པ་ལ་འགོད་པའོ། །རྒྱ་ཚེར་རོལ་པར།
ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པ་མེད། །སྐྱེ་འགག་མེད་ཅིང་བླང་དོར་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་

ཚུལ་གཅིག་པའི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐོར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་འཁོར་ལོ་
བར་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་ནས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷུང་ལྷུང་འདེགས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱུང་སྟེ། ཀྱེ་མ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་
བ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་པས་སོ། །
གསུམ་པ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། གནས་ནི་རི་མ་ལ་ཡ་

དང་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་རོ། །འཁོར་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མོས་པ་ཞེས་གསུང་ཡང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་སུ་

རིགས་སོ། །
དུས་ནི་མཆིམས་པ་ལོ་བཅུ་ཟེར་རོ། །ཁྲོ་ལོ་ན་རེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཟེར་

རོ། །ཆག་ན་རེ། ལོ་བདུན་ནམ་དགུ་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་གམ་རྩ་བརྒྱད་

ཟེར་རོ། །དུས་ཀྱི་ངེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་གསལ་བ་ཁོ་བོས་མ་མཐོང་ངོ་། །
ཆོས་ནི་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་སྔར་འཁོར་ལོ་དང་པོས་མེད་པར་
ལྟ་བ་བཟློག་པས། ཡོད་རྟོག་ཤེས་ཆེར་གྱུར་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པས། མེད་པར་ལྟ་བ་ཤས་ཆེར་གྱུར་པ་ལ། འདིས་ཀུན་བཏགས་མེད། གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད།
ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས། མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་
ཟློག་པ་ངེས་དོན་རྩོད་མེད་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་རྩོད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སེམས་ཙམ་པ་འདོད་དོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

87

དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོ་ཡུལ་
བཱ་ར་ཎ་སིར་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྔོན་ལྷར་གྱུར་པའམ། མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་
ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐོར་བ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་། བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ།
དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་

བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་

དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་

ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་དྲང་
བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་

བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་

དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས།

ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

88

དང་ལྡན་པ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་རོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི། བླ་ན་མ་མཆིས་

པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དགོས་པ་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །དབུ་མ་པ་རྣམས་བཀའ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་དགོངས་པ་ཅན། བར་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །སྔར་གྱི་ལུང་ནི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་བཀའ་དང་

པོ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་སྤོང་དུ་འཆད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད། །དམ་པའི་
དོན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཇི་ལྟར་

འགལ། །ཞེས་ལང་ཀར་གཤེགས་པར་གསུངས་སོ། །ཟེར་ཏེ། དེ་ནི་དབུ་མའི་བཞེད་
གཞུང་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་གྱི་མིན་ཏེ། དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་
སེམས་ཙམ་པས་མི་འདོད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་འགལ་བ་སེམས་
ཙམ་གྱིས་སྤང་མི་ནུས་སོ། །
ཁ་ཅིག་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ། །གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ། །ཐ་མ་བདེན་པ་མ་བཞག་པའི་འཁོར་ལོ་ཟེར་ཏེ། ཐ་མར་བདེན་བཞིའམ།

བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ཐ་མ་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་
བསྟན་པས་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པར། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་སྨིག་
སྒྱུ་དང་། །རྨི་ལམ་ཆུ་ཟླ་བྲག་ཅ་དང་། །འདྲ་བའི་ཆོས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མགོན་པོས་བསྐོར། །ཞེས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

89

པཎྜི་ཏ་གཞན་ཕན་བཟང་པོ་ན་རེ། རིགས་མེད་པ་ལ་མངོན་མཐོའི་འཁོར་ལོ་
བསྐོར་གསུང་ངོ་། །སད་ཛ་ན་ན་རེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་གསུང་བ་ལ། ཆག་ན་རེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་
དང་འགལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྡེ་སྣོད་ལོགས་པ་མི་སྣང་བས་གསལ་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་
བདེ་བར་གཤེགས་པས་ངག་ཀུན་ནས་སློང་བའི་བག་ཆགས་སྤངས་པས། ངག་གིས་

སྟོན་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ནས། མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་བར་དུ་ཡི་གེ་གཅིག་

ཀྱང་། མ་གསུངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་ཏེ།
འཕྲུལ་འཁོར་ལས་བྱས་སིལ་སྙན་ནི། །རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང་། །དེ་ལ་
བརྡུང་བ་འགའ་མེད་མོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲ་འབྱུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྔོན་ལེགས་
སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡིས། །བསྐུལ་བས་སངས་རྒྱས་
གསུང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདིར་རྟོག་ཡོང་མི་མངའ། །ཞེས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །
དེ་ལྟར་སྟོན་པས། སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་ནི་གཡོགས།
བདག་ལྟའི་མདུད་པས་ནི་བཅིངས། ང་རྒྱལ་གྱི་རི་བོས་ནི་ནོན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
མེས་ནི་གདུངས། ཞེ་སྡང་གི་མཚོན་གྱིས་ནི་རྨས། འཁོར་བའི་དགོན་པར་ནི་ཞུགས།

སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་ཆུ་བོ་ལས་མ་བརྒལ་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བར་གཟིགས་ནས། དེ་ལས་
ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔལ་གྱི་མགུར་དུང་གི་ཚེམས་བར་ནས། འཕྲུལ་གྱི་ལྗགས་
བརྐྱངས་ཏེ། ཚངས་པའི་གསུང་ཕྱུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པར་བསྐོར་རོ། །

དེ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་ནི།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

90

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདས་བར་གསོལ་བར་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་དགའ་བོ་གང་སུ་ཡང་རུང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་

ལ་བརྟེན་བསྒོམས་མང་དུ་བྱས་པ་དེ་འདོད་ན། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་གི་བར་དུ་ཡང་འདུག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་
བསྒོམས་མང་དུ་བྱས་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་ན། བསྐལ་པའམ་
བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བར་དུ་ཡང་བཞུགས་སོ། །ཞེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་

གྱི་བར་དུ་བསྐུལ་ཡང་། ཀུན་དགའ་བོ་བདུད་ཀྱིས་ཁེབས་པས་ཅང་མི་ཟེར་རོ། །དེ་
ནས་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཟླ་བ་
གསུམ་ནས་འདའ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཚོ་
བའི་འདུ་བྱེད་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་ནི་སྤངས་སོ། །དེའི་ཚེ་ས་གཡོས་
སྐར་མདའ་ལྷུང་། ཕྱོགས་ཚིག །བར་སྣང་གི་ལྷ་རྣམས་རྔ་བརྡུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་

རྒྱུ་ཞུས་པས། ས་གཡོ་བའི་རྒྱུ་བརྒྱད་གསུངས་པས། ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་སྤངས་པར་རིག་ནས། གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མ་གནང་
ངོ་། །དེ་ནས་ཙ་བ་ལིའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གདམས་པ་གསུངས་ནས། ཡངས་པ་ཅན་ནས་བྱོན་ཏེ། གཡས་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ། བྲི་ཛིའི་གྲོང་གི་བྱང་གི་ཤིང་ཤ་
བའི་ཚལ་དུ་བྱོན་ནོ། །དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་གསུངས་ནས་རིམ་

གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གྲོང་གི་བྱང་། ཤིང་ཤ་བའི་ཚལ་དུ་བྱོན་ཞིང་། ས་གཡོས་པ་
མྱུར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུར་བསྟན་ནས། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག །འདུལ་བ་ལ་
སྣང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ན་ཆོས་སུ་གཟུང་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་མི་གཟུང་ངོ་ཞེས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

91

བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
དེ་ནས་ས་པའི་གྲོང་དུ་མགར་བའི་བུ་ཙུན་ད་ལས་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཐ་མ་
བཞེས་ཏེ། ཆོས་བསྟན་ནས། གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་དུ་སོང་སྟེ། སྡིག་པ་ཅན་དང་། ཆུ་བོ་
དབྱིག་ལྡན་གྱི་བར་དུ་གཟིམས་ཤིང་ཀུན་དགའ་བོས་ཆུ་བོ་ཀ་ཀུ་ཏ་ལས་ཆུ་རྙོག་མ་ཅན་བླངས་ཏེ་དྲངས་པས། ཞལ་བཤལ། ཞབས་བཀྲུས་པས། བདེ་བར་གྱུར་ནས་བཞེངས་ཏེ། གྱད་ཀྱི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་གཡུང་པོ་དད་པར་མཛད་ནས་གཡུང་པོ་ལས་རས་བཅོས་བུ་གསེར་ལྟར་སེར་བ་ཟུང་གཅིག་བཞེས་ཏེ། ཁ་ཚར་བཅད་
ནས་གསོལ་བས་སྐུའི་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། དོ་
ནུབ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་ནས། ཆུ་བོ་དབྱིག་ལྡན་དུ་ཁྲུས་མཛད་དེ།
ཙུན་དའི་འགྱོད་པ་སེལ་བའི་ཐབས་གང་གིས་བསོད་སྙོམས་གསོལ་ནས། སངས་
རྒྱས་པ་དང་། མྱ་ངན་འདས་པར་གྱུར་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་གསུངས་
སོ། །
ཀུན་དགའ་བོས་འདུན་པ་ཇི་ལྟར་གདུལ་ཞུས་པས་ཚངས་པའི་ཆད་པས་
བསྡིགས། དེ་ནས་སྐྱོ་བར་བྱ། དེ་ནས་ཀཱ་ཏྱ་་ཡ་ན་ལ་ལུང་ནོད་དུ་གཞུག་གོ །ཞེས་གསུངས་ནས་རྩྭ་ཅན་དུ་གཤེགས་པའི་ལམ་དུ་བསྙུང་སྟེ་གཟིམས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་
དགའ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྨྲས་པས་བཞེངས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་གྱད་གྱི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར། ཤིང་སཱ་ལ་ཟུང་གི་བར་དུ་ཁྲི་བཅས་ཕངས་བྱང་དུ་བསྟན་པ་ལ་གློ་
གཡས་པ་ཕབ། ཞབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཞབས་བཞག་ནས། སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་དྲན་
ཤེས་བཞིན་དང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་འདུ་ཤེས་མཛད་ནས་གཟིམས་སོ། །ཀུན་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

92

དགའ་བོ་ནི་ཁྲི་ལ་འཇུས་ཏེ་ངུ་ཞིང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་ལ། ངོ་མཚལ་བའི་ཆོས་
བཞིས་མྱ་ངན་བསལ་ལོ། །ཀུན་དགའ་བོས་ཡུལ་འདིར་འདའ་བའི་རྒྱུ་ཞུས་པས།

སྔར་རྒྱལ་པོ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་དྲུག་འདིར་

འདས། སངས་རྒྱས་དང་བདུན་འདའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་དཔེ་ཅན་
གྱི་གཟི་བརྗིད་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པས་བསྐྲད་དོ། །ཀུན་དགའ་བོས། སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ།

ལུས་ཤིང་བལ་གྱི་ལྭ་བས་དཀྲིས། རས་ཟུང་ལྔ་བརྒྱས་གཡོགས། ལྕགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་ནས། འབྲུ་མར་གྱིས་བཀང་། སྟེང་ནས་ལྕགས་ཁེབ་གཉིས་ཀྱིས་བཀབ་ནས་
དྲི་ཞིམ་པོའི་ཤིང་སྤུངས་ཏེ་བསྲེགས་ནས། མེ་འོ་མས་བསད་དེ། རུས་པ་གསེར་གྱི་
བུམ་པར་བཅུག་ནས། བཞི་མདོར་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་ནས། མཆོད་ཅིང་དུས་སྟོན་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ནས་རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོ་ནུབ་འདའོ་ཞེས་
སྦྲན་པས། གྱད་རྣམས་འདུས་ཏེ་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་པས། ཆོས་བསྟན། དེ་དག་ལ། ཀུན་དགའ་བོས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཕོག་ནས་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་པས་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ། རབ་བཟང་དང་། རབ་དགའ་གཉིས་ལས་པ་ལ། རབ་དགའ་འདུལ་བའི་

ཕྱིར་པི་ཝང་རྒྱུད་སྟོང་པ་ཁོག་པ་བཻཌཱུརྱ་ལས་བྱས་པ་བསྣམས་ཏེ། དྲི་ཟར་སྤྲུལ་ཏེ།
རབ་དགའི་སྒོ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་དང་གླུ་དབྱངས་འགྲན་ཅིང་། རྒྱུད་རིམ་གྱིས་
གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བཅད་ཀྱང་། སྒྲ་གདངས་ཁྱད་མེད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་རྒྱུད་
གཅིག་ཀྱང་བཅད་དེ། ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ། སྒྲ་གདངས་སྔར་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

93

རབ་དགའ་ང་རྒྱལ་ཆག་སྟེ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་པ་དང་། སྟོན་པས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རབ་དགའ་དད་ནས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །
དེའི་ཚེ་རྩྭ་ཅན་ན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟངས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དགྲ་བཅོམ་
པར་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། རྫིང་བུ་དལ་འབབ་ཀྱི་འགྲམ། ཨུ་དུམ་ཝཱ་རའི་ཚལ་

གྱི་མེ་ཏོག་རྙིངས་པ་དང་། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་ཐོས་པའི་རྒྱུས། བདག་གི་

ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་འགྱུར་སྲིད་སྙམ་སྟེ་སོང་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ལན་གསུམ་ཞུས་
པས་མ་གནང་བ་སྟོན་པས་མཁྱེན་ནས། ང་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་གཏམ་གླེང་བའི་ཐ་མ་

འདི་ཡིན་གྱིས། ཐོང་གསུངས་ནས། རབ་བཟངས་ལ་དགའ་བར་བྱ་བའི་གཏམ་མང་

པོ་མཛད་ནས། རབ་བཟངས་ང་ནི་ན་ཚོད་ཉི་ཤུ་དགུ་ལོན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལོ་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཅིག་ཏུ། །དགེ་བ་གང་ཡིན་ཅི་ཞིག་བྱས་གྱུར་ཀྱང་། རབ་བཟངས་

ཆོས་འདུལ་བ་གང་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མེད་པ་དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་

འབྲས་བུ་བཞི་མེད་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་ན་ཡོད་དེ། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་དགེ་
སྦྱོང་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་བདེན་པ་མཐོང་། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་
རྫོགས་པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་སྟེ། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་བལྟ་བར་མི་

བྱའོ། །སྙམ་ནས་གནས་ལྔ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་མུ་སྟེགས་ཅན་ཤཱཀྱ་དང་མེ་པ་རལ་བ་ཅན་མ་གཏོགས་པ་
རབ་ཏུ་མི་དབྱུང་། འཁོར་རྣམ་བཞིས་ཕན་བདེར་འགྱུར་བའི་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་

བཀླག །སྟོན་པ་སོ་ཐར་ལ་གྱིས། རྒན་པས་གཞོན་པ་རྣམས་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བསྡུ།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

94

གཞོན་པས་རྒན་པའི་མིང་འབོད་མི་བྱ། དད་པ་ཅན་ལ་སྟོན་པ་འཁྲུངས་པ། སངས་
རྒྱས་པ་ཆོས་གསུངས་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་བཞི་བསྟན་པར་
བྱའོ། །དགེ་སློང་དག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་
ཞུས་ཤིག །དེ་ནས་སྐུའི་སྟོད་གཡོགས་བསལ་ཏེ། དགེ་སློང་དག །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལྟ་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་ཡིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ལྟོས་
ཤིག །དགེ་སློང་དག །རེ་ཞིག་ཅང་མ་སྨྲ་ཞིག་དང་། འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཐ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ནས། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་
སྙོམས་ལ། ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཟློག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། སླར་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཞུགས་ཏེ། རབ་མཐའ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །
སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས། ཕྲན་ཚེགས་འགྲེལ་པ་ལས། ཁ་ཆེ་
བ་དང་བསྟུན་ནས། རབ་མཐའི་རྗེས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི། སེམས་ལས་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ཡང་། རབ་མཐའ་དང་ཉེ་བས་རབ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཤད་
དོ། །དེ་མ་ཐག །ས་གཡོས། སྐར་མདའ་ལྷུང་། ཕྱོགས་ཚིག །ལྷའི་རོལ་མོའི་སྒྲ་གྲག་གོ །དེའི་ཚེ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པའི་ཁབ་ན་གནས་པས། སྟོན་པ་འདས་
པར་ཤེས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་འདྲའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཐོས་ན་
འཆི་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཐབས་ཤིག་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་དབྱར་བྱེད་ལ། ཁྱོད་
མྱུར་དུ་སྐྱེད་ཚལ་དུ་སོང་ལ། སྟོན་པ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྐྲ་ཅན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

95

དུ་ལྷ་ལས་བབས་པ་དང་། རྩྭ་ཅན་དུ་ཐ་མའི་གཟིམས་མལ་དུ་གཤེགས་པ་རྣམས་
བྲིས། གཞོང་རིངས་མར་སར་གྱིས་བཀང་བ་བདུན། བརྒྱད་པ་ཙན་དན་གོ་ཤིཪྵས་

བཀང་བ་རྣམས་ཞོག་ལ། རིམ་གྱིས་སྟོན་ལ། དེ་ནས་བརྒྱལ་བ་དང་། གཞོང་རིངས་

བདུན་དང་། བརྒྱད་པར་བཅུག་པས་སོས་སོ། །ཞེས་བསླབས་པ་བཞིན། དབྱར་བྱེད་
ཀྱིས་བྱས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་ཏེ། འདི་ནི་རྩྭ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཐ་མའི་གཟིམས་

མལ་དུ་གཤེགས་པའོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཅི་སྟོན་པ་འདས་སམ། ཅང་མི་ཟེར་

རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འགྱེལ་ཞིང་བརྒྱལ་བ་ལ་སྔར་བསླབས་པ་བཞིན་བྱས་པས་

གསོ་སོ། །
དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་ཞིག་གིས། སཱ་ལ་ཟུང་ནི་རབ་མཛེས་པའི། །ལྗོན་ཤིང་

མཆོག་གི་ཚལ་དུ་འདིར། །སྟོན་པ་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ། །མེ་ཏོག་དག་གིས་རབ་ཏུ་

གཏོར། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་སྟེ། །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན། །སྐྱེས་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་བདེ། །ཚངས་
པས། འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་བསགས་པའི་མཐའ། །འདོད་འགྱུར་
འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གང་ཟག་ཟླ་མེད་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོབས་རྣམས་
བརྙེས་པ་སྤྱན་ལྡན་པ། །སྟོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས། །མ་འགག་
པས། བརྟན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྐྱོབ་མཛད་ཅིང་། །མི་གཡོ་ཞི་བ་བརྙེས་གྱུར་
པ། །དབུགས་དབྱུང་བ་དང་དབུགས་འགགས་ནས། །སྤྱན་ལྡན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
འདས། །

དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ས་ལ་འགྲེ་ལྡོག །ཁ་ཅིག་ཀུ་ཅོ་འདོན། ཁ་ཅིག་སྡུག་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

96

བསྔལ་གཟིར་ཅིང་འདུག །ཁ་ཅིག་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ཅིང་གནས་སོ། །སང་
ནང་པར་ཀུན་དགའ་བོས། རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་ལ་སྦྲན་ཏེ། གྱད་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མ་

བདུན་གྱི་བར་ལ་སྟ་གོན་བྱས་ནས། བདུན་པ་ལ། གྱད་ཀྱི་ཆུང་མ་དང་། བུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་རེ་བྲེས། གྱད་གཞོན་ནུ་དག་གིས་ཁྱོགས་བཟུང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དྲི་དང་
ཕྲེང་བ་དང་བདུག་པ་ལ་སོགས་པས་བཀུར་སྟིར་བྱས་ཏེ། རྩྭ་ཅན་གྱི་ནུབ་སྒོ་ནས་
དབུས་ལ་ཞུགས། ཤར་སྒོ་ནས་འཐོན་དབྱིག་ལྡན་རྒལ་གྱད་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་བཏགས་
པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་པུས་ནུབ་ཙམ་གཏོར་རོ། །
དེའི་ཚེ། འཚོ་བ་པ་ཞིག་གིས་མེ་ཏོག་མང་པོ་བླངས་ཏེ། སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་
དུ་སོང་བ་དང་། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་གདུང་མ་ཉམས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདོད་ནས་འོངས་པ་དང་ཕྲད་དེ། སྟོན་པ་འདས་པའི་གཏམ་བསྙད་པས། རྒན་ཞུགས་ཤིག་འདི་

སྐད་དུ། ཀྱེ་དགེ་སློང་དག་འདི་ནི་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་
ལས་ཐར་རོ། །ད་ནི་ནུས་པ་བྱ། མི་ནུས་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དེ། ལྷས་བསྒྲིབས་

ཏེ། འོད་སྲུངས་མ་གཏོགས་པས་མི་ཐོས་པ་བྱས་སོ། །འོད་སྲུངས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་རྣམས་མྱུར་དུ་སྐུ་གདུང་མ་ཉམས་པ་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རིངས་པར་འགྲོའོ་ཞེས་
བསྐུལ་ལོ། །དེའི་ཚེ་གྱད་རྣམས་ཀྱིས། །གདུང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ལ་བྱ་བ་ལྟར་
བྱས་ཏེ། ཞུགས་ལ་ཞེན་པར་འདོད་ཀྱང་མེ་མ་འབར་བ། མ་འགག་པས། འོད་སྲུངས་མ་སླེབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། སྨྲས་པ་དང་། འོད་སྲུངས་སླེབ་སྟེ། སྒྲོམ་ཕྱེ་རས་དང་
ཤིང་བལ་བསལ་ཏེ། སྐུ་མ་ཉམས་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་སོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

97

དེའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཀུན་ཤེས། སྐུལ་བྱེད། སྟོབས་བཅུ་འོད་སྲུངས། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞི་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྡན་ཞིང་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་འོད་སྲུངས་
ཆེན་པོས། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་གཞན་དང་རས་ཟུང་ལྔ་བརྒྱ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དཀྲིས། ལྕགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དུ་བཅུག །འབྲུ་མར་གྱིས་བཀང་། ལྕགས་ཁེབས་གཉིས་

ཀྱིས་བཀབ་སྟེ། དྲི་ཞིམ་པའི་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྤུངས་པས། མི་རང་འབར་དུ་གྱུར་ཏེ།
ཀུན་དགའ་བོས་སྨྲས་པ། རྣམ་པར་འདྲེན་པ་རིན་ཆེན་སྐུ་མངའ་བ། །རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་
པོ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གཤེགས། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་རས་ཟུང་ལྔ་བརྒྱ་
དང་། །ཆོས་གོས་སྟོང་སྙེད་ཀུན་ཏུ་དཀྲིས་གྱུར་པ། །ཉིད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་ནི་སྐུ་
གདུང་དང་། །ཤིན་ཏུ་དཀྲིས་པ་རབ་ཏུ་ཚིག་པར་གྱུར། །དེ་ལ་ཆོས་གོས་གཉིས་ནི་

མ་ཚིག་པ། །ནང་རིམ་དང་ནི་ཕྱི་རིམ་འདི་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །
དེ་ནས་གྱད་རྣམས་ཀྱིས་མེ་འོ་མས་བསད་དེ། འོ་མ་ལས་གསེར་ཅན། སེར་སྐྱ། རྟ་དོན། ཨུ་དུམ་ཝཱ་ར་སྟེ་བཞི་སྐྱེས་སོ། །སྐུ་གདུང་རྣམས་གསེར་གྱི་བུམ་པར་
བཅུག་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་སུ་བཞུགས་ནས། མཆོད་པ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཡུལ་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་ཀྱིས། སྟོན་པ་འདས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པར་ཐོས་ཏེ།
དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་གོ་བསྐོན་ནས་རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། སྟོན་པ་འདི་

ངེད་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཕངས་ཤིང་སྡུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་
འདས་པ། གདུང་ཤ་རི་རམ་གྱི་སྐལ་བ་ངེད་ལ་བྱིན་ཅིག །སྡིག་པ་ཅན་དུ་མཆོད་རྟེན་
བརྩིགས་ནས་མཆོད་པ་དང་། དུས་སྟོན་བྱའོ། །མི་སྟེར་ན་དམག་གིས་དབྲོག་གོ །དེ་
དག་གིས་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྟོགས་པ་གཡོ་བའི་རྒྱལ་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

98

རིགས་བུ་ལུ་ཀ་དང་། སྒྲ་སྒྲོག་གི་གྲོ་དྷ་བ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གླིང་གི་བྲམ་ཟེ་དང་།
སེར་སྐྱའི་ཤཱཀྱ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙ་བྱི་རྣམས་ལའང་སྦྱར་རོ། །མ་ག་དྷའི་མ་

སྐྱེས་དགྲས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྐུ་གདུང་གི་སྐལ་བ་ལེན་དུ་སོང་ཞེས་ཐོས་ནས། ཆས་ཏེ།
གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་དང་། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཏེ་བརྒྱལ་ལོ། །དེ་ནས་དབྱར་བྱེད་
བཏང་སྟེ། ངའི་བཀས་གྱད་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ཆུང་ངམ། ཉམ་ང་བ་ཆུང་ངམ། བསྐྱོད་
པ་ཡང་ངམ། འཚོའམ། སྟོབས་དང་ལྡན་ནམ། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་སམ། ཞེས་དྲིས་ལ། སྟོན་པ་ནི་ངེད་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཕངས་ཤིང་། བླ་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་འདས་པས། གདུང་གི་སྐལ་པ་ངེད་ལ་བྱིན་ཅིག །རྒྱལ་

པོའི་ཁབ་ཏུ་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་ནས་མཆོད་པ་དང་། དུས་སྟོན་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ཤིག །དེ་ནས་དབྱར་བྱེད་ཀྱིས། དེ་བཞིན་བྱས་པ་དང་། གྱད་རྣམས་ན་རེ། ངེད་ཀྱང་
དེ་བཞིན་བྱེད་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དམག་གིས་དབྲོག་གོ་ཞེས་བྱས་པས། དེ་བཞིན་བྱའོ་
ཟེར་ཏེ། གྱད་ཀྱི་ཆུང་མ་དང་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕོངས་བསླབས་ཏེ། གཞན་གྱི་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་དང་འཐབ་པའི་ཕྱིར། གྱད་རྣམས་ཡན་ལག་བཞི་གོ་བསྐོན་
ཏེ་ཕྱིར་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་བྲེ་བོ་དང་མཉམ་པས་དེ་དག་འཐབ་ན།
གཅིག་འཆི་བར་རིག་ནས། རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། སྟོན་པ་ནི་ཡུན་རིང་

པོ་ནས་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། བཟོད་པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་ལ། སྐུ་གདུང་
གི་ཕྱིར། གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པར་མི་རིགས་ཀྱིས། བདག་གིས་སྐུ་གདུང་ཆ་
བརྒྱད་དུ་བགོས་ལ་སྦྱིན་བུམ་པ་ལ་ཁོ་བོས་མཆོད་པ་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲས་པས། གྱད་ན་རེ་དེ་བཞིན་བྱའོ་ཟེར་རོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

99

དེ་ནས་སྡིག་ཅན་གྱི་གྱད་ནས་དབྱར་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་དེ་བཞིན་སྨྲས་པས། དེ་
བཞིན་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ནས། སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་ཏེ། རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་ནས་དབྱར་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་བྱིན་པས། དེ་དག་གི་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་
བརྩིགས་ནས་མཆོད་པ་དང་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་སྐལ་བ་

ཀླུས་ཕྲོགས་ཏེ་ཀླུས་མཆོད་དོ། །གདུང་བཅུག་པའི་བུམ་པ་བྲེ་བོ་དང་མཉམ་པ་ལ་
བྱིན་པས། བྲེ་བོ་དང་མཉམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་སོ། །
ནྱ་གྲོ་དྷ་སྐྱེས་ལ་སྐུ་གདུང་གི་སོལ་བ་བྱིན་པས། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེས། ནྱ་གྲོ་
དྷའི་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་ཏེ། མཆོད་པ་དང་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། དེའི་

ཚེ་མཆོད་རྟེན་བཅུར་གྱུར། ཚེམས་མཆེ་བ་བཞི་དང་བཅུ་བཞིའོ། །སྤྱན་ལྡན་སྐུ་
གདུང་བྲེ་བོ་བརྒྱད་དག་ལས། །བདུན་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་མཆོད་པར་
ཐོབ། །སྐྱེས་བུ་མཆོག་དེའི་བྲེ་བོ་གང་ཞིག་ནི། །གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་
མཆོད། །སྐྱེས་མཆོག་དེ་ཡི་མཆེ་བ་བཞི་དག་ལས། །མཆེ་བ་གཅིག་ནི་རྩ་གསུམ་
འཇིག་རྟེན་མཆོད། །གཉིས་པ་ཚིག་འཛིན་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་ན། །གསུམ་པ་ཀ་ལིང་

རྒྱལ་པོའི་ཡུལ་ན་སྟེ། །སྐྱེས་མཆོག་དེ་ཡི་མཆེ་བ་བཞི་པ་ནི། །གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་
ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་མཆོད། །མྱ་ངན་མེད་རྒྱལ་སྐྱ་ནར་བུར་གནས་པས། །མཆོད་རྟེན་བདུན་པོ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བྱས་ཏེ། །དེ་ཡི་མཐུ་ཡི་དབྱིག་འཛིན་འདིར་ཡང་ནི། །སྨོན་
ལམ་དངོས་པོས་མངོན་པར་བརྒྱན་གྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་སྤྱན་ལྡན་སྐུ་གདུང་དེ་ལ་
ནི། །ལྷ་དབང་ཀླུ་དབང་མི་ཡི་དབང་པོ་དང་། །མི་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་བདག་པོ་
ཡིས། །རབ་ཏུ་བཀུར་ནས་བཀུར་སྟི་མཆོད་པ་བྱས། །རབ་མཁྱེན་ཐུགས་རྗེར་ལྡན་

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

100

པ་སྟོབས་མངའ་བ། །ཤཱཀ་འཁྲུངས་མ་ག་དྷར་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །ཀ་ཤིར་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐོར་གྱུར་ནས། །གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་བརྟེན་ནས་མྱ་ངན་འདས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན་བུད་ཤིང་ཟད་

པའི་མེ་བཞིན་དུ། བེམ་རིག་ཐམས་ཅད་གཏན་རྒྱུན་ཆད་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་འདོད་དོ། །
ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཀྱང་

འཁོར་སུས་ཀྱང་འདས་པར་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་བརྒྱ་བྱིན་ནི་གཅིག་ཤི་ནས་
གཅིག་སྐྱེས་ཀྱང་། འཁོར་གྱི་ལྷས་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཟེར་ཏེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
ལོངས་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྟག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་རིང་བའི་རྒྱུ་གཉིས་

ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཟས་བྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་
གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་
བཞི་ལ་བརྟེན་བསྒོམས་མང་དུ་བྱས་ན། འདོད་ན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་མྱ་

ངན་ལས་འདའ་བར་བརྗོད་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་མིན། །གཏན་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ལྡན་པ། །མྱ་
ངན་འདའ་བར་ཡང་མི་རིགས། ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་
བའི་ཚུལ་སྟོན་གྱི། ལོངས་སྐུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་
ཚུལ་སྟོན་གྱི། གཏན་རྒྱུན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་དུ། སྨན་པ་
མཁས་པའི་བུ་སྨན་མི་འཐུང་བ་ལ། སྨན་སྦྱར་ནས་ཡོད་པས་འཐུངས་ཤིག །ང་ནི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

101

འཆིའོ་ཞེས་འཆི་བར་བཅོས། བུ་དེས་ཀྱང་། ཕ་སྨན་པ་ནི་ཤི། གཞན་སྨན་ཤེས་པ་ནི་

མེད་པས། འཚོ་བའི་ཕྱིར་སྨན་འཐུང་ངོ་། །དེ་ནས་ནད་གསོས་པ་ན། ཕ་ཤི་བ་མིན་

པར་ཤེས་ཀྱང་། བརྫུན་གྱི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། གསེར་
འོད་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་

ཏེ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་མཛད་ཕྱིར། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདའ་བར་སྟོན། ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་གཞན་དུ་འབར། གཞན་དུ་ཞི་བར་

འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྣང་དང་མི་སྣང་ཤེས་པར་
བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས། སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་གྱི་རྟག་པར་བྱེད་པའང་། ཡང་ཡང་ཟས་སྦྱིན་པ་ལ། རྟག་ཏུ་ཟས་སྦྱིན་ཞེས་པ་ལྟར་ཡང་ཡང་སྤྲུལ་པ་སྟོན་པས་རྟག་པ་སྟེ། འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་། གཞན་ན་མ་འདས་པར་བཞུགས་ཤིང་།
འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པས་འདས་ཀྱང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་
སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོད་པས་མ་འདས་སོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་
བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ད་ལྟ་ཤར་ཕྱོགས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་

སྤུད་པ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྒྱན་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་
པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཚེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བདུན་བརྒྱ་ཐུབ་པ་དེ། སྟོན་པ་
འདི་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། གླིང་བཞི་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ན། ལ་ལར་བལྟམས་པ་དང་།
ལ་ལར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ལ་ལར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་པས་སོ། །
དེས་ན་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས། མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་མིན།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

102

མཛད་པ་མ་རྫོགས་པས་འདས་པའང་མིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། སྒྲིབ་པ་ཀུན་

ལས་ངེས་གྲོལ་ཕྱིར། །མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན། དགུང་ལོ་དུ་ལ་འདས་ཤེ་ན། ཁ་ཅིག་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་དང་། དྲི་ཟ་རབ་དགའ་
འདུལ་བ་ལ། ལོ་རེ་རེ་བཞུགས་པའམ། ཙུན་དས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལོ་གཉིས་

ནུར་ཏེ། བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་འདས་ཟེར་ཏེ། ཁུངས་མ་མཐོང་ངོ་། །མཆོད་རྟེན་
བརྒྱད་ཀྱི་བསྟོད་པར། ཙུན་དས་གསོལ་བཏབ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བཞུགས། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག །ཕྲན་ཚེགས་ལས། བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་འདས་པར་

བཤད་ཟེར་ཏེ། ཕྲན་ཚེགས་མ་མཐོང་བར་ཟད་དེ། ཕྲན་ཚེགས་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ན་ཚོད་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་ཏེ། སྐུ་བགྲེས་འཁོགས་གཏུགས་
པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བརྒྱད་ཅུ་ལ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་འོད་
ལས། སྐུ་ཚེ་བརྒྱད་ཅུ་ཞིག་ཐུབ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། ཚེའི་ལྔ་

ཆ་སྟོང་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མདོ་མང་པོ་ལས་བརྒྱད་ཅུར་བཤད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བསྐོར་གནས་དང་ཡངས་པ་ཅན། །ས་དཀར་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་གནས། །བྱིས་པ་གསོད་དང་ཀཽ་ཤཱམ་བཱི། །འབྲོག་དང་མཆོད་རྟེན་རི་དང་
ནི། །འོད་མའི་གྲོང་དང་སྒྲར་བཅས་དང་། །སེར་སྐྱའི་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །འདི་རྣམས་སུ་ནི་ཐུབ་པ་ཡི། །སྐྱེས་མཆོག་ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། །ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་མཉན་

ཡོད་དུ། །སྨན་གྱི་ནགས་སུ་ལོ་བཞི་སྟེ། །འབར་བའི་ཕུག་གི་གནས་སུ་གཉིས། །རྒྱལ་

པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་དུ་ལྔ། །དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལོ་དྲུག་སྟེ། །ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཁབ་གནས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

103

སུ། །རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་མཆོག་དམ་པ་མྱ་ངན་འདས། །ཞེས་བཤད་དོ། །
དུས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། །དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་གའི་
ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་མཚན་མོའི་གུང་ཐུན་ལ་འདས་པར་བཤད་ལ། ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པར། །སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་
སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་གུང་ཐུན་ལ་འདས་པར་འདོད་
དོ། །
པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིས་ཀྱང་། སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་བརྒྱད་
ནམ་གུང་མཉམ་པ་ལ། ཟླ་བ་རི་བོ་ལ་ནུབ་ཚེ། ཐུབ་དབང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས། ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན་སྲོད་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཏུལ། ཐོ་རངས་རྡོ་
རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཏུལ། བདུད་ཀྱིས་མྱ་ངན་
ལས་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏང་པས། འཁོར་རྣམ་བཞིའི་དོན་བྱས་མ་ཟིན་གྱི་བར་
དུ། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསུངས་པས། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ཞེས་ཁ་
ཅིག་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ཟེར་རོ། །
ཁ་ཅིག །འཆི་བདག་དང་ཕུང་པོའི་བདུད་གཉིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་

བཅོམ་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་འོད་མའི་ཚལ་དུ་དབྱར་གནས་མཛད། དེའི་ཚེ་སྙུན་དྲག་
པོའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་བདུད་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་། འཚོ་བའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས། རིམ་པ་ལྟར་འཆི་བདག་དང་ཕུང་པོའི་བདུད་
གཉིས་བཅོམ་པར་གསལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་འདི་དག་ལ་སོགས་ཚིག་གིས་ནི།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཁོལ་དུ

104

དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྟན། །དེ་ནི་བདུད་གཉིས་བཅོམ་པ་ཡིས། །གདུལ་
བ་ལ་ནི་ཐུགས་བརྩེའི་ཕྱིར། །འཆི་བདག་དང་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་གཉིས་

བཅོམ་པས། གདུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་བརླབས་
པ་དེ་མཛད་དོ། །འཆི་བ་ལ་དབང་མངའ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནི་བཏང་ངོ་། །ཕུང་པོ་
ལ་དབང་མངའ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་
གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་བདུད་བཞི་བཅོམ་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་

བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་འདི་དག་ལ་ལུང་དང་མངོན་བྱུང་
དང་རྒྱ་རོལ་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་འདིར་རྒྱ་རོལ་གྱི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཤད་ཅིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཕྲན་ཚེགས་བཞིན་

བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་དགོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་
ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

105

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་
བཅས་པས་དད་པའི་ཉིན་བྱེད་ཕྱོགས་བརྒྱར་
འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།

༄༅། །ༀ་སྭཱ་སྟི། ན་མོ་གུ་རུ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་སཏྭེ་བྷྱཿ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་གང་དེའི་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ།
མཐོང་བས་དོན་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་དད་པའི་ཉིན་བྱེད་ཕྱོགས་
བརྒྱར་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །

ལྷ་དབང་ཀླུ་བདག་མི་ཡི་གཙོ་སོགས་ཁམས་གསུམ་ཀུན་གྱིས་ཞབས་ལ་བཏུད། །
རྣམ་པ་དུ་མར་རྟག་ཏུ་ཤར་བའི་མཚན་བཟང་སྐུ་ནི་མཚུངས་པ་མེད། །
ལེགས་གསུངས་དབྱར་སྐྱེས་རྔ་སྒྲས་སྲིད་འདིར་མ་རིག་གཉིད་ལོག་ཀུན་སད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

106

དེ། །
ཡང་དག་སྣང་བས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་མཛད་ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཐའ་ཡས་བསྐལ་པར་གཞན་ཕན་ཁོ་ནའི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས་པ་ཁྱོད། །
སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་བདག་དོན་མ་དགོངས་འོན་ཀྱང་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་བརྙེས། །ངོ་མཚར་གནས་དེས་ཡིད་ཕྲོགས་གྱུར་ནས་འཕྲོག་བྱེད་དང་བཅས་མིག་གསུམ་

གྱིས། །

ཉིན་རེར་མགོན་ཁྱོད་གུས་པས་བསྟེན་ཏེ་དེ་སླད་ཉིད་ནི་མཉམ་མེད་ལགས། །
མཐའ་དག་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་མཁྱེན་མོད་མཁའ་མཉམ་ཉིད་ཕྱིར་ཡ་མཚན་ཅི། །

འབད་རྩོལ་བྲལ་ཡང་དཔག་ཡས་འགྲོ་ལ་གང་འདུལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་འདི་

མཚར། །
ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་གཅིག་པུའི་མཐུ་ནུས་ཁྱད་འཕགས་བསམ་མི་ཁྱབ་མངའ་
བ། །

འདྲེན་ཁྱོད་ཐུགས་རྗེའི་ཆར་ཀྱི་ཟེགས་མས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་དུ་དགེ་བར་མཛོད། །
སྙན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གྲགས། །
དམ་པའི་ཆོས་སྒྲ་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ། །
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཀོན་མཆོག་མཛོད་བརྙེས་པའི། །

ཞབས་ལ་ཚངས་དབང་གཙུག་གི་ནོར་བུས་གཏུགས། །

སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་བརྒལ་བ། །
འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ནས། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

107

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཛད་པ་དཀོན་མཆོག་སྣོད། །
མང་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ། །
དེ་ལ་འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནུས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་མངའ་ཞིང་། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་གཅིག་པུ་པ་མཉམ་

མེད་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འདིས་ནི། མ་ལུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་བརྩེ་བ་
ཆེན་པོས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་པས་རྫོགས་པར་མཛད་ནས། ཞིང་ཁམས་འདིར་ཡང་

མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས། སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་ཡས་པ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས། བསྐལ་པ་བཟང་
པོ་འདི་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་སྐྱེ་དགུ་མིར་གྱུར་པ་རྣམས་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ལ་ཐུག་པ།
སྐྱེ་བོ་རྣམས་མཆོག་ཏུ་དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བརྟུལ་བ་དང་དྲན་པ་དང་
བློ་གྲོས་དང་རིག་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཆེས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དག་
འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལྟར་གནས་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྐུལ་བའི་རྐྱེན་མང་ལ། ཤིན་ཏུ་

ཆེས་སྙིགས་མར་གྱུར་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ། སྟོབས་བཅུ་
མངའ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནོ། །ཞེས་གྲག་གོ །
འདིར་སྡོམ་ནི།

ཏོག་དཀར་གྱུར་དང་རིགས་མཆོག་གཟིགས་པ་ལྔ། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

108

ལྷུམས་ན་བཞུགས་པ་དང་། །བལྟམས་དང་སེར་སྐྱར་གཤེགས་དང་ལུང་བསྟན་སོགས། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་སྦྱངས་དང་སྒྱུ་རྩལ་འགྲན། །གྲགས་འཛིན་དགེ་བའི་སྙིང་

པོ་ས་འཚོ་མ། །ངེས་འབྱུང་རྐྱེན་གཟིགས་ཏིང་འཛིན་བསྒྲུབས་པ་དང་། །རི་དྭགས་

སྐྱེས་དང་སྲུང་བསྐོར་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་། །རང་བྱུང་ལམ་ཚོལ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། །སྐུ་ལུས་མཐུ་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས། །བདུད་བཅོམ་ཡེ་ཤེས་
མཆོག་བརྙེས་དལ་བར་བཞུགས། །གསོལ་བཏབ་ཐོག་མའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང་། །ཉེ་བའི་ལྔ་སྡེ་སོགས་དང་ལམ་བར་གཏམ། །རལ་པ་ཅན་སྟོང་གཟུགས་ཅན་
སྙིང་པོས་བསུ། །མཆོག་ཟུང་ཨེ་ལའི་འདབ་དང་འཕགས་རྒྱལ་དགོངས། །མེ་སྐྱེས་
བཙས་དང་འབར་བའི་བྲག་ཕུག་བསྟན། །ཟས་སྦྱིན་ཆོས་མཐོང་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་
བཞེངས་དང་། མཉན་ཡོད་གཤེགས་དང་གསལ་རྒྱལ་དད་ལ་བཀོད། །ཡབ་སྲས་མཇལ་དང་ཤཱཀ་རིགས་བུད་མེད་དང་། །དགའ་བོ་དགེ་སློང་མ་ཚོགས་སློབ་མ་
ཅན། །འོད་ཟེར་ཅན་བྱོན་པདྨའི་སྙིང་པོ་བཏུལ། ཁྱེའུ་གཉིས་ཀླུ་ཟུང་གསལ་རྒྱལ་

གནོད་ལས་སྐྱབས། འབྲོག་གནས་ལག་བརྒྱུད་སྒྲ་སྒྲོགས་སེང་གེ་བཏུལ། །ཤེད་བུ་སེར་སྐྱའི་གཏམ་དང་འོད་སྲུངས་ཆེ། །སྟན་ཕྱེད་སྩལ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་

ཚོལ། །སྤྲེའུ་གཉིས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ་དང་དྲང་སྲོང་སྡེ། །ལྔ་ལེན་གཉིས་བསྡུམས་ཤ་ཟ་
སྟོང་བཏུལ་ནས། །འདུས་པ་ཆེ་སོགས་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་གཉིས། །ལྷ་བབས་བཟང་

བྱེད་གཤེགས་དང་དཔལ་སྦེད་དང་། །མེ་སྐྱེས་རབ་བྱུང་འཕྲོག་མ་ཀ་པ་ནི། །གདེངས་
ཅན་བདེན་མཐོང་ཀཽ་ཤམྦིར་བྱོན་དང་། །མུ་ཏིག་ཅན་དང་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་

དང་། །ལྷས་བྱིན་རྫུ་འཕྲུལ་དགེ་འདུན་དབྱེན་བསྡུམས་མཛད། །རྒྱལ་པོའི་ལོག་སྤྱོད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

109

ལྷས་བྱིན་ལོག་སྒྲུབ་དང་། །ནོར་སྐྱོང་འདུལ་མཛད་འཚོ་བྱེད་འཕགས་སར་བཞགརྒྱལ་ཆེན་དྲང་སྲོང་བཅས་དང་སོར་འཕྲེང་དང་། །ལེགས་འོངས་བྱིས་པ་གསོད་དང་འོད་སྲུངས་མཆོད། །དབུལ་མོ་ལུང་བསྟན་རྒྱལ་པོའི་ང་རྒྱལ་བསལ། །མ་

སྐྱེས་དགྲ་སྐྱབས་དེ་ཉིད་དད་ལ་བཀོད། །ལྷས་བྱིན་ལུང་བསྟན་མཆོག་ཟུང་དེར་བྱོན་
གཏམ། །ཡངས་པར་འཇུག་དང་སྤོང་བྱེད་བདེ་བར་མཛད། །མི་ཐིལ་སོགས་དང་རྔོ་
འཕངས་ཉ་གྲོ་སོགས། །བྲམ་ཟེའི་གྲོང་སོགས་དེ་བཞིན་བྱང་ཕྱོགས་བཏུལ། །བཅོམ་
རླག་བསྐོར་དང་ཨོ་ཏ་ལར་བྱོན་སོགས། །དགྲ་མཐའ་ལྔ་ལེན་ལམ་དང་དབུལ་པོ་སོགས། །རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་ཤཱཀྱ་ལྷག་མ་གྲོལ། །བྲམ་ཟེ་གང་པོ་མི་ཉམས་རྒྱུ་བདུན་
དང་། །སྤོང་བྱེད་ལམ་ཞུགས་ཤ་པའི་ཚལ་བཞུགས་དང་། །ནོར་ཅན་འདུ་བྱེད་བཏང་དང་རྩྭ་ཅན་ལམ། །དེར་བཞུགས་མཛད་པ་རབ་དགའ་རབ་བཟང་དང་། །མྱང་འདས་ཞུགས་ལ་བཞེན་དང་ཆ་བརྒྱད་བགོས། བཀའ་བསྡུ་འོད་སྲུངས་ཞི་དང་ཤ་ནའི་གོས། །ཀུན་དགའི་མཐའ་དང་བཀའ་བསྡུ་གཉིས་པའོ། །
ཞེས་པ་འདི་ཐོག་མར་བློ་ལ་བྱང་བར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་ན་དགའ་ལྡན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་གྱུར་པ་དང་། ༡རིགས་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤཱཀྱའི་རིགས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ༢གཟིགས་པ་ལྔ་ལ་གཟིགས་པ་

དང་། ༣དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ཏེ་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ༤ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་ན་
བཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ༥ལུམྦིའི་ཚལ་དུ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། ༦གྲོང་
ཁྱེར་སེར་སྐྱར་གཤེགས་པ་དང་། ༧དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་དང་། ༨བཟོའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་དང་། ༩སྒྱུ་རྩལ་གྱི་སྟོབས་བསྟན་པ་དང་།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

110

༡༠བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ཁབ་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་། ༡༡ཤིང་དགེ་བའི་སྙིང་པོའི་

གཏམ་དང་། ༡༢ས་འཚོ་མ་བཙུན་མོར་གྱུར་པ་དང་། ༡༣ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་
བཞི་གཟིགས་པ་དང་། ༡༤ཞིང་པའི་སར་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་ཤིང་དུར་ཁྲོད་
གཟིགས་པ་དང་། ༡༥བཙུན་མོ་རི་དྭགས་སྐྱེས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ༡༦ཞག་བདུན་དུ་སྲུང་མས་བསྐོར་བ་དང་། ༡༧ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བ་དང་། ༡༨རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་

ངན་སྤོང་གི་གནས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ༡༩མུ་སྟེགས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་

འཚོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ༢༠དཀའ་བ་རྣམ་པ་བདུན་སྤྱད་པ་དང་། ༢༡དཀའ་ཐུབ་གྲོལ་ཏེ་འོ་ཐུག་གསོལ་བས་སྐུ་ལུས་མཐུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ༢༢བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་
གདན་གྱི་ལམ་དུ་གཤེགས་པའི་གཏམ་དང་། ༢༣བདུད་བཏུལ་བ་དང་། ༢༤བླ་ན་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་དང་། ༢༥ནགས་ཁྲོད་དུ་ཐུགས་ལས་ཆུང་ངུས་དལ་
བར་བཞུགས་པ་དང་། ༢༦ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཝ་ར་ཎཱ་
སིར་གཤེགས་པ་དང་། ༢༧ལྔ་སྡེ་ལ་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐོར་བ་དང་། ༢༨ཉེ་བའི་

ལྔ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ༢༩ཝ་ར་ཎཱ་སི་ནས་མ་ག་དྷར་འབྱོན་པའི་ལམ་

བར་གྱི་གཏམ་དང་། ༣༠རལ་པ་ཅན་སྟོང་བཏུལ་བ་དང་། ༣༡རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བསུ་བ་དང་། ༣༢མཆོག་ཟུང་གཅིག་འཁོར་དུ་འདུས་པ་དང་། ༣༣ཀླུ་ཨེ་
ལའི་འདབ་བཏུལ་བ་དང་། ༣༤ཀ་ཏྱ་ཡ་ན་འཕགས་རྒྱལ་འདུལ་བར་མངགས་པ་དང་། ༣༥ཁྱིམ་བདག་མེ་སྐྱེས་བཙས་པའི་གཏམ་དང་། ༣༦འབར་བའི་ཕུག་ཏུ་བརྒྱ་

བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ༣༧ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ༣༨དེས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་བཞེངས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

111

པ་དང་། ༣༩སྟོན་པ་ཉིད་མཉན་ཡོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་། ༤༠རྒྱལ་པོ་གསལ་
རྒྱལ་དད་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ༤༡ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་

གཏམ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་དང་། ༤༢ཤཱཀརིགས་ཀྱི་བུད་མེད་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ༤༣གཅུང་དགའ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་སྐོར་དང་། ༤༤སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དང་། ༤༥གྲོང་ཁྱེར་སློབ་
མ་ལྟ་བུར་གཤེགས་པ་དང་། ༤༦ནུབ་ཕྱོགས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་
པ་དང་། ༤༧བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྙིང་པོ་ཆོས་ལ་བཀོད་པ་དང་། ༤༨ཁྱེའུ་གཉིས་ཀྱི་
གཏམ་དང་། ༤༩མཽད་གལ་བུ་མངགས་ཏེ་ཀླུ་དགའ་བོ་ཉེ་དགའ་བཏུལ་བ་དང་། ༥༠རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ཀླུའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱབས་པ་དང་། ༥༡གནོད་སྦྱིན་འབྲོག་གནས་བཏུལ་བ་དང་། ༥༢ལག་བརྒྱུད་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ༥༣རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎ་ལ་སོགས་པ་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་བའི་སྐོར་དང་། ༥༤སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་
བཏུལ་བ་དང་། ༥༥ཤེད་བུ་སེར་སྐྱ་ཆུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཏམ་དང་།

༥༦འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་གཏམ་དང་། ༥༧ཕྱིས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་སྟན་ཕྱེད་སྩལ་བ་དང་། ༥༨ཀུན་དགའ་པོ་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བསྟན་པ་དང་།

༥༩སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་ཕུལ་བ་གཉིས་དང་། ༦༠ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་
བཏུལ་པ་དང་། ༦༡དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་བཏུལ་པ་དང་། ༦༢ལྔ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་

བསྡུམས་པ་དང་། ༦༣ཤ་ཟ་སྟོང་བཏུལ་བ་དང་། ༦༤འདུས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ༦༥ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྡེ་གཉིས་སྐྱབས་པ་དང་། ༦༦ཆོ་འཕྲུལ་ཆུང་བར་
གྲགས་པ་ལྷ་ལས་བབས་པ་དང་། ༦༧གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་དུ་གཤེགས་པ་དང་།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

112

༦༨ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦེད་བཏུལ་བ་དང་། ༦༩མེ་སྐྱེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐོར་དང་། ༧༠གནོད་སྦྱིན་མོ་འཕྲོག་མའི་གཏམ་དང་། ༧༡རྒྱལ་པོ་ཀ་པ་ནི་འཁོར་བཅས་དགྲ་
བཅོམ་པ་ལ་འཁོད་པ་དང་། ༧༢ཁྱིམ་བདག་གདེངས་ཅན་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། ༧༣གྲོང་ཁྱེར་ཀཽའུ་ཤམྦི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པ་དང་། ༧༤སིང་གྷ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་
བུ་མོ་མུ་ཏིག་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ༧༥མ་ག་དྷཱ་བཟང་མོས་ཡུལ་བུ་རམ་ཤིང་

འཕེལ་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་། ༧༦ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྒྲུབས་པ་དང་། ༧༧དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བསྡུམས་པ་དང་། ༧༨རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་ལོག་སྤྱོད་
དང་། ༧༩ལྷས་བྱིན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་གནོད་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ༨༠གླང་པོ་ཆེ་ནོར་སྐྱོང་བཏུལ་བ་དང་། ༨༡འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་གསོས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ༨༢རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དྲང་སྲོང་སྟོང་དང་བཅས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་།
༨༣སོར་མོའི་འཕྲེང་བ་ཅན་བཏུལ་བ་དང་། ༨༤འཕགས་པ་ལེགས་འོངས་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་དང་། ༨༥ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་རི་ལ་དབྱར་གནས་མཛད་པ་དང་།
༨༦རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་མཆོད་པ་དང་། ༨༧དབུལ་མོ་ཞིག་

སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ༨༨རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ང་རྒྱལ་བཅག་པ་དང་། ༨༩རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་གནོད་པ་ལས་སྐྱབས་པ་དང་། ༩༠མ་སྐྱེས་དགྲ་རྩ་བ་མེད་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ༩༡ལྷས་བྱིན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་འཕྲོས་དང་། ༩༢མཆོག་ཟུང་གི་དམྱལ་བའི་རྒྱུད་གཟིགས་པ་དང་། ༩༣ཡངས་པ་ཅན་དུ་

གཤེགས་པའི་ལམ་ཁར་བྱུང་བའི་གཏམ་དང་། ༩༤ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་བདེ་
བར་མཛད་པ་དང་། ༩༥ཡུལ་མི་ཐི་ལ་སོགས་སུ་བྱོན་པ་དང་། ༩༦ཡུལ་སྡིག་པ་ཅན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

113

གྱི་གྱད་རྣམས་བཏུལ་བ་དང་། ༩༧ཉ་གྲོ་དྷའི་གྲོང་སོགས་སུ་གཤེགས་པ་དང་།
༩༨བྲམ་ཟེའི་གྲོང་དུ་བྱོན་པ་སོགས་དང་། ༩༩བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཏུལ་བ་དང་།
༡༠༠། བཅོམ་རླག་ཏུ་བྱོན་པའི་སྐོར་དང་། ༡༠༡ཡུལ་ཨོ་ཏ་ལར་བྱོན་པ་སོགས་དང་།
༡༠༢གྲོང་ཁྱེར་དགྲ་མཐར་དབྱར་གནས་མཛད་པ་དང་། ༡༠༣ལྷོ་ཕྱོགས་ལྔ་ལེན་གྱི་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་དང་། ༡༠༤བྲམ་ཟེ་དབུལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་།
༡༠༥ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ༡༠༦ཤཱཀྱ་ལྷག་མ་རྣམས་གྲོལ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ༡༠༧བྲམ་ཟེ་གང་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ༡༠༨མི་

ཉམས་པའི་རྒྱུ་བདུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་དང་། ༡༠༩ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལམ་
དུ་ཞུགས་པའི་སྐབས་དང་། ༡༡༠འོད་མ་ཅན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཤིང་ཤ་པའི་ཚལ་དུ་
བཞུགས་པ་དང་། ༡༡༡ཁྱིམ་བདག་ནོར་ཅན་གྱི་གཏམ་དང་། ༡༡༢སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་
བཏང་བ་དང་། ༡༡༣རྩ་ཅན་དུ་བཞུད་པའི་ལམ་གྱི་མཛད་པ་དང་། ༡༡༤རྩ་ཅན་ཉིད་

དུ་བྱོན་པའི་མཛད་པ་དང་། ༡༡༥དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་བཏུལ་བ་དང་།
༡༡༦ཀུན་དུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ༡༡༧ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དང་། ༡༡༨སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བ་དང་། ༡༡༩སྐུ་

གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པ་དང་། ༡༢༠བཀའ་བསྡུ་བ་དང་པོའི་གཏམ་དང་།

༡༢༡འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ༡༢༢ཤ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ༡༢༣ཀུན་དགའ་བོའི་མཛད་པ་ཐ་མ་དང་། ༡༢༤བཀའ་བསྡུ་བ་གཉིས་

པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་སྟེ། ༡༢༥རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའོ། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

114

དེ་ལས་དང་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ཡང་སྔོན་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་ཉི་ཁྲི་ཐུབ་པའི་དུས་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་འོད་སྲུངས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན། དེའི་དུས་ན་འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་འདི་བྲམ་ཟེའི་

ཁྱེའུ་བླ་མ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར། དེ་ནས་འཕོས་ཏེ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་
རྣམས་གཙོ་ཆེར་གྱུར་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་
ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་བར་དུ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སྐུ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་
དེ་ཁོ་ནས་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི།

དུས་དེར་ཆུ་ཀླུང་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ། གྲོང་ཁྱེར་
ཆེན་པོ་སེར་སྐྱ་གཞི་ཞེས་བྱ་བར། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བརྒྱུད་ལས་
བྱུང་བ། ཤཱཀྱ་རིགས་ལ་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་འགྲམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་
སྲས་བཞི་སྟེ། ཟས་གཙང་དང་། ཟས་དཀར་དང་། བྲོ་བོ་ཟས་དང་། བདུད་རྩི་ཟས་སོ།
སྲས་མོ་ཡང་། བཞི་སྟེ། གཙང་མ་དང་། དཀར་མོ་དང་། བྲེ་བོ་མོ་དང་། བདུད་རྩི་
མོའོ། །ཤཱཀྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷས་བསྟན་ན་ནི། ཤཱཀྱ་ལེགས་པར་རབ་སད་ཞེས་བྱ་བ་
རྒྱས་སྲིད་སྐྱོང་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་བདེ་ཞིང་ཕུན་སུམ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

115

ཚོགས་པ་ཆོས་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་ངོ་། །སེང་གེ་འགྲམ་ནི་བདག་གི་

བརྒྱུད་ལ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་ཡང་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྨོན་པར་བྱེད་
དོ། །རྒྱལ་པོ་ལེགས་པར་རབ་སད་ཀྱང་། སེང་གེ་འགྲམ་དང་གཉེན་དུ་འགྱུར་བར་སྨོན་ནོ། །ལེགས་པར་རབ་སད་ལ་བུ་མོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་བཙས་པ་ན། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ནི་མིའི་བུ་མོ་མ་ལགས་ཏེ། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་
འཕྲུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བས། དེའི་མིང་སྒྱུ་འཕྲུལ་མར་བཏགས་ཤིང་། མཚན་མཁན་
རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ། འདི་ལ་བུ་བཙའ་བ་ནི་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་
རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་ཕྱིས་ལེགས་པར་རབ་སད་ཀྱི་བཙུན་མོ་ལ་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་བུ་མོ་བཙས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་མིང་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བཏགས་ཤིང་། འདི་ལས་ནི་སྲས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་

དང་ལྡན་པ་འཁྲུང་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་རོ་
ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། དེ་ནས་ཕྱི་ཞིག་ན་ལེགས་པར་རབ་སད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་
འགྲམ་ལ་འཕྲིན་དུ་སྤྲིངས་ཏེ། བདག་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བུ་མོ་གཉིས་ཤིག་

མཆིས་པ་ལས། གང་བཞེད་པ་ཞིག་གཞོན་ནུ་ཟས་གཙང་གི་བཙུན་མོར་བཞེས་
ཤིག །སེང་གེ་འགྲམ་གྱིས་སླར་སྤྲིངས་པ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞོན་ནུ་ཟས་གཙང་
ལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱི། རེ་ཞིག་ཆུང་བ་བླང་སྟེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཚོགས་ལ་
བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲིངས་ནས་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ།
གཞོན་ནུ་ཟས་གཙང་མའི་བཙུན་མོར་བླངས་སོ། །
དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་གི་ཚེ། ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་དགྲ་སྐྱ་སེང་ཞེས་བྱ་བའི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

116

རྒྱལ་རིགས་རི་ཁྲོད་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་འདུལ་བར་གཞོན་ནུ་ཟས་གཙང་
མངགས་ཤིང་། ཤཱཀྱའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་པ་སྦྱིན་པར་ཁས་བླངས་
སོ། །དེ་ནས་སྐྱ་སེང་གི་ཚོགས་རྣམས་ལེགས་པར་ཐུལ་ཏེ་འཁོར་བ་ན། ཤཱཀྱའི་

ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་འགྲམ་ལ་དམ་པ་ཅི་བཞེད་དྲིས་པ་ན། ཤཱཀྱ་རྣམས་ནི་

རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུན་མ་བཞག་པར་མི་བྱ་བའི་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན།

གཞོན་ནུ་ལ་མཆོག་བླང་བར་བྱ་རྒྱུ་ནི་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུན་མ་བླང་བ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ནས་ཤཱཀྱའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནང་བ་བྱིན་ནས། ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་
མ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ། དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་གཞོན་ནུ་ཟས་གཙང་གི་བཙུན་མོར་བླངས་སོ། །ཕྱི་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་འགྲམ་འདས་ཏེ། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། དེའི་

མངའ་འབངས་རྣམས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་འབྱོར་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱལ་པོ་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་
ལྷག་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏོ། །

གསུམ་པ་གཟིགས་པ་ལྔ་ལ་གཟིགས་པ་ནི།

དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་གྱུར་པས། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་གཟིགས་ཏེ། རིགས་དང་ཡུལ་དང་དུས་དང་བརྒྱུད་
དང་བུད་མེད་ལ་གཟིགས་པའོ། །དེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་མཆོག་ཤིན་ཏུ་བཙུན་པར་བཀུར་
བའི་རྒྱལ་རིགས་དང་། ཡུལ་གྱི་མཆོག་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དམ་པ་དང་། དུས་
ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཧ་ཅང་རབ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

117

པ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་དང་། བརྒྱུད་ནི་མང་པོས་བཀུར་བའི་བརྒྱུད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཕ་

མེས་དང་མ་མེས་ཀྱི་ཚོགས་ཟུང་དག་ལ་བདུན་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱོན་མེད་པ་དང་།
ཡུམ་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཀུན་སྤངས། ཡོན་ཏན་ཀུན་ཚང་བ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་བཅུར་ལྷུམས་སུ་འཛིན་ནུས་པའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་མཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འགྱུར་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་སྟེ་དེ་དག་དགོས་པ་ལས། ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ལ་དེ་ཡང་ཚང་བར་
གཟིགས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པས་དགའ་ལྡན་དུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་རིགས་དྲུག་ལ་ལན་གསུམ་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་བསྒྲགས་ཏེ་ང་ནི་དགའ་

ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིགས་འདི་ནས་འཕོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་བུར་གྱུར་ནས་བདུད་
རྩི་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི། ཁྱེད་ཅག་བདུད་རྩི་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་
མིར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ལོངས་ཤིག །ཅེས་སོ། །དེར་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་
ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིགད་ལྟ་
འཇིག་རྟེན་ནི་སྡིག་པས་གོས་པ། སྐྱེ་དགུ་ནི་མ་རུངས་པའོ། །
ཛམྦུའི་གླིང་ནི་འོད་སྲུང་རྫོགས་བྱེད་དང་། གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་དང་།
ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་སྨྲ་འདོད་ཀྱི་བུ་མོའི་བུ་དང་། མི་ཕམ་སྐྲའི་ལྭ་བ་ཅན་དང་། ཀ་
ཏའི་བུ་ནོག་ཅན་དང་། གཉེན་གྱི་བུ་གཅེར་བུ་པ་སྟེ་རྟོག་གེ་པ་དྲུག་དང་། བྲམ་ཟེ་རྒྱུས་རྒྱལ་དང་། བྲམ་ཟེ་གནག་ལྡེག་དང་། བྲམ་ཟེ་བཟང་ལྡན་དང་། བྲམ་ཟེ་ཚངས་
པའི་ཚེ་དང་། བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྙིང་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དམར་པོ་སྟེ་རྗེས་སུ་སྒྲོག་པ་དྲུག་
དང་། རེངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་དང་། སྒྱུ་རྩལ་ཤེས་ཀྱི་བུ་རིང་འཕུར་དང་། ཀུན་དུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

118

རྒྱུ་རབ་བཟང་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཀུན་རྒྱལ་དང་། དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་དང་།
ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་རལ་པ་ཅན་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་པ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དཀྲུགས་པ་ལགས་སོ། །དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་འདིར་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་པའི་

ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་བཤམ་པར་བགྱི་ན། འདིར་ཆོས་སྟོན་ཞིང་བཞུགས་ན་ལེགས་སོ། །ཞེས་
སོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གྲོགས་པོ་དགདེའི་ཕྱིར་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་

ཐམས་ཅད་རྡུངས་ཤིག །དེ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོ་ཐམས་ཅད་བརྡུངས་པ་ན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དུང་འབུད་དང་མཛད་ནས། འདི་རྣམས་ལས་སྒྲ་ལྷག་པར་
ཆེ་བ་གང་ཡིན། གསོལ་པ། དུང་གི་སྒྲ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། དུང་གི་སྒྲས་རོལ་མོའི་སྒྲ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་དུ། ངས་ཀྱང་དེ་དག་ཟིལ་

གྱིས་མནན་ཏེ། བདུད་རྩིས་འགྲོ་བ་ཚིམ་པར་བྱའོ། །སེང་གེ་གཅིག་གིས་གཅན་

གཟན་ཚོགས་ནི་དུ་མ་མཇོམས། །རྡོ་རྗེ་གཅིག་གིས་བྲག་རྩེ་དུ་མ་རྣམ་པར་
འཇིག །བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་གིས་ལྟ་མིན་དབང་པོ་དུ་མ་འཇོམས། །ཉི་མ་གཅིག་གིས་

མུན་པ་དུ་མ་རྣམ་པར་སེལ། ཁྱེད་ཅག་ལས་བདུད་རྩི་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་གྲོང་ཁྱེར་དྲུག་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལོངས་ཤིག །ཅེས་སོ། དེ་དག་གི་ཚེ་བར་སྣང་ལ་
རྒྱུ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། ད་སྟེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་གྱི་
ལྷུམས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲགས་པས། དེའི་ཚེ་

ཛམྦུའི་གླིང་ན་རང་སངས་རྒྱས་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་པ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་ཝ་ར་ཎ་སིར་བྱོན། ད་ནི་སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་འབྱུང་བས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

119

བདག་ཅག་གིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱ་མི་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས། ཕུང་པོ་ལྷག་
མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །གདུང་ལ་རང་བྱུང་གི་མེ་སྦར་ཏེ།
ནམ་མཁའ་ལ་སོང་བ་ལས་རིང་སྲེལ་རྣམས་སའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །

བཞི་པ་དགའ་ལྡན་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཕོ་བ་ནི།

དེ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཛམྦུའི་གླིང་དུ་གཤེགས་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་གནས་འདི་ངན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་བཀའ་སྩལ་པ། དེང་ཕྱིན་ཆད་མ་ཕམ་པས་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞེས། རྒྱལ་
བ་མ་རྒྱལ་པ་ལས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལ། ཉིད་ཀྱི་ཅོད་པན་བསྐོན་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་
བསྐོས་སོ། །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཡུམ་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོའི་སྐུ་
ལ་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྷུམས་ཀྱང་གཙང་མར་བྱས་སོ། །ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བའི་
ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བབ་སྟེ། ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་ཡང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པ་བླངས་ཤིང་གནས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ནམ་ཀྱི་གུང་ཐུན་ལ་གླང་
པོ་ཆེ་ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་དྲུག་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་
སོ། །དེའི་ཚེ་ས་ཆེན་པོ་གཡོས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་སྣང་
བས་ཁྱབ་པར་གྱུར། ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་གླང་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཡུམ་ཉིད་ཀྱི་
གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་རུམ་དྲལ་ནས་ཞུགས་པ་དང་། སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་།
རི་བྲག་ཆེན་པོ་ལ་འཛེག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་རང་ལ་ཕྱག་བྱེད་པའོ། །དེའི་ནངས་

པར་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་རྣམས་མངགས་ཏེ་རྨི་ལམ་སྟོན་མཁན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

120

དང་། བྲམ་ཟེ་ལྟས་མཁན་རྣམས་བཀུག་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོས་དྲིས་པ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ལྟས་འདི་ལས་སྦྱར་ན། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་
ལྡན་པའི་སྲས་ཞིག་བལྟམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ལྷུམས་ན་བཞུགས་པ་ནི།

དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷུམས་སུ་
བཞུགས་པ་དེ་ལ། སྐུའི་སྲུང་མར་ལག་ན་རལ་གྲི་དང་། ལག་ན་མདུང་དང་། ལག་ན་

མདུང་ཐུང་དང་། ལག་ན་མདའ་བོ་ཆེ་སྟེ། ལྷའི་བུ་དཔའ་ཞིང་བརྟུལ་ཕོད་པ་བཞི་
བཞག་གོ། །དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་བཞུགས་པ་ན་ཡང་མི་གཙང་བས་མ་སྦགས་ཤིང་། ནོར་བུ་བཻ་ཌུཪྱའི་དབུས་སུ་ཚོན་སྐུད་སྣ་ལྔ་བཞག་པ་ལྟར་ཁྱེའུའི་ལུས་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཡུམ་གྱི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་ཀྱང་མ་
བསྒྲིབས་པར་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། དུས་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་

དུ་ཡུམ་ཉིད་བསླབ་པའི་གནས་ལྔ་ལ་གནས་ཤིང་འདོད་པ་ལ་ཡིད་གཏོད་པ་མེད་
དོ། །
དེ་ནས་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཕོ་བྲང་གི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཡོ་བྱད་དང་འབྱོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ཏེ། དགའ་ཚལ་གྱི་ལྷའི་བུ་མོ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས། ནམ་ཞིག་ན་རྒྱ་མཚོ་
བཞིའི་ཆུ་བཏུང་བར་འདོད་པ་སྐྱེས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་ཤིང་དེས་མཚན་མཁན་
རྣམས་ལ་དྲིས་པས། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་འདིའི་མཐུ་ལགས་ཏེ། འདིས་ཤེས་བྱའི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

121

རྒྱ་མཚོ་འཐུང་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཆུ་དེ་ལ་མ་བླུད་ན་ཅིརད་འགྱུར། །གསོལ་པ། ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཞིག་བཙའ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། ང་ཟས་གཙང་མ་བུ་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་བྱ་བ་ག་ལ་ཞིག་སྙམ་སྟེ། ཀུན་དུ་རྒྱུ་མིག་དམར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་རིག་སྔགས་ལ་བྱང་བ་
ཞིག་བོས་ནས། དེས་སྔགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཆུ་བླུད་
ནས་ཚིམ་པར་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙོན་ཐམས་ཅད་ཐར་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཡང་
རྒྱལ་པོས་བཏང་། སྐྱེ་བོ་དུ་མ་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཡང་རྒྱལ་པོས་དེ་
བཞིན་དུ་མཛད། གཞན་ཡང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་སྣ་ཚོགས་གཟིགས་པར་འདོད་པ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །

དྲུག་པ་སྐུ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལྷུམས་སུ་ཟླ་བ་བཅུ་ལོན་ཏེ། ལྗོན་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ནི་
རབ་ཏུ་རྒྱས། བྱ་རྣམས་ནི་དགའ་བས་སྐད་འབྱིན། ཤིང་ས་ཧ་ཀ་རའི་འབྲས་བུ་སྨིན་
ཞིང་དུད་པར་གྱུར། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་ངོ་ལ་བབ་པ་ན། ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོས་བསམས་པ་བདག་ལྷས་བསྟན་གྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འདུག་པར་བྱའོ་སྙམ། རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གནང་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་ལྷས་བསྟན་དང་ཉེ་བའི་

ལུམྦི་ནིའི་ཚལ་དུ་འབྱིན་པར་ཆས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་ཁྱོགས་བཤམས་པ་ལ་
འདུག་ཅིང་གཡོག་མོ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐོར། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ཡང་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་ཏེ། སེར་སྐྱ་གཞིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་འཕགས་ཏེ། ལུམྦི་ནིའི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

122

ཚལ་དུ་བཞུད་དོ། །དེ་ནས་མདོ་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྔ་དྲོའི་

དུས་རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་གྱི་རྐང་པ་དང་པོ་ལ་བབ་པ་ན། སྐུ་བལྟམས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་ལྟར་ཡང་ཡུམ་གྱིས་ཀུན་དུ་གཟིགས་པས་ཤིང་མྱ་ངན་འཚང་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་རྒྱས་
པ་ཞིག་གཟིགས་ཏེ། དེའི་ཡལ་ག་ལ་ཕྱག་གཡས་པས་བཟུང་སྟེ་བལྟམས་པར་འདོད་
པ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསམས་པ། ཡུམ་འདི་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་ཐབས་
ཤིག་བྱའོ་སྙམ་རླུང་དང་ཆར་དྲག་བཏང་བས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་གུད་དུ་སོང་བ་ན། བརྒྱ་བྱིན་བདག་ཉིད་མ་མ་རྒན་མོའི་ཆ་བྱད་དུ་སྤྲུལ་ནས་མདུན་དུ་བསྡད་དོ། །དེ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་སྐུ་བལྟམས། ཡུམ་གྱི་དཀུ་གཡས་པ་བརྟོལ་ཏེ་བྱོན་པ་ནི། དཔེར་ནི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་སྒོ་ཕྱེ་སྟེ། ཕྱིར་རོལ་དུ་འཐོན་
ནས་ཡང་སྒོ་བཅད་པ་བཞིན་བལྟམས་ཟིན་པ་ན་རྨའི་སྒོར་མངོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རི་དྭགས་ཀྱི་པགས་པའི་སླེ་མོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྐུ་བཟུང་བར་བརྩམས་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དྲེགས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བཟུང་མ་ནུས་ནས་འདར་བར་གྱུར་པ་ལ། ཀཽའུ་ཤི་ཀ་ང་

ཐོངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་
ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྫས་ཀྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བ་དང་བཅས་པས་ཡིན་གྱི། གཅེར་བུར་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་བལྟམས་མ་ཐག་ཏུ་ས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས། འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱོགས་
བཞིར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་འབོར་བར་མཛད་དེ། འདི་སྐད་ཅེས། འདི་ནི་ཤར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

123

ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཐོག་མར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་
ཡིན་ཏེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་
ཡིན་ཏེ་ངའི་སྐྱེ་བའི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་

བརྒལ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ནས་ཆུའི་རྒྱུན་བསིལ་བ་

དང་དྲོ་བ་གཉིས་དབུའི་སྟེང་དུ་འབབ་ཅིང་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
གདུགས་དཀར་པོ་དང་། རྔ་ཡབ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། སྤོས་དང་། ན་བཟའ་དག་གིས་

ཀྱང་མཆོད། རོལ་མོའི་སྒྲ་ཡང་བསྒྲགས་སོ། །ཡུམ་གྱི་སྐུ་མདུན་དུ་ཆུ་མིག་ཆེན་པོ་

ཡང་བྱུང་སྟེ་ཁྲུས་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐུ་བལྟམས་པར་གྱུར་པའི་འོད་ཟེར་དེ། རི་བོ་

ཀུན་འཛིན་གྱི་ཕུག་པ་ན། དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་རང་གི་ཚ་བོ་སློབ་མར་གྱུར་པ་
མི་བྱིན་དང་ལྷན་ཅིག་བསམ་གཏན་བྱེད་པས། ཕུག་དེ་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་མཐོང་སྟེ།
འདི་ནི་ཉི་མ་ཐམས་ཅད་དག །ཅིག་ཅར་ཤར་བར་གྱུར་ཏམ་ཅི། །ཞེས་སོགས་མི་

བྱིན་གྱིས་དྲིས་པ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱིས། ཉི་མའི་འོད་ནི་རྒྱུན་དུ་རྣོ། །བུ་ཅིག་སྣང་

བའི་འོད་འདི་དག །ཡན་ལག་རེག་ན་བདེ་བསིལ་བས། །ངེས་པར་ཐུབ་པ་དེ་ཡི་

འོད། །ཅེས་སོགས་སྨྲས་པས། མི་བྱིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕྲལ་དུ་བལྟ་བར་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་ལ། ད་ལྟ་ལྷ་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ཞིང་

བཞུགས་པས། འོ་སྐོལ་གྱིས་སྐབས་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། སེར་སྐྱ་གཞིར་བྱོན་
པའི་ཚེ་བལྟ་བར་འགྲོའོ། །ཞེས་བྱས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་བཞིའི་

རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་བུ་སྐྱེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐུ་བལྟམས་པའི་འོད་ཟེར་
གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པར་རང་རང་གི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

124

བུའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས། མ་ག་དྷར་རྒྱལ་པོ་པདྨ་ཆེན་པོའི་བུ་ལ་ནི་

གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ། །མཉན་ཡོད་དུ་རྒྱལ་པོ་རྩིབས་ཀྱི་རིང་འཕུར་གྱི་བུ་ལ་ནི་
གསལ་རྒྱལ། ཀཽ་ཤམྦིར་རྒྱལ་པོ་དམག་བརྒྱ་པའི་བུ་ལ་ནི་ཤར་པ། འཕགས་རྒྱལ་དུ་
རྒྱལ་པོ་མུ་ཁྱུད་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བུ་ལ་ནི་རབ་སྣང་སྟེ། འོད་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ལས་
གྲས་ནས་སོ་སོར་མིང་བཏགས་སོ། །གང་གི་ཉིན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བལྟམས་པའི་ཞག་དེ་ལ། བཟང་ལྡན་ལ་སོགས་པར་ཤཱཀྱའི་བུ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་བཙས།
ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་མ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། རྒྱལ་པོའི་རིམ་གྲོ་བ་རྣམས་ལ་བུ་མདུན་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། བྲན་མོ་ལ་མདུན་མ་ལ་སོགས་པ་བུ་མོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་བཙས། གླང་མོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་ཕྲུ་གུ་འབྲངས། རྟ་རྒོད་མ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་རྟེའུ་འབྲངས། གཏེར་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་ཁ་བྱེ། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔྱ་ཕུལ་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བདག་གི་བུ་བཙས་པ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་གྱུར་པས། གཞོན་ནུའི་མཚན་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བཏགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་དེ་ལྟར་གྲགས་སོ། །

བདུན་པ་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱར་གཤེགས་པ་ནི།

གནོད་སྦྱིན་ཤཱཀྱ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་སེར་སྐྱ་ན་གནས་པ། ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་
རིགས་ལྷ་རུ་མཆོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཤཱཀྱའི་བུ་བུ་མོ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དང་པོར་དེ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་བའི་སྲོལ་ཡོད་པས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་བརྩམས་ཏེ།
གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་ཁྱོགས་ལ་སྤྱན་དྲངས། རྒྱལ་
པོ་དང་བློན་པོ་སོགས་འཁོར་ཚོགས་དུ་མ་དང་བཅས་ནས་སེར་སྐྱ་གཞིའི་གནས་སུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

125

ཞུགས་སོ། །གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེར་སྐྱ་གཞིར་ཞུགས་པ་ན། ཤཱཀྱ་

གཏུམ་པོ་རྩུབ་པ་གཟོ་ལུམ་ཅན་ཅ་ཅོ་ཆེན་པོར་དག་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་དུལ་ཞིང་ཞི་བ་

དང་། མི་སྨྲ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་རབ་ཏུ་བྱང་པའི་

ཐུབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཤཱཀྱ་མ་རུངས་པ་རྣམས་ཐུབ་པ་ལྟར་གནས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུར་ཤེས་ནས། མཚན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་
གནོད་སྦྱིན་ཤཱཀྱ་འཕེལ་གྱི་གནས་དང་ཉེ་བར་བྱོན་པ་ན། གནོད་སྦྱིན་དེ་རང་གི་

གཟུགས་ཀྱིས་གནས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞབས་

ལ་གཏུགས་ཤིང་ཕྱག་འཚལ་བ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ནས། ཤཱཀྱ་
རྣམས་ཀྱི་ལྷ་གནོད་སྦྱིན་འདིས་ཀྱང་ཞབས་ལ་བཏུད་པས། གཞོན་ནུ་འདི་ནི་ལྷའི་

ལྷའོ་ཞེས། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལྷའི་ལྷར་བཏགས་སོ། །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མ་མ་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་གཏང་ཅིང་། བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་ལ། ཡབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཕང་དུ་བཞེས་ཏེ་ཡང་ཡང་རྟོག་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་ལྟས་མཁན་སོགས་བརྟག་པ་མཁན་ཐམས་ཅད་
བོས་ཏེ་དྲིས་པ་ལས། ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྐུ་ལ་སྐྱེས་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་
གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་ནས། མཚན་འདི་དག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་འགྲོ་བ་
ནི་གཉིས་སུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་གནས་ན་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ལ། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་ལུང་སྟོན་ནོ། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

126

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐུ་བལྟམས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་ན། ཡུམ་སྐུ་ནོངས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་རིགས་གྱ་ནོམ་པར་འཁྲུངས་པར་
གྱུར་ཏོ། །དུས་དེ་ཙམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སྐུ་བལྟ་བས་ངོམས་པ་མེད་
པ། གསུང་སྙན་ཞིང་འདེབས་པ། སྤྱན་མི་འཛུམ་ཞིང་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ཁོ་ར་ཁོར་
ཡུག་ཏུ་གཟིགས་པ། དོན་ཟབ་མོའི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་དག་སོ་སོར་འབྱེད་པར་མཛད་
དོ། །

བརྒྱད་པ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་ནི།

དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་སློབ་མ་མི་བྱིན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཆས་པ་ན། ཇི་ཙམ་བར་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འོངས་ཀྱང་།
སེར་སྐྱ་དང་ཉེ་བར་སླེབ་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟི་བྱིན་གྱིས་ནོན་ཏེ། རྫུ་
འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བར་མ་ནུས་ནས་རྐང་གིས་སོང་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་ཕོ་བྲང་གི་
སྒོར་སོན་པ་དང་། སྒོ་བ་ལ་སྦྲན་ནོ། །དེས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་རིག་པར་བྱས་པ་ན། རྒྱལ་

པོས་བཀུར་བསྟི་དང་བཅས་ཏེ་ནང་དུ་སྤྱན་དྲངས། སྟན་མཆོག་ལ་བཞུགས་སུ་
གསོལ། ཡང་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་ཀུན་དུ་དགའ་བར་བྱས་ཏེ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་གི་ཕྱིར་འདིར་བྱོན། དེས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་བལྟ་བར་འཚལ་
ལོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ད་ལྟར་གཞོན་ནུ་ཉལ་གྱི། མ་སད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་ཤིག །སྨྲས་པ། ལྷ་མནལ་བ་ཉིད་བལྟའོ། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་གིས་བལྟས་པ་ན། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་མ་བཙུམ་པར་གཟུགས་རྣམས་ལ་གཟིགས་པ་མཐོང་ནས།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

127

དྲང་སྲོང་གིས་སྨྲས་པ། རིགས་དང་ལྡན་པའི་རྟ་རྣམས་ནི། །མཚན་མོའི་བཞི་ཆ་ཉལ་

བ་ལྟར། །དགོས་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་གཉིད། །མིག་ལ་ཡུན་རིང་མི་གནས་

སོ། །ཞེས་ཏེ། དེས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་རིག་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་མ་མའི་གཙོ་
མོས་དྲང་སྲོང་ལ་གཏད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ་ལྷ་གཞོན་ནུ་འདི་ལ་མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་ཇི་ལྟར་བསྟན། རྒྱལ་པོས་
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་འདིའི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་སྔར་གྱི་རྣམས་རྒྱས་པར་
བཤད་པས། དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་ན་རེ། ས་བདག་རྟོག་པ་པོ་རྣམས་བློ་འཁྲུལ་ཏེ། །རྩོད་པའི་དུས་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་མི་འབྱུང་། །བསོད་ནམས་མཆོག་གི་ཆོས་
ཀྱི་མཛོད་འདི་ནི། །ཉེས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ནས་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །གཞན་ཡང་
མཚན་སོ་གཉིས་པོ་མི་གསལ་ཙམ་ཡོད་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་འགྱུར་མོད།
འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཉིད་ཀྱི་མངོན་
ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་

སྔོན་རོལ་དུ། རང་ཉིད་འཆི་བར་མཐོང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་མི་ཐོབ་པར་ཤེས་
ནས། མིག་ནས་མཆི་མ་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་རྒྱལ་པོས་མཐོང་ནས་གཞོན་ནུའི་སྐུ་ལ་དོག་པ་
འཚལ་པར་དོགས་ནས་རིངས་པ་རིངས་པར་དྲིས་པ་ན། དྲང་སྲོང་དེས་སྨྲས་པ། རྡོ་
རྗེའི་སེར་བ་དྲག་པོ་བབས་ཀྱང་གཞོན་ནུ་འདི་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། མི་དབང་
བདག་གི་རྒུད་པ་མཐོང་ནས་ནི། །གང་ཕྱིར་ཞི་བ་མི་ཐོབ་བདག་དུ་མོད། །ཆོས་ཀྱི་
མཛོད་མཆོག་འདི་དང་ཕྲལ་ནས་ནི། །དོན་མ་ཐོབ་པར་བདག་ནི་འཆི་བར་

འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་ཚེ།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

128

ལམ་སྲང་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་ཞིང་མཛེས་པར་བྱས། རྒྱལ་པོ་བློན་པོའི་ཚོགས་དང་
བཅས་པས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་སྒོའི་མཐར་བསྐྱལ། དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་རང་གི་

གནས་སུ་སོང་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་མ་མའི་པང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གསེར་གྱི་གཞོང་པར་འབྲས་ཆན་དང་
ཤ་བསྲེས་པ་གསོལ་བ་ན། ཧ་ཅང་མང་དུ་གསོལ་ན་མ་ཞུ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས། མ་མས་བཀག་ཀྱང་མ་ཁེགས། སྣོད་འཕྲོག་པར་བརྩམས་ཀྱང་འཕྲོག་མ་ཐུབ། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དང་། བློན་པོ་སོགས་སྐྱེ་བོ་གཞན་དུ་མས་ཀྱང་མ་ཐུབ་སྟེ། གསེར་གྱི་གཞོང་པ་ལ་ཐག་པ་བཏགས་ཏེ། གླང་པོ་ཆེ་གཅིག་ནས་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་

འདོགས་པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་གཡོན་གྱི་མཛུབ་མོས་གསེར་
གྱི་གཞོང་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐེན་པས། གླང་པོ་ཆེ་ལྔ་བརྒྱ་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་ཕྱག་
གིས་དྲངས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཕྱག་གཡོན་གྱིས་གླང་པོ་ཆེ་ལྔ་བརྒྱ་འདྲེན་པ་ལས་ན།
ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་སྟོང་འདྲེན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས། དེའི་ཚེ་གླང་པོ་སྟོང་
གི་སྟོབས་ཅན་ཞེས་མཚན་བཏགས་སོ། །

དགུ་པ་བཟོའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་ནི།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡི་གེའི་སློབ་
དཔོན་སྲིན་བུའི་གོ་ཆའམ་ཀུན་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡེ་གེའི་གྲྭར་བྱོན་པ་ན། །དེས་
ཡེ་གེ་གཅིག་བྲིས་ཏེ་ཕུལ་བས། འདི་ནི་ངས་ཤེས་ཀྱི་གཞན་དག་སྨྲོས་ཤིག །དེས་
ཀྱང་ཡིག་རིགས་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་བྲིས་ཏེ་ཕུལ་བས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

129

དེས་གསོལ་པ། འཇིག་རྟེན་ནི་ཡི་གེ་འདི་ཙམ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞན་ནི་བདག་གིས་མ་

འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་དེ་ལ་བསྟན་པས། དེས་
མ་ཤེས་ཏེ། བཀའ་སྩལ་བ། ཡི་གེ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་བ་ན་དར་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་
ནས་ལྷ་ཚངས་པས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྩིས་གྱི་སློབ་དཔོན་སྲང་སྒྲུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས། དེས་རྩིས་ཀྱི་གནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྔ་ནས་མཁྱེན་ཟིན་ཞིང་། དེས་ཆ་ཙམ་ཡང་
མ་རིག་པའི་གྲངས་དང་རྩིས་ཀྱི་གནས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིད་ཀྱི་ཞང་པོ་བཟང་ལེན་ལ། གླང་པོ་ཆེ་གཉར་ཞོན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། འཕོངས་གྱི་སློབ་དཔོན་ལྷར་བཅས་ལ་གནས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཆའི་འཁྲུལ་འཁོར་རྣམས་སློབ་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི། སློབ་དཔོན་
རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ། ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་ལྔ་
བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ལེགས་པར་བསླབས་ཤིང་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ལ་གནས་ལྔ་
ནི། རྒྱང་ནས་འཕོག་པ་དང་སྒྲ་གྲགས་པར་འཕོག་པ་དང་། གནད་དུ་འཕོག་པ་དང་།
མི་འཆོར་བར་འཕོག་པ་དང་། ཚབས་ཆེ་བར་འཕོག་པའོ། འོན་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་ནི་གདུག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་རིག་ནས། གནད་དུ་འཕོག་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་
བསྟན་ཏོ། །

བཅུ་པ་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་སྟོབས་བསྟན་པ་ནི།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

130

དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན། ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ན། ཤཱཀྱ་
གཞོན་ནུ་གཞན་རྣམས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་འགྱེད་པས་བསྒྱེལ་བ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོགས་དེར་བྱོན་ནས། ལྷས་བྱིན་ཕྱག་གིས་བསྣམས་ཏེ། གནོད་པ་
མེད་པར་རྒྱང་རིང་དུ་འཕངས་པས། རྐང་པ་གྱེན་དུ་བསྟན་ནས་གན་རྐྱལ་དུ་ལྟུང་
ངོ་། །ཞེས་པ་འདི་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་
པའི་ལི་ཙ་བི་རྣམས་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེ་མཚན་ལྡན་ཞིག་རྙེད་ནས། ཟས་གཙང་གི་སྲས་
འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འགྱུར་གྱི། དེའི་མཐུ་ལས་གླང་པོ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བྱུང་བས་

དེ་ཁོ་ན་ལ་འབུལ་ལོ་ཞེས་ཕོ་ཉ་མངགས་ཏེ། སེར་སྐྱའི་གཞིར་ཕྱིན་ནས་ཕོ་བྲང་གི་
སྒོ་གླང་པོ་ཆེ་དེ་ཁྲིད་ནས་བསྡད་པ་ན། ལྷས་བྱིན་ཕྱིར་བྱུང་བས་མཐོང་སྟེ་གླང་པོ་
དམ་པ་འདི་ཅི་ཞེས་དྲིས་པ་ན། དེ་དག་གིས་སྔར་བཞིན་བསྙད་པས་ལྷས་བྱིན་ཕྲག་
དོག་སྐྱེས་ཏེ། དེ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་མ་སོང་བའི་སྔོན་རོལ་ནས་གླང་ཆེན་འབུལ་ལམ་ཞེས་ཐལ་ལྕག་བསྣུན་ནས་གླང་པོ་ཆེ་བསད་དོ། །དགའ་བོས་དེ་མཐོང་ནས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ནི་རང་གི་མཐུ་བསྟན་གྱི། བདག་གིས་ཀྱང་བསྟན་ནོ་སྙམ་ནས་དེའི་

མཇུག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྱེར་ནས་གོམ་པ་བདུན་ཙམ་སོང་ནས་མཐའ་ཅིག་ཏུ་བོར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱོན་ཏེ། དེ་གཟིགས་ནས་དྲི་བ་མཛད་པ་ན་སྔར་
བཞིན་རྒྱས་པར་བསྙད་དོ། །
འོ་ན་བདག་གིས་ཀྱང་མཐུ་སད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་དེའི་མཇུག་
མ་ནས་ཕྱག་གིས་བཟུང་སྟེ་བཏེག་ནས་རྒྱང་དུ་འཕངས་པས། ལྕགས་རི་རིམ་པ་

བདུན་དང་འོབས་རིམ་པ་བདུན་འདས་ཏེ་རྒྱང་གྲགས་ཙམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ལྷུངས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

131

ཤིང་། ཕྱོགས་དེར་ས་ལ་གཤོང་བུ་དོད་པས་གླང་བོའི་གཤོང་ཞེས་གྲགས་ཤིང་དེར་
མཆོད་རྟེན་ཡང་བྱས་སོ། །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་རྣམས་ནགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་རལ་གྲིས་ཤིང་

གཅོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་སྟོན་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དེར་བྱོན་ཏེ། གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་བཅད་པ་ན་བཅད་ཁ་མཐོ་དམན་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བཅད་ཙམ་ཉིད་

ནས་འགྱེལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་མཐོ་དམན་མེད་ཅིང་ཡོ་འཁྱོག་མེད་
པར་བཅད་པས་མ་འགྱེལ་བར་སྔར་བཞིན་འདུག་གོ །ཤཱཀྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཅོད་མ་ཐུབ་བོ་སྙམ་གཅོད་པའི་རིག་པ་མི་

མཁྱེན་ནོ་ཞེས་སྨོད་ཅིང་གླེང་བར་བརྩམས་པ་ན། རླུང་སེར་བུ་ཞིག་ལངས་ནས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔས་བཅད་པའི་ཤིང་དེ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོམ་ཞེས་འགྱེལ་པས་
ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་རྣམས་མདའ་ཚབས་འགྲན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ལྕགས་ཀྱི་ཏ་ལ་བདུན་དང་། ལྕགས་རྔ་བདུན་དང་། ལྕགས་ཀྱི་ཕག་གཟུགས་གཅིག་རྣམས་འབེན་དུ་བཙུགས་ཏེ་སོ་སོར་མདའ་འཕངས་བ་ལས། ལྷས་
བྱིན་གྱིས་ཏ་ལ་གཅིག་ཕིགས། དགའ་བོས་གཉིས་ཕུག་སྟེ། གཞན་སུས་ཀྱང་དེ་
ལས་ལྷག་པ་མ་ཕུག་གོ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྕགས་མདའ་འཕངས་པ་དང་། འབེན་དེ་ཐམས་ཅད་ཕུག་ནས་སླར་ཡང་རྒྱང་རིང་པོར་སོང་ཞིང་མདའ་དེས་ས་ལ་
ཕུག་སྟེ། མདས་ཕུག་པའི་བུ་ག་ནས་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་
པའི་ཆུ་ཕྱུང་བས་དེ་ལ་མདའ་ཆུ་ཁྲོན་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་དེར་ཡང་མཆོད་རྟེན་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ད་སྟེ་ལོ་
བཅུ་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན། གདོན་མི་ཟ་བར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

132

འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་སྟོན་ཏོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་གྲགས་འཛིན་མ་ཁབ་ཏུ་གསོལ་བ་ནི།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བློན་པོ་རྣམས་དང་བགྲོས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་འོས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་སྤྱན་སྔར་ཕབ་སྟེ། གང་ལ་དགྱེས་པ་དེ་བཙུན་མོར་བླང་ངོ་། །དེའི་ཐབས་ཀྱང་གཞོན་ནུ་
འདི་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་དགྱེས་པས། རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དག་བུད་མེད་རྣམས་ལ་སྦྱིན་དུ་སྩལ་པ་ན་གང་ལ་དགྱེས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བགྲོས་ནས་གཟའ་སྐར་དང་ཚེས་གྲངས་སོགས་རབ་ཏུ་དགེ་བ་ལ་ས་ཕྱོགས་ཡངས་པར་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམས་
པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞུགས། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པ་ཕུང་པོར་
སྤུངས་ཏེ་བཞགརིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞབས་འབྲིང་བྱས། ཆོ་
རིགས་བཟང་པོའི་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་སོ་སོའི་འབྱོར་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཆ་བྱད་

དང་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ནས་འོངས་པ་ལ། རེ་རེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱན་གྱི་
རྣམ་གྲངས་རེ་སྩལ་ཏོ། །དེར་ཤཱཀྱ་ལག་ན་བེ་ཅོན་གྱི་བུ་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་སོང་བ་ལ། ཕས་སྨྲས་པ། གཞོན་ནུ་རྒྱན་སྟེར་གྱིས་སོངས་ཤིག །དེས་སྨྲས་པ། འོ་སྐོལ་ལ་
རྒྱན་མ་མཆིས་སམ། སྨྲས་པ། མ་ཡིན་མོད། གཞོན་ནུ་བུད་མེད་འདམ་པར་མཛད་དོ། །དེས་སྨྲས་པ། འདམ་ཡང་རུང་མི་འདམ་ཡང་རུང་། དེ་ཁོ་ན་བདག་གི་ཁྱིམ་ཐབ་ལགས་སོ། །སྨྲས་པ། དེ་ལྟ་ན་ངེས་པར་སོངས་ཤིགདེ་ནས་གྲགས་འཛིན་མ་དེ་ནི་

བུད་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷའི་བུ་མོ་ལྟར་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པས་གཞན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

133

ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འོངས་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱན་ཐམས་ཅད་བསྩལ་
ཟིན་ནས་སོར་གདུབ་རྒྱ་རྟགས་ཅན་ཁོ་ན་ལུས་པ་དེ་ལ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞུགས་
ཁྲིའི་སྐས་ལ་འཛེགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་ནས་རང་གི་བླངས་སོ། །དེ་
ནས་བློན་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདིས་གཞོན་ནུའི་ཐུགས་དང་བསྟུན་

པ་ནུས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་པས། ལྷ་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་འཁོར་ཉི་ཁྲི་དང་

བཅས་པ་བཙུན་མོར་བླངས་སོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ཤིང་དགེ་བའི་སྙིང་པོའི་གཏམ་ནི།
གང་གི་ཚེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ན་ཤིང་དགེ་
བའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་གཞི་དང་ལྷས་

བསྟན་གྱི་བར་དུ་འབབ་ཆུ་རོ་ཧི་ཀའི་འགྲམ་ན་ཤིང་དགེ་བའི་སྙིང་པོ་དེ་བྱུང་ནས། ཉི་

མ་གཅིག་ལ་ཡང་ཁྲུ་བརྒྱར་སྐྱེ་བ། དེ་རིང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནངས་པར་ཉི་མ་མ་ཤར་
བར་དུ་སེན་མོས་ཀྱང་བཅད་དུ་རུང་ལ། དེ་ནས་མཚོན་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོད། མེས་
ཀྱང་མི་འཚིག་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དུས་དུས་སུ་ཆུ་ཀླུང་འབྲུབས་པས་ཤིང་དེའི་རྩ་བའི་

ས་རྣམས་དྲུས་ཏེ་བར་སྐབས་དེར་རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྱེལ་བས་ཆུ་བཅད་དེ། ལྷས་བསྟན་དུ་ནི་ཆུ་དཀོན་ལ། སེར་སྐྱ་གཞིར་ནི་ཆུ་ཆེས་པས་གནོད་དོ། །དེར་སྐྱེ་
བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཤིང་དེ་དབྱུང་བར་བརྩམས་ཀྱང་བསྐྱོད་པར་མ་ནུས་པ་ལ། རྒྱལ་
པོ་ལེགས་པར་རབ་སད་ཀྱིས་ཟས་གཙང་ལ་ཕོ་ཉ་མངགས་ཏེ། ལྷ་གཞོན་ནུ་ནི་མཐུ་

དང་ལྡན་པར་ཤེས་ན་ཤིང་འགྱེལ་བ་དེ་བལྟ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་ཞུས་པ་ན། ཟས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

134

གཙང་གིས་སྨྲས་པ། ཁོ་བོས་ནི་གཞོན་ནུ་ལ་བཀའ་སྩལ་བར་མི་ནུས་སོ། །དེར་འདུན་པས་གསོལ་བ། ལྷ་བདག་ལ་གནང་བ་སྩོལ་ཤིག་དང་གཞོན་ནུ་རང་ཉིད་

འབྱོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བགྱིའོ། །དེ་ནས་འདུན་པས་བསྒོས་ནས། འབབ་ཆུའི་

འགྲམ་དུ་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་བྱས་ཏེ། གཞོན་ནུ་རྣམས་སོ་སོ་རང་རང་གི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རང་གི་

སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་གཤེགས་པ་ན། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངང་པ་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་

བ་ལ་མདའ་བསྣུན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ལྷུང་བ་ན། མདའ་
ཕྱུང་ཞིང་སྨན་གྱིས་གསོས་ཏེ་བཏང་ངོ་། །ལྷས་བྱིན་གྱིས་འཕྲིན་དུ་བསྐུར་བ། ངང་པ་
དེ་ནི་ངས་སྔར་བཟུང་བ་ཡིན་པས་ཚུར་སྐུར་ཞིགབྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སླར་
སྤྲིངས་པ། ངས་ནི་སྔོན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷས་བྱིན་བཅོམ་ལྡད་འདས་
འཁོན་པའི་སེམས་ལྷག་པར་འཛིན་པ་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལེགས་པར་རབ་སད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་མངགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་འབྱིན་པར་བརྩམས་པའི་ཅ་ཅོ་ཆེན་པོ་བྱུང་ངོ་། །དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གསན་ཏེ་འདུན་པ་ལ་དྲིས་པས་དེས་ཇི་ལྟར་གྱུར་བ་རྒྱས་པར་

གསོལ་ལོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞོན་ནུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཤིང་

འདོན་པར་གཤེགས་པ་ན། ཤིང་གི་འགྲམ་གྱི་ཁུང་བུ་ཞིག་ནས་སྦྲུལ་གདུག་པ་ཞིག་

ཐོན་ཏེ་བྱུང་བ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་འཆར་ཀས་
རལ་གྲི་བསྣུན་ནས་སྦྲུལ་གྱི་སྐེད་པ་ནས་བཅད་དོ། །སྦྲུལ་གྱི་དབུགས་འཆར་ཀ་ལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

135

ཕོག་པས་ཁ་དོག་ནག་པོར་གྱུར་ཏེ་ནག་པོ་འཆར་ཀ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་དེ་འབྱིན་པར་བརྩམས་པ་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་འབད་
པས་ཅུང་ཟད་གཡོས་སོ། །དགའ་བོས་ཅུང་ཟད་བཏེག་གོ །གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དེ་
བས་ལྷག་པ་མ་ནུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕྱག་གཅིག་གིས་བླངས་ཏེ་སྟེང་གི་

ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་པས་ཤིང་དེ་དཀྱིལ་ནས་ཆག་སྟེ་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་གྱུར་ནས་
འབབ་ཆུའི་ཕར་འགྲམ་ཚུར་འགྲམ་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཆུ་ཀླུང་སྔོན་བཞིན་དུ་བདེ་
བར་འབབ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་ཤིང་

འདི་ནི་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་མཁྲིས་པའི་ནད་སེལ་ཞིང་། ཤུ་བ་དང་ཕོལ་མིག་

སོགས་ལ་བྱུགས་ན་ཞི་བར་འགྱུར་གྱི་དུམ་བུར་བྱོས་ལ་ཁྱེར་ཤིགདེ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་ས་འཚོ་མ་བཙུན་མོར་བཞེས་པ་ནི།

དེ་ནས་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ནས་སེར་སྐྱ་གཞིར་འགྲོ་བ་

ན། ལྟས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ད་སྟེ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ལོ་བདུན་ནས་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་སྟོན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཤཱཀྱ་དྲིལ་བུ་སྒྲའི་

བུ་མོ་ས་འཚོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་སྟེང་གི་ཁང་བཟང་གི་གཞི་ནས་
ལྟ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་གཟིགས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོས་
ཤིང་རྟ་མནན་ཏེ་རྟ་ལ་སོགས་པ་འདྲེན་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེན་མ་ཐུབ་བར་ཤིང་རྟ་

མི་གཡོ་བར་འདུག་གོ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་མཚོ་མ་ལ་གཟིགས་ཤིང་རྟོག་པ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

136

ན་ཕྱག་ན་བསྣམས་པའི་ལྕགས་མདའ་ཕྱེ་མར་མཛད་དོ། །དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ལྟ་ཞིང་རྟོག་པས་ཡེངས་མ་ཐབས་སུ་རྐང་པའི་མཐེ་བོས་ཁང་བཟང་གི་ཐོག་
མཐིལ་ལ་བསྣུན་པས་ཐོག་བརྡོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་དེ་མཐོང་བས། བུད་མེད་འདིས་ནི་གཞོན་ནུའི་ཐུགས་དང་བསྟན་པར་ནུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་
བའི་གཏམ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཐོས་ནས་ལྷ་མོ་ས་འཚོ་མ་འཁོར་ཉི་ཁྲི་དང་

བཅས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཙུན་མོར་བླངས་སོ། །

བཅུ་བཞི་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ནི།

དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་ལ་
གསུངས་པ། ཀྱེ་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་བཞོན་པ་བཟང་པོ་མྱུར་དུ་ཤོམས་ཤིག །སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོའོ། །དེས་ཀྱང་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བསྒོ་བ་བཞིན་བཤམས་
ཏེ། དུས་ལ་བབ་པ་ན་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་མི་རྒས་ཤིང་འཁོགས་པ་
འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་གཟིགས་སོ། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་ལ་གསུངས་པ། འདི་ཅི།

གསོལ་པ། ལྷ་འདི་ནི་རྒས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འགུམ་པའོ། །འོ་ན་
ང་ཡང་རྒས་པའི་ཆོས་ལས་མ་འདས་སམ། ལྷ་ཡང་བགྲེས་པའི་ཆོས་ལས་མ་འདས་
སོ། །བཀའ་སྩལ་པ་ཤིང་རྟ་ཕྱིར་སྒྱུར་ཞིག་ཕོ་བྲང་ཉིད་དུ་འདོང་ངོ་། །དེར་ཕོ་བྲང་དུ་
བྱོན་ནས། ང་རྒས་པ་ལས་མ་འདས་པ་ལྟ་ཞིག་ཅེས་ཐུགས་ངན་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་
ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་ལ་གཞོན་ནུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་དགྱེས་སམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྔར་གྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསོལ་བས་རྒྱལ་བོས་བསམས་པ།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

137

ལྟས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་བདེན་པར་མི་འགྱུར་གྲང་། གཞོན་ནུ་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་

བར་འགྱུར་དུ་འོང་གིབདག་གིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་བྱིན་ཏེ་
རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟབས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་ཤིང་རྟ་ལ་ཆིབས་ཏེ་
སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་གཞིར་གཤེགས་པ་ན། མི་ནད་པ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ། སྐྱ་བོ་
སྦབ་སྦབ་པོ་རིད་པ་ཞིག་གཟིགས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ཅི། གསོལ་བ། ལྷ་འདི་
ནི་བྲོ་འཚལ་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །ང་ཡང་ནད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་སམ། ལྷ་ཡང་
བསྙུང་པའི་ཆོས་ལས་མ་འདས་སོ། །ཡང་ཕོ་བྲང་དུ་གཤེགས་ཏེ། ང་ཡང་ནད་ལས་
མ་འདས་པ་ལྟ་ཞིག་ཅེས་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔས་བསྟབས་
པའི་བར་གོང་བཞིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེད་མོས་
ཚལ་གྱི་གཞིར་གཤེགས་པ་ན། མི་རོ་ཁྱོགས་ལ་བཏེག་ནས་ཁྱེར་ཞིང་། སྟེང་ནས་
རས་ཀྱི་གཡོགས། མདུན་ནས་མེ་སྒྲོན་ཐོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཡང་མདུན་ནས་འགྲོ། མྱ་ངན་བྱེད་པ་རྣམས་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་གཟིགས་ནས། འདི་ཅི། ལྷ་འདི་

ནི་གུམ་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །ང་ཡང་འཆི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་སམ། ལྷ་ཡང་
འགྲོངས་པའི་ཆོས་ལས་མ་འདས་སོ། །ཡང་ཕོ་བྲང་ཉིད་དུ་གཤེགས་ཏེ། ངའང་འཆི་

བའི་ཆོས་ལས་མ་འདས་པ་ལྟ་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟབས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གོང་བཞིན་ནོ། །
དེ་ནས་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འདི་རྒྱུའི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྒྱུའི་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

138

པས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བསྐུལ་ལོ་སྙམ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྐྲ་བྲེགས་ཤིང་གོས་ངུར་སྨྲིག་གྱོན་པ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་སྤྲུལ་ལོ། །དེ་ནས་
ཡང་སྔར་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་
གཞིར་གཤེགས་པ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྐྲ་བྲེགས་ཤིང་གོས་ངུར་སྨྲིག་གྱོན་པ་ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་པ་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་བ་གཟིགས་སོ། །འདི་ཅི། ལྷ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་སྟེ། དུལ་བ་ལེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ཤིང་རྟ་སྒྱུར་
ཅིགདེས་ཀྱང་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་དེ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་དེ་ལ་དྲི་བ་མཛད་པས། དེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསོལ་
བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལེགས་སོ་སྩལ་ཏེ་ཡང་ཕྱིར་ལྡོག་སྟེ་ཕོ་བྲང་དུ་གཤེགས་ནས། ཨེ་མ་ཧོ། བདག་ནི་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་པས་དོན་དེ་ཉིད་དགོངས་སོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་ཞིང་པའི་སར་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ནི།

ཡང་རྒྱལ་པོས་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་ལ་དྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས། རྒྱལ་པོས་ད་ནི་བདག་གིས་གཞོན་ནུ་ཞིང་པའི་གྲོང་དུ་བཏང་ནས་སེམས་གཡེང་
བར་བགྱིའོ་སྙམ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོན་ནུ་ཚུར་ཤོགཁྱོད་ཞིང་པའི་

གྲོང་དུ་སོང་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྒ་ནད་འཆི་བ་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་འབྱུང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ནི་མངོན་པར་
ཞེན་ཡང་ཡབ་ཟས་གཙང་གི་ཚིག་གསན་ནས་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་ཞིང་པའི་གྲོང་དུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

139

གཤེགས་པ་ན། ལམ་ཁར་གཏེར་ལྔ་བརྒྱ་ཁ་བྱེ་སྟེ། གཞོན་ནུ་བདག་ཅག་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེ་དུའི་གཏེར་ལགས་ཀྱི་བདག་ཅག་བཞེས་ཤིགཅེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་ངོ་། །བཀའ་སྩལ་
བ། ཁྱོད་ཀྱི་ང་ལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱི་སོང་ཞིགགང་གིས་ང་ལ་འཆི་བའི་གཏམ་སྨྲས་

པ། །དེ་དག་ཤི་བའི་གཏམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །བདག་ཀྱང་ཤི་ནས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་
པར། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་གཏམ་དུ་འགྱུར་བ་འོང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་
གཏེར་དེ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །དེ་རྗེས་ཞིང་པའི་གྲོང་དུ་བྱོན་
ཏེ་ཞིང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གཟིགས་པ་ན། ཞིང་པ་རྣམས་རྐང་ལག་སེར་ཀར་སོང་
ཞིང་། གླང་རྣམས་ཀྱང་ངལ་ཞིང་རྨོས་པ་སོགས་གཟིགས་ནས་ཐུགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་འཁྲུངས་ཏེ། ཁྱེད་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མནོས་ཤིག་ཅེས་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱང་

བཏང་། རྨོན་པ་རྣམས་ཀྱང་བཀྲོལ་ལོ། །དེ་ནས་ཞིང་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་
གཟིགས་པས་ཀྱང་ཐུགས་ལྷག་པར་འབྱུང་སྟེ་ཤིང་ཛམྦུའི་གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པས་

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤུགས་འབྱུང་ལ་མངོན་དུ་མཛད་དོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བཞུགས་པ་ན། སྐྱེ་བོའི་
ཚོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྤོང་བར་ཤིང་གཞན་གྱི་དྲུང་
ན་སྡོད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། ད་ནི་གཞོན་ནུ་རིང་ཞིག་ཐོགས་ཏེ་གྲོའི་

དུས་ལས་ཡོལ་གྱི་བལྟ་བར་འགྲོའོ་ཞེས་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་བྱོན་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཉི་མ་གུང་ཡོལ་བས་ཤིང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གྲིབ་མ་

ཤར་དུ་གཞོལ་ཡང་། ཛམྦུའི་གྲིབ་མས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་ལུས་མ་བཏང་
བར་གྲིབ་མ་ཤར་དུ་མ་ཡོལ་བ་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་པོས་བྱང་ཆུབ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

140

སེམས་དཔའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་མཛད་དོ། །ཇི་ལྟར་བལྟམས་ཚེ་ས་ནི་གཡོས་པ་
དང་། །ཛམྦུའི་གྲིབ་མས་ཁྱོད་སྐུ་མི་གཏོང་བ། །བློ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡ་མཚན་གཉིས་འདི་

སྟེ། །ཀུན་གཟིགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བསྟོད་དོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསླངས་ནས་ཤིང་རྟར་

ཞུགས། གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པའི་ལམ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བས་མི་རོ་རྣམ་
པར་བམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཟིགས་པ་ན། ཤིན་ཏུ་ཐུགས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པས་ཤིང་རྟ་དེ་

ཉིད་ལ་བཞུགས་བཞིན་དུ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་
ཞུགས་སོ། །ཡང་རྒྱལ་པོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསླངས་ཏེ་སེར་སྐྱའི་གཞིར་

གཤེགས་པ་ན་མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས། ད་སྟེ་གཞོན་ནུ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཡི་བཟང་པོ་
གཟིགས་བཞེད་ན། །དེ་སླད་དགུང་བདུན་བར་དུ་སྲུངས་ཤིག་དང་། །མི་དབང་
གདུགས་ནི་བརྡལ་བར་གྱུར་པ་ལྟའི། །རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་འབྱུང་བར་ཐེ་ཚོམ་
མེད། །ཅེས་སོགས་སྨྲས་སོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་བཙུན་མོ་རི་དྭགས་སྐྱེས་བཞེས་པ་ནི།

དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་ཚུར་ཕེབས་པ་ན། ཤཱཀྱ་དུས་ལེགས་ཀྱི་བུ་མོ་རི་དྭགས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་བུད་མེད་མཆོག་ཞིག་དཀར་ཁུང་ནས་ལྟ་ཞིང་འདུག་པས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་སྟེ། ཀྱེ་མ་འདི་ཡི་ཡུམ་བདེ་ཞིང་། ཡབ་དེ་ཡང་ནི་བདེ་
བ་ཡིན། །ཀྱེ་མ་གང་གི་ཁྱིམ་ཐབས་གྱུར། །བུད་མེད་དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདས། །ཞེས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

141

སྨྲས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚིག་དེ་གསན་པས་
དགྱེས་ཏེ། མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་དེ་ལ་འཕངས་པ་དཀར་ཁུང་ནས་སོང་སྟེ་དེའི་མགུལ་
དུ་འཁྲིས་སོ། །དེ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པས་རི་དྭགས་

སྐྱེས་འཁོར་ཉི་ཁྲི་དང་བཅས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཙུན་མོར་བླངས་ཏེ།
མདོར་ན་བཙུན་མོའི་མཆོག་གསུམ་ལ་འཁོར་ཉི་ཁྲི་ཉི་ཁྲི་སྟེ་བཙུན་མོ་དྲུག་ཁྲིའོ། །

བཅུ་བདུན་པ་སྲུང་མས་བསྐོར་བ་ནི།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་སྐུ་མཆེད་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྲོས་བྱས་ཏེ། གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་བསམས་

ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ལྕགས་རི་དང་འོབས་རིམ་པ་བདུན་བདུན་གྱིས་བསྐོར། སྒོ་འཕར་རྣམས་ལྕགས་ལ་བྱས་ཤིང་དྲིལ་བུ་སྒྲ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དག་བཏགས་པས་སྒོ་
ཕྱེ་ན་དཔག་ཚད་གཅིག་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྒྲས་ཁྱབ་འགྲོ་བར་བྱས། ཕོ་བྲང་གི་ཕྱིའི་སྐས་སྤོ་བར་རུང་བ་ནུབ་མོ་མི་ལྔ་བརྒྱས་བསྡོག་ཅིང་། སྔ་དྲོ་མི་ལྔ་བརྒྱས་འཛུགས་
དགོས་པ་ཡང་བྱས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེང་གི་ཁང་བཟང་དུ་བུད་མེད་མཆོག་
གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་གླུ་དང་གར་དང་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་སྦྱོར་དུ་བཅུགབློན་པོའི་ཚོགས་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ར་བའི་ཕྱི་རོལ་ཁོར་
ཡུག་ཏུ་སྤྱན་པ་བྱེད་ཅིང་། མཚན་མོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་དཔུང་དང་བཅས་པས་ཤར་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་ནས་སྲུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་ཟས་དཀར། ལྷོ་
ཕྱོགས་ནས་བྲེ་བོ་ཟས། བྱང་ཕྱོགས་ནས་བདུད་རྩི་ཟས་འཁོར་དང་བཅས་པས་སྲུང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

142

ངོ་། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲམ་པོ་སྟེ་ལྟ་ཉུལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཤཱཀྱ་མིང་ཆེན་ཡིན་ཏེ། དེས་
མཚན་མོའི་ཐུན་དང་པ་ལ་ཤར་སྒོ་སོང་སྟེ། འདི་ན་སུ་ཞིག་མེལ་ཚེ་བྱེད། རྒྱལ་བོ་
ཟས་གཙང་གིས་སྨྲས་པ། ཁོ་བོ་མེལ་ཚེ་བྱེད་དོ། །དེས་སྨྲས་པ། ལྷ་མེལ་ཚེ་མཛོད་
ཅིགཁྱོད་ལ་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གཉིད་ལོག་རོ་དང་མཚུངས། །གཉིད་

ལོག་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་། །འདི་ནི་མི་ཉལ་རྟག་ཏུ་མཁས། །དེ་བས་མ་ཉལ་མེལ་
ཚེ་བྱོས། །ཞེས་སྨྲ་ཞིང་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་དང་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སར་ཡང་སོང་
ཞིང་མེལ་ཚེ་ལ་སྐུལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་གཞན་ལ་ཡང་ངོ་། །དེ་ནས་ནམ་
ལངས་པ་ན། དགུང་བདུན་ལས་གཅིག་ནི་ཐལ་ཏེ་དྲུག་ལུས་སོ་ཞེས་ཚུལ་དེས་ཞག་
དྲུག་ནི་ཡོངས་སུ་འདས། བདུན་པའི་ནུབ་མོ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའང་བྱས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ། བདག་ལ་ཕྱིས་མུ་སྟེགས་
བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གང་གི་ཕྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་མཆོག་དྲུག་ཁྲི་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས། འདི་ནི་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་
དགོངས་ནས་བཙུན་མོའི་མཆོག་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྲས་བསྐྲུན་པར་མཛད། དེས་ཀྱང་མངལ་སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ཀྱང་ནངས་པར་སྙན་དུ་གསོལ་སྙམ་མོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ་ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་བྱུང་བ་ནི།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གསུངས་པ། བདག་དང་བུད་མེད་ཁྱིམ་ཉལ་
བའི། །ཐ་མ་དེང་གི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཕྱིན་ཆད་ཁྱིམ་དུ་བུད་མེད་དང་། །ང་ནི་ལྷན་ཅིག་

མི་གནས་སོ། །དེ་ནས་བུད་མེད་རྣམས་གླུ་གར་དང་རོལ་མོས་དུབ་སྟེ་གཉིད་དུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

143

སོང་། སྐྲ་ཡང་ཞིགསྒྲེན་མོར་ཕྱུང་བ་དང་། ཁ་ཆུ་འཛག་ཅིང་སླ་ཅོལ་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་
གཟིགས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་རྙེད་དོ། །སྐབས་དེར་སྐྱེ་རྒུའི་
བདག་མོ་ལ་ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་པ་དང་། ཉི་མ་ཤར་ནས་ཤར་དུ་ནུབ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་
མང་པོས་བདག་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ངུ་ཞིང་རྒོད་པ་རྨིའོ། །གྲགས་འཛིན་
མ་ལ་རྨི་ལམ་བརྒྱད་རྨི་སྟེ། ཁྱིམ་གྱི་གདུང་ཆག་པ་དང་། མལ་ཁྲི་ཆག་པ་དང་། ལག་

གདུབ་ཆག་པ་དང་། སོ་ལྷགས་པ་དང་། ལན་བུ་ཞིག་པ་དང་། ཁྱིམ་ནས་དཔལ་སོང་
བ་དང་། ཟླ་བ་གཟས་བཟུང་བ་དང་། ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་མནལ་ལམ་ལྔ་རྨིས་ཏེ། རི་རབ་ལ་སྔས་མཛད་ཅིང་ས་གཞི་

གཟིམས་མལ་དུ་མཛད་པ་དང་། ཕྱག་གཡས་ནུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་བཅུགགཡོན་ཤར་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བཅུགཞབས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཏིང་དུ་བརྐྱངས་པ་དང་། འགྲེང་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་རིང་པོ་ཞིག་སྐུའི་ལྟེ་བ་ནས་སྐྱེས་ཏེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཕགས་
པ་དང་། བྱ་ལུས་དཀར་ལ་མགོ་ནག་པ་མང་པོས་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་ལྡག་ལ།

བྱ་སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འོངས་ཏེ་སྐུ་མདུན་དུ་འདུས་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་
གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དང་། མི་གཙང་བའི་རིའི་སྟེང་ནས་བདག་ཉིད་འཆག་པར་མཛད་
ཀྱང་མི་གཙང་བས་མ་གོས་པའོ། །དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་དགྱེས་ཏེ།
ངས་རྨི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་རྨི་ན། རིང་པོར་མི་ཐོགས་བར་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །
དེར་གྲགས་འཛིན་མས་རྨི་ལམ་རྣམས་གསོལ་བ་ན། དེར་ཡིད་མི་བདེ་བ་
རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་མི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་གསུངས། དེ་ནས་བྱང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

144

ཆུབ་སེམས་དཔས་ད་ནི་བདག་གདོན་མི་ཟ་བར་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་དགོས་པས།
འདི་ལ་ཟུར་གྱིས་བསྟན་ནོ་དགོངས་ཏེ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་ཕྱོགས་མཚོན་པ་ཙམ་གསུངས་པ་ན། གྲགས་འཛིན་མས་གསོལ་པ། ལྷ་ཁྱོད་གང་དུ་བཞུད་པ་དེར་བདག་
བཀྲི་བར་གསོལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཁབ་ཏུ་

བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས། རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱང་ཤེས་ནས་
བཞེངས་སུ་གསོལ་བ་དང་། ནགས་སུ་གཤེགས་པར་བསྐུལ་བ་ན། བཀའ་སྩལ་པ།
ད་ལྟར་དམག་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཞིང་བསྲུངས་ན་ཇི་ལྟར་བགྱིད།
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་གེགས་མེད་པར། །དེ་ཉིད་ནགས་སུ་

གཤེགས་འགྱུར་བ། །བདག་ཅག་ཚངས་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་
བཞིན་བགྱིད། །ཅེས་གསོལ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགྱེས་ཏེ་བཞེངས་སོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གཉིད་ཀྱིས་མྱོས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐས་

ཆེན་པོ་མི་ལྔ་བརྒྱས་འཛུགས་དགོས་པ་དེ་གནོད་སྦྱིན་ལྔ་རྩེན་གྱིས་བཙུགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐས་དེ་ལས་བབས་ཏེ་ཤོད་ཀྱིས་གཞིར་ཕེབས། མདུན་པ་གཉིད་

དུ་སོང་བ་བསླངས་ཏེ། རྟ་སྔགས་ལྡན་ལོངས་ཤིགཁོ་བོ་ནི་ནགས་སུ་འགྲོའོ། །དེས་
གསོལ་པ། ལྷ་ཁྱེད་ནི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་དུས་མ་བབ། དེས་པ་ཁྱོད་དང་འཁོན་པ་
འགའ་མ་མཆིས། ཁྱོད་ལ་དགྲ་བོ་སུ་ཡང་མ་མཆིས་པར། །དགུང་ཕྱེད་ཁྱེད་ལ་
ཆིབས་པས་ཅི་ཞིག་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ངའི་ཚིག་མ་གཅོག་ཅིག་ཅེས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

145

གསུངས་ཀྱང་། མཚན་མོ་འཇིགས་སུ་རུང་ངོ་ཞེས་ཆིབས་པ་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ནས་
ལན་དང་ཡང་ལན་མང་པོ་བྱས་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གཉིད་སད་པར་འགྱུར་རོ་བསྙམ་དུ་དགོངས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱིས་སྔགས་ལྡན་བཟུང་བར་བརྩམས་པ་
ན། དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་རིག་
ནས་མི་དགའ་བས་འབྲོས་ཤིང་། རྐང་པས་འཕྲ་བ་དང་འཇིང་ཀྱོག་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྔགས་ལྡན་གྱི་མགོ་ལ་ཕྱག་གིས་བཞབས་ནས། སྔགས་
ལྡན་ཐ་མ་ཡི་ནི་ཁུར་ལོང་སྟེ། །དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་མ་ཐོགས་ང་སྐྱོལ་ཞིག །བྱང་

ཆུབ་ཐོབ་ནས་མྱུར་དུ་འགྲོ་བ་ཀུན། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཆར་ཀྱི་ཚིམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣལ་དུ་འདུག་པ་ན་དེ་ལ་སྒ་བསྟད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷའི་བུ་འགྲམ་དང་། ཉེ་འགྲམ་དང་། ལོ་མ་དང་། ལོ་མ་གྱོན་པ་སྟེ་ལྷའི་གྱད་བཞི་

སྤྱན་འདྲེན་པར་བསྐོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་དག་གི་སྟོབས་དྲིས་པ་ན།
དེ་དག་རིམ་པས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ས་ལ་གནས་པའི་

རི་ཐམས་ཅད་དང་། རྩྭ་དང་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཁུར་དུ་ཐོགས་པར་ནུས་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞབས་ས་ལ་བཞག་པ་དེ་བཞི་ཆར་གྱིས་སྟོབས་བསྐྱེད་
ཀྱང་སྒུལ་བར་མ་ནུས་ནས་ངོ་མཚར་ཆེར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ནས་འདུན་པ་ཡང་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ་དྲུང་དུ་འོངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔགས་ལྡན་
ལ་ཆིབས། མདུན་པ་ཡང་ཆིབས་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱོན་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་དང་
སྔགས་ལྡན་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འཕགས་པ་ན། ཕོ་བྲང་ན་གནས་པའི་
ལྷ་རྣམས་མཆི་མ་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་སྒོ་གཞན་ནས་བྱོན་ན་གཞོན་ནུས་ཐ་མའི་དུས་ན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

146

ཡང་ང་ལ་མ་བལྟས་སོ་སྙམ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་ཆད་པར་འགྱུར་དགོངས་ཏེ། ཤར་སྒོའི་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་སར་ཕེབས་སོ། །དེར་ཟས་གཙང་མནལ་ཐུག་
པོས་ནོན་ཏེ་མ་རིག་གོ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡབ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། གུས་པ་མ་
མཆིས་པ་མ་ལགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲོལ་བའི་སླད་
དུ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མིང་ཆེན་གྱིས་མཐོང་སྟེ།
མཆི་མ་དང་བཅས་པས་གཞོན་ནུ་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ལགས་སོ་ཞུས་སོ། །བཀའ་
སྩལ་པ། མིང་ཆེན་ངས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་དཀའ་བ་དུ་མས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབས་ན། ད་ནི་ང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་དུ་འདུགའདི་ནི་ངེས་ཏེ་
དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཚལ་དུ་འགྲོའོ། །དེར་བཀའ་དྲག་པོ་སྩལ་བས། མིང་ཆེན་གྱིས་སླར་ཞུ་
བར་མ་སྤོབས་ཏེ། དེང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་དང་། །ཤཱཀྱ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་པ་ཡི། །རེ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར། །ཞེས་
སོགས་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་བཞིན་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སོགས་གཉིད་ལས་བསླང་བར་
བརྩམས་ཀྱང་གཉིད་མ་སད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་སྦྲན་ཀྱང་མནལ་མ་སད་
ལ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁུས་བཏབ་ཀྱང་འབྲོག་དགོན་པར་འོ་དོད་བོས་པ་བཞིན་
དུ་སུའང་གཉིད་མ་སད་ཅིང་འགའ་ཡང་ལན་སྟེར་བ་མེད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆིབས་ཀྱི་རྐང་ལག་བཞི་ནས་ལྷའི་གྱད་བཞིས་བཏེག་ནས། གཟུགས་
ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་ལམ་དུལ་བས་གཡས་ཕྱོགས་ནས་འགྲོ། འདོད་ཁམས་
ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་གཡོན་ཕྱོགས་ནས་མཆོད་རྫས་དུ་མ་ཐོགས་ནས་འགྲོ། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་ཆིབས་ཀྱི་མདུན་ནས་སྤྱོད་ལམ་རང་བཞིན་བས་འགྲོ་ཞིང་།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

147

གཞན་ཡང་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོ་དཀྲོལ་ཞིང་། མེ་ཏོག་
གི་ཆར་འབེབས་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་པས་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྷ་རྣམས་ལ་ལེགས་སོ་སྩལ་ཞིང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནམ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པ་དེའི་ཚེ་

བདག་ཅག་ལའང་དགོངས་ཤིག་ཅེས་ཞུས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་སོ། །

བཅུ་དགུ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི།

དེ་ནས་གླང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། །ལམ་གྱི་མཆོག་ནི་མ་ཐོབ་པར། །གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་

གཞིར་ནི་སླར། །ང་ནི་འཇུག་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དཔག་ཚད་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་གཉིས་ལ་བགྲོད་དེ་ཆིབས་ལས་བབས། རྒྱན་བཀྲོལ་ཏེ་མདུན་
པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱན་དང་རྟ་ཁྱེར་ལ་སླར་ལྡོག་ཅིག །མདུན་པ་གདོང་མཆི་མས་

གང་བཞིན་དུ་གསོལ་པ། སེང་གེ་སྟག་གིས་གཏམས་པ་དང་། །ཕྱུགས་རྗེས་གང་
བའི་ནགས་ཚལ་དུ། །འབའ་ཞིག་སྐུ་གཉེན་དང་བྲལ་བར། །འཕགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་
པར་འགྱུར། །བཀའ་སྩལ་པ། སྐྱེ་རྒུ་འདི་ན་སྐྱེ་ནའང་གཅིག་པུ་སྟེ། །དེ་བཞིན་འཆི་

ནའང་གཅིག་པུར་འཆི་བར་འགྱུར། །འདི་ན་གཅིག་པུས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་
ཏེ། །འཁོར་བ་ལ་ནི་གྲོགས་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གཞན་ཡང་ཞུས་ལན་མང་
དུ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་རལ་གྲིས་ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་ཉིད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

148

ཀྱིས་བྲེགས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་བོར་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བླངས་ཏེ་ལྷའི་གནས་སུ་དུས་

སྟོན་བཙུགས་ཤིང་། ཕྱོགས་དེར་མཆོད་རྟེན་ཡང་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཞབས་ལ་རྟའི་རྒྱལ་པོ་སྔགས་ལྡན་གྱི་ལྕེས་བལྡགས་ཤིང་། དེའི་མགོ་
ལ་ཕྱག་གིས་བྱུགས་ནས། ངས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཁྱོད་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བར་འགྱུར་
རོ་གསུངས། མདུན་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྔགས་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་མ་བཀྲི་ཤིགམདུན་པ་

སྐད་འཛེར་ཞིང་མིག་མཆི་མས་གང་སྟེ། སྔགས་ལྡན་ཁྲིད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱི་མིག་ལྟ་ཞིང་སླར་སོང་ངོ་། །ཞག་བདུན་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་
སེར་སྐྱར་ཕྱིར་འཁོར་ཏེ་མདུན་པས་བསམས་པ། བདག་རྟ་དང་ལྷན་ཅིག་སོང་ན་སྨྲེ་
སྔགས་ཆེན་པོ་ཐོས་པས་བདག་དབུགས་བརྣངས་ཏེ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས།
རང་ཉིད་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འདུག་སྟེ་སྔགས་ལྡན་བཏང་ངོ་། །དེས་སྐད་བཏོན་པས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་བལྟས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་མཐོང་བས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟའི་རྒྱལ་པོའི་མགུལ་དུ་འཇུས་ཤིང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་
དུད་མོའི་སྒྲ་ཆེས་པས། སྔགས་ལྡན་དེ་དབུགས་འགགས་ཤིང་བརྣངས་ཏེ་ཤི་བ་བྲམ་

ཟེ་ལས་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་གི་རིགས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་
བྱིན་རྔོན་པ་རྒན་པོའི་ཆ་བྱད་དུ་སྤྲུལ་ཏེ། སྔོན་རང་སངས་རྒྱས་ནས་ཤིང་གི་ལྷའི་

བར་དུ་བཅོལ་བའི་ངུར་སྨྲིག་གི་གོས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལུས་ལ་གྱོན། ལག་ན་མདའ་
གཞུ་ཐོགས་ཏེ་ལམ་ཁར་བསྡད་དོ། །
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གོས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མི་

འཚམ་ཞིང་། ཤ་ནའི་ངུར་སྨྲིག་གི་གོས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་འོས་པར་གཟིགས་ནས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

149

བརྗེ་བར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་རྔོན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་
ངུར་སྨྲིག་གི་གོས་ཕུལ། དེས་ཀཱ་ཤི་ཀའི་ན་བཟའ་བླངས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་
གནས་སུ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཙུགས་སོ། །ངུར་སྨྲིག་གི་གོས་དེ་སྐུ་ལ་མི་འཚམ་པ་

ལ་འཚམ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་དགོངས་པས་སྐུ་དང་འཚམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་བྱད་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་ངན་སྤོང་གི་བུའི་བསྟི་གནས་སུ་གཤེགས་
སོ། །དེ་ལ་བསྟི་གནས་དེར་དེའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་རོལ་ནས་ཏཱ་ལའི་ཤིང་ལ་

སོགས་པ་ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལོ་མ་གསེར་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་ཆགས་པ་ལས། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྔ་དྲོ་ནས་ཤིང་ཕལ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་
དྲང་སྲོང་དེ་དག་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྒྱུ་དྲི་བར་མཛད་པས། གསེར་གྱི་ལྗོན་པ་རྣམས་ཤིང་ཕལ་

པར་གྱུར་པས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། བཀའ་སྩལ་པ། གང་གི་མཐུས་བསྟི་གནས་ཀྱི་
ཤིང་རྣམས་གསེར་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ད་ནངས་སྔ་དྲོ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། ད་
ནི་དེ་ལ་དེ་འདྲ་བ་དགོས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་
ནི། ཚལ་དེ་ནི་དེའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ །དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བརྟགས་ན། གང་གི་མཐུས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འདི་

ཁོ་ནའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་ནས། དྲི་བ་ཞུས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་སོ་གསུངས། དེ་ནས་དེས་གདན་ལ་སྤྱན་དྲངས་ནས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུས་བསྟབས་སོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ལམ་འཚོལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

150

དེ་ནས་གནས་དེར་ཅུང་ཟད་བཞུགས་ནས། བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ནས་སེར་
སྐྱ་ལ་ཇི་ཙམ། གསོལ་བ། དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེར་ཧ་ཅང་ཐག་ཉེ་དྲགས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་ཆུ་བོ་གངྒ་བརྒལ་ཏེ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་པ་ནས་མཐར་
གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱོན། ཤིང་ཀ་ར་བཱི་རིའི་ལོ་མ་ལ་ལྷུང་བཟེད་བྱས་ནས་གྲོང་
ཁྱེར་དུ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །དེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ཁང་
བཟང་གི་རྩེ་ནས་མཐོང་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འདིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཇི་སྙེད་ཞིག་གནས་

པ་ཡིན་ཡང་། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་ནི། གཞན་འགའ་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་
ནས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་བྱས་ཤིང་། རི་དྲུང་གི་ཤིང་སྐྱ་སེང་ངམ་པ་ཊ་ལའི་སྡོང་
པོའི་དྲུང་ན་བཞུགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་རྟོག་མཁན་གྱི་ཕོ་ཉ་དག་བཏང་སྟེ། དེར་བཞུགས་པར་ཤེས་ནས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་

དུ་བྱོན། དགའ་བ་དང་མགུ་བར་གྱུར་བའི་གཏམ་མཛད་ནས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། གཞོན་
ནུ་ལང་ཚོ་དང་པོ་ལ་བསོད་སྙོམས་སྤྱོད་པ་མི་མཛེས་ཀྱི། བདག་གིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབུལ་བར་བགྱི་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་རིགས་རུས་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་

དྲིས་པ་ན། བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་གངས་རི་ཉེ་བ་ན། ཡུལ་གྱི་ལྗོངས་ནི་འབྲུ་དག་

དང་། །ནོར་རྣམས་ཀུན་གྱིས་གང་བ་ཡི། །ཀོ་ས་ལ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡོད། །བུ་རམ་ཤིང་པ་ཉི་མའི་རུས། །ཤཱཀྱ་དག་ནི་དེ་ན་གནས། །རྒྱལ་པོ་ང་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཏེ། །ང་
ནི་འདོད་པ་དོན་མི་གཉེར། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ང་ནི་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་། །འདོད་པ་
རྣམས་ལ་མི་དགའི་བློ་བསྐྱེད་ན། །འཇིགས་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་དགྲ་བོར་གྱུར་པ་དག །བོར་
བ་དེ་ཀོ་སླར་ཡང་ཇི་ལྟར་བླང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། གསོལ་པ། བརྟུལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

151

ཞུགས་འདིས་ཅི་ཞིག་བཞེད་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ།
གསོལ་པ། གང་གི་ཚེ་ཁྱེད་གྱིས་དེ་ཐོབ་ན་བདག་ལ་དགོངས་ཤིགབཀའ་སྩལ་པ།

དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་

དང་ཉེ་བའི་དྲང་སྲོང་སྣ་ཚོགས་པའི་བསྟི་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ། དྲང་སྲོང་རྣམས་མེ་
ལྔས་གདུང་བ་དང་། རྐང་པ་ཡ་གཅིག་འགྲེང་བ་སོགས་དཀའ་ཐུབ་ཇི་ཙམ་སྤྱོད་པ་
དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་དུ་སྤྱད་དེ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དང་།
དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ཞེས་མཚན་དུ་གྲགས་སོ། །དེ་རྣམས་མཐོ་རིས་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་མཁྱེན་ནས། ལམ་འདི་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་སླར་ལྟུང་བ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ་
སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་སྒྱུ་རྩལ་ཤེས་ཀྱི་བུ་རིང་དུ་འཕུར་བའི་བསྟི་གནས་སུ་

གཤེགས་ཏེ། རིང་འཕུར་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་
གདམས་ངག་ཞུས་ཏེ། དེའི་ནུབ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་མཛད་ནས། ནངས་པར་རིང་

འཕུར་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་འདི་ཁོ་ན་མངོན་དུ་
བྱས་སམ། གསོལ་པ་དེ་ཁོ་ནའོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ངས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །དེར་རིང་འཕུར་ན་རེ། འོ་ན་འོ་སྐོལ་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་སྟེ། ཚུར་སྤྱོན་གཉིས་

ཀས་འཁོར་འདི་ཡོངས་སུ་དྲང་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགུ་བ་དང་།

བརྗེད་པར་བྱས་སོ། །དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལམ་འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་ཤེས་པར་
མི་ནུས་མཐོང་བར་མི་ནུས། རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་
དགོངས་ཏེ། རེངས་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་གཤེགས་སོ། །དེར་ཡང་
ཐམས་ཅད་རིང་འཕུར་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ་བ་ལས། དེའི་དྲུང་དུ་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

152

ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་སྲིད་རྩིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་མཛད་པ་ནི་
ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་གཞན་དུ་གཤེགས་སོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ནི།

དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་ཉུལ་
བ་མང་དུ་བཏང་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པའི་གཡོག་མེད་
ཅིང་། གཅིག་པུར་འཁྱམས་ཤིང་འདུག་གོ་ཞེས་ཐོས་ནས། རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་མི་སུམ་

བརྒྱ་བཏང་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་ལེགས་པར་རབ་སད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཉིས་བརྒྱ་བཏང་

ངོ་། །དེ་ནས་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ནགས་སུ་རྒྱུ་བ་ན། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་གནས་པས་བདུད་རྩི་མི་ཐོབ་པར་མཁྱེན་ནས། ཡབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་གསུམ་
དང་། ཡུམ་གྱི་ཕྱོགས་ལས་གཉིས་ཁྲིད། ལྷག་མ་རྣམས་ཕྱིར་བཀྱེ་སྟེ། དེ་རྣམས་དྲང་སྲོང་གི་ཆ་བྱད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲོང་ཁྱེར་ག་ཡའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སྟེང་རྒྱས་ཀྱི་གྲོང་རྡལ་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་ནས། ཆུ་ཀླུང་ནཻ་རཱཉྫ་ནའི་འགྲམ། ནེའུ་སིང་ཡིད་དུ་འོང་
བ་མཐའ་ནགས་ཚང་ཚིང་དང་ཤིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གཟིགས་ནས།

ནགས་ཁྲོད་འདིར་བདག་གནས་ལ་སྤོང་བ་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་ཤིང་དྲུང་ཞིག་

ཏུ་བཞུགས་སོ། །དེར་ཚེམས་ལ་ཚེམས་གཏད། ལྗགས་རྐན་ལ་སྦྱར། ཐུགས་ཀྱིས་ཐུགས་བཟུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་བསྡམས་པ་ན་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་རྔུལ་གྱི་རྒྱུན་
བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་དཀའ་བ་སྤྱད་པས་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མི་བཟད་པ་ཉམས་སུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

153

མྱོང་ཡང་ཞུམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཡིན། སྐུ་མ་སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་

གྱི་སྦྱངས་པ་ཡིན། རྨུགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡིན། གཡེང་བ་མ་
ཡིན་གྱི་ཐུགས་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་གཉིས་པ་

ལ་རྣམ་པར་བམ་པའི་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པར་བརྩམས་ཏེ་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན།
དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་བཀག་པས་རླུང་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བོར་སོང་སྟེ། དབུ་ལ་ཟུག་རྔུ་
མི་བཟད་པ་ལྕགས་ཀྱི་ཕུར་བུས་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། ཞུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་
གོང་བཞིན། དུས་གསུམ་པར་རྣམ་པར་བམ་པའི་བསམ་གཏན་དངོས་ཐོབ་པའི་ཚེ་
རླུང་བཀག་པ་ན་སྙན་གྱི་བུ་ག་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བ་ནི། མགར་བའི་སྦུད་པ་བུས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་མི་བཟད་པ་མྱོང་ཡང་ཞུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་གོང་
བཞིན། དུས་བཞི་པ་ལ་རྣམ་པར་བམ་པའི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྙོམས་
པར་ཞུགས་པ་ན། རླུང་རྒྱུ་བ་བཀག་པས་ཕྱལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ། དབུ་ལ་
ཟུག་རྔུ་དང་སྐུའི་ཁོང་དུ་ཆུ་གྲི་རྣོན་པོས་དྲལ་བ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་དང་། མེའི་དོང་དུ་
དཔྱངས་པ་ལྟ་བུའི་ཟུག་རྔུ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ཞུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་གོང་
བཞིན་ནོ། །དུས་ལྔ་པར་ཁ་ཟས་ངན་ངོན་ཆང་ཆུང་གསོལ་བ་ནི། མོན་སྲན་རྡེའུ་འམ། རྒྱ་སྲན་ནམ། འབྲས་ལ་སོགས་པ་བསྐོལ་བའི་ཁུ་བ་གསོལ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མདངས་
མ་ཡལ་གྱི་བར་དུ་ཕྱི་མ་མི་གསོལ་བའོ། །དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནས་

མདངས་སྒྲུབ་པར་ཞུས་པ་ལས། ཁ་ཟས་སྤངས་ཏེ་མདངས་སྒྲུབ་པ་བདག་གིར་བྱེད་
པ་ནི། ཚུལ་འཆོས་རྫུན་པ་ལོག་པ་གཞན་བསླུ་བ་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ། མདངས་སྒྲུབ་པ་ཕྱིར་བཟློག་པར་མཛད་དོ། །དེས་སྐུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐེམ་ཞིང་སྨྱ་བར་གྱུར་ཀྱང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

154

ཞུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་གོང་དང་འདྲ། ཇི་ལྟར་སྐུ་ལུས་ཉམ་ཆུང་བར་གྱུར་ཞེ་ན།
སྐུ་ལུས་ནི་ལྡུམ་བུ་ཨ་སི་ཏ་དང་། ཀ་ལི་ཀའི་སྡོང་བུ་ཀུན་ནས་བསྐམས་ན་འཇུམས་
པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབུ་ཡང་འབར་འབུར་ཅན་སྐུ་བ་རྙིངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱན་
འབྲས་ཕུག་ཏུ་སོང་བ་ཁྲོན་པའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྐུའི་རྩིབས་མ་མཐོ་དམན་དུ་
གྱུར་ལ། སྒལ་ཚིགས་སྐྲའི་ལན་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞིང་བཞེངས་པར་བཞེད་ན་མདུན་དུ་
བུབ་ཅིང་། བཞུགས་པར་བཞེད་ན་རྒྱབ་ཏུ་འགྱེལ་བས་སྐུའི་སྟོད་སྨད་རེས་མོས་སུ་
བརྟེན་ཞིང་འཇོག་དགོས་པ་དང་། བ་སྤུའི་རྩ་བ་རྣམས་རུལ་བས་སྐུ་ལ་ཕྱག་གིས་

བྱུགས་པ་ན་བ་སྤུ་ས་ལ་ལྷགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནས་སྔོན་གྱི་ཁ་དོག་བཟང་པོ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ནུབ་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་གསུམ་ཞིག་དེར་ལྷགས་ནས་གཅིག་གིས་

གཽ་ཏ་མ་ནི་ནག་པོ་ཞིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྔོ་སངས་ཞིག་གོ །སྨུག་པོ་ཞིག་གོ །ཞེས་
སྨྲའོ། །དེར་དཔེ་གསུམ་ཞིག་ཐུགས་ལ་ཤར་ཏེ། ཆུ་ནང་གི་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རློན་པ་ལ་
བཙུབས་ཀྱང་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་ལ་ཆགས་
པས་གྲོལ་བར་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་བས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གཤེར་ཆུང་བའི་ཤིང་རློན་
པས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལྟར། ལུས་འདོད་པ་ལས་ཐག་བསྲིངས་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་མ་

བསྲིངས་ན་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཤིང་བསྐམས་བཙུབས་པས་མེ་འབྱུང་བ་
ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་ལས་ཐག་བསྲིངས་པས་ནི། ཤེས་པ་དང་
མཐོང་བ་དང་རེག་པར་ནུས་པར་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་དུས་དྲུག་པར་ཅུང་ཟད་མནལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་རྩྭའི་སྟན་ལ་གཟིམས་ཤིང་། གཞན་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་
ལས། ཏིལ་ལ་སོགས་པ་འབྲུ་གཅིག་གསོལ་ཏེ། དེའི་མདངས་མ་ཡལ་གྱི་བར་དུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

155

འབྲུ་གཉིས་པ་མི་གསོལ་བས་སྐུ་ལུས་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཞུམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་
ལྟར་ཁ་ཟས་ཕྲ་མོའི་དཀའ་ཐུབ་མཛད་དེ་ཞུམ་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་གོང་བཞིན་

ནོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་མི་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་རྟོག་
པར་གཏོང་ཞིང་། ལྷས་བསྟན་ནས་ཀྱང་དེ་ཙམ་རེ་གཏོང་སྟེ། ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱིར་
འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ལྷག་པར་ཐུགས་ངན་དུ་མཛད་ཅིང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་རྩྭའི་སྟན་ལ་ཉལ་བ་དང་། གྲགས་
འཛིན་མས་ཀྱང་རྒྱན་རྣམས་བོར་ཏེ། ཇི་ལྟར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་
སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་གྲགས་འཛིན་མའི་ལྷུམས་ན་སྲས་ཡོད་པས། དེ་ལ་གནོད་
པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲགས་འཛིན་མ་ལ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་
སུས་ཀྱང་མ་སྨྲ་ཞིག །གཏམ་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ང་ཉིད་མ་གཏོགས་སུ་ལ་
ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཚུལ་མ་བརྗོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྒོས་
སོ། །རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསན་པས་ནང་དུ་ཐུགས་ངན་དུ་འགྱུར་ཡང་རྣམ་འགྱུར་སྦས་ཏེ། གཏམ་གཞན་གྱིས་བཙུན་མོའི་འཁོར་བཅས་རྣམས་འབྲིད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དུས་བདུན་པ་ལ་དཀའ་སྤྱད་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་གོ་སྙམ་དུ་
དགོངས་ཏེ། ཁ་ཟས་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བེའུ་འོ་མ་འཐུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་དང་
ལྕི་བའི་རིལ་བུ་ཕྲ་མོ་རེ་གསོལ། དེའི་མདངས་མ་ཡལ་བར་ཕྱི་མ་མི་གསོལ་
ལོ། །ཅུང་ཟད་མནལ་བར་མཛད་པ་ན། དུར་ཁྲོད་དུ་གཤེགས་ནས་མི་རོ་བམ་པ་དབུ་
སྔས་སུ་མཛད་དོ། །དེའི་ཚེ་སྔར་བས་ཀྱང་སྐུ་ལུས་རིད་ཅིང་། སྐུ་ལུས་རླན་གཤེར་
མེད་པ་ལྟར་གྱུར་ལ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཞོན་ནུ་དང་། གཞོན་ནུ་མ་དང་། ཕྱུགས་རྫི་དག་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

156

འོངས་ཏེ་རས་བལ་དང་། མེ་ཏོག་དང་རིལ་བུ་དག་སྙན་དུ་བཅུག་སྟེ་ཤིང་བུས་

བདས་ནས་ཤངས་ཀྱི་བུག་ནས་འབྱིན་པར་བྱས། ཤངས་ཀྱི་བུ་གར་བཅུག་ནས་སྙན་དུ་འབྱིན་པ་སོགས་ཕར་འདྲེན་ཚུར་འདྲེན་དུ་བྱེད་དོ། ཁ་ཅིག་དག་ནི་ཀྱཻ་ཕྱག་
དར་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་ལ་ལྟོས་ཞེས་སྐུ་ལ་བོང་བ་དང་། གསེག་མས་འཐོར་བར་བྱེད་ཀྱང་
གསན་པ་དང་གཟིགས་པར་ཡང་མི་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞུམ་པ་མ་ཡིན་སོགས་
གོང་དང་འདྲ་བར་བཞུགས་སོ། །

ཉེར་གཉིས་པ་དཀའ་ཐུབ་གྲོལ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་དུས་ལོ་དྲུག་འདས་ནས་འདི་སྙམ་དུ་ད་ལྟར་གང་སུ་དག་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ཡང་

ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་སྔོན་
ཞིང་པའི་གྲོང་དུ་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་
ནུས་ན། རིད་ཅིང་ཉམས་ཆུང་བས་དེ་ཡང་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ལུས་མདངས་སྟོབས་
དང་ལྡན་པར་བྱའོ་དགོངས་ནས་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཅི་བདེར་མཛད་ཅིང་། འབྲས་

ཆན་སོགས་ཁ་ཟས། རགས་པ་ཡང་གསོལ། ཏིལ་མར་གྱིས་བྱུག་ཤིང་ཆུ་འཇམ་

པོས་ཁྲུས་མཛད་དོ། །དེར་རིམ་གྲོ་པ་ལྔ་པོ་མ་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ཤེས་ལྡན་དག་དགེ་
སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་འདི་ནི་སྤོང་བ་ལས་ཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ནི་འདིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཐོབ་པར་
མི་ནུས་སོ་ཞེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བོར་ནས་ཝ་ར་ནཱ་སཱིར་སོང་སྟེ། ལྔ་སྡེ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

157

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིམ་གྱིས་སྐུའི་མཐུ་བསྐྱེད་ནས་སྡེ་ཅན་གྱི་
གྲོང་དུ་གཤེགས་སོ། །དེར་ཡུལ་དེའི་དཔོན་པོ་སྡེ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བུ་མོ་དགའ་མ་དང་དགའ་སྟོབས་མ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་
བར་འགྱུར་བ་ནི་ཐོས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མ་ཐོས་ལ། བུད་མེད་གང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་། བརྟུལ་ཞུགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྟེན་ཞིང་། དེ་
རྫོགས་པ་ན་འོ་ཐུག་གི་མཆོག་བཅོས་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་དུབ་པའི་དྲང་སྲོང་ལ་
ཕུལ་ན། དེའི་བཙུན་མོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐོས་ནས། དེ་དག་གིས་བརྟུལ་ཞུགས་
བླངས་ནས་དུས་དེར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་རྫོགས་པས། བ་མཆོག་སྟོང་ཡོད་པ་
རྣམས་བཞོས་ཏེ། བ་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བླུད་དོ། །དེ་རྣམས་བཞོས་ནས་ལྔ་བརྒྱ་ལ་བླུད་དོ། །དེ་ཡང་ལྔ་བརྒྱ་བོ་དེ་ཉིད་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་། བརྒྱ་

ཉེར་ལྔ་དང་། དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་བརྒྱད་

དེ་ལན་བཅུ་དྲུག་ཉིང་ཁུར་བྱས་པའི་འོ་མ་རྣམས་ཤེལ་སྣོད་དུ་བསྐོལ་བའི་ཚེ།
གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་ལ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྨན་བླུགས་
སོ། །འོ་མ་བསྐོལ་བ་དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་གཟུགས་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བ་པ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞེས་
བྱ་བས་བླངས་ཀྱང་མ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་ནངས་པར་ཤེལ་སྣོད་ནས་གསེར་གྱི་ཡོལ་གོར་བླུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་བརྒྱ་བྱིན་བྲམ་ཟེའི་ཆ་བྱད་དུ་སྤྲུལ་ཏེ་འོངས་པ་དང་།
ཚངས་པ་དང་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་ཞིག་ཀྱང་འོངས་ཏེ། བུ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

158

བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་ཅན་ལ་འོ་ཐུག་དེ་འབུལ་བར་བརྩམས་པ་ན། དེ་ན་རེ། ཅི་བདག་

ལ་སྦྱིན་ནམ། འོན་ཀྱང་བདག་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སྦྱིན་དེ་གཉིས་གྱིས་
སྨྲས་པ། ཆེས་མཆོག་ལ་འབུལ་ལོ། །འོ་ན་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕུལ་ཤིགཚངས་པ་ལ་འབུལ་བར་བརྩམས་པ་ན་ཡང་སྔ་མ་སྐད་ཟེར་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་ལ་འབུལ་

བར་བརྩམས་པ་ན། དེས་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕུལ་
ཅིགདེ་ནས་དེ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་ཆས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆུ་ཀླུང་ནཻ་རཱཉྫ་ནར་སྐུ་ཁྲུས་མཛད་དེ། སྐུ་ཉམས་ཆུང་བས་བཞེངས་
པར་མི་སྤྱོད་པ་ན། ཆུ་འགྲམ་ན་ཤིང་ཨ་རྫུ་ན་ཡོད་པའི་ཡལ་ག་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་བཏུད་པ་ལ་ཕྱག་གིས་འཇུས་ཏེ་བཞེངས་ནས་ཆོས་གོས་གསོལ་ཏེ་ཆུ་འགྲམ་ན་
བཞུགས་སོ། །དེར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འོ་ཐུག་ཕུལ་བ་བཞེས་ཏེ། བཀའ་སྩལ་པ། ཡོལ་
གོ་འདི་ཡང་བཏང་བ་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཏང་བ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་འོ་ཐུག་གསོལ་ནས། གསེར་གྱི་ཡོལ་གོ་བཀྲུས་ཏེ་ཆུ་ཀླུང་དེར་བོར་བ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་བླངས་སོ། །དེར་བརྒྱ་བྱིན་མཁའ་ལྡིང་གི་ཆ་བྱད་དུ་སྤྲུལ་ནས། ཀླུ་ལས་
ཡོལ་གོ་ཕྲོགས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཙུགས་སོ། །དེ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། སྦྱིན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར། བུ་མོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་
བ། ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་དེའི་ཁྱིམ་ཐབ་
དུའོ། །བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ནི་འདོད་པ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཟིན་ཏོ། །གསོལ་པ། འོ་ན་
དེའི་བཞེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིགདེ་ལྟར་འོ་ཐུག་མཆོག་དེ་གསོལ་
བ་ཙམ་གྱིས་སྐུ་ཉམས་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་སོགས་སྔོན་བཞིན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

159

དུ་གྱུར་ཏོ། །

ཉེར་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་ནི།

དེ་ནས་བྲག་རི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ན་དེ་
མ་ཐག་ཏུ་རི་དེ་ཉིལ་ལོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་
སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་ས་གཞན་གྱིས་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཏེ། འདི་དང་ཉེ་བ་
ཕྱོགས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ན་རྡོ་རྗེའི་གདན་མཆིས་ཏེ་ད་ནི་དེར་བཞུད་ཅིགདེ་ནས་ལྷས་
ལམ་བསྟན་པ་བཞིན་བཞུད་པ་ན་ཞབས་གང་བཞག་སར་པདྨ་དག་བྱུང་ངོ་། །རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ཆུ་བབས་ཏེ་པདྨའི་རྫིང་དག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་
གཤེགས་ཏེ་ཞབས་ཀྱི་གོམས་པ་བོར་བ་ནས་ཆེན་པོ་འདི་འཁར་བའི་སྣོད་ལ་དབྱུ་
གུས་བསྣུན་པ་བཞིན་སྒྲ་འབྱུང་ངོ་། །བྱ་ཙ་རྐ་དང་རི་དྭགས་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ལ་སྐོར་བ་བྱེད། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆར་ཟིམ་བུས་ཆག་ཆག་

འདེབས་ཤིང་སེར་བུ་འཇམ་པོ་དག་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །ཆུ་ཀླུང་ནི་རཉྫ་ནར་ཀླུའི་

རྒྱལ་པོ་དུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དུས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་ལོང་བ་ལས། འཇིག་གརྟེན་
དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཚེ་མིག་ཐོབ་སྟེ་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་ལ་

སོགས་པའི་ཡང་ཞལ་མཐོང་བ་ཞིག་གོ། །སྐབས་དེར་དེས་མིག་གིས་མཐོང་བར་
གྱུར་ཞིང་། ས་ཆེན་པོ་སྒྲ་སྒྲོག་པའང་ཐོས་ནས་རང་གི་གནས་ལས་བྱུང་སྟེ་ས་སྟེང་དུ་
འཐོན་ནས་རྒྱང་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་བ་ན། ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས་དེས་སྨྲས་པ། བདག་གིས་སྔོན་ནི་མཐོང་བ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

160

ཡི། །སངས་རྒྱས་མཐུ་ཆེན་དེ་རྣམས་དང་། །ཐུབ་པ་ཁྱོད་ནི་མཐོང་གྱུར་ན། །དེ་དག་
ཐ་དད་དབྱེར་མ་མཆིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟོད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་
གཤེགས་པ་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་འཇུག་པ་རྩྭ་འཚོང་བཀྲ་ཤིས་དང་མཇལ་ཏེ། རི་སྤོས་
ངད་ལྡན་ལས་བླངས་པའི་རྩྭ་འཇམ་ཞིང་རེག་ན་བདེ་བ་ཁུར་གཅིག་ཡོད་པ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་རྩྭ་དེ་བསླངས་པ་ན། དེས་ཀྱང་གུས་པ་དང་བཅས་པས་ཕུལ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་འཛེགས་ནས། ཤིང་ཨ་ཤྭཏྠ་

བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་དྲུང་དེར་བཞུགས་གནས་སུ་རྩྭའི་བམ་པོ་དེ་བསྐྱུར་སྟབས་སུ་བོར་
བ་ན་སྲབ་འཐུག་མེད་པར་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་ཏེ་འདུག་གོ །ལྟས་འདི་དག་
ལས་ན་ད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་
དགོངས་ནས་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་སྐུ་དྲང་པོར་བསྲངས་དྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས་བཞུགས་ཏེ། ཇི་སྲིད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གཞིག་

པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བར་མཛད་དོ། །

ཉེར་བཞི་པ་བདུད་བཏུལ་བ་ནི།

དེའང་བདུད་སྡིག་ཅན་ལ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཡོད་དེ། དགའ་བའི་གནས་དང་

དོགས་པའི་གནས་སོ། །དེ་ལས་སྐབས་འདིར་དོགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཡོས་པས།
བདུད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་

མཐོང་ནས། བར་ཆད་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྲ་འཛིངས་ཤིང་ཤ་ནའི་གོས་ཀྱིས་སྨད་གཡོགས་
པའི་འཕྲིན་པ་ཞིག་སྤྲུལ་ནས་རིངས་རིངས་སྐད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ནི་ལྷས་བྱིན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

161

གྱིས་མནན། ཕོ་བྲང་ནི་བཅོམ། ཤཱཀྱ་རྣམས་ནི་ཁ་བཏགས་ན། ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་གནས་
བཏབ་སྟེ་འདུག་ཅེས་སྨྲའོ། །དེར་ཐུགས་ལ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཚེ་བ་སྟེ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་སྐྱེས་ན། དེ་བདུད་ཀྱི་
དཀྲུགས་མར་མཁྱེན་ནས་དགེ་བའི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནོ། །དེ་
ནས་བདུད་ཉིད་འོངས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ག་ལ་ཐོབ། ཅེས་ཟེར།
བཀའ་སྩལ་པ། སྡིག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་བྱས་པས་ཀྱང་འདོད་ཁམས་
ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་ན། ངས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་བྱས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མགོ་དང་ལག་པ་ནས། དབྱིག་དང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་ན། བླ་ན་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རེ་ཀན། བདུད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། རེ་ཞིག་ངས་དེ་ལྟར་
བྱས་པའི་དཔང་པོ་ནི་ཁྱོད་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་དཔང་པོ་སུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་གཡས་པ་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བསྐྱེད་པ་ས་
ལ་རེག་པར་མཛད་དེ། ངའི་དཔང་པོ་ནི་ས་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སའི་ལྷ་མོ་ས་
བརྟོལ་ཏེ་བྱུང་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། བདུད་སྡིག་ཅན་བག་འཁུམས་ཤིང་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་
ནས་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྡིག་ཅན་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་བདུད་ཉིད་ཀྱི་བུ་མོ་སྲེད་མ་དང་།
དགའ་བྱེད་མ་དང་། དགའ་སྤྱོད་མ་རྣམས་མངགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལྷའི་བུ་མོའི་མཆོག་
ཡིན་ལ། བུད་མེད་ཀྱི་གཡོ་སྒྱུ་རྣམས་སྟོན་པར་བརྩམས་པ་ན། དེ་དག་རྒན་མོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ཕྱིས་སྟོན་པ་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པས་གྲོལ་ལོ། །དེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

162

ནས་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྲན་ཏེ། བདུད་ཀྱི་དཔུང་ཆེན་པོ་གདོང་དང་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་འཛིན་པ་
དཔའ་ཞིང་གཏུམ་ལ་མི་བསྲུན་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་སྔོན་དུ་བདས་ཤིང་།
སྡིག་ཅན་རང་ཉིད་མདའ་གཞུ་རྣ་བའི་བར་དུ་བཀང་སྟེ་འོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་འདུག་གོ །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་འཕངས་པ་དག་ནི་ཨུཏྤལ་དང་པདྨ་ལ་སོགས་པར་གྱུར། རི་འཕངས་པ་ནི་མེ་ཏོག་གི་ཁང་བརྩེགས་སུ་
གྱུར། རླུང་གདུག་པ་དང་རྡོ་ཆར་ཕབ་པ་ནི་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྒྲིབས། ཕྱག་དར་དང་མི་གཙང་བའི་ཆར་ཕབ་པ་ཡང་དྲི་ཞིམ་པོའི་རྫས་རྣམས་སུ་
གྱུར་ཏེ་བདུད་ཀྱི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་བརྡུགས། དེ་ནས་བདུད་ཀྱི་དཔུང་དེ་རྣམས་ཕྱོགས་དེ་ནས་གྱེས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཚེར་མ་སྒྲ་ཡིན་པས། བདུད་ཀྱི་མཐུས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པས་སོང་ཞིང་། རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་སྒྲ་འབྱིན་པ་
ན། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་མ་རེ་རེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲ་མེད་པར་བྱས་སོ། །འོན་ཀྱང་བདུད་དེ་དག་ད་དུང་གནས་པ་ལ་གཙང་མའི་ལྷ་དག་གིས་བདུད་དེ་
དག་ཁོར་ཡུག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་བསྐྲད་ན། དེ་དག་གིས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་འཇིགས་སུ་
རུང་བའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཕྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནོད་ཀྱིས་
དོགས་ནས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཤིང་ཀ་ཏམ་པའི་

ནགས་འཐུག་པོས་བསྐོར་བར་སྤྲུལ་ལོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བར་སོང་ངོ་། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

163

ཉེར་ལྔ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་

པ་ནི།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་གྱི་ཐུན་དང་པོའི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་མཉམ་

པར་བཞག་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་
དང་ལྷའི་རྣ་བ་བསྒྲུབས་སོ། །གུང་ཐུན་ལ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྷའི་སྤྱན་བསྒྲུབས་ཤིང་། དེ་ནས་ཐུན་ཐ་མ་ལ་ཟག་ཟད་
ཀྱི་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས། བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་
བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲོངས་སོ་ཞེས་བསྒྲགས་པས་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་དུ་གྱུར་པ་ལ། དཀར་པོའི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི་མ་ནོངས་ཏེ། ད་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ་
ཞེས་བསྒྲགས་པས་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལྟར་ས་གའི་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་
ལྔའི་ནུབ་མོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བརྙེས། ཟླ་བ་ལ་
ཡང་སྒྲ་གཅན་ཞུགས། གྲགས་འཛིན་མའི་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ཡང་བཙས་ཤིང་།

བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱི་བུ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡང་བཙས་སོ། །དེའི་ཚེ་ས་ཆེན་པོ་ནི་རབ་ཏུ་

གཡོས། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནི་འོད་གྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་པར་གྱུར། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་ན། མུན་པ་མུན་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་བས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱར་ཡང་སྦྱིན་གཏོང་གི་ཁང་པ་བརྩིགས་ཤིང་།

སྦྱིན་པ་དག་སྦྱིན། བསོད་ནམས་དག་བྱས། དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྒྲུབས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

164

སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་ནས་མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་ཞག་

བདུན་འདས་པར་མཛད་དོ། །

ཉེར་དྲུག་པ་ནགས་ཁྲོད་དུ་དལ་བར་བཞུགས་པ་ནི།

དེ་ནས་བདུན་ཕྲག་གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་ན་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་ཤིག་

འོངས་ནས། གཅིག་གིས། དེད་དཔོན་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་པོ། །སྡིག་པ་མི་

མངའ་བཞེངས་ཤིག་འཇིག་རྟེན་གཟིགས། །རིན་ཆེན་ཆོས་ནི་འཚལ་བར་འགྱུར་
མཆིས་ཀྱི། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འདི་བཤད་དུ་གསོལ། །ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔར་གྱི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་མཛད་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགའ་བདེ་སྐུ་ཉམས་སུ་བསྟར་ཞིང་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་པར་ཡང་སྐྱིལ་
ཀྲུང་མ་ཞིག་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་གསུམ་པ་ལ་བབ་པ་ན། ཚོང་དཔོན་ག་གོན་དང་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དང་ལྷན་
ཅིག་རྡོ་རྗེའི་གདན་དང་ཉེ་བའི་ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ལས། ཚོང་དཔོན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་
གྲོགས་པོ་ཤི་ནས་ལྷར་སྐྱེས་པ་དག་གིས་དེ་གཉིས་ལ་ལུང་བསྟན་ཞིང་བསྐུལ་ནས།
ཚོང་དཔོན་དེ་གཉིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། སྦྲང་རྩི་དང་ལྡེ་གུ་དག་
འབུལ་གྱི་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་སོ། །དེ་ནས་དགོངས་པས་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་སྣོད་དུ་བསོད་སྙོམས་བཞེས་ཀྱི། མུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

165

སྟེགས་བྱེད་བཞིན་དུ་སྙིམ་པ་དང་སློང་ཕོར་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་
བ་བཞི་པོས་དེ་རིག་ནས་རྡོ་ལས་བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བཅོས་པ་
གསལ་ཞིང་གཙང་བ་དྲི་མ་མེད་པ་རེ་རེ་ཐོགས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་ལོ། །དེའི་ཚེ་

གཅིག་ཁོ་ན་ལས་བཞེས་ན་གསུམ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་ལས་ནི་གཉིས་

དང་། གསུམ་ལས་ནི་གཅིག་མི་དགའ་བར་མཁྱེན་ནས་བཞི་ཆར་བཞེས་ཏེ་དེ་རྣམས་
ལྷུང་བཟེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས་ལྷུང་བཟེད་དེར་ཚོང་དཔོན་ག་གོན་དང་བཟང་པོས་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བ་དག་བཞེས་ཏེ། དེ་གཉིས་

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བཀོད། སྦྱིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །
དེ་ནས་ཆུ་ཀླུང་ནཻ་རཱཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཞལ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་
དོ། །སྦྲང་རྩི་དག་ལྡེ་གུ་ནི་རླུང་ནང་སློང་བས། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཅུང་ཟད་སྐུ་སྙུང་བར་གྱུར་བ་ན། བདུད་སྡིག་ཅན་འོངས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། ངས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་མ་བསྟེན་ཞིང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་

ལམ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་གྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་གསུངས་པས། བདུད་ཡིད་མི་བདེ་བས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
གྱིས་ཤིང་ཛམྦུའི་ཚལ་ནས་སྨན་གྱི་མཆོག་ཨ་རུ་ར་བླངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་ཕུལ་ཞིང་གསོལ་བས་དེ་མ་ཐག་བསྙུན་ཞི་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་བཟོད་ལ་ལྷག་པར་
འཚོ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདུན་ཕྲག་བཞི་པ་ལ་བབ་པ་ན། གློ་བུར་དུ་སྤྲིན་ཆགས་

ཏེ་ཡུལ་ངན་བྱུང་བ་ན། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་བཏང་བཟུང་གི་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ་རླུང་ལ་སོགས་པས་སྐུ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཀླུ་དེ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

166

འདས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དཀྲིས་ཤིང་གདེངས་ཀ་བྱས་ཏེ་འདུག་གོ །དེ་ནས་ཡུལ་ངན་སངས་
པ་ན་ལྷའི་ལུས་སུ་བསྒྱུར་ཞིང་གུས་པས་བཏུད་ནས་བསྙུན་གསོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་
དབེན་པའི་དགའ་བདེ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བདུན་
ཕྲག་ལྔ་པ་ལ་བབ་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
དོན་ལ་དགོངས་བཞིན་དུ་ཞག་བདུན་སྐྱིལ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་འདའ་བར་མཛད་ནས་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བདུན་ཕྲག་དྲུག་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། བདག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ནི་གཞན་

གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་གཞན་ལ་བསྟན་པར་གྱུར་ཀྱང་
དེས་མི་རྟོགས་པས་བདག་ཉིད་དུབ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་བས་ན་བདག་གཅིག་པུ་

དགོན་པར་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ་ཐུགས་ལས་ཆུང་ངུར་བཞུགས་སོ། །

ཉེར་བདུན་པ་ཚངས་པ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཝཱ་རཱ་ན་སཱིར་གཤེགས་པ་ནི།

དེ་ནས་མི་མཇེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པས་དེ་ཤེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མ་

རུངས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། གསོལ་པ། མ་ག་དྷཱར་ནི་སྔོན་ཆད་ཆོས་བྱུང་བ། །དག་པ་མ་ལགས་དྲི་མར་བཅས་པར་
རྟོགས། །བདུད་རྩི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནི་ཕྱེ་མཛོད་ལ། །དྲི་མ་མེད་པས་རྟོགས་པ་བཤད་པར་
མཛོད། །ཅེས་པ་ལ། ངས་ཚོགས་ཆེན་པོས་རྟོགས་པ་འདི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་ཞེས། དང་པོར་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་སོ། །ཡང་ཚངས་པས། འཇིག་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

167

རྟེན་ན་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་དམན་པ་དག་ཡོད་པས་རབ་འབྲིང་དག་གིས་ཆོས་

ཐོས་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཐོས་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལགས་པས་ངེས་པར་ཆོས་གསུང་བར་ཞུས་པ་ན། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་དགོངས་ཏེ། བཀའ་སྩལ་པ། བདུད་རྩིའི་སྒོ་མོ་དག་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། །ཉན་པར་སུ་
འདོད་སོམ་ཉི་སོལ་ཅིག་དང་། །ཚངས་པ་མི་རྣམས་ལ་ནི་གྱ་ནོམ་ཆོས། །ཀླན་ཀ་མི་

སྩལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ཚངས་པ་དགའ་བ་སྐྱེས་མི་སྣང་བར་སོང་ངོ་། །གང་གི་ཚེ་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་པ་ལ་བབ་པ་ན། རིང་

འཕུར་དང་ལྷག་སྤྱོད་ལ་དགོངས་པའི་ཚེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་ཏེ། རིང་

འཕུར་འདས་ནས་ནི་ཞག་བདུན། ལྷག་སྤྱོད་འདས་ནས་ནི་ཞག་གཅིག་ལོན་པར་
དགོངས་ཏེ། ཀྱེ་མ་དེ་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟེས་མ་འགྲིག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ངའི་ཆོས་

ཐོས་ན་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིགད་ནི་གཞན་ལ་སྟོན་དགོས་ན། ལྔ་སྡེ་རྣམས་
ང་སྔོན་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ན་གུས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་
བྱའོ་དགོངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་ནས་བཞེངས་ཏེ་རིམ་པས་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་ཀཱ་

ཤཱིའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་སོ། །ལམ་དུ་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བ་པ་ཉེར་འགྲོ་དང་མཇལ་ཏེ། གཽ་ཏ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དྭངས། བཞིན་གྱི་མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་དགཔགས་པའི་མདོག་
ནི་རབ་ཏུ་གསལ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་གང་། བཀའ་སྩལ་པ། ང་དང་འདྲ་བ་ཡོང་
མེད་ཀྱི། །ང་ལ་སློབ་དཔོན་འགའ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་ང་གཅིག་

པུ། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ། །ཅེས་སོགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

168

ཉེར་བརྒྱད་པ་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མ་བསྐོར་བ་ནི།

དེ་ནས་ཝཱ་རཱ་ཎ་སིར་བྱོན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ན་
ལྔ་སྡེ་དག་འཁོད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱོན་པ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ་
ཕན་ཚུན་དུ་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ། གཽ་ཏ་མ་བྱ་བ་མང་པོ་མང་པོས་འཚོ་བ་དེ་འོང་
གི།དེ་ལ་སྨྲ་བར་མི་བྱ། ཕྱག་མི་བྱ། ལྡང་བར་མི་བྱ། སྟན་བསྟབ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁད་ཉེ་བར་བྱོན་པ་ན་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་དེ། ཐམས་ཅད་
ལངས་ཤིང་ཕྱག་ཕུལ་ནས། གཅིག་གིས་ནི་གདན་བཤོམས། གཅིག་གིས་ནི་བསུས་

ཏེ་ན་བཟའ་བླངས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཞབས་བཀྲུས། ཤེས་ལྡན་གཽ་ཏ་མ་བྱོན་པ་ལེགས་
སོ། །གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སམ་གདུང་ནས་མི་སྨོས་པར་གདམས་སོ། །དེ་ནས་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས། ཁྱེད་སྔོན་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ན་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
ཐོབ་ན། ད་ནི་ཁྱེད་མི་བརྟན་ཞིང་བྱ་བ་མང་ལ་མང་དུ་ཟ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་
ཅི་དགོས། ཞེས་ཞུས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་དབང་པོ་གསལ་བ་སོགས་སྔོན་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་མ་མཐོང་ངམ། ངས་ནི་བདུད་རྩི་ཐོབ་
བོ། དགེ་སློང་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཐའ་འདི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདོད་
པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་འོ། །དབུ་མའི་ལམ་ལ་

བརྟེན་དགོས་ཏེ། དེའང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་

དགེ་སློང་ལྔ་ལས་སྔ་དྲོ་གཉིས་ལ་གདམས་ངག་འབོགས་ཤིང་གསུམ་བསོད་སྙོམས་ལ་འཇུག་སྟེ། བསོད་སྙོམས་དེས་སྟོན་པ་དང་བཅས་པའི་དྲུག་ཆར་འཚོ་བར་བྱེད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

169

ལ། ཕྱི་དྲོ་ནི་གསུམ་ཆོས་ཉན་ཞིང་གཉིས་བསོད་སྙོམས་ལ་བཞུགས་ནས། བསོད་
སྙོམས་དེས་དགེ་སློང་ལྔ་པོ་དག་འཚོ་བར་བྱེད་དེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རང་

བཞིན་གྱིས་ཕྱི་དྲོ་མི་གསོལ་ལོ། །
དེ་ནས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་བཟླས་པ་

ལན་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐོར་བས་ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྚི་ཉ་དང་། ལྷ་བརྒྱད་ཁྲིས་

བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་སུ་ཀཽཎྚི་ཉ་ལ། ཀཽཎྚི་ཉ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་ཤེས་སམ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཀུན་ཤེས་སོ་ཞེས་ཡང་ཡང་དྲི་སྨེད་མཛད་པས་ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྚི་ཉ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ས་ལྷའི་གནོད་སྦྱིན་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལྷའི་

གནས་མཐར་ཐུག་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་ལྷ་རྒྱས་ལྷ་མིན་འགྲིབས། སྐྱེ་
བོ་ཐམས་ཅད་བདེའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྱབ་
པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྔ་སྡེ་རྣམས་ལ་རྣམ་གྲངས་
གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་
བས་ཀུན་ཤེས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ལ། རྟ་ཐུལ་དང་། རླངས་པ་དང་། མིང་ཆེན་
དང་། བཟང་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་། དེའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཏེ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཀུན་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་བདག་མེད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་དགེ་སློང་ལྷག་མ་བཞིས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ།
དེའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་དྲུག་གོ །

ཉེར་དགུ་པ་ཉེ་བའི་ལྔ་སྡེ་སོགས་གྲོལ་བ་ནི།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

170

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་འབབ་ཆུ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་འགྲམ་དུ་བཞུགས་པ་ན། ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིའི་རིགས་གྱི་གཙོ་བོའི་བུ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ།
རོལ་མོ་ཐོགས་པའི་བུད་མེད་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྩེ་བར་བྱེད་པ་ལས། ནམ་
ཕྱེད་ན་གཉིད་སད་དེ་བུད་མེད་ཀྱི་འཁོར་ལ་བལྟས་པ་ན་ཐམས་ཅད་གཉིད་ཀྱིས་
མྱོས་ཏེ། གོས་དང་བྲལ་ཞིང་སྐྲ་གྲོལ་བ་སོགས་འདུག་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐོང་བས་
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་བདག་ནི་གཙེས་སོ། །བདག་ནི་ཉམས་སོ། །ཞེས་སྐད་ཆེན་པོ་ཕྱུང་ནས་སོང་བ་ན་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་ཕྱེ་ཞིང་། སྐད་ཀྱང་སྐྱེ་
བོས་མི་ཐོས་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་བླ་
གབ་མེད་པ་ན་གྲགས་པ་སྒུག་པའི་ཕྱིར་ཞབས་འཆག་ཅིང་བཞུགས་སོ། །དེས་ཀྱང་
ཆུའི་ཕ་ཁ་ནས་མཐོང་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བདག་ནི་གཙེས་སོ། །བདག་ནི་ཉམས་

སོ། །ཞེས་སྐད་ཕྱུང་ངོ་། །བཀའ་སྩལ་པ། གཞོན་ནུ་ཚུར་ཤོགགནས་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་
འཚེ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཉམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གྲགས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་

ལྷམ་ཆུ་འགྲམ་དུ་ཕུད་དེ་བོར་ནས་ཆུ་ལ་བརྒལ་ཏེ་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་འོངས་ཏེ་
ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས། དེ་ནས་ནང་དུ་གཤེགས་ནས་ཆོས་བསྟན་པས། གྲགས་པ་སྟན་དེ་ལ་འཁོད་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བླངས་སོ། །དེ་ནས་
ཁྱིམ་དུ་བྲན་མོ་ཞིག་གིས་གྲགས་པ་སོང་བར་ཤེས་ནས་ཇོ་བོ་ལ་སྦྲན་པས། ཁྱིམ་
བདག་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་སྒྲོན་མེ་ཐོགས་པའི་མི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཚོལ་ཞིང་

སོང་། རྟ་པ་དག་ཀྱང་གྲགས་པ་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་བཀྱེའོ། །དེ་ནས་ཆུ་འགྲམ་དུ་ནོར་
བུའི་ལྷམ་མཐོང་བས་དོགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཆུ་བརྒལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

171

ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སོང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོས་གྲགས་པ་མི་མཐོང་བར་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞོན་ནུ་གྲགས་པ་གཟིགས་སམ་ཞེས་
ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཕྱིར་སྡོད་ཅིག །སྟན་འདི་ལ་འཁོད་
བཞིན་དུ་གྲགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་དགའ་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ །ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་
པ་ན། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། གྲགས་པ་སྟན་དེ་ལ་འཁོད་
བཞིན་བརྒྱན་དང་བཅས་བཞིན་པར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་
བདུན་ནོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྡུས་པས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོས་གྲགས་པ་མཐོང་བ་ན། དེས་སྨྲས་པ། གྲགས་པ་ཚུར་ཤོག་ཁྱིམ་དུ་དོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་པས་གྲགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པས་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི་སྐབས་མེད་པར་
ཁྱིམ་བདག་ལ་བརྡ་སྤྲོད་པར་མཛད་པས། དེ་ཡང་དད་ཅིང་ནངས་པར་ཁྱིམ་དུ་སྤྱན་
འདྲེན་པའི་ཞུ་བ་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །དེ་ནས་ནམ་ལངས་ཤིང་གདུགས་ཚོད་ཀྱི་
དུས་ལ་བབ་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་གྲགས་པ་ལྷན་ཅིག་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་
ཁྱིམ་དུ་བྱོན་ཞིང་། གདུགས་ཚོད་གསོལ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཆོས་བསྟན་པས། གྲགས་
པའི་མ་དང་ཆུང་མས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གྲགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་

གཏམ་ཐོས་ནས་དེའི་ནུ་བོར་གྱུར་པ་དྲི་མེད་དང་གང་བོ་དང་བ་ལང་བདག་དང་ལག་
བཟང་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་དག་གིས་དབེན་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས་
རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་བཅུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

172

གཅིག་གོ །དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་བུ་རྣམས་ལོ་གཞོན་ཞིང་བདེ་བར་གནས་པ་
ཡང་དད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གཏམ་ཐོས་ནས་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིའི་གྲོང་གི་གཙོ་བོ་
གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེའུ་ལྔ་བཅུའང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་།

དབེན་པར་བསྒོམས་པས་ཡུན་རིང་མ་ལོན་པར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དགྲ་
བཅོམ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་གོ །

སུམ་ཅུ་པ་མ་ག་དྷཱར་འབྱོན་བའི་ལམ་བར་གྱི་གཏམ་ནི།

བར་དེར་བདུད་སྡིག་ཅན་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་དཀྲུགས་མ་བྱས་
པའང་མ་ཚུགས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་བཀས་སོ་སོར་རྒྱུ་ཞིང་

འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀཱ་ཤི་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིའི་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་

གཤེགས་ནས། ལྟེང་རྒྱས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྡེ་ཅན་བརྒྱུད་དེ་རས་བལ་གྱི་ནགས་ཚང་ཚིང་ན་ཤིང་དྲུང་ཞིག་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་བཟང་སྡེའི་ཚོགས་དྲུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་
རྣམས་རོལ་མོ་ཤེས་པའི་བུད་མེད་མང་པོ་དག་དམ་བཅའ་བ་བླངས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་
གྱི་ཕྱི་རོལ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་རྣམས་སུ་བཟའ་བཅའ་སྣ་ཚོགས་དང་། རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྩེ་བར་བྱེད་པ་ན། བུད་མེད་གཅིག་དམ་བཅས་པ་དྲལ་ཏེ་བྲོས་སོ། །དེ་
ནས་དེ་དག་བུད་མེད་དེ་འཚོལ་དུ་སོང་བ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤིང་དྲུང་དུ་

བཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ་དྲུང་དུ་འོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བུད་མེད་གཅིག་
གཟིགས་སམ། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཅིར་འོང་། དེ་ནས་རྒྱས་པར་གསོལ་བས། ཅི་ཁྱེད་རྣམས་བུད་མེད་དེ་འཚོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

173

འཚོལ་བ་གང་འདམ། གསོལ་པ། བདག་ཉིད་འཚོལ་བ་འདམ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། གསུམ་ལ་

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་བླངས་པས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ཏོ། །སྐབས་འདིའི་ལུང་ལས།

དགེ་བསྙེན་དུ་བཟུང་ངུ་གསོལ་ཞེས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་གྱི་བསྙེན་རྫོགས་
ཡིན་པས་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་སེར་སྐྱའི་གཞི་ན་

བྲམ་ཟེ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་བྱོན་པ་
ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དེ་ཕྱིས་གཉེན་དང་ནོར་དང་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་སྐབས་དེར་སྡེ་ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་འོངས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེར་གཤེགས་པར་
རིག་གནས་བྲམ་ཟེ་དང་ཆུང་མ་གཉིས་གྲོས་བྱས་ཏེ། དེང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
བསོད་སྙོམས་ཞིག་འབུལ་དགོས་ཏེ། བདག་ཅག་ལ་ཉི་མ་གཅིག་གི་ཁ་ཟས་ཀྱང་

མེད་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། བྲམ་ཟེས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཉིད་གཏའ་མར་བཅུག་སྟེ་ཀརྴ་པ་ན་ལྔ་
སྐྱིན་པར་བླང་ངོ་། །ཞེས་གྲོས་མཐུན་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཤིང་། ཁྱིམ་བདག་
གཅིག་ལས་གོས་གསར་པ་དང་། རྒྱན་གཡར་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཆུང་མ་ལ་བསྐོན་ཏེ།
ཁྱིམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱན་དྲངས་ནས་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ལོ། །
དེ་ནས་ཆུང་མས་རྒྱན་ཕུད་དེ་བཞག་པ་ན་རྐུན་མས་ཁྱེར་ཏེ། བྲམ་ཟེས་བསམས་པ། བདག་གིས་རྒྱན་དེ་ལྟ་བུ་འབྱོར་པ་ནམ་ཡང་མིན་གྱི། བདག་ནགས་སུ་
སོང་སྟེ་འཆི་བ་ལས་གཞན་ཐབས་མེད་དོ་སྙམ་འབྲོག་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་ལས།
མི་ཞིག་གིས་དོང་བརྐོས་ཏེ་སོང་བ་མཐོང་ནས། བྲམ་ཟེས་དེར་སོང་བས་སྔར་གྱི་རྒྱན་རྙེད་དེ་ཁྱིམ་དུ་འོངས་སོ། །ཆུང་མ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱག་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

174

དར་བྱས་པས་ས་འོག་ནས་གསེར་གྱི་བུམ་པ་གསེར་གྱིས་གང་བ་རྙེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དེའང་སངས་རྒྱས་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་དུ་ཤེས་ནས་དད་
པས་ཆོས་ཉན་པས་བྲམ་ཟེ་ལྷ་ཆུང་མ་དང་བཅས་པས་བདེན་པ་མཐོང་། དེ་ནས་ཕྱོགས་དེར་གྲོང་པའི་བུ་མོ་དགའ་མོ་དང་། དགའ་སྟོབས་མས་ཀྱང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ། སྟོན་པས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་

ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་སྐབས་བཟང་སྡེའི་ཚོགས་དྲུག་ཅུས་ཀྱང་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གོ །

སོ་གཅིག་པ་རལ་པ་ཅན་སྟོང་བཏུལ་བ་ནི།

དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ། ཡུལ་མ་ག་དྷཱ་འདིར་དགེ་སྦྱོང་
དག་བྲམ་ཟེ་གཅིག་དབང་དུ་གྱུར་བས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མང་པོའི་ཚོགས་ཆུང་ངུས་
དབང་དུ་འགྱུར་བ་སུ་ཡོད་དགོངས་ན། ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་རལ་པ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་

པར་དགོངས་སོ། །དེ་ལ་འོད་སྲུང་དེ་ནི་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ། སྲིད་རྩེའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ཐོབ་པ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པར་བཀུར་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་དགྲ་

བཅོམ་པར་རློམ་པ་ཞིག་གོ །འོད་སྲུང་དེའང་འཁོར་རལ་པ་ཅན་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་ལ། དེའི་སློབ་མར་གྱུར་བ་སྤུན་ཟླ་ནི་ཆུ་ཀླུང་འོད་སྲུང་དང་ག་ཡ་འོད་སྲུང་སྤུན་དག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སློབ་མ་རལ་པ་ཅན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཆུ་ཀླུང་ནཻརཱཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཆུ་མགོ་ན་
ནི་ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་གནས་ལ་སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་ནི་གཞན་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

175

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་ཀྱི་བསྟི་གནས་སུ་གཤེགས་པ་ན། དེས་ཀྱང་གདན་བཤམས་ཤིང་བསུས་ཏེ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ནས་འོད་སྲུང་ལ་དགའ་བ་དང་མགུ་བར་གྱུར་
པའི་གཏམ་མཛད་དོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ལ་མི་བདེ་བ་མེད་ན། ང་མེ་ཁང་འདིར་

ཞག་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །གསོལ་བ། བདག་ལ་མི་བདེ་བ་མ་མཆིས་ཀྱང་། དེ་ན་ཀླུ་
གདུག་པ་ཞིག་གནས་པས་མཐོ་འཚམ་པས་འགྱུར་དུ་མི་འོང་ངམ། དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་མེ་ཁང་དུ་བྱོན་ནས་བཞུགས་པ་ན། མཚན་མོའི་དུས་སུ་ཀླུ་ཁྲོས་པས་དུ་
བ་བཏུལ། སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའི་དུ་བ་བཏུལ། ཀླུས་མེ་སྦར་
རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཁང་པ་ཐམས་ཅད་
མེ་རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་ཏོ། །འོད་སྲུང་རྒྱུ་སྐར་ལ་ལྟ་བས་མཐོང་སྟེ། ཀྱེ་མ་གཽ་ཏ་མ་མཛེས་པ་དེ་ཀླུ་གདུག་པས་ཐལ་བར་མ་བྱས་གྲང་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་ཀླུ་དེ་ཐུལ་ནས་ནངས་བར་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་བསྣམས་ནས་འོད་སྲུང་ཀྱིས་སར་བྱོན་པ་ན། ལྷུང་བཟེད་དུ་བསྣམས་ཏེ་བྱོན་པ་དེ་ཅི། བཀའ་སྩལ་པ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་མི་ལྡན་པ་
སུ་ཡང་གནས་སུ་མི་སྟེར་བའི་ཀླུ་དེ། ངས་བཏུལ་ཏེ་ཁྱེར་འོངས་སོ། །དེས་བསམས་
པ། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མཐུ་ཆེ་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེའོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་
བདག་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་འདོད་པ་ནི་མེད་དོ། །
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྲུང་གི་བསྟི་གནས་ནགས་ཚང་ཚིང་
དུ་བཞུགས་སོ། །འོད་སྲུང་གི་སློབ་མ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ཡང་མེ་ཐབ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

176

གསུམ་གསུམ་བཟུང་སྟེ་མེ་ལ་སྤྱོད་པ་ལས། མེ་མི་འབར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་
པས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་སྦོར་མ་ཐུབ་བོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་སྲུང་ལ་སྦྲན་པས།
འོད་སྲུང་གིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་ན། བཀའ་སྩལ་པ། འོད་སྲུང་མེ་སྦར་བར་འདོད་
དམ། གསོལ་པ། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་སྤར་དུ་གསོལ། དེ་ནས་མེ་རང་འབར་རོ། །འོད་
སྲུང་གིས་བསམས་པ། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མཐུ་ཆེ་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་སྟེ།
བདག་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པའོ་སྙམ། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་ལྔ་བརྒྱ་མེ་ལ་སྤྱད་ཟིན་པ་ན། མེ་
བསད་པར་འདོད་ན་ཡང་བསད་མ་ཐུབ་བོ། །དེ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་སྲུང་ལ་སྨྲས་། དེས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས། མེ་ཞི་བར་འདོད་དམ། དེས་ཀྱང་འཚལ་ལོ་ཞུས་
པས། མེ་རང་ཞིའོ། །དེ་ནས་འོད་སྲུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མེ་སྦར་མ་ནུས་པ་དང་། མེ་
ཤི་བར་མ་ནུས་པ་ལའང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཡང་མེ་ཁང་ཐམས་ཅད་མེས་སྲེག་པར་མཐོང་སྟེ། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མང་པོ་དང་བཅས་པས་མེ་གསོད་པར་མ་ནུས་པ་ལའང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་མཚན་མོ་ཞིག་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཆོས་
ཉན་པ་ན། འོད་སྲུང་རྒྱུ་སྐར་ལ་ལྟ་བས་རྒྱང་ནས་བལྟས་ན། མེའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུ་བཞི་མཐོང་ངོ་། །ཡང་སྔ་དྲོ་འོད་སྲུང་གི་གནས་སུ་བྱོན་པ་ན། དེ་ན་རེ། དགེ་སྦྱོང་
ཆེན་པོ་ཡང་ཞུགས་ལ་སྤྱོད་དམ། བཀའ་སྩལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ང་

ལ་ཆོས་ཉན་ཏོ། །ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་སྔ་མ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་མེ་ཆེན་པོ་འབར་
བར་མཐོང་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པའོ། །ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མེ་དཔུང་མཐོང་སྟེ། མི་མཇེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པས་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པའོ། །འདིར་མེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

177

ནས་འོད་སྲུང་གི་དྲུང་དུ་མ་ག་དྷཱའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་འོངས་ནས་ཞག་བདུན་དུ་མཆོད་
སྦྱིན་གྱི་རྙེད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཡོད་པས། འོད་སྲུང་གྱིས་བསམས་པ། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་འདི་གཞན་དུ་བྱོན་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ན། དེ་མཁྱེན་ཏེ་གཞན་
ཞིག་ཏུ་གཤེགས་སོ། །ཞག་བདུན་སོང་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་གྱེས། འོད་སྲུང་བཟའ་བཅའ་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་ན། ད་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་
པོ་འདིར་བྱོན་ཏེ་ཡོ་བྱད་འདི་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱད་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ན། དེ་མ་
ཐག་ཏུ་དེར་བྱོན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞག་བདུན་གཞན་དུ་གཤེགས། དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཉིད་
འདི་ལྟར་སེམས་པས་སོ། །གསོལ་བ། དེང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱོན། བཀའ་སྩལ་པ། དེང་འདི་

ལྟར་སེམས་པས་སོ། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདི་དག་ལ་ལོངས་སྤྱད་དུ་
གསོལ། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྲུང་གི་བསྟི་གནས་ནགས་ཚང་ཚིང་ན་
བཞུགས་སོ། །འོད་སྲུང་གིས་གདུགས་ཚོད་ལ་འབྱོན་པར་ཞུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འོད་སྲུངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་བསྟར་བའི་གཡོས་བྱས་སོ། །དེ་
ནས་སྤྱན་འདྲེན་པར་ཕྱིན་པ་ན། འོད་སྲུང་ཁྱོད་ཉིད་སོང་ཞིག་ང་ཕྱིས་འོང་ངོ་། །དེ་
ནས་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤིང་ཛམྦུ་ཏྲི་ཤའི་འབྲས་བུའི་སྙེ་མ་བླངས་ཏེ་ལྷུང་
བཟེད་བཀང་ནས་འོད་སྲུང་གིས་བཤམས་པའི་སྟན་ལ་བཞུགས་སོ། །གསོལ་པ། ལྷུང་བཟེད་ན་ཅི་མཆིས། ངས་ད་ལྟ་ཛམྦུའི་སྙེ་མ་བླངས་པ་དེ། འདོད་ན་ཅི་བདེ་བར་
སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་འོད་སྲུང་ལ་སྩལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནངས་བར་ནས་ཀྱང་ཛམྦུའི་ཚལ་དང་ཉེ་བའི་གནས་ནས་སྐྱུ་རུ་ར་ཆེན་པོའི་སྙེ་མ་དང་། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་ནས་མ་རྨོས་
པའི་འབྲས་སཱ་ལུའང་བསྣམས་ནས་དེ་ལ་སྩལ་ཏེ་གཞན་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །ཡང་འོད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

178

སྲུང་གིས་གདུགས་ཚོད་ཕུལ་བ་བསྣམས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞལ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་
མཛད་དོ། །དེར་ཆུ་ཞིག་དགོས་པར་བྱུང་བ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལག་པས་
དྲུས་ཏེ་བཀོད་མའི་ཆུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་བབས་པར་གྱུར་ལ། དེ་ལ་ཆུའི་བྱ་བ་ཡང་
མཛད་དོ། །འོད་སྲུང་བསྟི་གནས་སུ་འཆག་པས་མཐོང་སྟེ། སྔོན་མེད་པའི་བཀོད་
མའི་ཆུ་འདི་ཅི་ཞེས་ཞུས་པས་དེའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་
དག་འཇོག་ལས་བཞེངས་ཏེ། རྫིང་བུ་ལག་པས་བརྐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྔར་གྱི་བཀོད་
མ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྫིང་བུ་ལ་སྐུ་ཁྲུས་མཛད་ཅིང་། དེའི་འགྲམ་ན་ཤིང་ཨ་རྫུ་ན་དྲང་

པོར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་རྫིང་ནས་བཞེངས་པར་བཞེད་པའི་ཚེ། ཨ་རྫུ་ནའི་ཡལ་

ག་རང་དུད་ཅིང་བྱུང་བ་ལ་ཕྱག་གིས་འཇུས་ཤིང་བཞེངས་སོ། །
དེ་ནས་འོད་སྲུང་འཆག་པས་ཨརྫུ་ནའི་ཡལ་ག་སྔོན་མ་དུད་པ་ལས་དུད་པར་
མཐོང་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ཏེ། ཤིང་འདི་ནི་ལག་
པས་བཟུང་བའི་ཨརྫུ་ན་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱགས་དར་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་ནའི་རས་དག་ཕྱག་ཏུ་སོན་པ་ན་དེ་བཀྲུ་བར་བཞེད་དེ། བཀྲུ་བའི་སྣོད་མེད་པ་ལ་
བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཀས་གནོད་སྦྱིན་དག་གིས་རི་བྲག་ཅིག་ནས་རྡོ་ལེབ་ཆེ་ལ་རིང་བ་

ཞིག་བླངས་ཏེ་ཕུལ་བའི་སྟེང་དུ་ཤ་ནའི་རས་རྣམས་ལེགས་པར་བཀྲུས་སོ། །ཡང་དེ་
འགྲེམ་པའི་གཞི་དགོས་པར་བྱུང་ནས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཀས་རྡོ་ལེབ་ཆེ་ལ་རིང་བ་

གཞན་ཞིག་ཀྱང་བླངས་ཏེ་དེ་ལ་ཤ་ནའི་གོས་ལེགས་པར་བཀྲམ་མོ། །འོད་སྲུང་འཆག་པ་ན་དེ་དག་མཐོང་སྟེ། སྔོན་མེད་པའི་རྡོ་ལེབ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་
གསོལ་བ་ན། སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། རྡོ་ལེབ་འདི་དག་ནི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

179

གནོད་སྦྱིན་གྱིས་བླངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ནི། དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་ཏེ་ཆུ་ཀླུང་ནཻ་རཱཉྫ་
ན་ཆེར་འཁྲུངས་ཏེ། མི་གང་ལྷག་པའི་དཔངས་ཙམ་གསར་དུ་རྒྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ནུབ་
གཅིག་ལ་ཆུ་གསར་དུ་ཟུབ་པ་ན། ནངས་པར་སྔ་བར་ཆུའི་སྟེང་ས་བུད་ཀྱིས་གང་བ་
བླ་གབ་མེད་པ་ལ་ཞབས་ཀྱིས་འཆག་པར་མཛད་དོ། །འོད་སྲུང་གིས་བསམས་པ།

དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ལ་ཆུས་གནོད་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྙམ་སྟེ། ཤིང་གཅིག་པའི་གྲུ་ལ་

ཞུགས་ཏེ་བཙལ་བ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མཐོང་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་གྲུར་འཇུག་གམ། འོད་སྲུང་འཇུག་གོ །དེ་ནས་གྲུའི་ནང་དུ་ཕེབས་ཤིང་ཇི་ལྟར་གྲུ་

ལ་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་གཤེགས། ཆུས་གོས་པ་མེད་ཅིང་ཆུ་ལ་
འཇུག་ཅིང་གཤེགས་པ་དང་། གྲུ་ཆུའི་གཏིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྟེང་དུ་འཕར་བ་ལ་སོགས་
དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆོ་འཕྲུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་
འདི་ནི་མཐུ་ཆེ་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་ལ་ཡ་མཚན་ཆེ་མོད་ཀྱི། བདག་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་
ནི་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྟེ་རྗེས་སུ་སློབ་པར་འདོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ནས་ཆུའི་འགྲམ་སྐམས་

སར་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ། འོད་སྲུང་ཁྱོད་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན། དགྲ་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའང་མ་ཡིན། དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་
ཡང་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་འདི་སྙམ་དུ། གཽ་ཏ་མ་འདིས་ནི་བདག་
གི་སེམས་མཁྱེན་ཏེ། བདག་འདིའི་སློབ་མར་བགྱིའོ་སྙམ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བདག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་
རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། བཀའ་སྩལ་པ། རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་འཁོར་ལ་ལྟོས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

180

ཤིགཁྱོད་ལྟ་བུའི་མི་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འཁོར་ལ་ལྟ་བ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ནས་འོད་སྲུང་རང་གི་བསྟི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་འཁོར་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། ཁོ་
བོ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ན་ཤེས་ལྡན་དག་ཅི་ལྟ་བུ་བྱེད། དེ་
དག་གིས་སྨྲས་པ། བདག་ཅག་གིས་ཅུང་ཟད་ཅིག་འཚལ་བ་དེ་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་
ལགས་ན། བདག་ཅག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་
རལ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཡང་གཞི་དང་འཁར་བ་དང་རིལ་པ་སྤྱི་བླུགས་དག་ཆུ་
ཀླུང་ནཻ་རཱཉྫ་ན་ལ་དོར་ཏེ་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་འོངས་པ་ན། ཐམས་ཅད་ཚུར་ཤོག་
གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་གི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆུས་ཁྱེར་བ་ཆུ་
ཀླུང་འོད་སྲུང་དང་། ག་ཡ་འོད་སྲུང་གྱིས་མཐོང་སྟེ། བདག་ཅག་གི་ཚངས་པ་

མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་གྲང་སྙམ་ནས་ལྟེང་
རྒྱས་འོད་སྲུང་རལ་བ་ཅན་འཚོལ་དུ་སོང་བ་ལས། དེས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཆོས་ཉན་པ་མཐོང་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། འོད་སྲུང་འདི་
མཆོག་ཡིན་ལ་དེ་མཆོག་མ་ཡིན་ནམ། ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་གྱིས་སྨྲས་པ། དེ་དེ་
བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསམས་པ། དགྲ་བཅོམ་པར་བཀུར་བ་འདི་ཡང་ལན་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་སྤྱན་སྔར་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཁས་བླངས་ན། བདག་ཅག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་སྙམ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཞུས་པས་འཁོར་ལ་རིག་པར་བྱ་དགོས་པ་སོགས་ནས་དེ་གཉིས་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་

ལྔ་བཅུ་རེ་དང་བཅས་པ་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་བར་སྔ་མ་དང་

འདྲའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རལ་པ་ཅན་སྟོང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་བཅས་པའི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

181

ཚོགས་དེ་ལྟེང་རྒྱས་སུ་ཇི་ཙམ་བཞེད་པར་བཞུགས་ནས། ག་ཡའི་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་

གཤེགས་ཏེ། ག་ཡ་མགོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་རི་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དུ་མའང་མཛད་དེ། དེའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་
གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པས་རལ་པ་ཅན་སྟོང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །

སོ་གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་བོས་བསུ་བ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་མི་རིང་བ་ཉིད་ན་

རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་གནས་ལྔ་ལ་སྨོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་། དེས་ཆོས་གསུང་པ་དང་། ཆོས་དེའང་
བདག་གིས་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལས་བསླབ་པ་ཡང་དག་ལེན་པ་ལ་སྨོན་པའོ། །དེའི་

ཚེ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་འཁོར་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་སྟེ་ནང་གི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་
མི་འགའ་ཞིག་ལྗོངས་ལྟ་ཞིང་སོང་བས། ག་ཡའི་རི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དགྲ་

བཅོམ་པ་སྟོང་དང་ཐབས་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་སྟོན་པའི་

གཟི་བྱིན་མཐོང་ནས། དེས་བློར་མ་ཆུད་ཅིང་ལོག་པར་སེམས་པས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་

ན་སོང་ནས་གནས་མ་ཡིན་པའི་དོགས་པས་བཟུང་སྟེ་ཕྲ་མ་སྨྲ་བར་བྱེད་ན་དེ་རྒྱལ་
པོས་བཟློག་གོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གནས་ལྔ་ལ་ལྷག་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྨོན་ཞིང་

སེམས་པར་གྱུར་ལ། ཡང་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་
ནས། གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་སྟོན་གྱི། དེ་ལ་ལྷས་བཀུར་སྟེ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་བ་རྒྱལ་པོའི་ཡིད་དུ་ཆེས་འཐད་པར་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

182

གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོས་ནང་མི་ཞིག་ལ་སྤྱན་འདྲེན་པར་བཀའ་བསྒོས་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་སྐུའི་དྲུང་དུ་བཏང་ཞིང་། དེས་རྒྱལ་པོའི་མིང་གིས་ཞབས་ལ་ཕྱག་བཙལ་
ཞིང་། གནོད་པ་ཆུང་ངམ་ཉམ་ང་བ་ཉུང་ངམ་འཚོའམ། སྤྱོད་པ་ཡང་ངམ། སྟོབས་དང་བདེ་བ་དང་སྐུ་ཉམས་དང་ལྡན་ནམ། རེག་པར་སྤྱོད་དམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་ན། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་མཆིད་རྣམས་གསོལ་བ་དང་། སྟོན་པས་ཀྱང་ཅང་མི་གསུང་

བར་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་ནངས་པ་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་ག་ཡ་

དང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བར་མཆོད་རྟེན་ལེགས་པར་རབ་གནས་ཀྱི་དྲུང་ཤིང་ཏང་བྲང་
གི་ཚལ་དུ་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་སོ། །དེ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་རང་ཉིད་ཤིང་རྟར་ཞུགས་

ཏེ་འཁོར་མང་པོས་བསྐོར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བལྟ་ཞིང་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་ཕོ་བྲང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་བ་ན། དེར་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ས་ལ་བྱིང་ངོ་། །བདག་
གིས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་སམ་སྙམ་དོགས་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་
ཀྱི་ལས་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་མོད། ལས་མཐུན་མང་པོ་བཙོན་ར་ན་འདུག་གི་དེ་རྣམས་
ཐོངས་ཤིགདེར་རྒྱལ་པོས་བཙོན་རྣམས་བཏང་ངོ་། །ཡང་འོངས་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་དབུ་རྒྱན་སྒོའི་ཡ་ཐེམ་ལ་ཐོགས་སོ། །ཡང་སྔར་བཞིན་དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་བསྡད་པ་
ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་མཐུན་མང་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་ལས་ཀྱི་མཐའ་བྱེད་དུ་བཅུག་འདུག་གི་དེ་རྣམས་སྤྲོན་ཞིགརྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་བཀུག་སྟེ་མཐར་གྱིས་
རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཤིང་རྟ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དང་། རྟ་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

183

བདག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སོང་སྟེ། བཞོན་པ་ལས་བབས་ནས་ཏང་བྲང་གི་
ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཞུགས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་མཚན་མ་ལྔ་པོ་དབུ་རྒྱན་དང་། གདུགས་དང་རལ་གྲི་དང་། རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པའི་ལྷམ་དང་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་

གྱི་རྔ་ཡབ་རྣམས་ཕུད་ཅིང་བཞག་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱག་བཙལ་ནས། བཙུན་པ། བདག་ནི་མ་ག་དྷཱའི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་སྦྱངས་གཟུགས་ཅན་སྙིང་

པོ་ལགས་སོ་ཞེས་གསོལ་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སྟན་ལ་འདུག་ཅིང་།

རྒྱལ་པོ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད། བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་ལ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ལ་
ལ་དགའ་བའི་གཏམ་གསོལ། འགའ་ཞིག་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ལྟ་ཞིང་འཁོད་དོ། །དེའི་

དུས་ན་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་ཀྱང་འཁོར་དེ་
ན་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ། ཅི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་འོད་སྲུང་གི་དྲུང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་དམ། འོད་སྲུང་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་སྙམ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་
ལས། སྟོན་པས་དེ་མཁྱེན་ཏེ། དོན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འོད་སྲུང་དང་ཞུ་ལེན་
འགའ་རེ་མཛད་ནས། བཀའ་སྩལ་པ། འོད་སྲུང་འཁོར་རྣམས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་ཅིག །

དེ་ནས་འོད་སྲུང་སྟན་གྱི་སྟེང་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་བཞིའི་ནམ་

མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་བྱེད་པ་དང་། འོད་འབྱིན་པ་དང་། ཡ་མ་ཟུང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་དག་བསྟན་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་ལུས་བཏུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ནི་བདག་གི་སྟོན་པ་ལགས་སོ། །བདག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་
ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐུན་འགྱུར་མཛད། ལྟེང་རྒྱས་འོད་སྲུང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

184

སྟན་ལ་འཁོད་པ་ན། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་ཞིང་དད་པ་སྟོབས་སུ་གྱུར་
པ་ན་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་དང་ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་སོགས་སྐྱེ་བོ་འབུམ་ཕྲག་དུ་
མས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་གྲོང་ཁྱེར་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འབྱོན་པར་ཞུས་པ་ལ་ཡང་ཅང་མི་གསུང་བར་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་
རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་རང་གནས་སུ་སོང་ཞིང་། ཇི་ཙམ་ན་དུས་ལ་བབ་
པར་མཁྱེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དང་ཉེ་བར་བྱོན་པ་རྒྱལ་པོས་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་འདྲེན་པར་
སྙམ་མནན་ནས། དེའི་ནངས་པར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་བདར་ཏེ་བསོད་
སྙོམས་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ་ནས། གསེར་གྱི་བྱ་མ་བུམ་བླངས་ནས་ཆུ་སྦྲེངས་ཤིང་། འོད་
མའི་ཚལ་བྱ་ཀ་ལན་ཏ་ཀ་གནས་པ་སྔར་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་བཞུགས་
པའི་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕུལ། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་ཉེ་བ་འོད་མའི་ཚལ་བྱ་ཀ་ལན་ཏ་ཀའི་ཀུན་

དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །

སོ་གསུམ་པ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་བསྟན་པ་ནི།

དེའི་ཚེ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཉེར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། པང་ནས་སྐྱེས་ཞེས་
བྱ་བ་མཽད་གལ་གྱི་བུ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན། གྲོང་ཁྱེར་ཅ་ཅོ་ཉུང་ཞིང་རྒྱུ་འགྲུལ་ཉུང་སྟེ་ཆེམ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

185

མེར་འདུག་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསམས་པ། ཨེ་མ་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱི་
དམག་ཚོགས་ཀྱིས་འཇིགས་པའམ། ཡང་ན་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དབང་ཆེ་བར་
གྲགས་པ་དག་གནས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་སྙམ་ནས། ནུབ་མོ་རྒྱུ་སྐར་ལ་བལྟས་པས་
འཇིགས་པ་ནི་མེད་པར་ཤེས་སོ། །ནངས་པར་དཔྲལ་རིས་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ཡུལ་
དུ་སོང་བ་ན། སྔར་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བོ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲང་བ་ལས་དེ་
ཉིན་གཅིག་ཀྱང་འབྲང་བ་མེད་དོ། །
དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གཉིས་པོ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་

པར་མཁྱེན་ཞིང་། དེའང་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འདུལ་བ་ཡིན་པས། འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་

བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གཉིས་པོ་ལ་སོམས་ཤིགདེས་ཀྱང་སྔ་དྲོའི་དུས་

སུ་སྤྱོད་ལམ་མཆོག་གིས་བསོད་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཐག་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཕྱིར་འོང་བའི་ཚེ་
དྲི་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྱ་བ་རྣམས་མགྱོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཉེར་རྒྱལ་སྔོན་ལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུས་འདུས་པའི་མདོ་ཞིག་ཏུ་
བསྒུག་ཅིང་འདུག་གོ །ཇི་ཞིག་ན་འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱིར་བྱུང་བ་ན། ཉེར་རྒྱལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་གང་ཡིན། གང་གི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་།
སུའི་ཆོས་ལ་དགའ། རྟ་ཐུལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ཁོ་བོའི་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དེའི་ཆོས་ལ་དགའོ། །ཉེར་རྒྱལ་གྱིས་
སྨྲས་པ། དགེ་སློང་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཅིགརྟ་ཐུལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ཆོས་རྣམས་གང་
དག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་གང་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

186

པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །དེ་སྐད་གསུང་བའི་ཚུལ་ཅན་དགེ་སྦྱོང་ཆེ། །དེའི་ཚེ་

ཉེར་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་རྟ་ཐུལ་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས། སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཡིན། །བསྐལ་མང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཏུ། །སྔོན་ཆད་མ་མཐོང་མ་
ཐོས་པ། །འཆི་མེད་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །གོ་འཕང་འདི་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ད་ལྟར་གང་དུ་བཞུགས། རྟ་ཐུལ་གྱིས་སྨྲས་པ། འོད་མའི་ཚལ་འདི་
ཉིད་ནའོ། །དེ་ནས་ཉེར་རྒྱལ་ཡང་པང་ན་སྐྱེས་ཀྱི་སར་སོང་ནས་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར་བརྡ་སྤྲད་དེ། སྔར་གྱི་ཚིགས་བཅད་དེ་བརྗོད་པས། པང་ན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་བར་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་རྣམས་ལ་རིག་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གཉིས་

པོ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་དང་བཅས་ཏེ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་ཞུགས་པ་ན།
འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་ཤིང་དྲུང་ན་བཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ། དང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱའམ། འོན་ཏེ་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་བྱ་སྙམ་པ་ལས། ཆོས་ཐོས་པ་ལ་ཐོག་མར་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་ནས་དང་པོར་རྟ་ཐུལ་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་སོ། །
སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་པ། རྒན་ནམ་ཡང་ན་བཞོན་ཡང་རུང་། །གང་ལས་ཆོས་ནི་རྣམ་ཤེས་པ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱག་བྱ་སྟེ། །བྲམ་ཟེ་གཙང་མས་མེ་བཞིན་

ནོ། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་བསྐོར་བའི་དྲུང་དུ་

འོང་བ་ན། སྐུའི་དྲུང་དུ་མ་ཕྱིན་གོང་སྟོན་པས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་གཟིགས་ཙམ་ནས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དུ་མ་མཛད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པའི་མཆོག་དང་།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

187

ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་སྔ་ཉིད་ནས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་དགྲ་
བཅོམ་པ་གཅིག་གིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་དེ། སྟོན་པ་དགོངས་ཡུལ་མཐའ་ཡས་པ། །སྐྱེ་
རྒུའི་དབང་པོ་ཁྱོད་མཐར་བྱོན། །བཅོམ་ལྡན་སྲིད་པ་མཐར་མཛད་པས། །གྲོགས་པོ་ཉེར་རྒྱལ་པང་ན་སྐྱེས། །དེ་ལྟར་འོངས་པ་གཟིགས་གྱུར་ནས། །འོད་མའི་ཚལ་དུ་མ་ཕྱིན་པར། །ཚོགས་མཆོག་དབུས་སུ་དེ་གཉིས་ནི། །འདི་གཉིས་ང་ཡི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི། །མཆོག་ཟུང་འགྱུར་ཞེས་ངེས་བསྟན་ཏེ། །གཅིག་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྡན་པའི་

མཆོག །གཅིག་ཤོས་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཡི། །མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་
མཛད། །ཅེས་སོ། །
དེ་ནས་ཉེར་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་
ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ལྔ་བརྒྱ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དགེ་སློང་དག་ཚུར་ཤོག་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཅིགཅེས་བཀའ་སྩལ་པའི་

མཇུག་ཁོ་ནར་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་ཙམ་དུ་གྱུར། ལག་ན་ནི་ལྷུང་བཟེད་དང་བྱ་མ་བུམ་ཐོགས། ལུས་ལ་ནི་ཆོས་གོས་རྣམ་པ་གསུམ་གཡོགས། སྤྱོད་ལམ་ནི་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་གྱུར་ཏེ།
དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚུར་ཤོག་བཀའ་སྩལ་པས། །དེ་
དག་མགོ་བྲེགས་ལུས་ལ་སྣམ་སྦྱར་གྱོན། །མོད་ལ་དབང་པོ་རབ་ཞི་གནས་གྱུར་

ཏེ། །སངས་རྒྱས་དགོངས་པས་ལུས་ཟུང་བཀབ་པར་གྱུར། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ་དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་མང་པོ་བསོད་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་སྐྱེ་བོ་མ་དད་པ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

188

དག་འདི་སྐད་ཅེས། སངས་རྒྱས་མ་ག་དྷཱ་དག་གི།གྲོང་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་

གཤེགས་པས། །ཡང་དག་རྒྱལ་བས་ཀུན་ཁྲིད་ན། །ཕྱི་ནས་ཅི་ཞིག་བཀྲི་བར་

བྱ། །ཞེས་ཟེར་བ་ན། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ལན་སྨྲ་བར་མ་ནུས་སོ། །ནངས་པར།
འདི་ན་དཔའ་ཆེན་བདེ་གཤེགས་དང་། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བཀྲི་མཛད་དེ། །ཐམས་
ཅད་ཆོས་ཀྱིས་བཀྲི་བ་ལ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་མི་བཟོད་བྱེད། །ཅེས་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་བྱས་པས་སྤོབས་པ་ལན་མེད་དོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ལོན་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་དྲུང་དུ་བསིལ་ཡབ་གཡོབ་ཅིང་འདུག་གོ །དེའི་ཚེ་

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་སེན་རིངས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་སེན་རིངས་ཀྱིས་
བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། ཤཱ་རིའི་བུས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལེན་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་ཐོབ་བོ། །
དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཁོ་ནར་མཽད་གལ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ལྔ་
བརྒྱ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་གྲངས་ངེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུའོ། །བདེན་པ་མཐོང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་
མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་ཐོགས་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས། གཞན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁོ་ནའི་འཁོར་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་མེད་དོ། །
དེར་དུས་ཅུང་ཟད་གཅིག་ལ་ཐོག་མའི་དགྲ་བཅོམ་པ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དང་།

མཆོག་ཟུང་གཅིག་གི་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་ལྗོངས་རྒྱུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

189

ཞིང་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་གཤེགས་ལ། རལ་པ་ཅན་སྟོང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། མཆོག་
ཟུང་གཅིག་གི་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ནི་སྟོན་པའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་ཆོས་ཉན་པའི་
ཕྱིར་འདུག་པས་ན། དེར་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཞེས་
གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་ཏུ་མ་ངེས་མོད། ཕྱིས་ཀྱང་སྟོན་པའི་སྐུ་དྲུང་
དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཤས་ཆེ་བར་གྲགས་སོ། །གང་གི་ཚེ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནས། དགེ་
སློང་གི་དགེ་འདུན་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་པས་གྲངས་
ངེས་པའི་ཚད་གཟུང་བར་དཀའ་བ་ཉིད་དེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་།
འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡང་རུང་སྟེ་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་པའོ། །

སོ་བཞི་པ་ཀླུ་ཨེ་ལའི་འདབ་བཏུལ་བ་ནི།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་ཀཱ་ཤིའི་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་ཏེ། དྲང་སྲོང་
སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ལྔ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ནགས་ཚལ་དང་འབྲོག་དགོན་པར་གནས་པ་རྣམས་སྡིག་སྦྲུལ་དང་གཅན་གཟན་དང་ཉི་

ལྷགས་དང་ཆར་པ་ལ་སོགས་པས་མི་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཁྱིམ་བདག་བཟང་
ལྡན་ནམ་དགེ་ལེགས་ཞེས་བྱ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་བྱས་ཏེ་ཕུལ་ལོ། །དེའི་གོང་དུ་
ཨེ་ལའི་འདབ་ཅེས་བྱ་བའི་ཀླུ་ཞིག་གིས་ལྕང་ལོ་ཅན་དུ་ཕྱིན་ནས་འདི་སྐད་དུ། རྒྱལ་

པོ་བདག་པོ་གང་ཞིག་ནི། །ཆགས་ན་རྡུལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །རྡུལ་མེད་ན་ནི་རྡུལ་
བྲལ་འགྱུར། །གང་གིས་འདིར་ནི་ཆགས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

190

གཉིས་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་རྩིག་
ལོགས་ལ་བྲིས་ནས་ཡོད་པ་ལས། གནོད་སྦྱིན་གསེར་འོད་ཞེས་བྱ་བས་བཀླགས་ཤིང་བློ་ལ་བཟུང་ནས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཨེ་ལའི་འདབ་ལ་གཏད་དེ།
འདི་ནི་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ན་དོན་སུས་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། གསེར་འབུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འདི་ཁྱེར་ལ་འདིའི་དོན་ཤེས་ན་གསེར་འདི་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་གྲོང་
ཁྱེར་དང་ཕོ་བྲང་ཀུན་ཏུ་སྐོར་ཤིགགལ་ཏེ་སྨྲ་བ་ཡོད་ན་གསེར་འབུམ་བྱིན་ཞིགམེད་
ན་ནི་གྲོང་ཁྱེར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོགས་ལ་གཞན་དུ་སོང་ཞིགཅེས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་
ཀླུ་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱིས་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས། དེ་གཉིས་ཐོགས་ཏེ་གྲོང་
ཁྱེར་མང་པོ་ཞིག་བསྐོར་ཀྱང་ལན་འདེབས་པ་མེད་པས་གྲོང་ཁྱེར་མ་ཡིན་པར་

བསྒྲགས་ཤིང་སྨད་ནས་མཐར་ཝཱ་རཱ་ན་སཱིར་སོང་ངོ་། །དེར་ཡང་ལན་སྨྲ་བ་མ་རྙེད་
ནས་སྨོད་པར་བརྩམས་པ་ལ་མི་རྣམས་ན་རེ། དགོན་པ་བ་རྣམས་ལ་དྲིས་ཤོག་ཟེར་
རོ། །དྲང་སྲོང་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱི་སློབ་མ་མི་བྱིན་དེར་འོངས་པ་དང་འཕྲད་ནས་ཞག་
བདུན་ནས་ལན་འདེབས་པར་ཁས་བླངས་ཏེ། མི་བྱིན་དང་ལྔ་སྡེ་འདྲིས་ཤེས་སུ་ཡོད་
པས་ལྔ་སྡེ་རྣམས་ལ་དྲིས་པ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་ཤིག་ཟེར་
རོ། །མི་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་སྔར་མ་ཐོས་པ་ལས། དེར་
ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་འདུག་པ་ལ། སྟོན་པས་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མཐོང་། རབ་ཏུ་
འབྱུང་བར་ཞུས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀླུ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པ་ལ་དམ་བཅས་
པའི་དོན་འདི་གྱིས་ལ། ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིགདེ་ནས་མི་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཚིགས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

191

བཅད་དེའི་དོན་དྲི་བ་ཞུས་ཤིང་། སྟོན་པས་ཀྱང་དོན་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་ནས་མི་

བྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཀླུ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོང་ནས་རྒྱས་པར་བརྗོད་པས། ཀླུ་
ཨེ་ལའི་འདབ་དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པར་ཤེས་ནས། རང་ཉིད་

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཆ་བྱད་དུ་སྤྲུལ་ནས་སྟོན་པའི་

སྤྱན་སྔར་སོང་བ་ན། འཁོར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཡིད་གཡེངས་
ཤིང་སྨོན་པར་བྱེད་པ་ན། སྟོན་པས་བཀའ་དྲག་པོ་ཕབ་སྟེ། ཁྱོད་རང་གི་ཆ་ལུགས་

ཀྱིས་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ན། བདག་ཅག་ཀླུ་རྣམས་ལ་དགྲ་མཆིས་སོ་ཞེས་
ཞུས་པས། གནོད་སྦྱིན་གྱི་དེད་དཔོན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཀླུ་ཨེ་ལའི་འདབ་ལ་གཞན་

གྱིས་གནོད་པ་སྲུངས་ཤིག་པར་བཀའ་བསྒོས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རང་
གཟུགས་སྦྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཇུག་མ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་རྡོ་འཇོག་ནས་འོང་ཡང་མགོ་བོ་ཝཱ་
རཱ་ན་སཱིར་སླེབ་པའི་ལུས་ཤིན་དུ་རིང་བ། མགོ་བོ་བདུན་པ་མགོ་བོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
ཤིང་ཨེ་ལའི་སྡོང་པོ་བདུན་བདུན་སྐྱེས་པ། འབུ་སྦྲང་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་གཙོས་པ་
ཞིག་བྱུང་ངོ་། །
དེར་འཁོར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྐྲག་པ་ལ་སྔར་ཁྱེད་རྣམས་གང་ལ་སྨོན་པར་བྱེད་པའི་གནས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པས། དེ་རྣམས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱོ་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
ལ། དེ་ནས་ཀླུ་དེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསླབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད་ཅིང་། མ་འོངས་
པ་ན་སངས་རྒྱས་བྱམས་པས་ལུང་སྟོན་པར་དབུགས་ཕྱུང་བས་ཀླུ་དེ་ཡང་མི་སྣང་

བར་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་མི་བྱིན་ཡང་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་བར་རྫོགས་ཏེ། དེ་ནི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

192

འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ནས་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་མི་རིང་བའི་དུས་གཞན་ཞིག་ན། སྟོན་པ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཡུལ་མ་ག་དྷཱར་བཞུགས་སོ། །

སོ་ལྔ་པ་འཕགས་རྒྱལ་འདུལ་བར་མངགས་པ་ནི།

དེའི་ཚེ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་མཱ་ལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་འཕགས་རྒྱལ་ན་རྒྱལ་པོ་
གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བ་ན། ཡུལ་དེར་ཡམས་ནད་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། སྔགས་མཁན་རྣམས་ཡམས་ནད་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཀྱང་རེ་
ཞིག་མ་ཞིའོ། །དེའི་ཚེ་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཁྱེན་ནས། འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་
ཡ་ན་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་རབ་སྣང་ལ་སོགས་པ་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདུལ་བར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་རྣམས་འཕགས་ཏེ་བྱོན་པ་ན། བར་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་ཉ་ཀུ་པ་ཛ་ན། སྔོན་འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་དང་མཛའ་བཤེས་སུ་གྱུར་པའི་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལ་བུ་མོ་གཟུགས་བཟང་བ་མིང་སྐྲ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
ཞིག་ཡོད་དོ། །དེའི་ཚེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་འོངས་བའི་གར་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞིག་
གིས་དེའི་སྐྲ་མཐོང་ནས་ཕ་བྲམ་ཟེ་ལ་སྐྲ་འདི་ང་ལ་ཚོངས་ཤིགགསེར་བ་ཎ་སྟོང་
འཇལ་ལོ། །བྲམ་ཟེས་ཚིག་དྲག་པོས་སྤྱོས་ཏེ་མ་བཙོངས་པ་ལས། ཕྱི་དེ་ཉིན་བྲམ་ཟེ་

རང་ཉིད་ཤིའོ། །དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་འཁོར་བཅས་འབྱོན་ནོ་ཞེས་བྲམ་
ཟེའི་ཆུང་མས་ཐོས་ནས། དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་དེའི་ཆུང་གྲོགས་ཡིན་ན། འདིར་འོངས་པ་ལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

193

མགྲོན་མཆོད་བྱར་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ། བུ་མོས་དྲིས་
པས་དོན་དེ་བཤད་པ་ན། འོ་ན་བདག་གི་སྐྲ་ཚོངས་ཤིག་བྱས་སོ། །དེར་ཡང་གར་
མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་དྲིས་པས། ད་ནི་མི་དགོས་མོད་འོན་ཀྱང་པ་ཎ་ལྔ་བརྒྱར་
འཚོང་ན་བླང་ངོ་ཟེར་རོ། །དེར་སྐྲ་བཙོངས་ཏེ་པ་ཎ་ལྔ་བརྒྱ་བླངས། འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བའི་མཆོད་པ་བཟང་པོར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་མོ་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ན། འཕགས་པས་སྐྲ་ཅན་ག་རེ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྤྱོད་ལམ་ཉམས་ཏེ་མཆིས་སོ་ཞེས་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསོལ་
ཏོ། །དེ་ནས་འཕགས་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྐྲ་ཅན་བོས་ཏེ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་
བཅུག །དེར་བྲམ་ཟེ་མོས་སྐྲ་ཅན་འདི་སུ་ལ་སྦྱིན་ཞུས་པས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་
འཚམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དྲིས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་གང་ལ་སྦྱིན་པ་དེ་ལས་སྦས་
པའི་རྒྱན་ལྔ་བརྒྱ། ཕྱིའི་རྒྱན་ལྔ་བརྒྱ། གྲོང་གི་མཆོག་ལྔ་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ་བྱོན་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པ་འཁོར་བཅས་གྲོང་ཁྱེར་
འཕགས་རྒྱལ་དུ་བྱོན་པའི་མོད་ཁོ་ན་ལ། ནད་གཏོང་བའི་མི་མ་ཡིན་ཤས་ཆེ་བ་དག་
རིང་དུ་བྲོས་ཏེ། ཡམས་ནད་ཀྱི་ཕྱེད་ཙམ་ཞིའོ། །གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་སྲུང་པས་ཆ་བྱད་སྔོན་མ་མཐོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ལྔ་བརྒྱ་གྲོང་ཁྱེར་འདིར་འོངས་པའི་མོད་ལ་ཡམས་ཀྱི་
ཕྱེད་ཞིའོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བས་རྒྱལ་པོ་དགྱེས་སོ། །བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་བདག་
ཅག་གིས་ཞི་བའི་ལས་བྱས་པའི་མཐུའོ་ཞེས་ཟེར། དེར་རྒྱལ་པོས་གླང་པོ་ཆེའི་བྲེས་

མི་གཙང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་སོགས་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། བྲམ་ཟེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

194

རྣམས་བོས་ཏེ་ཁ་ཟས་ངན་པ་དག་བསྟབས་སོ། །ཕྱིར་བྱུང་བ་ན། རྒྱལ་པོས་མི་ཞིག་

དོ་གལ་མེད་པར་ལྟར་བྱས་ཏེ། རྙེད་བཀུར་བཟང་ངན་འདྲིར་བཅུག་པས། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་ངན་དུ་སྨྲ། དགེ་སློང་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་པོས་ནི་བྱིན། ལེན་པ་
པོས་ནི་བླངས། འབྱུང་བ་རྣམས་ཚིམས་ཏེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱགས་བླངས་

སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྙད་དོ། །
ཡང་ནངས་པར་གནས་ཁང་གཙང་མར་སྡེ་གཉིས་ཀ་བོས་ཏེ་ཁ་ཟས་བཟང་
པོས་བསྟབས་ཤིང་། ཕྱོགས་གཞན་དུ་མི་གཞན་ཞིག་སྔར་ལྟར་འདྲིར་བཅུག་པས་
བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད། དགེ་སློང་རྣམས་ནི་སྔ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཟེར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟའི་བྲེས་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་སྔར་བཞིན་ཡང་ཡང་བརྟགས་

པས་དགེ་སློང་རྣམས་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་སྲེད་པས་ཟས་ངོ་ལ་ལྟ་
ཞིང་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ངོ་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས། ཡོན་གནས་མཆོག་ནི་དགེ་སློང་དུ་
ངེས་པ་རྙེད་པས་ཡང་ཡང་མཆོད་ཅིང་། ལན་ཅིག་བྲོ་གར་རྩེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ་
རྒྱལ་པོས་གླུ་གར་བཟང་ངན་དྲིས་པས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐོང་ཞིང་མ་ཐོས་སོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལ། ཆད་པས་གསོད་དགོས་པ་ལ་
ཐུག་པའི་མི་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་སྣུམ་གྱིས་ཁ་ད་ཆད་དུ་གང་བའི་གཞོང་པ་གཏད།
ཐིགས་པ་གཅིག་བོ་ཡང་གསོད་དོ་ཞེས་སྡིགས་ནས། བྲོ་གར་རྩེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་
ན་ཕར་ལམ་བྱས་ཏེ་འགྲོར་བཅུག་གོ །དེའི་རྗེས་སུ་གླུ་དང་རོལ་མོ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐོང་
ཞེས་འདྲིར་བཅུག་པས། བདག་ནི་གསོད་པས་འཇིགས་ཏེ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་
ཞེས་སོ། །དེར་འཕགས་པས་གསུངས་པ། འདི་ཚེ་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

195

འཇིགས་པས་བག་ཡོད་པའང་འདི་འདྲ་ན། དགེ་སློང་རྣམས་ཚེ་རབས་དུ་མའི་སྡུག་
བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པས་བག་ཡོད་ཀུན་ཏུ་སྲུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་གསུང་། དེ་ནས་
རྒྱལ་པོ་ལྷག་པར་ཡང་དད་དེ་འཕགས་པ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆེར་མཆོད་ནས། འཕགས་པ་ལ་མཆོད་པ་འདི་ལྟ་བུས་མཆོད་པ་གཞན་ཡོད་དམ། ཞེས་ཞུས་པས། འདི་ཙམ་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི། བུ་མོ་ཞིག་ལ་ཡོ་བྱད་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །རང་
གི་སྐྲ་པ་ན་ལྔ་བརྒྱ་ལ་བཙོངས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཚིམ་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྒྱལ་པོས་པ་ན་ལྔ་བརྒྱར་འདོམས་པའི་སྐྲ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་
ཡང་དཀོན་ནོ་སྙམ་སྟེ་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་རྣམས་སློང་དུ་བཏང་ནས། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་སྐྲ་
ཅན་མ་དེ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་བཙུན་མོར་བླངས་ཤིང་། སྦས་པའི་རྒྱན་ལྔ་བརྒྱ་ལ་

སོགས་པ་ཡང་མ་བྲམ་ཟེ་མོ་ལ་བྱིན་ནོ། །སྐྲ་ཅན་མ་འཕགས་རྒྱལ་དུ་ནམ་སླེབ་པ་ན་ཡམས་ནད་ཀྱི་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མོད་ལ་ཞི་བས་བཙུན་མོ་བ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་

སོ། །སྐབས་འདིར་འཕྲོས་དོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་མིན་ཡང་།

དེ་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་པའི་དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོས་ཕྲ་མེན་མ་མང་པོ་ཡང་
བསད། བྲམ་ཟེ་མང་པོ་དག་ལ་མཆོད་སྟོན་སྟེར་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཚོགས་པ་ལ། ཐོག་མ་ནས་བརྡ་སྦྱར་ཏེ་བྲམ་ཟེ་རེ་རེའི་རྒྱབ་ཏུ་གཤེད་མ་རེ་བསྡད་དེ། ཞོ་ལོང་ཞིག་ཅེས་
བརྗོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགོ་བཅད་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསད་དོ། །
དེར་དེའི་ནུབ་མོ་རྒྱལ་པོའི་རྨི་ལམ་དུ། ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་དང་། །ལོ་ནི་
བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རུ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འཚེད་རྣམས་ཀྱིས། །ནམ་ཞིག་
མཐར་ནི་ཕྱིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ས་བླའི་སྒྲ་དྲུག་དང་། འདི་ལ་སྙིང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

196

པོ་ཙམ་ཞིག་ལུས། །ཐམས་ཅད་གསོག་ཏུ་ཕྱུང་ཟིན་ཏེ། །རྒྱལ་བོ་སྲིན་དེ་སྙིང་པོ་

ལ། །དགའ་བ་མེད་པས་རེ་བ་བོར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བར་སྣང་གི་སྒྲ་དྲུག་ཀྱང་ཐོས། ལུས་ལ་ཙན་དན་དཀར་པོས་བྱུགས་པ་དང་། དམར་པོས་གཏོར་བ་དང་། མགོ་ལ་མེ་འབར་བ་དང་། མཆན་ཁུང་གཉིས་ནས་སྦྲུལ་རེ་འཕྱང་བ་དང་། རྐང་པ་
གཉིས་ལ་ཉ་མཁར་བ་རེ་ལྡག་པ་དང་། ངང་པ་གཉིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་དང་།

རི་ནག་པོ་ཞིག་མདུན་ནས་འོང་བ་དང་། ཆུ་སྐྱར་གྱི་མགོ་ལ་མི་གཙང་བ་འཐོར་བ་སྟེ་
རྨི་ལྟས་བརྒྱད་རྨིས་སོ། །ནངས་པར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། བཟང་བར་ཤེས་
ཀྱང་ལོག་པར་སྟོན་དགོས་སོ་སྙམ་ནས། མཆོག་ལྔ་བསད་པའི་ཁྲག་ལ་ཁྲུས་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་སྨྲས་སོ། །གཏམ་དེས་རྒྱལ་པོ་མ་མགུ་བ་ལ་ཞི་བས་བསྐུལ་ནས་
ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་ལ་ཞུས་པས། རྨི་ལམ་བཟང་གི་མ་འཇིགས་ཤིག་ཅེས་དབུགས་ཕྱུང་
ནས། ས་བླའི་སྒྲ་དྲུག་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་མེས་རིམ་པ་དྲུག་ཙམ་ཆོས་དང་མ་
ཡིན་པ་འདྲེས་པས་རྒྱལ་སྲིད་བྱས་ཏེ། དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་
བས་སྔོན་གྱི་ཚུལ་ལ་འགྱོད་དེ་སྨྲས་པའོ། །བར་སྣང་གི་སྒྲ་དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི། ཁྱོད་
ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་གདུང་སྙིང་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེར་སྲིན་བུས་ཟོས་ཟིན་པས་གདུང་

དེ་སྤོས་ཤིགགཉིས་པ་ནི་རྟ་རྫི་གཉེན་ལེན་གྱིས་བྱ་རོག་མོའི་སྒོ་ང་ཐམས་ཅད་བཏོན་པ་སྟེ་
ཕྱིན་ཆད་ཚང་འཇོམས་སུ་མ་འཇུག་ཅིགགསུམ་པ་ནི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་རྫིང་བུའི་

ཆུ་བསྐམས་ནས་ཆུ་སྐྱར་སྐྱོ་བ་སྟེ་རྫིང་ཆུས་ཁོངས་ཤིགབཞི་པ་ནི་རི་བོ་གཏུམ་ལྡན་
ནས་གླང་པོ་ཆེ་གཞོན་ནུ་ཞིག་བཟུང་འདུག་པས། དེས་ཕ་མ་ལོང་བ་དག་དྲན་ཏེ་རྩྭ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

197

མི་ཟ་ཆུ་མི་འཐུང་བར་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་སྟེ་དེ་ཐོང་ཞིགལྔ་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་རི་
དྭགས་ཅིག་བཟུང་བ་དེས་ཟླ་བོ་དྲན་པས་སྨྲས་པ་སྟེ་དེའང་ཐོང་ཞིགདྲུག་པ་ནི་ཁྱོད་
ཀྱིས་ངང་པ་ཅིག་བཟུང་བ་དེ་ངང་པ་གཞན་འཕུར་འགྲོ་བ་མཐོང་པས་ཡིད་སྐྱོ་བ་སྟེ་
དེའང་ཐོང་ཞིགརྨིས་ལྟས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་ལུས་འཕགས་ཀྱི་
རྒྱལ་བོས་བེའུ་རས་སྐྱེས་སུ་བསྐུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ས་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་བོས་ལྭ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་ཞིག་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཡ་བ་ནའི་རྒྱལ་པོས་གསེར་གྱི་ཕྲེང་
བ་ཞིག་དང་། བཞི་པ་ནི་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བོས་རལ་གྲི་ཟུང་ཞིག་དང་། ལྔ་པ་ནི་སིང་

གཱ་ལའི་རྒྱལ་པོས་ནོར་བུའི་ལྷམ་ཟུང་ཞིག་དང་། དྲུག་པ་ནི་བ་ག་ལའི་རྒྱལ་པོའི་རྟ་
གཉིས་དང་། བདུན་པ་ནི་ཀ་ལིང་ཀའི་རྒྱལ་པོའི་གླང་པོ་ཆེའི་གཙོ་བོ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་
བསྐུར་བའི་ལྟས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཞག་བདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། བརྒྱད་པ་ནི་ཁྱོད་དང་ཞི་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །
འོན་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ངན་སེམས་མ་སྐྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པས་
རྒྱལ་པོ་སྲོག་རྙེད་པ་བཞིན་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་རྣམས་བསྒྲུབས།
ཞག་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱང་སླེབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དད་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་དང་པོ་བེའུ་རས་ཡུག་ཆེན་འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་ལ་ཕུལ། གཞན་མཆོག་ལྔ་ལ་ཅི་འདོད་ཁྱེར་ཞེས་འདམ་དུ་བཅུག་པས། བཙུན་མོ་ཞི་བས་གསེར་ཕྲེང་། བཙུན་མོ་སྐྱ་
སེངས་བུ་མོ་སྒྲོལ་མས་ལྭ་བ། སྲས་གཞོན་ནུ་བ་ལང་སྐྱོང་གིས་རྟ་གཉིས། བློན་པོ་
གསོས་པས་རལ་གྲི། བྲམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་གྱིས་ལྷམ་འདམས་སོ། །གླང་པོ་ཆེ་ནི་

རྒྱལ་པོ་ཉིད་ལའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རབ་སྣང་གིས་འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་དགེ་འདུན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

198

དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཕུལ་ཡང་བཞེས་སུ་མ་གནང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱེད་ཕུལ་ཡང་བཞེས་སུ་མ་གནང་། ལོངས་སྤྱོད་
དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་མཆོག་འབུལ་བར་ཞུས་པ་ལ། ཀཱ་ཏའི་བུས་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་ཤིང་། སྟོན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་།

མཉན་ཡོད་ནས་བཀའི་གནང་བ་སྩལ་བ། ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ནས་ལྷའི་རྣ་བས་གསན་ཏེ་ཞུ་བ་
ཞུ་ལན་མཛད་དོ། །སྐྱེ་བོ་ཕྱི་རབས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིན་བདག་གི་
ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་གནང་གི་གང་ཟག་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་གྲོང་དང་ཞིང་ངོ་། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོག་ནི་བ་ལང་དང་མ་

ཧེ་དང་། ར་ལུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་རྒྱལ་པོས་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ལོ། །
དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངའི་དགེ་བསྙེན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་
འདུན་ལ་ཐོག་མར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་མཆོག་རབ་སྣང་ངོ་ཞེས་ལུང་
བསྟན་ཞིང་། བཤོས་འབུལ་བའི་མཆོག་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ། གནས་མལ་འབུལ་
བའི་མཆོག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན། གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པའི་མཆོག་ཁྱིམ་བདག་བཟང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་མཆོག་ལྔ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཡིན་ཞིང་། ཉེ་བའི་མཆོག་ལྔ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་
འདམ་བུ་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཆོད་པ་དང་། གླང་མོ་བཟང་
ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཉིན་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཅུ་ཆོད་པ་དང་། རྔ་མོང་རྒྱ་མཚོའི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

199

རྐང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིན་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་བདུན་ཅུ་ཆོད་པ་དང་། རྟ་གོས་མགྲིན་ཞེས་

བྱ་བ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཆོད་པ་དང་། འཕར་མ་བ་སྟེ་ཕོ་ཉ་བ་ཁྭ་ཏ་
ཞེས་བྱ་བ་ཉིན་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ཆོད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་

ཉན་ཐོས་ཐེག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གྲོང་ཁྱེར་འཕགས་རྒྱལ་དུ་སྟོན་པས་དངོས་སུ་
ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་བས། འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་དེར་
མངགས་པ་ཉིད་སྟོན་པ་དངོས་ཀྱི་མཛད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
ཆེ་བའི་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་བཀོད་དོ། །

སོ་དྲུག་པ་ཁྱིམ་བདག་མེ་སྐྱེས་བཙས་པ་ནི།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་ཏེ། དེ་ན་ཁྱིམ་བདག་རབ་
བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཆེས་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པ་ལ་ལྷག་
པར་དད་པས་གནས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྟོན་པ་ཁྱིམ་དེར་བསོད་སྙོམས་ལ་གཤེགས་པ་
ན། ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཆུང་མ་མངལ་སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པ་ལ། སྟོན་པས་འདི་ལ་བུ་

ཕོ་བཙའ་ཞིང་རིགས་གསལ་བར་བྱེད། ལྷ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ་ངའི་

བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན། དེར་ཁ་ཟས་མཆོག་གིས་ལྷུང་བཟེད་བཀང་སྟེ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ལོ། །
སྟོན་པ་ཕྱིར་གཤེགས་པ་ན། དེར་གཅེར་བུ་པ་དག་བདག་ཅག་གི་ཡོན་
བདག་འདི་གཽ་ཏ་མས་ཁ་དྲངས་སོ་སྙམ་དེར་སོང་སྟེ་དྲིས་པས་སྔར་བཞིན་བཤད་པ་
ན། གཅེར་བུ་པ་དེ་དག་གིས་རྡོ་རྒྱུས་བླངས་ཏེ་རྩིས་བཏབ་པས་བདེན་པར་ཤེས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

200

མོད། འདི་བདེན་པར་ལུང་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་ན་འདི་དག་དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་ལ་
ལྷག་པར་དད་པ་སྐྱེར་འོང་སྙམ་ནས་དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། བུ་ཕོར་བཙའ་བ་དང་།
རིགས་གསལ་བར་བྱེད་ཟེར་བ་ནི་བདེན་ཏེ། གསལ་བ་ནི་མེ་ཡིན་པས་བཙས་ནས་
མི་རིང་བར་ཁྱིམ་མེས་འཚིག་གོ །ལྷ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་མྱོང་བ་ནི་མི་བདེན་ཏེ་ལྷའི་

དཔལ་འབྱོར་མིས་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་བདེན་ཏེ་དེས་
བཟའ་རྒྱུ་མེད་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མི་

བདེན་ཏེ། རེ་ཞིག་གཽ་ཏ་མ་ཉིད་ལའང་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་ན་དེའི་ཉན་ཐོས་ལ་ལྟ་ཅི་
སྨོས། དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་རབ་བཟང་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། ཆུང་མ་ལ་མངལ་འཇིག་

པར་བྱེད་པའི་སྨན་བྱིན་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པས་གནོད་པ་མེད་
ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕན་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར། མའི་དཀུ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་མཉེས་པས་ཀྱང་གཡས་
གཡོན་དུ་ཕན་ཚུན་བྲོས་ཏེ་འགྲོ་ཞིང་། བུད་མེད་དེས་ཆོ་ངེས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ན། ཁྱིམ་
མཚེས་ཀྱིས་དྲིས་པས་བུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་ངེས་བཏབ་པ་ན་གཞན་གྱིས་ཚོར་གྱིས་དོགས་ཏེ་ནགས་ཚལ་དབེན་པར་སོང་ནས་བུད་མེད་དེའི་དཀུ་

གཉེས་པ་ཐལ་ཆེས་ཏེ་བུད་མེད་དེ་རང་ཤི་བ་ན། ཕུང་པོ་ཁྱིམ་དུ་ཁྱེར་ཏེ་རབ་བཟང་གི་ཆུང་མ་ཤིའོ་ཞེས་བྱས་ནས་ཡང་དུར་ཁྲོད་བསིལ་བའི་ཚལ་དུ་བསྐྱ྄ལ་ལོ། །
དེར་གཅེར་བུ་པ་དག་དགའ་སྟེ། ད་ནི་གཽ་ཏ་མས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོག་ཏུ་མ་
བབ་པོ་ཞེས་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་དེ།
ཞལ་གྱི་སྒོ་ལས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་ཏེ་ལས་གཉིས་མཛད་དེ་ཞལ་ཉིད་དུ་ཐིམ་མོ། །རྒྱུ་
ཞུས་པས། དེང་དུར་ཁྲོད་དུ་གཤེགས་དགོས་ཀྱི་དགེ་སློང་དག་ཆོས་གོས་ལོངས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

201

ཤིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལྷ་མི་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་བསྐོར་ཏེ་
དུར་ཁྲོད་བསིལ་བའི་ཚལ་དུ་གཤེགས་སོ། །ལམ་ཁ་ན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཞིག་དང་།
རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཞིག་གཏམ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ལས། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ན་རེ། གཽ་ཏ་
མའི་ལུང་བསྟན་བརྫུན་པར་མ་གྱུར་གྲང་། རྒྱལ་རིགས་ན་རེ། གཟའ་དང་སྐར་མའི་

ཚོགས་ཆེན་ས་ལ་ལྷུང་ཡང་སྲིད། །ས་འདི་རི་ཐང་ནགས་བཅས་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཡང་
སྲིད། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ནི་སྐམ་པར་འགྱུར་སྲིད་ཀྱི། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྫུན་
གསུང་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་མིན། །

དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཁྱེའུ་དེས་
ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིགས་བཅད་བྱས་སོ། །སྟོན་པ་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱོན་པ་ཐོས་ནས་
རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱང་དེར་འོངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟན་ལ་བཞུགས་ནས་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་པ་གཅེར་བུ་པས་མཐོང་ནས་ཁྱིམ་བདག་རབ་བཟང་ལ་བོས་ཏེ། སྐལ་ཆད་དེ་ད་དུང་མ་ཤིའོ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་ཆུང་མའི་རོ་མེ་ལ་བསྲེགས་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚིག་ཀྱང་ལྟོ་བའི་ཉེ་སྐོར་དེ་
ཡུན་རིང་དུ་མ་ཚིག་གོ །ཇི་ཞིག་ན་དེ་བརྡོལ་ཏེ་མེ་ཏོག་པདྨ་ཆེན་པོ་བྱུང་ལ་པདྨ་དེའི་

སྙིང་པོ་ལ་ཁྱེའུ་ལྟ་ན་སྡུག་པ་ཞིག་འདུག་གོ །དེར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཤིང་

གཅེར་བུ་པ་རྣམས་གདོང་སྨད་དེ་འདུག་གོ །
སྟོན་པས་ཁྱིམ་བདག་ལ་གཞོན་ནུ་ལོང་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། དེ་གཅེར་
བུ་པའི་གདོང་དུ་ལྟ་ཞིང་འདུག་པ་ལ། གཅེར་བུ་པས་ཁྱོད་ཉིད་ཚིག་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་སྨྲས་པས་མ་བླངས་སོ། །སྟོན་པས་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་གསོས་ལ་གཞོན་ནུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

202

ལོང་ཞིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བས། དེས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མེ་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་བླངས་པ་ན་མེས་གནོད་པ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ། ཙན་དན་ས་མཆོག་གི་རེག་པ་ལྟར་བསིལ་བ་

སྔར་མ་མྱོང་བའི་བདེ་བའི་རེག་པ་མྱོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་ལ་ཁྱེའུ་
ལོང་ཤིག་ཅེས་བྱས་ན། དེ་གཅེར་བུ་པའི་གདོང་དུ་ལྟའོ། །གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ན་རེ།
འདི་བླངས་ན་ཁྱིམ་འཚིག་ལ། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང་སྲོག་དང་འབྲལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བས་དེས་མ་བླངས་སོ། དེ་ནས་སྟོན་པས་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་ཁྱེའུ་འདི་ལོང་ཞིག་ཅེས་
བཀའ་སྩལ་པས་རྒྱལ་པོས་བླངས་ཏེ། མིང་མེ་སྐྱེས་ཞེས་བཏགས་སོ། །
དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུས་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་
བསྟན་པས། ཕལ་ཆེར་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་བར་ལ་བཀོད་
དོ། །དེ་ནས་མི་སྐྱེས་མ་མ་བརྒྱད་ལ་གཏད་ཅིང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱེད་བསྲིངས་

པ་ལས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཞང་པོ་ཡུལ་གཞན་ནས་འཁོར་ཏེ་འོངས་
པས་སྔར་གྱི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་པོར་ཐོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱེའུ་སྤངས་འདུག་པ་ད་ལེན་ན་ལེགས། མི་ལེན་ན་དེང་ནས་གཉེན་དུ་མི་བརྩི་ལ། རབ་ཡིག་ཀྱང་འདོར། ངའི་
སྲིང་མོ་བསད་པའི་དྲིལ་ཡང་སྒྲོག །རྒྱལ་པོ་ལའང་ཞུས་ཏེ་ཆད་པ་ཆེན་པོ་གཅོད་དོ་ཞེས་སྡིགས་པས། དེ་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་གཞོན་ནུ་བདག་ལ་ཞུའོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས། སྟོན་པས་ཀྱང་བཀས་གནང་སྟེ། གཞོན་ནུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན། གླང་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་ཕའི་ཁྱིམ་དུ་བཏང་ངོ་། །དེ་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་པའི་ཕྱིས་རབ་བཟང་ཤི་
ནས་མེ་སྐྱེས་ཁྱིམ་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ལྷའི་འབྱོར་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

203

ནོ། །

སོ་བདུན་པ་འབར་བའི་ཕུག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་བརྒྱད་ཁྲི་དང་

བཅས་པ་བདེན་པ་ལ་འགོད་པར་བཞེད་ནས་འོད་མའི་ཚལ་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ།
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་ཨ་མྲའི་ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་བྱང་། རི་ལུས་

འཕགས་ཀྱི་དབང་པོའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་གཤེགས་ནས་མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་
ཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་དབང་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། བདེ་
སོག་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་བུད་མེད་རྣམས་དང་། གྲོགས་པོ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་ཟུར་ཕུད་
ལྔ་པ་འཁོར་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་འཕགས་ཀྱི་རི་ལ་འོངས་ནས། རབ་ཏུ་བལྟས་ན་སྐུ་ལས་འཕྲོས་པའི་མེ་དཔུང་གི་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་དེ་དྲུང་
དུ་བསྙེན་པར་མ་ནུས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་བགྲོས་ཏེ། ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་དྲི་ཟ་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཻ་ཌུཪྱའི་པི་ཝང་བླངས་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྐུལ་ལོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཤིང་དབང་པོའི་བྲག་ཕུག་དེར་ལྷ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་འཁོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས། བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་དག་དེར་འོངས་ཤིང་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
པས་མཆོད། བར་དེར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཞུ་ལན་མང་དུ་མཛད་དེ། བརྒྱ་
བྱིན་མགུ་བས། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། །གང་ཟག་ཁྱོད་ཀྱི་ཟླ་མ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

204

མཆིས། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ལ་འདུད། །སྐྱེས་མཆོག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། དེ་ནས་སྟོན་པས་ཆོས་བཤད་པ་དེས་བརྒྱ་བྱིན་ལྷའི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཅས་པ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་
བ་སྐྱེས་ཏེ། གནས་དེར་སྟན་དེ་ལ་འཁོད་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་མཇུག་ཐོག་
ཁོ་ནར་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཚེ་འཕོས་ཤིང་། འཕོས་མ་ཐག་སླར་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བརྒྱ་

བྱིན་དུ་སྐྱེས། དེ་ལྟར་འཕོས་ཤིང་སྐྱེས་པ་ནི། མིག་འཛུམ་པ་དང་མི་སྣང་བར་གྱུར་
པའི་རེག་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་རང་ཉིད་དང་བདེ་སོག་
མ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་དང་དྲི་ཟ་དེ་དག་སྐྱབས་
སུ་སོང་ཞིང་། བསླབ་པའི་གནས་ལྔ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ལན་གསུམ་དུ་ཕྱག་བྱས་ཞིང་། ལན་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་བྱས་
ནས་མདུན་གྱིས་ཕྱོགས་པས་ཕྱི་ནུར་དུ་སོང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མིག་ལམ་དུ་མི་

མཐོང་བའི་སར་ཕྱིན་པ་ན་སླར་ཡང་ཕྱག་བྱས་ཏེ་མི་སྣང་བར་སོང་ངོ་། །

སོ་བརྒྱད་པ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི།

དེའི་ཚེ་མཉན་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་རང་གི་བུ་དྲུག་གི་

ཁྱིམ་ནི་ཕུག་ཟིན། བུ་བདུན་པ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་མནའ་མ་ལེན་ཞིང་ཁྱིམ་འབུབས་
པའི་དོན་དུ་གངས་རིའི་གླང་པོ་བརྒྱ། རྟ་བརྒྱ། གསེར་གྱི་རྒྱན་བརྒྱ། དྲེའུའི་ཤིང་རྟ་

བརྒྱ། ཐོ་གར་ཡུལ་གྱི་བུ་མོ་བརྒྱ་རྣམས་མནའ་མའི་རིན་དུ་ཁྱེར་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་
གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་གསལ་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་སུ་བསྐུར་རྒྱུའི་གངས་ཅན་གྱི་གླང་པོ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

205

ཆེ་བརྒྱ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འོངས་
ཏེ། མནའ་མའི་ཕ་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཁྱིམ་དུ་ནུབ་མོ་འདུག་པ་ལས། ཁྱིམ་བདག་དེ་
ནངས་པར་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲང་པར་འདོད་པས་ནམ་གྱི་གུང་ལ་ལངས་ཏེ། གཡོག་འཁོར་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟའ་བཅའ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟ་
གོན་བྱེད་པ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་མཐོང་སྟེ། ཁྱེད་ཅི་བག་མ་གཏོང་ལེན་བྱེད་དམ། ཚོང་པའི་ཚོགས་ལ་སྟོན་མོའམ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་སྤྱན་འདྲེན་སོགས་དྲིས་པས། དེ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་
གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་འདྲེན་ནོ་ཟེར་བ་ན། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་
གྱིས་བ་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་པ་ན།
དེས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་པས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཤིན་ཏུ་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་གང་ན་བཞུགས། ཞལ་ལྟ་བར་རུང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། དུར་ཁྲོད་བསིལ་བའི་ཚལ་ན་བཞུགས་ཏེ། འདིར་བྱོན་པ་ན་ང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་དང་ལྡན་
པས་ཅུང་ཟད་ཉལ། ཡང་གཉིད་སད་པ་ན་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དྲན་པའི་མཐུ་ལས་

མཚན་མོའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ནམ་ལངས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་
མཐོང་། དེར་ལངས་ཏེ་ལྷོ་སྒོའི་ཕྱོགས་ནས་འགྲོ་བའི་ཚེ། ཕོ་ཉ་བ་རྒྱུ་འགྲུལ་གྱི་དོན་
དུ་སྒོ་ཕྱེ་བ་དང་འགྲིགས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོན་པ་ན་ནམ་མ་ལངས་ཏེ་མུན་པར་འདུག་གོ། །དེར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་གྲང་སྙམ་སྟེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

206

སླར་ལྡོག་པར་འདོད་པ་ལ་སྒོ་དེར་གནས་པའི་ལྷས། ཕྱོགས་དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་བསིལ་
བའི་ཚལ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་སྣང་བས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས། རྟ་བརྒྱ་
དང་ནི་གསེར་རྒྱན་བརྒྱ། །དྲེའུའི་ཤིང་རྟ་བརྒྱ་དང་ནི། །སྣ་ཚོགས་ནོར་གྱིས་སྤུང་པ་
ཡི། །རྒོད་མ་ཡི་ནི་ཤིང་རྟ་བརྒྱ། །གོམ་པ་གཅིག་གཅིག་བོར་བ་ཡི། །བཅུ་དྲུག་ཆར་

ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་སླར་མི་ལྡོག་ཅིང་འགྲོ་བར་བསྐུལ་བས། ཁྱོད་སུ་ཞིག་དྲིས་
པས། ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་རྙིང་པ་བྲམ་ཟེ་སྦྲང་རྩིའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ།
མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལ་དད་ཅིང་ཤི་བས་ལྷར་སྐྱེས་ནས་ལྷོ་སྒོ་འདིར་གནས་སོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །
དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཏེ་བསིལ་བའི་ཚལ་དུ་སོང་སྟེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ན་ཞབས་འཆག་པར་མཛད་པར་མཐོང་ནས་སྙུན་དྲིས་པས། གང་ཞིག་འདོད་པས་མ་གོས་ལ། །ཟག་མེད་རབ་ཏུ་རྣམ་གྲོལ་བ། །མྱ་
ངན་ཡོངས་འདས་བྲམ་ཟེ་ནི། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བདེ་བར་མནལ། །ཞེས་སོགས་
བཀའ་སྩལ་ཏེ། ནང་དུ་བྱོན་ནས་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་གིས་ཀྱང་

ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་ཉིད་དུ་

བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་ནས་དགེ་བསྙེན་དུ་གྱུར། དེར་ཞུས་ལན་ཅུང་
ཟད་མཛད་ནས། ཁྱིམ་བདག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་གཤེགས་ཤིག་དང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་

བསྙེན་བཀུར་བགྱིའོ། །བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་དམ། གསོལ་བ་
མ་མཆིས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། གང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་པ་དེར་དགེ་སློང་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

207

རྣམས་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་དང་གནས་པར་སེམས་སོ། །གསོལ་བ། བདག་གིས་ཅི་

ནས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིག་གོ །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅང་མི་གསུང་བས་

གནང་ངོ་། །

སོ་དགུ་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་བཞེངས་པ་ནི།

དེ་ནས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་རང་གི་བྱ་བ་སྒྲུབ་
དགོས་པ་རྣམས་གྲུབ་པ་ན། སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་འོངས་ནས། བདག་
ལ་དགེ་སློང་གཅིག་གྲོགས་སུ་སྩལ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་

བུས་འདུལ་བར་མཁྱེན་ནས་བཀའ་གནང་ངོ་། །འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཡང་ནངས་

བར་བསོད་སྙོམས་སྤྱད་ཅིང་གནས་མལ་མ་ཁོས་སུ་ཕབ་ནས། མཉན་ཡོད་ཀྱི་
ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས། ཁྱིམ་བདག་གིས་ཀྱང་ཚུར་ལམ་མཉན་ཡོད་ཀྱི་འཁོར་
གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་འོངས་པ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ས་གཞི་ལ་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་
ཀུན་དགའ་ར་བ་ནི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ངོ་། །རྒྱལ་བུ་
རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་སྤུན་ཟླར་གྱུར་བ་ཞིག་གོ །དེ་
ནས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས། ཀུན་དགའ་ར་བ་བདག་ལ་སྩོལ་ཞིགདེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་ལགས། ཞེས་
སྨྲས་པ་། རྒྱལ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ལན་གསུམ་དུ་བསློངས་པས་གསུམ་པ་ལ་
རྒྱལ་བྱེད་ན་རེ། ཀུན་དགའ་ར་བ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་ཁེབས་པར་གཤིབས་ཀྱང་ང་མི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

208

གཏོང་ངོ་། །ཟས་སྦྱིན་གྱིས་སྨྲས་པ། གཞོན་ནུ་ཀུན་དགའ་ར་བའི་རིན་ཐང་ནི་བཅད་

ཟིན་གྱིས་གསེར་གྱིས་གསེར་ལོང་ཤིག །དེ་ནས་དེ་གཉིས་རིན་ཐང་བཅད་མ་བཅད་

ལ་རྩོད་པར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་ཞལ་ལྕེ་གཅོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གན་དུ་སོང་བ་ན། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་
རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཞལ་ལྕེ་གཅོད་པའི་མི་བཞིར་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་ནུ་རིན་
ཐང་བཅད་ཟིན་གྱི་གསེར་ལོང་ཤིག །ཀུན་དགའ་ར་བ་འདི་ཁྱིམ་བདག་གིས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་བས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱིས་ཐབས་མ་རྙེད་དོ། །དེ་ནས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་གསེར་བསྐྱས་ཏེ་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ས་གཞི་

ཐམས་ཅད་ལ་བཀྲམས་ན། ཕལ་ཆེར་ཁེབས་ཀྱང་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་མ་ཁེབས་པར་
མཐོང་ནས། དེ་དང་འཚམ་པའི་གཏེར་ཞིག་གང་དུ་ཡོད་བསམས་ཤིང་ཕྱོགས་
རྣམས་སུ་བལྟས་པ་ན། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱིམ་བདག་འགྱོད་པ་སྐྱེས་ན་གསེར་སླར་ལོངས་ཤིག །ཀུན་དགའ་ར་བ་ནི་ང་ཉིད་ཀྱིའོ། ཁྱིམ་བདག་གིས་དོན་དེ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ན། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱིས་བསམས་པ། ཀྱེ་མ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡིས་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཆེད་དུ་ནོར་འདི་སྙེད་ཅིག་གཏོང་ན།
བདག་གིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱའོ་སྙམ་ནས། འོ་ན་གསེར་མ་བཀྲམ་པའི་ས་ཕྱོགས་
འདི་བདག་ལ་བྱིན་ཅིག །བདག་གིས་ཀྱང་སྒོ་ཁང་བརྩིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བགྲོས་
ནས་ཁྱིམ་བདག་དང་གཞོན་ནུ་ཡང་བློ་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པར་བྱས་པ་ན། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་འདུས་ཏེ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས། ཀྱེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་བགོ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

209

བཤའ་བྱས་ཟིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མའི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཡིན་ལ། ངེད་ཅག་གི་ནི་

མཉན་ཡོད་ཡིན་ན། གཽ་ཏ་མའི་ཕྱིར་ཁྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་མ་རྩིགས་ཤིག །ཅེས་ཟེར་
བ་ལ་ཁྱིམ་བདག་གིས་དེ་རྣམས་ལ། ཁྱེད་ཅག་གྲོང་ཁྱེར་བགོ་བཤའ་བྱས་སྲིད་ཀྱང་།

ངའི་ནོར་ཁྱེད་ཅག་གིས་མ་བགོས་པས་རང་གང་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྩིག་གོ །དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་སྔར་བཞིན་གླེང་བ་ལ།
ཁྱིམ་བདག་གི་གཤགས་ཀྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་མུ་ཅོར་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་ཞིང་

གཙུག་ལག་ཁང་ཅི་དགར་རྩིག་ཏུ་མི་གཞུག་གི །གཽ་ཏ་མའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོག་དེ་
དང་ནུས་པ་འགྲན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ན་རྩིགས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བས།
ཁྱིམ་བདག་གིས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་ཞུས་པས། མུ་སྟེགས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་

བའང་ཡོད་ལ། དེ་དག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་རག་ལས་པར་ཡང་མཁྱེན་ནས་
ཁྱིམ་བདག་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཞག་བདུན་ནས་སོ། །
དེས་མུ་སྟེགས་རྣམས་ལ་བརྗོད་པས། དེ་རྣམས་གྲོས་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་ནུས་པ་
མི་སྟོན་པར་ཕྱི་དུས་འདེབས་པ་ནི་ཡང་ན་ནི་འདི་འབྲོས། ཡང་ན་ནི་ཕྱོགས་འཚོལ་
ཏེ། བྲོས་ན་ནི་དེར་ཟད་པས་རེ་ཤིག་བདག་ཅག་ཀྱང་ཕྱོགས་འཚོལ་ལོ་ཞེས་ཐམས་
ཅད་བཀྲམ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གི་རིམ་པ་བགྲང་ཞིང་ཙབ་ཙབ་པོར་ཕྱོགས་འཚོལ་བ་ལས།
ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མིག་དམར་ཞེས་བྱ་བ་མིག་འཕྲུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྙེད་
ནས་གྲོགས་བཅོལ་ལོ། །དེ་དག་ཏུ་ཉིན་རེ་བཞིན་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་
ཡང་འདུས། ཞག་བདུན་ལོན་པ་ན་ས་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པར་སྟན་བཤམས།
འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང་ཞལ་འཛུམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

210

ནས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་གཟིགས་སོ། །དེ་ནས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་དང་
ལྟད་མོ་བའི་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུས་པ་ན། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མིག་དམར་གྱིས་ཤིང་ས་

ཧ་ཀཱ་ར་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་སྤྲུལ་པས། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་རླུང་དམར་དང་ཆར་
དྲག་པོ་བཏང་ནས་ཤིང་རྣམས་རྩ་བ་ནས་བཅག་ཅིང་བཏོན་ལ་གཏོར་རོ། །ཡང་

པདྨའི་རྫིང་བུ་སྤྲུལ་པ་ལ། གླང་པོ་ཆེ་མང་པོ་སྤྲུལ་ནས་དཀྲུགས་ཤིང་བརྫིས་ལ་ལྷག་

མ་མེད་པར་བྱས་སོ། །སྦྲུལ་མགོ་བདུན་པ་བཏང་བ་ལ། མཁའ་ལྡིང་མང་པོ་སྤྲུལ་ནས་དྲངས་ཤིང་ཟོས་སོ། །མཐར་དེས་རོ་ལངས་རྦད་པ་ན། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་རོ་
ལངས་ལ་ཕུར་བུས་བཏབ་བོ། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ་རོ་ལངས་བཏང་བ་ལ་ཕ་རོལ་
པོས་ཕུར་བུས་བཏབ་ན། གཏོང་བ་པོ་ཉིད་གསོད་པ་ཡིན་པས་རོ་ལངས་སླར་ལྡོག་སྟེ་མིག་དམར་ལ་སོགས་པ་མུ་སྟེགས་རྣམས་བདས་པས། དེ་དག་འཇིགས་སྐྲག་

ནས་མགོན་སྐྱབས་གཞན་མེད་དེ། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་
འཕགས་པས་ཕུར་བུ་ཕྱུང་བ་ན་རོ་ལངས་ཞི་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མིག་
དམར་དད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དགྲ་བཅོམ་
པའི་བར་དུ་གྱུར་ཏོ། །
འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་འཁོར་ཚོགས་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་ཇི་
ལྟ་བར་ཆོས་བསྟན་པས་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་།

སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་གཞོལ་པར་གྱུར་ཏོ། །ད་དུང་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་མུ་སྟེགས་ཅན་མང་པོ་དག་གླགས་ལྟ་ཞིང་སྐབས་འཚོལ་
བར་འདོད་ནས། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ཏེ་སྨྲེ་སྔགས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

211

འདོན་བཞིན་བདག་ཅག་གླ་མི་བྱ་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ཏུ་ཆུག་ཅིག །ཟེར་བ་ན་
ཁྱིམ་བདག་གིས་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་བཅུག་
པ་ན། ལན་ཅིག་དེ་དག་ལས་བྱེད་པའི་ཉེ་ལོགས་ཤིང་དྲུང་ཞིག་ན་འཕགས་པ་ཤཱ་

རིའི་བུ་འཆག་ཅིང་བཞུགས་སོ། །དེར་སྐྱེ་བོ་གཞན་མེད་པའི་སྐབས་ཤིག་མུ་སྟེགས་
དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འགགས་ཏེ་ཤིང་ལ་དཔྱངས་ནས་བཀྲོང་བར་
བསམས་ཏེ་ཐག་པ་ཐོགས་ཤིང་དྲུང་དུ་འོངས་ཏེ་མཐའ་བསྐོར་བ་ན། འཕགས་པས་ལས་བྱེད་པའི་རྒྱབ་མི་གྱད་སྟོབས་པོ་ཆེའི་ལུས་ཅན་ལྕགས་དབྱུག་ཐོགས་པ་མང་
པོ་སྤྲུལ་ཏེ། མུ་སྟེགས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་བདས་ཤིང་བརྡུང་བ་སོགས་སྡིགས་པའི་

ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་འཕགས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ་བས་བདེ་བར་སོང་། དེར་དེ་དག་དད་པ་སྐྱེས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ལ། ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱུང་
ནས་མི་རིང་བར་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་དོ། །
དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐིག་འདེབས་པའི་ཚེ། ཐིག་སྐུད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་
ནས་ནི་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཟུང་། གཅིག་ཤོས་ནས་ནི་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་
གྱིས་བཟུང་སྟེ་ཐིག་དང་པོ་བཏབ་པ་ན་འཕགས་པ་འཛུམ་པ་མཛད་དོ། ཁྱིམ་བདག་
གིས་དེའི་རྒྱུ་དྲིས་པས། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་གནས་སུ་ཡང་གསེར་གྱི་ཁང་པ་དཔག་ཚད་བཞི་བཅུ་པ་གྲུབ་བོ་ཞེས་གོ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཐིག་གཉིས་པ་བཏབ་པས་

གསེར་གྱི་ཁང་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
དབུས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་བཅུ་དྲུག་གིས་

བསྐོར་བ་དང་མཐའ་ཁང་ཕྲན་དྲུག་ཅུས་བསྐོར་བ། ཕྱི་རོལ་ར་བ་དང་བཅས་པ་ཡོ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

212

བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱས་ཤིང་། གཞོན་ནུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོ་ཁང་ལེགས་པར་ཚང་བར་གྱུར་ཏོ། །

བཞི་བཅུ་པ་མཉན་ཡོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་པར་འདོད་དེ། ཁྱིམ་
བདག་གིས་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉི་མ་རེར་བཤུལ་སོ་
ཇི་ཙམ་རེ་འབྱོན་ཞེས་དྲིས་པས། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ཏེ་རྒྱང་
གྲགས་བཅུའི་ལམ་དུའོ། །དེ་ནས་མཉན་ཡོད་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བར་དུ་ཞག་
མལ་བརྩིས་ནས་ཞག་ས་རེ་རེར་སྦྱིན་གཏོང་གི་ཁང་པ་རེ་ཡང་བརྩིགས། གཞན་
དུཡང་དུས་དང་ཐུན་ཚོད་སོ་སོའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་བཞགརྟ་བབས་དག་ཀྱང་བརྩིགས། གདུགས་ཚོད་གསོལ་བའི་མི་དག་ཀྱང་བཞགལམ་རྣམས་ཆག་ཆག་
བཏབ་ཅིང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན། མི་ཞིག་ཕོ་ཉར་མངགས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་སྤྱན་འདྲེན་པར་བཏང་། དེས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་ཞིང་སྟོན་པའི་ཞབས་

ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕེབས་པས་གསོལ་ལོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ། རྒྱལ་

བོའི་ཁབ་ནས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་བར་གྱི་ལྗོངས་རྣམས་རྒྱུ་ཞིང་། ཁྱིམ་བདག་གིས་གུས་

པས་བཤམས་པའི་མཆོད་ཡོན་སྦྲེངས་པའི་གནས་རྣམས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དུལ་བ་འཁོར་དུལ་བ། ཞི་བ་འཁོར་ཞི་བ། གྲོལ་བ་འཁོར་གྲོལ་བ།
དབུགས་བྱིན་པ་འཁོར་དབུགས་ཕྱིན་པ། རྣམ་པར་དུལ་བ་འཁོར་རྣམ་པར་དུལ་བ།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

213

དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཁོར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཉི་མ་འོད་ཟེར་སྟོང་གིས་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ། སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་འགྲོ་
ཤེས་པ་དང་འདྲ་བ། འོད་འདོམ་གང་བ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། ཁྱིམ་བདག་
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་སོགས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། ལྷ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཞབས་འབྲིང་བྱས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོའི་ཐེམ་པ་ལ་ཞབས་བཞག་མ་ཐག་ཏུ་ས་ཆེན་
པོ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ། ནམ་
མཁའ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕབ་ཅིང་རོལ་མོའི་སྒྲ་བསྒྲགས། ས་མཐོ་
དམན་ཅན་རྣམས་ནི་མཉམ་པར་གྱུར། གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དང་ཁྱུ་མཆོག་རྣམས་ནི་
སྐད་འབྱིན། རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་སྣོད་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་རང་སྒྲ་འབྱིན།
ལོང་བས་མིག་ཐོབ། འོན་པས་སྒྲ་ཐོས། ལྐུགས་པས་སྨྲ་ནུས། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དག་དབང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། ཆང་དང་དུག་གིས་མྱོས་པ་དང་ཕན་
ཚུན་མཁོན་པ་རྣམས་ཞི། སྦྲུམ་མ་རྣམས་བདེ་བར་བཙས། བཙོན་དུ་བཅིངས་པ་

རྣམས་ནི་ཐར། ནོར་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནོར་རྙེད་དོ། །
འདི་ལྟ་བུའི་ཡ་མཚན་གྱི་ཆོས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་

པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་ཡ་མཚན་ནར་མ་སྣ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་

ནོ། །འདི་ནི་གོང་འོག་ཏུ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་རྒྱལ་པོའམ་ཁྱིམ་བདག་ལ་སོགས་
པས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། སྔར་མ་བྱོན་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དུ་བྱོན་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱིམ་བདག་གིས་བཞེངས་པའི་གཙུག་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

214

ལག་ཁང་དུ་བྱོན་ཏེ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་གདན་བཤམས་པ་ལ་
བཞུགས་སོ། ། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཉེ་དུ་འཁོར་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་
པས་བཀུར་བསྟི་དང་བཅས་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གསེར་གྱི་བྱ་མ་བུམ་ཐོགས་
ནས་ཆུ་སྦྲེངས་པ་ལས་བྱ་མ་བུམ་ནས་ཆུ་འབབ་ཏུ་མ་བཏུབ་བོ། །
དེ་ནས་བདག་གིས་ལས་མ་ལེགས་པ་བྱས་སམ་སྙམ་ནས་མི་དགའ་བ་ལ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཕུལ་བ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གཞན་
དུ་ཆུ་སྦྲེངས་ཤིག །དེར་སྦྲེངས་པས་ཆུ་བྱུང་ངོ་། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་

ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་དུས་ཁྱིམ་བདག་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་
པ་དང་། གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་ཁྱིམ་བདག་རྒྱས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་ལ་ཁྱིམ་བདག་མཆུ་དང་། འཁོར་བ་འཇིག་ལ་ཁྱིམ་བདག་སྲིད་སྦྱིན་དང་། གསེར་ཐུབ་ལ་
ཁྱིམ་བདག་ཕུར་བུ་དང་། འོད་སྲུང་ལ་ཁྱིམ་བདག་ཆུ་སྟོང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཕུལ། མ་འོངས་པ་ན་བྱམས་པ་ལ་ཁྱིམ་བདག་ནོར་བཟང་དུ་གྱུར་ཏེ་འབུལ་ལོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །
འདིར་ཆུ་སྦྲེང་བ་ནི་འཕགས་ཡུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཏེ། བཟའ་བཏུང་མ་
ཡིན་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གང་ལའང་ཆུ་གཙང་སྦྲེང་བ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ཡང་

གཙུག་ལག་ཁང་འབུལ་བའི་བརྡ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་གང་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་

བརྗོད་དགོས་པས། སྐབས་དེར་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱིས་བསམས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་གསུང་པ་ན། བདག་གི་མིང་ཐོག་མར་སྨོས་ཏེ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

215

གསུངས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་སྟོན་པས་མཁྱེན་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་
འདི་ནི་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་བྱེད་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་སྒོ་ཁང་རིན་པོ་
ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ །

ཞེ་གཅིག་པ་གསལ་རྒྱལ་དད་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི།

དེ་ནས་ཞག་མང་པོ་མ་ལོན་པའི་དུས་ཤིག་ན། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ན་བཞུགས་པར་ཐོས་ནས་རང་ཉིད་

འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་སོང་། ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་
ནས་དེས་སྨྲས་པ། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་གསུང་པར་གྲགས་ན། དེ་དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་ལ་རྫུན་གསུང་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་མ་ལགས་སམ། བཀའ་སྩལ་པ།
མ་ཡིན་ཏེ་ང་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །གསོལ་པ། རེ་ཞིག་རྒན་ཞིང་རྒན་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་
བྲམ་ཟེ་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་མི་འཆེ་ན། ཤེས་ལྡན་གཽ་
ཏ་མ་འཁྲུངས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་གསར་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ།
ཞེས་ཞུས་པ་ན། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རྒྱལ་རིགས་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་
དང་། །དེ་བཞིན་བྲང་འགྲོ་མེ་དང་ནི། །དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་དེ་ལ། །བློ་དང་ལྡན་
པས་བརྙས་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་གཞོན་ནུ་དཔེའི་མདོ་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་བས།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

216

རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་ནས་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་གཏུགས་ཏེ་
སོང་ངོ་། །
དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་གྲོང་
ཁྱེར་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཕྱོགས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་དབྱར་གནས་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་ལོ་ཕྱི་མ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བར་
མཛད་དོ། །

ཞེ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་སྡེ་ནི།

དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ཡང་དག་པའི་དད་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ། ལྷ་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་བརྙེས་ནས་བདུད་རྩིས་འགྲོ་བ་ཚིམ་པར་མཛད་དོ་ཞེས་འཕྲིན་ཡིག་ཕུལ་བས། རྒྱལ་པོ་
ཟས་གཙང་གིས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ཕོ་ཉ་ཞིག་བཏང་བ། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་གཟི་བྱིན་
གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས་དེ་
ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཕྱིར་མ་འོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕོ་ཉ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པ་

ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བཏང་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཕྱིར་མ་ལྡོག་པས་
འཕྲིན་ལས་སྐྱེལ་བ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལག་པ་འགྲམ་པ་ལ་གཏོད་དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་པ་ལ། མདུན་ན་འདོན་གྱི་བུ་འཆར་ཀས་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས། གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་སྔོན་དཀའ་བ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

217

སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཏམ་ཁྱེར་ནས་འོང་ན། ད་ལྟ་བདུད་རྩི་ཐོབ་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་གནས་པའི་ཚེ་འཕྲིན་སྐྱེལ་བ་བཏང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྡོག་འོང་བ་མེད་པས་སོ། །དེ་ནས་འཆར་ཀས་ལྷ་དོན་དེ་ལ་བདག་འགྲོའོ། །རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་ཀྱང་དེའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐོང་ནས་དེར་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་བདག་སླར་ངེས་པར་འོང་ངོ་བྱས་ནས། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
འཕྲིན་ཡིག་བྲིས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་བཟུང་ནས་སུ། ཁྱོད་ནི་

བདག་གིས་ཆེར་བསྐྲུན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་མེ་རབ་འབར་བཞིན་དུ། །རྒྱལ་བ་ལྗོན་ཤིང་

ལ་བསྡད་ན། །ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་མ་ཡི། །ཡལ་ག་ལྕུག་མ་འཕེལ་གྱུར་ན། །གཞན་ནི་

བདེ་བས་དགའ་བར་གྱུར། །བདག་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྐལ་པར་ལྡན། །གཞན་ཡང་གང་
གིས་ཁྱོད་ནི་ལྗོན་ཤིང་ལྕུག་ཕྲན་མཚུངས་ཙམ་ན། །བདག་གི་བུ་ནི་འདི་ཡིན་སྙམ་

ནས་ཆུང་ནས་བསྐྲུན་བསྐྲུན་ཏེ། །བུ་གཅིག་ཡུལ་མི་མང་པོས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་
སྤྱད་ཐོབ་ན། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་འབྲས་བུ་མི་སྟེར་ཁྱོད་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད། །གང་ཚེ་ཐོག་མ་
བལྟམས་པ་ན། །ཉིད་དོན་བསྒྲུབས་ནས་གཉེན་རྣམས་ནི། །ཤིན་ཏུ་ཆེ་དང་ཕན་
གདགས་ཞེས། །ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་བཅས་མཛད་ནས་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞི་གནས་དེ་བརྙེས་
ན། །བདག་དང་གཉེན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཐུགས་བརྩེས་རྗེས་སུ་བཟུང་མཛོད་དེ། །གཤེགས་པར་དགོངས་པ་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་སོ། །
དེ་ནས་འཆར་ཀས་ཞུ་འཕྲིན་གྱི་ཡི་གེ་ཁྱེར་ཏེ་སོང་བ་ལས་ཞག་བདུན་
མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིན། སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་ཞུ་བའི་ཡི་གེ་

ཕུལ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་གིས་བཞེས་ཏེ་བཀླག་པར་མཛད་ནས་མཐའ་ཞིག་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

218

ཏུ་འཇོག་པར་མཛད་དོ། །འཆར་ཀས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱར་མི་

བཞུད་དམ། བཀའ་སྩལ་པ་འགྲོའོ། །དེ་སྔོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ལྷག་པར་འདྲིས་པས་གལ་ཏེ་མི་བཞུད་ན་བདག་གི་མཐུས་བཀྲིའོ། །ཞེས་ཅི་བརྟོལ་དུ་གསོལ་བ་ལ།
གང་སྲེད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྱོད་ཡུལ་མཐའ་ཡས་མངའ་བ་དེ་སུ་ཞིག་གིས་བཀྲི་བར་

ནུས། ཞེས་གསུངས། དེས་གསོལ་པ། བདག་འགྲོ་སྟེ་ཟས་གཙང་མ་ལ་རིག་པར་

བགྱིའོ། །སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་
ཞིག །གསོལ་བ། རྒྱལ་པོ་ལ་སླར་འོང་བར་དམ་བཅས་ན་ཇི་ལྟར་བགྱིད། སྔོན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་གྱིས་ཤིག །

དེ་ནས་འཆར་ཀ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་གཏད་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་

བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དག་བསྟན་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
སྤྱན་སྔར་སོང་བ་ན། བཀའ་སྩལ་པ། འཆར་ཀ་ཁྱོད་སོང་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་གྱ་ཚོམ་དུ་མ་འགྲོ་བར་སྒོར་སྡོད་ལ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་འོངས་སུ་ཞེས་རྗོད་ཅིགགལ་ཏེ་
ནང་དུ་བྱོན་ཟེར་ན་འཇུག་པར་བྱའོ། །དགེ་སློང་གཞན་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དོ། ཅེས་སྨྲོས་ཤིག །དོན་གྲུབ་ཀྱང་ཆ་བྱད་འདི་འདྲའམ་ཟེར་ན་འདྲའོ། ཁྱོད་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཏུ་མ་སྡོད་ཅིགགཞོན་ནུ་ཡང་མི་བཞུགས་སམ་ན་མི་བཞུགས་སོ། །གང་དུ་
བཞུགས་ཟེར་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དུའོ། །དེ་ཅི་འདྲ་ཟེར་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་རྣམ་པ་
བྲིས་པ་སྟོན་ཅིགའབྱོན་ནམ་ཞེ་ན་འབྱོན་ནོ། །དུས་ཇི་སྲིད་ན་འབྱོན་ཞེ་ན་ཞག་བདུན་
ལོན་ནས་སོ་ཞེས་རྗོད་ཅིག །དེ་ནས་འཆར་ཀ་སེར་སྐྱར་འགྲོ་བའི་དུས། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་སེར་སྐྱར་སླེབ་པ་ན། འཆར་ཀ་སངས་རྒྱས་ལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

219

ལྷག་པར་དད་པ་སྐྱེས་སོ། །དེས་ཀྱང་སྟོན་པས་ཇི་སྐད་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར། ཕོ་བྲང་
གི་སྒོ་དྲུང་དུ་བསྡད་ནས་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་འོངས་སོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར། དགེ་སློང་གཞན་
དག་ཀྱང་ཡོད་དམ། ཤེས་ལྡན་དག་ཡོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་སྨྲས་པས་ནང་དུ་བྱོན་ཅིགདེར་འཆར་ཀས་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྔར་གྱི་ཚུལ་རྣམས་
རྒྱས་པར་བསྙད་དོ། །གཞོན་ནུ་ཡང་ཆ་བྱད་འདི་འདྲའམ། ལྷ་འདི་འདྲའོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་བརྒྱལ་ཞིང་ས་ལ་འགྱེལ་བ་ཙན་དན་གྱི་ཆུས་བཏབ་ནས་སླར་གསོས་པས། གཞོན་ནུ་དུས་ཇི་སྲིད་ན་འབྱོན་གསུང་། དགུང་བདུན་
ལོན་ནས་སོ། །ཞུས་སོ། །དེ་ནས་ཟས་གཙང་གིས་བློན་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་

དང་ཕོ་བྲང་བྱི་དོར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་བ་དང་། འཆར་ཀས་སྨྲས་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ནི་ཕོ་བྲང་དུ་མི་བཞུགས་ཏེ་དབེན་པའམ་གཙུག་ལག་ཁང་དུའོ། །རྒྱལ་པོས་
གཙུག་ལག་ཁང་ཅི་འདྲ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། འཆར་ཀས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་རྣམ་པ་རི་
མོར་བྲིས་པ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཉ་གྲོ་དྷར་དེ་འདྲ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། ས་བདག་རྣམས་ནི་ཚིག་གིས་ནི། །ལྷ་རྣམས་བསམ་པས་འགྲུབ་པར་

འགྱུར། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི། །སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་ཐམས་ཅད་

འགྲུབ། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁང་བཟང་ཆེན་པོ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཅུ་དྲུག་
དང་། ཁང་མིག་དྲུག་ཅུ་དང་། རྭ་བ་སྒོ་ཁང་རྟ་བབས་དང་བཅས་པ་ཡོ་བྱད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་ཞག་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གྲུབ་བོ། །སྐྱེད་མོས་ཚལ་རོ་
ཧི་ཀ་དང་། ཚངས་པས་བསྐོར་བར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱས་སོ། །
སྟོན་པའི་སྐུ་དྲུང་ནས་འཆར་ཀ་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་མི་རིང་བ་ཁོ་ནར་སྟོན་པས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

220

མཽང་གལ་གྱི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱར་ཡབ་སྲས་གདན་འཛོམ་པར་འགྱུར་གྱི། གང་དེ་བལྟ་བར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་གོས་ལོང་ཞིག །ཅེས་
གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་མཉན་ཡོད་ནས་སེར་སྐྱའི་བར་དུ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་པས་ལམ་བར་དུ་དགུང་ཞག་བདུན་
མཛད་དེ། བདུན་པ་ལ་ཆུ་བོ་རོ་ཧི་ཀའི་འགྲམ་དུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ནངས་པར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་ཆུ་ཀླུང་གི་འགྲམ་ནས་ཉ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་བར་

ལམ་ཐམས་ཅད་བྱི་དོར་བྱས་ཤིང་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན། ས་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་
ཞིག་ཏུ་སྟན་དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་སོ། །བསུ་བའི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་སྦྱར་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཤིང་རྟ་དཀར་ལ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྟ་ཡང་དཀར་བ།
དེ་ལ་གནས་པའི་མི་གོས་དང་ལྷམ་དང་ཐོད་སོགས་ཆ་བྱད་མཐའ་དག་དཀར་བ་དང་
བ་དན་ཡང་དཀར་བ། ཡང་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་སེར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དམར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སྔོ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཁྲ་བོ་དག་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་གླང་པོ་ཆེ་རྒྱན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་དང་། རོལ་མོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། གར་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་བཀོད་དོ། །
དེ་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱང་ཆུ་ཀླུང་ལ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེར་སྟོན་པས་དགོངས་པ། གལ་ཏེ་འདིར་ཞབས་ཀྱིས་གཤེགས་ན་ཤཱཀྱ་ང་
རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ནས་ཁ་ཟེར་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་མཛད་པར་བརྩམས་སོ། །དེར་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་བསྐུལ་ནས་ཕྱོགས་དེར་ཡོངས་སུ་འདུས་པར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

221

གྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་དད་པས་འོངས། ཁ་ཅིག་ནི་ཡ་མཚན་སྐྱེས། ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་
གཉིས་སུ་གྱུར། ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བ་སོགས་རྐྱེན་འཇུག་ཚུལ་ཐ་དད་པ་
དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཕལ་ཆེར་ཆོས་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་གོ །དེ་
ནས་སྐྱེ་བོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་སྟེང་གི་

བར་སྣང་ལ་མངོན་པར་འཕགས་ནས། ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། བཞེངས་པ་དང་། འཆག་པ་དང་། མནལ་བར་མཛད། སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་སྤྲོ། སྐུ་སྨད་ནས་མེ་འབར་ཞིང་སྐུ་སྟོད་ནས་ཆུའི་རྒྱུན་གྲང་མོ་འབབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་

གོ་ལྡོག་པ་དང་། གློག་དང་། སྤྲིན་དང་། སྒྲ་དང་། ཆར་འབབ་པ་དང་། མེ་འབར་བ་
དང་། གསལ་བ་དང་། ལམ་མེར་འདུག་པ་སྟེ་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཕྱོགས་བཞིར་

བསྟན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་བསྡུས་ནས། ཤིང་ཏ་
ལ་བདུན་སྲིད་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ནས་ཚུར་གཤེགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་དག་ཏ་
ལ་དྲུག་སྲིད་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ནས་འབྱོན་ནོ། །
རིམ་པ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཏ་ལ་ཉིས་སྲིད་ཙམ་དང་། དགེ་སློང་དག་
ཏ་ལ་གཅིག་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲེང་བདུན་ཙམ་གྱི་
ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ཙམ་ན། དགེ་སློང་རྣམས་མི་འགྲེང་དྲུག་ཙམ། དེ་བཞིན་དུ་

སྦྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་གང་ལྷག་ཙམ་ནས་ཕེབས་པ་ན། དགེ་སློང་རྣམས་ས་
གཞི་ལའོ། །དེར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་མང་པོས་ལང་ལོང་དུ་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་འཆར་ཀས་བརྡ་སྤྲད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཏུད་ནས་ཕྱག་མཛད་དོ། །བློ་གྲོས་ཡངས་པ་ཁྱོད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

222

ལ་འདི་དང་ནི། །ཀུན་སྤྱན་ཞབས་ལ་ལན་གསུམ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །བལྟམས་པའི་ཚེ་ན་
ས་ནི་གཡོས་པ་དང་། །ཛམྦུའི་གྲིབ་མ་སྐུ་ལས་མ་འདས་པའོ། །
དེ་ནས་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཡབ་ཀྱིས་སྲས་ལ་ཕྱག་མཛད་པ་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཅེས་མ་
དད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་ངས་ད་སྡོད་ཁོ་ན་ཕྱག་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ཁོ་ནར་
བལྟམས་པའི་དུས་ས་གཡོས་ཤིང་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཛམྦུའི་གྲིབ་མས་སྐུ་ལུས་
མ་བཏང་བའི་སྐབས་སུའང་ཕྱག་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་
ཚོགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བཞུགས་
ཁྲི་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བསམས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་རྒྱལ་
སྲིད་ཀྱི་འབྱོར་པའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་བཞུགས་པ་ལས། ད་ལྟར་འདོད་པ་
སྤངས་པས་འོ་བརྒྱལ་བར་བཞུགས་སོ་སྙམ་ནས་མིག་མཆི་མས་གང་ཞིང་ཞུས་པ།

གཞལ་མེད་ཁང་གི་གནས་རྣམས་སུ། །ཡབ་ཀྱི་ཁབ་ན་བཞུགས་པ་ལས། །དགོན་པ་
འཇིགས་དང་བཅས་རྣམས་སུ། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་འབའ་ཞིག་བཞུགས། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མི་ཡི་བདག་པོ་གང་དུ་ནི། ཁྱིམ་གྱི་འཆི་བ་ལས་གྲོལ་
པ། །འཕགས་པ་ཡི་ནི་གནས་པ་བཅུས། །ཐུབ་པ་རྣམས་ནི་གནས་པར་མཛད། །ཅེས་
གསུངས། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཞུ་བ་ཞུ་ལན་མང་དུ་མཛད་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ཞུ་བ་ཞུས་པའི་ལན་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡང་སྲས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཆོག་བརྙེས་པར་མཁྱེན་ནས་ལྷག་པར་ཡང་དགྱེས་ཤིང་། སྟོན་པས་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་ཏེ་ཆོས་བསྟན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

223

པས་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་བུ་ཟས་དཀར་ལ་སོགས་པ་ཤཱཀྱ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་གིས་བདེན་
པ་མཐོང་ངོ་། །
དེའི་ཚེ་ལྷས་བྱིན་ཁྲོ་བས་ཀུན་ནས་ཆེར་བསླངས་པའམ་དཀྲིས་པས། གལ་

ཏེ་འདི་འདྲ་བའི་སྒྱུ་མ་ཤེས་ན། བདག་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱ་
བ་ཞིག་ཟེར་བ་ལ། ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལ་ལས་སྡིགས་ཤིང་ལ་ལས་གཞམས་ཏེ་
བཟློག་པས་ལྷས་བྱིན་ཅང་མི་སྨྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནངས་པར་ཡང་ཚངས་པས་བསྐོར་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་རྒྱལ་བུ་བྲེ་བོ་ཟས་ལ་སོགས་པ་
ཤཱཀྱ་དྲུག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ཡང་ནངས་པར་རོ་ཧི་ཀ་ཞེས་
བྱ་བའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཆོས་གསུངས་པས་རྒྱལ་བུ་བདུད་རྩི་ཟས་ལ་སོགས་པ་
ཤཱཀྱ་ལྔ་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །ཉི་མ་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ལྷས་བྱིན་སྔར་
སྐད་ཟེར་ཞིང་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་བཟློག་གོ །དེ་ལྟར་ན་ཉིན་ཞག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ལྷ་
དང་མིའི་སྐྱེ་བོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་
མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷའི་གཙོ་བོ་རྣམས་སུ་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་། སྡིག་པའི་ལས་སྤངས་པ་སོགས་
རང་རང་གི་སྐལ་པ་དང་འཚམ་པར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ཐོབ་སྟེ། འཁོར་དེ་དག་
ཕལ་ཆེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་གཞོལ་བ། ཆོས་ལ་འབབ་པ། དགེ་འདུན་ལ་བབ་པར་བཀོད་དོ། །
དེ་དག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བདེན་པ་མ་མཐོང་སྟེ། བདག་གི་བུ་ཁོ་ན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

224

མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེའོ་སྙམ་ཤིན་ཏུ་དྲེགས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྔོན་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་ན། ད་ལྟ་ནི་མི་ཁོ་ནས་
མཆོད་ཀྱི། ལྷས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཧ་ཅང་ཞུམ་པ་སྟེ་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེས་བདེན་པ་
མ་མཐོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་སོམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པས། འཕགས་པ་མཽང་གལ་
གྱི་བུས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་
པ་དང་། འོད་འབྱིན་པ་དང་ཡ་མ་ཟུང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་སོགས་བསྟན་ནས་སྟན་བཤམས་པ་ལ་འདུག་གོ །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་ཅེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྫུ་
འཕྲུལ་དང་མཐུ་ཆེ་བ་གཞན་ཡང་མཆིས་སམ། འཕགས་པས་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་ཡོད་
དོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་སྔར་གྱི་དགའ་ཆེས་པའི་དྲེགས་པ་ཞིའོ། །དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པས་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བཞེད་
པ་ལྷའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་ཉ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ལྷའི་བཟོ་བོས་ལྷའི་གཞལ་

མེད་ཁང་སྐད་ཅིག་ལ་འདུ་བྱས་ཤིང་ཚར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དབང་
ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞིས་སྒོ་བཞི་ནས་སྲུང་པ་དང་།

མཆོད་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ཁྲིད་དེ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཤར་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བརྩམས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནང་དུ་མ་འགྲོ་ཞིགབཅོམ་ལྡན་
འདས་ལྷའི་འཁོར་དག་པ་ལ་ཆོས་འཆད་དེ་མིར་གྱུར་པ་འཇུག་ཏུ་མི་དབང་ངོ་། །དེ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

225

བཞིན་དུ་སྒོ་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་དེའི་ཚེ་སྟོན་པའི་བྱིན་གྱིས་
བརླབས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་
དང་། ཉ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྭངས་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པར་སྤྲུལ་པ་
དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཤམས་པའི་སྟན་ལ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷ་

རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་རྒྱལ་བོས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། སྔར་གྱི་ཞུམ་པའི་སེམས་

དེ་ཡང་ཞི་བར་གྱུར་ནས་དགའ་བ་དང་མགུ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་
རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་ནངས་པར་ཕོ་བྲང་དུ་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་པར་ཞུས་ཏེ། ཟས་དཀར་གྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་གཞོན་ནུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་གྱིས་ཤིགལྷ་ཅིའི་སླད་དུ་མི་མཛད། ངས་བདེན་པ་མཐོང་
ངོ་། །ཉིན་མོ་གང་ལ་ལགས། དེ་རིང་ཁོ་ནའོ། །བདག་གིས་ནི་ཤཱཀྱ་བདུན་ཁྲི་བདུན་

སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་བདེན་པ་མཐོང་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྲེ་བོ་ཟས་དང་། བདུད་རྩི་ཟས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་ཤཱཀྱ་བཟང་ལྡན་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བསྐོས། ནངས་པར་
རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་བསོད་སྙོམས་གསོལ་ཞིང་། གསེར་གྱི་བྱ་མ་བུམ་
ནས་ཆུ་སྦྲེངས་ཏེ་ཉ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཕུལ་ལོ། །དེར་སྟོན་པས། སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་འདིས། །ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡི། །ཡིད་ལ་རེ་བ་རྫོགས་
ནས་ནི། །རྟག་པའི་གནས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་ཡོན་བསྔོ་བར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་ཉི་མ་གཅིག་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་བསོད་སྙོམས་གསོལ། ཉི་མ་

གཅིག་ནི་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བ་ན། གྲགས་འཛིན་མ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

226

འདི་སྙམ་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་དབང་དུ་འགྱུར་པའི་ཐབས་ཤིག་ཡོད་ན་
ལེགས་སོ་སྙམ་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་མོ་རིག་སྔགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ལ་པ་ཎ་ལྔ་

བརྒྱ་རྔན་པར་བྱིན་ནས་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ལ་དུ་བྱས་ཏེ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་གཏད།
དེས་གཞོན་ནུ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ལ་གཏད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡབ་ལ་ཕུལ་ཞིག་ཅེས་བསྒོས་
པ་ན། གྲགས་འཛིན་མ་ལ་མི་སྙན་པར་གླེང་བ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལྔ་
བརྒྱ་སྤྲུལ་ལོ། །སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན། སྤྲུལ་པ་དང་སྤྲུལ་གཞི་སོ་སོར་

ངོ་ཤེས་ཏེ་སྤྲུལ་གཞིར་གྱུར་པ་སྟོན་པ་དངོས་ལ་ཕུལ་ལོ། །དེ་ནས་སླར་ཡང་ལ་དུ་དེ་
གཞོན་ནུ་ཉིད་ལ་གནང་བས་དེས་ཟོས་ཤིང་སྟོན་པས་ཡོན་བསྔོ་བ་མཛད་ནས་ཕྱིར་
གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་སུས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མ་བཏུབ་པར་སྟོན་པའི་ཞབས་ཕྱིར་
འབྲངས་སོ། །
དེར་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་སྤྲུལ་གཞིའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པས་སྟོན་
པའི་སྲས་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཡང་སངས། སྒྲ་གཅན་འཛིན་འདི་སྲིད་པ་

ཐ་མ་པ་ཡིན་པས་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བས། རྒྱལ་པོ་
ཟས་གཙང་མས་འོ་ན་དེང་གི་ཉིན་པར་རབ་ཏུ་མི་འབྱིན་པར་གསོལ། བདག་གིས་

མཆོད་པ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཞུས་ཏེ། ཉི་མ་གཞན་ལ་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་
འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་གཏད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཡང་ཉི་མ་གཞན་ལ་

བཙུན་མོའི་ཕོ་བྲང་དུ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བའི་སྐབས་ཤིགབུད་མེད་དྲུག་ཁྲི་

ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན། དགའ་ཚལ་གྱི་ལྷའི་བུ་མོ་བཞིན་དུ་འདུག་ནས་སྒེག་
འཆོས་དང་བརྡེག་འཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བུད་མེད་ཀྱི་སྒྱུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

227

མ་དག་སྟོན་པ་ན། བུད་མེད་འདི་དག་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་པས་བདེན་པའི་

སྣོད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དུས་ལས་ཀྱང་ཡོལ་བར་འགྱུར་ན། སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་མྱུར་དུ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་ནས། འོད་ཟེར་སྤྲོ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཕྱག་གིས་ནོམ་པ་དང་། རི་རབ་ཕྱག་ཏུ་བླངས་ཏེ་བསྐོར་
བ་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་མ་བསྟན་ཏེ་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །
དེ་ནས་བཙུན་མོའི་འཁོར་རྣམས་མངོན་པར་དད་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་ས་འཚོ་མ་དང་། རི་དྭགས་སྐྱེས་མ་ལ་སོགས་པ་བུད་མེད་དྲུག་ཁྲིས་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གྲགས་འཛིན་མ་ནི་ད་དུང་འདོད་པའི་རྣམ་
རྟོག་གིས་གཟིར་པས་བདེན་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་པ་ཕྱིར་གཤེགས་པ་ན་
གྲགས་འཛིན་མ་ཁང་བཟང་གི་རྩེ་མོ་ནས་མཆོངས་སོ། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་སྟོན་པས་
རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལས་བླངས་ནས་ས་ལ་བཞག་སྟེ། གང་ཐོས་ན་གྲགས་འཛིན་མས་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བསྟན་པས་དུས་དེར་
གྲགས་འཛིན་མས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་། ཕྱིས་རིང་ཞིག་ལོན་
ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པའང་ཐོབ་སྟེ། བཙུན་མོའི་འཁོར་གཞན་ཕལ་ཆེར་
ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་བསམས་

པ། དགེ་སློང་འདི་རྣམས་སྤྱོད་ལམ་ཞི་ཞིང་དབང་པོ་དུལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རིགས་སྣ་

ཚོགས་ལས་བྱུང་ཞིང་སྔོན་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོས་ལུས་གདུངས་པ་ལ་སོགས་པས་
མི་མཛེས་སོ། །འཁོར་མཛེས་པ་ནི་ཤཱཀྱའི་རིགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སྙམ་སྟེ།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

228

ཤཱཀྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལ་ཤེས་ལྡན་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་
ཅིར་འགྱུར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་དུའོ། །དེའི་ཚེ་ཁྱེད་
ཅག་ཅི་བྱེད། གཡོག་བགྱིད་དོ། །ད་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཡོག་
མི་བྱེད། ལྷ་ཅི་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངམ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིགཅི་ཐམས་ཅད་ལགས་སམ། མིན་

ཏེ་ཁྱིམ་རེ་ནས་རེ་རེའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དྲིལ་བསྒྲགས་སོ། །
དེའི་ཚེ་ཤཱཀྱ་མིང་ཆེན་གྱི་བུ་གཉིས་པོ་ལས་མ་འགགས་པ་ནི་སྟེང་གི་ཁང་
བཟང་གི་གཞི་ན་དགའ་ཞིང་རྩེ་བས་གནས་ལ། མིང་ཆེན་ནི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྩོན་
ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མས་མིང་ཆེན་ལ་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་ཅེས་བྱས་པ་ན། ང་ལས་
ཀྱི་མཐའ་བྱེད་དགོས་པས་མ་འགགས་པ་བདེ་བར་གནས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་ཅེས་
ཟེར་རོ། །དེ་བསོད་ནམས་ཅན་ཡིན་པས་མ་འགྲན་ཞིག་བྱས་པ་ན། ཡུམ་ཉིད་དགྱེས་
པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་མོད། དེ་མིན་སྣོད་སྟོང་པ་ཞིག་བསྐུར་དང་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེར་རྫེའུ་སྟོང་པ་ཞིག་ཁ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་རྒྱས་བཏབ་ནས་
གཡོག་མོ་ཞིག་ལ་བསྐུར་ཏེ་བཏང་བས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷའི་ཞལ་ཟས་དང་

མཚུངས་པའི་ཚོད་མ་དག་གིས་བཀང་ངོ་། །མ་འགགས་པས་དེ་ཁ་ཕྱེ་བ་ན་ཚིལ་དེ་དྲི་ཞིམ་བོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་ཟས་མཆོག་ཏུ་ཤེས་ནས་སླར་ཡང་དེའི་ཕུད་ནས་མ་ལ་བསྐུར་ནས། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཟས་འདི་ལྟ་བུ་སྐུར་ཞིག་

ཅེས་བྱས་ནས་སླར་བསྐུར་ཏེ་བཏང་བ་གཡོག་མོ་དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྒྱས་པར་སྨྲས་
པས། མས་མིང་ཆེན་ལ་དེ་བསྟན་ནས་བུ་མཐོང་ངམ། མཐོང་ངོ་། །དེ་བསོད་ནམས་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིགདེ་དེ་དང་ལྡན་ཡང་རུང་མི་ལྡན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

229

ཡང་རུང་། ཁོ་བོ་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་ཟེར་རོ། །
དེ་ནས་མས་མ་འགགས་པ་ལ་བུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངམ། མ་འགགས་པ་ན་རེ།
དེའི་ཕན་ཡོན་ཅི་ལགས། ཁྱིམ་དུ་གནས་ནས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ན་ལྷ་མི་དང་

ཉེས་ན་ངན་སོང་ངོ་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉེས་ནའང་ལྷ་མི་དང་ལེགས་ན་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་བོ། འོ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་གང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱིམ་ན་
གནས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་པས་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །མ་འགགས་པའི་ནེའུ་ལྡང་
སྟེ། ན་མཉམ་ཆུང་གྲོགས་ནི་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྡན་ཡིན་པས་དེ་བཟང་ལྡན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་
སོང་ངོ་། །བཟང་ལྡན་གྱིས་དེ་ལ་དོན་ཅི་ལ་བྱོན། རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དོན་དུའོ། །ཁོ་བོ་
ཡང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་གྲོས་བྱ་ཡི། འདི་ཉིད་དུ་གནས་ཐོབ་ཅིགདེའི་ནུབ་མོ་རས་
བཟང་པོ་དག་བཏིང་ཞིང་མེ་ཏོག་ཀྱང་དོར། མ་འགགས་པ་དེར་ཉལ་བས་སྟན་རེག་
བྱ་ཚ་ཞིང་འབར་འབུར་དུ་མི་བདེ་ནས། འདི་ན་རྡོ་བ་དག་ཡོད་དམ་ཞེས་བལྟས་པས་
མེ་ཏོག་གི་རྩ་བ་ཞིག་རྙེད་པ་རིང་དུ་བསམས་པའི་དོན་གྱི་རྩ་བ་འགྲུབ་པའི་ལྟས་སུ་

གོ་ནས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་སོ། །
ནངས་པར་མལ་བདེའམ་དྲིས་ན། མི་བདེ་སྟེ་རིམས་བགས་ཀྱིས་སྦགས་
པའི་གོས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མལ་འཆའ་བ་ལ་དྲིས་སོ། །དེས་ཀྱང་འཁོར་བ་
ལའོ། །དེས་ཀྱང་ཐགས་མཁན་ལ་དྲིས་པ་ན། འདི་ནི་མེད་དེ་འདི་འཐག་འཕྲོ་ལ་
བདག་རིམས་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ལགས་སོ་ཟེར། མ་འགགས་པས་རྟགས་ཅི་ལས་ཤེས།
ཚ་བའི་རེག་པ་ལས་སོ། ཁྱོད་ནི་མཁས་ཤིང་སྐལ་པ་བཟང་པོའོ་ཞེས་བསྔགས་
སོ། །དེར་མ་འགགས་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་འདོད་པས་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྡན་ལ་དྲིས་པས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

230

ལེགས་སོ་ཞེས་ལན་བཏབ་ཅིང་། བཟང་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་སྤྲོ་སྟེ།
འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་ལྷས་བྱིན་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་པས་དང་པོར་ལྷས་བྱིན་ལ་སྤྲོ་བ་དྲིའོ། །ཞེས་ལྷས་བྱིན་
གྱི་ཐད་དུ་སོང་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་ཐམས་ཅད་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་ན། ཁྱོད་ཅི་བྱེད། ལྷས་
བྱིན་གྱིས་བསམས་པ། ད་ལྟ་ང་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་བྱས་ན་བཟང་ལྡན་འདིས་རྒྱལ་
སྲིད་མི་འཇོག་ལ། ད་ལྟ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་ནས། འདི་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་

ཟིན་པ་ན་ང་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་པས་ཐབས་བཤམ་མོ་སྙམ་སྟེ། ཁྱེད་
ཅག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འབྱུང་ན་བདག་ཅི་སྟེ་འདུག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རྒྱལ་པོ་བཟང་
ལྡན་གྱིས་བསམས་པ། ལྷས་བྱིན་འདི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་དམ་འཆར་ཡང་བཅུག་

ཅིང་མང་པོས་རིག་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཤིང་ཤེས་ལྡན་དག་ཉོན་
ཞིགབཟང་ལྡན་དང་ནམ་གྲུ་དང་མ་འགགས་པ་དང་ལྷས་བྱིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཤཱཀྱ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་ཏུ་སྟེ། འདི་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ་
སོའི་རྟགས་བླངས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་བསགས་པའི་ནང་དུ་དྲིལ་བསྒྲགས་སོ། །
དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཤིང་། ད་ནི་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་

རྫུན་སྨྲ་བའོ་ཞེས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་མི་ཐོབ་པས་རེ་ཞིག་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་ཕྱིས་རྒྱལ་སྲིད་

བྱའོ་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་གྲོང་ཁྱེར་བྱི་དོར་བྱས་མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱང་བསགས། ཤཱཀྱ་རྣམས་རང་རང་གི་འབྱོར་པས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་
དེ། ཤཱཀྱ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པའི་ཐ་མ་བལྟའོ་ཞེས་ཤཱཀྱ་ཕོ་མོ་རྣམས་དང་ཡུལ་
སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་འདུས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་སྒོར་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

231

པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་འདུག་ནས་འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་བཞུགས་སོ། །དེར་ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྡན་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་
བྱུང་བ་ལ་མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས། འདིས་སྟོན་པ་མཉེས་པར་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན། ལྷས་བྱིན་བྱུང་བ་ན། གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཁ་དོག་དམར་པོར་ཡོད་པ་ཤ་དང་ནོར་ཏེ་བྱ་ཁྲས་ཁྱེར་བ་ན། འདི་ནི་སྟོན་པ་ལ་འཁུ་བས་
དམྱལ་བར་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁཎྚ་དྲ་བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོ་ར་ཀ་ཏི་
ཥྱ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་རྣམས་ཕྱིར་བྱུང་བ་ན། བོང་བུ་སྐད་འབྱིན་པས་འདི་དག་ནི་

དམ་པ་ལ་ངན་དུ་སྨྲས་པས་དམྱལ་བ་འགྲོའོ། །ཉེར་དགའ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་ནས་ཕན་ཚུན་ལྟ་བ་ན་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་ལྷུངས་པ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་བབས་ཏེ་དེ་བླངས་
སོ། །འདི་ནི་ཧ་ཅང་འདོད་ཞེན་ཆེས་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེའོ། །གཞན་ནམ་གྲུ་དང་མ་
འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་བཟང་པོར་ལུང་བསྟན་ཏེ། ཤཱཀྱ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་དུས་སྟོན་ལ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་བཟང་འགྲན་དུ་བྱས་ཏེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ངོ་། །
དེ་ནས་སྟོན་པས་དགོངས་པ། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྲིད་

པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། འདི་དག་གི་ནང་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་མཉེས་པར་མི་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པས། དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་
བཞིའི་ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་སུ་གཞུག་པར་དགོངས་ཏེ།
དགེ་འདུན་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲ་འབྲེག་པར་འབྲེག་མཁན་ཉེ་བར་འཁོར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་མངགས་ཤིང་། དེས་རྒྱལ་པོ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

232

བཟང་ལྡན་གྱི་སྐྲ་འབྲེག་པའི་དུས་ན། དེ་མཆི་མས་བརྣངས་ཤིང་བདག་སྐྱེས་བུ་གཙོ་
བོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་བགྱིད་པའི་མི། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་
པར་འགྱུར་བ་ལྟ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་བཟང་ལྡན་གྱིས། ཁྱོད་མྱ་ངན་མ་བྱེད་ཅིགཁྱོད་
ཕལ་བ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱ་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ངས་བྱའོ་ཞེས་བྱས་ཏེ། བཟང་ལྡན་
གྱིས་ཤཱཀྱ་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། འབྲེག་མཁན་ཉེ་བར་འཁོར་འདིས་བདག་ཅག་ལ་
བཀུར་སྟི་བྱས་ལ། བདག་ཅག་ཀྱང་སླར་ཁྱིམ་དུ་མི་གནས་པས་རྒྱན་མི་དགོས་ཏེ།
འདིའི་འཚོ་བའི་རྐྱེན་དུ་བདག་ཅག་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱས་ནས།
རས་ཆེན་པོ་བཏིང་པའི་སྟེང་དུ། ཤཱཀྱ་ལྔ་བརྒྱའི་རྒྱན་རྣམས་སྤུངས་པས་ཕུང་པོ་ཆེན་
པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཤཱཀྱ་ལྔ་བརྒྱའི་སྐྲ་རིམ་གྱིས་བྲེགས་
སོ། །མཐར་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཁྲུས་ལ་སོང་བའི་བར་སྐབས་དེར་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་
བསམས་པ། འདི་དག་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ལའང་
མ་ཆགས་པར་རབ་ཏུ་འབྱིན་ན་བདག་འདི་དག་གི་རྒྱན་ལ་ཆགས་པར་མི་འོས་མོད།
རིགས་ངན་དུ་མ་སྐྱེས་ན་བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞིག་སྙམ་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བར་
འདུག་པ་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་མཁྱེན་ནས། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་དང་
རུས་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
དབུགས་ཕྱུང་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་ཁྲིད་དེ། སྟོན་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་འཁོར་ཚུར་
ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་ཤཱཀྱ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས། ཁྲུས་ཟིན་ནས་འཁོར་ཏེ། རྒན་རིམ་ལ་ཕྱག་
འཚལ་བའི་སྐབས། ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་ཐད་དུ་སླེབ་པ་ན། བཟང་ལྡན་གྱིས་ཉེ་བར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

233

འཁོར་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། ཅི་བདག་གིས་འདིའི་རྐང་པ་ལའང་བཏུད་པར་བགྱིའམ།
ཞེས་གསོལ་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བུ་ང་རྒྱལ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འདི་རྒན་གྱི། ང་རྒྱལ་དང་དྲེགས་པ་ཆོག་ལ་བཏུད་ཅིགདེ་
ནས་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་རྐང་པ་ལ་བཟང་ལྡན་གྱིས་མགོ་བོས་བཏུད་པས་ས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་སོ། །དེ་ལ་འདི་རྒན་གྱི་ཞེས་པ་ནི། བསླབ་པ་རྒན་པ་སྟེ་ན་
ཚོད་རྒན་པའི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་བཞིན་བྱས་ལ།

ལྷས་བྱིན་གྱིས་མ་བཏུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཏུད་ཅིག་པར་བཀའ་སྩལ་པ་
ན། ངས་འདིའི་རྐང་པ་ལ་མ་གཏུགས་ན་ཁྱེད་ལ་གནོད་པ་ཅི་མཆི་ཞེས་མི་འདུད་དེ།
དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོན་པའི་གསུང་བཅག་གོ །
དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་རིང་པོར་མ་

ཐོགས་པར་ཉེ་བར་འཁོར་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ལ། བཟང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཤས་ཆེ་བ་དག་གིས་

ཀྱང་རིམ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །གང་གི་ཚེ་བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ལུང་བསྟན་པས། བདུད་རྩི་ཟས་ཁྱེའུ་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པས། སྟོན་པ་སེར་སྐྱར་བྱོན་
པའི་ཚེ་ཡུལ་བཻ་ཤཱ་ལར་སྐྱེལ་བར་བྱེད། དེར་བྱོན་པའི་ཚེ་སེར་སྐྱར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་
དོ། །ལན་ཅིག་ཁྱེའུ་དེ་སེར་སྐྱ་ན་ཡོད་པ་ལ་མ་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱི་ཁང་པར་གཤེགས་ཤིང་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །དེར་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱིམ་དེའི་ཕུག་གི་ཁང་ཕྲན་ཞིག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་སྒོ་བསྡམས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

234

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྒོའི་རིམ་པ་རྣམས་རང་བྱེ་ཞིང་། ཁྱེའུས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་དགའ་ཆེས་ཏེ་རྒྱུགས་ཤིང་འོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། སྣམ་ལོགས་སུ་བསིལ་ཡབ་གཡོབ་ཅིང་འདུག་

གོ། །བདུད་རྩི་ཟས་འཁོར་བཅས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཕྱིར་བཞུད་པ་ན། ཁྱེའུ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡང་ཕྱི་བཞིན་འབྲངས་ཏེ། ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཟློག་ཀྱང་ངུ་ཞིང་བཟློག་པར་ནུས་སོ། །འདི་ནི་

སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པས་མ་ཟློག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རིམ་

པ་བཞིན་བགྱིའོ། །དེར་གནང་སྟེ་བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དང་ཕོངས་པའི་ཚོགས་ལ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའང་བཏང་། རང་གི་སྐྱེ་བོ་དང་གཉེན་གྱི་ཚོགས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ། ཁྱེའུ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱོན། འཁོར་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་ཉ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བཏང་བའི་ལམ་དུ་གླང་བོ་ཆེས་ཨུཏྤལ་ལའི་

སྡོང་པོ་ཞིག་སྣ་ཞགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་ཟོས་སོ། །མཚན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་ནུ་
འདི་ཐོས་པ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་སྟོན་པའི་

སྤྱན་སྔར་སོང་ཞིང་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས། སྟོན་པས་ཀྱང་འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་
སྟོབས་བཅུ་པ་ལ་གཏད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཡབ་

སྲས་མཇལ་བའི་རྗེས་སུ་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེ་གསུམ་པ་ཤཱཀ་རིགས་ཀྱི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ནི།

ཡང་སྟོན་པ་སེར་སྐྱའི་གནས་ཉ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

235

སོ། །གང་གི་ཚེ་ཤཱཀྱ་ཕལ་མོ་ཆེ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དེའི་ཚེ་ཤཱཀྱ་རྣམས་དུས་
གསུམ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཆོས་ཀྱང་ཉན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་ཤཱཀྱའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་
འགྲོའོ། །སྟོན་པས་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་བསྟན་པ་ན་འཁོར་ཤས་ཆེ་བ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་མི་གཡོ་བས་ཉན་ནོ། །དེའི་ཚེ་མིང་ཆེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་བདག་ལ་

འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་སྨྲས་པས། དེའི་ཆུང་མས་ཁྱེད་ལ་ནི་ལེགས་ན་བདག་
ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་མི་སྟོན་པས་སོ། །མིང་ཆེན་གྱིས་
ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིགསྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་མཉམ་པར་
བརྩེ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་སོང་ཞིགདེས་སྨྲས་པ། ལྷ་ཟས་གཙང་འཁོར་
དང་བཅས་པ་དུས་གསུམ་དུ་འབྱོན་པས་བདག་ཅག་འགྲོ་བ་ངོ་ཚ་ལགས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་སྔ་དྲོ་མཆི་ན། བདག་ཅག་ཕྱི་དྲོ་འགྲོ་བར་འཚལ། དེ་ནས་མིང་ཆེན་གྱིས་རྒྱལ་
པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་ཞུའོ་སྙམ་ནའང་། དངོས་སུ་མ་ནུས་ཏེ་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ་བརྒྱུད་ནས་ཞུས་པས་ཟས་གཙང་གིས་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་སྔ་དྲོའམ་ཕྱི་དྲོ་རྒྱལ་པོ་མི་འབྱོན་པའི་དུས་ན་བུད་མེད་རྣམས་ཆོས་ཉན་དུ་འགྲོའོ། །ལན་ཅིག་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ་
ཤཱཀྱའི་ཆུང་མ་ལྔ་བརྒྱས་བསྐོར་ཏེ་ཆོས་ཉན་དུ་སོང་བ་ན། མིང་ཆེན་གྱི་ཆུང་མ་ཡང་
རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེ་ཀུན་དགའ་བོས་མཐོང་ནས། འདི་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནའང་མིན་པས། རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་འོངས་པ་མ་ལེགས་ཞེས་སྨྲས་པས། དེས་རྒྱན་བཀྲོལ་ནས་གཡོག་མོ་སྐྱེད་མ་ལ་བསྐུར་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་བཏང་ངོ་། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

236

དེའང་མྱུར་དུ་འཁོར་ཏེ་སྟོན་པས་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་ན། ཤཱཀྱའི་

བུད་མེད་གཅིག་ཆོས་ལ་རྣ་བ་མི་གཏོད་པར་རང་གི་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་ལ་ལྟ་ཞིང་

ནོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་མིང་ཆེན་གྱི་ཆུང་མས་མཐོང་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གསུངས་ན་ཡང་། འདི་འདི་ལ་ཆགས་སམ། ངའི་མུ་
ཏིག་གི་དོ་ཤལ་མཐོང་ན། འདིའི་དྲེགས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། གཡོག་མོ་སྐྱེད་
མ་ལ་ངའི་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་ལས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལོངས་ཤིག །གཡོག་མོ་སྐྱེད་མ་
དེ་ཆོས་ཉན་པ་ལ་སེམས་བསྡུས་པས། ཀྱེ་ཧུད་བྲན་དུ་གྱུར་པ་ནི་རེ་སྡུག་བསྔལ།
འདི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉན་པའི་དབང་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཚིགས་བཅད་ཀྱང་སྨྲས་
སོ། །
སྟོན་པས་བྲན་མོ་འདི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་ཚེ་ཅུང་ཟད་
མེད་པར་མཁྱེན་ནས་ཆོས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་དེ་ལ་སྩལ། དེའང་
ཡིད་དགའ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོང་བ་ལས་ལམ་དུ་བ་བྲུས་མ་ཞིག་གིས་བརྡུངས་ཏེ་ཤིའོ། །དེ་མ་ཐག་སིང་གྷ་ལའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་
དམ་པའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ཤིང་ཉིང་མཚམས་སྦྱར། ཕྱིས་བཙས་པ་ན་མུ་ཏིག་གི་

ཆར་ཡང་བབས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་མུ་ཏིག་ཅན་ཞེས་བཏགས། འདིའི་གཏམ་

རྒྱུད་ཀྱི་འཕྲོས་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་རྗེས་ཐོག་རང་ལ་མིན་

ཡང་། ལོ་མང་པོ་མ་ལོན་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། །ཡང་སྟོན་པ་རྒྱལ་
བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ན་བཞུགས་ཤིང་། ཉེ་སྡེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྔར་ཤཱཀྱ་ལྔ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

237

མཛད་དེ། ལྷས་བྱིན་དང་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་མི་རིང་བར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །

ཞེ་བཞི་པ་གཅུང་དགའ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི།

ཡང་ཕྱིས་དུས་གཞན་ཞིག་གི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གནས་ཉ་གྲོ་
དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཅུང་པོ་གཅུང་
དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གཙུག་གཏོར་དང་མཛོད་སྤུ་མ་གཏོགས་མཚན་སུམ་ཅུ་དང་ལྡན་པ། སྟོན་པ་ལས་སོར་བཞིས་ལུས་ཐུང་བ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་
བར་ལུང་བསྟན་པ་ཞིག་གོ །དེ་རང་གི་ཆུང་མ་པུཎྚ་རཱི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེས་གཟུགས་
མཛེས་ཤིང་བུད་མེད་ཀྱི་སྒྱུ་མ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་
དུས་འདའ་བ་ཞིག་གོ །དེ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཁྱེན་ནས། སྔ་དྲོ་ཞིག་

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཐད་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་གཤེགས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒོ་དྲུང་ན་
བཞུགས་སོ། །
དེར་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་འོད་བཏང་ནས་ཁྱིམ་སྣང་བར་མཛད་པས་སྟོན་པ་བྱོན་པར་ཤེས་ནས་ཕྱིར་འགྲོ་བར་བརྩམས་པ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་དོགས་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱིས་དགའ་བོའི་གོས་ཀྱི་མཐའ་ནས་འཇུས་ཏེ་བཀག་ཀྱང་ནན་གྱིས་འཆུ་བས་གོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆུས་མཚན་མ་བཏབ་སྟེ། འདི་མ་བསྐམས་པར་བྱོན་ཞིག །མ་བྱུང་ན་

པ་ཎ་ལྔ་བརྒྱ་བཅད་དོ། །དེ་ནས་དགའ་བོས་ཕྱིར་འོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ། ལྷུང་བཟེད་བླངས་ནང་དུ་འོངས་ཏེ། ཁ་ཟས་མཆོག་གིས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

238

བཀང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབུལ་བར་ཕྱིན་པ་ན། དེ་ཉིད་དུ་མ་བཞེས་པར་
ཕྱི་བཞིན་འབྲང་པ། འཕགས་པ་ཨཱ་ནནྡ་ལའང་མ་ལེན་ཅིག་པའི་བརྡ་མཛད་ནས་ཕྱིར་
གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཉ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བསོད་སྙོམས་ཕུལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསོལ་བའི་ལྷག་མ་གཅུང་དགའ་བོ་ཉིད་ལ་

གནང་སྟེ། དེ་ཟ་ཞིང་འདུག་པའི་ཚེ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ཅི་སྟེ་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ་
རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྔོན་ཐུགས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་
བཟུང་། མཁན་པོའམ། སློབ་དཔོན་ནམ། ཕའམ། མའམ། བཀུར་བར་འོས་པ་སུའི་ཡང་དག་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནམ་ཡང་གཅོག་པར་མ་མཛད་པས་ཤིན་ཏུ་བཀའ་བཙན་
པའི་ཕྱིར་བཀའ་ལས་འགོང་བར་མ་ནུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །
དེ་ནས་སྟོན་པས་འདིའི་སྐྲ་བྲེགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འབྲེག་
མཁན་བོས་ཏེ་འབྲེག་པར་བརྩམས་པ་ན། དེས་ང་ནི་མི་རིང་བར་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་
ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་སྐྲ་འབྲེག་ན་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་
ཀྱི་ལག་པ་གཅོད་དོ་ཞེས་སྡིགས་པས་འབྲེག་མཁན་སྐྲག་སྟེ་འབྲེག་སྤྱད་ཀྱང་སྦས་
སོ། །
དེ་ནས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆུ་སྣོད་ཕྱག་ཏུ་བཞེས། དགའ་བོའི་མགོ་ལ་བླུགས་
ཏེ་འབྲེག་མཁན་དེས་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་སོ། །དེས་བསམས་པ། ད་ལྟ་ནི་སྟོན་པའི་

བཀས་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་དབང་མེད་ཀྱི། མུན་པ་སྲོས་པ་ན་ཁྱིམ་དུ་འགྲོའོ་སྙམ་
སྟེ་དེའི་ཚེ་སོང་བ་ན། སྟོན་པས་གཡང་ས་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པས་སླར་ལྡོག་ནས་ནམ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

239

ལངས་ན་འགྲོའོ་སྙམ། ནམ་ལངས་མ་ཐག་སྟོན་པའི་བཀས་དགའ་བོ་ཁང་སྐྱོང་བྱེད་
དུ་བཅུག་གོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་བསོད་སྙོམས་ལ་སོང་བའི་འོག་ཏུ་དགའ་བོས་ཕྱག་དར་བྱས་ལ་ཁྱིམ་དུ་འགྲོའོ་སྙམ་ནའང་། ཕྱག་དར་ཟིན་དུས་མེད་པར་གྱུར་
ཏེ་འཕྲོ་བོར་ནས་སྒོ་བཅད་དེ་འགྲོའོ་སྙམ་པ་ལ་སྒོ་གཅིག་བཅད་པ་ན་གཞན་གཅིག་

བྱེ་བ་སོགས་དེ་ཡང་ཟིན་པ་མེད་དེ། སྒོ་བཅད་འཕྲོ་བོར་ནས། བདག་རྒྱལ་པོར་གྱུར་
ན་འདི་བས་ལྷག་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱའོ་ཞེས་སོང་སྟེ་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱིན་པ་ལ་
སྟོན་པ་དང་མཇལ་གྱི་དོགས་ནས་གསེབ་ལམ་ཞིག་ནས་སོང་བས། ལམ་དེ་ཉིད་

ནས་སྟོན་པ་ཚུར་འབྱོན་པ་མཐོང་སྟེ། ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཐུར་དུ་འཕྱང་བའི་ཕག་ཏུ་

ཡིབ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱོགས་དེར་བྱོན་པ་ན་ཡལ་ག་རང་ཉིད་གྱེན་དུ་
འཕགས་སོ། །དགའ་བོ་གར་འགྲོ་ཚུར་ཤོག །འདོང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ན། དེ་ངོ་ཚ་ཞིང་ཞུམ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་དུ་སོང་ངོ་། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་གཤེགས་ཏེ། རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་མ་
ས་གའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གཅུང་དགའ་བོ་ལ་རི་སྤོས་ངད་ལྡན་ལྟ་བར་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས། ཆོས་
གོས་ཀྱི་མཐའ་ལ་དགའ་བོ་འཇུར་བཅུག་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་
གཤེགས་ནས་རི་སྤོས་ངད་ལྡན་གྱི་ཨ་མྲའི་ཤིང་དྲུང་དུ་བྱོན་ནོ། །དེ་ན་ནགས་ཀྱི་སྤྲ་
མོ་ཞར་མ་ཞིག་འདུག་སྟེ། སྟོན་པའི་བཀའ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་པུན་ད་རཱི་ཀ་དང་། འདི་

གཉིས་གཟུགས་གང་བཟང་། ང་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་

མི་རིག་གོ་ཅེས་གསུངས་པས། བཙུན་པ་འདི་ནི་དཔེ་དང་རྒྱུ་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། པུན་ད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

240

རཱི་ཀ་ནི་ལྷའི་བུ་མོ་དང་འགྲན་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་ཞུས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། དགའ་
བོ་སྤྲ་མོ་འདི་ལའང་འདོད་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ཏེ། མཐར་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལྷའི་

གནས་སུ་བྱོན་པ་ན། དགའ་ཚལ་གྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཏེ། དགའ་བོ་ཁྱོད་སོང་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་དེས་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བར་སོང་བ་ན། གནས་ཐམས་ཅད་ན་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀ་འཁོད་པ་ལས། གཞལ་མེད་ཁང་གཅིག་ན་ལྷའི་བུ་མེད་པར་ལྷ་མོ་ཁོ་ནས་གང་བ་མཐོང་
ནས་འདི་ཅི་ཞེས་དྲིས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཅུང་པོ་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་
ཞིག་ཡོང་པར་འདུག་སྟེ། དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་ན་ཤི་ནས་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་
བདག་ཅག་དེ་ལ་སྒུག་ཅིང་སྡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་པུཎྚ་རཱི་ཀས་ལྷ་མོ་དེ་དག་གི་བརྒྱ་

སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་འགྲན། དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་མ་རུང་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་
དེ་ལྡོག་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་ལ་སྨོན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྩོན་ནོ། །
དེ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་ཕེབས་ཤིང་། དུས་གཞན་ཞིག་ན་དགའ་བོ་ལ་དམྱལ་
བའི་གནས་ལྟ་བ་སྤྲོ་བར་མཛད་དེ། སྔར་བཞིན་དགའ་བོ་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲྭ་ལ་འཇུར་
བཅུག་ནས་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་གཤེགས་ནས། དགའ་བོ་དམྱལ་གནས་རྣམས་
ལྟར་བཅུག་པས། དེས་ཀྱང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་བས་ཤིན་
ཏུ་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཟངས་སྣོད་ཟངས་ཞུན་ཁོལ་མས་གང་བ་སྲོག་
ཆགས་མེད་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། དམྱལ་སྲུང་རྣམས་ལ་དྲིས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
གཅུང་པོ་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་ལ་དགའ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

241

ན། དེ་ལྷ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་འོང་བས། དེའི་ཆེད་དུ་འདི་དག་སྡོགས་ཏེ་ཁོ་བོ་
ཅག་ཀྱང་དེ་ལ་སྡོད་ཅིང་འཁོད་དོ། །
དེར་འཇིགས་སྐྲག་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་དེ་དབུགས་ཀྱང་འཁམ། མྱུར་བར་བྲོས་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སོང་སྟེ། རྒྱས་པར་གསོལ་བ་ལ། དེར་འཇིག་

རྟེན་ལ་སྨོན་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པས་དགའ་བོ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་

བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྲོང་ཁྱེར་ཙམ་པ་ན་དྲང་སྲོང་གར་གའི་རྫིང་འགྲམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་ཞུགས་
པའི་ཚེ། དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་ལ་མངལ་དུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གསུངས། དགའ་བོས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་ལ། གཞན་ལྔ་བརྒྱས་
ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་འདས་པ་ན་གཅུང་དགའ་

བོས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

ཞེ་ལྔ་པ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་ནི།

ཡང་ཕྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱ་ན་ཉ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་

བཞུགས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྔོན་ནུ་མ་བསྣུན་པའི་མ་མར་གྱུར་པ་སྐྱེ་
རྒུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གཽ་ཏ་མཱི་ཤཱཀྱ་མོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་འོངས་ཏེ། བུད་མེད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པའི་སྐབས་མཆིས་ན། བདག་ཅག་བུད་

མེད་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པ་ལ།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

242

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཽ་ཏ་མཱི་འདི་ལྟར་ཁྱོད་གོས་དཀར་པོ་གྱོན་ལ་ནམ་འཚོའི་
བར་དུ་དེ་འབའ་ཞིག་པས་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཅིག །ཁྱོད་ལ་ཡུན་རིང་པོར་ཕན་
པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མ་གནང་ལ།
ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཞུས་ཀྱང་མ་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་པ་ཡུལ་པྲ໏་ཛིའི་ལྗོངས་བརྒྱུད་དེ། ཡུལ་ན་དི་ཀར་གཤེགས་ནས་གོ་ཛི་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ན་

བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཽ་ཏ་མཱི་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་སྐྲ་བྲེགས་ནས། གོས་སྦྱར་མ་གྱོན་ཏེ།
སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་འབྲངས་ནས་གནས་དེར་སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་

བཏུད་དེ་སྔར་བཞིན་དུ་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་། སྔར་བཞིན་བཀའ་

སྩལ་ཏེ་མ་གནང་ངོ་། །
དེ་ནས་དེ་དག་ཕྱི་རོལ་སྒོ་ཁང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངུ་ཞིང་འདུག་པ་

འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་མཐོང་སྟེ་དྲི་ལན་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་དབུགས་ཕྱུང་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཞིན་ཞུས་པས། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མ་གསོལ་ཅིགབུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་
ཆོས་འདུལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཀའ་
སྩལ་པ་ལས། ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཞུས་པ་ལས་མཐར་གནང་སྟེ། འོན་ཀྱང་
དགག་ཅིང་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་བཅས་པ་ལ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་

དུ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་ལྕི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་དག་ལ་བཤད་
ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསླབ་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་བདག་གི་ངག་དང་ཡིད་དང་སྤྱི་
བོས་ཀྱང་ནོད་དོ། །ཞེས་ཁས་བླངས་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ་སོགས་ཤཱཀྱ་མོ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

243

ལྔ་བརྒྱ་དགེ་སློང་མར་གྱུར་ཞིང་། བུད་མེད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་གཞན་དག་
ལ་གསོལ་བཞིའི་ཆོ་ག་ཡང་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་། །གཽ་ཏ་མཱི་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་
ཡུན་རིང་མ་ལོན་པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །གཅུང་དགའ་བོ་དང་སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐོར་འདི་རྣམས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་དུས་

ཀྱི་སྐབས་ནས་ལོ་མང་དག་ཅིག་ལོན་པ་ན་བྱུང་བར་འདུག་ཀྱང་མཚམས་གང་དུ་འཇུག་གི་གསལ་ཁ་མེད་ཕྱིན། ཤཱཀྱའི་རིགས་བཏུལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཕྱོགས་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་བཀོད་དོ། །

ཞེ་དྲུག་པ་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་མ་ལྟ་བུར་ཕེབས་པ་ནི།

ཡུལ་དེར་ཁྱིམ་བདག་ར໏དྡྷི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བུ་འབྱོར་ལེན་འབྱོར་སྐྱོབ་
འབྱོར་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྲན་མོ་ལས་བཙས་པའི་བུ་གང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལས། གང་པོས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་ཐེངས་ལན་བདུན་སོང་
བ་ལས། བདུན་པའི་སྐབས་སུ་གྲུ་ནང་དུ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་
དག་བཏོན་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་གང་པོ་དང་ནོར་གཅིག་པ་འབྱོར་ལེན་ཡིན་པས་ཟོང་
རྣམས་དེ་ལ་གཏད། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འོ་སྐོལ་གྱི་ཡོ་བྱད་ཟད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་མ་འགྲོ་ཞིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།
གང་པོ་ཉིད་རིམ་གྱིས་ཡུལ་དབུས་སུ་ཆས་སོ། །མཉན་ཡོད་དུ་སླེབ་སྟེ་ཁྱིམ་བདག་
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་བརྡ་ལོན་སྦྱར་བས་ནང་དུ་བོས་ཏེ་གང་གི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

244

ཕྱིར་བྱོན་ཞེས་དྲིས་པས། སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འོངས་སོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ན། ཟས་སྦྱིན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱུར་ཏེ། ནངས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱན་
སྔར་སོང་ངོ་། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ།
གནས་པའི་ཡུལ་དུ་བས་མཐའི་གནས་མལ་བརྟེན་ཞིང་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབས་
པས་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བུ་གང་པོ་ཞེས་གྲགས་
སོ། །དེ་ནས་བྱམས་མའི་བུ་གང་པོས་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པས་རྔོན་པ་
ཅིག་དད་ཅིང་རི་ཁྲོད་པ་ཕོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་མོ་ལྔ་བརྒྱ་དགེ་བསྙེན་ཕོ་མོར་བཅུག་ནས་
མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་དེ་རྣམས་སུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ །བྱམས་མའི་བུ་གང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
ཤུལ་དུ་འབྱོར་སྐྱབས་དང་འབྱོར་དགའི་ནོར་ནི་ཟད། འབྱོར་ལེན་དང་ཕྱོགས་གཅིག་

བྱེད་འདོད་པ་ལ། འབྱོར་ལེན་གྱིས་ངའི་ནོར་ནི་ལུགས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན། ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་མི་བསྲེའོ་བྱས་པ་ན། ནུ་བོ་
གཉིས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བྲན་མོའི་བུས་ཡང་ཡང་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་བླངས་པ་ཡིན་

མོད། ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་ནི་མ་ནུས་ནོར་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབས་ཞེས་བྱས་
སོ། །ཚིག་དེ་གནད་དུ་ཕོག་ནས་འབྱོར་ལེན་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས། ཙན་དན་ས་མཆོག་གི་གླིང་དུ་སླེབ་སྟེ། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཙན་དན་དག་
བཅད་ཅིང་གྲུ་བཀང་སྟེ་ཚུར་འཕགས་སོ། །
དེའི་ཚེ་གླིང་དེ་སྲུང་བའི་གནོད་སྦྱིན་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། གནོད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

245

སྦྱིན་གྱི་མདུན་ས་ཐག་རིང་པོར་སོང་བ་ལས། གནོད་སྦྱིན་གཞན་དག་གིས་སྦྲན་ཏེ་
སྐབས་དེར་དེ་ཡང་དེར་སླེབ་ནས་རླུང་ནག་པོ་མི་བཟད་པ་བཏང་བས་གྲུ་ཤིན་ཏུ་

བསྐྱོད་པའི་ཚེ་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཆེས་སྐྲག་པས་ཚམ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ཀྱང་།
འབྱོར་ལེན་ཅི་བདེར་འདུག་པ་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་དྲིས་པས། གང་པོ་ཟེར་བ་
དེ་བདེན། དེའི་ངག་མ་ཉན་པས་འདི་ལྟར་གྱུར་མོད། ད་ནི་ཐབས་མེད་པ་ལ་ཙབ་ཙོབ་
བྱར་ཅི་ཡོད་བྱས་པས། ཚོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་ཤེས་
ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེ་གང་པོ་ལ་
དགའ་བའི་ལྷས་སྦྲན་ཏེ། དེར་གང་པོས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་གྲུའི་སྟེང་དུ་
འོངས་པ་ན། རླུང་ནག་པོ་དེའང་རི་རབ་ལ་ཐོགས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །
དེ་ནས་གང་པོས་གནོད་སྦྱིན་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིའི་ཆེད་དུ་ཙནྡན་སྲུང་།
འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཆེད་དུའོ། །དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་དེའི་དོན་དུ་ཙནྡན་རྣམས་ཐོང་ཞིག་གསུངས་པས་གནོད་སྦྱིན་
གྱིས་ཀྱང་བཏང་ངོ་། །དེ་ནས་གྲུ་བདེ་བར་འོངས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་མ་ཅན་དུ་སླེབ་ནས། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཙན་དན་གྱི་ཁང་བཟང་བྱས་ནས་
སྤུན་ཐམས་ཅད་བློ་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲང་པར་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་དང་ཡང་བློ་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་འཕགས་པ་བྱམས་མའི་བུ་གང་པོས་ཁང་སྟེངས་སུ་འཛེགས། མཆོད་
པ་རྣམས་བཤམས། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་མེ་ཏོག་རྣམས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

246

ཁང་བཟང་དུ་གྱུར། བདུག་སྤོས་ནི་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆུ་ནི་བཻ་ཊཱུཪྱའི་ཕུང་པོའི་
རྣམ་པར་གྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་སོང་བར་ཀུན་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་། དེ་མ་
ཐག་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་རྫས་རྣམས་སླེབ་པ་ན། ཀུན་
དགའ་བོས་འདི་གང་ནས་བྱུང་ཞུས་ཤིང་། སྟོན་པས་སློབ་མ་ཅན་ནས་ཡིན་པ་དང་།
དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་ཐག་ཡོད་པར་གསུངས། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ནངས་
པར་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་མ་ལྟ་བུར་ཟན་ཟ་བར་སྤྲོ་བ་དག་ཚུལ་ལོང་ཤིང་ལོང་ཤིག་ཅེས་
བསྒྲགས་ཏེ་ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་པ་ན། ཡུལ་ཆུ་མངས་ན་གནས་པའི་གང་པོ་ཤེས་རབ་
རྐྱང་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་ལེན་པར་བརྩམས་པ་ན། ཀུན་
དགའ་བོས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་མི་ལྡན་པས་མ་ཡིན་པར་བརྡ་སྤྲད་པ་ན། དེས་རྫུ་འཕྲུལ་
མོད་ལ་བསྒྲུབས་ཏེ། གནས་བརྟན་གཉིས་ལ་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པའི་བར་དུ་འགྲུབ་

ནས། གསུམ་པ་ལ་མ་བྲིམས་པའི་སྔོན་དུ་བླངས་སོ། །ཡུལ་དེ་མུ་སྟེགས་ཅན་ལྷག་
པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་རྣམས་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པར་བཀས་གནང་ངོ་། །
ནངས་པར་སྔ་བར་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཁྱེར་ཕྱག་བདར་དང་ཙན་དན་གྱི་ཆུས་ཆག་ཆག་དང་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་བཤམས། རྒྱན་སྣ་ཚོགས་བཀྲམ། གྲོང་ཁྱེར་ལ་སྒོ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། སྒོ་གཞན་བཅུ་བདུན་དུ་ནི་

རྒྱལ་པོའི་སྲས་བཅུ་བདུན་པོ་རེ་རེ་བཞགཤར་གྱི་སྒོ་མོ་ཆེར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་
འཕགས་པ་བྱམས་མའི་བུ་གང་པོ་དང་། འབྱོར་ལེན་སྤུན་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བོའི་
ཚོགས་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ལྷན་ཅིག་འདུག་གོ །དེར་ནམ་ལངས་མ་ཐག་ནས་དགེ་སློང་ལོ་མ་དང་སྣོད་སྤྱད་འདྲིམ་པ་དང་། ཆུའི་སྟ་གོན་བྱེད་པ་དག་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

247

དེར་སླེབ་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་བྱོན་ནམ་སྙམ་དྲིས་པས། གང་པོས་འདི་ལྟའོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །
དེ་ནས་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་རྣམས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་བཅས་ཏེ་
དེར་བྱོན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་སེང་གེ་སྟག་དང་གླང་ཆེན་རྟ་དང་ཀླུ་དང་ཁྱུ་མཆོག་
བཟང་པོ་ཆིབས། ཁ་ཅིག་རིན་ཆེན་གཞལ་མེད་ཁང་དང་རི་དང་ཤིང་མཛེས་ཤིང་རྟ་

འབར་བ་ལ་བརྟེན། །གཞན་དག་ནམ་མཁའི་ངོས་ལས་ཆུ་འཛིན་གློག་གི་ཕྲེང་བས་
བརྒྱན་པ་ལྟ་བུར་ནི། །རབ་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་ལྷ་ཡི་ཕོ་བྲང་ལྟ་བུར་རྫུ་འཕྲུལ་དག་གིས་

གཤེགས་པར་བརྩོན། །ལ་ལ་ས་བརྟོལ་གྱེན་དུ་འབྱུང་། །འགའ་ཞིག་ནམ་མཁའི་

དཀྱིལ་ནས་འབབ། ཁ་ཅིག་སྟན་ལས་སྤྲུལ་པར་བྱེད། །རྫུ་འཕྲུལ་ལྡན་པའི་མཐུ་ལ་

ལྟོས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་
དུ་ཞབས་བསིལ་ཏེ། དྲི་གཙང་ཁང་ལ་ཞབས་བཞག་པའི་ཚེ། ས་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་
ཏུ་གཡོས་པ་དང་། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་བཀྱེ་སྟེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ན་ཡང་། སློབ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ངོ་མཚར་གྱུར་པ་ལ་གང་པོས་དེ་དང་དེར་བརྡ་སྤྲོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྲ་བཅོམ་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་

ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ཤིང་། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་གནས་པའི་ལྷས་ཤིང་བ་ཀུ་ལའི་

ཡལ་ག་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟུང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་བསིལ་གྲིབ་འབུལ་ཞིང་སོང་བ་ལ་

ཆོས་བསྟན་པས་ལྷ་དེས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་བོ། །
དེ་ནས་ལམ་བར་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ན་ཡུག་ས་མོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་
གནས་པས་སངས་རྒྱས་སྐུ་མཚན་དཔེ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱོན་པ་མཐོང་སྟེ།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

248

དད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་བཤམས་པ་ལ་སྟོན་པ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་ཉིད་དུ་ཡུག་ས་མོ་ལྔ་བརྒྱས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་
པ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བཅད་དེ་དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོ་ཡང་གནང་། དེའི་མཆོད་རྟེན་ཡང་
བརྩིགས། ལྷ་དེས་ཤིང་བ་ཀུ་ལའི་ཡལ་ག་དེའང་དེར་བཙུགས་པས་སྡོང་པོ་རབ་ཏུ་
རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་ནམ་མཁའི་ལམ་ལ་གཤེགས་ཤིང་བྱོན་པ་ན། ཡུལ་
གཞན་ཞིག་གི་བསྟི་གནས་ན་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་གནས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དྲེགས་པ་
གཞོམ་པའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་སྐད་ཅིག་ལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ནི་བརླགཆུ་
ནི་བསྐམས། ནེའུ་སེང་ནི་རློགའདུག་གནས་རྣམས་སྡིབས་སོ། །དེ་དག་ཡིད་ཁོང་དུ་
ཆུད་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད། གསོལ་བ། ཁྱེད་གཤེགས་པས་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །འོ་ན་སྔོན་བཞིན་དུ་བྱའམ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་མ་ཐག་སྔོན་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་པ་ལ་
ཆོས་བསྟན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་

བསྒྲུབས། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་ཡང་རྫོགས་ནས་འབད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་
བརྩམས་པས་དེའི་མོད་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་ཞབས་འབྲིང་དུ་
འོངས་ཤིང་། བརྟུན་གྱི་རི་ལ་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་ཤིང་ལོའི་གོས་ཅན་གྱིས་ཐག་
རིང་པོ་ནས་མཐོང་བས་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་རི་དེ་ལས་མཆོངས་པས། སྟོན་པས་རྫུ་
འཕྲུལ་གྱིས་བླངས་ཏེ་ས་ལ་བཞགཆོས་བསྟན་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་བར་སྔ་
མ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་ནམ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

249

མཁའ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་ཞིང་སློབ་མ་ལྟ་བུར་གཤེགས་པ་ན། སྒོ་གཅིག་

ནས་གཤེགས་ན་སྒོ་གཞན་དག་ན་འཁོད་པ་རྣམས་མི་དགའ་བར་འགྲོ་བར་མཁྱེན་
ནས། ནམ་མཁའི་ལམ་ལས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་སུ་གཤེགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འཁོར་
བཅས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་འོངས་ཤིང་ཞབས་ལ་ཕྱག་བཙལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཙན་དན་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་གུང་ལ་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་མཆོད། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་མཐོང་ནས་ཁང་བཟང་ཞིག་པ་

ལ་ཐུག་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ན། ཁང་བཟང་ཤེལ་གཙང་མའི་རང་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་འཁོར་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ན།
འཁོར་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་བཀོད་
ཅིང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་བར་

དུའོ། །
དེ་ནས་ཉི་མ་གཞན་ཞིག་ལ་འབྱོར་ལེན་གྱིས་གདུགས་ཚོད་འབུལ་བར་
བརྩམས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནག་པོ་དང་གཽ་ཏ་མ་གཉིས་ཀླུ་ལྔ་བརྒྱའི་

འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་བལྟ་བའི་ཆེད་དུ་འབྲུག་གི་སྒྲ་འབྱིན། ཆུ་བོའི་ལྔ་

བརྒྱ་འབེབས་བཞིན་དུ་ཆས་པར་གཟིགས་ཏེ་དེ་དག་འོངས་ན་གྲོང་ཁྱེར་བུར་མར་
བརླག་སྟེ་འགྲོ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཽང་གལ་གྱི་བུས་གདུགས་ཚོད་ཀྱི་
སྐལ་བ་སྔོན་ལ་བཞེས་ནས། རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཀླུ་གཉིས་ཀྱི་གན་དུ་ཕར་གཤེགས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

250

ཏེ། གྲོང་ཆེར་སློབ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་
སྩལ། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་གྲོག་སྦུར་ཙམ་ལའང་གནོད་པ་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་ཞུས། ཀླུ་དེ་དག་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསླབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད། ཆོས་བསྟན་པས་དད་
པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་ན། ཀླུ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆུའི་བཏུང་བ་

འབུལ་ལོ་སྙམ་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུས་ཀླུས་ཕབ་པའི་ཆུ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་འདྲེས་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་གང་བླངས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་ཞིང་གསོལ་ཏོ། །

ཞེ་བདུན་པ་འོད་ཟེར་ཅན་དུ་གཤེགས་པ་ནི།

དེ་ནས་མི་རིང་བའི་དུས་ཞིག་ན། འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་རང་
གི་མ་ལ་ཕན་གདགས་པར་འདོད་ནས་མ་དེ་འགྲོ་བའི་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཞེས་རྣམ་
པར་བརྟགས་པ་ན་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་ལ་དོན་དེ་ཞུས་པ་ན། འདི་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ་དེར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་མཽང་གལ་གྱི་བུས་
བདག་གི་མ་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་འགྱུར་བ་ལགས་པས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་གདུལ་བར་གསོལ། བཀའ་སྩལ་པ། མཽང་གལ་གྱི་བུ་འོ་སྐོལ་ཅག་སུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིའོ། །དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་དབུས་མའི་རི་རབ་

ཀྱི་རྩེ་མོ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་ལོགས་ཀྱི་སྟོང་གསུམ་གཞན་གྱི་རི་རབ་དབུས་མའི་རྩེ་

མོར་གོམ་པ་གཅིག་འདོར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་ནས། ཉིན་ཞག་བདུན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

251

འདས་པ་ན་འོད་ཟེར་ཅན་དུ་འབྱོན་ཏོ། །
སྔོན་མཽང་གལ་གྱི་བུའི་མར་གྱུར་པ་དུས་དེར་བུ་མོ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བར་
ཡོད་དེ། དེས་འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་
བར་སྐྱེས་ནས། ཨེ་མ་ཧོ་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལོན་ནས་བདག་གི་བུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
འཕགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུགས་ཤིང་དྲུང་དུ་གཏུགས་སོ། །དེར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་
དགེ་སློང་འདི་ནི་རྒན། བུ་མོ་འདི་ནི་གཞོན་ན་འདི་ནི་འདིའི་མ་ཇི་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་
མཽང་གལ་གྱི་བུས་དོན་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བུ་མོ་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དེས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་། དེས་ཕུལ་བའི་

གདུགས་ཚོད་ཀྱང་གསོལ། ཡོན་བཤད་པར་ཡང་མཛད་ནས་ལྷུང་བཟེད་འཁྲུ་བཞིན་

པའི་སྐབས། མཽང་གལ་གྱི་བུ་ལ་ད་ནི་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་འགྲོའམ། མཽང་གལ་བུས་ཞུས་པ་འཚལ་ལོ། །སུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིའོ། །འོ་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་གསུང་། དེ་ཁོ་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་བྱོན་ཏེ།
སྟོན་པས་འདི་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ཡིད་མགྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །མཽང་གལ་གྱི་བུ་ངོ་མཚར་དུ་
གྱུར་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བསྔགས་ཤིང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །

ཞེ་བརྒྱད་པ་བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྙིང་པོ་བཏུལ་བ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིམ་གྱིས་མཉན་ཡོད་ནས་གཤེགས་ཏེ། ཡུལ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་། འདོད་པ་མཐུན་པའི་ནགས་ཁྲོད་ན་བཞུགས་
སོ། །དེའི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྙིང་པོ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་གསང་ཚིག་ཀློག་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

252

གོ། །དེས་སྟོན་པ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས། བྲམ་
ཟེའི་ཁྱེའུ་མ་སྡུག་ལ་ཁྱོད་ཤེས་ལྡན་གཽ་ཏ་མ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ལ། ཤེས་ལྡན་གཽ་ཏ་མ་དེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་སོ་ཞེས་ཐོས་ཏེ། ཇི་ག་དེའི་དགེ་བ་དང་གྲགས་
པའི་གཏམ་དང་། དེའི་མཚན་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་

རྟོག་ཤིགདེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒན་རབས་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སོང་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱན་
སྔར་སླེབ་པ་ན། སྟོན་པས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་དགའ་བ་དང་མགུ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
གསུངས་པའི་ཚེ། ཁྱེའུ་མ་སྡུག་དེ་ལྷམ་གྱོན་ནས་འཆག་ཅིང་། གློ་བུར་དུ་གཏམ་སྨྲ་
ལ། གཏམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་སྡོད། མ་གུས་པས་བསྙས་ཤིང་སླར་ཟློག་པར་བྱེད་
དོ། །སྟོན་པས་ཁྱེད་བྲམ་ཟེ་གསུམ་རིག་པ་དང་གཏམ་འདི་ལྟ་བུ་སྨྲའམ། གསོལ་པ།
བྲམ་ཟེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་འགྲོ་བ་དང་། འགྲེང་བ་རྣམས་ནི་འགྲེང་བ་དག་དང་སྨྲ།
འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྨྲ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་མགོ་བྲེག་ནག་པོའི་རྩ་ལག་
དག་དང་འདི་ལྟར་གླེང་དུ་རུང་ངོ་། །བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་བླ་མའི་ཚོགས་ལ་བསྙེན་
བཀུར་མ་བྱས་པ་ཞིག་གོ །དེ་ཁྲོས་འཁྲུགས་ཡིད་མ་རངས་ནས། གཽ་ཏ་མ་ཤཱཀྱ་
རྣམས་ནི་ད་བྱུང་གི་རིགས་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་བླ་མར་མི་བྱེད་དོ། །བཀའ་
སྩལ་པ། ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་བྱས་སམ། གསོལ་བ། ང་བྱ་བ་ཞིག་ལ་

སེར་སྐྱར་སོང་བ་ན། འདི་ནི་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཛུབ་སྐོར་གྱིས་སྟོན་པར་
བྱེད་དེ་བཀུར་བསྟི་མི་བྱེད་དོ། །བཀའ་སྩལ་པ། རེ་ཞིག་བྱེའུ་ཁུག་རྟ་ཡང་རང་གི་

ཚང་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་སྐད་འབྱིན་ན་ཤཱཀྱ་རྣམས་སྨོས་ཅི་དགོས། སེར་སྐྱ་གཞི་

འདི་ནི་ཤཱཀྱ་རྣམས་རང་གིས་གནས་ཡིན་ནོ། །གསོལ་བ། རིགས་བཞི་པོ་རྣམས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

253

ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་ལ་བཀུར་བསྟི་བྱེད་ཀྱང་། ཤཱཀྱ་འདི་དག་ད་བྱུང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མི་བྱེད་
དོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ཅི་ཡིན། གསོལ་བ། མིག་མི་འཛུམ་གྱིའོ། །བཀའ་
སྩལ་པ། དེ་ནི་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་བྲན་མོའི་བུ་ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རྒན་རབས་
རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ། ཀྱེ་གཽ་ཏ་མ་དེ་སྐད་མ་གསུང་ཞིགམ་སྡུག་འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་
པས་ལན་བཏབ་པས་རྡོ་ཐོགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། དོན་འདི་ལ་ཁྱེད་ཅག་མ་སྨྲ་བར་མ་སྡུག་ཉིད་ལན་འདེབས་སུ་ཆུག་ཅིག །བུ་རམ་ཤིང་པ་འཕགས་སྐྱེས་ཀྱིས་བུ་བཞི་
བསྐྲང་པ་ལས་ཤཱཀྱར་གྲགས་སོ། །ཤཱཀྱའི་མགོ་འཛུགས་པ་དེ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཐོས་སམ། གསོལ་བ་ཐོས་སོ། །བུ་རམ་ཤིང་པ་འཕགས་སྐྱེས་ཀྱི་བྲན་མོ་སྡོད་ཕོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གདོལ་བའི་རིགས་ཀྱི་དྲང་སྲོང་ཞིག་འདུས་པ་ལས་ཁྱེའུ་བཙས་
པ་ན། ཤ་ཟ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་མི་འཛུམ་གྱིས་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། །མིག་མི་འཛུམ་
གྱི་མགོ་འཛུགས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐོས་སམ། དེ་ལྟར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་དྲི་བ་
མཛད་ཀྱང་། མ་སྡུག་གནོང་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་ཅང་མི་སྨྲའོ། །དེའི་ཚེ་གནོད་སྦྱིན་ལག་
ན་རྡོ་རྗེས་ཁྱོད་ལན་བདེན་པར་མི་གསོལ་ན། རྡོ་རྗེས་མགོ་བོ་ཚལ་བ་བདུན་དུ་འགགས་པར་བྱའོ་ཞེས་རྡོ་རྗེ་མེ་འབར་བ་ཕྱར་ཞིང་མ་སྡུག་ལ་སྡིགས་པས་སྐྲག་སྟེ།
གཽ་ཏ་མ་མིག་མི་འཛུམ་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ལགས་པར་ཐོས་སོ་ཞེས་དྲང་པོར་གསོལ་ཏོ། །
དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་ནི་བདེན་པར་གསུངས་ན།
བདག་ཅག་སྔར་ཡིད་མ་ཆེས་པར་ཟད་དོ་སྙམ་མོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱེད་རྣམས་
ཀྱིས་མ་སྡུག་ལ་བྲན་མོའི་བུ་ཞེས་མ་སྨྲ་ཞིགདྲང་སྲོང་དེ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སོ། །དེ་ནས་མ་སྡུག་ཤིན་ཏུ་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་ལ་སླར་ཡང་གཏམ་འཇམ་པོས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

254

གླེང་བར་མཛད་ནས། ཞུས་ལན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་མཐར། བྲམ་ཟེ་ལས་

ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་གྲ་མ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ། རུས་དང་འབྲེལ་བ་གང་
ཡིན་པའི། །རྒྱལ་རིགས་རྐང་གཉིས་ནང་ན་བཙུན། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་ནང་ན་
ཡང་། །རིག་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་བཙུན། །ཞེས་མི་མཇེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པས་
སྨྲས་པའི་ལུང་འདྲེན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་མ་སྡུག་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཆོས་
སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ། སྟོན་པས་དགའ་བ་དང་མགུ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་

རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས། གང་གི་དོན་དུ་ཁྱོད་འོངས་པའི་མཚན་མ་ལེགས་པར་ཟུང་
ཞིག །དེས་ཀྱང་དེ་བར་དུ་བརྟགས་པས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ནི་མཐོང་སྟེ། གསོལ་བ། བདག་གིས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་མཚན། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཐོབ་པ་
གང་། །སྐུ་ལ་གཉིས་ཤིག་མ་མཐོང་བས། ཞེས་སོགས་ཞུས་པས་ལྗགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཞལ་རས་ཁེབས་པ་བསྟན་ཞིང་། ལྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་ཡང་འོད་ཀྱི་མཚན་
མས་གསལ་བར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་མ་སྡུག་དང་བྲམ་ཟེའི་ཚོགས་རྣམས་ཕྱིར་དེངས་ནས་བྲམ་ཟེ་པདྨའི་

སྙིང་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གཏམ་དེ་དག་རྒྱས་པས་བཤད་དོ། །དེར་བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྙིང་

པོ་ཁྲོས་ཏེ་མཆིལ་ལྷམ་གྱིས་མ་སྡུག་གི་མགོ་བོར་བརྡེགས་ཤིང་། ཀྱེ་མ་ཧོ་ཕོ་ཉ་
བྱེད་པ་ཀྱེ་མ་ཧོ་འཕྲིན་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་བས་ནི་བདག་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བར་
འགྱུར་རོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་ལྡན་གཽ་ཏ་མ་ལ་ཁྱད་དུ་བསད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཁོངས་
སུ་ཁོ་བོ་ཡང་བརྩི་བར་དགོངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །ཤེས་ལྡན་དག་དེང་ཁོ་བོ་གཽ་ཏ་མ་ལ་བལྟ་བར་འགྲོ་བ་ལས་དགོངས་མོར་སོང་བས་མ་ནུས་པར་ཟད་དེ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

255

སང་འགྲོའོ། །དེའི་ནུབ་མོ་སྟ་གོན་བྱས་ཏེ། ནངས་པར་ཤིང་རྟ་མང་པོ་བཟའ་བཏུང་
གིས་བཀང་ཞིང་། བྲམ་ཟེའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སོང་ངོ་། །དེར་འདོད་པ་མཐུན་པ་ན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་
ཅད་བསྡུས་ཏེ་གཙང་ཞིང་བསོད་པའི་བསོད་སྙོམས་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ། ཡོན་བསྔོ་བ་མཛད། བྲམ་ཟེ་དེ་དག་དགའ་བ་དང་མགུ་བར་འགྱུར་བའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་

མཛད་དེ་དེའི་མཐར་གསོལ་བ། ཁར་སང་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་མ་སྡུག་འོངས་སམ། བཀའ་
མཆིད་ཇི་ལྟ་བུ་མཛད། སྟོན་པས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ་པས། དེ་བྱིས་པའི་རང་

བཞིན་ལགས་པས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། བྲམ་ཟེ་བཟོད་དོ། །གསོལ་བ། ཤེས་ལྡན་གཽ་ཏ་མ་བདག་ཤིང་རྟར་ཞུགས་པའམ། སྲབ་སྐྱོགས་འཛིན་པའམ། ཐོར་
ཚུགས་ལ་ནོམ་པའི་བར་དུ་བྱས་ན་ཕྱག་འཚལ་བར་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་
ཞུས་པ་ན། འདི་ད་དུང་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་སོ་དགོངས་ཏེ། དེའི་ང་རྒྱལ་སྤང་པའི་དོན་
དུ་ཆོས་བསྟན་པས་བྲམ་ཟེ་པདྨའི་སྙིང་པོས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟེ་
ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་བྱས་སོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་འདོད་པ་མཐུན་པ་ན་གནས་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་སྐྱེ་བོ་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་དེ།
བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་གཞོལ་བར་མཛད་དོ། །

ཞེ་དགུ་པ་ཁྱེའུ་གཉིས་ནི།
ཡང་དུས་གཞན་ཞིག་ན། རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྤྲང་པོ་གཉིས་

ཤིག་དགེ་འདུན་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་པའི་སར་སློང་དུ་སོང་བ་ལ། བྲམ་ཟེའི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

256

བུས་ནི་སྟེར་བའི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཕྱིན་པས་ཅི་ཡང་མ་ཐོབ་ལ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བུ་
དེས་དུས་སུ་ཕྱིན་པས་མང་དུ་ཐོབ་བོ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཁྲོས་
ཏེ། ཁོ་བོ་ལ་དབང་ཡོད་ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བོ་དྲུང་ནས་གཅོད་པ་ཞིག་ཅེས་ཟེར་
ལ། རྒྱལ་རིགས་ན་རེ། ཁོ་བོ་ལ་དབང་ཡོད་ན། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་
པ་ལ་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པས་སྟོབ་པ་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལས། མཉན་ཡོད་ན་བྲམ་ཟེའི་

བུ་དེ་ཤིང་དྲུང་ཞིག་ཏུ་ཉལ་བ་ལ་ཤིང་རྟ་འཁྱམས་པོའི་འཁོར་ལོས་དེའི་མགོ་བཅད་
དོ། །ཆོས་རྣམས་སྔོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་ཡིད་གཙོ་ཡི། །ཡིད་མགྱོགས་རབ་ཏུ་སྡང་བའི་
ཡིད་ཀྱིས་ནི། །སྨྲས་སམ་བྱས་ན་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ། །འཐོབ་འགྱུར་འཁོར་ལོ་
འཕྱན་པས་མགོ་བོ་བཅད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་ཚེ་ཚོང་དཔོན་གཅིག་བུ་མེད་པར་
ཤི་བ་ལས། ཚོང་པ་རྣམས་བགྲོས་ནས་གང་སུ་ཞིག་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཞིག་ཚོང་
དཔོན་དུ་བཀུར་རོ་ཞེས་བརྟགས་པ་ན། སྔར་གྱི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཁྱེའུ་དེ་ཤིང་དྲུང་
ཞིག་ཏུ་ཉལ་བ་ལ་ཤིང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གྲིབ་མ་འཕོས་ཀྱང་དེ་མ་འཕོས་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པར་རིག་ནས་ཚོང་དཔོན་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་ཏེ་འབྱོར་པ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །

ལྔ་བཅུ་པ་ཀླུ་དགའ་བོ་ཉེ་དགའ་བཏུལ་བ་ནི།

དེའི་ཚེ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་། གཉེན་དགའ་བོ་གཉིས་སྦྲུལ་གྱི་ལུས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

257

རིང་པོས་རི་རབ་ལ་སྐོར་བ་གསུམ་དུ་དཀྲི་བར་ནུས་པ་དེ་དག་ཡུན་རིང་དུ་གཉིད་

ལོག་ཅིང་གཉིད་སད་པ་ན། དབུགས་ཀྱི་རླུང་དྲག་པོ་བཏང་བས་རི་རབ་དང་གསེར་
གྱི་རི་ལ་གནས་པའི་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་སྲོག་ཆགས་དུ་མ་དག་དུག་གིས་ཤི་
ནས་མཚོ་ནང་དུ་ལྷུང་བ་རྣམས་བཟའ་བར་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་དག་
རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ན་གནས་ཤིང་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་དག་ཀྱང་དབུགས་ཀྱི་རླུང་
དུག་དང་བཅས་པ་དེས་ཕོག་པས་ལུས་རིད་ཅིང་སྐྱ་བོ་སེང་སེང་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་གཉེན་དགའ་བོ་གཉིས་ལ་སོམས་ཤིགདེ་ནས་འཕགས་པ་
མཽང་གལ་གྱི་བུས་དེར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སོང་ནས། དེ་གཉིས་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལ་
སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་བྱས་སོ། །
དེར་དེ་གཉིས་གཉིད་མ་སད། དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕན་ཚུན་དུ་ཞབས་
ཀྱིས་བཅགས་ཀྱང་གཉིད་མ་སད་ནས། དེ་དག་གི་ཁོང་པའི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་ཡར་མར་
དུ་རྒྱུ་ཞིང་སྣ་ནས་འཐོན་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་ཡང་འཇུག་པ་སོགས་མཛད་ཀྱང་ད་དུང་གཉིད་མ་སད་དོ། །དེ་ནས་རི་རབ་ལ་ལན་བདུན་དུ་དཀྲི་བར་ནུས་
པའི་སྦྲུལ་ཆེན་པོ་ཆེས་མི་བཟད་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་འོག་ཏུ་མནན་པ་ན་
གཉིད་སད་དེ་བལྟས་པ་ན། ཀླུ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པས་རང་ཉིད་ནོན་པར་ཤེས་ནས་
ཤིན་ཏུ་སྐྲག་སྟེ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྲོས་པ་ན། ཇི་ལྟར་རི་བོ་ཁོར་ཡུག་ལ་ཉེ་བ་
དེ་ལྟར་བྲོས་པའི་ཚེ། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ལུས་དངོས་སུ་
བསྟན་ཏེ་བྱོན་ནས། ཅི་ཀླུ་དག་གར་འགྲོ། ཀླུ་གཉིས་ཀྱིས་བསམས་པ། དེ་ནི་དགེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

258

སློང་འདིའི་མཐུ་ཡིན་ཡང་དག་གོ་སྙམ་ནས། འཕགས་པ་ཀུ་རེ་མ་བགྱིས་སམ། ཅི་
སྟོན་པའི་ཕོ་ཉ་ལ་མི་སེམས་སམ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། དེར་དད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་

བཤད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདོང་ངོ་ཞེས་ཁྲིད་ནས། སྟོན་པས་ཀྱང་
རྒྱ་མཚོའི་ངོགས་སུ་གཤེགས་ཏེ་བཞུགས་པ་ན། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་གཉེན་
དགའ་བོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དུ་མས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ལས་ངན་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྨད་ཅིང་ཆོས་བསྟན། རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་

ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་བཀའ་སྩལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསླབ་པའི་གཞི་ལ་

བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་བོ་ཆོས་ལ་བཀོད་པ་དེའི་ཚེ་ནས་བརྩམས་
ཏེ་ཀླུའི་འགྲོ་བ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་མི་རིང་བར་ཆོས་ལ་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །

ང་གཅིག་པ་གསལ་རྒྱལ་ཀླུའི་གནོད་པ་ལས་བསྐྱབ་པ་ནི།

དེ་ནས་ཀླུ་གཉིས་བོ་དེ་དུས་བཟང་བོ་དག་ལ་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ནས་མཉན་

ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྭ་བ་གཉིས་དག་བྱས་པ་དེའི་བར་ནས་སོང་སྟེ་སྟོན་པ་
ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་དོ། །ཡང་རེས་འགའ་མཚན་མོ་གཞལ་མེད་ཁང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ལྷའི་ཆ་བྱད་ཀྱིས་འོང་ལ། ཉིན་མོ་ནི་ཁྱེའུ་འམ་ཁྱིམ་
བདག་གི་ཆ་བྱད་ཀྱི་འོང་བར་བྱེད་ན། ཀླུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་འཁོར་གྲགས་པ་དང་ལྡན་
ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཀླུ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་དོ། །གཞལ་མེད་ཁང་རིན་པོ་
ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་རྣམས་ལྷའི་བདུས་རྩིའོ། །དེ་ནས་ལན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

259

གཅིག་ཁྱིམ་བདག་གི་གཟུགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་ཉན་ཞིང་ཡོད་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ཡང་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་འོང་བ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ།
བདག་ཅག་གཉིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིའམ་ཆོས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱི།
སྟོན་པས་ཆོས་ལ་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དྲུང་དུ་
བྱུང་བ་ལ་ལྡང་བ་མ་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོས་བལྟས་ན་དེ་གཉིས་རང་གི་ཡུལ་འཁོར་གྱི་
ཁྱིམ་བདག་འདྲ་བར་སྣང་ན། འདི་གཉིས་ངའི་ཡུལ་དུ་གནས་ནས་ང་ལ་ལྡང་བ་མི་

བྱེད་དོ་སྙམ་ནས་ཁྲོས་སོ། །སྟོན་པས་ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་
སེམས་ཡད་ཡུད་དུ་གྱུར་ནས་གསལ་བར་སྙིང་ལ་མ་འཕྲོད་དེ་མྱུར་བར་ལངས་ཏེ་
སོང་ནས་སྒོ་དྲུང་དུ་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་དག་ཅིག་བཞགཁྱིམ་བདག་དེ་གཉིས་ཕྱིར་བྱུང་
ན་མགོ་བོ་ཆོད་ཅིག་བྱས་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་ངོ་། །
དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཀླུ་གཉིས་ཀྱི་གཡོག་ར་བའི་ཁ་ན་སྡོད་པ་དག་གིས་ཐོས་ཏེ།
རྒྱལ་པོའི་སྟེང་དུ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆར་འབེབས་པར་བརྩམས་པ་ན། སྟོན་
པས་འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ལ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སོམས་ཤིག་ཅེས་
གསུངས། མཽང་གལ་གྱི་བུས་མཚོན་ཆའི་ཆར་དེ་དག་པདྨ་དང་ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་
པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་མིའི་ལག་གིས་ལེན་ནུས་ཙམ་གྱི་བར་སྣང་ལ་ཆགས་
པར་བྱས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་དང་བཙུན་མོ་དང་རྒྱལ་པོའི་གཉེན་རྣམས་
མེ་ཏོག་གི་ཆར་འདི་ནི་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལེགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའོ་ཞེས་
ངག་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ནས་ཚུར་འོངས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་མཽང་གལ་གྱི་བུའི་མཐུའོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ལྟ་ན་དེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

260

ལས་གཅིག་གཅིག་ལོང་སྟེ་ས་ལ་བོར་ཅིགདེར་དེ་དག་གིས་དེ་བླངས་ཏེ་བོར་བས་
མཚོན་ཆར་གྱུར་ཞིང་སྒྲ་འབྱིན་པ་ན་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་སྟེ་རྒྱལ་པོས་འདི་ཅི་ཞེས་ཞུས་པ་
ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀླུ་ལ་སྡང་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བདག་གིས་

དེ་མཐོང་བར་ཡང་མི་དྲན་ན་ཞུས་པས། སྔར་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀླུ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་མ་ཁྲོས་ཏེ། དེའི་འཁོར་དག་ཁྲོས་པའོ། །འོ་ན་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་

བགྱི་ཞེས་ཞུས་པས་བཟོད་པར་གསོལ་ཤིག་གསུང་། དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཀླུ་
གཉིས་པོ་དེ་སྔར་བཞིན་འོངས་པ་ན། སྟོན་པས་སྦྲན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་
ལག་པ་བརྐྱངས་ཏེ་བཟོད་པ་གསོལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱས་
སོ། །

ང་གཉིས་པ་གནོད་སྦྱིན་འབྲོག་གནས་བཏུལ་བ་ནི།
གང་གི་ཚེ་གསལ་རྒྱལ་དང་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་ན།
ཆོམ་རྐུན་པ་རྣམས་ཆད་པས་བཅད་པས། དེ་རྣམས་མ་ག་དྷཱ་དང་ཀོ་ས་ལའི་བར་གྱི་ནགས་ཚལ་དང་འབྲོག་དགོན་པ་དག་ཏུ་གནས་ཏེ་དོན་མཐུན་ཚོང་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་དྲུང་ན་སྟོང་ཐུབ་དཔའ་བོ་ཞིག་ཡོད་
པས། ཚོང་པ་མང་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་ཀོ་ས་ལར་འགྲོ་བའི་ལམ་སེལ་ལ་སྟོང་
ཐུབ་དེ་མངགས་སོ། །དེས་མདའ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱས་གང་བའི་དོང་པ་གཉིས་ཐོགས་
ཏེ་ཚོང་པའི་གདོང་ནས་ཕྱིན་པ་ན། ཆོམ་རྐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཕྱིར་ལྡོག་
ཅིགགནོད་པར་གྱུར་ཏ་རེ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སྟོང་ཐུབ་ཀྱིས་འཇམ་པོར་སྨྲས་ཀྱང་མི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

261

ཉན་ཏེ། དེས་ཆོམ་རྐུན་པ་གཅིག་ནས་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་བྱུང་བ་ལ་མདའ་སྣུན་ནོ། །དེ་
ནས་ཆོམ་པོ་གཞན་ལྔ་བརྒྱ་སླེབ་པ་དང་། སྟོང་ཐུབ་ན་རེ། ངས་ལྔ་བརྒྱ་བསད་ཟིན་

གྱི་ཁྱེད་རྣམས་ལྡོག་ཅིགདེ་དག་གིས་ངེད་གཅིག་ཀྱང་མ་ཤི་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྡོགའོ་ན་
གོ་ཕུད་ཅིགཕུད་པ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཤི་སྟེ་གནོད་སྦྱིན་ཞིག་གོ་ཟེར་ནས་ཐམས་ཅད་བྱེར་
རོ། །
དེ་ནས་སྟོང་ཐུབ་དེས་ནགས་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་དུ་ལམ་སེལ་གྱི་ཁྱིམ་བརྩིགས། དེང་འབྲོག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་གྲོང་ཁྱེར་ཆགས། ཚོང་འདུས་ཆེན་པོ་ཡང་བྱུང་། གྲོང་དཔོན་ཡང་སྟོང་ཐུབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་ལོག་
པར་ལྟ་བའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་བརྩིགས་ཏེ། ཡུལ་དེའི་བག་གསར་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
དང་པོར་ལྷ་ཁང་དེ་ལ་འགྲོ་ཞིང་། ཕྱི་ནས་ཐོག་མར་གྲོང་དཔོན་དེས་མི་རིགས་པར་

སྤྱོད་པ་ལས། ཕྱི་ཞིག་ན་གྲོང་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྐྱེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོང་དཔོན་
གསོད་པར་བགྲོས་པ་ལས། ཉིན་གཅིག་མཆོག་ཟུང་གྲོང་དཔོན་འབྲོག་གནས་ཀྱི་
སར་བྱོན་པ་ལ། དེར་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ནི་ཟིན། ཡོན་བཤད་པ་མ་ཚར་བའི་བར་དེ་
ལ་ཡུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུ་བྱས་ཏེ་གྲོང་དཔོན་ལ་འབུལ་བའི་ཕོ་ཉ་སླེབས་ནས་དེའི་སར་ཕྱིན་ཏེ་རྫིང་འགྲམ་དུ་སྐྲ་བཀྲུ་བའི་སྐབས་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་འདག་
རྫས་དག་མིག་ཏུ་སོང་ནས་འགགས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་མཚོན་ཆ་བསྣུན་ཏེ་གྲོང་
དཔོན་བསད་པ་ན་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བ་དེའི་མཐུ་ལས་འདི་

དག་གསོད་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །དེ་མ་ཐག་དེ་
གནོད་སྦྱིན་གདུག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལ་གནས་སྩོལ་བར་ཞུས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

262

པས། འབྲོག་གནས་ཉིད་བྱིན་ཏོ། །
དེ་ནས་དེས་མི་ནད་ཆེན་པོ་བཏང་སྟེ་ཁྱོགས་ནས་ཁྱོགས་སུ་འདོམས་པ་
དག་བྱུང་ངོ་། །ལྟས་མཁན་རྣམས་ལ་དྲིས་པས་གྲོང་དཔོན་ཤི་ནས་གནོད་སྦྱིན་དུ་སྐྱེས་པས་བྱས་སོ་ཞེས་བྱུང་ནས། དེ་དག་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྲོས་པར་བརྩམས་པ་ནི་

སྲིན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འོངས་ནས་ལམ་བཀག་པས། གྲོང་དཔོན་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་བྱས་པ་ལ་ཉིན་རེ་ལ་མི་སྟོང་སྟོང་འབུལ་ན་བཟོད་དོ། །དེ་ནས་
མཐར་བརྒྱའི་བར་དུ་ཕབ་བོ། །དེར་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟ་ན་གྲོང་ཁྱེར་སྟོངས་པར་
འགྱུར་གྱི། བ་ལང་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་རྟ་བཟའ་བཅས་བཀང་བ་རེ་དང་། བ་གླང་
ཁྲིད་པའི་མི་རེ་ཉིན་རེ་བཞིན་འབུལ་གྱི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །གནོད་སྦྱིན་ན་རེ།
འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དུད་མོ་མ་བྱེད་པར་བྲོ་གར་དང་གླུ་དང་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་
ཕུལ་ཞིགདེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པས་ནད་ཡམས་ཆད་དོ། །
དེ་ནས་གྲོང་པ་རྣམས་ལ་རེ་མོས་འབབ་པར་བྱས། ཁྱིམ་གྱི་མིང་བྱང་རྫ་མར་

བཅུག་སྟེ་དཀྲོགས་ནས་གང་ཐོན་པ་དེ་ཚབ་མ་མི་བཏང་བར་རང་ངམ་བུ་འགྲོའོ་ཞེས་
ཁྲིམས་སུ་བཅས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་དུས་འགའ་ཞིག་འདས་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་
ཅིག་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བའི་དུས་ན་ཁྱིམ་དུ་ཆུང་མ་ལ་བུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་རང་ཁྱིམ་དུ་འཁོར་བ་ན་ཁྱིམ་བྱད་སྒོ་ལ་བཏགས་པ་མཐོང་ངོ་། །ནང་དུ་ཆུང་མས་དགྱེས་པར་མཛོད་ཅིག །བུ་བཙས་སོ། །དེ་ཅང་མི་སྨྲ་སྟེ་དྲིས་པས། འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་བཤད། དེ་
ནས་དེས་བུ་བཏང་བར་བྱས་ཏེ་ཕ་མ་དེ་དག་གིས་མཚན་མོ་ནམ་བསྲོས་པ་ན་ཁང་
སྟེང་ནས་མཆོད་པ་བཤམས། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་བདག་གི་བུ་བསྐྱབ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

263

ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །ནངས་པར་བུ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་རྟ་སོགས་
སྔར་བཞིན་སོང་ངོ་། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མི་མཁྱེན་པ་
མེད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འབྲོག་གནས་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གནས་སུ་བཞུད་པ་ན། དུས་དེར་འབྲོག་གནས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་མདུན་སར་སོང་བ་ལ་གནོད་སྦྱིན་བོང་བུས་
རིངས་པར་བརྡ་བཏང་སྟེ། འབྲོག་གནས་ཕྱིར་ལྡོག་འོངས་པ་ན། རང་གི་གནས་ན་

སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དགེ་སྦྱོང་ཕྱིར་ཕྱུང་ཞིག་བྱས་

པ་ན། སྟོན་པས་ཕྱིར་བྱོན་ཏོ། །
ཡང་ནང་དུ་བཞུད་ཅིག་བྱས་པ་ན་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་
སོང་ནས། ཡང་ཕྱིར་བྱུང་ཞིག་བྱས་པ་ན། བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་གནས་འདིར་ང་

ལ་ལན་གསུམ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་མ་བཞེངས་སོ། །དེ་ན་རེ། ངས་དྲིས་པ་བཞིན་དུ་ལན་ཐོབ་ཅིགམ་ཡིན་ན་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་སླད་རོལ་དུ་འཕང་
ངོ་། །སྟོན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་ཀྱི། ཅི་འདོད་པ་ཞུས་ཤིག་ཅེས་སོ། །མདོ་
སྡེ་འགའ་ཞིག་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས། དེ་ལྟར་མི་ནུས་ཀྱི་ཞེས་
གསུངས་པས་དེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་ཏེ་འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་

རྒྱུགས་པ་ན་དེས་སྟོན་པ་ཡི་དྭགས་ཆེས་མི་སྡུག་ཅིང་དྲག་ཤུལ་ཆེ་བ། ཞལ་དང་
ཕྱག་སྣ་ཚོགས་པར་འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་སུ་རུང་བར་མཐོང་སྟེ་འཇིགས་སྐྲག་

དངངས་ཏེ་དྲན་མེད་དུ་འགྱེལ་ལོ། །བརྒྱལ་བ་སངས་པ་ན། སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་དྲིས་ལན་གྱིས་དེའི་སེམས་དད་པར་མཛད་ནས། ཁྱོད་
ཀྱིས་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལ་ཟན་བྱིན་པས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

264

སྨོན་ལམ་ལོག་པས་འདིར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་དེ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་བསླབ་པའང་

བླངས། འབྲོག་གནས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པའི་

བཀའ་ལྟར་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཟས་སྐོམ་གྱི་གཏོར་མ་བླངས་ཏེ་མི་དང་བ་ལང་མི་ལེན་
ནོ། །དེ་ནས་ཁྱེའུ་དེ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ། སྟོན་པས་ཕ་ལ་གནང་བས་དེའི་མིང་ལག་བརྒྱུད་ཅེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་འབྱུང་

རྒྱུ་འབྲོག་གནས་བཏུལ་བའི་མཛད་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

ང་གསུམ་པ་ལག་བརྒྱུད་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི།

དེ་ནས་ལོ་མང་ཞིག་ལོན་པའི་ཕྱིས་ལག་བརྒྱུད་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་སྒྱུ་རྩལ་ལ་མཁས་པར་གྱུར། གྲོང་ཁྱེར་ཀཽ་ཤམྦཱི་ན་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་མོ་སྔོ་སངས་མ་ཞེས་བྱ་བ་བུད་མེད་མཆོག་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་ཡུལ་སོ་སོའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཚོང་དཔོན་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་དབུས་སུ་ཁྱིམ་ཐབས་འདམ་པར་བྱས་པ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མེ་ཏོག་གཏོར་རོ། །དེ་ནས་སྔོ་སངས་མ་ཀཽ་ཤམྦཱི་ནས་སོང་སྟེ་འབྲོག་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། སྟོན་པས་དགོངས་ཏེ། ལག་བརྒྱུད་འདི་སྔོ་སངས་མ་དང་
འཕྲད་ན་ཕྱིས་བདེན་པའི་སྣོད་དུ་མི་འགྱུར་བར་མཁྱེན་ནས་ལག་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་
སྟོན་པར་བཞེད་པ་ལ། ལག་བརྒྱུད་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་ནམ་ལངས་མ་ཐག་གྲོང་ཁྱེར་
གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྔོ་སངས་མ་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་ནང་དུ་འོངས་པའི་ཤིང་

རྟའི་གཉའ་ཤིང་ཐུག་སྟེ་ཕན་ཚུན་དུ་དྲིས་པས། ངོ་ཤེས་ཏེ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱིས་དེ་ལ་
ཁྱོད་ཁྱིམ་དུ་སོང་ཤིགང་མྱུར་དུ་འོང་གི་ཟེར་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་སྟེ། སྟོན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

265

པས་ལག་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ན། དེས་ཕྱིར་མི་འོངས་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དེར་ལག་བརྒྱུད་ཁྱིམ་དུ་འཁོར་དུ་དགའ་སྟོན་ནི་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ན། དེས་སྔོ་
སངས་ཅན་ལ་སྨྲས་པ། ངས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འདོད་པ་ལ་མི་
སྤྱོད་ཀྱི། ཁྱོད་ཕའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་ནའང་སོངས་ཞིགའདི་ཉིད་དུ་འདུག་པར་

འདོད་ནའང་མིང་པོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འདུག་ཅིགསྔོ་སངས་མ་ཡང་འདོད་པ་ལ་
ཆགས་པ་ཤས་ཆུང་བས། བདག་གིས་འཕགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བཀུར་བའི་འོས་སུ་
རྙེད་པ་ནི་ལེགས་སོ་སྙམ་ནས། སློབ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་ལམ་མིང་པོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་
ལག་བརྒྱུད་ལ་བཀུར་བསྟི་བྱེད་ཅིང་དེར་འདུག་གོ །སྐབས་དེ་ནི་སྟོན་པས་འབྲོག་
གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དབྱར་གནས་པ་མཛད་པའི་དུས་ཏེ། འབྲོག་གནས་ཀྱི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་མཆོད་ཅིང་ཕྱོགས་དེར་ཡང་ལྷ་དང་མི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བདེན་པ་ལ་བཀོད་དོ། །
དེ་ནས་མི་རིང་བ་ཞིག་ན་ལག་བརྒྱུད་འབྲོག་གནས་ནས་དུས་ལས་འདས་ཏེ།
གནས་གཙང་མའི་ནང་ཚན་མི་གདུང་བའི་ལྷར་སྐྱེས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་འབྲོག་གནས་སུ་བྱོན་པ་དེ་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འོངས་ཏེ་ལུས་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་སྣང་བ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བས་ལྟ་བར་དཀའ་བ། རི་བོ་དང་ས་
གཞི་སོགས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འོངས་ནས། སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་འཁོད་
པ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་འདུག་པར་དཀའ་བ་ལ། སའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་
ཅིག་པར་བཀའ་སྩལ་ནས། དེར་དེ་འདུག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགུ་ནས། དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་ལ་མི་གདུང་བའི་གནས་སུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

266

སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །

ང་བཞི་པ་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་སོ། །སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གཉིས་འབྱོར་རྒུད་རེས་མོས་སུ་ཡོང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
ལས། སྐབས་དེར་གཉིས་ཀ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་སྒྲ་སྒྲོགས་ན་རྒྱལ་པོ་
ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་དེར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཚོང་པ་ལྷགས་པ་རྣམས་སླར་ལྡོག་
པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་སྒྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་གང་བ་སྐྱེས་སུ་བསྐུར་
ཏེ། ཁྱེད་ནི་མ་མཐོང་བའི་གྲོགས་ལགས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་སུ་ཁྱེད་ལ་བགྱི་
བ་ཅུང་ཟད་མཆི་ན། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་བྱས་སོ། །ཡང་གཟུགས་
ཅན་སྙིང་པོས་ཀྱང་གོས་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོས་རབ་ཏུ་གང་བའི་སྒྲོམ་སྐྱེས་སུ་
བསྐུར་ཏེ། སྔར་སྐད་སྤྲིངས་སོ། །དེའང་སྒྲ་སྒྲོགས་ན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་མོད་ལ། གོས་
མཆོག་དཀོན། མ་ག་དྷ་ན་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་གོ །
དེ་ལྟར་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་ཕན་ཚུན་དུ་བསྐུར་རེས་བྱས་པ་ལས། དུས་
ལན་གཅིག་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎས་མ་ག་དྷཱའི་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་དྲིས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལུས་
ཀྱི་ཆུ་ཞེང་ཅི་འདྲ། དེ་དག་གིས་ལྷ་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་སྟེ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་གཞན་
དག་གཡུལ་འཐབ་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎས་གོ་ཁྲབ་རིན་པོ་ཆེ་དུས་ཚིགས་
སུ་ལུས་ལ་རེག་ན་བདེ་བ་དང་། བཅད་པར་དཀའ་བ་དང་། འབུགས་པར་དཀའ་བ་དང་། དུག་འཇིལ་བ་དང་། སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

267

སྐྱེས་སུ་བསྐུར་ཏེ། འདི་རང་ཉིད་བཅང་བ་ལས་གཞན་སུ་ལའང་མ་སྩོལ་ཅིག་བྱས་

སོ། །དེ་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་འཁོར་ཏེ་དེ་ཕུལ་བ་ན། གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་རིན་ཐང་

རྟོག་པ་པོ་དག་པོས་དེ་བརྟགས་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིན་ཐང་མི་ཐེབས་པར་བཅད་
དོ། །དེ་ནས་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་དེ་ལ་དོད་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་ལན་བསྐུར་རྒྱུ་མ་
རྙེད་ནས་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་དབྱར་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་པ། ལྷ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པས་དེའི་སྐུ་གཟུགས་བྲིས་ལ་སྐུར་ཞིག །རྒྱལ་པོས་སྟོན་པ་ལ་
ཞུས་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་གནང་སྟེ། ལྷ་བཟོ་བ་དག་བོས་ནས་འབྲིར་བཅུག་པ་ལ།
ཅི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་མཚན་མ་བཟུང་བར་མ་ནུས་ནས། ཡི་ཆད་པ་ལ། སྟོན་པས་སྐུ་
ཇི་ལྟ་བུའི་འོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བཏང་བ་དེའི་སྟེང་དུ་རི་མོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོན་
རྩིས་བཀང་སྟེ། རས་བྲིས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཟིན་པར་མཛད་དོ། །སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསླབ་པའི་གནས་ལྔ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་
ལུགས་ལྡོག་གི་ཚིག་རྣམས་ཡི་གེར་བྲིས་སོ། །སྟེང་དུ་ནི། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་

བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་བྲིས་སོ། །
དེར་ཕོ་ཉ་ལ་བྲིས་སྐུ་འདི་སྒྲ་སྒྲོགས་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་ཡངས་པར་ཁ་ཕྱེ་ལ། འདི་
དང་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅིས་འདྲི་ན། འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་དག་གོ་རྗོད་ཅིག་ཅེས་སོགས་
རྒྱས་པར་བསླབས་ནས། བྲིས་སྐུ་དྲི་བཟང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བགོས་ཏེ་ལེགས་པར་
གྲིལ་ནས་གསེར་དང་དངུལ་དང་ཟངས་ཀྱི་དོང་བུར་རིམ་པས་བཅུག །གོས་མཆོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དཀྲིས། གྲོང་ཁྱེར་མཛེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་བཀུར་བསྟི་ཆེན་པོ་
དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་སུ་བསྐུར་བ་ལས་རིམ་གྱིས་སྒྲ་སྒྲོགས་སུ་ཕྱིན་ཞིང་འཕྲིན་གྱི་ཡི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

268

གེ་སྔར་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎ་ལ་ཕུལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཆེས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེས་བསྐུར་ཡོད་ན། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ལམ་མཛེས་
པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དཔུང་དང་བཅས་པས་བསུ་བ་མཛོད། ས་ཕྱོགས་ཡངས་པར་བཀུར་བསྟི་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཁ་དབྱེ་བར་མཛོད། ཅེས་བྱ་བ་འདུག་
ནས། ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎ་ནི་དེ་ཙམ་པའི་སྐྱེས་ཅི་ཞིག་བསྐུར་ན། འདིས་ངལ་བརྙས་སོ་སྙམ་
ཁྲོས་ཏེ་དམག་ཤོམས་ཤིག་ཟེར་བ་ལ་བློན་པོ་རྣམས་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་ཞིག་ལགས་ཞེས་གདའ་ན། སྐྱེས་ངན་ངོན་ཞིག་མི་བསྐུར་བས་དང་པོར་
གཟིགས་ཤིང་བརྟགས་ལ་ཐུགས་མ་མཉེས་ན་དེ་ལྟར་བགྱིའོ། །དེར་ཡི་གེའི་ནང་
ནས་ཇི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ། ས་ཕྱོགས་ཡངས་པ་ཞིག་ཏུ་རས་བྲིས་དེ་ཤིང་
རིང་པོ་ལ་གཟར་ཏེ་ཞལ་ཕྱེ་བ་ན། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཚོང་པ་དག་གིས་མཐོང་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྐད་ཕྱུང་ངོ་། །རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲ་སྔར་མ་ཐོས་པ་དེར་ཐོས་ནས་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་ཅིང་མིག་འབྲུ་ཚུགས་སུ་
ལྟའོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་སུ་ཞིགདེར་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྙད་ཅིང་། འོག་གི་
ཡི་གེ་འདི་ཅི་ཞེས་པ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསླབ་གཞི་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་

དང་། རྟེན་འབྲེལ་ནི་བསམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྟེང་གི་ཡི་གེ་ནི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་
མངོན་པར་སྤྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྡ་སྤྲད་དོ། །དེའི་ཚེ་བྲིས་སྐུའི་སྟེང་གི་ནམ་

མཁའ་ནས་ལྷ་མང་པོས་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་བྲིས་སྐུ་ཕོ་བྲང་གི་ཁང་བཟང་དུ་སྤྱན་དྲངས། མཆོད་པ་དུ་མས་
ཡོངས་སུ་མཆོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཉིད་གཙང་སྦྲ་དང་བཅས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསླབ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

269

གཞི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བླངས། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསམས་པས་དེ་ཉིད་

ཀྱི་མཚན་མོ་འདས་པའི་མཐར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ། དེ་བདེན་པ་
མཐོང་བ་དང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། རིང་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཤེས་རབ་
མིག་ནི་རྣམ་པར་སྤྱངས། །གང་ལ་དེ་འདྲའི་གསོས་མངའ་བ། །སྨན་པའི་མཆོག་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎས་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་བདག་གིས་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ། ད་དུང་དགེ་སློང་དག་མཐོང་བར་འདོད་པས་འདིར་

བཏང་བར་རིགས་སོ་ཞེས་འཕྲིན་བསྐུར་བས། གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་གསོལ་བ་ན། འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་མངགས་སོ། །དེ་ནས་ལམ་དུ་བསོད་སྙོམས་སྤྱོད་ཅིང་། རིམ་གྱིས་སྒྲ་སྒྲོགས་སུ་
བྱོན་པ་ན། བཀུར་བསྟི་ཆེན་པོས་བསུས་ཏེ་སྤྱན་དྲངས་ཞབས་ལ་གཏུགས་མཆོད་
པ་དུ་མས་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་ཡུལ་དེར་འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ནས་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་སོགས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ཁྱིམ་བདག་
རྒྱལ་དང་སྐར་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། འབར་
བ་དང་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་མ་བསྟན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་

དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཡང་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོའོ་འཁོར་རྣམས་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་ནས་འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་ལ་ཞུས་པས། དགེ་སློང་ཕ་བཙུན་མོའི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བར་མ་གནང་ངོ་། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

270

འོ་ན་ཡུལ་དབུས་སུ་སུས་སྟོན། དགེ་སློང་མས་སྟོན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་དགེ་སློང་མ་དག་རྫོང་བར་ཞུས་པ་ན། དེས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཞུས་ཏེ། དགེ་སློང་མ་རི་མ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་མངགས་སོ། །དེར་
དེ་དག་ལམ་དུ་བསོད་སྙོམས་སྤྱོད་ཅིང་སོང་བ་ལས་སྔ་མ་ལྟར་བཀུར་བསྟི་ཆེན་
པོས་སྤྱན་དྲངས། དབྱར་ཁང་ཡང་ལྔ་བརྒྱ་བྱས་སོ། །དེས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ། གཞན་ཡང་བུད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོ་རྣམས་ལའང་བསྟན་པས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་བདེན་པ་ལ་བཀོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎ་ནི་པི་ཝང་

ལ་མཁས། བཙུན་མོ་ཟླ་འོད་ནི་གར་ལ་མཁས་པ་ལས། དེ་ནས་དུས་རིང་ཞིག་ན་

རྒྱལ་པོས་པི་ཝང་བརྡུངས། ཟླ་འོད་ཀྱིས་གར་བྱས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ནི་བརྟག་པ་ལ་

མཁས་པས་བརྟགས་པ་ན། དེ་ཞག་བདུན་ནས་འཆི་བར་ཤེས་ཏེ། ལག་ནས་པི་ཝང་

ལྷུང་ངོ་། །དེས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་བཤད་པས་དེར་རབ་ཏུ་འབྱུང་
བར་ཞུས་པ་རྒྱལ་པོས་གནང་སྟེ། དགེ་སློང་མ་རི་མས་རབ་ཏུ་བྱུང་བསྙེན་པར་
རྫོགས་ཏེ། ཞག་བདུན་ནས་དུས་ལས་འདས་པ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་
ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །
དེ་ནས་ལྷ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎ་གཉིད་ལོག་པའི་སྔས་མགོར་སོང་ནས་
གཉིད་སད་པར་བྱས་པ་ན། ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། བདག་ནི་ཟླ་འོད་དེང་ནི་

ལྷར་སྐྱེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་ཅེས་ཟེར་ཏེ་མི་སྣང་བར་སོང་
ངོ་། །དེ་ནས་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎས་རང་གི་སྲས་གཙུག་ཕུད་ཅན་རྒྱལ་རིགས་ལ་བསྐོས།
བློན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ་དང་བྷི་རུ་ཀ་བསྐོས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་གྱིས་ཤིག་ཅེས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

271

གདམས་ནས་གཡོག་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འོངས།
རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བསུས་ནས། རབ་
ཏུ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བྱོན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཕུལ། ནངས་པར་གཟུགས་ཅན་
སྙིང་པོ་དང་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎ་ལྷན་ཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བྱོན། དོན་དེ་གསོལ་བས་སྟོན་པས་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎ་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་

ཐོབ་བོ། །གཏམ་འདིའང་འཕགས་རྒྱལ་བཏུལ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡུལ་དེར་སྟོན་པས་
ཞབས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་བཅགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་བསྟུན་ན། ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ནའི་

མཛད་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པ་དང་། འགྲོ་ཕན་རླབས་པོ་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བཀོད་དོ། །

ང་ལྔ་པ་སེང་གེ་བཏུལ་བ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བར་དུ་གཤེགས་པར་བཞེད་པ་ལ། དོན་མཐུན་ཚོང་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ལྷན་ཅིག་འབབས་པར་

འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་ཟས་འབུལ་བར་ཞུས་ཤིང་གནང་ནས། སྟོན་པ་དགེ་འདུན་
དང་ལྷན་ཅིག་གཤེགས་པའི་ཚེ། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་དོན་མཐུན་ཚོང་པ་རྣམས་དང་
ལྷན་ཅིག་སོང་བ་ལས། ལམ་ཁ་ཕྲག་ཞིག་ཏུ་སླེབ་ནས་བསྡད་དེ། སྟོན་པ་འཁོར་
བཅས་ཕེབས་པ་ན། ལམ་ཁ་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་ལས་འདི་ནི་ལམ་དྲང་ལ་སེང་གེའི་

འཇིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་། གཅིག་ཤོས་འདི་ནི་འཁྱོག་ཆེ་ལ་བདེ་བ་ལགས་ན།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

272

གང་ནས་བཞུད་ཅེས་ཞུས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེང་གེའི་འཇིགས་པ་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ལམ་དྲང་པོ་ནས་གཤེགས་སོ། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་འཇིགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་རབ་བྱུང་དང་། མུ་སྟེགས་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་། ཚོང་པ་དང་། སློང་མོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཡང་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་བྱིས་པ་གཉིས་སྟོན་པ་
ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པས་གཅིག་གིས་ནི་རྔ་པ་ཊ་ཧ་ཐོགས། གཅིག་གིས་ནི་མདའ་ཆུང་

གཞུ་ཆུང་ཐོགས་ཏེ། སྟོན་པའི་ལམ་སེལ་བདག་ཅག་གིས་བགྱིའོ་ཞེས་ཞུས་ནས།
གཅིག་གིས་རྔ་བརྡུངས། གཅིག་གིས་གཞུ་བཀུག་སྟེ་སྟོན་པའི་སྐུ་མདུན་ནས་
འགྲོའོ། །དེ་ནས་ཅུང་ཟད་སོང་ནས། བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱེའུ་གཉིས་ཕྱིར་ལྡོག་ཅིག་ང་

ལ་སེང་གེའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །
དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་དེ་འོད་ཟེར་བཀྱེ་ནས་འཕྲིན་ལས་གཉིས་བྱས་ཏེ་མཛོད་
སྤུར་ནུབ་བོ། །ཀུན་དགའ་བོས་དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། ཁྱེའུ་འདི་གཉིས་ནི་བསྐལ་པ་

བཅུ་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་རང་རྒྱལ་རྔ་སྒྲ་དང་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ནུབ་མོ་ནགས་ཀྱི་མཐོངས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གནས་བཏབ་སྟེ་འདུག་པ་ལས། དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་དང་། འགྲོ་མགྱོགས་དང་། འཆར་ཀ་དང་། འདུན་པ་དང་། ནབས་སོ་སྟེ་དྲུག་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་སྐམ་ཁོང་སྟོང་
ཞིག་གི་ཉེ་སྐོར་གནས་མལ་དུ་ཐོབ་ནས། དེ་དག་སྦྲེབས་ཏེ་མེ་བཏང་བ་དང་། ཤིང་

གི་ཁོང་སྟོང་ན་དུག་སྦྲུལ་ཡོད་པ། དུ་བས་གནོད་དེ་སྟེང་གི་ཡལ་གའི་བུ་ག་ནས་ཕྱིར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

273

འཐོན་ཏེ་འཕྱང་ཞིང་འཕྱང་ཞིང་འདུག་པ་ན་དྲུག་སྡེས་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱུང་
བས། སྐྱེ་བོ་རྣམས་སེང་གེ་བྱུང་སྙམ་ནས་སྐྲག་སྟེ་བྲོས་པ་ལ། སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཕྱིར་ལྡོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་རྣལ་དུ་འཁོད་
དོ། །
དེ་ནས་ནངས་པར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་ཅག་མང་ཡང་མདུན་དུ་མ་འགྲོ་
ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་མདུན་དུ་གཤེགས་སོ་ཞེས་བསྒྲགས་ནས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་གཤེགས་པ་ན། སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་ཞིག་རྔམ་ཞིང་འཁྲུགས་

ནས་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་རྒྱུག་ཅིང་བྱུང་བ་ན། ཕྱག་གཡས་པའི་མཐིལ་ནས་སེང་གེ་
རལ་བ་ཅན་ལྔ་སྤྲུལ་པས་དྲི་ཚོར་བ་ཙམ་གྱིས་བྲོས་ཏེ་སོང་། ཕྱོགས་བཞི་མེས་

འཁོར་བར་སྤྲུལ་པས་འགྲོ་ས་མེད་དེ་སླར་ཡང་ལྡོག་ནས། སྟོན་པའི་ཞབས་དྲུང་
འབའ་ཞིག་ཞི་བར་ཤེས་ཏེ་ཞབས་ལ་བཏུད་དོ། །ཕྱག་གཡས་པས་མགོ་ལ་བྱུགས་ཏེ། ཁྱོད་སྔོན་གྱི་ཉེས་སྤྱད་ཀྱིས་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ན། ད་དུང་གཞན་གྱི་སྲོག་འཕྲོག་པས་འགྲོ་བ་ཅིར་འགྱུར། ང་ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དགེ་སློང་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་རེག་པས་སྐད་འདོན་པ་ན། སེང་གེ་ནི་བསྟེན་པར་དཀའ་ཡི་རེག་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སྟོན་པས་སེང་གེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་བསྟན་པས། དེ་དགའ་བཞིན་དུ་ཟས་མ་ཟོས་པར་ཤི་བས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་

རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ། སྤྱན་སྔར་འོངས་ཤིང་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་བོ། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

274

ང་དྲུག་པ་ཤེད་བུ་སེར་སྐྱ་ཉར་སྐྱེས་པ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲེའུའི་རྫིང་འགྲམ་གྱི་ཁང་བ་བརྩེགས་
པ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཆུ་ཀླུང་ཡིད་འོང་ལྡན་ལ་རྒྱ་མོ་སྤྱོད་པ་དང་།
སྤྱོད་པ་ཆུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉ་དོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་རེ་མོས་སུ་འདེབས་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་ལས། ལན་གཅིག་དུས་སྟོན་བྱུང་བས་ཉ་ཤ་ཉོ་མཁན་མང་པོ་འབྱུང་བར་ཤེས་
ནས། གཉིས་ཀ་བཏབ་པ་ལས་ཆུང་བས་ནི། ཉ་དང་རུས་སྦལ་ལ་སོགས་པ་སྲོག་
ཆགས་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཟིན་ཏོ། །ཆེ་བས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ནས་འོངས་པའི་ཆུ་སྲིན་ཉའི་

རིགས་ཅིག་གཉིད་ལོག་པ་ཟིན་ནས། དོལ་ནས་འཐེན་པས་དེ་གཉིད་སད་དེ། མི་

ཕྱེད་དང་སུམ་བརྒྱ་པོ་དེ་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་ཁྱེར་རོ། །
དེ་རྣམས་ཀྱིས་རམ་ཟླ་ཟློག་པས། ཉ་པ་ཕྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་པོ་གཞན་དེས་
ཀྱང་དྲངས་མོད། མ་ཐུབ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཀྱང་རམ་ཟླ་བཏང་བས་སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་
དུ་མས་གྲོགས་བྱས་ཏེ་དྲངས་པས་རྒྱ་མོ་རལ་བཞིན་དུ་ཉ་དེ་སྐམས་ལ་ཐོན་ནོ། །ཆུ་
སྲིན་ཉ་དེ་ལ་ནི་མགོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གླང་ཆེན་རྟ་དང་རྔ་མོང་བོང་བུ་གླང་། །སྤྲེའུ་
སེང་གེ་སྟག་དོམ་དྲེད་དང་གུང་། །བྱི་ལ་ར་ལུག་རི་དྭགས་མ་ཧེ་དང་། །ཕག་དང་ཁྱི་
མགོ་མིག་ནི་སོ་དྲུག་ཡོད། །དེར་མུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ལྟད་མོ་ལ་
ལྷགས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་འཛུམ་པར་མཛད་པའི་འོད་ཟེར་མཐར་ལྟེ་བར་ནུབ། ཀུན་དགའ་བོས་རྒྱུ་ཞུས་པས། ད་ཆུ་ཀླུང་རྒྱུ་བར་གཤེགས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཆོས་གོས་ལོངས་ཤིག །ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ཕྱོགས་དེར་
གཤེགས་སོ། །མ་དད་པ་དག་ཁ་ཟེར་ཞིང་། ཕལ་ཆེར་དག་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

275

དོ་སྙམ་མོ། །ཐུབ་པ་ལྟད་མོ་བྲལ་བའི་དགོངས་ལྡན་པ། །ལྟད་མོ་མེད་ལ་སྐྱེ་ངན་དོན་མེད་སྨྲ། །གཞན་ཕན་དེ་ལ་གཞོལ་བའི་རྒྱལ་བ་ནི། །ལུས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་ངེས་པར་
འདིར་གཤེགས་སོ། །ཞེས་སྒྲོག་གོ །
དེ་ནས་ཕྱོགས་དེར་སྟན་བཤམས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཏེ། ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་སྲོག་ཆགས་ཆུ་ལས་བཏོན་པ་འདི་དག་སླར་ཐོངས་ཤིག །ཅེས་
བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ཆུ་ལ་བཏང་ངོ་། །ཆུ་སྲིན་ཉ་དེས་མི་སྐད་

དུ་སྨྲ་ཤེས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་རླབས་ནས། དྲི་ལན་མཛད་དེ། སྟོན་པས་ཁྱོད་སེར་སྐྱ་ཡིན་ནམ། ཉ་ན་རེ། བདག་སེར་སྐྱ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སྒོ་
གསུམ་གྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་བྱས་སམ་ལགས། རྣམ་སྨིན་མྱོང་ངམ། མྱོང་ངོ་། ཁྱོད་
ཀྱི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སུ་ཡིན། བདག་གི་མའོ། །དེ་རྗེས་སྔར་གང་དུ་སྐྱེས།
དམྱལ་བར་རོ། །ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན། དུད་འགྲོ་ལགས་སོ། །ད་གར་སྐྱེ། དམྱལ་བར་
རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཉ་དེས་ངུས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཐུགས་རྗེ་ལྡན་རྒྱལ་ང་ལ་ནི། །ལེགས་པར་སེམས་ནི་དད་ཀྱིས་དང་། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་
འདིར་ཆགས་བྲལ་ཞིང་། །དེ་ནས་མཐོ་རིས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཉ་དེས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ལ་དད་པ་བྱས་ཤིང་། སྟོན་པས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །
ཀུན་དགའ་བོས་དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྔོན་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་
སྨྲ་བ་མཁས་པ་ཤེད་བུ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིགརང་གི་མས་བསྐུལ་ནས། དགེ་སློང་
རྣམས་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་མགོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཤེས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐུར་པ་
བཏབ་པའི་འབྲས་བུར་བཀའ་སྩལ་པས། སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་སྐྱོ་ཤས་སུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

276

གྱུར་བ་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། སྐྱེ་བོ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་འབྲས་བུ་བཞི་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་དོ། །ཆུ་སྲིན་ཉ་དེའང་ཟས་བཅད་དེ་སྟོན་པ་
ལ་དད་བཞིན་དུ་ཤི་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས། སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་

འོངས་ཤིང་མཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཐོས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་བོ། །ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱ་བོའང་རིགས་ངན་དུ་མ་གྱུར་ན། རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་
པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་དེ་མཁྱེན་ནས་དེ་དག་དབུགས་ཕྱུང་
སྟེ། སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་ཁྲིད་ནས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉ་པ་ལྔ་
བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ཅིང་། ཕྱིས་ཡུན་རིང་

ཞིག་ན་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །ཉ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་དགྲ་བཅོམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་མི་ཆོས་བླ་མ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ཕམ་པའི་

གླེང་གཞི་ལ་སོགས་པ་བཅས་པའང་ཡིན་ནོ། །

ང་བདུན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་འཁོར་དུ་འདུས་པ་ནི།

ཡང་འོད་སྲུང་གི་རིགས་ལ་བྲམ་ཟེ་ཉ་གྲོ་དྷ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པ་སྤངས་
པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། ཡབ་ཀྱིས་བག་མ་བླང་བར་བརྩམས་པ་ན། ཛམྦུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལས་བུད་མེད་མཆོག་གི་གཟུགས་བྱས་ནས་འདི་འདྲ་བ་རྙེད་ན་བླང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལས། དེས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་བཞི་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིར་ཚོལ་དུ་བཏང་བ་ལས་
ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་དག་གིས་ཀ་ལིདྒའི་གྲོང་ཀ་པི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྲམ་ཟེ་
སེར་སྐྱའི་བུ་མོ་སེར་སྐྱ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ། ཛམྦུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལས་ཀྱང་ལྷག་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

277

པའི་ཁ་དོག་ཏུ་འདུག་ནས། བྲམ་ཟེའི་ཕོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བསླངས་ཏེ། དེས་ཀྱང་
ཉེ་དུ་རྣམས་དང་གྲོས་བྱས་ནས་སེར་སྐྱ་བཟང་མོ་བྲམ་ཟེ་ཉ་གྲོ་དྷ་སྐྱེས་ཀྱི་བག་མར་བཏང་ངོ་། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་མིང་སྲིང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱིམ་དུ་གནས་ཀྱང་ཚངས་
པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཅིང་། གཅིག་ཉལ་བའམ་འདུག་པ་ན། གཅིག་ཤོས་འཆག་པའི་
སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གནས་སོ། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་། ཕ་
མས་མ་གནང་བས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱིམ་ཉིད་དུ་གནས་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དོ། །ཕ་མ་དག་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འོད་སྲུང་ཉ་གྲོ་དྷ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཞིང་ལ་

སོགས་པ་ཕྱིའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བལྟས། སེར་སྐྱ་བཟང་མོས་ཁྱིམ་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བལྟས་ན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པར་མཐོང་སྟེ། ཁྱིམ་གྱི་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་དང་། གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་བགོས་ཏེ་གཏད། བྲན་ཕོ་མོ་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་མི་ཕོངས་ཤིང་མི་བཀོལ་བར་བྱས། འདི་སྐད་ཅེས། བྲེ་
ཆུང་གང་གི་འབྲས་ཆན་རྡུངས། །མལ་གཅིག་གིས་ནི་བདེ་བ་སྐྱེད། །རས་བཅོས་
ཟུང་གཅིག་བཅང་བར་བྱ། །ལྷག་མ་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་བརྗོད་དེ་འོད་
སྲུངས་ཉ་གྲོ་དྷ་སྐྱེས་དང་སེར་སྐྱ་བཟང་མོ་གཉིས་ཁྱིམ་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུང་སྟེ་རས་ཡུག་ཆེན་རེ་རེ་ཁྱེར་ནས་ཕན་ཚུན་ཅི་བདེ་བར་གནང་བ་སྦྱིན་ཏེ།
ལམ་ཁ་ཕྲག་གཅིག་ནས་སོ་སོར་གྱེས་སོ། །སེར་སྐྱ་བཟང་མོས་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་
རྫོགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་གཅེར་བུའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །འོན་
ཀྱང་ཕྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལོན་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ་བོ། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

278

འོད་སྲུང་ཉ་གྲོ་དྷ་སྐྱེས་ནི། སྟོན་པ་དྲུག་ལ་སོ་སོར་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ལམ་

དྲིས་ཀྱང་། ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཡིད་མ་མགུ་སྟེ། མཐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བུ་མངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ན་བཞུགས་པ་འོད་སྲུང་ཉ་གྲོ་དྷ་སྐྱེས་ཤིང་

གཅིག་པའི་དྲུང་ན་ཡོད་པས་མཐོང་སྟེ། ཨེ་མ་བདག་གིས་སྟོན་པ་མཐོང་ངོ་སྙམ་སྟེ་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་བཙུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བདག་གི་སྟོན་པ་ལགས་ཏེ། བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་
ཉན་ཐོས་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་པས། སྟོན་པས་ཀྱང་མཐུན་འགྱུར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཁས་བླངས་དེ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའོ། །
བཀའ་སྩལ་པ། འོད་སྲུང་དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། ཉེ་བར་
ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིགས་པས་རྗེས་སུ་གནས་པས་བལྟ་
བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུད་དོ། །འོད་སྲུང་གིས་གདམས་ངག་དེ་བསྒོམས་པས་ཉི་མ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ཅིང་། ཞག་བརྒྱད་

ཀྱི་བར་དུ་སློབ་པའི་ལམ་ལ་འདས་པར་བྱས་ནས། ཉི་མ་དགུ་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟེ་ཁྱད་པར་ཐོབ་པར་གཞན་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ལན་ཅིག་འོད་སྲུང་ཀྱིས་རས་
འབུམ་རི་བའི་སྣམ་སྦྱར་ཁ་དོག་བཟང་པོ་གྱོན་ཞིང་། སྟོན་པས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་
སྣམ་སྦྱར་གསོལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཤེགས་པ་ལ། གང་དུ་སྟོན་པ་བཞུགས་པ་དེར་
བདག་གི་སྣམ་སྦྱར་གདིང་ངོ་སྙམ་པ་ལས། སྟོན་པ་བཞུགས་པར་བརྩམས་པ་ན་
དེས་སྣམ་སྦྱར་བལྟབས་ནས་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་ཅུང་ཟད་བཞུགས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

279

སྣམ་སྦྱར་ཡང་ངོ་འཇམ་མོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོད་སྲུང་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས།
བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སླད་དུ་བདག་གི་སྣམ་སྦྱར་བཞེས་སུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས།
དེ་ནས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་སྣམ་སྦྱར་སྟོན་པས་བཞེས་པ། སྟོན་པའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་
སྣམ་སྦྱར་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་གནང་ངོ་། །

ང་བརྒྱད་པ་འོད་སྲུངས་ལ་སྟན་ཕྱེད་སྩལ་བ་ནི།

དེ་ནས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་འབྲོག་དགོན་པར་གནས་ཤིང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་
ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པའི་མཆོག་
ཏུ་ལུང་ཡང་བསྟན་ཞིང་། དུས་ཕྱི་ཞིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གསར་བུ་
ཤས་ཆེ་བའི་འཁོར་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ཞིག་ལ། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་
སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་བྱོན་པ་ལས། དགེ་སློང་གསར་བུ་དག་གིས་ངོ་མ་ཤེས་ཤིང་། ན་

བཟའ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་དང་དགོན་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྲ་དང་སྨ་ར་རིང་པོར་གྱུར་པ་
མཐོང་བས་འཕྱ་བའི་དོན་དུ་སྒྲ་བྱས་སོ། །དེར་ཉན་ཐོས་མཆོག་ལ་བརྙེས་པ་བསལ་
བའི་ཆེད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས། འོད་སྲུངས་ཁྱོད་ནི་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་
ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ངའི་སྟན་ཕྱེད་ལ་འདུག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་གདན་
གྱི་ཕྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལ་བཞག་གོ །དེ་ནས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་རིག་ནས། རྒྱལ་བས་སྟན་ཕྱེད་བསྟབ་པར་མཛད་པ་དེ་ཅུང་ཟད་ཙམ་
དང་དུ་བླངས་ནས། སླར་ལངས་ཏེ་སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས། འཁོར་
ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཉན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྟན་བྱེད་བསྟབས་པ་ནི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

280

དུས་དེར་བརྙས་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ལྟར་བྱུང་ཡང་། ཤུགས་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོས་པའང་ཡིན་ནོ། །

ང་དགུ་པ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བསྟན་པ་ནི།

འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ནི་ཆོས་ཉན་པ་ན་དད་པས་བསམ་པ་གཅིག་ཏུ་

བསྡུས་པས་སྤྱི་བོའི་ཕོལ་མིག་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་དྲལ་བ་ཡང་མ་རིག་གོ །ཚེ་རབས་ལྔ་བརྒྱར་མཚན་མའི་བསྟན་བཅོས་དྲུག་ཁྲི་བསླབས་པས་རྟགས་དང་མཚན་མ་རྟོག་པ་
ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་གསལ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤིང་སཱ་ལ་ཅན་གྱི་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་བཞུགས་
སོ། །དེའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ། སྟོན་པས་ནམ་ཞིག་ན་

ང་རྒས་འཁོགས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གདམས་ངག་འབོགས་པས་དུབ་པར་འགྱུར་གྱི། ངའི་རིམ་གྲོ་པ་ཐུགས་ལ་འཐད་པ་རང་གི་དོན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་སྤྲོ་
བ་སྐྱེད་ཅིགདེའི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་ཀཽ་དེ་ན་བཞེངས་ཏེ། བདག་གིས་དེ་ལྟར་བགྱིད་
ལགས་ཞུས་པས། ཀཽ་དི་ཉ་ཁྱོད་ཉིད་ལའང་རིམ་གྲོ་པ་དགོས་ཀྱི་སྟན་ལ་འདུག་
ཤིགདེ་བཞིན་དུ་རྟ་ཐུལ་ནས་བཟུང་སྟེ། གང་པོའི་བར་ལ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་དེ་སྐད་
གསུངས། དེ་ནས་མཽང་གལ་གྱི་བུས་སྟོན་པའི་ཐུགས་གང་ལ་གཏད་བརྟགས་པས་

ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གཏད་པར་མཐོང་སྟེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ལའང་བཤད་དེ། རང་ཅག་དོང་ལ་དེ་ལ་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །
དེར་དེ་གཉིས་སོང་ནས་ཤཱ་རིའི་བུས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཁྱོད་སྟོན་པའི་རིམ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

281

གྲོ་བྱེད་པར་སྤྲོའམ། དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བསྙེན་ཞིང་བཟོད་པར་དཀའ་བ་སྟེ། དེས་ན་བདག་མི་སྤྲོའོ། །མཽངྒལ་གྱི་བུས་སྟོན་
པས་ཐུགས་དགོངས་ཁྱོད་ལ་གཏད་དོ། །ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ན་བཟའ་བདག་གིར་མི་བྱ་བ་དང་། མགྲོན་དུ་བོས་པ་བདག་གིར་མི་

བྱ་བ་དང་། སྟོན་པ་ལ་བལྟ་ཞིང་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཕྱིར་དུས་མ་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་པར་གནང་ན་རིམ་གྲོ་བྱེད་པར་སྤྲོའོ། །དེ་ནས་དོན་དེ་མཽངྒལ་གྱི་བུས་སྟོན་པ་ལ་
གསོལ་བ་ན། ལེགས་སོ་སྩལ་ཏེ་ཆོས་གོས་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྒྱུས་ང་ལ་རྙེད་བཀུར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་སྟོན་པ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་བཞུགས་པ་དང་། བཞེངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
གནས་པ་གང་ལ་གནས་པ་ཡང་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ཤེས་ཏེ། ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཅིག་ཡིན་ནོ། །

དྲུག་ཅུ་པ་སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་ཕུལ་བ་གཉིས་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་སྒྲ་གཅན་གྱི་གནས་དྲང་སྲོང་ཀུན་ཛི་ཀའི་ནགས་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་བླ་གབ་མེད་པར་ལྷུང་བཟེད་རབ་ཏུ་མང་པོ་བཞག་
པ་ལ། སྤྲེའུ་ཞིག་ཤིང་ལས་བབས་ཏེ་དེར་སོང་བ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲེའུས་ལྷུང་
བཟེད་བཅག་གིས་དོགས་ཏེ་བཟློག་པ་ལས། སྟོན་པས་དགེ་སློང་དག་སྤྲེའུ་འདི་དྲན་
པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་མ་ཟློག་ཅིག །ཅེས་བཀའ་སྩལ། དེ་ནས་སྤྲེའུ་དེས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་བླངས་ཏེ། ཤིང་སཱ་ལའི་སྡོང་པོ་ལ་འཛེགས་ནས་སྦྲང་བུ་ལ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

282

གནོད་པ་མེད་པར་སྦྲང་རྩིའི་དྭངས་མ་བླངས་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་བཀང་ནས་ལྗོན་ཤིང་

ལས་བབས་ཏེ། སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་བ་ན་མ་བཞེས་ཏེ། དེས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་ནས།
སྲོག་ཆགས་ཤི་བའི་ཡན་ལག་ཕྲ་མོ་ཡོད་པ་དག་བསལ་ནས་ཡང་ཕུལ། དེར་ཡང་
མ་བཞེས་པ་ན། ཡང་ལྷུང་བཟེད་བླངས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སོང་ནས་ཆུ་གཙང་མས་
བྲན་ཏེ་ཕུལ་བ་ན། སྟོན་པས་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཤིང་གསོལ་བར་མཛད་དོ། །དེར་སྤྲེའུ་དེ་དགའ་མགུ་རངས་པས་ཕྱི་ནུར་ཕྱི་ནུར་དུ་གར་བྱས་ཤིང་། སྟོན་པ་ལ་དད་བཞིན་

དུ་ཁྲོན་པར་ལྷུང་སྟེ་ཤི་འཕོས་ནས། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ཉིད་དུ་བྲམ་ཟེ་ལས་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་གི་ཆུང་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར། དེ་ཕྱིས་བཙས་པ་ན་ཁྱིམ་དུ་སྦྲང་
རྩིའི་ཆར་བབས། དེའི་མིང་གནས་འཇོག་གི་བུ་སྦྲང་རྩི་ཅན་ཞེས་བཏགས། དེ་ནས་ཕྱིས་ཡུན་རིང་ཞིག་ན་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཉིན་རེ་བཞིན་འབད་བརྩོན་མེད་པར་སྦྲང་རྩི་
ལྷུང་བཟེད་གསུམ་གསུམ་རྙེད་པར་གྱུར་ཏེ། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་འབུལ།
གཉིས་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལའོ། །གསུམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་གྲོགས་དང་བཅས་པ་ལོངས་
སྤྱོད་དེ། དེས་མཐར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །
ཡང་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་སྤྲེའུའི་རྫིང་འགྲམ་གྱི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ན་བཞུགས་སོ། །སྤྲེའུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བས་རྒྱབ་ཏུ་མ་བལྟས་ཏེ་ཁྲོན་པར་ལྟུང་བའི་

སྔར་བཞིན་ལས། ཤི་ནས་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འོངས་ནས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་དེ། སྟོན་པས་ཀྱང་ཆོས་གསུངས་པས་དེས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བྱས་སོ། །ད་ལྟར་ན་གཅུང་དགའ་བོ་བཏུལ་བ་དང་།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

283

ཤཱཀྱ་མོ་ལྔ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སློབ་མ་ལྟ་བུར་གཤེགས་པ་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། འདོད་པ་མཐུན་པར་བྱོན་པ་དང་། དགའ་བོ་ཉེར་དགའ་བཏུལ་བ་དང་། འབྲོག་གནས་བཏུལ་བ་དང་། ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎ་བཏུལ་བ་དང་། སེང་གེ་བཏུལ་བ་དང་། ཉ་པ་སྔ་བརྒྱ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་འཁོར་དུ་འདུས་པ་དང་། སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་ཕུལ་བ་སྔ་མ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་

རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་སྔོན་དུ་གསལ་བས། སྤྱིར་ཐམས་ཅད་བར་
སྐབས་དེར་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་རེ་རེའི་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་
བས་འདིར་བསྒྲིགས་པ་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཙམ་མོ། །

རེ་གཅིག་པ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ནི།

རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་དུས་ཕྱེད་ནི་འདས། ཕྱེད་ནི་ལུས་པའི་

དུས་སུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ནས་ལྷ་བབས་ཀྱི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་པས། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བསོད་སྙོམས་དང་རྙེད་པ་ངན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་བསམས་པ། ངས་
ཡུན་རིང་པོ་ནས་གཽ་ཏ་མ་ལ་གླགས་བལྟས་ཀྱང་མ་རྙེད་དེ། ད་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་
རྣམས་ལ་མཐོ་བརྩམ་མོ་སྙམ་ནས། འོད་སྲུང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གནག་ལྷས་ཀྱི་བུའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་མེ་འབར་བ་དང་། འོད་འབྱིན་པ་དང་།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

284

ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། གདན་ལ་འཁོད་ནས་དགའ་བ་དང་མགུ་བའི་གཏམ་བྱས་སོ། །
དེ་བཞིན་དུ་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་
ཀྱང་རིམ་པས་འོངས་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཚེ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱིས་བསམས་པ།
ཀྱེ་མ་བདག་གཅིག་པུ་ཉམ་ཆུང་བར་ཟད་དེ། གཞན་འདི་དག་ནི་མཐུ་ཆེ་བ་རྫུ་འཕྲུལ་
ཆེ་བའོ་སྙམ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྔ་པོའི་སར་ཡང་ཆོ་འཕྲུལ་དེ་ཁོ་ན་འདྲ་བར་བསྟན་
པས་སྟོན་པ་དྲུག་པོ་སོ་སོ་ནས་བདག་གཅིག་པུ་ཉམ་ཆུང་གིགཞན་རྣམས་རྫུ་འཕྲུལ་

ཆེའོ་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྟོན་པ་དྲུག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་

སྐབས་ཤིག་ཏུ་འདི་སྐད་ཅེས་གྲོས་གླེང་བར་གྱུར་ཏེ། ཤེས་ལྡན་དགསྔོན་ནི་རྒྱལ་པོ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ད་ནི་གཽ་ཏ་མ་
ལ་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཅག་ལ་མ་ཡིན་པས། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་འདི་བདག་ཅག་གིས་མིའི་

ཆོས་བླ་མའི་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་ཕྱིར་བཀུག་སྟེ། དེས་རྫུ་འཕྲུལ་གཅིག་སྟོན་ན་
བདག་ཅག་གིས་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་བསྟན་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་རྒྱལ་བ་དང་ཚེ་སྤེལ་བ་བྱས་ནས། ལྷ་བདག་ཅག་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅན་དུ་སྨྲ། གཽ་ཏ་མ་ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅན་དུ་སྨྲ་བ་ལགས་ན། བདག་ཅག་ལྷན་ཅིག་

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་དུ་ཆུག་ཅིགབདག་ཅག་ལམ་གྱི་ཕྱེད་དུ་འགྲོ་ལ། གཽ་ཏ་མ་
ཡང་ལམ་གྱི་ཕྱེད་དུ་ཁུག་གཅིགརྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་དུ། ཀ་རོ་དང་འདྲ་བ་ཁྱེད་རྣམས་ ྱཻཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲན་ནམ། དེ་ནས་སྟོན་པ་དྲུག་ཕྱིར་སོང་ངོ་། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

285

ཡང་ལན་ཅིག་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་འགྲོ་
བའི་ལམ་དུ་སྟོན་པ་དྲུག་སོང་ནས་སྔར་ལྟར་སྨྲས་པས། དོན་འདི་ལ་ཁྱེད་ང་ལ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཟེར་ན། ཁྱེད་རྣམས་སྤྱུགས་ཏེ་བཏང་ངོ་བྱས་པས། དེ་དག་ཕྱོགས་དེ་ནས་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་གཽ་ཏ་མའི་ཕྱོགས་བྱེད་ཀྱི། མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
གསལ་རྒྱལ་དེ་ནི་གཟུ་བོའི་ཞེས་ཐོས་ན། དུས་ལན་ཅིག་དེར་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་
སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན། སྟོན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་ལྗོངས་
རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་བྱོན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་ཉིད་ནས་སྟོན་པ་དྲུག་
པོ་ཡང་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཐད་དུ་ཕྱིན་ནས་སྔར་བཞིན་བརྗོད་པས།
རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་ཏེ་བྱ་ཡི་རེ་ཞིག་སྡོད་
ཅིགདེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས། བཙུན་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་འདི་སྐད་ཅེས་
མཆི་ན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་དུ་གསོལ། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་འཐག་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་ཞུས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ང་ནི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་
ཡང་ཁྱིམ་པ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་ཞིག་ཅེས་མི་ཟེར་གྱི། དགེ་བ་ནི་མ་སྤྱོམས་ཤིགསྡིག་
པ་ནི་བཤོགས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་ནོ། །ལན་གཉིས་སུ་ཞུས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུང་པ་ལ།
ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཞག་བདུན་ནས་དུས་ལ་བབ་པར་མཁྱེན་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
རྒྱལ་པོས་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་ལ། སྟོན་པ་ཞག་བདུན་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱི། ཁྱེད་རྣམས་ལ་བཤམ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་གྱིས་ཤིགདེར་མུ་སྟེགས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

286

རྣམས་ཀྱིས་བགྲོས་པ། གཽ་ཏ་མ་ད་ལྟ་ཆོ་འཕྲུལ་མི་སྟོན་པར་ཞག་བདུན་གྱི་དུས་
འདེབས་པ་འདི་ནི། ཡང་ན་ནི་གཽ་ཏ་མ་འབྲོས། ཡང་ན་ནི་གྲོགས་འཚོལ་བ་ཡིན།

གལ་ཏེ་བྲོས་ན་ནི་དེར་ཟད་ལ། རེ་ཞིག་བདག་ཅག་གྲོགས་བཙལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
གླེང་ནས། ཕྱོགས་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཀྲམ་སྟེ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་དེ་དག་ད་ནི་ཞག་བདུན་ལས་གཅིག་འདས་ཏེ་དྲུག་ལུས་སོ། །གཉིས་འདས་ཏེ་ལྔ་
ལུས་སོ་ཞེས་སོགས་སེམས་བརྟན་པར་གནས་པ་མེད་དེ་སོང་བ་ལས། གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་ཀུ་ཤའི་གྲོང་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་ཅན་དུ་སོང་བ་ན། བདག་ཅག་གིས་དགེ་
སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་ཕྱིར་བོས་ཀྱིས་གྲོགས་གྱིས་ཤིག །དེས་སྨྲས་པ།
དེ་ནི་མ་ལེགས་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་དེ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་མཐུ་ཆེ་བའོ། །ང་སྔོན་དལ་གྱིས་
འབབ་བའི་མཚོ་འགྲམ་ན་ཉིན་མོ་གནས་ཤིང་། བསོད་སྙོམས་བླངས་ཏེ་མཚོ་མ་
དྲོས་པའི་འགྲམ་དུ་ཟ་བའི་ཚེ། དེར་གནས་པའི་ལྷས་ཆུ་བཅུས་ཏེ་སྟེར་རོ། །གཽ་ཏ་མའི་
སློབ་མ་དགེ་ཚུལ་སྐུལ་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གོས་མ་དྲོས་པའི་འགྲམ་དུ་འཁྲུད་

པ་ན། དེ་ན་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲུས་ཁུ་བླངས་ནས་ལྷ་རང་རང་གི་མགོ་བོར་
འདེབས་སོ། །དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་ང་ཡང་ཕམ་པར་བྱས་ན། བདག་ཅག་གི་མཁན་པོ་
རྣམས་དང་ཡང་མི་མཉམ་མོ། །ཞེས་སྨྲས་པས། འདི་ཡང་གཽ་ཏ་མའི་ཕྱོགས་སོ་སྙམ་
སྟེ་སོང་ངོ་། །
དེ་ནས་ནགས་ཚལ་གཅིག་ན་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ལྔ་བརྒྱ་
ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་གྲོགས་གྱིས་ཤིག་བྱས་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གྲོགས་བྱ་བར་
ཁས་བླངས་ཏེ། ནམ་རན་པའི་དུས་ན་བརྡ་ཐོངས་ཤིག་བྱས་སོ། །དེ་ནས་མུ་སྟེགས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

287

རྣམས་རབ་ཏུ་མགུ་སྟེ་སོང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཕ་སྤུན་ནུ་བོར་གྱུར་བ་གཞོན་ནུ་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་བར་སོང་བ་ལས་བཙུན་མོའི་འཁོར་ཞིག་གིས་ཁང་ཐོག་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རྙིང་པ་བོར་བ་དེ་ལ་ཕོག་པས་
བློན་པོ་ཕྲ་མ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས། ནག་པོ་ནི་ལྷའི་བཙུན་མོ་དང་འཁྲིའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་
ན། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་མ་བརྟགས་པར་སྤྱོད་པ་མང་བས་ནག་པོའི་རྐང་ལག་གཅོད་དུ་
བཅུགགཞི་མདོ་ཞིག་ན་དེ་ཉེ་དུ་ངུ་བས་བསྐོར་ཞིང་འདུག་གོ །ཕྱོགས་དེར་སྟོན་པ་
དྲུག་པོ་སྔ་ཕྱིར་རིམ་ཅན་དུ་འོངས་པ་ལ། ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་གསོས་པར་མཛོད་ཅེས་བྱས་པ་ལ། དེ་དག་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འགྲོའོ། །འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཕྱོགས་
དེར་བྱུང་བ་ན། དེ་དག་སྔར་བཞིན་ཟེར་བས་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
ཞུས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་བོས་
གཞོན་ནུ་ནག་པོའི་སར་སོང་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འཕགས་པ་དགྱེས་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཡིན་པའི་བདེན་པས་ནག་པོའི་ཡན་ལག་སྔོན་བཞིན་དུ་
གྱུར་ཅིགཅེས་བརྗོད་པའི་མཇུག་ཁོ་ནར་སྔོན་བཞིན་དུ་སོས་པར་གྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་ཀུན་དགའ་བོས་མུ་སྟེགས་ཕམས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་ནག་པོ་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་ཞིང་། སྟོན་པས་ཆོས་བསྟན་པས་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་ཐོབ། རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་བསྒྲུབས་སོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱིམ་དུ་ཁྲིད་པར་བརྩམས་པ་ལ། བདག་

སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་ཅིང་འདི་ཉིད་དུ་སྡོད་དོ། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གནང་
སྟེ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཆག་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འདུག་པས། དུམ་བུའི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

288

ཀུན་དགའ་ར་བ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོས་ཞག་བདུན་པོའི་བར་ལ་མཉན་

ཡོད་དང་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་བར་དི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ལྷའི་ཁང་བཟང་དང་

རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་ཤིང་། བཞུགས་ཁྲི་གསེར་ལས་གྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་
སྤྲས་པ་ཡང་བཤམས་སོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་དགེ་བསྙེན་སོགས་སྟོན་པ་དྲུག་པོའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་འབྱོར་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
ཁང་པ་དྲུག་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། གདན་ཁྲི་དྲུག་ཀྱང་བཤམས་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་

ཉིན་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་ནས།
ཤིན་ཏུ་སྔ་བར་འོངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ། བདག་ཅག་ནི་འདིར་མཆིས་ལགས་ན། དགེ་
སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་འགུག་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཕོ་ཉ་བཏང་བས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདུན་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱན་འདྲེན་དུ་བཏང་ངོ་། །དེ་ལ་
སྟོན་པས་ཁྱོད་སོང་ཤིག་ང་འོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ནས། བྲམ་ཟེ་བླ་མས་ཚུར་འོངས་པའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་
འཕགས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་ཁང་པའི་འདུན་ཁང་དུ་གཤེགས་སོ། །
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་བའི་སྒྲ་འབྱིན་ཞིང་། རྒྱལ་

པོས་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཟིན་གྱི། ཁྱེད་རྣམས་
ཀྱིས་སྟོན་ཞིག་ཅེས་སོ། །དེའི་མོད་ལ་དུམ་བུའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་པ་སྟེ་གཞོན་ནུ་ནག་
པོས་རི་སྤོས་ངད་ལྡན་ནས་ཨ་མྲའི་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་ལོ་འབྲས་རྒྱས་པ། བྱ་སྣ་ཚོགས་
སྐད་འབྱིན་པས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ཆོ་འཕྲུལ་ཁང་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བཞག་གོ །དེ་
བཞིན་དུ་ཁྱིམ་བདག་ངན་ལེགས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

289

སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ནས་ལྷའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་བླངས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བཞག་གོ །དེ་
དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོས་སྔར་བཞིན་བརྗོད་པས། ཆོ་འཕྲུལ་དེ་གཽ་ཏ་མའི་ལགས་སམ།
བདག་ཅག་གི་ལགས་སུས་འཚལ་ཞེས་སྤྱི་བརྟོལ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་ཞག་བདུན་གྱི་དུས་འདེབས་པ་ཡང་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་

གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་དགོངས་བ་སྟེ། དེར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་
བལྟ་བར་སྤྲོ་བའི་མི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་འདུས། ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།

ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། དྲི་ཟ་དང་། གྲུལ་བུམ་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་

འབྱུང་པོ་གྲངས་མེད་པ་དག་ཀྱང་འདུས་པར་མཁྱེན་པ་ན། སྟོན་པས་ཞབས་བཀྲུས་ཏེ་འདུན་ཁང་གི་ནང་དུ་གཤེགས་ནས་མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་སྒོ་
འཕར་གྱི་གསེབ་ནས་མེ་འོད་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་མཆེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཁང་
པའི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་འོད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་
པའི་མེ་དཔུང་དུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ན། ཆོ་འཕྲུལ་ཁང་པ་མེས་ཚིག་གོ་སྙམ་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་། གོ་ཏ་མ་མཐུ་དང་ལྡན་ན་འདི་ཞི་བར་བགྱིད་
གྲང་ཅེས་སྨྲའོ། །དེ་མ་ཐག་མེ་ལྕེའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྡུས་པ་ན། དྲི་མ་ནག་ནོག་མི་མཛེས་
པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེ་འོད་ཀྱིས་སྦྱངས། འདུན་ཁང་སྔར་བས་ཀྱང་གསལ་ཞིང་མཛེས་
ལ་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དགའ་བ་

སྐྱེས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཟིན་གྱི། ད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་
རེས་ལ་བབ་བོ་བྱས་པས་དེ་དག་སྤོབས་པ་མེད་དེ་ཅང་མི་སྨྲའོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཡས་པ་དྲི་གཙང་ཁང་གིས་ས་ལ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

290

བསྣུན་པས་ས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་པ་ན། སྔར་སྟོན་པ་དྲུག་གིས་ཕྱོགས་སུ་བཙལ་
བའི་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་གངས་རི་དང་ཉེ་བའི་ནགས་ཁྲོད་ན་གནས་པ་དེ་རྣམས། དེར་
ས་གཡོས་པ་དེ་སྟོན་པ་དྲུག་གིས་བརྡ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྟེ་ནམ་མཁའི་ལམ་

ལས་འཕུར་ཞིང་འོངས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་བཀྱེ་
བ་ལ་བསྟད་དེ་འོངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དད་དེ། ས་
ལ་བབས་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་འདུག་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ། སླར་ཡང་གདམས་ངག་བསྟན་པས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་དགྲ་བཅོམ་གསར་པ་ལྔ་
བརྒྱ་པོས་ཀྱང་བསྐོར་ཏེ། ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་འདུན་ཁང་གི་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་

སོ། །དེའི་ཚེ་རྫུ་འཕྲུལ་ལེན་གྱི་མ་དགེ་བསྙེན་མ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ངན་པ་ལེགས་
སྦྱིན་དང་། དགེ་ཚུལ་སྐུལ་བྱེད་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་རྗེད་མེད་དང་། དགེ་སློང་མ་ཨུཏྤ་
ལའི་མདོག་དང་། འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་འདི་

དག་བདག་གིས་འཐག་ཏུ་སྩལ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར་ཡང་བགྱིད། སྐྱེ་བོ་དམ་
པ་རྣམས་ཡི་རང་བར་བགྱིའོ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། སྟོན་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ང་
འབོད་ཀྱི། ཁྱེད་མ་ཡིན་པས་སེམས་ཁྲལ་ཆུང་ངུར་འདུག་ཅིག་ཅེས་ཟློག་པར་མཛད་
དོ། །
དེ་ནས་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དབུས་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་
པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་ང་ལ་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་ལྷན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

291

ཅིག་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སུ་ཡིན། རྒྱལ་པོས་སྟན་ལས་ལངས་
ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས། བཙུན་པ་བདག་ལགས་ཏེ་བསྟན་དུ་གསོལ། སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། གདན་ལས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་
ལམ་བཞི་མཛད་པ་དང་། མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་འོད་ཟེར་དྲུག་འགྱེད་
པ་དང་། མེ་འབར་ཞིང་ཆུ་འཁྲུག་པ་སོགས་ཟུང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། གཞན་ཡང་རྫུ་
འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དུ་མ་བསྟན་ནས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་སོ། །རྫུ་འཕྲུལ་
འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་
སྟོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སུ་ཡིན། རྒྱལ་པོས་སྔར་བཞིན་གསོལ་བས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་པ་ས་ལ་རེག་པར་མཛད་པས་ས་འོག་ནས་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་གསེར་གྱི་པདྨ་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་པ།
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆུ་བ་དང་རྡོ་རྗེའི་ཟེ་བ་ཅན་ཞིག་ས་བརྟོལ་ནས་བྱུང་སྟེ།
པདྨ་དེའི་སྙིང་པོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་བཞུགས་སོ། །པདྨའི་སྡོང་པོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་

ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ཁྱབ་པ་ལས། གཡས་གཡོན་སོགས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ནས་པདྨ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱར་གྱུར་པ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ལྔ་

བརྒྱ་བཞུགས་སོ། །
དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁ་ཅིག་ནི་མེ་འབར། ལ་ལ་ནི་འོད་གསལ་བར་མཛད།
གཞན་དག་ནི་ཆར་འབེབས། འགའ་ཞིག་ནི་གློག་འབྱིན། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཤེས་པར་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

292

ལུང་སྟོན་པ་དང་། ཞུ་བ་ཞུ་བ་དང་། ལན་འདེབས་པ་དང་། འཆག་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། བཞེངས་པ་དང་། གཟིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་
ཐ་དད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་སྟོན་ནོ། །དེར་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ཚུན་ཆད་དང་།
སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་དག་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ལྷ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་གནས་པ་རྣམས་མིག་མི་འཛུམ་པར་ལྟ་ཞིང་བསྟོད་དབྱངས་བྱེད། རྔ་བོ་ཆེ་དག་
རྡུང་། དུང་སྒྲིལ་མ་དག་འབུད། རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་འཁྲོལ། ལ་ལ་གླུ་ལེན། ལ་ལ་གར་བྱེད། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་དང་། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དྲི་
ཞིམ་པོའི་ཕྱེ་མ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྫས་ཀྱི་གོས་སྣ་ཚོགས་དང་། རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་འཐོར་བར་བྱེད། ཨ་ལ་ལ་ཞེས་སྒྲ་བསྒྲགས་སོ། །བྱོལ་སོང་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་བདེ་བ་
སྐྱེས་ཏེ་རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲོག་སྟེ། གླང་པོ་ཆེ་ནི་འབོད། རྔ་མོང་ནི་
འཁང་། རྟ་ནི་འཚེར། རྨ་བྱ་འགྱུར་བ་སོགས་བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་
གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ། ཇི་སྲིད་ཉི་མ་མ་ཤར་
བ། །དེ་སྲིད་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་གསལ། །མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །མོག་མོག་པོར་
འགྱུར་གསལ་མི་འགྱུར། །ཇི་སྲིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་མ་བྱུང་། །རྟོག་གེ་པ་རྣམས་
སྔོན་གསལ་ཏེ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྣང་། །རྟོག་གེ་མི་གསལ་དེའི་

སློབ་མིན། །ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་དག་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་གྱི། མཚན་མ་ཟུང་ཅིགདགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་མཚན་རྟགས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་མ་ཐག་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

293

ཏུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ལ། ད་ཁྱོད་ཀྱི་རེས་ལ་བབ་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་ཅིགདེ་ནས་རྫོགས་བྱེད་ནི་གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ་ལ་གྲུ་
སུགས་བྱེད། དེས་ནི་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་ལ། དེས་ནི་སྐྲའི་ལྭ་བ་ཅན་ལ། དེས་ཀྱང་
ནོག་ཅན་ལ། དེས་ཀྱང་གཉེན་གྱི་བུ་ལ། དེས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་ལ་སྟེ། ཅང་མི་

སྨྲའོ། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ལན་གསུམ་དུ་བསྐུལ་བས། སྔར་ལྟར་གྲུ་སུགས་ལན་གསུམ་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ཡུལ་ཡུལ་པོར་གྱུར་ལ། ཞུམ་ཞིང་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ལ་གདོང་
སྨད་དེ་འདུག་གོ །
དེའི་ཚེ་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་འཁོར་དེ་ཉིད་འདུག་པས། བླུན་པོ་འདི་
རྣམས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཐོ་འཚམ་པས་འདི་རྣམས་འབྲོས་
པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་བྱའོ་ཞེས་ཏེ། ཉེ་སྐོར་གཞན་གང་ལའང་མེད་པར་མུ་སྟེགས་
རྣམས་གང་འདུག་པ་དང་། གང་སོང་སར་ཆར་རླུང་དྲག་པོ་མི་བཟད་པ་བཏང་བ་

དང་། རྡོ་རྗེ་མེ་འབར་བ་ཐོགས་པའི་གནོད་སྦྱིན་མི་བཟད་པས་ཕྱི་བསྙེགས་བྱེད་པར་ཡང་མཐོང་ནས། ཤིན་ཏུ་བྲེད་དེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཐོར་ཞིང་བྲོས་སོ། །གནག་
ལྷས་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་རི་ཕུག་ཏུའོ། །རྒྱལ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩྭ་ཚང་ཚིང་དུའོ། །མི་ཕམ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནགས་ཐིབས་པོར་རོ། །ནོག་ཅན་ནི་འདུན་ཁང་

དུའོ། །གཉེན་གྱི་བུ་ནི་མགྲོན་ཁང་དུ་ཞུགས་སོ། །སྟོན་པས་ཀྱང་། འཇིགས་པས་
སྐྲག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་ར་བ་ལྗོན་
ཤིང་དང་། །མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཅེས་སོགས་གསུངས། དེར་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུས་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

294

པས། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་རང་ཡང་ཁྲི་ཕྲག་དགུས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་ལ་བཀོད་དོ། །འོད་སྲུང་རྫོགས་བྱེད་ནི་སྔ་རོལ་གྱི་དུས་ཞིག་ནས། སློབ་མ་ལ་ལ་ལ་ནི་བདག་དང་འཇིག་

རྟེན་རྟག་པར་སྟོན། ལ་ལ་ལ་ནི་མི་རྟག་པར། ལ་ལ་ལ་ནི་གཉིས་ཀར། ལ་ལ་ལ་ནི་

གཉིས་མིན་དུ་སྟོན་པ་སོགས་ལུང་བསྟན་པར་མི་འོས་པ་བཅུ་བཞིར་བཤད་དོ། །དུས་དེའི་ཚེ་ཆར་རླུང་གིས་བདས་ཤིང་བྲོས་ནས། ནམ་ཞིག་ཆར་རླུང་
སངས་པ་ན་མྱ་ངན་གྱི་མེས་གདུངས་ཤིང་། དུས་གཞན་ཞིག་ན་རང་ཉིད་གཅིག་

པུར་འགྲོ་བ་ལ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གདུངས་ཏེ་ཆུ་བསིལ་བ་འདོད་ནས་འཚོལ་ཞིང་

ཕྱིན་པ་ལས། ལམ་དུ་མ་ནིང་ཞིག་གིས་ཚིག་རྩུབ་པོས་སྤྱོས་པ་ན། ད་ནི་མིའི་ཐ་མ་

འདི་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྤྱོས་སོ་སྙམ་སྟེ་ཡི་ཆད་དེ། རྫིང་འགྲམ་དུ་སོང་ནས་བྱེ་མས་གང་
བའི་བུམ་པ་མགུལ་དུ་བཏགས་ཏེ་རྫིང་བུ་ཟབ་མོ་དེར་མཆོངས་ནས་དུས་ལས་
འདས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱིས་དེའི་སློབ་མ་དག་གིས་ཕྱི་བཞིན་དུ་སོང་ནས་བཙལ་བ་ན་
མ་རྙེད་དེ། ཕན་ཚུན་འདུས་ནས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་མཁན་པོས་ལུང་བསྟན་པ་དག་ཡོད་དམ་ཞེས་བློ་བསྡུར་བ་ན། ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ། ད་ནི་མཁན་པོ་
ཉིད་བཙལ་ལ་དྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་འཚོལ་དུ་སོང་བ། རྫིང་བུ་དེ་དང་ཉེ་བར་སླེབ་པ་ན།
བུ་མོ་ཞིག་དང་འཕྲད་དེ་དེ་ལ་དྲིས་པས། ངན་སོང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ། །ལག་པ་བརྐྱངས་ནས་འགྲོ་བ་ཡི། །རྫོགས་བྱེད་དེ་ནི་ཆུས་གཡེངས་ཏེ། །རྐང་ལག་སྐྱ་བོར་
གྱུར་ཞིང་འདུག །ཅེས་ཟེར་བ་ན། དེ་དག་ཅང་མི་ཟེར་བར་རྫིང་བུའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

295

པས། རྫོགས་བྱེད་དེ་ལྟར་ཤི་བ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་པའི་སློབ་མ་རྣམས།
མཁན་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་བདེན་ཏེ། གཞན་དག་ནི་གཏི་མུག་གོ་ཞེས་དེ་དག་ཀྱང་
བྱེ་མས་གང་བའི་བུམ་པ་མགུལ་དུ་བཏགས་ནས་རྫིང་དེར་མཆོངས་ཏེ་ཤིའོ། །དེ་
ནས་ལྷག་མ་དེ་དག་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བྲོས་ཤིང་སྔར་གྱི་རྫོགས་བྱེད་དང་རུས་དང་
མིང་གཅིག་པ་ཞིག་སྟོན་པར་བསྐོས་ནས་སྔར་བཞིན་སྟོན་པ་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་

ཏེ་ཡུལ་དབུས་རྣམས་སུ་ངོ་ཚ་བས་ཕལ་ཆེར་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །

རེ་གཉིས་པ་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་བཏུལ་བ་ནི།

ཡང་མཉན་ཡོད་དང་ཉེ་བའི་ནགས་ཁྲོད་ཅིག་ན། དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་སྦྱིན་
སྲེག་བྱེད་པས་གནས་སོ། །དེ་དག་འདུལ་བའི་དུས་ཡིན་པར་མཁྱེན་ནས། སྦྱིན་
སྲེག་གི་ཐབ་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ། སྟོན་པའི་ཞབས་རྗེས་རེ་མཐོང་ཞིང་མེ་སྤོར་བར་
མི་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ན། དྲང་སྲོང་རྣམས་ན་རེ། རྗེས་འདིའི་མཐུ་ལས་
བདག་ཅག་གིས་མེ་སྤོར་བར་མ་ནུས་ཏེ། འདི་ནི་མཐུ་ཆེ་བས་ན། ལྷ་ཆེན་པོའི་རྗེས་
ཡིན་ཡང་དག་གོ་སྙམ་སྟེ། ཞབས་རྗེས་དེ་ཉིད་ལ་བསྲེག་རྫས་ཕུལ་བས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་མེ་རང་འབར་དུ་གྱུར་ཏེ། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུག་པར་སོང་
བས། དྲང་སྲོང་རྣམས་ཡ་མཚན་གྱུར་ཏེ་གནས་པ་ན་རྗེས་དེ་ལྟ་བུ་མེ་ཐབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་ན། དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་བཅད་དེ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་དད་པ་ལ། ཡང་དག་པའི་ཆོས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

296

ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། དེ་ནས་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་མི་

རིང་བར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །

རེ་གསུམ་པ་ལྔ་ལེན་གཉིས་བསྡུམས་པ་ནི།

ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་ལྔ་ལེན་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ལྔ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་རྟག་ཏུ་

མི་མཐུན་པར་གནས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་མཛའ་བཤེས་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འདི་གཉིས་ཇི་ལྟར་བསྡུམ་པར་བྱ་སྙམ་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་
མ་དུལ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་གདབ་བོ་སྙམ་ནས། སྟོན་པའི་སྤྱན་
སྔར་སོང་སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅང་མི་གསུང་བས་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ནས་མི་སྣང་པར་མཛད་དེ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་གཤེགས་ནས། དེ་གཉིས་འཐབ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས།
སོ་སོའི་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་གོ་བསྐོན་ཏེ་འོངས་པ་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་

བྱང་ཕྱོགས་པ་རྒྱལ་ཏེ། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཕམ་པར་བྱས་པར་མཐོང་བ་
དང་། བྱང་ཕྱོགས་པའི་དམག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་དཔུང་སྟོབས་དང་
ལྡན་པས། །བྱང་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཕམ་པར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། སོ་སོའི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་བ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་མི་མཐོང་བར་བྱིན་གྱི་བརླབས་སོ། །དེ་
ནས་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་འཁོད་པ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་བསྟན་པ་ན། ལྷོ་ཕྱོགས་ལྔ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་གཏམ་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

297

བུ་ཐོབ་ཅིང་། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་གྱུར་

ལ། བྱང་ཕྱོགས་ལྔ་ལེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྤྲོ་བའི་གཏམ་དུ་

གྱུར་ཏེ། དེས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟབས་ཤིང་། མཇུག་ཏུ་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པའི་གདུགས་ཚོད་བཤམས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ན་བཟའ་འབུམ་རི་བ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཡང་
རས་ཟུང་རེ་རེ་ཕུལ་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་སོ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

རེ་བཞི་པ་ཤ་ཟ་སྟོང་བཏུལ་བ་ནི།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཀྱི་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་མཉན་ཡོད་དང་མ་ག་དྷཱའི་བར་གྱི་ས་མཚམས། དགོན་པའི་ལམ་ཉམ་ང་
བ་ཞིག་ན་ཤ་ཟ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གནས་ནས་མི་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་བོ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་
དག་ཁ་ལྡོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་བསྐུལ། གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཡུལ་མ་ག་དྷཱ་
དང་། ཀོ་ས་ལའི་བར་གྱི་ཤ་ཟ་མ་རུངས་པའི་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་འདུལ་དུ་

གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅང་མ་གསུང་བས་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སོང་ནས་མི་རིང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ནས་མི་སྣང་བར་མཛད་དེ།
ཤ་ཟ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཤིང་སཱ་ལའི་ནགས་ཁུང་དུ་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྟོན་པས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

298

འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ན། རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་ཐུགས་ཤེས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ངལ་གསོས་པོ་རང་ཉིད་འཁོར་གནོད་སྦྱིན་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་ནས་སྐུའི་དྲུང་

ན་འཁོད་དོ། །
དེའི་ཚེ་ཤ་ཟའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཐག་རིང་པོ་ནས་རང་གི་གནས་སངས་

རྒྱས་གྱིས་མནན་པ་མཐོང་ནས་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་གྱིན་
རྒྱུགས་ཏེ་འོངས་ན། ཉེ་བར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་གནོད་སྦྱིན་དབང་ཆེ་བ་མང་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤ་ཟ་དེ་རྣམས་བཏགས་ཤིང་གཙེས་པ་ན། དེ་དག་སྐྲག་ཅིང་དངངས་པས་བྲོས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མེ་ལྕེ་ཆེན་པོས་འཁོར་བར་སྤྲུལ་པས་དེའི་ཚེ་འབྲོས་པའི་གནས་མ་རྙེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཉིད་ལ་གུས་པས་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་། སྟོན་པས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཐོས་ན་ཤ་ཟ་
རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་དག་རབ་ཏུ་དད་
པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསླབ་པའི་གནས་ཡང་དག་པར་བླངས་སོ། །

རེ་ལྔ་པ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་སོགས་ནི།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གནས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་
བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་
མཛད་དོ། །དེའི་ཚེ་ལྷ་དབང་ཆེས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་
འབྱུང་པོ་མཐུ་ཆེན་རྣམས་འདུས་སོ། །དེ་ནས་ཚངས་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བཞི་འོངས་ནས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

299

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའང་བྱས། སྟོན་པས་ཀྱང་སྔོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པའི་རྣམས་ལའང་ད་ལྟར་གྱི་བཞིན་དུ་འདུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདུས་སོ་ཞེས་ཆེད་
དུ་བརྗོད་པའང་མཛད་ནས། དེའི་ཚེ་སློབ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཉིས་དང་།

བརྒྱ་དང་བཅུ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ལྷ་མཐུ་ཆེ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་རྣམས་དང་། ནགས་
ཚལ་གྱི་གནོད་སྦྱིན་སྟོང་ཕྲག་བདུན་དང་། གསེར་ཅན་གྱི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་
དང་། ཤར་ཕྱོགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཚལ་ནས་འོངས་པའི་རི་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་ཕྲག་
གསུམ་སྟེ། གནོད་སྦྱིན་ལྷའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་གོ །
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་ཆུ་སྲིན་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་
དང་། ཀུན་གྱི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཀུན་གྱི་ལྷ་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་སྲས་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་རེ་དང་བཅས་པ་དང་། སླུ་བྱེད་ལ་
སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞིའི་གཡོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྡེ་དཔོན་ཤིན་དུ་མང་བ་

དང་། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། འཇོག་པོ་ལ་སོགས་
པའི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་། ཀླུ་རྒྱལ་ཟིལ་གནོན་ལེན་ལ་སོགས་པ་མཁའ་ལྡིང་གི་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་དང་། ཐགས་བཟང་རིས་དང་། རབ་བཀྲ་ལ་སོགས་པ་ནས་
སྟོབས་ལྡན་གྱི་བུ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་བར་དུ་ལྷ་མིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་བགོས་པ་
རྣམས་དང་། ཆུ་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་བུད་མེད་བརྒྱ་དང་། འཇུག་སེལ་སྤུན་
གཉིས་དང་། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་གཟའ་སྐར་བརྒྱ་དང་། ཞི་བ་མོ་དང་དཀའ་
བཟློག་མ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱ་དང་། སྔོ་སངས་མ་དང་ཕག་མོ་ལ་སོགས་པ་མ་མོ་བརྒྱ་དང་། དཀར་མོ་དང་རྒྱལ་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པ་གནོད་སྦྱིན་མོ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

300

བརྒྱ་དང་། བདེ་བྱེད་དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་ཚོགས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཀུན་འགྱེད་གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པ་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་མང་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་འོངས་པ་ནག་པོ་སྡེ་བོ་ཆེ་
འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །
དེ་ལྟར་གྲངས་སུ་སྨོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དབང་ཆེ་བ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཡིན་གྱི། དེར་འདུས་པ་འཁོར་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལྷ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་འདུས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་
གཅིག་གི་མཐའ་ནས་གཅིག་ཤོས་ནུབ་ཕྱོགས་ལྟ་བུའི་མཐའ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་

ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུས་སོ། །དེ་དག་འདུས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་

ཤིང་། རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་པ་བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་དྲི་མ་མེད་པའི་

ཆར་ཆེན་པོ་ཕབ་པ། དེའི་ཚེ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་མཆོག་གི་དད་

པ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསླབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད་ཅིང་། ལྷ་ཆེས་མང་
པོས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། འབྱུང་པོ་མང་པོ་ཞིག་བྱང་ཆུབཏུ་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད།
རང་རང་གི་རིག་སྔགས་དང་སྲོག་གི་སྙིང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོངས་གསོལ་དུ་ཕུལ་ཏེ། འགའ་ཞིག་དམ་ལ་བཞག་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྲུང་མར་བསྐོ་བ་ལ་
སོགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གནས་སུ་གྱེས་པར་
གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཤིས་པ་བརྗོད་པར་ཡང་མཛད་
དོ། །འདི་ནི་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་བསྟན་པའི་དུས་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་ལས་ནི་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཉུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་དེ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

301

རྗེས་སུ་སྐུའི་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱར་ཡབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲམ་ཟེ་རྒན་པོ་ཞིག་བདེན་པ་ལ་
བཀོད་ནས་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །

རེ་དྲུག་པ་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་གཉིས་ནི།

ཡང་མཉན་ཡོད་ནས་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཟོང་ཁྱེར་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་སོང་བ་ལས་ནགས་ཁྲོད་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན། དེ་ན་གནས་པའི་གནོད་སྦྱིན་གདུག་
པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རླུང་ནག་ཆེན་པོ་མུན་སྲོས་པ་ལྟ་བུ་བཏང་ཞིང་། འཇིགས་པའི་

གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་རྒྱུགས་པ་ན། ཚོང་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་སྐྲག་སྟེ་ལྷའོ་ཅོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེར་དགེ་བསྙེན་ཞིག་ཡོད་པས། ཀྱཻ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབས་བཙལ་བས་ཅི་བྱ། སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོངས་ཤིག །ཅེས་སྨྲས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་བདག་ཅག་སྐྱབས་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་རྣམས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་དགོངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གླང་པོ་ཆེའི་སྣ་ཞགས་ལྟ་བུའི་ཕྱག་བརྐྱངས་ཏེ་ནགས་ཁྲོད་དེ་ནས་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་
རྫས་དང་བཅས་པ་བླངས་ཏེ་མཉན་ཡོད་དང་ཉེ་བར་འཇོག་པར་མཛད་དོ། །ཚོང་པ་དེ་རྣམས་ཡུལ་དུ་སླེབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སོང་སྟེ་འཁོད་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅིང་

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའང་བྱས་ལ་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་ལུང་

ཕོག་པ་ལྟར་བསྒོམས་པས་མི་རིང་བར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

302

སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱ་མཚོར་སོང་བ་རླུང་གིས་བདས་ཤིང་རླབས་

ཀྱིས་བསྐྱོད་ནས། རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ཀྱི་བྲག་རིའི་སུལ་དུ་མཁར་བ་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་ཐོབ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

རེ་བདུན་པ་ལྷ་ལས་བབས་པ་ནི།
གང་གི་ཚེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་
བསྟན་པ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་པར་དད་དོ། །དེར་དགེ་སློང་རྣམས་རྙེད་བཀུར་མང་ཞིང་ཆེས་མང་བས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
རྣམས་ཀྱི་སྤོང་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་གྱུར་པ་གཟིགས་ནས། འབྱོར་བ་དང་རྙེད་
བཀུར་མང་ཆེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་
བཞེས་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་
བཅས་པ་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལྷའི་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་གཤེགས་སོ། །དེར་ཤིང་

ཡོངས་འདུས་བརྟོལ་དང་ཉེ་བ་ལྭ་བ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་རྡོ་ལེབ་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་ཡུམ་ལ་
སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་མཉན་ཡོད་དུ་དབྱར་གནས་པར་མཛད་པ་ན། དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ། དེར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཕྱོགས་གང་དུ་དབྱར་གནས་པར་མཛད་ཅེས་དྲིས་པ་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་མཛད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པ་ན། འཁོར་རྣམ་པ་བཞིའི་ཚོགས་རྣམས་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

303

བདག་ཅག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་མཐོང་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གདུང་

པར་གྱུར་གྱི། འཕགས་པ་བཞུད་ལ། བདག་ཅག་ལ་ནི་དེར་འོང་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་མེད།
ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་ཛམྦུའི་གླིང་འདིར་འོང་བ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཛམྦུའི་གླིང་དུ་
གཞེགས་པར་ཞུས་ཤིགདེ་ནས་འཕགས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སོང་ནས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་མཐའ་ཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། ལྷའི་

འཁོར་འདི་དག་ནི་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་འདིར་སྐྱེས་
སོ། །ཞེས་ཞུས། སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྔགས་སོ། །
དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་སྟོན་པའི་དྲུང་ནས་སོང་བའི་འོག་ཏུ། འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞིའི་འཕྲིན་གསོལ་བས། ཁྱོད་སོང་ལ། ཞག་བདུན་ནས་
གྲོང་ཁྱེར་སཾ་ཀཱ་ཤིའི་ཨ་པ་ཛ་རའི་ནགས་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒོས་ཤིག །དེས་སྐད་ཅིག་ལ་ཛམྦུ་གླིང་དུ་འོངས་ནས་འཁོར་རྣམ་པ་
བཞི་ལ་བཤད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ཕྱོགས་དེ་བྱི་དོར་བྱས་ཤིང་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བཤམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བར་སྐབས་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་འཐབ་བྲལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གཤེགས་ཏེ། ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་སྤྱོད་ལ་གདུལ་བྱར་ནི་གྱུར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་མཐའ་
དག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷའི་འགྲོ་བ་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་པ་སྨིན་ཞིང་

གྲོལ་བ་ལ་བཀོད་ནས། སླར་ཡང་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བྱོན་པ་ན། ལྷའི་དབང་

པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཛམྦུའི་གླིང་དུ་གཤེགས་པར་བཞེད་དམ། ཞེས་ཞུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་དེས་བཟོ་བོ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་བཀའ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

304

བསྒོས་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ནས་ཛམྦུའི་གླིང་གི་བར་ལ་དབུས་སུ་བཻ་ཌཱུཪྱའི་སྐས་

དང་། གཡས་སུ་གསེར་དང་། གཡོན་དུ་ཤེལ་གྱི་སྐས་བྱས། དེའི་ཚེ་ལྟ་ཚངས་པ་
གསེར་གྱི་སྐས་ལ་འབབ་ཅིང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐུའི་གཡས་

ནས་འགྲོ། བརྒྱ་བྱིན་ནི་གདུགས་རྩིབས་མ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་འཛིན་ཞིང་ཤེལ་གྱི་
སྐས་ལས་འབབ་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དུ་མས་བསྐོར་ཏེ་སྐུའི་གཡོན་ཕྱོགས་
ནས་འགྲོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དབུས་ཀྱི་བཻ་ཌཱུཪྱའི་སྐས་ལ་གཤེགས་ཏེ། གལ་ཏེ་
ཞབས་ཁོ་ནས་བྱོན་ན་ནི་མུ་སྟེགས་དག་ན་རེ། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་ལྷའི་འདོད་ཡོན་
དང་བཟང་མོ་དག་མཐོང་བས་རྫུ་འཕྲུལ་ཉམས་སོ་ཞེས་འཕྱ་བར་འགྱུར་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་ཁོ་ནས་གཤེགས་ན་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐས་བཙུགས་པ་དོན་མེད་ཅིང་བསོད་
ནམས་མི་འཕེལ་བར་གཟིགས་ནས། བར་འགའ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན། རེས་འགའ་
ནི་ཞབས་ཀྱིས་གཤེགས་སོ། །
མིའི་འགྲོ་བའི་དྲི་མི་ཞིམ་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པ་ལ། སྟོན་པས་
ཙནྡན་ས་མཆོག་གི་དྲིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་ཤིང་དྲུང་ན་འདུག་པས་མཐོང་སྟེ། ཀྱེ་མ་འོ་ལྷ་འདི་དག་ཀྱང་དེང་ཉིད་རང་གི་

གནས་སུ་འགྱེས། མི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ལ་འཆི། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཡང་མྱུར་དུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླའོ་སྙམ་ཡིད་འབྱུང་བས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་
བདེན་པ་ཡང་མཐོང་། མི་རིང་བར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ས་ལ་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་ཁྲི་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

305

སོགས་པ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་དག་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། །
དེའི་ཚེ་འཕགས་མ་ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་བདག་དགེ་སློང་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་
ཕྱིན་ན་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་མི་གཏོང་ངོ་སྙམ་ནས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་
འཁོར་དང་བཅས་པར་སྤྲུལ་ཏེ་སོང་བ་ན། འཁོར་རྣམས་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཞིང་རྟོག་
པ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པས་ལམ་ཕྱེའོ། །དེ་འཕགས་མ་ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་ཡིན་པར་

ཚེ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀས་དྲི་བསུང་ལས་རྟོགས་སོ། །དེར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་མཐོང་བས། འཁོར་ཁ་ཅིག་ནི་ལྷའི་སྲིད་པ་ལ་ཆགས། འགའ་ཞིག་ནི་མིའི་

སྲིད་པ་ལ་ཆགས་པ་ལས། དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གསུངས་པས་འབྲས་བུ་བཞི་
ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ས་རྣམས་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་དང་། །ལྷ་རྣམས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་། །ཡང་ན་ཏིང་

འཛིན་ཐོབ་པ་བས། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མཆོག །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་ལྷ་ལས་བབས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆུང་བའམ། ཆོ་འཕྲུལ་
གཉིས་པའམ། ཆོ་འཕྲུལ་ཕྱི་མར་ཡང་གྲགས་སྐད་དོ། །

རེ་བརྒྱད་པ་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་དུ་གཤེགས་པ་ནི།

དེའི་ཚེ་ལྷོ་ཕྱོགས་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་ན་མི་བསོད་ནམས་ཅན་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁྱིམ་བདག་ལུག་ཅེས་བྱ་བ་མཛོད་སྟོང་པ་ལའང་མིག་གིས་བལྟས་མ་ཐག་གང་བར་

འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཆུང་མས་མི་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བའི་བཟའ་བ་བཅོས་ན། མི་བརྒྱ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

306

སྟོང་ལ་ཁྱེབ་པའི་བཟའ་བཅའ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་བུ་ལ་པ་ན་ལྔ་བརྒྱ་པའི་སྣོད་སྟོང་
པ་སྐེད་པར་བཏགས་ན། པ་ན་བརྒྱ་སྟོང་གིས་གང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་མནའ་
མས་ནི་དྲི་བཟང་གཅིག་སྦྱར་ན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྲན་ཕོས་ནི་
རོལ་གཅིག་རྨོས་པས་རོལ་བདུན་རྨོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྲན་མོས་ནི་འབྲུ་སྣོད་
གང་བྲུས་པས་འབྲུ་སྣོད་བདུན་ཚར་བར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་ཚེ་བཟང་བྱེད་པ་རྣམས་
འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཁྱེན་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ང་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་དུ་
འགྲོ་ཡི། དེར་འགྲོ་བ་དག་ཆོས་གོས་ལོངས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་
སྩལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པར་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་དེར་གཤེགས་སོ། །
ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཡུལ་མཐའ་
འཁོབ་ཏུ་བྲོས་ཏེ་གནས་པ་ལས། གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་ན་གནས་པའི་མུ་སྟེགས་
རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འབྱོན་པ་ཐོས་ནས་རོད་རོད་པོར་གྱུར་ཏེ་དེ་འདིར་བྱུང་ན་

བདག་ཅག་ལ་རྙེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི། ཐབས་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་ནས། ཡུལ་དེའི་

ཁྱིམ་བདག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས། ཆོས་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིགབལྟས་ཟིན་གྱི་འགྲོའོ་ཟེར་བ་ལ་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་
མཐོང་ཟིན་གྱི་རྒུད་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་འགྲོའོ། །དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་སྤུ་གྲིའི་སེར་བ་

འབེབས་ཤིང་འོང་གིཁྱེད་དུ་མ་ཞིག་གི་བུ་དང་ཁྱིམ་ཐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
རྣམས་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་བདག་ཅག་སྤང་བར་བགྱིའམ་བཞུགས་ཤིགམུ་སྟེགས་རྣམས་
ན་རེ། འོ་ན་ཉེ་སྐོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་ཆུགརྩྭ་སྔོན་པོ་ཐམས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

307

ཅད་རྔོས། མགྲོན་ཁང་ལ་སོགས་པ་འདུག་གནས་ཐམས་ཅད་ནི་བཤིག །མེ་ཏོག་
དང་འབྲས་བུའི་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོད། ལྟེང་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་ཐམས་ཅད་ལ་དུག་
ཐོབ་ཅིགཅེས་ཟེར་བ་བཞིན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་བྱོན་པ་ན། རླུང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རླུང་བཏང་ནས་ཆུ་
དུག་ཅན་རྣམས་བསྐམས། ཆར་འབེབས་པའི་ལྷས་ཆར་ཕབ་སྟེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་ངོ་། །མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་རྣམས་ནི་གསོས། རྒྱལ་ཆེན་
བཞིའི་ལྷ་ལ་སོགས་པས་འདུག་གནས་དང་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཀས་བསྐུལ་བའོ། །
དེ་ནས་བཟང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་མཁན་བཏང་བས། ལམ་གྱི་འབྱོར་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས། སླར་ལྡོག་སྟེ་སོང་ནས་བཟང་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྨྲས་པས། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ན་རེ། གཽ་ཏ་མ་དེ་ནི་སེམས་མེད་པའང་འདི་ལྟར་དུ་

སྒྱུར་བར་བྱེད་ན། ཁྱེད་ཅག་མི་འགྱུར་བ་སྲིད་རེ་ཀན། ད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འགྲོའོ། །དེ་
རྣམས་ན་རེ་བཞུགས་ཤིག །འོ་ན་དམ་ཚིག་བཅའ་དགོས་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་སུ་ཡང་གཽ་ཏ་
མའི་དྲུང་དུ་མི་འགྲོ་ལ། གལ་ཏེ་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་པ་ཎ་དྲུག་ཅུའི་ཆད་པ་གཅོད་ན་སྡོད་
དོ། །ཡུལ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁྲིམས་བཅས་སོ། །དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། །སེར་སྐྱ་ནས་བཟང་བྱེད་དུ་བག་མར་བཏང་བའི་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ། དེས་དེའི་ནུབ་མོ་ར་བའི་ཁ་

ནས་བལྟས་པ་ན་སངས་རྒྱས་མུན་ཁུང་ན་བཞུགས་པར་མཐོང་སྟེ། གལ་ཏེ་ར་བ་
འདི་ལ་སྐས་ཞིག་ཡོད་ན་མར་མེ་འབུལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྙམ་པ་ན། སྟོན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

308

གྱིས་ར་བ་སྟེ་ལྕགས་རིའི་ཕྱི་ལ་ཐེམ་སྐས་སྤྲུལ་པས། དེ་སོང་སྟེ་སྤྱན་སྔར་མར་མེ་
ཕུལ། ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །
དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ཁྱིམ་བདག་ལུག་གི་སར་སོང་ལ། ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ང་འདིར་འོངས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྒོ་བཅད་དེ་འདུག་ཅེས་
གསུང་ངོ་སྨྲོས་ཤིག །ཁྲིམས་བཅས་སོ་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བུའི་སྐེད་པ་ལས་པ་ཎ་བརྒྱ་
སྟོང་ཟད་མེད་དུ་འབྱུང་ན། དྲུག་ཅུ་བྱིན་ནས་འོངས་མི་ནུས་སམ་ཞེས་སྨྲོས་ཤིག །བུ་

མོ་ངེས་ཀྱང་ཕྱིར་ལྡོག་སྟེ་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་ལུག་གིས་བསམས་པ།
འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ་སྙམ་སྟེ། པ་ཎ་དྲུག་ཅུ་སྒོ་དྲུང་དུ་བཞག་ནས། སྔར་གྱི་སྤྲུལ་པའི་ཐེམ་སྐས་དེ་ལས། བབས་ཏེ་སྤྱན་སྔར་སོང་ནས་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་
མཐོང་ངོ་། ཁྱིམ་བདག་ལུག་གིས་ཞུས་པ། བཟང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། བཀའ་སྩལ་པ། ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
དེས་བསམས་པ། འོ་ན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་ནམ་མ་ལངས་པ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ལྡོག་ནས་ཕྱིན། ནངས་
པར་ནམ་ལངས་པ་ན་གཞི་མདོར་གསེར་པ་ཎའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་སྤུངས་ཏེ་སུ་ཞིག་

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཆད་པ་གང་དགོས་ངས་གཞལ་ལོ་ཞེས་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་ན། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགེའོ་དགེའོ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཚོགས་ཀྱིས་བཤིག་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་རྒྱུགས་ཏེ་སོང་བ་ལས། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་
སྒོ་ཡང་བསྲུངས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་བདོས་ཏེ་འགྲོ་མ་ཐུབ་པ་ལ། གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

309

རྡོ་རྗེས་ལྕགས་རི་ལ་རྡོ་རྗེས་བསྣུན་ཏེ་དྲལ་ལོ། །དེར་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགག་པ་མེད་
པར་སོང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་ཉེ་འཁོར་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་གཅིག་
ཏུ་མིའི་འགྲོ་བས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་ལ། རབ་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་
བསྟན་པས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཔག་
ཏུ་མེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསླབ་པའི་གཞི་འཛིན་པ་ལ་
བཀོད་དོ། །

རེ་དགུ་པ་དཔལ་སྦེད་བཏུལ་བ་ནི།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྔར་གྱི་ཁྱེའུ་
མེ་སྐྱེས་དེའི་སྲིང་མོའི་ཁྱོ་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦེད་ཅེས་བྱ་བ་གཅེར་བུ་པའི་དགེ་
བསྙེན་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེར་མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་དཔལ་སྦེད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཡོན་
ཕུལ་ཞིག་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་རོ། །དཔལ་སྦེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་གཅེར་བུ་པ་གང་པོ་ལ་ཡོན་ཕུལ་ཞིག་ཟེར་ཏེ། དེའི་དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་དེར་ཁས་བླངས་ཏེ། གང་པོ་ལ་ཞུར་ཕྱིན་པས་གང་པོས་
བསམས་པ། འདི་གཽ་ཏ་མ་ལ་སུན། བདག་ལ་དད་དོ་སྙམ་ནས་ཁས་བླངས་སོ། །སང་
ཉིན་གང་པ་འཁོར་བཅས་ཆས་པ་ན། དཔལ་སྦེད་ཀྱིས་གང་པོ་ལ། གཽ་ཏ་མ་ནི་སོ་སོའི་ཁྱིམ་དུ་བཞུད་ཁར་ཐེམ་པ་ལ་འགོམ་པ་ན་འཛུམ་སྟོན། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཞིག་
གིས་རྒྱུ་འདྲི། དེ་ནས་གཽ་ཏ་མས་ཀྱང་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་ཚུལ་དེས་ཁྱིམ་པ་དད་པར་བྱེད་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་བྱས་སོ། །དེ་ནས་གཅེར་བུ་པ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

310

གང་པོས་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་སྟེ་ཐེམ་པ་ལ་རྐང་པ་བཞག་ནས་གད་མོ་དགོད་དོ། །གཅེར་བུ་པ་གཅིག་གིས་རྒྱུ་དྲིས་པས། ཆུ་བོ་དྲེགས་བྲལ་གྱི་འགྲམ་ན་སྐྱེས་
པའི་ཤིང་ཅིག་ལ་གནས་པའི་སྤྲེའུ་ཞིག་སྤྲེའུ་མོ་ལ་ཆགས་པས་དེད་པ་ན། སྤྲེའུ་མོ་
འདྲེད་དེ་ཆུ་ལ་ཤོར་བ་ན་སྤྲེའུ་དེ་ཡང་ཆུ་ལ་མཆོངས་ཏེ་ཤིའོ། །དེ་ལ་ང་ནི་སེམས་

ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་རྒྱུས་སྡུག་བསྔལ་ལོ་སྙམ་མོ་ཞེས་སོ། །མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ཐོས་
ནས། འདི་ལ་ཀྱལ་ཀ་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་གང་པོ་ལ་ཚོད་མ་འབྲས་ཆན་གྱིས་བཀབ་
ནས་དྲངས། འཁོར་རྣམས་ལ་འབྲས་ཆན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚོད་མ་ཡོད་པར་བྱས་ཏེ་དྲངས་
པས། ཟ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་གང་པོ་ནི་ཁོ་བོ་ལ་ཚོད་མ་མེད་དོ་ཞེས་སྡོད་དོ། །
དེར་བྲན་ཞིག་ན་རེ། མཐོང་བྱ་མིན་པ་མཐོང་བར་བྱེད། །མཐོང་བར་བྱ་བ་མི་

མཐོང་ངོ་། །དྲེགས་བྲལ་འགྲམ་གྱི་སྤྲེའུ་མཐོང་ལ། །ཕོར་བའི་ནང་གི་ཚོད་མ་
མིན། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་མཆོད་སྟོན་ཟིན་པ་ན་གང་པོས། སྦྱིན་བདག་གིས་ནི་

སྦྱིན་པའི་དུས། །དགེ་སྦྱོང་གཞན་ནི་ཟ་བའི་དུས། །ལྷག་མ་གཞན་ལ་འོང་བའི་
དུས། །བསོད་ནམས་མི་དགེ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཡོན་བཤད་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་

སྨོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒོ་སྲུང་ཀྱིས་ཐོས་ནས། འདི་ལ་ཀྱལ་ཀ་ཞིག་བྱའོ་
སྙམ་ནས་འབྲས་ཁུ་སྒོ་ཐེམ་ལ་ཕོ་ནས་བཞག་གོ །དེ་ནས་གང་པོ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ན་འབྲས་ཁུ་ལ་འདྲེད་པས་སྒོ་ཐེམ་ལ་མགོ་བརྡབས་ཏེ་རྨ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་དཔལ་སྦེད་ཅན་དུ་སོང་ནས། མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་ལ་འདི་འདྲ་བར་བྱས་སོ། །ད་ནི་ལན་དུ་གཽ་ཏ་མ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་གྲོས་བྱས་ནས། དཔལ་སྦེད་ཀྱིས་གཽ་ཏ་མ་དེ་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་ནི་ངས་མགྲོན་དུ་བོས་ན་ཁས་མི་ལེན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

311

ནོ། །གལ་ཏེ་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པས་སླའོ་སྙམ། དེ་ནས་དེ་
སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་ཞུས་པས། སྟོན་པས་མཁྱེན་བཞིན་དུ་གནང་ངོ་། །
དེར་དཔལ་སྦེད་དགའ་སྟེ་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་སྒོའི་ཕྱི་ཁྱམས་སུ་དོང་ཆེན་པོ་
བྲུས་ཏེ། དེའི་ནང་ཤིང་ཀ་ཏི་ཏའི་མེ་མདག་གིས་བཀང་། དེའི་ཁ་ཤིང་རབ་རིབ་དང་

རྩྭ་དང་སས་བཀབ་སྟེ་མི་མཐོང་བར་བྱས། གལ་ཏེ་མེའི་དོང་འདིར་བསད་མ་ཐུབ་ན།

དུག་སྦྱིན་ནོ་སྙམ་སྟེ་བཟའ་བཏུང་ཐམས་ཅད་ལ་དུག་སྦྱར་ཏེ་བཞག་གོ །དེར་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་སྲིང་མོས་ཅི་བྱེད་དྲིས་པ་ན། ནངས་པར་དགྲ་གསོད་དེ་གཽ་ཏ་མའོ། །འོ་ན་མཛའ་བོ་སུ་ཡིན་བྱས་པས། འདིས་གསང་ཤོར་བར་འགྱུར་སྙམ་སྟེ། དེ་ཁྱིམ་གྱི་
ཕུག་མཛོད་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་སྒོ་ལྕགས་བཏབ་བོ། །དེ་ནས་ནངས་པར་གང་
པོས་གཅེར་བུ་བ་མང་པོ་དག་བོས་ཏེ། དེ་དག་དཔལ་སྦེད་ཀྱི་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་ན་འཁོད་དོ། །
དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྔོན་ལ་སུ་ཡང་མི་འགྲོ་བར་བྱས། དེ་ནས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣ་དྲངས་ཏེ་
དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དཔལ་སྦེད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་གཤེགས་པ་ན། འོད་མའི་ཚལ་གྱི་ལྷ་དང་། ལམ་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལྷས་མི་འབྱོན་པར་ཞུས་ཀྱང་མེ་དང་དུག་གི་

གནོད་པ་མེད་པར་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཕེབས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མེའི་

དོང་གི་སྟེང་དུ་ཞབས་བཞག་པ་ན། མེའི་དོང་དེ་ནི་དྭངས་པའི་རྫིང་བུ་པདྨ་ལ་སོགས་
པ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཁེབས་པ་ཆུ་བྱ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་པདྨ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

312

དེ་དག་གི་ལྟེ་བ་ལ་ཞབས་བཞག་སྟེ་ཕེབས་པའི་ཕྱི་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་འོངས་
སོ། དཔལ་སྦེད་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་པ་ལ། གང་པོ་ན་རེ། ཁྱོད་གཽ་ཏ་
མའི་སྒྱུ་མ་ལ་དད་དམ། དཔལ་སྦེད་ན་རེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་མ་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་ན་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་གང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཅེར་བུ་པ་
རྣམས་སྐྱེངས་ཏེ་ངོ་ཚ་བས་སྒོ་གཞན་ཞིག་ནས་རིངས་པ་རིངས་པར་བྲོས་སོ། །མེ་
སྐྱེས་ཀྱི་སྲིང་མོ་ནི་བར་དེར་ཤིན་ཏུ་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་གནས་པ་ལས། དེར་དཔལ་སྦེད་
ཀྱིས་སྒོ་ཕྱེ་སྟེ་ཚུར་ཤོག །སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་ཚོལ་ཞིག་ཞེས་བྱས་ཀྱང་དང་པོར་ཡིད་མ་

ཆེས། ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་སྨྲས་པས་ཡིད་ཆེས་ཏེ། དཔལ་སྦེད་རང་ཉིད་སྟོན་
པའི་སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་ངོ་ཚ་བས་མེ་སྐྱེས་ཀྱི་སྲིང་མོས་དཔལ་སྦེད་ཁྲིད་དེ་བཟོད་པར་
གསོལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་ཅུང་ཟད་བཞུགས་ཤིགཁ་ཟས་འདི་

དག་ནི་དུག་སྦྱར་བ་ལགས་ཀྱི། གདུགས་ཚོད་ད་སྡོད་གཤོམ་དགོས་སོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱིམ་བདག་དེས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་དུག་ཀྱང་བོར་ན། དུག་ཕལ་པ་འདིས་ཅི་བྱར་ཡོད། གང་
སྦྱར་བ་དེ་ཁྱེར་ལ་ཤོག་ཅིག །དེར་སཾ་པྲཔྟ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་ནས། ཁ་ཟས་དུག་ཅན་
དེ་ཉིད་གསོལ་ཏོ། །དཔལ་སྦེད་ཀྱིས་བསམས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུག་གསུམ་
སྤངས་པ་ཡིན་ཡང་། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་མ་སྤངས་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་
དུག་གིས་གནོད་དོ་སྙམ་ན། སུ་ལའང་མ་གནོད་དེ་ངོ་མཚར་ཆེར་སྐྱེས། དེ་ནས་བཤོས་གསོལ་ཟིན་པ་ན། དཔལ་སྦེད་ཀྱིས་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ནས། དེ་
ཕྱིན་ཆད་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒོ་བཅད། འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་ནི་སྒོ་དབྱེའོ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

313

ཞེས་བསྒྲགས་སོ། །

བདུན་ཅུ་པ་མེ་སྐྱེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི།

ཁྱིམ་བདག་མེ་སྐྱེས་ནི། རང་གི་ཕ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་སྔོན་རང་གི་མ་ཤི་
བའི་ཕྱོགས་དེར་མཆོད་རྟེན་ཡང་བྱས། ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། དེའི་

ཁྱིམ་ན་ཉིན་མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ཁྱིམ་དེར་ཕྱིན་པ་ན་ཞག་བདུན་ལོན་ཡང་ཉིན་མོ་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་བྱུང་། ཕྱིས་མ་སྐྱེས་དགྲ་
རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁོད་ནས། མེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱིམ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ལན་བདུན་དུ་བརྗེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་དགྲ་གང་དུ་བསྡད་པ་ནི་ཕལ་པར་འགྱུར། དེའི་ཁྱིམ་ནི་སྔར་
བཞིན་དུ་ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་པར་གྱུར་པས་དམག་བཏང་སྟེ་འཕྲོག་པར་བརྩམས་
པ་ན། ཁྲབ་ཅན་རྣམས་དེའི་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་འདབས་ཁབ་ལེན་ལ་བྱས་པས་དྲངས་ཏེ་དྲིལ་
བུ་ལྟར་འཕྱང་ངོ་། །ཞེས་ཀྱང་གྲག་གོ །དེ་ནས་དེས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བཏང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་གྱུར་ཏོ། །

དོན་གཅིག་པ་འཕྲོག་མའི་གཏམ་ནི།

ཡང་མ་ག་དྷར་གནོད་སྦྱིན་ལྔ་རྩེན་ལ། གནོད་སྦྱིན་ས་ཏིའི་བུ་མོ་དགའ་བྱེད་
མ་བག་མར་བཏང་བ་ལས། བུ་གཅིག་ནས་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་རིམ་པས་བཙས་

སོ། །དེའི་དུས་ན་དགའ་བྱེད་མ་བུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལྔ་རྩེན་ལ་ཡང་མི་ཉན་ཞིང་། ཁྱིམ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

314

ཐབས་རང་གྱེས་སུ་སོང་ནས་རི་བོ་དང་ནགས་ཚལ་དང་ལྗོངས་མ་ངེས་པ་དག་ཏུ་རྒྱུའོ། །དེ་ནས་མ་ག་དྷར་བུད་མེད་བུ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་
ཞིགབུ་བཙས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤི་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་མ་འཚོའོ། །ལྟས་མཁན་རྣམས་
ཀྱིས་གནོད་སྦྱིན་འཁྲུགས་པས་གཏོར་མ་གྱིས་ཤིག་པར་བསྐུལ་བས། དེར་རྒྱལ་པོ་
ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན། ལྷ་དང་གནོད་སྦྱིན་ཆེར་མཆོད་ཀྱང་མ་ཕན་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ། ཁྱེད་རྣམས་ལ་གནོད་སྦྱིན་མོ་དགའ་བྱེད་གནོད་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དེ་འདུལ་བར་ཞུས་ཤིགདེ་ནས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་མ་ག་དྷ་པའི་བུ་

རྣམས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་འཕྲོག་མའོ། །ཞེས་འཕྲོག་མའི་མིང་གིས་འབོད་པར་
བྱེད་དོ། །དེར་མ་ག་དྷཱའི་སྦྲུམ་མ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྲོས་པར་བརྩམས་པ་ན། འཕྲོག་མ་རང་ཉིད་འཇིགས་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་ལམ་བཀག་པས་
འབྲོས་མ་ནུས་སོ། །
དེ་ནས་མ་ག་དྷཱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་སྟོན་པ་ལ་གནོད་སྦྱིན་མོ་འཕྲོག་མ་འདུལ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུལ་བའི་དུས་སུ་དགོངས་ཏེ་ཅང་མི་གསུང་པས་གནང་ངོ་། །དེ་
ནས་སྔ་དྲོའི་དུས་ཤིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་གཤེགས་
ནས་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་གནོད་སྦྱིན་མོ་འཕྲོག་མའི་གནས་སུ་གཤེགས་
སོ། །དེའི་ཚེ་འཕྲོག་མ་རང་ཉིད་བུ་གཞན་རྣམས་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སོང་། །བུ་ཐ་ཆུང་དགའ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་གཅིག་པུ་ཁྱིམ་ན་འདུག་གོ །དེ་ནས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

315

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགའ་བྱེད་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱིས་བཀབ་སྟེ་བཞག་ཅིང་། དེས་
གཞན་དག་མཐོང་ལ་གཞན་དག་གིས་དེ་མི་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་
ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཕྲོག་མས་འོངས་ཀྱང་། བུ་དགའ་བྱེད་ནི་མ་རྙེད་ནས་ཁྱིམ་གྱི་ཁོ་
ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཙལ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་། །བུ་གཞན་རྣམས་ལ་དྲིས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་དེ། དེ་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་དང་། ཚོང་འདུས་
དང་ལམ་སྲང་རྣམས་སུ་རྒྱུག་ཅིང་། ཀྱེ་ཧུད་བུ་ཞེས་སྐད་ཕྱུང་ཡང་ལན་སྟེར་བ་མེད་
ཅིང་མ་མཐོང་ངོ་། །
དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་ཤིང་། གླིང་གཞན་
རྣམས་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་རྣམས་སུ་བཙལ་ཡང་མ་
རྙེད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་
བརྩམས་པ་ན། གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་གོ །དེ་ནས་ལྕང་ལོ་ཅན་དུ་སོང་ནས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་བུ་ལ་དྲིས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་ཉིན་པར་སུ་འོངས། འཕྲོག་མས་སྨྲས་པ། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་བྱོན་ཏོ། །འོ་ན་སོངས་ལ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་དང་། དེས་ཁྱོད་ལ་བུ་དགའ་བྱེད་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་ཐོས་ནས་འཕྲོག་མ་རང་ཉིད་སྲོག་སྟོར་བ་
ལས་སླར་རྙེད་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་རང་གནས་སུ་སོང་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས། ཀྱེ་དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ། བདག་ལ་བུ་དགའ་བྱེད་བསྟན་དུ་གསོལ། བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ལ་བུ་མང་ཞེས་གྲགས་ན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད། གསོལ་བ། ལྔ་

བརྒྱ་མཆིས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། འོ་ན་གཅིག་མེད་པས་ལྟ་ཅི་ཉེས། གསོལ་བ། བུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

316

དགའ་བྱེད་དེ་མ་མཐོང་ན་ཁྲག་དྲོན་མོ་སྐྱུགས་ཏེ་མཆིའོ། བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་བུ་
དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་འདྲ་ཤེས་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་བཟའ།
གང་ལ་བུ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེ་དག་བསད་ན་སྡུག་བསྔལ་ཅི་འདྲ་བར་འགྱུར། དེ་
ནས་དེས་ཀྱང་བཀའ་བཞིན་བགྱིད་པར་དམ་བཅས། མ་ག་དྷ་པ་རྣམས་ལ་མི་
འཇིགས་པ་སྦྱིན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསླབ་པའི་གནས་རྣམས་ཡང་དག་པར་

བླངས་པ་ན་དེས་ཀྱང་དགའ་བྱེད་མཐོང་བས་དགའོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་མ་ག་དྷའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་དེ་ཞི་བས་བདེ་བར་གྱུར་ཏོ། །

དོན་གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་བཏུལ་བ་ནི།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཡུལ་གསེར་གྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་ཀ་པི་ན་ཆེན་པོ་

རྒྱལ་སྲིད་ལ་བཀོད་དེ། དེ་ནི་བློ་གསལ་བ་ཡིད་གཞུངས་པ། དཔའ་བ། བརྟུལ་ཕོད་
པ། དམག་ཚོགས་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་པ། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པར་ནུས་པ། རྒྱལ་ཕྲན་ཁྲི་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། འོན་
ཀྱང་ཡུལ་དབུས་དང་འགྲུལ་བ་མེད་དོ། །སྐབས་དེའི་དམག་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དམག་མི་སྡེ་ཚན་གྱི་ཚོ་ཆེན་པོ་རེའི་མིང་ངོ་། །སྐབས་དེར་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཚོང་པ་
འགའ་ཞིག་ཡུལ་དེར་ཕྱིན་ནས་རས་བཟང་པོ་ཡུག་ཆེན་བཞི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བས།
རྒྱལ་པོས་ཡུལ་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཡུལ་དབུས་ནི་མཉན་ཡོད་དང་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ལ་སོགས་པའོ། །དེར་རྒྱལ་བོ་ཀ་པི་ན་ཆེན་པོས་བསམས་པ། ངས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

317

ཡུལ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་ང་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་མི་
འོང་། ད་ནི་དེ་དག་ཀྱང་མངའ་འོག་ཏུ་གཞུག་པར་བྱའོ་སྙམ། ཡུལ་དབུས་ན་རྒྱལ་པོ་སུ་ཆེ་དྲིས་པས། མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེའོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེར་ཀ་པི་ནས་རྒྱལ་པོ་
གསལ་རྒྱལ་ལ་ཕོ་ཉ་བཏང་སྟེ། ངའི་མཐུ་དང་གཟི་བྱིན་གྱིས་ཛམྦུའི་གླིང་ན་གཏོགས་
པ་ཐམས་ཅད་དབང་ན། ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་ཕོ་ཉ་ཡང་འགྲུལ་བར་མི་བྱེད། ད་སྟེ་ཞག་
བདུན་ན་ང་དང་ཕྲད་པར་ཤོག་ཅིགགཞན་དུ་ན་དམག་དྲངས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །
དེར་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ཆེས་སྐྲག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེར་སོང་ནས་གཏམ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་ན། ཕོ་ཉ་བ་དེ་ངའི་དྲུང་དུ་སྲིངས་

ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཕོ་ཉ་བ་དེ་ལ། དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ནང་ནས་ཆེས་ཆེ་བ་ནི་ང་མ་ཡིན་གྱི། ཆེས་ཆེ་བའི་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་
འདི་དང་མི་རིང་བ་ན་བཞུགས་པས་དེའི་དྲུང་དུ་སོངས་ཤིག །དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་སྤྲུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། མཽང་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་བྱས་ཤིང་། ཇི་ལྟར་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་དང་། གཡོག་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་ལོ། །དེང་ཕོ་ཉ་བས་ནང་དུ་འོངས་ན་ཤིན་ཏུ་ཞུམ་པར་གྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
འཕྲིན་གྱི་ཡི་གེ་ཕུལ་ལོ། །འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེས་ཡི་གེ་དེ་རྡོག་པས་མནན་ཏེ། ང་ནི་

གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན། རྒྱལ་པོ་གླེན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ངའི་བཀའ་མི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

318

ཉན། ཁྱོད་སོང་ལ་ང་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་སྨྲོས་ཤིག །ད་སྟེ་ཞག་བདུན་ན་
ཕྱག་འཚལ་དུ་འདིར་ཤོག་ཅིག །གལ་ཏེ་མི་འོང་ན་ཁྲིམས་དང་སྦྱར་རོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ནས་ཕོ་ཉ་དེ་ཕྱིར་སོང་སྟེ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་རྒྱས་པར་བསྙད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་
ཀ་པི་ན་རབ་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་འགྱོད་པར་གྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ཅུང་ཟད་བགམ་
མོ་སྙམ་སྟེ། བདག་རྒྱལ་ཕྲན་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་མཆིའམ། དེའི་ཕྱེད་དང་
ལྷན་ཅིག་མཆི་བཀའ་སྩོལ་ཅིགདེར་རྒྱལ་ཕྲན་ཕྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆས་ཏེ་ཤོག་
ཅིག་ཅེས་བྱུང་ངོ་། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་རྒྱལ་ཕྲན་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་གིས་བསྐོར་ཏེ་མཉན་ཡོད་
དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོས་སྒྱུ་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་འཛིན་པའི་སྤྱན་སྔར་ལྷགས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱག་བྱས་ཤིང་འདུག་པ་ན། རྒྱལ་པོ་འདིའི་བྱད་གཟུགས་ནི་བདག་

པས་ཆེས་ལྷག་མོད། སྟོབས་ཅི་འདྲ་སྙམ་པ་ན། བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་
གསེར་སའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞུ་སྦྱིན་ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ན། རྒྱལ་
པོས་ལག་གིས་ཀྱང་མ་ཐེག་རྒྱུད་ཀྱང་མ་བསྒྱུར་རོ། །དེ་ནས་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོས་གཞུ་དེ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ། གཞུ་རྒྱུད་སྦྲེངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ས་གཡོས་ཤིང་། མདའ་གཅིག་འཕངས་པས་མདའ་ལྔར་གྱུར་
པའི་རྩེ་མོ་ལས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་བྱུང་། འོད་ཟེར་རེ་རེའི་རྩེ་མོ་ལ་པདྨ་ཤིང་

རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། པདྨ་རེ་རེ་ལ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་
སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རེ་རེ་བྱུང་ངོ་། །དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་ཆོ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཀ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

319

པི་ན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ང་རྒྱལ་ཆག་ཅིང་སེམས་རབ་ཏུ་དད་པར་གྱུར་
པ་ན། ཆོ་འཕྲུལ་བརྟུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་
ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བསྐོར་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ། རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་
པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་རིང་པོར་མ་

ཐོགས་བར་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་ཁྱིམ་བདག་གདངས་ཅན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི།

ཡང་ཡུལ་ཀཽ་ཤམྦཱི་ན་ཁྱིམ་བདག་ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་རྐང་པ་ཁོ་ནས་
འགྲོ་ཞིང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྩོན་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཤར་པས་དེའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་
ལས་གསེར་འབུམ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་མིང་གདངས་ཅན་དུ་བཏགས་ཤིང་བློན་
པོར་བསྐོས་སོ། །དུས་ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོས་དེའི་སེམས་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་ཆད་པས་
སྡིགས་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པས་རྒྱལ་པོ་གཏིང་ནས་ཞེ་མགུ་སྟེ་
དམ་པ་ཅི་དགོས་ཞེས་དྲིས་པ་ན། བདག་ཅི་དགར་བསོད་ནམས་དག་བགྱིད་པར་
སྩལ་དུ་གསོལ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གནང་ངོ་། །དུས་དེའི་ཚེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་དྲང་སྲོང་ལྔ་
བརྒྱ་ཙམ་ཡུལ་དབུས་སུ་འོངས་པ་ལ། ལམ་ཁར་ཆུ་མེད་པས་སྐོམ་སྟེ་ལྗོན་ཤིང་

གཅིག་ལ་ཆུ་སློང་པས་ལག་པ་གཡས་པ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་གཅིག་གིས་གསེར་
གྱི་སྣོད་ནས་ཆུ་སྦྱིན་པ་ངོམས་པར་འཐུངས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ལམ་དུ་འཕགས་པ་ན། འདྲི་
བའི་བློ་སྐྱེས་ཏེ་སླར་ལྡོག་ནས་ཁྱོད་ལས་གང་གིས་འདིར་སྐྱེས་ཞེས་དྲིས་པས། ཁོ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

320

བོ་བཟོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་སློང་མོ་བ་རྣམས་ལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཁྱིམ་
བསྟན། དེར་དེ་དག་གིས་བཟའ་བཏུང་མང་པོ་ཐོབ་པ་ལ། བདག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་

རང་བྱས་པས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་སོ་ཟེར་རོ། །ཡང་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་འོངས་པ་ན། བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་ཏེ་ལྗོན་ཤིང་གཅིག་ལ་ཟས་སློང་པ་ན། དེ་
ལས་སྒྲ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་འདི་ལྟ་བུ་ན་རྫིང་བུ་ཡོད། དེའི་འགྲམ་གྱི་ཤིང་དྲུང་ན་བཟའ་

བ་ཡོད་ཀྱི་ལོངས་ཤིག་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ནས་ཟོས་འཐུངས་པས་ཚིམས་ཏེ་
ཡང་ཅུང་ཟད་ཕར་ལྡོག་ནས་སྔ་མ་བཞིན་དྲིས་པས། སྔོན་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་
ཞོའི་བུམ་པ་དགེ་འདུན་ལ་འགྲིམ་པའི་ལག་བདེ་བ་བྱས་པ་དང་། ཟས་སྐོམ་ཞིམ་པོ་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྙེན་གནས་བླངས་ཏེ་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ནི་ཐུབ། གཞན་གྱིས་
ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཟར་བཅུག་པས་དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་སྲུང་མ་ཐུབ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་དེ་མ་རལ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ལས། རིལ་བ་དེས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་
བཞིའི་ལྷར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེར་དྲང་སྲོང་རྣམས་བགྲོས་ཏེ། བདག་ཅག་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར་མི་ཤེས་ན། འདི་ནི་དེ་འདྲ་ཡི། འདིས་གང་ལས་གསོ་སྦྱོང་བླང་
བའི་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་དེའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་དག་
རིམ་གྱིས་སོང་ནས། ཐོག་མར་ཁྱིམ་བདག་གདངས་ཅན་གྱི་སར་སོང་ཞིང་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ་གདངས་ཅན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཤར་པ་ལ་ཞུས་ནས། དྲང་སྲོང་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་
གྱིས་ཀྱང་བཀུར་བསྟི་དང་བཅས་ཏེ་བསུས་ནས། སྔར་གྱི་གཏམ་དག་རྒྱས་པར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

321

གླེངས་ཤིང་བསྙེན་གནས་ལེན་པར་འདོད་པ་ལ། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཁྱེད་
རྣམས་ང་ལས་བསྙེན་གནས་ལེན་ནམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ལེན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། སླར་དྲིས་པ། ཁྱིམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སུ་ལས་བླངས། དེས་སྨྲས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་སོ། །འོ་ན་བདག་ཅག་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་དེ་རྣམས་ཁྲིད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན།
སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་གདངས་ཅན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་
ཐོབ་ཅིང་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་མི་རིང་བར་

དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །

དོན་བཞི་པ་གྲོང་ཁྱེར་ཀཽ་ཤམྦྷི་པ་རྣམས་བཏུལ་བ་ནི།

དེ་ནས་གདངས་ཅན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་ཀཽ་ཤམྦྷིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིའོ། །བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ན་གཙུག་
ལག་ཁང་ཡོད་དམ་ཞེས་སོགས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ་བ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་སྐུལ་བྱེད་གདངས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་མངགས་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་
གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་དེ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ཞིག་བརྩིགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཤུལ་ལམ་དུ་

མཆོད་ཡོན་སྒྲེང་བ་སོགས་བཀོད་པ་ཕལ་ཆེར་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཡང་ཕུལ་ཏེ་མཆོད་པ་དུ་མས་མཆོད་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

322

འཕགས་པ་སྐུ་ལ་བྱེད་ལ། རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་བཀའ་སྩལ་ཏེ།
ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་བ་དང་། ༡དེར་གཙུག་ལག་ཁང་
བརྩིག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་༢གནས་མལ་འབུལ་བ་དང་༣རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་
འབུལ་བ་དང་༤གློ་བུར་དུ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བར་ཆས་ང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་པ་དང་༥ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་སྦྱིན་པ་དང་༦ཡུལ་ངན་དང་ཆར་པ་འབབ་པའི་ཚེ་སྦྱིན་པའོ་༧རྫས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་བདུན་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་གནས་འདི་ལྟ་བུ་བཞུགས་

སོ་ཞེས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་༡ཚུར་གཤེགས་པ་རྩོམ་པར་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་༢ལམ་དུ་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་༣གྲོང་དེར་བྱོན་པ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་༤ཞལ་མཐོང་ནས་དགའ་བ་དང་༥ཆོས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་༦སྐྱབས་འགྲོའམ་བསླབ་གཞི་ནོད་པས་དགའ་པའོ། །དེའི་ཚེ་གདངས་ཅན་ནི་དད་པ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། དེའི་འཁོར་རྣམས་ཕལ་ཆེར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
མི་དད་དོ། །བྲན་མོ་མགུ་བྱེད་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པས། སྟོན་པ་ལ་རས་མ་ཕུལ་ནས་སྨོན་ལམ་གདབ་པའི་རྐྱེན་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེས་དགེ་འདུན་
ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་པའི་ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་པའང་བླངས། ཁྱིམ་བདག་གི་ངག་ལ་

ཉན་ནས་ཡོ་བྱད་མཁོ་རྒུ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བས་བྲན་མོ་མགུ་བྱེད་མ་ཁྱིམ་གྱི་བདག་མོར་བསྐོས་སོ། །
ཡང་སྔོན་ལག་བརྒྱུད་འབྲོག་གནས་ཤི་ནས་སྔོ་སངས་མ་ཀཽ་ཤམྦཱིར་ལྡོག་པ་
ན། རྒྱལ་པོ་ཤར་པས་གཙུན་མོར་བླངས་ཏེ། རྙེད་བཀུར་མ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཉིན་རེ་ལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

323

པ་ཎ་སྟོང་སྟོང་གི་ཡོ་བྱད་དང་། ཁང་བཟང་མེ་ཏོག་གི་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་
རིང་ཞིག་ལོན་པའི་སྐབས་ཏེ། དུས་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀཽ་ཤམྦྷིའི་ཡུལ་གྱི་
བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་མང་པོ་ཞིག་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་བཀོད་ཅིང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་
དད་པ་མཆོག་ལ་བཞགརྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་ཡང་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ན། སྔོ་
སངས་མའི་གཡོག་མོ་སྒུར་འཇོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་དང་འདྲིས་ཤིང་ཤེས་པའི་

སྤོས་འཚོང་གི་ཁྱེའུ་དད་པ་ཅན་ཞིག་གིས་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྤྱན་
དྲངས་པའི་སར་སྒུར་འཇོག་གིས་ཀྱང་སོང་སྟེ། གདུགས་ཚོད་འབྲིམ་གྲོགས་ཀྱང་
བྱས། ཆོས་ཉན་པས་སྒུར་འཇོག་གིས་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པ་ཐོབ་བོ། །སྔར་དེས་པ་
ནའི་རིན་བརྐུ་བ་ལས། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མ་བརྐུས་པར་ཁྱེར་ཏེ་སྔོ་སངས་མ་ལ་གཏད་པས། ཡོ་བྱད་མང་པོ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་གོ་བར་བྱས་ཏེ་དེང་མ་བརྐུས་པས་སོ། །
འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཉན་ལ། དེ་ཁོ་མོ་ལ་སྨྲོས་
ཤིག །དེར་སྔོ་སངས་མ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་འདུགགཞན་རྣམས་ཀྱང་སྟན་ལ་བསྡད།

གྲལ་གྱི་ཐ་མར་སྒུར་འཇོག་འགྲེང་བཞིན་པས་ཆོས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལན་མང་དུ་
སོང་བ་ན། སྒུར་འཇོག་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཉན་དུ་བྱུང་བ་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། ད་ཕྱིན་ཆད་འདི་སྐད་ཅེས། སྟོན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་
ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དེ། གུས་པ་དང་ཞེ་ས་མེད་པར་མི་སྟོན་ནོ་གྱིས་ཤིགགལ་ཏེ་གུས་
པར་ཉན་ན་སྟོན་ཅིགདེའི་ནུབ་མོ་སྒུར་འཇོག་གིས་དེ་སྐད་སྨྲས་པས། སེང་གེའི་ཁྲི་

ལ་སྟན་ནང་ཚང་ཅན་བཏིང་། དེ་ལ་སྒུར་འཇོག་བཞགབཙུན་མོ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

324

སྟན་སྤངས་ཏེ་གུས་ཚུལ་གྱིས་ཉན་པས་བཙུན་མོ་སྔོ་སངས་མ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ། ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱིར་འོང་དང་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུན་
ཞུགས་ཐོབ་བོ། དེ་ནས་སྔོ་སངས་མ་འཁོར་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་བལྟ་བར་འདོད་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པ་ན། བཙུན་མོའི་ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་གཤེགས་པར་མ་གནང་ངོ་། །དེར་ཁང་བཟང་མེ་ཏོག་གི་སོ་ཅན་ལ་དཀར་ཁུང་ལྔ་བརྒྱ་བཏོད་དེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་དེ་དང་ཉེ་བའི་ལམ་སྲང་

ན་གཤེགས་པ་ན། བཙུན་མོ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོས་དང་མེ་ཏོག་དང་ན་བཟའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །
དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན། བྲམ་ཟེའི་ཀུན་དུ་རྒྱུ་མ་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་མོ་
དཔེ་མེད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཕ་བྲམ་ཟེས་དཔེ་མེད་མ་དེ་སྟོན་པ་ལ་འབུལ་
བར་བརྩམས་པ་ལ། དེའི་མ་བུར་མ་ཞེས་བྱ་བས་ཡང་ཡང་བཟློག་ཀྱང་མ་ཉན་ཏེ་
སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་དེ་ཁྲིད་ནས་སོང་བ་ན། སྟོན་པས་དེ་འཇམ་པོའི་གཏམ་གྱིས་མི་
ཐུལ་པར་མཁྱེན་ནས། ང་རེ་ཞིག་བདུད་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྲེད་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མ་
ཆགས་ན། བློ་དང་ལྡན་པ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་འདི་ལ་རྐང་པས་ཀྱང་རེག་པར་
མི་བྱའོ་གསུང་། དེར་དཔེ་མེད་མ་ཁྲོས་ནས་ཡུད་ཙམ་དེ་ཀ་ལ་ལུས་སྦོམ་ཞིང་སྐྲ་

འགྲེང་བ་དང་། མིག་མཆིང་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་དེ་རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་བཙུན་མོར་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲིད་པ་བྱུང་བ་

ན། སྔོ་སངས་མས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔེ་མེད་མས་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱས་ནས། དཔེ་མེད་མས་རྒྱལ་པོ་དང་སྔོ་སངས་མའི་བར་དུ་ཕྲ་མ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

325

མང་པོ་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་བཙུན་མོ་གཉིས་ཀྱི་སར་རེས་མོས་ཀྱིས་ཟས་ཟ་བ་ལ། སྔོ་སངས་མའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། བྱ་བས་བྱ་གོང་མ་སྲེག་གསོན་པོ་གཏད་པས།
རྒྱལ་པོ་ན་རེ་དཔེ་མེད་མ་ལ་གཏོད་ཅིགདེས་ནི་ཁོ་མོའི་རེས་མ་ཡིན་ནོ། སྔོ་སངས་
མ་ལ་གཏད་པས། ཁོ་མོ་ནི་སྲོག་མི་གཅོད་ཀྱིས་སོངས་ཤིག །དེར་དཔེ་མེད་མས་བྱ་
བའི་ལག་ནས་བྱ་བླངས་ཏེ་རང་གི་གཡོག་མོ་གཅིག་སྔོ་སངས་མའི་ཁང་པའི་འོག་ཏུ་
བྱ་དེ་གསོད་དུ་བཅུག་ནས། འདི་སྐད་དུ། གཽ་ཏ་མའི་ཕྱིར་དུ་གསོད་ཅིག་བསྒོས་པས་
སྔོ་སངས་མས་བསད་དོ་ཞེས་བརྫུན་བསྒྲིགས་ཏེ། གོང་མ་སྲེག་གི་ཤ་རྒྱལ་པོ་ལ་
གཏད་དོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་ཤར་པ་ཁྲོས་ཏེ་མདའ་གཞུ་བཀང་ནས་སྔོ་སངས་མའི་སར་

སོང་བ་ལ། སྔོ་སངས་མས་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས།
རྒྱལ་པོས་མདའ་འཕངས་པ་ལན་དང་པོ་ལམ་གྱི་ཕྱེད་དུ་ལྷུངས། གཉིས་པ་སླར་ལྡོག་
སྟེ་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ལྷུངས། གསུམ་པ་འཕེན་པར་བརྩམས་པ་ལ། མ་འཕེན་ཞིག་

ཁྱེད་རང་ལ་གནོད་དོ་བྱས་པ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ལྷ་མོའམ། གནོད་སྦྱིན་མོ་སོགས་ཡིན་
ནམ། མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་ཉན་ཐོས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྔ་

བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །དེར་རྒྱལ་པོས་སྔོ་སངས་མ་ལ་དམ་པ་
ཅི་བཞེད་དྲིས་པ་ན། སྲིང་མོའི་འདུ་ཤེས་སྩལ་དུ་གསོལ། དེས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཟེར་
ནས། རྒྱལ་པོ་སྔོ་སངས་མ་ལ་ཆོས་ལས་བྱུང་བའི་དད་པས་མཆོག་ཏུ་གུས་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྟབས་སོ། །སྔོ་སངས་མ་དང་རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་གཏམ་རྒྱུད་འཕྲོས་གཞན་རྣམས་ནི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

326

དོན་ལྔ་པ་མུ་ཏིག་ཅན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི།

སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་ཏེ་གང་གི་ཚེ། སིང་གྷ་ལའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོའི་
བུ་མོ་མུ་ཏིག་ཅན་ཆེན་མོར་གྱུར་ཞིང་། བློ་གྲོས་གསལ་བ་དང་ཡིད་གཞུངས་པ་དང་

བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དབུས་ནས་འོངས་པའི་ཚོང་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སིང་གྷ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་བར། མཚན་མོ་གནས་བཏབ་སྟེ་
འདུག་པ་ལས། ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ན་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་བཏོན་པས། མུ་ཏིག་ཅན་གྱིས་དཀར་ཁུང་ནས་ཐོས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་
པས། ནངས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་བོས་ཏེ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་རོལ་མོ་དག་ལོངས་ཤིག་བྱས་པ་ན། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་དེ་ནི་རོལ་མོ་མ་ལགས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའོ། །དེར་མུ་ཏིག་ཅན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་སྔོན་མ་ཐོས་པ་
གསར་དུ་ཐོས་པས། དགའ་བས་སྤུ་ཟེང་ཞེས་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
བ་ཅི་འདྲ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །
དེར་དད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་ནས། དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཚོང་པ་རྣམས་ཚོང་
ཟིན་ནས་ཡུལ་དུ་ལྡོག་འགྲོ་བའི་ཚེ་མུ་ཏིག་ཅན་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་

ཕུལ་ཏེ། དེའི་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་ཡིས་ཕྱག་བྱས་པ། །སྐྱེ་དང་
བསྙུངས་དང་བསྙེངས་ལས་ངེས་འབྱུང་ཞིང་། །གཙོ་བོ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རབ་
གྲགས་པ། །དྲང་སྲོང་བདུད་རྩིའི་ཆ་ལས་ཐུགས་རྗེས་གནོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མུ་ཏིག་ཅན་གྱི་ཞུ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ།
དོན་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་གསོལ་ཏོ། །དེར་སྟོན་པས་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རྣམས་སླར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

327

སིང་གྷ་ལར་འདོང་པའི་ཚེ། ང་ལ་སྨོས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཡང་དུས་གཞན་

ཞིག་ན་ཚོང་པ་རྣམས་ཟོང་བསྒྱུར་ཟིན་ནས། སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་སྟེ་གསོལ་
བས། སྟོན་པས་རི་མོ་མཁན་དག་ལ་རས་ཀྱི་གཞི་ལ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་འབྲིར་སྩལ་
བ་ན། དེ་དག་གིས་མཚན་མ་བཟུང་བར་མ་ནུས་ཏེ། དེར་སྐུའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བའི་འོད་

ཟེར་སྤྲོས་པ་རས་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཕོག་པ་ལ། བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོན་བཀྱེ་སྟེ་ལེགས་
པར་ཟིན་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ཎའི་སྐབས་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་བྲིས་པ་ལས། འདིར་

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་བྲིས་པ་ལྷག་པོར་འབྱུང་། །ཚོང་པ་རྣམས་ལ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། ཁྱེད་དག་ལས་གཅིག་ཅིག་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། སིང་

གྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ལ་རས་བྲིས་འདི་མུ་ཏིག་ཅན་ལ་སྐྱེས་སུ་བསྐུར་བ་ཡིན་གྱི། ས་
ཕྱོགས་ཡངས་པར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་བསྡུས་ལ། བཀུར་བསྟི་ཆེན་པོས་བྲིས་སྐུ་འདི་

ཁྲོམས་ཤིག །མུ་ཏིག་ཅན་གྱིས་འདི་དང་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། འདི་དང་འདིའོ་

ཞེས་རྗོད་ཅིག །དེ་ནས་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་ཟེར་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་སོང་སྟེ།
སིང་གྷ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པས། དེས་ཀྱང་ས་ཕྱོགས་ལེགས་པར་བསྟར། རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཤམས། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་བསགས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བྲིས་སྐུ་ཞལ་ཕྱེ་བས། སྐྱེ་
བོ་ཐམས་ཅད་སྐད་གསངས་མཐོན་པོས། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྒྲོག་
ཅིང་ཐམས་ཅད་དད་པ་ལ་བཀོད། མུ་ཏིག་ཅན་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་མཆི་

མས་གང་ཞིང་། འདི་དང་འདི་ཅི་ཞེས་སོ་སོར་དྲིས་པ་ལ་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་

དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པས། མུ་ཏིག་ཅན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་། ལུགས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

328

ཟློག་གི་དོན་བསམས་ཤིང་། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གསུམ་ཟློ་བར་བྱས་པ་ལས་ལན་གཉིས་ནི་བསམས། གསུམ་པ་མ་བཟླས་པའི་སྔོན་རོལ་བར་སྐབས་དེར་རྒྱལ་
པོའི་བུ་མོ་མུ་ཏིག་ཅན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །
དེར་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའང་བྱས་ནས། ཡང་ནམ་ཞིག་ཚོང་པ་རྣམས་སླར་ལྡོག་
པའི་ཚེ། བདག་གི་མིང་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚོལ། བསྙུན་དྲིས་ལ། མུ་ཏིག་

མཆོག་བྲེ་བོ་ཆེ་གསུམ་པོ་འདི་ཕུལ་ལ། ཆ་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས། གཉིས་པ་ནི་

ཆོས། གསུམ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་ལོ་ཞེས་རྗོད་ཅིག་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་ཚོང་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དེས་ཇི་སྐད་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་ཕུལ། ཀུན་དགའ་བོས་སྐྱེས་འདི་གང་
ལས་བྱུང་ཞུས་པས། མིང་ཆེན་གྱི་གཡོག་མོ་སྐྱེད་མ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོར་སྐྱེས་པ་དེས་
བསྐུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྐལ་ནི་དྲི་གཙང་ཁང་གི་ཞལ་བ་ལ་

སོགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་གྱིས་ཤིགཆོས་ཀྱི་སྐལ་པ་ནི་ཆོས་འཛིན་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་སྐལ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་མཉམ་པར་བགོས་
ཤིག །ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

དོན་དྲུག་པ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ། བུ་མོ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ། བུད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེར་བསགས་པ་ཅིག་

ཡོད་དོ། །གྲོང་ཁྱེར་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་ན། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ཁྱུ་མཆོག་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་
བ་ཡོད་དེ། དེར་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ལས་མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་ཆེ་བ་ཐོས་སོ། ཁྱུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

329

མཆོག་སྦྱིན་དེ་གཅེར་བུ་པའི་ཆ་བྱད་དུ་བརྫུས་བྱས་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་སོང་སྟེ། མ་
ག་དྷ་བཟང་མོ་ཅི་འདྲ་བ་བལྟ་བའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཁྱིམ་
དུ་སློང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན། མ་ག་དྷ་བཟང་མོས་ཀྱང་ཁ་ཟས་སྦྱིན་པར་ཕྱིན་པས་ཁྱུ་མཆོག་སྦྱིན་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་ལ་དགའ་བས་སྙུག་ཐགས་ཀྱི་ཞྭའི་ནང་དུ་ཁ་ཟས་

བླངས་སོ། །དེར་མ་ག་དྷ་བཟང་མོས་ཤེས་བཞིན་མེད་པར་སློང་མོ་ལེན་པ་འདི་སུ་
ཞིག་སྙམ་ནས་དེ་ཚིག་རྩུབ་པོས་སྤྱོས་པ་ན། དེ་ཡང་གདོང་སྨད་དེ་སོང་ནས་གྲོང་ཁྱེར་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་སླེབ་མ་ཐགཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་མ་ག་དྷ་
བཟང་མོ་སློང་བར་བཏང་། ཟས་སྦྱིན་གྱིས་འདི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་མི་གསོལ་བའི་
ཐབས་མེད་སྙམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བས། གལ་ཏེ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་འདི་བུ་

རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་སོང་ན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཤེས་
སོ་ཞེས་གསུང་པ་ཐོས་པས། ཉེ་དུ་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱས་ནས་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་

དུ་བག་མར་གཏང་ངོ་། །
དེར་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བཞུགས་ནས་མི་རིང་བ་ན་སྒྱུག་མོ་
ན་རེ། དེང་མཆོད་གནས་བཤོས་གསོལ་བ་ལ་བལྟ་བར་ཤོག་ཅིག་ཟེར་བས། དེར་
ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་བྱོན་ནོ་སྙམ་སྟེ་འོངས་པ་ན། མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པ་ནགས་ཀྱི་མ་ཧེ་འདྲ་བ་མགོ་བོའི་སྐྲ་བཏོགས་པ་དག་མཐོང་ནས། མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་ངོ་ཚ་ཞིང་

གདོང་ཕྱིར་ཕྱོགས་ནས། འདི་ལྟ་བུའང་མཆོད་གནས་ཡིན་ན་མཆོད་གནས་མ་ཡིན་
པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་སོ། །སྒྱུག་མོས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ན་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ། དེས་སྨྲས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

330

འདས་སོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། འོ་ན་ནངས་པར་ཁོ་ན་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ངེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཐབས་ཡོད་དམ། བཟང་མོས་སྨྲས་པ། བཤོས་གཙང་སྦྱོར་ཞིག་དང་སང་སྤྱན་དྲང་ངོ་བྱས་ནས་ཁང་
ཐོག་ཏུ་མཆོད་པ་རྣམས་བཤམས། གསོལ་བ་བཏབ་པས། མཆོད་རྫས་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་སོང་བ་དང་། སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་བྱུང་བ་དང་ཀུན་དགའ་བོས་དྲི་བ་ཞུས་
ཤིང་། འདི་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ན་གྲོང་ཁྱེར་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་ནས་འོངས་
སོ་ཞེས་སོགས་དང་། དེར་སང་ཉིན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བགྲོད་དགོས་པར་བཀའ་སྩལ་
པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་ཀུན་ད་ཨུཏྤ་ཏས་རྫུ་འཕྲུལ་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་སོགས་སྔར་སློབ་མ་ལྟ་བུར་གཤེགས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་འགྲོ་ལ། དེ་ནས་དེའི་ནངས་

པར། དགེ་སློང་རྣམས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པས་ཡང་དག་པར་ཆས་ཏེ། ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ཉ་ནི་རྟ་མཆོག་གིས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟར་ཞུགས་ཏེ་གློག་འགྱུ་ཞིང་

ཆར་འབེབས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན་པ་ན། མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་གྱོས་སྒྱུག་དང་། རྒྱལ་
པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས། མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་ལ་དྲིས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་འདི་ཡིན་ནམ། སྨྲས་པ། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀཽ་དི་ཉ་

ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་ཏེ། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་
ནི་བྲག་རི་ཤིང་དང་བྱ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབབ་ཆུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་
བཞུགས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལས་བྱོན་ཏོ། །
ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་སེང་གེས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་བཅིབས་ཏེ་བྱོན་ཏོ། །མཽང་གལ་
གྱི་བུ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་ས་སྲུང་ལ་ཆིབས་པར་སྤྲུལ་ཏོ། །མ་འགགས་པ་ནི་གསེར་གྱི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

331

པདྨ་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་པ། དངུལ་གྱི་གེ་སར་དང་བཻ་ཌཱུཪྱའི་སྡོང་པོ་ཅན་གྱི་ལྟེ་
བ་ལ་བཞུགས་ཏེའོ། །བྱམས་མའི་བུ་གང་པོ་ནི་བྱ་ཁྱུང་གིས་དྲངས་པའི་ཤིག་རྟ་

ལའོ། །རྟ་ཐུལ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་ཞི་བས་ཐམས་ཅད་དད་པ་བསྐྱེད་
ཅིང་བྱོན་ཏོ། །ཉེ་བ་འཁོར་ནི་གསེར་གྱི་ཏཱ་ལའི་ནགས་ཀྱི་གསེབ་ལས་སོ། །ཀཱ་ཏྱའི་
བཻ་ཌཱུཪྱའི་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེའོ། །གསུས་པོ་ཆེ་ནི་ཁྱུ་མཆོག་གི་ཤིང་

རྟས་སོ། །སྲུང་དབང་གི་བུ་ནི་ངང་པའི་ཤིང་རྟས་སོ། །བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པ་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་
ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ནགས་ཚལ་དང་བཅས་ནས་སོ། །སྒྲ་གཅན་ཟིན་ནི་འཁོར་

ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཆ་བྱད་ཀྱིས་སོ། །དེ་དག་ལ་
སོགས་པ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་ཏོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་སྤྲོས་ཏེ་ཛམྦུའི་གླིང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། མཉན་ཡོད་ནས་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་

གྱི་བར་དུ་ཐག་རིང་བ་དང་། རི་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཕན་
ཚུན་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཕྲ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་ན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ནི་སྐུའི་

ཕྱི་བཞིན་དུ་འོང་ལ། སྟེང་ནས་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་དང་། འོག་ནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་། གཡས་ནས་ཚངས་པ་དང་། གཡོན་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དང་། མཐའ་སྐོར་དུ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་ཟུར་ཕུད་ལྔ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། མིག་སྦྱིན་
ལ་སོགས་པ་དྲི་ཟ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་ཕུལ། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན་པ་ན།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

332

མཉན་ཡོད་ནས་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་བར་དེར་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་སྲོག་ཆགས་
སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་ནས། གྲོང་ཁྱེར་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་

ལ་སྒོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྒོ་རེ་རེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རེ་རེ་བྱོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་
བསྟན་ཏེ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོའི་ཁྱིམ་དུ་བྱོན་ནས་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ཏོ། །
དེར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་མཐོང་ནས་ཁྱིམ་གཞིག་པར་

བརྩམས་པ་ན། ཁྱིམ་དེ་དང་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར་མཛད་པས་མ་བཤིག་གོ །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་དེར། ཉིན་ཞག་མང་པོར་བཞུགས་ཏེ། མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་ལ་སོགས་
པ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། ལུས་ཅན་བགྲང་བར་དཀའ་
བ་ཞིག་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེར་
རྒྱུ་ཞུས་པས། སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཀྲ໏་ཀྲ໏འི་རྨི་ལྟས་བཅུ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། སྡོམ་ནི། གླང་ཆེན་
ཁྲོན་པ་ཕྱེ་དང་ཙནྡན་དང་། །ཀུན་དགའ་ར་བ་གླང་ཕྲུག་སྤྲེའུ་གཉིས། །བརྒྱད་བཀག་

འཐབ་དང་རས་ཡུག་མ་ཉམས་པ། །མ་འོངས་ཤཱཀྱའི་བསྟན་ལ་འབྱུང་བའི་ལྟས། །རྨི་

ལྟས་དེ་དག་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་གསེར་ཕྲེང་ཅན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྲུང་ལ་ཞུས་ཤིག་པར་བསྐུལ་བས། རྒྱལ་
པོས་ཀྱང་དེའི་ཚིག་ཉན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་སྲུང་ཉིད་ལ་ཞུས་པས། ཕྱི་
མའི་དུས་ཀྱི་ལྟས་སུ་ལུང་བསྟན་ཏེ་རྒྱལ་བོ་ཀྲི་ཀྲི་ཡིད་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་བཀོད་
དོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ཅན་མ་ནི་ད་ལྟ་མ་ག་དྷ་བཟང་མོ་འདིའོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་རྗེས་གྲོང་ཁྱེར་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་ནས་མི་སྣང་བར་མཛད་དེ་དེ་བཞིན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

333

གཤེགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སྣང་བར་མཛད་དོ། །

དོན་བདུན་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྒྲུབས་པ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་མུ་གེ་ཉམ་ང་བ་
བྱུང་སྟེ། དགེ་སློང་རྫུ་འཕྲུལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། མཚོ་མ་དྲོས་པའི་འགྲམ་ནས་ཤིང་

ཛམྦུའི་འབྲས་བུ་དང་། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་ནས་མ་རྨོས་པའི་འབྲས་སཱ་ལུ་དང་། ལྷའི་ཡུལ་

ནས་བདུད་རྩིའི་ཟས་དག་བླངས་ཏེ་རང་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་གཞན་དག་ལ་ཡང་

བགོ་བཤའ་བྱེད་དོ། །དེར་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་བདག་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པར་བྱ་ཡི་སྙམ་སྟེ་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་ནས། བདག་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ལམ་
བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས་སྟོན་པས། ཁྱོད་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་
པའི་སེམས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིགརྫུ་འཕྲུལ་དང་

གཞན་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན་དེས་བསམས་པ། སྟོན་པས་བདག་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ལུང་མི་འབོགས་སོ་སྙམ་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་
སྔར་བཞིན་ཞུས་པ་ན། དེས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཐུགས་དགོངས་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་
སེམས་ལ་བལྟས་པས་ལྷས་བྱིན་སྡིག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ནས། ལྷས་
བྱིན་གཟུགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིགརྫུ་འཕྲུལ་དང་གཞན་ཡང་འབྱུང་

ངོ་། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་དེའི་སེམས་ལ་བརྟགས་ན་
སྡིག་སེམས་ཅན་དུ་མཁྱེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ལུང་གསལ་བར་མ་ཕོག་གོ །དེས་བསམས་པ། འོད་སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པ་འདི་བདག་གི་ནུ་བོའི་མཁན་པོ་ཡང་ཡིན། དྲང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

334

པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ན་

འོད་སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པ་ཡོད་པའི་སར་སོང་སྟེ་ཞུས་སོ། །
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་མ་བརྟགས་ན་མི་འཇུག་པས། དེས་མ་
བརྟགས་པར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་གདམས་ངག་གནང་སྟེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་དབེན་པར་སོང་ནས་བསྒྲུབས་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་རྫུ་འཕྲུལ་

ཡང་བསྒྲུབས་སོ། །
ད་ནི་རྒྱལ་པོའི་བུ་མ་སྐྱེས་དགྲ་དབང་དུ་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་ཕོ་བྲང་
དུ་ཡང་ཡང་འཇུག་པའི་ཚེ་རེས་འགའ་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཀྱིས། རེས་འགའ་
ནི་རྟའི་གཟུགས་ཀྱིས། རེ་འགའ་ནི་ཁྱེའུ་དང་། བུ་མོ་དང་། འདབ་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འོང་བ་དང་འགྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དགེ་སློང་གི་

གཟུགས་ཀྱིས་གདན་ལ་འདུག་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །རེས་འགའ་ནི་ཁྱེའུ་གསེར་གྱི་
སྐེད་རྒྱན་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་མ་སྐྱེས་དགྲའི་པང་དུ་འགྲེ་ལྡོག་བྱེད་ཅིང་། མ་སྐྱེས་
དགྲས་དེའི་ཁར་མཆིལ་མ་ལྡུགས་ན་དེས་ཀྱང་མིད་པར་བྱེད་དོ། །དེར་མ་སྐྱེས་
དགྲས་བསམས་པ། ལྷས་བྱིན་འདི་ནི་སྟོན་པ་བས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེའོ་སྙམ་མོ། །སྔ་
དགོངས་བཞིན་ལྷས་བྱིན་ཚུར་འོངས་ཤིང་ཕར་འགྲོ་བ་ན་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཤིང་རྟ་ལྔ་

བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་བསུ་ཞིང་སྐྱེས་ལ། ཁ་ཟས་བཙོས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་འབུལ་བར་བྱེད་དོ། །དུས་ལན་ཅིག་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསམས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་
བདག་གིས་ཁ་དྲང་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། ཡང་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་ལ་
ཁྱོད་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་སྲུངས་སྟོབས་བཅུ་པ་ལས་བྱུང་ན།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

335

ཁྱེད་དེའི་དྲུང་དུ་མི་འགྲོའམ་ཞེས་བྱས་པ་ན། ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་འགྲུབ་
པ་ཡིན་གྱི། ང་ལ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱས་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ལ་དྲིན་དུ་
མི་བཟོ་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་སེམས་ངན་པ་སྐྱེས་པ་དེས་ལྷས་
བྱིན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དེ་མ་ཐག་ཉམས་ཤིང་། སླར་སོར་ཆུད་པའི་ནུས་པ་ཡང་མེད་པར་
གྱུར་མོད། དེ་ལྟར་ཉམས་པ་རེ་ཞིག་ལྷས་བྱིན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཤེས་སོ། །

དོན་བརྒྱད་པ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱུང་བ་བསྡུམས་པ་ནི།

དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་སེམས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་
རྒས་འཁོགས་སུ་གྱུར་པས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞིའམ་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་བདག་ལ་གཏོད་པར་འགྱུར་གྲང་སྙམ་སྟེ། འཁོར་སློང་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འོང་བར་
ཆས་སོ། །དགེ་སློང་ནོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཚངས་པའི་ལྷར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་དེ་ཤེས་ཏེ། ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་རི་ལ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་བཞུགས་པ་ལ་སྦྲན་ཏེ་
སྟོན་པ་ལ་ཞུས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་ལོ། །དེས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སོང་སྟེ་ཞུས་
སོ། །དེར་ལྷས་བྱིན་གྲོགས་ཀོ་ཀ་ལི་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱང་

རིང་པོ་ནས་འོང་བ་གཟིགས་ནས། མཽང་གལ་གྱི་བུ་ཚིག་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་
སྩལ་ཞིང་། མཽང་གལ་གྱི་བུ་སྔར་གྱི་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་མི་རིང་བར་ལྷས་

བྱིན་གྱིས་སླེབ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བགྲེས་འཁོགས་པས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གདམས་ངག་འབོགས་པ་བསྙེལ་གྱི། འཁོར་རྣམས་བདག་ལ་གཏད་ན་ཐུགས་ལས་ཆུང་ངུས་བདེ་བ་ལ་རེག་པས་གནས་པར་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

336

འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཞུས་སོ། །
དེ་འཇམ་པོས་གོ་བར་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ།
ང་རེ་ཞིག་འཁོར་རྣམས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའི་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མཽང་གལ་གྱི་བུ་
ལའང་མི་གཏོད་ན། གཏི་མུག་ཅན་རོ་དང་འདྲ་བ་མཆིལ་མ་ཟ་བ་ཁྱོད་ལ་གཏོད་རེ་
ཀན། དེར་ལྷས་བྱིན་ཁོང་ཁྲོ་བ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་ལན་གསུམ་དུ་མགོ་ཅོགས་ནས། འཇལ་ཏོ་སྙམ་དུ་བསམས་པས་ཕྱིར་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོས་དགེ་སློང་རྣམས་བསྡུས་ནས། སུ་ཞིག་ཉེས་པར་
བཤད་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དག་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་
ཡང་མི་བྱ། ད་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཚར་བཅད་ཅིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་སྨྲ་ཡི། ཚིག་གི་ལམ་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོགས་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་གདམས་
སོ། །དེའི་ཚེ་ལྷས་བྱིན་གྲོགས་དགེ་སློང་བཞི་དང་གྲོས་བྱེད་དེ། འོ་སྐོལ་གྱིས་དགེ་
འདུན་དབྱེ་བར་ནུས་ན་བདག་ཅག་ཚེ་འདིར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤི་
བའི་རྗེས་སུ་ཡང་གཽ་ཏ་མ་མཐུ་ཆེ་བ་ལའང་དེ་ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ་། །དེར་ཁ་ཅིག་དགེ་འདུན་དབྱེ་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་
འདི་ནི་ནུས་ཏེ་དགེ་སློང་རྒན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡོ་བྱད་དག་སྦྱིན། གཞོན་པ་རྣམས་
ཀྱང་ཟིང་ཟིང་གིས་བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱས་སོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་རི་ག་ཡའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་
གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་འབྲས་སཱ་ལུ་སོག་མའི་སྦུབས་སུ་སྨིན་པ། ཤིང་རྟ་ལྔ་བརྒྱ་

ཙམ་བཀང་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་བ་ན། ལྷས་བྱིན་གྱིས་དེ་མཐོང་སྟེ་མ་སྐྱེས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

337

དགྲ་ལ། ང་ཡང་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་འོང་ན། ད་ལྟར་རྒྱལ་
པོས་གཽ་ཏ་མ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ང་ལ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ལ། མ་
སྐྱེས་དགྲས་ཀྱང་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་མ་ཐག་
པ་དང་། སྐུ་ཚེའི་མཇུག་དང་། མཆོག་ཟུང་གཅིག་མ་བསྟན་པའི་དུས་དང་། བསྟན་པ་

ལ་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་བྱུང་བའི་དུས་དང་། མཚམས་མ་བཅད་པའི་
དུས་སུ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་མི་འབྱུང་ལ། སྐབས་དེར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ནས་རེ་
ཞིག་ལོན་ཞིང་། སྐུ་ཚེའི་མཐའ་མ་རང་ལ་ཡང་མ་བབ་པ་དང་། མཆོག་ཟུང་གཅིག་

ཀྱང་ཡོད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བའི་སྐྱོན་ཡང་བྱུང་བས་དགེ་འདུན་གྱི་འབྱེན་འབྱུང་
དུ་རུང་བའི་དུས་ཡིན་ལ། གྲོགས་དགེ་སློང་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་གྱི་
དབྱེན་བྱེད་ནུས་སོ་ཞེས་གཞན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཐོས་ནས་ལྷག་པར་ཡང་དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །དེར་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་ཡོ་བྱད་ཟང་ཟིང་གིས་མགུ་བར་བྱས་ཏེ་ལྷས་བྱིན་དང་ལྷན་ཅིག་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་སོང་བ་

ལས། མ་སྐྱེས་དགྲས་ཀྱང་འབྲས་ཤིང་རྟ་ལྔ་བརྒྱ་གང་བ་དང་ཡོ་བྱད་མང་པོ་
བསྟབས་སོ། །ཚུལ་དེ་སྟོན་པའི་སྙན་དུ་གསོལ་བས། ཞིང་བཟང་པོ་བོར་ནས་ཞིང་

ངན་པ་ལ་མཆོད་པའི་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་རྙེད་བཀུར་གྱིས་ཕུང་བར་
འགྱུར་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེར་ལམ་གྱི་ཕྱེད་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་
ཡངས་པར་ལྷས་བྱིན་ཉིད་གྲལ་གྱི་དབུས་སུ་འདུག །དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་

འདུས་ཤིང་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་

གཤེགས་ཤིང་། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནི་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

338

བོ་དགེ་བ་ཅན་ཤས་ཆེ་བའི་དགེ་འདུན་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་གཤེགས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཏུ་དབྱར་གནས་པར་མཛད་དེ། དེའི་ཚེ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པ་སྒྲ་གཅན་

ཟིན་ནོ། །
བར་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དགེ་སློང་བཞི་པོ་

དག་ལ་སྟོན་པའི་བཀས། དགེ་འདུན་གྱིས་གཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་དང་། བཟློག་སྟེ་བསྒོ་
བ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་དགེ་འདུན་དབྱེན་ལ་བརྩོན་པ་འདོར་བར་མི་བྱེད་དོ། །དབྱར་གནས་པ་དེའི་ཚེ་མུ་གེའི་ཉམ་ང་བ་བྱུང་སྟེ། དགེ་སློང་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་སྔར་
བཞིན་བྱེད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་པར་བཞེད་པས། བསོད་སྙོམས་སྟོབ་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་ཚེ་མ་གཏོགས་སུ་ཡང་སྤྱན་
སྔར་མི་འགྲོའོ། །དེར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་
ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟབས་སོ། །ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པ་ན་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ལམ་ཐག་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཏུ་ཁྲིད་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། དགེ་སྦྱོང་གོ་ཏ་
མ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་དགོན་པ་བ་དང་། བསོད་སྙོམས་པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། བླ་གབ་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཞེས་སྨྲ་ན། གང་སུ་དག་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་པོ་དེ་དག་མི་འདོད་པ་དེ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་
མ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་གྱི། ད་ཚུལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག་བྱས་པས། དེར་ལྔ་བརྒྱས་ཚུལ་
ཤིང་བླངས་སོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་ལངས་ཏེ་སོང་བའི་རྗེས་ལ་ལྔ་བརྒྱ་པོའང་
འབྲངས་སོ། །
དེར་སྒྲ་གཅན་ཟིན་གྱིས་བཟློག་ཀྱང་དེ་དག་ན་རེ། མུ་གེ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ན།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

339

སྟོན་པ་ནི་མི་སྣང་བ་ན་བཞུགས། བདག་ཅག་ལྷས་བྱིན་གྱི་མཐུས་སྲོག་དང་མ་བྲལ་
བ་ཡིན་མོད། གཞན་དུ་ན་གཅིག་ཀྱང་གསོན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ནས་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་རང་གི་བློས་བཅོས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་བསྒྲགས་ཤིང་། ལྔ་

བརྒྱས་ཀྱང་ཚུལ་ཤིང་བླངས་སོ། །གནས་ལྔ་ནི། འོ་མ་དང་། ཤ་དང་། ལན་ཚ་སྤོང་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། གོས་དྲས་ཤིང་དྲུབས་པ་མི་གོན་པ་དང་། གྲོང་མཐའ་ན་གནས་
པའོ། །དེ་ལྟར་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་བཟུང་བ་དེ་ནི་དགེ་འདུན་བྱེ་བའི་ཚད་དོ། །དེ་ནས་
ལྷས་བྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་འཕགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གཏོགས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡངས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་བཅས་ནས་རང་ཉིད་ཁྲི་ལ་འདུགསངས་རྒྱས་

ལྟར་བཅོས། ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁཎྜ་དྲ་བྱ་གཉིས་མཆོག་ཟུང་གཅིག་གི་ཚུལ་ལྟར་
བཅོས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་བཞགདགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་མཐའ་བསྐོར་
ནས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟར་བཅོས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟར་བྱེད་དོ། །གང་དགེ་འདུན་བྱེ་བའི་དུས་ཉིད་ན། ས་གཡོས། སྐར་མདའ་ལྟུང་། སྒྲ་འབྱིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགེ་
འདུན་བྱེ་ནས་མ་བསྡུམས་བར་གྱི་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ལུང་འབོགས་པ་དང་། ཀློག་པ་དང་། འདོན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། དོན་སེམས་པ་དང་།
ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ཆད། ངེས་པ་ལ་སྔར་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་མི་

འཇུགའབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་མི་ཐོབ། འདོད་ཆགས་དག་མ་བྲལ་བ་རྣམས་མི་འབྲལ། ཟག་པ་མ་ཟད་པ་རྣམས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་
གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་། ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་མི་བདེ་
བ་དང་འཁྲུགས་པས་གནས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

340

དེའི་ཚེ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ལ་དབྱར་གནས་པ་ལས། ས་

གཡོས་པའི་རྒྱུ་བརྟགས་པས་དགེ་བདུན་བྱེ་བར་ཤེས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྟོན་པའི་

སྤྱན་སྔར་འོངས་ནས། བདག་ཅག་དགེ་འདུན་བསྡུམ་པར་བགྱི་བའི་དོན་དུ་འོངས་སོ། །ཞེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་སོ་སྩལ་ཏེ། གང་ཟག་བཞི་

ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་དེ། སྔོན་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་དང་། དགེ་
འདུན་བྱེ་བ་བསྡུམ་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ནས་མཆོག་ཟུང་
ཕྱོགས་དེར་སོང་ངོ་། །ཉེ་བར་ཕྱིན་པ་ན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དེ་མཐོང་སྟེ། ད་ནི་ཉན་ཐོས་
ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱས་ན། ང་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་
སུ་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་སྙམ་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ང་རྒྱལ་དང་། དྲེགས་པ་
དང་། རྒྱགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁཎྜ་དྲ་བྱ་སྟེ་དགེ་སློང་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གྲུ་
སུགས་བྱས་ནས་བསྐྲད་དེ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་གཡས་གཡོན་དུ་བཞག་གོ །དེ་ནས་མི་རིང་བ་ན་ལྷས་བྱིན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལད་མོ་ཟློས་ཏེ་
འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ང་ནི་རྒྱབ་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་ཡི། དེ་བསལ་
དགོས་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིག་ཟེར་ནས། བླ་གོས་བཞི་ལྟབ་
ཏུ་བཏང་སྣམ་སྦྱར་སྔས་སུ་བཅུག་ནས་གཉིད་ལོག་གོ །དེར་ཤཱ་རིའི་བུས་ལྷས་བྱིན་
གཉིད་འཐུག་པོས་ནོན་ཞིང་གན་རྐྱལ་དུ་འདུགསྔུར་པའི་སྒྲ་འབྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་
བརླབས་ནས་འཁོར་རྣམས་ལ། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདིའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་

བུ་ལ་ལྟོས་ཤིག །དེར་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

341

འཕྲུལ་མང་པོ་བསྟན་པས་འཁོར་རྣམས་དད་ཅིང་འདུན་པར་བྱས། ཤཱ་རིའི་བུས་

ཆོས་བསྟན་པས་འཁོར་རྣམས་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ཤིང་སྟོན་པ་ལ་དད་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་
སྤོང་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱང་བཤད་ནས། དགེ་སློང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྔར་ཟས་
ངོ་དང་ནོར་ངོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤངས་ཏེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྗེས་སུ་
ཞུགས་པའི་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ངོ་ཚ་ཡིད་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་པ་
སྐྱེས་སོ། །
དེ་ནས་མཆོག་ཟུང་གིས་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཁྲིད་ནས་འོངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཀོ་ཀ་ལི་
ཀས་ལྷས་བྱིན་ལོངས་ཤིག་འཁོར་ཕྲོགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་ཐབས་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་

ལྷས་བྱིན་ཡུན་རིང་དུ་གཉིད་མ་སད་པ་ལས། རིང་ཞིག་སོང་ནས་སང་ངོ་། །དེ་ནས་ཞེ་སྡང་དྲག་པོས་ཅི་བཞིན་བསྙེགས་ནས་འོངས་པ་ན། ཤཱ་རིའི་བུས་ལམ་བར་དེར་
ངམ་གྲོག་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་སྤྲུལ་པས་མ་ཐར་ཏེ་ལྷས་བྱིན་སླར་ལྡོག་ནས་ཀོ་
ཀ་ལི་ཀ་ལ་སྤྱོ་ཞིང་རྡེག་པར་བྱེད་དོ། །ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལྷས་བྱིན་སྤོང་ཞིང་སྟོན་པ་
ལ་འདུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་དགེ་འདུན་བསྡུམ་པའི་ཚད་དེ། དགེ་འདུན་བྱེ་བ་དེའང་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ནང་དུ་བསྡུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་
མཆོག་ཟུང་གིས་དགེ་སློང་དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཁྲིད་དེ། སྟོན་པས་
དེ་དག་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་ཅིང་མནོང་བའི་གཉེན་པོར་ཡང་དག་པར་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད། རྟེན་
འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བཟློག་གི་ཆོས་བསྟན་པས་འགྱོད་པ་བསལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་དོ། དེའི་ཚེ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འཚེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་ལ། གང་གཙེས་པ་དེ་སྟོན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

342

པའི་སྙན་དུ་གསོལ་མཁན་གཏོང་ངོ་། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་མངགས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་གཞི་མདོ་སོགས་སུ་ལྷས་བྱིན་ནམ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཕྱོགས་
འཚེ་བ་བྱེད་པ་པོ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་འབྲེལ་བ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲགས་ཤིང་། དེས་རྫུ་འཕྲུལ་ཉམས་པའང་གོ་བར་བྱས་སོ། །

དོན་དགུ་པ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་ལོག་སྤྱོད་ནི།

དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕ་ནི་སྐྲ་ཁ་དོག་ལན་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པས་བུ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་མི་གཏོད་ཀྱི། ད་ཕ་རོལ་
གནོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོགས་ཕྲ་མ་མང་པོ་དག་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །མ་སྐྱེས་
དགྲ་ཡང་དེ་ལ་ཉན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་
འཕུལ་བའི་ཕྱིར་འོད་མའི་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། མ་སྐྱེས་དགྲས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་
འཕངས་པས་འཇམ་གྱི་རྫིའུ་ལ་ཐུག་སྟེ་ཆག་པ་དང་སླར་ལྡོག་གོ །སྟོན་པས་མཽང་
གལ་གྱི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་སྟེ། མཽང་གལ་གྱི་བུས་གྲོང་ཁྱེར་ཙམ་པར་གྲུ་འཛིན་གྱི་བུ་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་སློང་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཉི་མ་ལ་ལྷར་འཛིན་པ་ཡིན་
པས་ཉི་མ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པའི་དུས་སུ་མཽང་གལ་གྱི་བུས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་བརྟོལ་ནས་བབས་པས། དེས་ཉི་མའི་ལྷའོ་སྙམ་སྟེ་ཁྱེད་ཉི་མ་ཡིན་

ནམ། ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ང་ནི་ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ཞིག་གསུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་སུ། དེར་རྒྱས་པར་བཤད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

343

པས་གྲོ་ཞུན་སྐྱེས་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པ་དེ་ལྷག་པར་དད་པ་སྐྱེས་ནས་ལྷའི་ཟས་དང་
མཚུངས་པའི་བཟའ་བ་སྣོད་དུ་བཙོས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཕུལ་བ་མཽང་གལ་གྱི་བུས་རྫུ་འཕྲུལ་
གྱིས་ཁྱེར་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་ལོ། །
རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་སྣོད་དུ་བཙོས་པའི་ཞལ་ཟས་ཕྱི་མ་ཁྱེར་ཏེ་
སྤྱན་སྔར་འོངས་ཙ་ན་འོད་མའི་ཚལ་ཐམས་ཅད་དྲི་ཞིམ་པོས་ཁྱབ་པར་འདུག་ནས།
ལྷ་དག་མཆོད་པ་ལ་འོངས་སམ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། གྲུ་འཛིན་གྱི་བུ་ལས་མཽང་གལ་གྱི་བུས་བསོད་སྙོམས་བླངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་གསོལ་བའི་ལྷག་མ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་བསྩལ་ཏེ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གསོལ་བ་ན་སྔོན་ཆད་དེ་འདྲ་བའི་ཁ་ཟས་མ་མྱོང་སྟེ།
ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་བྱས་སོ། །དེར་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཕྱ་སྟེ། འདི་

ཡབ་ཀྱི་དགྲར་འགྱུར་ཞེས་མ་སྐྱེས་པ་ནས་ལུང་བསྟན་ན་སྔོན་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
བཀུམ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་ནམ་ཅི། རྒྱལ་པོས་མ་ཉེས་ཏེ་
ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཉེས་སོ། །གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་དང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཉེས་ཏེ། འདི་གནས་ནས་བསྐྲད་པར་མ་བྱས་པས་དགེ་འདུན་གྱིས་ཉེས་སོ། །དེར་རྒྱལ་
པོས་བསམས་པ། བདག་གི་ལུས་ངན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་དང་དགེ་འདུན་
ལ་མི་སྙན་པར་བརྗོད་སྙམ་ཡིད་ཞུམ་པར་འདུག་གོ །
དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྟག་པར་བསྐུལ་ཏེ། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཕ་རོལ་གནོན་པའི་ལས་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་སྟེ། དང་པོར་ཡུལ་ཙམ་པ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་བྱིན་པ་དང་། དེ་
ནས་མ་ག་དྷ་ཡང་རིལ་བོར་བྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་བང་མཛོད་རྣམས་ཀྱང་བྱིན་པ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

344

དང་། དེ་ནས་འཇམ་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཟློག་སྟེ། ཡབ་ཀྱིས་ཚིག་རྩུབ་པོས་བཟློག་པར་བྱས་ན། དེར་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཁྲོས་ཏེ་ཡབ་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག་གོ །དེ་ལ་སྐབས་འདིའི་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུས་ད་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ངན་པ་ཁ་ཅིག་

གམ། བློན་པོ་ལོག་པའི་ཁྲིམས་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་འོས་པའི་དཔྱའ་
བསྡུད། མི་འོས་པའི་ཆད་པ་གཅོད། མ་རུངས་པ་ཆད་པ་འོས་པ་ལ་གཉའ་རེངས་སུ་
འཇུགབཟང་པོ་རྣམས་ནི་སྨད་ཅིང་སྡིགས། ངན་པ་རྣམས་ནི་མགོ་དཔངས་གཏོད།
ལྟོགས་འདོད་ཆེན་པོས་རྒྱལ་ཁམས་རླག་པར་བྱེད་པའི་མིང་ངོ་། །དེ་ནས་བཙོན་
ཁང་དུ་ཡབ་ལ་ཟས་སྐྱེལ་བ་ཡང་བཀག་པ་དང་། ཡང་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཉིད་ཀྱི་མ་བཙུན་
མོ་ལུས་འཕགས་མོས་རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྦུབས་ཆུས་བཀང་བ་དང་། ལུས་ལ་ལྡེ་གུས་བྱུགས་ཏེ་སོང་ནས་ཟས་སྐོམ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བ་ཡིན་པ་ལས་དེའང་བཀག་གོ །དེ་
ནས་བཟའ་བཏུང་མེད་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་ཞབས་འཆག་

པར་མཛད་དེ་དེའི་འོད་ཟེར་དཀར་ཁུང་ནས་འཇུག་ཅིང་། །རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དཀར་
ཁུང་ཆུང་ངུ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བས། དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ་དེས་འཚོའོ། །
དེ་ནས་དཀར་སྐར་ཁུང་ཡང་བཀག་པ་ན། སྟོན་པའི་སྐུའི་འོད་ཟེར་བཙོན་ཁང་
གི་སེར་ཁ་ནས་འཇུག་ཅིང་མཐོང་བས་འཚོ་བ་ལས་དེའང་བཀག་ཅིང་། སྤུ་གྲིས་རྐང་

པ་ལ་རྨ་བྱུང་བ་ན། རྒྱལ་པོ་ཐུགས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གདུངས་པ་ལ། སྟོན་
པས་མཽང་གལ་གྱི་བུ་མངགས་ཏེ་དེས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བཙོན་ཁང་དུ་སོང་ནས་སྟོན་
པའི་བཀས། རྒྱལ་པོ་ལ་ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིགངས་ཁྱོད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

345

གྱི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྔར་ནས་བྱས་ཟིན་ཏེ་ངན་སོང་ལས་ཐར་བར་བྱས་
སོ། །འདི་ནི་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་ཡིན་པས། ལས་སྐྱབས་སུ་གྱིས་
ཤིག །ཅེས་སོ། །བཀའ་དེ་མེད་པར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། འཕགས་པ་ཁ་ཟས་བཟང་བོ་གང་ན་ཡོད། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷའི་གནས་ནའོ། །དེ་ནས་མཽང་
གལ་གྱི་བུ་བྱོན་མ་སྐྱེས་དགྲའི་བུ་འཆར་བྱེད་བཟང་པོ་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་ཕོལ་མིག་

བྱུང་སྟེ་ངུའོ། །མ་སྐྱེས་དགྲས་དེའི་སོར་མོ་ཁར་བཅུག་པ་ལས་ཕོལ་མིག་ཁ་ནང་དུ་

བརྡོལ་བ་དང་ས་ལ་ཕོ་བས་རྣག་ཁྲག་མཐོང་བ་ན་དེ་ལྷག་པར་ཡང་ངུའོ། །དེར་ལུས་འཕགས་མོས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་རིགས་བརྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱང་སྔོན་འདི་འདྲ་

བར་གྱུར་བ་ལས། ཡབ་ཀྱིས་སྐྲག་ནས་དུས་ཀྱི་དོགས་ནས་རྣག་ཁྲག་ཁར་མིད་པ་

ཡིན་ནོ། །དེར་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་ཞིང་། བདག་གི་ཡབ་དེ་འདྲ་བར་བདག་
ལ་བྱམས་ན། ཡབ་གསོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱེད་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་
པས། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་རབ་ཏུ་དགའ་བས་བཙོན་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུགས་པ་ན།
གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཚོར་བས་དངངས་ཏེ་དུས་ལས་འདས་
ནས་དེ་མ་ཐག་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་པང་པར་སྐྱེས་ཏེ་བདུད་རྩི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །རྣམ་ཐོས་བུས་ཁྱོད་སུ་ཞིག་ཅེས་དྲིས་པས། ང་ནི་རྒྱལ་བ་ཁྱུ་མཆོག་གོ་ཞེས་སྨྲས་པས་
མཚན་དེ་བཞིན་དུ་གྲགས་སོ། །དེར་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡབ་འདས་པའི་མྱ་ངན་མི་བཟད་

པས་ནོན་ཏེ། དེ་གསོ་བའི་ཕྱིར་བློན་པོ་རྣམས་གྱིས་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་གར་
མཁན་ཞིག་བོས་ཏེ་གར་བྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་མྱ་ངན་མ་སངས་ཏེ། གར་མཁན་རྣམས་ཕྱིར་བྱུང་བ་ན་ཕྱོགས་དེར་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་མཐོང་སྟེ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་རྫ་རྔ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

346

བརྡུངས་ཤིང་གར་བྱས་སོ། །སྟོན་པས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བསྡུ་མཛད་ནས་གར་མཁན་དེ་
རང་སངས་རྒྱས་རྔ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

བརྒྱད་ཅུ་པ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་ནི།

དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་ངས་ཁྱོད་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བསྐོས་ཟིན་

གྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་སངས་རྒྱས་སུ་སྐོས་ཤིག །རྒྱལ་པོ་སྨྲས་པ། སྟོན་པ་ནི་གསེར་གྱི་
ཁ་དོག་ཏུ་འདུག་ན། ཁྱོད་ལ་དེ་མེད་དོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གསེར་མགར་བཀུག་སྟེ། ཁོ་བོའི་ལུས་གསེར་གྱིས་གཡོགས་ཤིག །དེས་སྨྲས་པ། འདི་ལ་ཚོར་བ་

དྲག་པོ་མི་བཟད་པ་འབྱུང་ན་དེ་བརྣགས་པར་ཕོད་དམ་ཟེར་བ་ན། ཕོད་པར་བྱའོ་
བྱས་ནས། དེར་ཙཉྩུ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲུ་མར་གྱིས་ལུས་བྱུགས། གསེར་བཞུ་སྟེ་གྱིམ་
འབག་གིས་བྱུགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་ངོ་། །ཡང་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་
དགྲ་ལ་སྔར་བཞིན་སྨྲས་པས། སྟོན་པའི་ཞབས་མཐིལ་ལ་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་ཡོད་
ན། ཁྱོད་ལ་མེད་དོ། །ལྷས་བྱིན་གྱིས་ལྕགས་མགར་བཀུག་སྟེ། ཁོ་བོའི་ཞབས་མཐིལ་

ལ་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་འབྲི་ནུས་སམ་སོགས་གོང་དང་འདྲ། དེས་བསམས་པ།
འདི་ནི་ཤེད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཟུག་རྔུ་བྱུང་ན་རྡོག་པས་བསྣུན་ཏེ་གསོད་པའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་དོ་སྙམ། རྩིག་པ་ལ་བུ་ག་བྱས་པའི་ཚུ་རོལ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྐང་
པ་བཅུག་པའི་ཕར་ཕྱོགས་ནས། ཡང་ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མེ་ལ་བསྲེགས་པ་ལྷས་
བྱིན་གྱི་རྐང་མཐིལ་དུ་བསླན་ནས་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་བྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མི་

བཟད་པ་མྱོང་ངོ་། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ངས་ཁྱོད་རྒྱལ་སྲིད་དུ་བཞག་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

347

ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐོ་མ་ཐུབ་ཀྱི། ད་ནི་ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཽ་ཏ་མ་གསོད་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་རེ་ཞིག་སུ་ལའང་མ་སྨྲ་ཞིག་ཟེར་རོ། །
དེར་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་མཁན་ཞིག་གི་སློབ་དཔོན་ལ།
ལྷས་བྱིན་གྱིས། ཀྱཻ་འཁྲུལ་འཁོར་མཁན། གླ་མི་ལྔ་བརྒྱས་དྲངས་ཏེ། རྡོ་ཆེས་ཆེ་བ་
འཕེན་པའི་སྒྱོགས་འཆའ་ནུས་སམ། དེས་ཀྱང་ནུས་སོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་མུ་ཏིག་གི་དོ་
ཤལ་སྲང་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་རི་བ་ཞིག་བྱིན། གླ་མི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བཙལ་ནས། སོ་
སོར་གླ་བྱིན་ནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་དྲང་ཐད་
ཕར་ངོས་ཀྱི་རིའི་སྟེང་དུ་སྒྱོགས་བཅས་ཤིང་། དེ་འཕེན་པའི་མི་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་

བཞགབྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་ས་གནད་

འདོམས་པ་ཞིག་ཏུ་མི་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་བཞགགཞན་ཡང་ལམ་སྲང་འདུས་པ་

སོགས་གནས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་མི་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་བཀྲམ་སྟེ་བཞགདེ་
དག་ལ་གལ་ཏེ་གཽ་ཏ་མ་སྒྱོགས་འཕངས་པས་བསད་པར་མ་ནུས་ན། ཁྱེད་ཅག་སུའི་སར་གཽ་ཏ་མ་བྱུང་ན་ཡང་གསོད་ཅིག་ཅེས་བསྒོས། འདི་རྣམས་ཀྱིས་མ་ནུས་ན་
བདག་རང་གིས་བྱའོ་སྙམ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱང་རལ་གྲི་རྣོན་པོ་ཐོག་ནས་མཐའ་གཅིག་

ཏུ་འདུག་སྟེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་ཞིང་ཉུལ་ལོ། །དེར་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སློབ་དཔོན་མི་ལྔ་

བརྒྱ་དང་བཅས་པས་སྒྱོགས་སུ་ལ་འཕང་དྲིས་པས། གཽ་ཏ་མ་ལ་འཕང་ངོ་ཟེར་བས། དེ་རྣམས་དེ་བས་ཤི་བ་ཡང་སླ་སྙམ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་ལམ་བཙལ་
བ་ན། རིའི་ཕར་ཕྱོགས་གཡང་ས་ཡིན་ཡང་། སྟོན་པས་ཕྱོགས་དེར་སྐས་སམ་ཐེམ་སྐས་སྤྲུལ་པས་མི་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་ལས་བྲོས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

348

འཕོངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡང་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་ཁུར་ནས་དེ་དག་གི་ཕྱི་
བཞིན་སོང་། །དེ་དག་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་བ་ན། ཆོས་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསླབ་པའི་གཞི་ལ་བཀོད་དོ། །ལྷས་བྱིན་
གྱིས་བསྒུགས་ཤིང་ཡང་ཡང་བལྟས་ཀྱང་། སྒྱོགས་མ་འཕངས་ནས། རང་ཉིད་ཀྱིས་
མི་ལྔ་བརྒྱ་ཁྲིད་ནས་རི་ལ་འཛེགས་ཏེ། སྒྱོགས་བཅས་པའི་སར་ཕྱིན་པ་ན། ཁྲུལ་
འཁོར་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཡང་བྲོས། ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་མཐོང་སྟེ་ལྷག་པར་ཡང་སེམས་འཁྲུགས་སོ། །མི་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཡང་སྟོན་པས་བྲོས་ཤིག་པར་བཀའ་

སྩལ་ཏེ་གཞན་དུ་བྲོས་སོང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བླ་གབ་མེད་པ་ནས་རིའི་ཕུག་ཏུ་

གཤེགས་ཏེ་བཞུགས། ལྷས་བྱིན་རང་ཉིད་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པས་སྒྱོགས་དྲངས་ཏེ་རྡོ་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་འཕངས་པས། གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་སྒྱོགས་རྡོ་ལ་རྡོ་རྗེ་བསྣུན་པས་ཕྱེ་མར་བཤིགའོན་ཀྱང་དུམ་བུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྐུ་ལ་ལྷུང་དུ་ཆ་བ་

ལ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་ཀུ་མཱི་རས་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། རྡོ་དེ་ཉིད་གནོད་
སྦྱིན་དེ་ལ་ཕོག་པས་དུས་ལས་འདས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷར་སྐྱེས་སོ། །དེར་
རྡོའི་དུམ་བུ་ཕྲ་མོ་ཡར་བ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོང་ལ་ཕོག་སྟེ་རྨ་བྱུང་ཞིང་། སྐུ་མཚལ་གྱི་རྒྱུན་ཡང་བབས། གནོད་སྦྱིན་ཀུམྦི་ར་ལྷར་སྐྱེས་པ་དེ་
ཉིད་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྙུན་བརྟག་པའི་ཕྱིར་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་གསོས་
དུས་གསུམ་དུ་སྐུ་དྲུང་དུ་འགྲོའོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྨན་གྱི་ཁྱད་པར་
འདི་བཟང་ངོ་། །འདི་ལྟ་བུ་བཟང་ངོ་ཞེས་གླེང་བ་ལས་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། མོད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

349

ལ་གདངས་བའི་སྨན་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་རྙེད་དོ། །དེ་ཅི་ཙན་དན་ས་མཆོག་གོ །དེར་
ཚོང་དཔོན་གཅིག་ལ་སྔར་ཙན་དན་ས་མཆོག་མང་དུ་ཡོད་པ་བཙོངས་ཟིན་ཏེ། ལྷག་
མ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཚགས་བྱས་ནས་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་དགོས་པའི་དུས་བྱུང་ལ། གལ་

ཏེ་འབུལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་མགོ་གཅོད་དུ་འོང་སྙམ་སྦས་ནས་བཞག་པ་ཞིག་ཡོད་
དོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་བ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཚོར་ན་གསོད་དུ་འོང་སྙམ་ཡང་བསད་ནའང་བླ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབུལ་ལོ་སྙམ་སོང་ནས་ཕུལ་བས་
བཞེས་པ་ན་དེས་དགའ་བ་དང་མགུ་བས་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་སོང་ངོ་། །ཚོང་དཔོན་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཙན་དན་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཞིང་། ད་དུང་སྐུ་མཚལ་མ་ཆད་
དེ། བུད་མེད་དང་པོ་བ་བུ་ཐོན་བུ་བཙས་པའི་འོ་མ་བཏབ་ན་ཕན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བུད་མེད་འོ་མ་ཉུང་བ་རང་གི་བུ་ཡང་མི་ངོམས་པ་ཞིག་

ཡོད་པ་དེས་ཐོས་ནས། འོ་མ་ཕུལ་ན་བུ་འཆི། མ་སྐྱེས་དགྲ་དང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཐོས་ན་ང་ཡང་གསོད་སྙམ་པ་ལས་ཤིའམ་བསད་ཀྱང་བླའི་སྙམ་ནས་སྣོད་གསར་པར་འོ་
མ་བཞོས་ཏེ་ཕུལ་ལོ། །འོ་མ་འབུལ་བའི་བུ་མོ་དེ་རང་སངས་རྒྱས་འོ་མ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ད་དུང་སྐུ་མཚལ་མ་ཆད་ནས། ཁ་ཅིག་ནས་སྨན་

དག་འདེབས། འགའ་ཞིག་ནི་སྔགས་དག་འབུལ་བར་བྱེད་དེ། འོན་ཀྱང་མ་ཕན་པ་ན་
འོད་སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པས་བདེན་པ་གསོལ་བར་ཞུས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་ངོ་། །དེར་འདི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ནི། །སྲས་དང་

དགྲ་བོ་མཚུངས་ཞེ་ན། །བདེན་པའི་ཚིག་ནི་འདི་ཡིས་སུ། །རྨ་ཡི་འཛག་པ་ཆད་པར་
ཤོག །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གསོལ་མ་ཐག་ཏུ་སྐུ་འཚལ་ཆད་དོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

350

འཁོར་ལྔ་བརྒྱར་བཅས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགའ་འོ། །ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྒྱོགས་འཕངས་པའི་ཚུལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ན།
ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་ན་རེ། ཁྱེད་རྣམས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་དམ། ལྷས་བྱིན་ནི་ཤིང་ག་

གེ་མོའི་དྲུང་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གནས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་བྱེད་ཅེས་སོ། །
མ་ག་དྷའི་ཡུལ་མཐའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་
པ་ཐོས་ནས་གོ་མཚོན་ཐོགས་ནས་ལྷས་བྱིན་གསོད་པའི་ཕྱིར་འོངས་སོ། །འཇིག་

རྟེན་ན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྡང་བ་དང་བར་མ་དག་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷས་

བྱིན་ལ་བྱ་གཏོང་བ་བྱུང་སྟེ་དེས་ཀྱང་བསམས་པ། ད་ནི་བྲོས་པའམ་འཐབ་བར་མི་

ནུས་ནས་ཀྱི། ཐབས་འདི་བཟང་ངོ་སྙམ་ནས་ཤིང་དྲུང་དུ་སྤྱོད་ལམ་ཞི་བས་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ལ་གནས་པ་ལྟར་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འོངས་པ་ན་དེ་ལྟར་མཐོང་སྟེ།
འདི་ནི་དུལ་བར་གནས་ན་སྔར་གྱི་གཏམ་དེ་མི་བདེན་ནོ་སྙམ་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །ལྷས་
བྱིན་གྱིས་པགས་པ་གསེར་མདོག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདིའི་བར་གྱི་
གཏམ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་གཏམ་རྒྱུ་རེ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེར་ལྷས་བྱིན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་བདག་གི་སྒྱོགས་འཕངས་པ་ནི་དོན་མེད་ཆེན་པོ་
ཞིག་བྱས་ཏེ་གཽ་ཏ་མ་དེ་ཡང་བསད་པར་མ་ནུས་ལ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཚོར་བས་
བདག་ཉིད་ངན་པའི་གྲངས་སུ་བགྲོང་ངོ་སྙམ་མོ། །

གྱ་གཅིག་པ་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་བཏུལ་བ་ནི།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

351

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་སོ། །མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་གླང་པོ་ཆེ་ནོར་སྐྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ཀླུའི་གླང་པོ་ཆེའི་བུ་ཡིན་པ་ཆེས་སྟོབས་དང་
ལྡན་ཞིང་མ་རུངས་བ་ཞིག་ཡོད་པས་ཕྱིར་བྱུང་རེས་ཀྱིས་མི་ཕྱུགས་མང་པོ་གསོད་
པ་ཞིག་གོ །དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱིར་མི་འདོན་ལ། གལ་ཏེ་ནངས་པར་ཕྱིར་འདོན་ན་དོ་
ནུབ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ནངས་པར་གདུགས་
ཚོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་། ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །ལྷས་བྱིན་གྱིས་དེ་ཐོས་ནས་གླང་པོ་ཆེ་འདུལ་མཁན་ལ་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་སྲང་བརྒྱ་སྟོང་རི་བ་ཅིག་བྱིན་ནས། ནངས་
པར་དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་བྱུང་བ་ན་གླང་པོ་ཆེ་ནོར་སྐྱོང་རྦོད་ཅིག །དེ་ན་རེ། བདག་
གིས་དེ་ལྟར་བགྱི་མོད། ལྷ་ལའང་འོལ་བྱི་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །ལྷས་བྱིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལའང་རིག་པར་བྱས་པས། མ་སྐྱེས་དགྲ་ན་རེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་
མ་དུལ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་ཐོས་སམ། ལྷས་བྱིན་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ཐོག་མ་ཁོ་
ནར་ང་འདུལ་གྲང་ན། དེ་མ་དུལ་བ་འདུལ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ནོར་སྐྱོང་རྦད་དགོས་
སོ། །དེས་ཀྱང་ཁས་བླངས་འདུལ་སྦྱོང་མཁན་ལའང་གོ་བར་བྱེད་ཏེ། ནངས་པར་གླང་པོ་ཆེ་ནོར་སྐྱོང་ཕྱིར་གཏོང་གི།རང་རང་བསྲུང་བ་ལ་སྒྲིམས་ཤིག་ཅེས་དྲིལ་
བསྒྲགས་སོ། ཁྱིམ་བདག་དེས་བསམས་པ། བདག་ནི་སྐལ་པ་ངན་ཏེ་སངས་རྒྱས་
ལན་ཅིག་སྤྱན་དྲངས་པ་ཡང་འདི་དང་ཐུག་གོ །འོན་ཀྱང་གཡོས་བྱས་ཏེ་ཡར་ཁྱེར་ཏེ་དྲང་ངོ་སྙམ། སང་སྔ་བར་སོང་སྟེ་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གླང་
པོ་ཆེའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་སོང་ངོ་། །དེར་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

352

བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་པ་ན་
གླང་པོ་ཆེ་ནོར་སྐྱོང་རྦད་དོ། །
དེ་ཡང་འགྱིང་ཞིང་སྐད་བཏོན་ཏེ་ཤུགས་ཅི་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཕྱོགས་སུ་རྒྱུགས་སོ། །ལྷས་བྱིན་དང་མ་སྐྱེས་དགྲ་གཉིས་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་ན་ལྟ་
ཞིང་འདུག་ལ། ལྷས་བྱིན་དགའ་སྟེ། གླང་ཆེན་ཙ་ཡ་ལ་བལྟས་ན། ཁྱོད་ནི་གླང་ཆེན་
མཐུས་བརྫིས་པས། །ཤཱཀྱའི་བུ་ཁྱོད་དེ་རིང་དུ། །ཉན་ཐོས་བཅས་ཏེ་རེ་སྙམ་
མེད། །ཅེས་ཟེར་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སྟོབས་བཅུའི་སྟོབས་ལྡན་རྨད་བྱུང་
བའི། །སྟོབས་ཀྱི་མཐུ་ལ་ད་ལྟོས་ཤིགཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་
ལྔ་ལས་སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་ལྔ་སྤྲུལ་ཏེ་དེའི་དྲི་ཚོར་བ་ཙམ་གྱིས་ནོར་སྐྱོང་སྐྲག་ནས་
གར་བབ་ཏུ་བྲོས་པ་ན། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མེ་འབར་བར་མཐོང་སྟེ་འབྲོས་
བའི་གནས་མ་རྙེད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་གནས་ཁོ་ན་ཞི་བར་ཤེས་
ནས་དལ་བུས་ཞབས་དྲུང་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་དགེ་སློང་གཞན་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ནི་གླང་

པོ་ཆེ་ཁྲོས་པ་མཐོང་བས་ཕྱོགས་བཞིར་བྲོས། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་གཅིག་པུ་

སྟོན་པའི་དྲུང་ན་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་གིས་གླང་པོ་ཆེ་ནོར་
སྐྱོང་ལ་བྱུགས་པར་མཛད་དེ། ཁྱོད་སྔོན་ཉེས་པར་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ལ། ད་དུང་གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་པས་འགྲོ་བ་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཆོས་བསྟན་ནས། ང་
ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས། དེ་ནས་གླང་པོ་ཆེ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ཏེ་རབ་ཏུ་
དགའ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་ངོ་། །སྟོན་པ་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཁྱིམ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

353

དུ་གཤེགས་པ་ན་དེའང་སྒོ་དྲུང་དུ་སྡོད་དོ། །དེས་སྟོན་པ་མ་མཐོང་བས་ཁྱིམ་གཞིག་

པར་བརྩམས་པ་ན། སྟོན་པས་ཁྱིམ་དེ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་

གསལ་བར་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་དགའ་བས་ལྟ་ཞིང་འདུག་གོ །དེར་དགེ་འདུན་དང་བཅས་
པ་གདུགས་ཚོད་གསོལ། ཡོན་བསྔོ་བ་མཛད་དེ་ཕྱིར་གཤེགས་པ་ན་གླང་པོ་ཆེ་ནོར་སྐྱོང་ཡང་སྟོན་པའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་མ་སྐྱེས་དགྲས། སྔར་ཡུལ་གཞན་གྱི་
རྒྱལ་པོས་ང་ལ་གནོད་མི་ནུས་པ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་འདིའི་མཐུ་ལས་ཡིན་ན། ད་ནི་ཁྱོད་
ཀྱིས་མེད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ལྷས་བྱིན་ལ་གྱོང་བརྡལ་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ར་བའི་སྒོ་ཆེད་ལ་གླང་པོ་ཆེ་སྒོར་ཞིག་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱས་པས་གླང་པོ་ཆེ་
ནོར་སྐྱོང་སངས་རྒྱས་མ་མཐོང་བས་རང་གི་སྣ་ཤལ་རང་གི་རྡོག་པས་བརྫིས་ཏེ་ཤི་
ནས། དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་མཆོད་
པར་འོངས། ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །སྐབས་དེ་དག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཉིད་རེར་ཕེབས་པ་ལ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལྷས་བྱིན་དང་
བཅས་པས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གནོད་མི་ནུས་མོད། ཁྱི་གཏུམ་པོ་རྦོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀྱལ་ཀ་དང་བཀུར་སྟི་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་རྟག་པར་བྱེད་ཀྱང་།
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་ཡོད་པས་དེ་བར་དུ་རེ་ཞིག་བཞུགས་

པ་ཡིན་ནོ། །

གྱ་གཉིས་པ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་གསོས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི།

སྔོན་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་གསོས་ལ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ལན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

354

གཉིས་དང་། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ལན་གཅིག་སྟེ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་
ལན་གསུམ་དུ་དབང་བསྐུར་རོ། །དེར་དྲེགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་མོད། སྨན་གྱི་ལས་ལ་ནི་བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དང་འདྲའོ་སྙམ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་འདུལ་བའི་

དུས་ལ་བབ་པར་མཁྱེན་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། འཚོ་བྱེད་རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་དང་
སྤོས་ངད་ལྡན་དག་མཐོང་ངམ། གསོལ་བ་མ་མཐོང་སྟེ་བལྟ་བར་འཚལ་ལགས། སྟོན་
པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲྭ་ལ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་གསོས་ཀྱིས་འཇུས་ཏེ། སྟོན་པ་བར་སྣང་ལ་གཤེགས་པས་ཡུད་ཙམ་ཅིག་གིས་རི་དེ་དག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ། དེ་ན་སྨན་རྣམ་པ་
སྣ་ཚོགས་སྒྲོན་མེ་བཞིན་འོད་འབར་བ་གཟིགས་སོ། །དེར་འཚོ་བྱེད་ལ་སྨན་ལོངས་
ཤིག་པར་བཀའ་སྩལ་བ་ན། དེ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པས་འཇིགས་པ་ལས་གནོད་
སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་འཚོ་བྱེད་གནོད་པ་ལས་སྲུངས་ཤིག་པར་བཀའ་བསྒོས་
སོ། །དེས་སྨན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་བླངས་ཏེ། སྔར་སྨན་གྱི་རྣམ་པ་མི་ཤེས་པ་གང་ཡང་མེད་སྙམ་པ་ལ། སྔར་མ་མཐོང་ཞིང་མི་ཤེས་པའི་སྨན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་

མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་དེ་རྣམས་ཁུར་ཏེ་འོངས་པ་ལ། སྟོན་པས་དྲི་
སྨེད་མཛད་པས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་རྒྱས་པར་གསོལ། དེ་ནས་གཞན་རྣམས་མ་ཤེས་པ་ལ། རེ་རེ་བཞིན་སྟོན་པས་འདིའི་མིང་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ། ནད་འདི་

ལ་ཆོ་ག་འདི་ལྟ་བུས་ཕན་པར་འགྱུར་རོ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཆག་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་བླ་ན་
མེད་པའོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་ཅིང་སྟོན་པས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པས་གཞོན་ནུ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

355

གསོས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་སླར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་པ་ན། རི་སྤོས་ངད་ལྡན་དང་། རི་ཁ་བ་

ཅན་གྱི་གནས་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བ་དང་སྨན་གྱི་ངད་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲང་
ནད་ཀྱི་སེར་མས་བསྙུན་པར་གྱུར་པ་ལ། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་ཨུཏྤ་ལ་སོ་གཉིས་ཞེས་བྱ་
བའི་བཀྲུ་སྨན་དྲི་མནམས་པས་ཆོག་པ་དག་ཕུལ་ཞིང་། བུ་རམ་དང་ཨ་རུ་རའི་ཁུ་
བས་རིམ་པས་བསྙུན་གདངས་སོ། །བར་སྐབས་དེར་རེ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་
གདུལ་བྱའི་དོན་ཆེ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་དགྲ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་ཅིང།

བཏང་སྙོམས་ཉིད་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་དགོངས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དུ་
མས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་འཕགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་
ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་གཤེགས་སོ། །

གྱ་གསུམ་པ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བཏུལ་བ་ནི།

དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་ཨུ་དུམ་པའི་ནགས་སུ་

བཞུགས་ཏེ་གནས་པར་མཛད་པ་ལས། ཉིན་པར་རྫིང་བུ་དལ་འབབ་ཅེས་བྱ་བའི་

འཚོ་འགྲམ་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །དེར་སྟོན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་
པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུས་ཤེས་ནས། གནོད་སྦྱིན་ལྔ་རྩེ་ནས་མཚོ་དལ་འབབ་ཀྱི་འགྲམ་དུ་སྟོན་པའི་བཞུགས་ཁྲི་བཤམས་པ་དང་། ཕྱོགས་དེ་ན་དྲང་
སྲོང་ཀེ་ནའི་བུ་གནས་པས་དེ་ལ་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་
བསྐོས་སོ། །དེས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་འདུག་པ་ན། ཀེ་ནའི་བུས་སུའི་ཕྱིར་གདན་ཤོམ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

356

དྲིས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱིར་དུའོ་ཟེར། ཁྱོད་ཅི་ལ་སྡོད། དྲང་སྲོང་ཁྱོད་ཉིད་
བསྲུང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། འབྱུང་པོ་མང་པོ་འདུ་བར་
འགྱུར་བས་སོ། །འོ་ན་གཽ་ཏ་མ་སུས་སྲུང་། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་སྲུང་མི་དགོས་ཏེ་དེ་

ཉིད་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་སྲུང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེར་བྱོན་ཏེ་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས། ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ་འོངས་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་ཐུ་བ་
བཀང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཁོད་དོ། དེ་ལ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང་འཕགས་སྐྱེས་པོ་ནི་ཡུལ་དབུས་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། མིག་མི་བཟང་

དང་རྣམ་ཐོས་སྲས་ནི་མཐའ་འཁོབ་པའི་རིགས་ཡིན་པས་བག་ཆགས་སད་པའི་ཁྱད་
པར་ཡོད་པར་དགོངས་ནས་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
བཞིས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། གཞན་ཡང་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཅིག་སྨིན་ཞིང་གྲོལ་བར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་སྟོན་པས་དགོངས་པ། ད་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའི་དུས་ལ་ཁད་གྱིས་ཉེ་
ཡི། བསྟན་པ་ལྷ་ཁོ་ན་ལ་གཏད་ན་བག་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་། མི་ཁོ་ན་ལ་གཏད་ན་ཚེ་
ཐུང་བའི་སྐྱོན་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏད་དོ་སྙམ་དུ་
དགོངས་ནས། ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་བསྟན་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སྲུངས་ཤིག་

ཅེས་བཀའ་བསྒོས་པས་དེ་བཞིས་ཀྱང་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཡུལ་
འཁོར་སྲུང་གིས་ཤར་ཕྱོགས་ནས། །འཕགས་སྐྱེས་པོས་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས། །མིག་མི་

བཟང་གིས་ནུབ་ཕྱོགས་ནས། །རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུས་བྱང་ཕྱོགས་ནས་སྲུང་བའོ། །དེ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

357

ནས་འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་བྱ་བ་རྣམས་གཏད་པ་
དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་བསྒོ་བར་མཛད་དོ། །
དེ་ལྟ་བུ་དྲང་སྲོང་ཀེ་ནའི་བུས་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་དད་དེ་ཆོས་ཉན་
པས། དེས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་ཀེ་ནའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སང་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བའི་ཕྱིར་ནུབ་མོ་སྟ་གོན་བྱས་པ་ན། དེའི་སྲིང་མོའི་བུ་དྲང་སྲོང་རི་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་འོངས་པ་དང་སྟེས་
འགྲིག་སྟེ། ཅི་ཁྱེད་གྲོགས་རྣམས་མགྲོན་དུ་འབོད་དམ་ཅེས་སོགས་དྲིས་པས། མ་
ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྤྱན་འདྲེན་ནོ། །དེར་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱ་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ཇི་

ལྟ་བུ་ཡིན་དྲིས་པ་ན། དེས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེར་བྱོན་པ་ན། རི་བོ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་དད་དེ་རབ་ཏུ་
བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་སོ། །ཀེ་ནའི་བུས་དེ་ལྟར་མཐོང་ནས། ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་
ངམ། བྱུང་ངོ་། །དེར་ཀེ་ནའི་བུས་ཀྱང་བསོད་སྙོམས་གསོལ་ཟིན་པ་ན། ཡོ་བྱད་ལྷག་
མ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་

བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས། སྟོན་པ་ཉིད་ནི་དྲང་སྲོང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོང་ཕྲག་
གཅིག་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབབ་ཆུ་རབ་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲམ་དུ་

དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེར་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་ནི་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀ་
པི་ན་ཆེན་པོ་ལ་གཏད། ཕྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་ནི་མཽང་གལ་གྱི་བུ་ལ་གཏད། ཕྱེད་དང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

358

ཉིས་བརྒྱ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་གཏད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་ངག་བསྟན་པས། ཀ་
པི་ནའི་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། མཽང་གལ་གྱི་བུའི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་
དང་། ཤཱ་རིའི་བུའི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་
ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དེ་དག་ཤཱ་རིའི་བུས་བསྐྱངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་
ཐོབ་ཀྱི། ཀ་པི་ན་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱངས་ན། དྲོད་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གྱ་བཞི་པ་སོར་འཕྲེང་ཅན་བཏུལ་བ་ནི།

ཡང་མཉན་ཡོད་དུ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་མི་གདུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གྱད་ཆེན་པོའི་ཚད་
དུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཅན་མི་སྟོང་ཕྲག་ཀྱང་ཐུབ་པར་ནུས་པ། ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་འཕུར་
བ་ཡང་མཆོངས་པས་ཟིན་ཞིང་། རྟ་མཆོག་གི་འགྲོས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་
བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་གཅིག་སློབ་མ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། རིག་

བྱེད་དང་རིག་པའི་ཁྱད་པར་དག་སློབ་པ་ལས་ཡུད་ཙམ་གྱིས་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་
ནས་སྐབས་དེར་བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་དེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་བདག་གཅིག་གི་

སར་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་ཁྱེའུ་མི་གདུང་བ་ཁྱིམ་གྱིས་སོ་རྩིས་ལ་བཞག་གོ །དེར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆུང་མ་དེས་ཁྱེའུ་དེ་ལ་འདོད་པའི་དུས་བཏབ་པ་

ན། དེ་ནི་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་ཞིང་། སྡིག་པ་ལ་འཛེམ་པས་དེ་དང་དུ་མ་བླངས་
པ་དང་། བུད་མེད་དེས་འཁོན་དུ་བཟུང་སྟེ་བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་འོང་བའི་སྔ་རོལ་ན་
ཁྲིའུ་དྲ་བ་ཅན་ལ་ཉལ། གོས་ཧྲུལ་པོ་བགོས། ལུས་ལ་རྨ་ཕྱུང་སྟེ་འདུག་གོ །དེ་ནས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

359

བྲམ་ཟེ་འོངས་ཏེ་དྲིས་ན། མི་གདུང་བས་འདི་ལྟར་བགྱིས་སོ་ཞེས་བརྫུན་དུ་སྨྲས་པ་
ན། འདི་ནི་བློན་པོའི་བུ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཐུབ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་རྒོལ་བས་མི་ནུས་ཀྱི།
རང་འཆི་བའི་ཐབས་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་བྲམ་ཟེ་དེས་མི་གདུང་བ་ལ་དགའ་དགའ་ལྟར་བྱས་ཏེ་མི་རིང་བའི་དུས་ཤིག་ནང་ལ་གསང་བའི་ཆོས་གཅིག་པུ་ཞིག་ཡོད་པ་སྔོན་
ཆད་གཞན་ལ་མ་བསྟན་པ་དེ། ད་ཁྱོད་ལ་བསྟན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་མི་

སྟོང་གི་མགོ་བོ་ཆོད་ལ། སོར་མོ་རེ་རེ་བླངས་ནས་ཕྲེང་བ་བྱས་ཏེ་ལུས་ལ་དཀྲིས་ན་

ཚངས་པའི་ལྷ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་ཚེ་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ཚངས་པའི་ལྷར་འགྱུར་
རོ། །ཟེར་བ་ལ། རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་མི་གདུང་བས་ཐོག་མར་ལན་གཅིག་
དང་གཉིས་སུ་བཟློག་གོ །སློབ་དཔོན་དེས་ང་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ལྟ་ཞེས་སྤྱོས་ནས་
སྨྱོ་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་རལ་གྲི་གཅིག་ས་ལ་བཙུགས་པ་ན། ཁྱེའུ་མི་
གདུང་བ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་སེམས་སྐྱེས་སོ། །དེར་རལ་གྲི་ཐོགས་ནས་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་

དུ་རྒྱུགས་ནས་མི་འཕྲད་དགུ་བསད་པ་དང་། མི་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་

བསད་དེ་སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ཡང་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞག་བདུན་དུ་ཁ་ཟས་མེད་ཅིང་

འཁྱམས་པ་ཁྱེའུ་དེའི་མས་ཐོས་ཤིང་། གཞན་སུའང་དེའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་མ་རྙེད་ནས་
མ་དེ་ཉིད་ཟས་ཐོགས་ནས་དེའི་དྲུང་དུ་སོང་བ་ན། དེས་མ་ཡང་བསོད་པར་བསམས་ཏེ་རལ་གྲི་ཐོགས་ནས་རྒྱུགས་སོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་ཕལ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་དེའི་དྲུང་དུ་

བྱོན་པ་ན། སོར་ཕྲེང་ཅན་དེ་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུགས་སོ། །སངས་རྒྱས་དལ་བུས་
གཤེགས་པ་ལ་དེས་བང་ཐག་པ་ནས་རྒྱུགས་ཀྱང་རྗེས་མ་ཟིན་ཏེ། དགེ་སློང་སྡོད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

360

ཅིག་ཅེས་བོས་སོ། །ང་ནི་རྟག་ཏུ་སྡོད་ན་ཁྱོད་ནི་མི་སྡོད་དོ་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས།
སློབ་དཔོན་སྡིག་པ་ཅན་གྱིས་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལས་ཁྱོད་གྱི་སེམས་ནི་བསླུས་

སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྡིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་པས་
རལ་གྲི་ས་ལ་བོར། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་སོང་། དེ་ནས་སྐུ་
དངོས་སུ་བསྟན་པས་ལུས་ས་ལ་བརྡབས་ནས་ཉེས་པ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། ཆོས་བསྟན་པས་སོར་མོའི་ཕྲེང་བས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ལ། ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་
པར་རྫོགས་ནས་མི་རིང་བར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། སྟོན་པ་ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་

རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་གཤེགས་སོ། །དེའི་ཚེ་སོར་མོའི་ཕྲེང་བའི་མིང་ཐོས་པ་ཙམ་

གྱིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྐྲག་གོ །དེར་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་
ལག་བཞི་དང་བཅས་ཏེ་སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཆས་ནས་འོངས་
སོ། །རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་ཐད་དུ་སླེབ་པ་ན། སྙན་པ་བཟང་ལྡན་གྱི་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་

སྙན་པ་ཐོས་ནས་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཉན་ཞིང་མི་འགྲོའོ། །དེ་ནས་དེ་བལྟ་
ཞིང་ཉན་པའི་ཕྱིར་གསལ་རྒྱལ་ཡང་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སོང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་ཏེ། སྙན་པ་བཟང་ལྡན་ལ་པ་ཎ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུའི་ཡོན་སྔར་ཕུལ་ཏེ། ཕྱིས་
དགེ་སློང་དེའི་ཞལ་བལྟས་སོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གར་འགྲོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ན། སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་
འདུལ་ལོ་ཞེས་ཞུས་པས། དེ་ནི་ད་ལྟ་རབ་ཏུ་ཡང་བྱུང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་
གནས་ཁང་ན་འདུག་གོ །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་སོར་ཕྲེང་ཅན་ལྟ་བའི་ཕྱིར་
སོང་སྟེ། སྒོ་དྲུང་དུ་སླེབ་པ་ན། དེས་ལུད་པའི་སྒྲ་ཕྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

361

སྐྲག་ཅིང་དངངས་ནས་ས་ལ་ཆེམས་ཞེས་འགྱེལ་ལོ། །དེ་ནས་དེའི་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་
རབས་སོགས་བཀའ་སྩལ་ནས། འདི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ཀྱང་བ་སྦུའི་བུ་ག་ནས་མེ་
འབར་ཞིང་གནས་ཁང་གི་ནང་རབ་ཏུ་གང་སྟེ། ཁྱོད་སོང་ལ་དགེ་སློང་གཅིག་ལ་

ལྕགས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་སོར་ཕྲེང་གི་སྒོའི་བུ་གར་ཆུག་ཅིག་ཅེས་སྨྲོས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱས་
པ་ན་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ལྡེ་མིག་ཞུའོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་སོར་ཕྲེང་གི་མིང་ཐོས་

པས་རབ་ཏུ་སྐྲག་སྟེ་སྦྲུམ་མ་རྣམས་བུ་བཙའ་བར་མི་ནུས་ལ། གླང་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཕྲུ་
གུ་མི་བཙའ་བས། སོར་ཕྲེང་གིས་སྲོག་གཅོད་སྤངས་པའི་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པས་
དེ་དག་བཙས་པ་སོགས་མདོ་གཞན་ལས་བཤད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གླན་པའོ། །

གྱ་ལྔ་པ་ལེགས་འོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི།

དེའི་ཚེ་ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་རི་ལ་ཁྱིམ་བདག་རྟོག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་
ཡོད་པའི་བུ་ལེགས་འོངས་ཞེས་བྱ་བ་དེ། ཕྱིས་མུ་ལྟོ་བར་སོང་སྟེ། མི་ཉེས་འོངས་སུ་
གྲགས་སོ། །དེས་ཕྱི་ཞིག་ན་མཉན་ཡོད་དུ་འོངས་པ་ན་རང་གི་སྤུན་ཟླ་མོ་ཆེ་བ་ཞིག་

མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་མནའ་མར་གྱུར་པ་ཡོད་ན་དེས་ཀྱང་མ་བལྟས་སོ། །ལན་
ཅིག་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་པའི་སྐབས། ཁྱིམ་བདག་གིས་ཀྱང་སྒོ་སྲུང་ལ། དེང་
དགེ་འདུན་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་མ་ཚར་བར་དུ་མུ་ལྟོ་བ་མ་བཏང་ཅིག་བྱས་

སོ། །མུ་ལྟོ་བ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ལེགས་འོངས་དེ་ཡང་སློང་དུ་འོངས་པ་ན་སྒོ་བས་
བཀག་གོ །དེར་མུ་ལྟོ་བ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཞེས་གྲགས་ན།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

362

དེ་རིང་ཅིའི་ཕྱིར་ཟློག་པར་བྱེད། བདག་ཅག་གི་ནང་དུ་ཉེས་འོངས་ཞུགས་སམ་ལྟོས་
ཤིག །བལྟས་པས་འདུག་སྟེ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་འོངས་བརྡུངས་ཤིང་མགོ་ལ་ཕོར་བས་རྨ་ཡང་བྱུང་། ལག་པ་ནས་ཁྲིད་དེ་ཕྱགས་དར་གྱི་ཕུང་པོའི་ཁྲོད་དུ་དོར་
རོ། །དེར་བཀའ་སྩལ་པ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡང་འདི་འདྲ་ན། སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཡོ་

བྱད་གྱིས་ངོམས་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ལེགས་འོངས་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཞོལ་ཅིག །དེའི་ལས་ཀྱི་མཐུས་ཀུན་དགའ་བོ་ཡང་བརྗེད་དེ་ལྷག་མ་མ་བཞག་གོ །
དེར་སྟོན་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དེ། བཀའ་སྩལ་པ།
སོང་ལ་ལེགས་འོངས་བོས་ཤིགདེར་བོས་པས། ལན་སྟེར་པ་གཞན་མང་དུ་བྱུང་ལ།
དེས་ནི་མིང་བརྗེད་དེ་ལན་མི་ཟེར་རོ། ཁྱིམ་བདག་རྟོག་ལྡན་གྱི་བུ་ལེགས་འོངས་
ཚུར་ཤོག་བྱས་པས། དེས་རང་གི་སྔོན་གྱི་མིང་དྲན་ཏེ། ལེགས་འོངས་སྒྲ་ནི་སྐྱུད་
གྱུར་ན། །གང་ལ་འདིར་ནི་མཆིས་པར་གྱུར། །ངེས་པར་མ་ལེགས་ཟད་གྱུར་
ཞིང་། །ལེགས་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཡང་དགཅེས་སོགས་སྨྲའོ། །ཀུན་དགའ་བོས་སྟོན་
པའི་དྲུང་དུ་དེ་ཁྲིད་ནས་ཕྱིན། སྟོན་པས་ཕམ་ཕབས་ཆུང་ངུ་ཞིག་སྩལ། འདི་ཆུང་ངོ་
སྙམ་པ་ན་ཁྱོད་མ་ཚིམ་བར་དུ་འདི་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ་གསུང་སྟེ་ཟོས་པས་ཚིམ་
མོ། །དེ་ནས་ཁམ་ལྷག་མ་གཅིག་གནང་བ་ན། དེས་བླངས་པས་མི་སྣང་བར་གྱུར་

ཏོ། །དེ་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱི་བཞིན་སོང་བ་ན་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་ལ་པ་ཎ་ཡོད་དམ། དེ་
བརྗེད་དེ་གསོལ་པ་མ་མཆིས་སོ། །ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། གོས་ཀྱི་གྲྭ་ལ་ལྟོས་ཤིག །བལྟས་པས་ཕའི་གྲོགས་པོ་ཚོང་པས་བྱིན་པའི་པ་ཎ་དག་འདུག་སྟེ་གསོལ་
པས། རྒྱལ་བུ་དུམ་བུ་བ་ལ་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཉོས་ལ་ཤོག་གཅིག་གསུངས་པ་ལྟར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

363

དེས་ཀྱང་ཕྱིན་པ་ན། དང་པོ་སྒོ་ནང་དུ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་བ་ལ། བདག་ནི་ཨུཏྤལ་མི་

སྒྲུབ་སྟེ། །པདྨ་བདག་ལ་དགོས་པ་མེད། ཁོ་བོ་ཀུན་མཁྱེན་གྲགས་ལྡན་པ། །ཐུབ་པའི་

དབང་པོའི་ཕོ་ཉ་ཡིན། །ཞེས་སྨྲས་པས་འོ་ན་ཅི་འདོད་པ་ཁྱེར་ཅིགདེས་ཀྱང་ཨུཏྤ་
ལའི་ཁུར་པོ་ཁྱེར་ཏེ་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་པ་ན། ཨུཏྤ་ལ་དགེ་འདུན་ལ་བྲིམས་ཤིག་

གསུངས་པ། དེས་དགེ་འདུན་ལ་བྲིམས་པས་དགེ་སློང་རྣམས་མི་ལེན་པ་ལ། འདིའི་

ལས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་ལོངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པས་བླངས་སོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་

ལེགས་འོངས་ཀྱིས་ཟད་པར་སྔོན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མི་

རིང་བར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ།

མཐུ་ཆེ་བ། རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏོ། །

གྱ་དྲུག་པ་བྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་རི་ལ་དབྱར་གནས་མཛད་པ་ནི།

ལེགས་འོངས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐབས་འདིའི་དེ་མ་ཐག་ནི་མིན་པར་སྣང་ལ།

སོག་མ་མེད་བཏུལ་བའི་རྗེས་སུ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡང་། ལོ་རྒྱུས་འདི་དང་

འབྲེལ་ཆེ་བས་འདིར་བཤད་ན། དེར་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་ན་རེ། གཽ་ཏ་མ་ནི་ངའི་

བསྟན་པ་མཛེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ད་ནི་མུ་ལྟོ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་འཕྱའོ། །དེར་
རི་རབ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་ལ་སྨོད་པ་མི་རིགས་པས་འདིའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲག་གོ་སྙམ་དུ་

དགོངས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ཡུལ་ངན་སྤོང་གི་བུའི་ལྗོངས་རྒྱུ་བར་སྤྲོ་བ་དགཆོས་
གོས་ཀྱི་ལས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡུལ་ངན་སྤོང་གི་ལྗོངས་རྒྱུས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་རིར་བྱོན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

364

ནས། ཡུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་ཚོད་གསོལ། མཆོད་པས་མཆོད་ནས་འདི་སྐད་

ཅེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འབྲོག་གནས་དང་སོག་མ་མེད་ལ་སོགས་པ་གནོད་སྦྱིན་དང་ཀླུ་གདུག་པ་ཅན་དག་ཀྱང་བཏུལ་ན། ཀླུ་ཨ་མྲ་ཆུ་ངོགས་པ་འདིས་བདག་
ཅག་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནོད་པ་བགྱིས་ན། འདི་འདུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་སོ། །དེ་
ནས་གནས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ། ཀླུ་དེ་འདུལ་བར་སྤྲོ་བ་ལ་ཚུལ་ཤིང་

བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལས། ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་པ་ན་རེ་ཞིག་སྟོན་པ་ཉིད་

ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཞེས་སོ། །
གནས་བརྟེན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས། ལེགས་འོངས་ལ་དགོངས་པ་གཏད་པར་ཤེས་ནས་སོ་སོ་ནས་མ་བླངས་སོ། །ལེགས་འོངས་ཀྱིས་དེ་ཤེས་ནས་སྟན་ཕྱེད་ལས་འཕགས་ཏེ་བླངས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཀླུ་དེ་ནི་གདུག་པ་ཅན་ཡིན་

གྱི། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྲུངས་ཤིགདེ་ནས་ནངས་པར་འཕགས་པ་ལེགས་འོངས་
བསོད་སྙོམས་བླངས་ཏེ་ཀླུའི་གནས་ཨ་མྲའི་ཆུ་ངོགས་སུ་སོང་ངོ་། །ཀླུས་བསམ་པ།
འདིས་ང་ཤི་བར་ཐོས་སམ་ཅི། འོན་ཀྱང་གློ་བུར་རྒྱུས་མེད་པ་ཡིན་གྲང་སྙམ་མོ། །དེ་
ནས་དེར་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས། ཀླུ་འདི་ནི་གདུག་པ་ཅན་ཡིན་པས་འཁྲུགས་པར་

བྱའོ་དགོངས་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་བཀྲུས་ནས་ཟས་ཀྱིས་སྦགས་པའི་འཁྲུད་མའི་ཆུ། ཀླུའི་

གནས་སུ་བླུགས་པས་ཀླུ་ཁྲོས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་
ཆ་དང་མེ་མདག་གི་ཆར་ཕབ་པས་གནས་བརྟན་ལེགས་འོངས་ནི་བྱམས་པའི་ཏིང་

ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཏེ། དེ་རྣམས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་གྱུར། ཕྱག་དར་ཁྲོད་མི་གཙང་
བའི་ཆར་ཕབ་པ་ནི་སྤོས་སུ་གྱུར། ཀླུས་དུ་བ་བཏུལ་བ་ན། གནས་བརྟན་གྱིས་དེ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

365

བས་ཀྱང་ཆེ་བའི་དུ་བ་བཏུལ། མེ་སྤར་བ་ན། གནས་བརྟན་ལེགས་འོངས་མེའི་

ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཕྱོགས་དེ་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་འོངས་ནི་མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་
འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཀླུ་དེ་མཚོན་ཆ་ཟད་པ་ན། འབྲོས་པར་བརྩམས་པ་ལས། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མེས་འཁོར་བར་འདུག་སྟེ། ལེགས་འོངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་དྲུང་འབའ་ཞིག་ཞི་བར་མཐོང་ནས་དེར་འཁོད་དོ། །བཙུན་པས་བདག་ལ་
མཐོ་བརྩམས་སོ། །
ལེགས་འོངས་ན་རེ། མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྩམས་སོ། །ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་
མ་ཐོབ་ན་ཅི་འདྲ་བར་འགྱུར་གསུང་། དེ་ནས་ཀླུ་དེ་ལྷུང་བཟེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཐོགས་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀླུ་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསླབ་པའི་གཞི་ལ་བཀོད། ཡུལ་ངན་སྤོང་གི་བུ་དང་ཆུ་སྲིན་

བྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་བཀའ་བསྒོས་ཤིང་དེས་
ཀྱང་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཀླུ་བཏུལ་ལམ་ཞུས་པ་ན།
ངས་མིན་གྱི་ལེགས་འོངས་ཀྱིས་བཏུལ་ལོ། །དེ་སྔོན་བཀྲེན་པའི་དུས་ན་ཉེ་དུར་ཁས་
བླངས་ཏེ་ཡོ་བྱད་སྟེར་བ་སུ་ཡང་མེད་མོད། སྐབས་དེར། འོ་ན་འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་

ཕུ་བོའི་བུའོ། །བདག་ཅག་གི་ཞང་པོའོ། །བདག་ཅག་གི་ཚ་བོའི་ཞེས་སོགས་དེའི་

མངོན་པར་མཐོ་བ་མཐོང་བ་ན་ཉེ་དུར་སྒྲོག་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། བར་བུར་ཐན་ཐུན་

དང་བཅའ་བ་དག་ཕུལ་ལོ། །དེ་ནས་ལེགས་འོངས་ལ་བརྟེན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་དགུང་བདུན་དུ་ཡུལ་པ་སྤྱིས་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ཞིང་། དེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

366

ནས་རྒྱལ་བུ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་གནས་འདིར་

བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གྱ་བདུན་པ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་འོད་སྲུང་མཆོད་པ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་བཞུགས་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས། སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་སོ། །དེའི་ཚེ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་འབྲོག་དགོན་པ་ནས་བྱོན་ཏེ། སྐྲ་དང་ཁ་
སྤུ་རིང་ཞིང་གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་གྱོན་ནས་བྱོན་པ་སྒོ་སྲུང་བས་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས་ཏེ་ནང་དུ་མ་གཏང་ངོ་། །འོད་སྲུང་དེ་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་སྟེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་

དུ། གྲོང་གི་ཕྱི་ཉུག་མ་ཞེས་ཏེ། ཕྱོགས་ནས་འོངས་བའི་གྲོང་སྤྲང་མོ་མཛེ་ནད་ཀྱིས་
ཐེབས་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་སློངས་པའི་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བ་ཕུལ་ལོ། །དེར་སྤྲང་བུ་ལྷུང་བ་
སོལ་དུ་ཕྱིན་པས། སོར་མོ་ཆད་དེ་དེར་ལྷུང་ངོ་། །དེས་བསམས་པ། བདག་གི་ངོ་
སྲུང་བའི་ཕྱིར་ལྷུང་བཟེད་དུ་བླངས་པ་མ་གཏོགས། གསོལ་བར་མི་འགྱུར་སྙམ་པ་ན།

འཕགས་པས་དེ་མཁྱེན་ཏེ་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དུ་གསོལ་བར་མཛད་དོ། །གྲོང་ཉུག་མ་དེ་
ཡང་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་དད་པས་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེས།
སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །གཏམ་དེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཐོས་ཏེ་འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་པ་དུ་མས་ཀྱང་མཆོད། འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ཞག་བདུན་དུ་
གདུགས་ཚོད་གསོལ་བར་ཞུས་ཤིང་། སྟོན་པས་གནང་བ་ཡང་སྩལ། ནངས་པར་སྔ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

367

བར་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོའི་བཀད་སར་བྱོན་ཏེ་གདན་
བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །
དེར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་བསྟར་ཏེ་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་དག་འབྲིམས་པར་བྱེད་པ་མུ་ཏོ་བ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས། དེར་རྒྱལ་པོ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་ལས་

བྱེད་པ་ལ་མུ་ཏོ་བ་དེ་དང་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་
རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འོངས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་དགའ་བར་མཛད་ནས་ཡོན་བསྔོ་བ་དང་སྦྱིན་པ་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ནས་

སྔོའམ། དེ་རིང་ཁྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་མིང་ནས་བསྔོ།
རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། དེ་རིང་འདི་ན་བདག་པས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་
པ་དེ་སུ་ཡིན་སྙམ། དེའི་མིང་ནས་བསྔོ་བར་ཞུས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པའི་མུ་

ཏོ་བ་དེའི་མིང་ནས་བསྔོ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉི་མ་དྲུག་གི་བར་དུ་མཛད་པས་
རྒྱལ་པོ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ། བློན་པོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སང་ཉིན་ཅི་ནས་
ཀྱང་ལྷའི་མཚན་ནས་བསྔོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བགྱིའོ་བྱས་ནས་བློན་པོས་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། དེ་རིང་ཁ་ཟས་ཆེས་བསོད་པ་མང་པོ་སྟ་གོན་
གྱིས་ལ་འབྲིམ་པ་ན། ཕྱེད་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་འོང་བ་དང་། ཕྱེད་ས་ལ་བོ་བ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོས་པ་ལྟར་བྱས་པས། མུ་ཏོ་བ་དག་ཟས་
ས་ལ་བོ་བ་དག་སྡུད་པའི་ཕྱིར་ཆས་པ་ན། ཕྱག་ཚད་འབྲིམ་པ་དག་གིས་ཕྱིར་བསྐྲད་
དོ། །དེར་སྔར་གྱི་མུ་ཏོ་བ་དེ་སེམས་འཁྲུགས་པས་སྔ་མ་ལྟར་དད་པས་རྗེས་སུ་ཡི་

རང་བ་མ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཡོན་ཕུལ་མ་ཐག་བདག་གི་མིང་ནས་ཡོད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

368

བཤད་པ་མི་མཛད་དོ་སྙམ་ནས་ཡོན་བཤད་པ་མཉན་པར་སོང་བ་ན། སྟོན་པས་རྒྱལ་
པོའི་མིང་ནས་སྨོས་ཏེ། གླང་པོ་ཤིང་རྟ་རྟ་དང་དཔུང་བུ་ཆུང་། །ཞོན་ནས་གྲོང་ཁྱེར་
ཡུལ་བཅས་འཁོལ་བྱེད་པ། །ཟན་དྲོན་ལན་ཚྭ་དག་གིས་མ་བཏབ་ཅིང་། །སྣུམ་བག་
ཡོན་པའི་མཐུ་ནི་ཡིན་པར་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས། དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྔོན་གསལ་
རྒྱལ་འདི་བྱིས་པར་གྱུར་བས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཟན་དྲོན་ལན་ཚ་མེད་པ་ཞིག་
ཕུལ་བས། སྔར་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལན་དྲུག་དང་། གཉན་ཡོད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ལན་དྲུག་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྟའང་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

གྱ་བརྒྱད་པ་དབུལ་མོ་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་གཏམ་དེ་བརྒྱུད་ནས་ཐོས་པས། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་སོང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་
བཅས་པ་བདག་གིས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ན་བཟའ་དང་། ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་
དང་། བསྙུན་སེལ་བའི་སྨན་དག་གི་ཡོ་བྱད་རྣམས་འབུལ་བར་ཞུས་པས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གནང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བཤོམ་པའི་སྟ་གོན་བྱེད་པའི་ཚེ་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན། དབུལ་མོ་གྲོང་ཉུག་མ་བུ་མོ་སློང་བ་གཅིག་གིས་ཐོས་ནས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། གཞན་དག་གིས་རྒྱས་པར་

བསྙད་དོ། །དབུལ་མོ་དེས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་བསླངས་པས། འབྲུ་མར་ཉུང་ངུ་དག་རྙེད་པ། གྱོ་དུམ་གྱི་ནང་དུ་བླུགས། མར་མེ་གཏམས་ནས་བཅོམ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

369

ལྡན་འདས་ལ་དད་པ་བླ་ན་མེད་པས་ཕུལ་ཏེ་འཆག་སར་བཞག་གོ །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་གཏུགས་ཏེ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་

ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བར། བདག་ཀྱང་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག །འདིའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་

མཆོག་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པའི་མཆོག་མཽང་གལ་གྱི་བུ་དང་། ཉེ་
གནས་ཀུན་དགའ་བོ་དང་། ཡུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་དང་། སྲས་སྒྲ་གཅན་ཟིན་དང་།

གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་དང་། སྐུ་གདུང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དེ་འདྲ་
བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །དེ་ནས་མཚན་མོའི་དུས་སུ་མར་མེ་གཞན་ཐམས་ཅད་
མནལ་བ་ན། དེས་ཕུལ་བའི་མར་མེ་ནི་རབ་ཏུ་འབར་བར་སྣང་ངོ་། །
སྟོན་པ་མར་མེའི་འོད་ལ་མནལ་བར་མཛད་པས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་
མར་མེ་དེ་བསད་དོ་སྙམ་སྟེ་ལག་པ་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲྭ་དང་རླུང་ཡབ་ལ་སོགས་པས་བཏབ་ཀྱང་དེ་གསོད་པར་མ་ནུས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ནི་

རྣམ་པར་འཐོར་བའི་རླུང་གིས་ཀྱང་བསད་པར་མི་ནུས་ན། གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས།
སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཆེན་པོས་སྦར་བ་ཡིན་ཏེ། བུ་མོ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སྨོན་
ལམ་བཏབ་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། མར་མེ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་མཆོད་པ་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་འདུག་གོ །དེའི་སྙན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་
རྒྱས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་འབྲུ་མར་གྱི་བུམ་པ་སྟོང་དང་། ནོར་བུའི་སྒྲོན་མེ་
བཞི་འཆག་སའི་སླད་དུ་བཞག་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གདུགས་ཚོད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

370

གཞན་པས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསོལ། དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་ཆོས་གོས་འབུམ་རི་བ་རེ་ཡང་བསྐོན། འབྲུ་མར་གྱི་མར་མེ་མཐའ་ཡས་པ་ཡང་བསྒྲེང་བར་བྱས་སོ། །བུ་མོ་དབུལ་མོ་དེ་ལའང་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་རྣམསཀྱིས་མ་འོངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་ནས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་དག་ཀྱང་བྱིན་ནོ། །

གྱ་དགུ་པ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཁེངས་པ་བསལ་བ་ནི།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་གསོལ་བ། བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་

འདི་ཙམ་བགྱིས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་དུ་གསོལ། བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཟབ་པ། བལྟ་བར་དཀའ་བ། རྟོགས་པར་
དཀའ་བ་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལན་ཅིག་གིས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར། བརྒྱས་ཀྱང་མ་ཡིན།

སྟོང་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན། བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་
འདོད་ན་སྦྱིན་པ་དག་སྦྱིན། བསོད་ནམས་དག་བྱས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
བསྙེན་ཞིང་བཀུར་ན་ཁྱོད་ནམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྲང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་
ངུས་ཤིང་གོས་ཀྱིས་མཆི་མ་ཕྱིས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔོན་སྦྱིན་པ་དང་བསོད་ནམས་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཛད་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ངས་བསྐལ་པ་གྲངས་
མེད་པ་གསུམ་དུ་སྦྱིན་པ་དག་སྦྱིན། བསོད་ནམས་དག་བྱས། སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་དག་མཆོད་པར་བྱས་པ་དག་པར་ཞོག་གིརེ་ཞིག་བསྐལ་པ་འདི་ལ་སྦྱིན་པ་དག་བྱིན།
བསོད་ནམས་དག་བྱས་པ་དེ་ཉོན་ཅིག་མཚམས་སྦྱར་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྐྱེས་རབས་མང་དུ་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དད་པ་དང་ངོ་མཚར་ཆེས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

371

བླ་ལྷག་ཏུ་གྱུར་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཏེ་སྟོན་པའི་དྲུང་ནས་སོང་
ངོ་། །

དགུ་བཅུ་པ་མ་སྐྱེས་དགྲ་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་ནི།

དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་བདུན་ཙམ་བློ་གྲོས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ངོ་ལོག་སྟེ། མ་སྐྱེས་དགྲ་འདིས་ཕ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་བཀྲོངས། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་གཙེས་ཀྱི། འདི་བསད་པའམ་རྒྱལ་སྲིད་ལས་

བྱུང་སྟེ་བསྐྲད་པར་བྱའོ་ཞེས། དཔུང་ཡན་ལག་བཞིའི་གོ་བསྐོན་ནས་འོངས། རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཕྲུ་མས་བསྐོར་ཏེ་འདུག་གོ །ཀླུ་སོག་མ་མེད་ཁྲོས་པས་ཀྱང་སེར་བ་ཕབ་སྟེ་ལོ་ཏོག་རྨེག་མེད་པར་བྱས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཆུ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཆུ་མིག་

དང་མཚེའུ་རྣམས་ཀྱང་བསྐམས། ཆུ་གཞན་རྣམས་མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་
དུག་བཏབ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏུང་དུ་མི་རུང་བར་བྱས། ཡམས་ནད་

ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་མི་རོ་སྐྱེལ་བར་ཁྱོགས་ནས་ཁྱོགས་སུ་འདོམས་པ་དག་ཀྱང་
བྱུང་། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཉིད་ཀྱང་ནད་ཚབས་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཏབ། དེར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་
བསྔལ་ཞིང་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ། མ་ལུས་འཕགས་མོས་སྔར་གྱི་ཚུལ་རྣམས་
རྒྱས་པར་བརྗོད་ནས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བཀུར་བསྟི་མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་མཐུ་

ལས་ཡིན་ན། ད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་ཅིགམ་སྐྱེས་དགྲས་སྨྲས་པ།
ད་ནི་དབྱར་ཚ་སྟེ་དྲུང་དུ་འགྲོ་བའི་རྔོ་མི་ཐོགས་སོ། །དེས་སྨྲས་པ། སྟོན་པ་ནི་ཙནྡན་
དང་སྟེའུར་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་པར་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

372

སྐྱེས་དགྲས་ཕོ་ཉ་བ་ཞིག་མངགས་ཏེ། དེས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
སྤྱན་སྔར་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་མིང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་པ་ཕྱག་
བཙལ། བསྙུན་ཡང་དྲིས། མ་སྐྱེས་དགྲའི་ཞུ་བ་གསོལ་ནས། གང་འཇིག་རྟེན་བུ་ངན་
པ་ནི་མཆིས་ལ། ཕ་ངན་པ་ནི་མ་མཆིས་པས། དེའི་སླད་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། འདུལ་བའི་དུས་

སུ་དགོངས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ནས་རིམ་གྱིས་མ་ག་དྷཱར་གཤེགས་སོ། །དེར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རླུང་བཏང་སྟེ་དུག་བཏབ་པའི་ཆུ་རྣམས་ནི་སྐམས། ཆར་

ཕབ་པས་ཆུ་བཟང་པོ་དག་ཀྱང་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་
འདུས་པས་ཡམས་ནད་ཀྱང་ཞི། མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་པ་འབྱོན་
པར་ཐོས་ཏེ་དམག་རྣམས་རང་གནས་སུ་ལྡོག་གོ །མ་སྐྱེས་དགྲས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསུ་བར་སོང་སྟེ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་ཐེམ་ལ། ཞབས་བཞགས་པས་ས་གཡོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། དེའི་

ཚེ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཡོ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་
ཅིང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཨ་མྲའི་ཚན་དུ་དབྱར་གནས་པས་བཞུགས་སོ། །

གོ་གཅིག་པ་མ་སྐྱེས་དགྲ་དད་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི།

དེ་ནས་མི་རིང་བ་ཞིག་གི་དུས། དབྱར་ཟླ་འབྲིང་བོའི་ཉ་དབུ་མའི་མཚན་མོ་
ཚེས་དང་གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་ཐམས་ཅད་བཟང་བར་གྱུར་པ་ལ། མཚན་མོ་ཟླ་འོད་ལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

373

མ་སྐྱེས་དགྲ་བློན་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་ཁང་བཟང་དུ་སོང་སྟེ། དུས་བཟང་པོ་
འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་བཟང་ཞེས་འཁོར་རྣམས་ལ་དྲིས་པས། སླས་ཀྱི་
བུད་མེད་ཅིག་ན་རེ། འདི་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་རོལ་པར་མཛད་ན།
ལྷའི་བྱ་བ་ནི་དེ་ལགས་སོ་སྙམ་མོ། །གཞན་ཞིག་ནི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤུལ་ལམ་རྣམས་
ཉུལ་ཞིང་ལྟ་རྟོག་མཛད་ན། ཞེས་དང་། གཞོན་ནུ་འཆར་བྱེད་བཟང་པོ་ནི་དཔུང་གོ་བསྐོན་ཏེ་དགྲ་གཞོམ་ན་ཞེས་སོ། །
བློན་པོ་ཅིག་ན་རེ་འོད་སྲུངས་རྫོག་བྱེད་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛོད་ཅིག །དེ་
བཞིན་དུ་བློན་པོ་སོ་སོ་དག་སྟོན་པ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ནས་བསྙེན་བཀུར་མཛོད་ཅིག་

ཅེས་ཟེར་རོ། །འཇིག་རྟེན་རྨོངས་པ་རྒྱལ་པོའམ། བློན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྡིག་པའི་

ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡང་དག་པ་ལ་མི་མོས་ཤིང་ལོག་པ་ལ་མོས་པ་ཤ་
སྟག་འབྱུང་བ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་
ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །དེར་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་གསོས་འཁོར་དེ་ཉིད་ན་འདུག་ཀྱང་ཅང་

མི་སྨྲའོ། །རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྨྲ། དེ་ན་རེ། བདག་ནི་དེ་དག་ལྷའི་མཛད་པ་
མ་ལགས་སྙམ་བགྱིད། བདག་གི་ཨ་མྲའི་ཚལ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཏེ།
ལྷས་དེ་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་ན་དོ་ནུབ་ལྷའི་མཛད་པ་དེ་ལགས་སོ་སྙམ་མོ། །དེར་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་དུ་བབས་ཏེ་དེ་མ་ཐགགླང་པོ་ཆེ་གྲབས་གྱིས་ཤིགགླང་པོ་ཆེ་གཏོད་
ཅིག་ཅེས་བསྒོས་པས། གླང་པོ་ཆེ་གླང་མོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་བཤམས། འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེ་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་བྱས། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་བཞུགས། ཕོ་བྲང་
སླས་ཀྱི་མི་སྒྲོན་མེ་ཐོགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་ཡང་གླང་མོ་རེ་རེའི་རྒྱབ་ཏུ་གནས་ཏེ། ཕྱི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

374

བཞིན་སོང་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་བྱུང་བ་ན། ལམ་དུ་རྒྱལ་པོ་དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་འཚོ་བྱེད་འདིས་ང་སྤོང་བྱེད་པ་ལ་གཏོད་པར་མི་འགྱུར་གྲང་སྙམ་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་
འཁོར་ཇི་ཙམ། སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །འཚོ་བྱེད་ཁྱོད་ང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གནོད་པར་
མི་འདོད། འཁོར་དེ་སྙེད་ཡོད་ན་ལུད་པའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱང་མི་སྒྲོག་གོ །དེས་སྨྲས་པ།
སྟོན་པ་སྒྲ་ཆུང་བ་ལ་དགྱེས་པས་འཁོར་ཡང་སྒྲ་ཆུང་ངོ་། །འཁུ་འཁྲིག་མ་མཛད་ཅིག་

ཅེས་དང་། ད་གླང་པོ་ཆེ་ཐོབ་ཅིགའཁོར་གྱི་འཁྱམས་དང་ཞུགས་མར་གྱི་འོད་གདའ་བ་འདིའོ། །
དེ་ནས་གླང་པོ་ཆེ་བཏབ་ནས། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་རྐང་པས་ཀུན་དགའ་ར་
བའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ། སྟོན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་ན་མཚོ་ལྟར་དྭངས་ཤིང་རྙོག་པ་
མེད་པར་བཞུགས་འདུག་པ་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་པ་ན། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཐུགས་
དུལ་ཞིང་ཞི་བ་བཞིན་དུ་བདག་གི་བུ་འཆར་བྱེད་བཟང་པོ་ཡང་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་
གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཞུས་ཤིང་། སྟོན་པས་ཀྱང་ལེགས་སོ་སྩལ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྟན་ལ་
འཁོད་ནས་ཐེ་ཚོམ་དག་ཞུས་ཤིང་། སྟོན་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་དད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་བཀོད། སྔོན་གྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དྲན་
པས་མཆི་མ་ཕྱུང་ཞིང་རིང་དུ་བཤུམས་ནས། བདག་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཟིན་

པས་ཕ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་བཀུམས་པ་ནི་བདག་བླུན་པ་ལགས་ཏེ། བདག་ནོངས་པ་ལ་
ནོངས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ནི་བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཉེས་པ་ཤེས་
ཤིང་མཐོང་ན་བཤགས་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པར་བྱེད་ན་དགེ་བའི་ཆོས་མི་ཉམས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

375

ཤིང་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བྱའོ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་མ་སྐྱེས་དགྲ་
གཞི་མེད་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་དེ། སང་གདུགས་ཚོད་ལ་འབྱོན་པར་ཞུས་ནས་སོང་
ངོ་། །
དེར་སྟོན་པས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། མ་སྐྱེས་དགྲ་འདིས་

མཚམས་མེད་བྱས་པ་མིན་ན། སྟན་འདི་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བར་
འགྱུར་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཉམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཅག་སྡོང་དུམ་ཚིག་པ་ལ་ཡང་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་ན་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་
སོགས་སོ། །སང་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་གདུགས་ཚོད་ཀྱིས་ཚིམ་པར་བྱས། ཆོས་ཀྱང་ཉན། སྟོན་པས་སྦྱིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཛད་
དེ་གཤེགས་སོ། །གང་གི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་དེ་གཞི་མེད་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་
པ་དེ་ཕྱིན་ཆད་རང་ཉིད་ཁང་སྟེང་ངམ། གླང་པོ་ཆེའི་སྟེང་ལ་སོགས་པ་གང་ན་ཡོད་
ཀྱང་སྟོན་པ་མཐོང་ན་དེ་མ་ཐག་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་མཆོངས་ནས་འགྲོའོ། །སྟོན་པས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བར་སྣང་ནས་བླངས་ཏེ་ས་ལ་འཇོག་པར་མཛད་དོ། །དེར་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་དང་ནང་མི་རྣམས་ལ་བསྒོ་བ། ཤེས་ལྡན་དག་དེང་
ཕྱིན་ཆད་ང་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་གིསྟོན་པ་
འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་ལ་ནམ་ཡང་སྒོ་དབྱེའོ། །ལྷས་བྱིན་སློབ་མ་དང་
བཅས་པ་ལ་ནི་སྒོ་ཆོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །

གོ་གཉིས་པ་ལྷས་བྱིན་ལུང་བསྟན་པ་ནི།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

376

བར་འདིར་འཕགས་མ་ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བཀྲོངས་པའི་ལོ་

རྒྱུས་ཡོད། དེར་ལྷས་བྱིན་ཕོ་བྲང་གི་ནང་དུ་མ་ཆུག་པས་བསམས་པ། ངས་དགེ་
འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པ་
དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པ་སྟེ་མཚམས་མེད་པ་གསུམ་བྱས་ཀྱང་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། ད་དམྱལ་བར་སྐྱེའོ་སྙམ་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །དེར་འོད་སྲུང་
རྫོགས་བྱེད་ཕྱི་མ་དེ་འོངས་ནས་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདུགལྷས་བྱིན་གྱིས་སྔར་
བཞིན་སྨྲས་པས་དེ་ན་རེ། ཤཱཀྱའི་ནང་ན་ཁྱོད་འབའ་ཞིག་མཁས་སོ་སྙམ་ན་ཁྱོད་ཀྱང་
བླུན་པ་ལྟ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། ཛའི་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་གཅིག་བཅགས་
ནས་སླར་མི་འབྱོར་བ་དཔེར་བྱས་སོ། །བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་དུ་འཇུག་བ་པོ་གང་ཡང་
མེད་ཀྱི། ཡེ་བག་མ་ཚ་ཞིགསོང་ལ་སེར་སྐྱའི་རྒྱལ་སྲིད་གྱིས་ཤིགངས་ཀྱང་བློན་
པོའི་མཆོག་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེར་ལྷས་བྱིན་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་

པས། ལྷས་བྱིན་རྒྱུད་གསོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་འཇིག་རྟེན་
ཕ་རོལ་མེད་སྙམ་ནས། རང་གི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་པོ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་
ཏོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྙུན་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ལ། གཞོན་
ནུ་གསོས་ཀྱིས་སྨན་མར་ལྕགས་མདའ་འབུལ་བར་བརྩམས་པ་ན་བཀའ་སྩལ་པ། འཚོ་བྱེད་ངོ་མཚར་ཆེའམ། གསོལ་བ་ཆེའོ། །ཡ་མཚན་ཆེའམ། ཆེའོ། །ཤེས་སམ། འཚལ་ལགས། མི་ཤེས་སམ། མ་འཚལ་ལགས། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས་གོ་སྟེ། བ་མཆོག་རན་པར་སྤྱོད་པ་ལས་བདུད་རྩི་འབྱུང་། དེ་དང་བསྒྲལ་བ་ལ་སྨན་མར་འབྱུང་བ་འདི་ངོ་མཚར་རོ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

377

དང་། ཆོས་བཤད་པ་ལས་དགེ་འདུན་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡ་མཚན་ཆེ། སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ནི་
འཆི་བར་ཤེས། ཤི་བ་རྣམས་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པའོ། །
དེ་ནས་འཚོ་བྱེད་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མངའ་བ་ལ། སྐུ་ཆེ་
བ་ཡིན་པས་འདི་ཙམ་དགོས་སོ་སྙམ་སྟེ་སྨན་མར་སྲང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཕུལ། ལྷག་

མ་དགེ་འདུན་ལ་བྲིམས་པས་ལྷས་བྱིན་ཡང་སྟོན་པའི་དེ་ཙམ་དགོས་ཟེར་
རོ། །སངས་རྒྱས་ནི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མངའ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་དེ་ཙམ་མི་འཇུའོ་བྱས་ན། ཁོ་བོ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཅན་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇུ་ཟེར་ནས་སྨན་མར་སྲང་སུམ་ཅུ་སོ་
གཉིས་འཐུངས་སོ། །ཕྱི་ཉིན་སྟོན་པ་ལ་འཇམ་གསོལ་བ་ན། ཡང་འགྲན་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྨན་མ་ཞུ་བཞིན་དུ་ཐུག་པ་འཐུངས་པས་མ་ཞུ་ཞིང་སྦོས་ཏེ་གཟེར་བས་
ནད་དྲག་པོས་ཉིན་མཚན་དུ་གཉིད་མི་འོང་ཞིང་འགྲེ་ལྡོག་བྱེད་དོ། །དེ་ཀུན་དགའ་
བོས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ཕུག་ན་བཞུགས་པས་ཕྱག་

བརྐྱངས་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱི་མགོ་བོར་བཞག་སྟེ་བདེན་སྟོབས་གསུངས་པས་དེ་མ་
ཐག་ནད་ཞིའོ། །དེས་ཕྱག་ངོ་ཤེས་ཏེ། གཽ་ཏ་མ་སྨན་དཔྱད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་ལེགས་
ན། འདིས་འཚོ་ནུས་སམ་ཟེར། དེར་ལྷས་བྱིན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ནི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་ནོ་སྙམ་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་ནོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་སྟོན་པས་གསོས་སོ། །ལྷས་བྱིན་ན་རེ། གཽ་ཏ་མས་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྒྱུ་མ་
ཤེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །ང་ནི་སྨན་མར་ཞུ་ནས་ནད་ཞི་བར་ཟད་མོད།
ང་ལ་དེས་ཅི་ཞིག་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་ཕྱིས་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་ལ་ཁྱོད་སངས་
རྒྱས་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་བས། དེས་བེའུའི་ལྟེ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

378

བའི་རེ་གདུག་གིས་སེན་མོའི་གསེབ་བཀང་ནས། གལ་ཏེ་གཽ་ཏ་མས་བཟོད་པ་བྱས་

ན་ནི་ལེགས། མ་བྱས་ན་དུག་གིས་ཞབས་ལ་བསྐུའོ་སྙམ་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས།
བཟོད་པ་གསོལ་བ་ན་སྟོན་པས་དེའི་སེམས་མཁྱེན་ཏེ། ཞབས་ཀྱི་པུས་མོའི་ལྷ་ང་

མན་ཆད་ཤེལ་དུ་སྤྲུལ་ཏོ། །
དེས་ཞབས་ལ་འདུད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དུག་བསྐུ་བའི་ཕྱིར་སེན་མོ་བཏབ་
པས་ཤེལ་རྡོ་བའི་རང་བཞིན་ལ་ཐུག་པས་སེན་མོ་ཆག་སྟེ། ཀུན་གྱི་མཐོང་སར་དུག་
དེ་ལྟུང་བས་དེ་སྐྱེངས་བཞིན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་
བ། །དེ་ནི་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པས་བདག་ཁྱེད་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆི་ཡི། ངན་འགྲོར་སོང་ན་དེ་བརྫུན་ལགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་མི་

རིང་བ་ཞིག་ན་ལྷས་བྱིན་ས་ལ་གོམ་པ་བོར་ཏེ་འགྲོ་བ་ན། སའི་གསེབ་ནས་དམྱལ་
བའི་མེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་འཐོན་ནས་རྐང་པ་ལ་རེག་པས་ཚའོ་ཚའོ་ཞེས་རྒྱུགས་པ་ན། དེ་མ་ཐག་སའི་མཐོངས་བྱེ་སྟེ་ལུས་དེར་ཆུད་ནས་དམྱལ་བ་མནར་མེད་པའི་མེ་

ལྕེའི་རྩེ་མོས་ལུས་གཡོགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཚིག་སྟེ། ངུ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་
བོས་ནས་ང་ཚིག་གོ་ཟེར་བ་ལ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཤིག་བྱས་པ་ན། དེ་ཡང་དམྱལ་བའི་མེ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་ཡིད་

ཆེས་ཏེ། བདག་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཟེར་ཏེ་
ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དམྱལ་བ་སོང་ངོ་། །དེ་མནར་མེད་དུ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་

གནས་པར་འགྱུར་ལ། དམྱལ་བར་འགྲོ་ཁར་རུས་པའི་ཁོང་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་

ཞེས་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུས་ཕྱི་མའི་དུས་ན་རང་སངས་རྒྱས་རུས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

379

བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

གོ་གསུམ་པ་མཆོག་ཟུང་གིས་དམྱལ་བའི་རྒྱུད་གཟིགས་པ་ནི།

དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མཽང་གལ་གྱི་བུ་དམྱལ་བའི་རྒྱུད་

ལྟ་བར་གཤེགས་ཏེ་མཽང་གལ་གྱི་བུས་མནར་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གཏུན་ཤིང་ཙམ་དང་། ཤིང་རྟའི་སྲོག་ཤིང་ཙམ་ཕབ་ཀྱང་དམྱལ་བའི་མེ་ལྕེའི་ཚ་དབལ་གྱི་
ནམ་མཁའ་ལ་བསྐམས་ཏེ་ས་ལ་མ་བབ་བོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་མོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱིས་དམྱལ་གནས་ཆུས་གང་བར་མཛད་དོ། །
མཽང་གལ་གྱི་བུས་ལྷས་བྱིན་ཚུར་ཤོག་གསུངས་པ་ན། བརྒྱ་སྟོང་ཞིག་ཚུར་
བྱུང་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཅུང་པོ་ལྷས་བྱིན་ཚུར་ཤོག་བྱས་པས། དེ་ནས་དེ་འོངས་ཏེ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་དྲིས་པས།
མནར་མེད་པ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྷག་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། ལྕགས་ཀྱི་རི་འབར་བས་འཐག་པ་དང་། སོག་ལེ་སོ་གཉིས་པས་གཏུབ་པ་དང་

ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་འབར་བས་མགོ་བོ་ཕྱེ་མར་འཐག་པ་དང་། ཕྱོགས་བཞི་ནས་གླང་

པོ་ཆེ་འོངས་ནས་འབྲས་ཕྱེ་བཞིན་དུ་འཐག་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པས་སྟོན་པ་ལ་
སྒྱོགས་འཕངས་པ་དང། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། དགྲ་བཅོམ་མ་ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་བཀྲོངས་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་ནོར་སྐྱོང་རྦད་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་རང་སངས་
རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་བཤད་པས། འོ་ན་དེ་བར་དུ་མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྣག་བཟོད་པར་ཞེས་བྱའོ་ཟེར་རོ། །ཀོ་ཀ་ལི་ཀའི་ལྕེ་ལ་ཐོང་གཤོལ་བརྒྱས་རྨོད་པ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

380

ལས། ལྷ་ཚངས་པས་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་ཅིག་པར་བསྐུལ་ཡང་མི་

ཉན་ལ། སྐབས་དེར་མཆོག་ཟུང་མཐོང་བས་ཞེ་སྡང་སྐྱེད་དེ། སྡིག་ཅན་འདི་གཉིས་ང་

དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཀྱང་འོང་བ་ལྟ། ཞེས་སྨྲས་མ་ཐག་ཏུ་ལྕེ་ལ་ཐོང་བཤོལ་ལྟོང་གིས་

རྨོད་པར་གྱུར་ཏོ། །འོད་སྲུང་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པས་མཆོག་ཟུང་གི་ཞབས་ལ་

ཕྱག་འཚལ་ནས། བདག་སྔོན་ཆོས་ལོག་བཤད་པས་ད་ལྟ་ལྕེ་ལ་ཐོང་གཤོལ་ལྔ་བརྒྱས་རྨོད་པར་བྱེད་ལ་མི་ཡུལ་དུ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཤད་པ་ན་ལྷག་པར་
ཡང་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བ་སོགས་བཤད་དོ། །དམྱལ་བའི་རྒྱུད་བལྟར་བྱོན་པའི་

སྐོར་འདི་ཕྱིས་ཞིག་ནས་ཡིན་ཡང་། ལོ་རྒྱུས་འབྲེལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདིར་

བཤད་དོ། །

གོ་བཞི་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ནི།

སྟོན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱོན་པ་ན། མི་ངས་གཏོང་བའི་འབྱུང་པོ་རྣམས་
ཡངསཔ་ཅན་དུ་འཕོས་པས་དེར་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་བྱུང་ངོ་། །ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལིཙྪ་བཱི་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་མདའ་བོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྨི་

ལམ་དུ། ལྷས་ལུང་བསྟན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱོན་ན་མི་ངས་

སངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དེ། ཕོ་ཉ་བ་སུ་གཏོང་ཞེས་བགྲོས་པ་ལས། འདུན་ན་འདོན་མདའ་བོ་ཆེ་ཉིད་མངགས་སོ། །དེ་ན་
རེ། མ་སྐྱེས་དགྲས་ཁོ་བོ་མོ་གསོད་དམ། ཚོགས་པས་སྨྲས་པ། ཡུལ་གང་ནའང་ཕོ་ཉ་བ་གསོད་པ་མེད་དོ། །དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

381

སོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། བཀའ་སྩལ་
པ། རྒྱལ་པོ་ལ་རྟོགས་ཤིག །དེས་གནང་ན་འོང་ངོ་། །དེས་ལིཙྪ་བཱི་རྣམས་ལ་སྤྲིངས་

པས། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཞུས་ཤིག་ཟེར་བས། དེ་ནས་སྐབས་དེར་མདའ་བོ་ཆེ་མ་སྐྱེས་
དགྲ་ལ་ཞུས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་དེར་ཡངས་པ་ཅན་སྟོངས་ན་ངའི་བསམ་པ་ཚེགས་
ཆུང་དུས་རྫོགས་པར་འགྱུར་གྱི། མི་གནང་ངོ་ཞེས་ཚིག་རྩུབ་པོས་སྤྱོས་སོ། །མདའ་བོ་ཆེ་ཡང་ཕོ་བྲང་ནས་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ལྡོག་པར་བརྩམས་པ་ན། བློན་པོ་ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་རེ་ཞིག་སྡོད་ཅིགངེད་ཀྱིས་ལྷ་ལ་གསོལ་བར་བགྱིའོ་
བྱས་ནས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་དུ། དོན་དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་གནང་ཡང་
རུང་མ་གནང་ཡང་རུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་
གཅིག་ཀྱང་གཏོང་བར་མི་མཛད་ན། ངེས་པར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གཤེགས་པར་ནི་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཞུས་པས། འོ་ན་ཁུག་གཅིགདེ་ནས་དེས་དྲུང་དུ་འོངས་པ་ན། རྒྱལ་
པོས་སྨྲས་པ། དེང་དམ་ཞིག་བཅའ་དགོས་ཏེ། ངས་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་
བར་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་ན་གནང་ངོ་། །དེས་དེ་སྐད་ལིཙྪ་བཱི་རྣམས་ལ་སྤྲིངས་

པས། རྒྱལ་པོ་ནི་གཅིག་པུ་ཡིན། བདག་ཅག་ནི་ཚོགས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་

མི་བྱ་ཞེས་འཕྲིན་ལན་བསྐུར་རོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ཏེ། ཀླུ་སོག་མ་མེད་འདི་བདག་ཅག་ཤ་མཁོན་མ་མཆིས་པ་ལ་

ཤ་མཁོན་བགྱིད་པས་འདི་གདུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་ཤིང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་བྱང་ཕྱོགས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

382

ན་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཆུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བསོད་སྙོམས་མོད་པ་དང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་ཕན་ཡོན་ལྔ་ཡོད་དོ། །འདི་ནས་བྱང་དུ་སོག་མ་
མེད་འདུལ་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་མ་སྐྱེས་དགྲས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་

གདའྒཱི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་བརྒྱན་ཞིང་བསྟར་བར་བྱས། དེ་ཐོས་ནས་
ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདའྒཱི་བྱང་ངོས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དེ་བས་ཀྱང་བསྟར་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ག་དྷའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་ལ་དར་བྱོན་
ཏེ། དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་འདམ་བུའི་ཚོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དགྲ་
བཅོམ་པར་བཀུར་བ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ལ་གྲོགས་པོ་ལྷ་ཞིག་གིས། འདི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་བྱས་ན་མི་ཉན་ཏེ་ཐབས་ཤིག་བྱའོ་སྙམ། དྲི་བ་
བཞི་བོ་འདི་དག་ཡིད་ཀྱིས་དྲིས་ལ། གང་ཤེས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིག་ཅེས་
ཟེར་བ་ལྟར། དེས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དྲུག་གི་ཐད་དུ་ཕྱིན་ནས་
ཡིད་ཀྱིས་དྲི་བ་དྲིས་ན། དྲིས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་ན་ལན་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །སྐབས་དེར་
དེས་བསམ་པ། རེ་ཞིག་སྟོན་པ་དྲུག་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་ན་གཽ་ཏ་མ་གསར་བུས་ག་ལ་
ཤེས། ཡང་བསམས་པ། བརྙས་པར་མི་རུང་བ་ཡང་སྲིད་སྙམ་སྟེ་སྤྱན་སྔར་སོང་
ནས་ཡིད་ཀྱིས་དྲི་བ་བཞི་པོ་དྲིས་པས། སྟོན་པས་ལན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཀའ་
སྩལ་པ་ན། དེ་མཆོག་ཏུ་དད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་འོད་
མའི་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་དུ་དེའི་ནུབ་མོ་བཞུགས་ཏེ་དེར་བདེན་བཞིའི་

ཆོས་གསུངས་ནས། ནངས་པར་གྱི་ཉིན་གྲོང་ཁྱེར་དམར་བུ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ།
དམར་བུ་ཅན་གྱི་ཉེ་སྐོར་མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་སུ་བཞུགས་སོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

383

དེར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་བག་ཡོད་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ནས། དེའི་

ནངས་པར་བྲམ་ཟེ་དབྱར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འདུན་ན་འདོན་དེ། དམར་
བུ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་རྩིག་པའི་ཁ་ཏ་བྱེད་ཅིང་གནས་པ། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
འཁོར་དང་བཅས་པ་བསོད་སྙོམས་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གདན་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས་ནས། ཕྱོགས་དེ་ན་ལྷ་མཐུ་ཆེ་བ་དག་ས་ལ་འགྲེ་བར་གཟིགས་ཏེ། དེར་མི་མཐུ་ཆེ་བ་
རྣམས་སེམས་གཞོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བར་མ་དང་ཐ་མ་ལའང་ངོ་། །ཡ་
རབས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་མཆོག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་མེ་དང་ཆུ་དང་ནང་འཁྲུག་གི་བར་

དུ་གཅོད་པ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཚིམས་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་དོན་དུ་དགེ་བ་བསྔོ་བར་ཞུས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་

མཛད་དོ། །དབྱར་བྱེད་ཀྱིས་བསམས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒོ་གང་ལ་གཤེགས་
པའི་སྒོ་དེ་ལ་གཽ་ཏ་མའི་སྒོ་དང་། གང་གཱའི་ཆུ་ངོགས་གང་ནས་གཤེགས་པ་དེ་ལ་གཽ་
ཏ་མའི་འཇུག་ངོགས་སོ་ཞེས་མིང་འདོགས་སོ་སྙམ་པ་ལ་དེ་དགོངས་ཤིང་མི་

ལེགས་པར་མཁྱེན་ནས། དམར་བུ་ཅན་གྱི་དབུས་ནས་ནམ་མཁའི་ལམ་ལ་

གཤེགས་ཏེ་གང་གཱའི་འགྲམ་དུ་བཞུད་དོ། །དེར་མ་སྐྱེས་དགྲས་མངགས་པའི་མི་

རྣམས་ཀྱིས་རྩིབས་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་གདུགས་ལྔ་བརྒྱ་དབུ་ཐོག་ཏུ་འཛིན་ཞིང་

འབུལ་ལོ། །
ཡངས་པ་ཅན་པས་ཀྱང་བྱང་ངོས་ནས་གདུགས་ལྔ་བརྒྱ་འཛིན་ནོ། །མིའི་

འགྲོ་བས་ཀྱང་འདི་ལྟར་མཆོད་ན། བདག་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་མཆོད་པར་མི་སྤྲོ་ཞེས་
བསམས་ཏེ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ལྔ་བརྒྱ་བཟུང་ངོ་། །རྒྱལ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

384

ཆེན་བཞི་བོས་ཀྱང་གདུགས་མཆོག་ལྔ་བརྒྱ་བཟུང་ངོ་། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་གདུགས་མཆོག་ལྔ་བརྒྱ་བཟུང་སྟེ། དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་སྟོན་པའི་དབུ་གཙུག་གི་སྟེང་
ན་རང་རང་གི་གདུགས་འཛིན་པར་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་

ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ལེགས་མཐོང་གི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ནས། སྔར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་
རྒྱལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཤིང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ད་ལྟ་གདུགས་
ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ལ་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཟུང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེང་བྱང་ཆུབ་
བརྙེས་པ་འདི་མིན་ན། ད་དུང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་འགྱུར་བ་
ལས། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་
རྣམ་པར་སྨིན་པས་བསྔོས་ཏེ། མུ་ཏིག་བྲེ་གང་གིས་འབྲས་བྲེ་གང་ལས་མི་ཁུགས་

པའི་ཡུལ་དུའང་ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་བྲེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་གད་ལ་གྲུ་ཟམ་བཙུགས་པས། ཡངས་པ་ཅན་པས་ ྒཱ ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཙུགས། གད་ལ་གནས་པའྒཱི་ཀླུས་ཀྱང་གདེངས་ཀའི་ཟམ་པ་བཙུགས་
སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཀུན་དགའ་བོ་ནི་གདེངས་ཀའི་ཟམ་པ་ལས་བྱོན། དགེ་
སློང་རྣམས་ནི་གྲུ་ཟམ་གཉིས་པོ་ལས་འོངས་ཤིང་། ཆུ་བོའི་ཕར་འགྲམ་གྱིས་སའི་
སྒང་མཐོ་བ་ཞིག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་དེར་གཟིགས་སོ། །དགེ་སློང་དག་ལྷའི་མཆོད་སྡོང་
བལྟ་བར་འདོད་དམ། འཚལ་ལགས། ཕྱག་གཡས་པ་ས་ལ་རེག་པས། སྔོན་ལྷས་བཟོས་པའི་མཆོད་སྡོང་དཔངས་སུ་འདོམ་སྟོང་དང་། སྦོམས་སུ་འདོམ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་
པ་ཞིག་མཆོད་སྡོང་དེའི་བདག་པོ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་ས་སྟེང་དུ་བསྒྲེང་བར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་མཆོད་སྡོང་མྱུར་དུ་ནུབ་པར་འགྱུར་གྱི་རྟགས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

385

ཟུང་ཞིག་གསུངས་པས། དེར་དགེ་སློང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞིང་རྟོག་ལ། དགེ་སློང་
ལེགས་ལྡན་ནི་མི་ལྟ་བར་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ནས། ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་སྣམ་སྦྱར་འཚེམ་
མོ། །དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས་སྔོན་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་ཆེན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཕྱིས་སངས་རྒྱས་
བྱམས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་གསུངས། མཆོད་སྡོང་ཡང་ནུབ་བོ། །ཡང་ཕར་
གཤེགས་ཏེ་ཤིང་ཤ་པའི་ཚལ་དུ་ཟག་མེད་ཕུང་པོ་ལྔའི་གདམས་པ་བསྟན་ནས།

གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་ཅན་དུ་བྱོན། དེར་ལོ་དེ་ལ་མི་ངས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་དགེ་བསྙེན་བརྟན་
པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འདས་སོ་ཞེས་ཐོས་ནས། ཀུན་དགའ་བོས་སྟོན་པ་ལ་དེ་དག་གང་དུ་སྐྱེ་ཞེས་ཞུས་པས། དགེ་བསྙེན་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སུམ་བརྒྱ་ནི་ཐ་མའི་

ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྔ་སྤངས་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་

སྐྱེ་ལ། ལ་ལ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པས་འདོད་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཞུ་བ་ཚུལ་
དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཨ་མྲ་སྐྱོང་མས་སྟོན་པ་འབྱོན་པར་ཐོས་ཏེ། ནེ་ཙོ་བཞིན་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཁྱོད་སོང་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྙུན་གསོལ་ཏེ།
ཡངས་པ་ཅན་དུ་འབྱོན་པའི་ཐོག་མར་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་
དྲོངས་ཤིག །ནེ་ཙོ་དེ་སོང་བ་དང་། ཁྱེའུ་དག་གིས་སྨད་འཚོང་མའི་ནེ་ཙོ་ཡིན་ནོ་
ཟེར་ནས་མདའ་འཕངས་པས་མདའ་དེ་ཕྱིར་ལྡོག་ནས་འཕེན་མཁན་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་
ཐོག་ཏུ་ལྷུང་ངོ་། །ནེ་ཙོས་སྨྲས་པ། ཡུལ་འཁོར་གཞན་ཡང་འགྱེད་པ་ན། ཕོ་ཉ་མི་གསོད་ཅེས་གྲགས་ན། །བདག་ལྟ་རྒྱལ་བའི་ཕོ་ཉ་བ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་གང་ལ་
གསོད། །དེ་ནས་དེ་སོང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་བསྙུན་གསོལ། ཨ་མྲ་སྐྱོང་མའི་ཞུ་བ་

ཞུས། སྟོན་པས་ཀྱང་བཀས་གནང་། ནེ་ཙོ་སངས་རྒྱས་ལ་དད་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འོངས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

386

པའི་ལམ་དུ་འོལ་བས་བསད་དེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་ནས་སྟོན་པའི་

སྤྱན་སྔར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་བར་དུ་གྱུར་ཏོ། །

གོ་ལྔ་པ་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་བདེ་བར་མཛད་པ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཨ་མྲའི་ཚལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །ཨ་མྲ་སྐྱོང་མས་དེ་ཐོས་ཏེ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན། འཁོར་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་རང་གི་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་སྟེ་འོང་བ་གཟིགས་པ་

ན། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་དྲན་ཤེས་བཞིན་ལ་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོགས་ཡང་
དག་སྤོང་བ་བཞི་རྒྱས་པར་གསུངས། དེར་ཨ་མྲ་སྐྱོང་མ་འོངས་ནས། སང་གདུགས་
ཚོད་ལ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྙན་གསན་ཕབ་བོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ལིཙྪ་བཱི་རྣམས་ཀྱང་ཤིང་

རྟ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར་བྱས་ནས་འོངས་པ་ན། དགེ་སློང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་དང་ལྷ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་པ་དག་འདི་ལ་ལྟོས་ཤིག་གསུང་། དེ་ནས་ལིཙྪ་བཱི་རྣམས་
སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་འོངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་སྩལ་བ་རྒྱ་ཆེར་ཉན། དེར་བྲམ་
ཟེའི་ཁྱེའུ་སེར་སྐྱའི་བུ་ཞེས་བྱ་བས་སྟོན་པ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད། ལིཙྪ་
བཱི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བླ་གོས་ལྔ་བརྒྱ་བྱིན་ནོ། །
དེ་ནས་ལིཙྪ་བཱི་རྣམས་ཀྱིས་སང་ཉིན་གདུགས་ཚོད་འབྱོན་པར་ཞུས་པ་ན།
ཐོག་མར་ཨ་མྲ་སྐྱོང་གིས་སྤྱན་དྲངས་སོ། །དེས་བདག་ཅག་བསླུས་མོད་ཀྱི། ད་དུང་
བསྙེན་བཀུར་བགྱིའོ་ཟེར་ནས་སོང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་སུ་སེར་སྐྱའི་བུས་བླ་གོས་ལྔ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

387

བརྒྱ་པོ་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཕན་

ཡོན་ལྔ་གསུངས་ཤིང་། ནངས་པར་ཨ་མྲ་སྐྱོང་མས་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་ཉན།
ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྕགས་རིའི་སྒོ་ཐེམ་ལ་རྐང་པ་བཞག་སྟེ། ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པའི་མདོ་
བཏོན་པས། མི་ངས་གཏོང་བའི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེར་ཞིང་ནད་ཐམས་ཅད་
ཞིའོ། །རྗེས་སུ་ལིཙྪ་བཱི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བ་སོགས་མཆོད་པ་
རྒྱ་ཆེར་ཕུལ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེ་བའི་གྲོང་འོད་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ངོས་
ཤིང་ཤ་པའི་ཚལ་དུ་དབྱར་གནས་པར་མཛད་དོ། །དུས་དེར་མུ་གེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས།
བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་རྣམས་སྨོས་མགྲིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དག་ལས་
དབྱར་གནས་པར་བྱོས་ཤིག །ང་ཡང་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱང་གྲོང་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་གནས་མལ་སྣ་ཚོགས་
པ་དག་བསྟེན་ཞིང་འཐོར་ཐབས་སུ་གནས་སོ། །དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤིན་ཏུ་

སྐུ་བསྙུན་ཏེ། ཇི་ཙམ་དུ་འགྲོངས་པ་ལ་ཐུག་པ་དེ་ཙམ་དུ་བསྙུན་པར་གྱུར་ཀྱང་། ད་
ལྟར་དགེ་འདུན་འཐོར་བས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་མ་ཡིན་དགོངས་ཏེ། ཚོར་བ་
དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ལྷག་པར་འཚོ་བར་མཛད་དོ། །

གོ་དྲུག་པ་མི་ཐི་ལ་སོགས་ལ།
མི་ཐི་ལ་དང་སཱ་ལའི་གྲོང་། །ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པ་ན།
ཡུལ་མི་ཐི་ལའི་ཨ་མྲའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཏེ་འཛུམ་པ་མཛད་དོ། །རྒྱུ་ཞུས་པས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

388

ཕྱོགས་དེར་སྟོན་པ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་རབས་གསུངས་ནས།
ཡུལ་ལུས་འཕགས་སུ་སངས་རྒྱས་བཞིའི་གདན་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་སཱ་ལའི་གྲོང་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པར་མཛད་པ་ན། དེར་
བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་འགའ་ཡང་འབུལ་བ་
འབྱུང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུས་ཏེ་བཞག་པ་དེ་ལྟ་
བུར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་སྟེ་གཤེགས་པ་ན་བདུད་སྡིག་ཅན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུར་
སྤྲུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་དུ་སོང་ནས་བསོད་སྙོམས་ཁམ་འགའ་རྙེད་དམ་ཟེར་བ་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱད་བསད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་
བསོད་ནམས་མིན་ཡང་བསགས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྒལ་དཀའ་བ། །སྡིག་ཅན་

ཅི་ག་མི་ཤེས་སམ། །བདུད་ན་རེ། ད་བསོད་སྙོམས་ལ་བཞུད་ཅིག་དང་རྙེད་པར་
འགྱུར་རོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ང་ལ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། ཀྱེ་མ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་
འཚོ། །འོད་གསལ་ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བར། །དགའ་བ་ཡི་ནི་ཟས་ཟའོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ངའི་སེམས་ཤེས་སོ་སྙམ་སྐྱེངས་ཏེ་དེ་མི་སྣང་བར་སོང་ངོ་། །

གོ་བདུན་པ་རྡོ་འཕངས་པ་ནི།

དེ་ནས་ཡུལ་སྡིག་པ་ཅན་དུ་བྱོན་ཏེ། དེར་ལམ་ཁ་ན་ཕ་བོང་ཆེས་ཆེ་བ་ཤིན་

ཏུ་སྲ་བ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བསྐོར་ཏེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། ཡུལ་སྡིག་པ་ཅན་

གྱི་གྱད་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ཕ་བོང་དེ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སྤོ་བའམ་རྩ་བ་ནས་བཤིག་པར་

ནུས་ན། ལམ་ཡང་བདེ་ཞིང་གྲགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་གྱད་ལྔ་བརྒྱས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

389

ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་གིས་ཕ་བོང་དེ་སྤོ་བའམ་བཤིག་པར་བརྩམས་པ་ན།

དེ་སྤོ་བར་ཡང་མ་ནུས། བཤིག་པར་ཡང་མ་ནུས་སོ། །ཕྱོགས་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱོན་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ། གནས་འཇོག་དག་ཅི་བྱེད་གསོལ་བ། ཤུལ་ལམ་འདི་བཟང་པོར་བགྱིད་ན། ཕ་བོང་འདི་དོར་བར་རྔོ་མི་ཐོགས་གོ །འོ་ན་ངས་དོར་རམ།
དོར་བར་མཛོད་ཅིགདེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞབས་གཡས་ཀྱི་མཐེ་བོས་ཕ་བོང་
དེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་ཏེ་མིག་གིས་མི་བཟོད་པ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ན། གྱད་རྣམས་
སྐྲག་ཅིང་དངངས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕ་བོང་དེ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ཏེ་དེ་ཉིད་

དུ་ཕྱེ་མར་མཛད་ནས་རྡུལ་དུ་བབས་པ་ན། གསོལ་བ། རྡུལ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་།

བཀའ་སྩལ་པ། ཕ་བོང་དེའོ། །མ་ལེགས་སོ། །འོ་ན་སླར་སྦྱར་རམ། སྦྱར་དུ་གསོལ། དེ་མ་ཐག་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་། ཉེ་སྐོར་གྱི་སར་རྡུལ་རྣམས་འབྱར་
ཏེ་ཕ་བོང་སྔོན་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གྱད་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་སྟོབས་གང་གིས་ཕ་བོང་དེ་འཕངས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ཡབ་ཡུམ་
ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཕྱེ་མར་གང་གིས་བརླགས་ལགས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །
གང་གིས་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་ལགས། མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །སྟོབས་
གསུམ་པོ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོབས་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་བདུད་བྱེ་བ་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་བཅོམ་མོ། །གཞན་ཡང་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་བཅོམ་མོ། །གཞན་ཡང་
མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དྲུག་བཅོམ་མོ། །གཞན་ཡང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

390

མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་མི་རྟག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིང་སཱ་ལ་ཟུང་གི་དྲུང་དུ་མྱ་ངན་

ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་གྱི་མིའི་ཚེ་དང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པ་ལ་ལྟོས། རྡོ་འདི་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཕང་ཚད་ཡིན་ཏེ། ལག་རྗེས་ཀྱང་
ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་གྱད་ལྔ་བརྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་དྲེགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་བོ། །སྐབས་
འདིར་ཡབ་ཡུམ་ལས་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་ནི། མི་དང་གླང་ཕལ་བ་མེན་སྔོན་པོ་
དང་། །གླང་ཆེན་ཕྲུ་གུ་གླང་ཆེན་མོ་དང་ནི། །གླང་ཆེན་ཕལ་པ་གླང་ཆེན་མཆེ་བ་
མེད། །གླང་ཆེན་སྔོ་སེར་དཀར་པོ་དམར་པོ་དང་། །འབིགས་བྱེད་གླང་ཆེན་སྤོས་ཀྱི་གླང་ཆེན་དང་། །ཚན་པོ་ཆེ་དང་རབ་རྣོན་སྟོབས་མཆོག་རྣམས། །སྔ་མ་སྔ་མའི་བཅུ་

འགྱུར་ཕྱི་མའི་སྟོབས། །སྟོབས་མཆོག་ཉི་ཤུ་སྲེད་མེད་བུ་ཡི་སྟོབས། །དེ་སྟོབས་
ཚིགས་དང་ཚིགས་ཕྲན་རེ་རེར་ཡོད། །ཅེས་བྱའོ། །

གོ་བརྒྱད་པ་ཉ་གྲོ་དྷ་གྲོང་སོགས་ནི།

དེ་ནས་ཉ་གྲོ་དྷའི་གྲོང་དུ་བྱོན་ཏེ། སེར་སྐྱ་ནས་དེར་བག་མར་བཏང་བའི་བུ་

མོ་ཞིག་གིས་སྟོན་པ་བྱོན་པ་མཐོང་བས་དད་ནས་བསོད་སྙོམས་བཞེས་ན་འབུལ་
དགོས་སྙམ་པ་ལ་སྟོན་པས་ཕུལ་ཞིག་གསུངས། དེས་ཀྱང་བདག་གི་སེམས་མཁྱེན་
ནོ་སྙམ་ལྷག་པར་ཡང་དད་དེ་ཕུལ་ལོ། །དེར་འཛུམ་པ་མཛད་པ་སོགས་སྤྱི་དང་འདྲ་བ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྨོན་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །གཏམ་དེ་
བུ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ཡོད་པས་ཐོས་ཏེ། ཁྱིམ་དུ་འོངས་ནས་གཏམ་དྲིས་པ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

391

ན། བུ་མོ་དེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་གི་
མཆི་འབྲང་ལ་ལུང་བསྟན་པ་བདེན་ནམ། བཀའ་སྩལ་པ་བདེན་ནོ། ཁྱེད་བཤོས་ཙམ་གྱི་སླད་དུ་རྫུན་གསུང་ངམ། བྲམ་ཟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངོ་མཚར་བ་མཐོང་བ་ཡོད་དམ། ཡོད་དེ་གྲོང་འདིའི་ཤར་ན་ཉ་གྲོ་དྷའི་སྡོང་པོའི་ཡལ་གའི་འོག་ནས་ཤིང་རྟ་ལྔ་བརྒྱ་མ་རེག་
པར་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དེའི་ས་བོན་ཇི་ཙམ། ཡུངས་ཀར་གྱི་བཞི་ཆ་ཙམ་
མོ། །བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་ངས་ཀྱང་རྒྱུ་ཆུང་ངུ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་མཐོང་
ངོ་། དེར་ལྗགས་ཀྱིས་ཞལ་རས་ཁེབས་པ་བསྟན་ཏེ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་རྫུན་གསུང་ངམ། གསོལ་བ་མ་ལགས་སོ། །དེར་བྲམ་ཟེ་དེ་དད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །
དེ་ནས་ཡུལ་ཀ་པི་ལར་བྱོན་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀ་པི་ལ་ལ་ཆོས་ཉན་པར་
ལན་གསུམ་དུ་བསྐུལ་ཡང་ཅང་མི་ཟེར་བས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་
པ་བཞི་གསུངས་ནས། ཀ་པི་ལའི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ལོ་མའི་སྤྱིལ་བུར་བཞུགས། འཕགས་པ་མཽདྒལ་གྱི་བུའི་ཞང་པོ་ཞིག་དེ་དང་ཉེ་བའི་རི་བོ་ཞིག་ན་ཡོད་པ། སྟོན་
པས་མཽདྒལ་གྱི་བུ་ལ་ཞང་པོ་ལ་སོམས་ཤིག །དེ་ནས་མཽང་གལ་གྱི་བུས། བྲམ་ཟེའི་

དྲང་སྲོང་དེ་གནས་པའི་བསྟི་གནས་དེར་ཕྱིན། དེར་ཞང་པོ་ན་རེ། དགེ་སྦྱོང་མ་འདུག་
ཅིག །འདི་ནི་བྲམ་ཟེའི་བསྟི་གནས་ཡིན་ནོ། །མཽང་གལ་གྱི་བུས་སྨྲས་པ། ང་ཡང་བྲམ་
ཟེའོ། །དེས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ལ་གཙང་བྱེད་དང་བླུགས་གཟར་ལ་སོགས་པའང་མེད་ན། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བྲམ་ཟེ་ང་ཡིན་ངོ་ཚ་ཤེས། །གཙང་བྱེད་བླུགས་བཟར་ཤེས་རབ་
ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་སྐབས་མི་འབྱེད་ནས། མཽང་གལ་གྱི་བུས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

392

རླུང་དང་ཆར་དྲག་ཕབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་དགའ་བོ་ཉེར་དགའི་

འཁོར་གྱི་ཀླུ་དག་གིས་མཽང་གལ་གྱི་བུའི་སྐུ་ལུས་ལ་དཀྲིས་ནས་གདེངས་ཀ་བྱས་ཏེ་
འདུག་གོ། །དེར་ཞང་པོ་ན་རེ། དགེ་སྦྱོང་བསྟི་གནས་སུ་ཞུགས་ཤིག་མཽང་གལ་བུས་ཁྱོད་ད་དྲང་སྲོང་གི་ཆོས་ལས་ཉམས་སམ་ཅི། ཞེས་གསུངས་པས། དེས་རིང་དུ་

བརྟགས་ན་སྐད་ལས་ངོ་ཤེས་ནས་ཁྱོད་མཽདྒལ་གྱི་བུ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
འདིར་འོངས། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཞུད་དོ། །བྱས་ཏེ་དེ་སྟོན་
པའི་དྲུང་དུ་ཁྲིད་དེ་ཕྱིན། སྟོན་པས་ཆོས་གསུངས་པས་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་

བུ་ཐོབ་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས། བསྟི་གནས་དེ་ན་གནས་པའི་བྲམ་ཟེའི་

དྲང་སྲོང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་ལ་བཀོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་ཀུ་རུའི་ཞིང་དུ་ཕེབས་ཏེ། བང་མཛོད་སྟུག་པོ་ཅན་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཉེ་
བའི་ནགས་ན་བཞུགས་སོ། །
སྐབས་འདིར་འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པར་
སྦྱར། དུས་དེའི་ཚེ་ཀུ་རུའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོས། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ལ་
ཆོས་ཉན་ཏེ། སྟོན་པ་བང་མཛོད་སྟུག་པོ་ཅན་གྱི་ནག་ནས་གཤེགས་ཏེ། ཀུ་རུའི་

ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་ལྔ་ལེན་གྱི་གྲོང་རྡལ་གླང་པོ་
ཆེ་ཅན་དུ་གཤེགས་པ་ན། བྲམ་ཟེ་གཅིག་གི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་སྟེ་དད་པ་
སྐྱེས་ནས། བསྟོད་པ་བྱས་པས་འཛུམ་པ་མཛད་པ་སོགས་ནས་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་ནས་

རང་སངས་རྒྱས་བསྟོད་འོས་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡུལ་སྲུབ་སྣ་ཞེས་བྱ་བར་བྱོན་ཏེ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན། བྲམ་ཟེ་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

393

བཟང་བས་དྲེགས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཅི་འདྲ་སྙམ་བལྟ་
བར་འོངས་པ་ན། རིང་དུ་བལྟས་ནས་བསམས་པ། བདག་རང་ལས་འདིའི་གཟུགས་

ལྷག་པར་མཛེས་མོད་ཀྱི། ཚད་ལྷག་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྟེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་སྟེང་བལྟ་བར་བརྩམས་པ་ན་མ་མཐོང་སྟེ། ཕྱོགས་མཐོན་པོ་ཞིག་ཏུ་འཛེགས་ནས་བལྟས་པས་ཀྱང་གཙུག་ཏོར་གྱི་སྟེང་གི་མཐའ་ལ་སྟེང་ནས་ཐུར་དུ་བལྟ་བར་མ་ནུས་ཏེ། སྐུ་ཚད་
ཇེ་མཐོར་སོང་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་ངོས་ལ་འོག་ནས་བལྟ་བར་ཁོ་ནར་གྱུར་ཏོ། །དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་འཛེགས་ཏེ་
བལྟས་ཀྱང་ངའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་མཐའ་མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་སྦྱིན་སྲེག་
བྱེད་པའི་ཐབ་ཀྱི་འོག་ཐད་ས་འོག་ན་ཙནྡན་ས་མཆོག་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་སྡོང་
ཡོད་ཀྱི། དེ་ཐོན་ལ་ཚད་འཇལ་བར་གྱིས་ཤིགང་ཡབ་ཡུམ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྐུ་
ཚད་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེས་ཀྱང་མེ་ཐབ་ཀྱི་འོག་ས་དྲུས་པས་
མཆོད་སྡོང་ཐོན་ཏེ། རབ་ཏུ་དད་ནས་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །སྟོན་པ་ལ་
བཀའི་གནང་བ་བཞུས་ཏེ་ས་ཕྱོགས་ཡངས་པ་མཆོད་སྡོང་གི་སྟོན་བཙུགས་པས།
དབང་པོའི་དུས་སྟོན་ཞེས་གྲགས་སོ། །བར་སྐབས་སྡོམ་ནི། རང་རྒྱལ་ལུང་བསྟན་ཀ་
པི་ལ། །ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་དང་གླང་པོ་ཅན། །དབང་པོ་ཞེས་བྱས་དུས་སྟོན་བཙུགས། །

གོ་དགུ་པ་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་སོགས་ནི།

དེ་ནས་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་དུ་གཤེགས་པར་བཞེད་དེ་ཆས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོ་
འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ན་མུ་སྟེགས་རྣམས་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བྲོས་ཏེ་གནས་སོ། །དེར་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

394

བྲམ་ཟེའི་གྲོང་ན་མུ་སྟེགས་མང་པོ་དག་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་བྲམ་ཟེའི་

གྲོང་དུ་འབྱོན་ནོ་ཞེས་ཐོས་ནས། དེས་བདག་ཅག་གི་འཚོ་བ་གཅོད་པར་འགྱུར་སྙམ་
སྟེ་མུ་སྟེགས་དེ་དག་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སོང་ནས། ཁྱེད་
རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་མཐོང་ཟིན་གྱི་རྒུད་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་འགྲོའོ། །ཞེས་སོགས་གྲོང་ཁྱེར་བཟང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ། གལ་ཏེ་གོ་ཏ་མ་གསོད་ན་ཁོ་བོ་ཅག་སྡོད་དོ། །དེར་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་གི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་གོ་བགོས་ཤིང་དབྱུག་པ་དང་མདའ་

གཞུ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེ་དག་ཤཱཀྱ་རྒན་པོ་གཅིག་དང་ལམ་དུ་འཕྲད་

པས། ཁྱེད་རྣམས་གང་དུ་འགྲོ། དགྲ་གསོད་དུའོ། །དགྲ་སུ་ཞིག །གཽ་ཏ་མའོ། །དེ་དགྲ་
ཡིན་ན། བྱམས་པ་སུ་ཡིན། སླར་ལྡོག་ཅིག་བྱས་ཀྱང་ལྡོག་ཏུ་མ་བཏུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་
སོང་ནས་ནུབ་མོ་རི་བྲག་ཅིག་ཏུ་བྲང་བཏབ་བོ། ཤཱཀྱ་རྒན་པོ་དེས་བསམས་པ། འདི་

དག་སྟོན་པས་ཆོས་བཤད་པའི་སྣོད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། ཕ་རོལ་གནོན་པ་བྱའོ་སྙམ་སྟེ།
རི་བྲག་དེའི་ནགས་ལ་མེ་བཏང་བས་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་གི་དམག་མི་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་
མེས་འཁོར་ཀུ་ཅོ་ཆེན་པོས་སྐད་བཏང་བས། རི་བྲག་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུགས་
ཏེ་མེ་བསད་ཀྱང་ཆེར་འབར་ཏེ་མ་ཞི་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱོགས་དེར་བྱོན་ཏེ། མེ་འདི་ཞི་བར་འདོད་དམ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་ན། ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་
ཞུས་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མེ་རང་ཞིའོ། །དེ་ནས་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དད་དེ། གུས་པས་
ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐུའི་དྲུང་དུ་འཁོད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་
པས་བྲམ་ཟེའི་གྲོང་གི་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་དང་། རི་བྲག་བ་དེ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

395

དེ་ནས་ཡུལ་རོ་ཧི་ཏ་ཀའི་ནག་པོའི་གྲོང་དུ་བྱོན་ཏེ། ཕྱོགས་འདིར་འཁོར་བ་

འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ་དང་། འོད་སྲུང་སྟེ་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱིས་བཞུགས་སོ་ཞེས་ས་གཞི་སྟོན་པར་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དེར་བཞུགས་
ནས། ཕྱོགས་འདིར་སངས་རྒྱས་བཞི་བཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་
བཞིའི་གདན་བསྟན་པར་མཛད་ཅིང་། ནག་པོའི་གྲོང་གི་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གནས་སུ་
གཤེགས་ནས་དེར་ཆོས་སྟོན་ཞིང་བཞུགས་པ་ན། གནོད་སྦྱིན་གླང་ཆེན་སྟོབས་
ཀྱིས་རྒུན་འབྲུམ་གཟེབ་མ་ལྔ་བརྒྱ་ཕུལ་ཏེ། དགེ་འདུན་ལ་བྲིམས་སོ། །གནོད་སྦྱིན་དེ་དང་གཞན་གནོད་སྦྱིན་མང་པོ་རྣམས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསླབ་པའི་གནས་ལ་

བཀོད་དེ། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་
ཁང་ལྔ་བརྒྱ་བཞེངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡངས་པ་ཅན་གནོད་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་ན། དེའི་

བར་ནི་བྱང་ཕྱོགས་དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་

བར་བར་ན་ལོ་རྒྱུས་ཕྲ་མོ་གཞན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རགས་པ་ཙམ་བཀོད་
པའོ། །བར་སྐབས་སྡོམ་ནི། བྲམ་ཟེའི་གྲོང་དང་གདན་བཞི་བསྟན། ནག་པོའི་གྲོང་དུ་
གླང་ཆེན་སྟོབས། །

བརྒྱ་པ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཏུལ་བ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནག་པོའི་གྲོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་བཞུགས་ཏེ་
སྔ་དྲོའི་དུས་བསོད་སྙོམས་མཛད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཞབས་བཀྲུས་ཏེ། གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་སོ། །དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ། ངའི་སྐུ་ཚེའི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

396

ལྷག་མ་ནི་ཡུན་ཐུང་། གདུལ་བར་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ལུས་ན། གལ་ཏེ་ཀུན་
དགའ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་གཤེགས་པར་གྱུར་ན་ནི་ལོ་བརྒྱར་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་
བའི་དོན་སྤྱོད་མི་ནུས་པས། ད་ནི་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་འཕགས་པ་གསང་
བའི་བདག་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཤེགས་པར་བགྱིའོ་དགོངས་ཏེ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་
བཀའ་སྩལ་པ། ད་ནི་ང་སོག་མ་མེད་འདུལ་དུ་འདོང་ངོ་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ཏེ། ནགས་ཚལ་
སྔོན་པོ་སྔོ་ཞིང་བསྒྲེང་བ་གཟིགས་པས་འདི་ནི་ཨུ་ཤི་རའི་རི་ཡིན་ཏེ། ད་མྱ་ངན་ལས་
འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་རཱ་མ་སཱ་

ལའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཡུལ་སྤུངས་པ་ཅན་དུ་བྱོན་ཏེ་དེའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཐམསཅད་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས། ཡུལ་མི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
གསོལ་བ། གནོད་སྦྱིན་སངས་རྒྱས་སྟོབས་འདིས་བདག་ཅག་ལ་རིང་དུ་གནོད་པ་
བྱས་ན་འདི་འདུལ་དུ་གསོལ། སངས་རྒྱས་སྟོབས་ཀྱང་འཁོར་དེ་ཉིད་ན་ཡོད་པས།
བཀའ་སྩལ་པ། སངས་རྒྱས་སྟོབས་ཐོས་སམ། སྡིག་པའི་ཆོས་དེ་ལས་ལྡོག་
ཅིགདེས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསླབ་གཞི་བླངས། གཙུག་ལག་ཁང་དང་
གནས་མལ་བརྩིགས་སོ། །གནོད་སྦྱིན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བར་

འདོད་པ་ལ་བཟློག་པར་མཛད་ནས་གནས་དེ་ཉིད་སྐྱོང་བར་བསྐོས་སོ། །དེ་ནས་
ཡུལ་རེ་ཏུ་ཀར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཞིང་། གནོད་སྦྱིན་ཆོས་སྟོབས་བཏུལ་
བའང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། རེ་ཏུ་ཀའི་གནས་མལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་སོ། །
དེ་ནས་སིནྡའྷཱིུ་ཡུལ་གྱི་མཉན་པ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཞིང་ཆོས་གསུངས་པས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

397

བདེན་པ་ལ་བཀོད། སིནྡའྷཱིུ་སྐྱེ་བོ་དང་གནོད་སྦྱིན་ཁོར་ཆེན་བཏུལ་ནས་གཙུག་ལག་
ཁང་རྩིག་པའི་བར་ཡང་སྔ་མ་དང་འདྲ། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་གི་བསྟི་གནས་གཅིག་ཏུ་

དྲང་སྲོང་མགོ་བྲེག་དང་རིལ་པ་སྤྱི་བླུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་
དེ། དེའི་གནས་མལ་ཡང་བརྩིགས་སོ། །དེ་ནས་སོག་མ་མེད་ཀྱི་གནས་དང་ཉེ་བར་བྱོན་པ་ན། ཀླུ་སོག་མ་མེད་དེ་ཁྲོས་འཁྲུགས་རྔམ་པར་གྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་སེར་བ་དང་རྡུལ་ཀྱི་ཆར་ཕབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཨ་ཀ་རུ་དང་ཏ་
མ་ལའི་ཕྱེ་མའི་ཆར་དུ་གྱུར། མཚོན་ཆའི་ཆར་ཆེན་པོ་ཕབ་པ་རྣམས་པདྨ་དང་ཨུཏྤ་
ལའི་ཆར་དུ་གྱུར། དེ་ཁྲོས་པས་དུ་བ་བཏུལ་བ་ན་སྟོན་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའི་རྫུ་

འཕྲུལ་གྱི་དུ་བ་བཏུལ། མེ་སྦར་བ་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའི་མེ་སྦར། གནོད་སྦྱིན་གྱི་
དེད་དཔོན་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་ཀླུའི་གནས་དང་ཉེ་བའི་རི་རྩེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཕངས་པས་རི་

ཉིལ་ཏེ། སོག་མ་མེད་ཀྱི་གནས་རྣམས་ནོན་ནོ། །དེ་འབྲོས་པར་བརྩམས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མེར་འབར་ནས། སྟོན་པའི་ཞབས་དྲུང་འབའ་ཞིག་ཞི་བར་ཤེས་
ཏེ་ཞབས་ལ་གཏུགས་སོ། །སྟོན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་གིས་གཞམས་ནས། ཁྱོད་བུམ་པ་
བཟང་པོ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་བཞི་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་

རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལས། སྨོན་ལམ་ལོག་པ་བཏབ་པས་དུད་འགྲོར་གྱུར་ལ། ད་དུང་འཚེ་བའི་ལས་བྱས་པས་མི་བཟད་པའི་དམྱལ་བར་འགྱུར་ཏ་རེ།
དེར་སོག་མ་མེད་དང་ཆུང་མ་དང་བུ་མོ་དང་མནའ་མ་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
བསླབ་པའི་གནས་ལྔ་ལ་བཀོད་ཅིང་། བུ་རི་བོ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ། སོག་མ་མེད་
ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ། བདག་ཅག་ཀླུ་རྣམས་ནི་མི་མཛའ་བ་མང་བ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

398

ལགས་ཀྱི། འདི་ལ་བསླབ་གཞི་མི་འབོག་པར་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། བུ་རི་བོ་

སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་ལ་བཀོད་དོ། །དེར་ཀླུ་རྒྱལ་སོག་མ་མེད་འཁོར་ཀླུ་དྲུག་ཁྲི་དང་

བཅས་པ་ཆོས་ལ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ལ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཡི་རངས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་གསོར་
ཞིང་གར་མཛད་དོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་ན། ནགས་ཚལ་སྔོན་པོ་མཚོ་དང་བཅས་པ་གཟིགས་ཏེ། འདི་ནི་ཁ་ཆེའི་

ཡུལ་ཡིན་ཏེ་ང་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། དགེ་སློང་ཉི་མ་གུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འབྱུང་སྟེ། དེས་བསྟན་པ་འཇོག་པར་འགྱུར་ལ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

གནས་མལ་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། གྲོང་རྡལ་དྲུག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་དྲུག་ཅུ་རྩ་
གསུམ་མོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །
བར་འདིར་ཡུལ་གཉིས་གྲོགས་སུ་དྲང་སྲོང་དང་གནོད་སྦྱིན་ཉམས་པ་འཁོར་
བཅས་བཏུལ་བ་དང་། ཡུལ་ཀ་རན་ཊའི་གནོད་སྦྱིན་མོ་འཁོར་བཅས་བཏུལ་བ་དང་།
ཡུལ་འབྲས་གྲོང་དུ་རྒྱལ་པོ་བདེ་མཆོག་གི་མ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཡུལ་
དབང་ལྡན་དུ་རྫ་མཁན་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཡུལ་སིང་མ་ཅན་དུ་གནོད་སྦྱིན་
གཅིག་གི་མིང་ལ་སྲིན་མོ་ཞེས་པ་འཁོར་བཅས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཡུལ་
བརྩེགས་སྐྱོང་དུ་ཀླུ་བ་ལང་སྐྱོང་དང་དགར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཏུལ་བ་དང་། ཡུལ་དགའ་འཕེལ་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲིད་པའི་ལྷ་འཁོར་བཅས་དང་གཏུམ་བྱེད་ཀྱི་བུ་བདུན་དང་།
གནོད་སྦྱིན་ས་འཚོ་འཁོར་བཅས་ཆོས་ལ་བཀོད་པ་སོགས་མང་བོ་ཞིག་མཛད་ནས། དྲུག་སྡེའི་ནང་གི་ནབ་སོ་དང་འགྲོ་མགྱོགས་གཉིས་ཤི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ཀླུར་སྐྱེས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསམས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

399

སྔོན་བདག་ཅག་གཉིས་ལ་ཆོས་མ་བཤད་པས་ད་ལྟ་ཀླུར་སྐྱེས་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་

བསྟན་པ་བུར་མར་བརླག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁྲོ་ཞིང་འཁྲུགས་པས་འདུག་གོ །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཀླུ་འདི་གཉིས་ནི་གཞན་པས་མཐུ་ཆེ་ལ་
རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། ང་འདས་ནས་འདུལ་བ་པོ་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། བསྟན་པ་
འཇིག་པའི་གནས་ཡོད་དོ་དགོངས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་མཁྲིས་མཚོ་ནང་
དེའི་ངོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག་པར་བསྐུར་བ་ན་མཚོའི་ནང་སྟོན་
པ་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་དེ་ཉིད་ཞུགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྟོན་པས་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་དད་ཏེ་སྟོན་པས་ནི་སྔོན་ཡང་ཆོས་བཤད་ན། བདག་ཅག་
བག་མེད་པས་རྣམ་པར་མ་ཤེས་སོ། །ད་ལྟ་ཡང་བདག་ཅག་ལ་ཐུགས་ལས་སུ་མཛད་ནས། ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བརྩེ་བས་འདིར་བྱོན་ཏོ་སྙམ་སངས་རྒྱས་ལ་རབ་
ཏུ་དགའ་བས་འདུག་གོ །དེ་ནས་སྟོན་པ་ཕྱིར་གཤེགས་ཏེ་ཕྱོགས་དེར་གནོད་སྦྱིན་མོ་སྦུ་གུ་ཅན་དང་སྦུགས་ཅན་འདུལ་བར་མཛད་དེ། དེ་བར་དུ་ཡང་སྔར་གྱི་མཚོ་ནང་
གི་གནས་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་བཏང་བས། ཀླུ་གཉིས་

པོ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ད་དུང་བཞུགས་སོ་སྙམ་མཚོ་ངོགས་དེར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མདུང་ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་གཤེགས་ཏེ། དེ་ན་གནོད་
སྦྱིན་མོ་མདུང་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བས། གྲོང་པའི་བུ་བཙས་པ་ཐམས་ཅད་ཟ་བར་བྱེད་
དོ། །དེར་གྲོང་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ནས། གནོད་སྦྱིན་མོ་
མདུང་ཅན་འདུལ་བར་ཞུས་པས། མདུང་ཅན་ཡང་འཁོར་དེ་ན་འདུག་པ་ལ། དྲི་སྨེད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

400

མཛད་དེ་མདུང་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་སམ། སྡིག་པའི་ཆོས་དེ་ལས་ལྡོག་ཅིགབདག་
གི་སླད་དུ་འདི་དག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ན་ལྡོག་གོ །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དེ་ཐོས་སམ། ཐོས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད། རྩིག་ལགས་སོ། །དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་སོ། །དེ་ནས་ཡུལ་འབྲ་གོར་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་ཞིག་རྡུལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་རྩེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་སྐར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ནི་

མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་སྟེ། རོ་ཧི་ཏ་ཀའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བྱོན་པ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། སོག་མ་མེད་བཏུལ་བའི་བར་ལ་སྲོག་ཆགས་འབུམ་ཕྲག་བདུན་བཅུ་རྩ་བདུན་བཏུལ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་གཙོ་བོར་
གྱུར་པ་རྣམས་སྨོས་པ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གོ །སོག་མ་མེད་ཀྱི་རྗེས་
སུ་ཡང་བགྲང་བར་མི་སྤྱོད་པ་ཞིག་བཏུལ་ཏེ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཁ་ཅིག་ན་ནི་མི་

མང་པོ་དག་གནས་སོ། ཁ་ཅིག་ན་ནི་མི་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་དག་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་ལ་
ལར་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་དོ། ཁ་གཅིག་ཏུ་ནི་ལྷ་རྣམས་
བདེན་པ་ལ་བཀོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲིན་པོའི་གནས་དང་། ཀླུ་ཡི་གནས་དང་།

གནོད་སྦྱིན་གྱི་གནས་དང་། གནོད་སྦྱིན་གཏུམ་པོའི་གནས་དང་། མིའམ་ཅིའི་གནས་

དང་། དྲི་ཟའི་གནས་དང། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་གནོད་སྦྱིན་ནམ་འབྱུང་པོའི་གནས་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་ལ་སོགས་པ་འདབ་ཆགས་ཀྱི་གནས་
དང་། ལྷ་མིན་གྱི་འགྲོ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཏུ་

གཤེགས་ཏེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསླབ་པའི་གནས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

401

མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་ལྷན་ཅིག་ནམ་མཁའི་ལམ་ལས་ཚུར་ཕེབས་ཏེ།
རོ་ཧི་ཏ་ཀའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་གཤེགས་ནས་ཡང་དག་འཇོག་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཏུལ་བའི་སྐོར་དེ་རྣམས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཤེགས་པ་སྟེ་ཐུན་ཚོད་གཅིག་ལ་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱ་དང་གཅིག་པ་བཅོམ་བརླག་གི་སྐོར་སོགས་ནི།

དེ་ནས་ཉི་མ་ཕྱི་ཕྲེད་ཀྱི་དུས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་འཇོག་ལས་
བཞེངས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ང་དང་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ལྟར་འདོད་
ངོ་། །དེར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འདུལ་བར་མཛད་ཟིན་པ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་

བོས་ཀྱང་མ་མཁྱེན་ཏེ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔར་སོག་མ་མེད་འདུལ་དུ་འདོད་དོ་གསུང་ན། ང་དང་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་གཤེགས་པ་ཅི་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ།

ང་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་ལྷན་ཅིག་གཤེགས་ཏེ་དེ་བཏུལ་ཟིན་ཏོ། །བྱང་ཕྱོགས་ན་ཉེས་
དམིགས་ལྔ་ཡོད་དེ། མཐོ་དམན་ཅན་དང་། ཚེར་མས་གང་བ་དང་། རྡོ་དང་གསེག་མ་མང་བ་དང་། ཁྱི་ཟ་བ་དང་། བུད་མེད་གནས་ངན་ལེན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་དང་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གྲོང་
ཁྱེར་རྟ་བཟང་བརྒྱུད་ནས་ཡུལ་བཅོམ་བརླག་གི་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་ན། རི་

ནགས་ཚལ་སྔོན་པོས་བརྒྱན་པ་ཞིག་གཟིགས་ནས། འདི་ནི་རི་རྩེ་མཐོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་གར་མཁན་དང་དཔའ་བོ་ཞེས་བྱ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པའི་གནས་མལ་གྱི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

402

མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྤོས་ཚོང་སྦས་པའི་བུ་ཉེར་སྦས་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ་
མཚན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །
དེར་བཅོམ་བརླག་གི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་འདུས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་དེ་འདིར་

འོངས་ན་བདག་ཅག་གི་རྙེད་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བཀུར་བསྟི་མ་ཡིན་པ་
བྱས་ན་འདིར་མི་འོང་ངོ་ཞེས་གྲོས་བྱས་ནས། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྲམ་ཟེ་སྔོན་
གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་མངགས་ཏེ། མཁན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཽ་ཏ་མ་ལ་བཀུར་བསྟི་མ་ཡིན་པའི་

ཚིག་གིས་སྤྱོ་བར་གསོལ། དེས་སྨྲས་པ། བདག་གི་ལྕེ་འདི་ནི་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་སྟེ། བསྟོད་པར་འོས་ན་ནི་བསྟོད། སྤྱོ་བར་འོས་ན་ནི་སྤྱོའོ། །དེ་ནས་དེ་སྟོན་པ་
འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་སོང་བ་ན། སྐུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དད་དེ་བསྟོད་པ་ལྔ་
བརྒྱས་བསྟོད་དོ། །སྟོན་པས་ཀྱང་ཆོས་གསུངས་པས་དེ་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མཐོང་།
དེ་ནས་དེ་ལྡོག་སྟེ་འོངས་བ་ན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་རྩུབ་པོས་སྤྱོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཽ་ཏ་མ་ལ་བཀུར་སྟི་མ་ཡིན་པ་བྱོས་ཤིག་བྱས་ན་བསྟོད་དེ་འོང་ངམ། དེས་
སྨྲས་པ། ཁོ་བོ་ནི་བདེན་པར་སྨྲའོ་ཞེས་སྔར་མ་སྨྲས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་
བསྟོད་པར་འོས་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་གི་ཉེ་
སྐོར་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན། དེའི་ནུབ་མོ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷ་མོའི་རྒྱུ་སྐར་ཀྱི་
དུས་ཡིན་པས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷ་མོས་བསམས་པ། གཽ་ཏ་མ་འདིར་བྱོན་ན་ལྷ་དང་མི་

མ་ཡིན་པ་མཐུ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་འོང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་གཽ་ཏ་མ་དེ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་བས། ངའི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ནུབ་མོ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་ལུས་གཅེར་བུར་ཕུད་ནས་སྒོ་དྲུང་ན་འདུག་གོ །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

403

དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རེ་ཞིག་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་བཀབ་ཀྱང་བཟང་

བ་མ་ཡིན་ན། སྒྲེན་མོར་ཕུད་ཅི་དགོས། དེར་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལྷ་མོ་དེའང་སྐྱེངས་ཏེ་ཕྱོགས་ཅིག་ཏུ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྟོན་པས་གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་ན་ཉེས་དམིགས་

ལྔ་ཡོད་དེ། མཐོ་དམན་ཅན་དང་། སྡོང་དུམ་དང་། ཚེར་མ་ཅན་དང་། རྡོ་གསེག་དང་གྱོ་མོ་མང་བ་དང་། དགོངས་ཀ་ཟ་བ་དང་། བུད་མེད་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་མང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ནས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་མ་བྱོན་པར་ལམ་གཟུར་ནས་གནོད་སྦྱིན་བོང་
བུའི་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ་ཤིང་དྲུང་ཞིག་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ལ་གནོད་སྦྱིན་དེ་ནི་

བོང་བུའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ་འཁྱམས་པ་ན། ཁྱེའུ་དང་བུ་མོ་རྣམས་དེ་ལ་ཞོན་ཞིང་

རྩེ་བའི་ཚེ། སྐད་ཅིག་གིས་ནགས་ཐིབས་པོར་ཁྱེར་ཏེ་ཁྱེའུ་དང་བུ་མོ་དེ་དག་ཟ་བར་
བྱེད་པས་གནོད་སྦྱིན་བོང་བུ་བ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེར་བཅོམ་བརླག་གི་སྐྱེ་བོ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཟའ་བཅའ་བཟང་པོས་ཤིང་རྟ་བཀང་སྟེ། གནོད་སྦྱིན་བོང་བུའི་
གནས་སུ་སོང་ནས། ཡུལ་དེའི་ཉེ་སྐོར་གྱི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། སངས་
རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་གསོལ་ནས། གནོད་སྦྱིན་བོང་བུ་འདུལ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས། གནོད་སྦྱིན་ན་རེ་འདི་

རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ན་
ལྡོག་གོ །དེར་བཅོམ་བརླག་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལྔ་བརྒྱ་བརྩིགས། གནོད་སྦྱིན་བོང་བུ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་བཏུལ་ཞིང་ཆོས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་གནོད་སྦྱིན་མདའ་ཅན་དང་ནག་ལྡན་གཉིས། གནོད་སྦྱིན་མོ་གླང་རྙེད་དང་མཆུ་ཅན་
གཉིས་ཏེ་བཞི་པོ་དེའང་བཏུལ་ལོ། །དེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བཅོམ་བརླག་གི་ནང་དུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

404

བྱོན་ཏེ་བཞུགས་ནས། གནོད་སྦྱིན་མོ་འགྲན་ཟླ་མ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་བཏུལ་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་ལྔ་བརྒྱ་བརྩིགས་ཤིང་། སྤྱིར་བཅོམ་བརླག་གི་ཕྱི་ནང་དུ་གནོད་སྦྱིན་མོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བཏུལ་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་
བྱས་སོ། །བཀའ་སྩལ་རྒྱལ་སྲིད་རྟ་བཟང་དང་། །ཉེ་སྦས་ལུང་བསྟན་སྔོར་གྱུར་
བསྟོད། །རྒྱུ་སྐར་ནུབ་མོ་བོང་བུར་གཤེགས། །བོང་བུ་བཏུལ་དང་གྲོང་ཁྱེར་བྱོན། །

བརྒྱ་གཉིས་པ་ཨོ་ཏ་ལ་སོགས་ནི།

དེ་ནས་ཡུལ་ཨོ་ཏ་ལར་བྱོན་ཏེ། བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞིང་པ་ལྔ་བརྒྱ་

ཙམ་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་ལམ་དུ་ཕྱག་འཚལ་བར་འོངས་པ་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མཐོང་། གླང་རྣམས་ཀྱི་
གཉའ་ཤིང་བོར། རུ་ཐག་བཅད། རྨོད་གླང་སྟོང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་སོང་
བ་ལ། ཚིག་གསུམ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པས་སྟོན་པ་ལ་དད་བཞིན་དུ་ཤི་འཕོས་ཏེ། རྒྱལ་
ཆེན་བཞི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་
བའི་བར་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཨོ་ཏ་ལའི་གྲོང་དུ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ལྷན་
ཅིག་བསོད་སྙོམས་ལ་ཕེབས་ཏེ། དེར་བྲན་མོ་རྒན་མོ་ཀ་ཙང་ག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་

ཁྲོན་པའི་རྩར་ཆུ་འཆུར་འགྲོ་བ་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱེམས་ཀྱི་
ཆུ་ཕུལ་ཤིག་སྨྲས་པས། རྒན་མོ་དེས་ཀྱང་ཆུ་བུམ་བཀང་སྟེ་ཁྱེར་འོངས་པ་ན། སྟོན་པ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་བུ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་བུ་བུ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་རྒྱུགས་ཏེ་སྐུ་ལ་
འཁྱུད་པར་བརྩམས་པ་ན། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཟློག་པར་ཞུགས་པའི་ཚེ། བཀའ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

405

སྩལ་བ་མ་ཟློག་ཅིག །འདི་ངའི་ཚེ་རབས་ལྔ་བརྒྱའི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །དེར་བུའི་སྲེད་པ་
དང་བྲལ་ཏེ་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་། སྐྱེ་རྒུའི་བདག་མོ་ལ་གཏད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ། དགེ་སློང་མ་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །
དེ་ནས་ཡུལ་དགྲ་མཐའི་ཕྱོགས་སུ་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་པ་ན། བྲམ་ཟེ་
ཞིག་ཁྲོན་པ་ནས་ཆུ་དྲངས་ཤིང་ཀུན་དགའ་ར་བ་འཆུ་བ་ན། དེས་སྟོན་པ་བྱོན་པ་
མཐོང་ནས་ཆུ་སྣོད་དང་དཔྱང་ཐག་སྦས་ཏེ་གནས་པ་ལས། སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་ར་བ་དེར་བྱོན་པ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཐམས་ཅད་ཆུས་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །བྲམ་ཟེ་ན་རེ། ཚུར་བྱོན་དཔྱང་ཐག་དང་ཆུ་སྣོད་འདི་ལགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པས།
ཐམས་ཅད་ན་ཆུ་ཡོད་ན་ཁྲོན་པའི་ཆུས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་
པས་དད་དེ་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་

གྱུར་ཏོ། །བར་སྐབས་སྡོམ་ནི། ཞིང་པ་ལྔ་བརྒྱ་བཏུལ་བ་དང་། །ཀ་ཙང་ག་ལ་ཆུ་སྣོད་
སྦས། །

བརྒྱ་གསུམ་པ་དགྲ་མཐར་དབྱར་གནས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དཔའ་བོའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བར་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་ནས། གྲོང་
ཁྱེར་དགྲ་མཐའ་དང་ཉེ་བ་སྦུ་གུ་ཅན་གྱི་ཤིང་ནིམ་པའི་དྲུང་དུ་བཞུགས་སོ། །དེར་
དགྲ་མཐའི་རྒྱལ་པོ་མེ་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བས་ཐོས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་བསྟིར་བྱེད་པས་བདག་ཅག་མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

406

ཀྱང་བསྙེན་བཀུར་བྱའོ་སྙམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་པར་ཞུས་སོ། །དེས་ཕོ་བྲང་དུ་འོངས་ནས་ནང་མི་རྣམས་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་བཟའ་བ་སྣ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཚོད་མ་རྣམ་
པ་དུ་མ་སོགས་མི་ལྔ་བརྒྱ་ཚིམ་པར་ནུས་པའི་ཁ་ཟས་དག་སྦྱོར་ཞིག །ཅེས་དང་།
གྲོང་ཁྱེར་དུའང་གཽ་ཏ་མ་ལ་གཞན་གྱིས་གདུགས་ཚོད་མ་གསོལ་ཞིག །གསོལ་ན་ཆད་པས་གཅད་དོ་ཞེས་དྲིལ་བསྒྲགས་སོ། །དེའི་ནུབ་མོ་རྒྱལ་པོ་མེ་སྦྱིན་གྱི་རྨི་ལམ་

དུ་རང་གི་རྒྱུ་མས་དགྲ་མཐའི་གྲོང་ཁྱེར་དཀྲིས་པ་རྨིས་སོ། །གཉིད་སད་ནས་སྐྲག་སྟེ་
མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་ལ་དེས་ཀྱང་བཟང་བར་ཤེས་མོད། བཟང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་འདི་གཽ་ཏ་མ་ལ་ལྷག་པར་དད་པར་འགྱུར་སྲིད་སྙམ་ནས། ལྷ་འདི་ནི་རྨི་ལམ་ངན་ཏེ།

རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཉམས་པའམ་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །འདི་
ལ་ཐབས་ཅི་ཡོད། མིས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཟླ་བ་གསུམ་བཞུགས་ན་དེ་ལྟར་མི་

འགྱུར་རོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མེ་སྦྱིན་གྱིས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ངའི་དྲུང་དུ་སུའང་མ་འོངས་ཤིག་བྱས་ནས་མི་སྣང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འདུག་གོ །དེ་ནས་ནངས་པར་འཕགས་པ་
ཀུན་དགའ་བོ་རྒྱལ་པོའི་སྒོར་སོང་བས་མི་རྣམས་སྙིང་ལས་ཆུང་ངུས་འཁོད་པར་
མཐོང་ནས། ཅི་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྤྱན་མ་དྲངས་སམ། དེ་དག་ན་
རེ། ཁ་ཟས་སྟ་གོན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུང་ཡང་སུ་ལ་སྩལ་མི་གསུང་སྟེ། ད་ནི་ཞུ་མི་

ནུས་སོ་ཟེར་རོ། །དེ་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས། ཁྱོད་སོང་ལ་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་འབུལ་བར་སྤྲོ་བ་ཡོད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

407

དམ། ཞེས་སྦྲོན་ཅིག །ཀུན་དགའ་བོས་དེ་སྐད་བསྒྲགས་པ་ན་དེ་དག་ན་རེ། བདག་
ཅག་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་མོད་ཀྱི། རྒྱལ་པོ་གདུག་པ་ཅན་གྱིས་བཀག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེར་
བྱང་ཕྱོགས་ནས་དེད་དཔོན་གཅིག་རྟ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ཁལ་བཀལ་ནས་དགྲ་མཐར་

ཡོངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། དེས་བསམས་པ་ང་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཡུལ་པ་ནི་མིན་ཅི་བྱར་
ཡོད་བསམ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བདག་གི་རྟ་ཅང་ཤེས་ལ་ཆག་ནས་བྲེ་དོ། །རྟ་གཞན་མ་རྣམས་ལ་ནས་བྲེ་རེ་རེ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་གསོལ་བར་སྤྲོ་ན་འབུལ་ལོ། །དེ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བས། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ལྷན་ཅིག་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་རྟ་
ཆག་གིས་འཚོ་བས་གནས་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག །དེར་ཚུལ་ཤིང་

བྲིམས་པ་ན། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་རླུང་ནད་ཤས་ཆེ་བས་ནས་ཀྱིས་མི་འཚོ་ལ།
མཽདྒལ་གྱི་བུ་ཡང་དེའི་གཡོག་ལ་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་མ་བླངས་།
གཞན་ལྔ་བརྒྱར་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཚང་བས་བླངས་སོ། །མཆོག་ཟུང་གཅིག་རི་རྩེ་མོ་

གསུམ་པར་སོང་ནས། དེར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བདུད་རྩི་ཕུལ་ཏེ་འཚོའོ། །
སྐབས་དེར་ཀུན་དགའ་བོས་སྟོན་པ་གསོལ་རྒྱུའི་ནས་དེ་བརྡུང་ཞིང་བཙོ་

བའི་ལས་བྱེད་པ་རྒན་མོ་གཅིག་ལ་བཅོལ་བས། དེ་ན་རེ་ང་རྒས་ཀྱི་བདག་གི་བུ་མོ་འདི་ལ་ཆོལ་ཞིག །དེ་ལ་བཅོལ་བས་བདག་གི་དོན་དུ་ཆོས་ཚིག་འགའ་གསུང་ན་
བགྱིད་དོ་ཞེས་ལས་དེ་བྱེད་པ་ན། བུ་མོ་དེ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་

ལགས། ཀུན་དགའ་བོས་བསམས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ནི་བུད་

མེད་འདིས་གོ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་བསྔགས་པ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

408

བརྗོད་དོ་སྙམ་སྟེ། དེ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་གཏམ་ནི་རྫོགས།
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་མ་བརྗོད་གོང་དེར་ནས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་གྲུབ་ནས། འོ་ན་དགེ་བ་
འདིས་བདག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །དེ་གསོལ་བས། བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེས་ཏེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་ལ།

འོན་ཀྱང་དེ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་གྱི་བཙུན་མོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་བུ་མོ་ལྔ་བརྒྱར་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཚང་བས་ཐོས་ཏེ་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་འཁོར་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །དེར་ཀུན་དགའ་བོ་
མཆི་མ་ཕྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡང་བརྒྱུད་མ་ནས་བརྒྱུད་མར་སྦྱིན་པར་སྩལ་ན། ནས་རུལ་པ་གསོལ་དགོས་པ་ལྟ་ཞུས་པས། སྟོན་པས་ཚེམས་
མཆེ་བའི་བར་ནས། ནས་ཆན་གཅིག་བཏོན་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོ་འཚལ་དུ་བཅུག་ནས།
ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་རོ་མྱོང་བ་དྲན་ནམ། གསོལ་བ། འདི་ལྟ་བུའི་རོ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་མྱོང་བ་སྔར་མི་དྲན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་བརྙེས་
པས། ཁ་ཟས་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཡང་རོ་བརྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་དེ་ལྟ་བུ་
མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་དག་གིས་ཐོས་ནས། མེ་སྦྱིན་ལ་ཕོ་ཉ་བཏང་བས་དེ་དག་ནང་དུ་མ་
ཚུད་དོ། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐོས་ནས་ཤིང་རྟ་ལྔ་
བརྒྱ་ཙམ་འབྲས་སཱ་ལུ་པ་རབ་ཏུ་སྨིན་པས་བཀང་སྟེ་འབུལ་དུ་བཏང་བ་ན། ལམ་དུ་
བདུད་སྡིག་ཅན་ཀུན་དགའ་བོར་སྤྲུལ་ཏེ་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ལྷས་བདུད་རྩི་འདྲེན་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག་ཅིག་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་མ་ལྡོག་པར་འོངས་པ་ན་བདུད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

409

ཀྱིས་ཆར་ཆེན་པོ་ཕབ་སྟེ། ཆུས་ཤིང་རྟའི་ལྟེ་བ་ཙམ་ནུབ་པས་འགྲོ་མ་ཐུབ་བོ། །
དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པ་ལ་དེད་དཔོན་དེས་གདུགས་ཚོད་བཟང་པོ་
ཞིག་གསོལ་ཏེ། བདག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ཅིག །རྟ་ཅང་ཤེས་ནི་བུ་ཐུ་བོ་
རྒྱལ་ཚབ་དང་། རྟ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་བུ་ལྔ་བརྒྱ། བཙུན་མོར་ལུང་བསྟན་པ་ནི་བཙུན་མོ་དམ་
པ་དང་བུ་མོ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་
ཅིང་། སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཟླ་བ་གསུམ་པོ་འདས་པའི་མཚམས་དེར་རྒྱལ་པོ་མེ་སྦྱིན་ཡང་ཕྱིར་བྱུང་བ་ན་མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐུར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་དང་ངག་འཕྲིན་ཀློག་ཅིང་ཉན་པར་བྱེད་དོ། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བསོད་སྙོམས་གསོལ་བར་ཁས་བླངས་
ནས་མ་ཕུལ་བས་རྟ་ཆག་གི་ནས་གསོལ་ལོ་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་
ལ་ཁྱོད་མེ་སྦྱིན་ཅན་སོང་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཟླ་བ་གསུམ་གནས་ཟིན་གྱི། ད་འགྲོའོ་ཞེས་སྨོས་ཤིགཀུན་དགའ་བོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བསོད་
སྙོམས་འོ་མི་བརྒྱལ་ལམ། རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་བདེན་ནམ་ཟེར་བ་ལ་ཇི་ལྟར་

གྱུར་པ་བསྙད་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་ཆུ་གཏོར་བས་དྲན་པ་རྙེད་
ནས། ནང་མི་རྣམས་ལ་ངས་ཁ་ཟས་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ཅིག་ཅེས་མ་བསྒོས་སམ། དེ་
རྣམས་ན་རེ། གསུང་སྟེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཁ་ཟས་སྦྱོར་ལ་ད་དུང་ཡང་བགྱིད་མོད། སུ་ལ་
སྩལ་བ་མ་ཤེས་སོ། །
དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མེ་སྦྱིན་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་སོང་ནས་ནོངས་པ་བཤགས་ཏེ།
ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བར་ཞུས་པ་དང་། དེ་མ་གནང་བར་ལོ་བདུན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

410

དང་། ཟླ་བ་བདུན་དང་། དགུང་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཞུས་ཀྱང་དེ་དག་མ་གནང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གདུལ་བྱ་ནི་མདང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་དང་ནི་ཉེ་བས་རྩོམ་པ་འདི་ཐོངས་

ཤིག་གསུང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་སང་ཉིན་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བར་ཞུས་པས་དེ་གནང་ངོ་། །བློན་པོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་བསྟན་ཏེ། ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཁ་ཟས་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་ས་ལ་བཀྲམ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པས་ལོངས་སྤྱད་པར་འགྱུར་བར་བྱས། སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་
ཞིང་། སྟོན་པས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ཡོན་བསྔོ་བའི་བར་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་
ལྗོངས་དཔའ་བོའི་སྡེ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དགྲ་མཐའ་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མཐོ་
རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དེ། ཕྱིར་གཤེགས་པ་ན་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱིལ་པོ་རྣམས་བཤིག་གོ །དེ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། མ་
བཤིག་ཅིག །སྤྱིལ་པོ་དག་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱང་འཕེལ་ཏེ།
དེ་བཞིན་དུ་མལ་ཆ་དང་ཆོས་གོས་དང་གནས་མལ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །

བརྒྱ་བཞི་པ་ལྔ་ལེན་གྱི་ལམ་བར་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷོ་ཕྱོགས་ལྔ་ལེན་གྱི་ཆུ་ཀླུང་གདའྒཱི་འགྲམ་ན་མར་

གཤེགས་པ་ན། དགེ་སློང་ཞིག་གིས་མདོར་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་
པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞུས་པས། གདའྒཱི་ཆུ་ལ་ཤིང་སྡོང་ཞིག་ཁྱེར་བ་གཟིགས་ནས།
འདི་ཕར་འགྲམ་དང་། ཚུར་འགྲམ་དང་། དབུས་སུ་མ་ཆགས། སྐམ་ལ་མ་ཕྱུང་། མི་

དང་མི་མ་ཡིན་པས་མ་བཟུང་། ཀློང་དུ་མ་རུལ་ན་རྒྱ་མཚོར་གཞོལ་བར་འགྱུར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

411

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཚུར་རོལ་ལམ་ཆགས་སོགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་བསྡུས་པ་དེའི་དོན་དེ་རྒྱས་པར་
གསུངས་པས་དེས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེའི་ཉེ་ལོགས་ན་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་

གནག་རྫི་རྒན་པོ་ཞིག་གིས་བ་ལང་འཚོ་བའི་ངང་ནས་འཁར་བ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་
བསྡད་པ་ན་ཆོས་དེ་དག་ཐོས་སོ། །སྦལ་པ་ཞིག་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཉན་པ་ན། གནག་རྫི་
དགའ་བོས་མ་བརྟགས་པར་འཁར་བ་ས་ལ་བཙུགས་པ་སྦལ་བའི་རྒྱབ་ཏུ་ཕོག་པ་ན།
གནད་ཆད་པ་ལ་ཐུག་ཀྱང་བདག་གིས་སྐད་ཕྱུང་ན། གཞན་དག་ཆོས་ཉན་པའི་བར་

ཆད་དུ་འགྱུར་སྙམ་སྟེ་སྲན་བཀྱེད་ནས་འདུག་གོ །སྦལ་པ་དེ་དེ་མ་ཐག་ཤི་ནས་རྒྱལ་

ཆེན་བཞི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས། སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་།
དེང་གནག་རྫི་དགའ་བོས་གསོལ་བ། བཙུན་པ་བདག་ཀྱང་ཕར་འགྲམ་ཚུར་འགྲམ་དུ་
མི་ཆགས་པ་ནས། མི་རུལ་བར་བགྱིད་པས་རབ་ཏུ་དབྱུང་དུ་གསོལ། བཀའ་སྩལ་
པ། གནག་རྣམས་བདག་པོ་ལ་གཏད་དམ། མ་གཏད་དེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་

འགྲོའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གཏོད་དགོས་སོ། །
དེ་ནས་གནག་རྫི་དགའ་བོ་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་འཇིགས་སོ་
འཇིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཞིང་སོང་བ་ལས། གནག་རྫི་ངོ་ཤེས་པ་
ལྔ་བརྒྱ་དང་ཕྲད་དེ་ཅིས་འཇིགས་དྲིས་པས། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བས་

འཇིགས་སོ་བྱས་པས་དེ་རྣམས་ལྡོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་རྩྭ་ཐུན་མང་པོ་དང་། ཤིང་

ཐུན་མང་པོ་དང་། ལམ་དུ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ་སླར་ལྡོག་པའི་བར་དུ་

སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་རི་བོ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། འཇིགས་སོའི་སྒྲ་ཐོས་ཏེ་ལ་ལ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

412

དངངས་ཏེ་བྲོས། ལ་ལ་གོ་གྱོན་ནོ། །དེར་དཔའ་བོ་ཞིག་དང་ཕྲད་དེ་ཅིས་འཇིགས་

ཞེས་དྲིས་པ་ན། གོང་བཞིན་སྨྲས་པས་བག་ཕེབས་སོ། །དེ་ནས་དགའ་བོས་གནག་རྣམས་བདག་པོ་སོ་སོ་ལ་གཏད། གྲོགས་གནག་རྫི་ལྔ་བརྒྱ་ཁྲིད་ནས། སྟོན་པའི་སྤྱན་
སྔར་འོངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཆོས་ཉན་པས་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་ཉིད་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་
བོ། འདི་ལ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་འབྲི་གཡག་མེད་དེ། ཆེས་ཆེ་བ་དེ་དག་གིས་འདིར་

གནག་རྫི་དང་གནག་ཅེས་བསྒྱུར་ཀྱང་ཕྱུགས་རྫི་དང་ཕྱུགས་ཅེས་བསྒྱུར་ན་ལེགས་
སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་ལྔ་ལེན་གྱི་གདའྒཱི་ཚུགས་ལ་གཤེགས་ཏེ་གང་གཱ་བརྒལ་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རེས་འགའ་ནི་གྲུ་ལ་

གཤེགས། རེས་འགའ་ནི་གདའྒཱི་སྟེང་དུ་ཞབས་བཞག་ནས་གཤེགས། དེར་ངང་པ་
ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཉ་ལྔ་བརྒྱ་དང། རུས་སྦལ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་དད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐོར་བ་བྱེད་ཅིང་། ཚིག་བཞི་པའི་ཆོས་རེ་གསུངས། དེ་ནས་གདའྒཱི་ཚུར་འགྲམ་
དུ་ཕེབས་པ་ན། དེ་དག་ཤི་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ། སྟོན་པ་ལ་
ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་བར་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེར་ཡི་དྭགས་སྡོང་དུམ་ཚིག་
པ་ལྟ་བུ་ལྟོ་བ་རི་སུལ་ཙམ། ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ། མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལྔ་བརྒྱ་འོངས་
ནས་སྐུའི་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་གསོལ་བ། བདག་ཅག་ལས་ངན་པས་ཆུ་ཡང་མི་འཚལ་ན།
མཆིལ་མ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་ཆབ་སྩོལ་ཞིག །དེར་
དེ་རྣམས་ལ་ཆུ་བོ་གད་སྒཱྟོན་པར་མཛད་པ་ན། འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་བདག་ཅག་ལ་རབ་
ཏུ་སྐམས་པར་སྣང་ཞིང་། ད་ལྟ་ནི་དབྱུག་པ་དང་དགྲ་སྟ་འཛིན་པ་དག་གིས་སྲུང་

ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདའྒཱི་ལྷ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། མ་སྲུངས་ཤིག །དེས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

413

གསོལ་བ། བདག་གིས་མ་བསྲུངས་མོད། འདི་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྲུངས་
སོ། །སྟོན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཡི་དྭགས་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ཁ་བཀྱེད་ནས། མཽདྒལ་གྱི་
བུས་ཆུ་བླུད་དེ་ཚིམ་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ལ་ལྟོ་བ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་སྟོན་པ་ལ་དད་བཞིན་དུ་ཤི་བས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་ནས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །བར་སྐབས་སྡོམ་ནི། མདོར་
བསྡུས་སྦལ་པ་དགའ་བོ་དང་། །གྲུ་དང་ངང་པ་ཉ་རུས་སྦལ། །ཡི་དྭགས་ལྔ་བརྒྱ་ཚིམ་
པར་མཛད། །

བརྒྱ་ལྔ་པ་བྲམ་ཟེ་དབུལ་པོས་བདེན་པ་མཐོང་བ་སོགས་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་གཞོན་ནུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཔུང་རྒྱན་ལྡན་དང་། ནོར་བུ་ཅན་དང་། ཡུལ་སཱ་ལ་སྟོབས་དང་། སཱ་ལའི་སྟོབས་དང་།
གསེར་བྲེ་དང་། གནས་བཅས་རྣམས་བརྒྱུད་ནས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་ཟིན་

པར་བྱོན་པ་ན། བྲམ་ཟེ་དབུལ་པོ་ཞིག་སྔ་དྲོ་ཟན་མ་ཟོས་པར་ནས་ཞིང་གི་ཞིང་ལས་

བྱེད་དོ། །དེར་བུ་མོ་ཐུག་པ་སྐྱེལ་དུ་འོངས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱོགས་དེར་བྱོན་པ་དང་སྟེས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་ཞིང་རྨོད་འཕྲོ་བཞག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་
ཐུག་པ་ཕུལ་བ་ན། སྟོན་པས་ཁྲོན་པ་རྙིང་པ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་དེ་ཐུག་པ་དེར་
བླུགས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་བླུགས་པས་ཁྲོན་པ་ཐུག་པས་མེར་གྱིས་ཁེངས་ཏེ་
རླངས་པ་འཐུལ་ལོ། །
དེ་ནས་བྲམ་ཟེས་དང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ། དེ་ནས་དགེ་འདུན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

414

ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་པ་བྲིམས་ཀྱང་མ་ཟད་དེ། ཁྲོན་པ་ལྷག་པར་གང་བ་ན་བྲམ་ཟེ་མཆོག་ཏུ་དད་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དེས་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་ལྗང་བུ་དང་གསེར་གྱི་སྙེ་མ་དང་གསེར་གྱི་ནས་སུ་སྐྱེས་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། བདག་གི་

ཞིང་ལ་ནས་རྣམས་གསེར་དུ་སྐྱེས་ཀྱི། སྤྱན་པ་སྩལ་ཏེ་དྲུག་ཆ་བཞེས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་སྤྱན་པ་བཏང་སྟེ་སོ་སོར་བགོས་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་སྐལ་བ་ནི་ནས་སུ་གྱུར་ལ།
བྲམ་ཟེའི་སྐལ་བ་རྣམས་ནི་གསེར་དུ་འདུག་གོ །ཡང་སྤེལ་ཏེ་སླར་བགོ་བཤའ་བྱེད་
པ་དེ་འདྲ་བ་ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱན་པ་ན་རེ། ད་
ཁྱོད་ཀྱི་གང་བློས་དཔོགས་པ་དེ་བྱིན་ཅིག །དེ་ལྟར་བྱས་པས་གསེར་ཉིད་ལས་མ་

འགྱུར་བར་འདུག་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་སོ། །བར་སྐབས་འདིར་

ཡང་ཞིང་པ་ལྔ་བརྒྱ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཆུ་མངས་སུ་གཤེགས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ཞིང་རྨོད་པས་སྟོན་པ་བྱོན་པ་མཐོང་
ནས། སྐུ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ན་ལས་ཡལ་བར་དོགས་ཏེ་ལྕག་ལག་ཏུ་ཐོགས་བཞིན་དུ་

གདུགས་དེ་ཉིད་ནས་ཕྱག་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་གསུངས་པ། བྲམ་ཟེ་འདི་ནི་

ཉེས་ཏེ། འདིར་འོངས་ཏེ་ཕྱག་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་འགྱུར་

བ་ལ་གསུང་། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་བླ་གོས་བཞི་ལྟབ་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ། །ཕྱོགས་འདི་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྲུང་གི་
རིང་བསྲེལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཀྱི། བལྟ་བར་འདོད་དམ། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ། འཚལ་ལགས་སོ། །དེར་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཀྱང་འདུས་ཤིང་། སྟོན་པས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

415

འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པས་ས་འོག་གི་ཀླུ་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་

སྒྲོམ་བུའི་སྣོད་བླངས་ཏེ། དེ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྲུང་གི་རིང་

བསྲེལ་མ་ཉམས་བ་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞིང་མཆོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་
ནས་མི་རིང་བར་ས་འོག་ཏུ་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །
རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ཐོས་ནས། ལྟ་བར་འོངས་པ་ན། ས་འོག་ཏུ་ནུབ་
ཟིན་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེས་ཏེ་ལྡོག་གོ །དགེ་བསྙེན་ཞིག་གིས་ས་

ཕྱོགས་དེ་ལ་སྐོར་བ་བྱས་པ་དང་། སྟོན་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། མཁས་
པ་གང་ཞིག་རབ་ཏུ་སེམས་དང་བས། །སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་དག་ཕྱིར་གོམ་
འདོར་ན། །ཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་སྲང་ཚད་ནི། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་ཡང་དེ་དང་
མཉམ་པ་མིན། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིམ་གོང་འཇོག་པ་དང་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བ་དང་མར་མེ་
དང་བྱུག་པ་འབུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བཞུགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་གསུངས་སོ། །དེར་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་འཇིམ་གོང་གཅེར། མཆོད་པས་ཀྱང་
མཆོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་
པས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་
ཏུ་མེད་དེ། ཕྱོགས་དེར་དུས་སྟོན་བཙུགས་པས་ཆུ་མངས་ཀྱི་དུས་སྟོན་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཡང་སྔར་བཤད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་རི་ལ་

གཤེགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་སྔ་ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐབས་འདི་ཙམ་དུ་སྦྱར་ཡང་
རུང་ངོ་། །བར་སྐབས་སྡོམ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་བརྒྱད་དང་དབུལ་པོ་དང་། །ལྔ་བརྒྱ་ཞིང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

416

རྨོད་འོད་སྲུང་གདུང་། །

བརྒྱ་དྲུག་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་པ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་པ་ན། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་མཛད་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ་གྱི། ང་བདག་ཅག་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ཞུས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདོན་མི་ཟ་བར་མཛད་པ་ནི་བཅུ་སྟེ། འགའ་ཞིག་

སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་། མང་པོ་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བཏུལ་བ་དང་། མཆོག་ཟུང་གཅིག་བསྟན་པ་དང་། མཚམས་
བཅད་པ་དང་། སྐུ་ཚེའི་ལྔ་ཆ་བཏང་བ་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་ལས་བབས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་སྟོན་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །སྐབས་འདིར་

ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྲ་བཅོམ་
ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མཚོ་མ་དྲོས་པར་གཤེགས་
སོ། སྟོན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པས་ཀླུ་དགའ་བོ་དང་གཉེན་དགའ་བོ་
ཡང་དེར་འོངས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེའི་པདྨའི་སྡོང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྡོང་བུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
ཚོགས་ལས་བྱས་པ། མེ་ཏོག་རྣམས་གསེར་ལས་བྱས་པ། ཟེའུ་འབྲུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་
རྗེ་ལས་བྱས་པའི་པདྨའི་སྡོང་པོ་ཆེས་ཆེ་བ་དེའི་དབུས་ཀྱི་ཐོར་ཏོ་ལ་གསེར་གྱི་པདྨ་
འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་པ། ཚད་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

417

འདས་བཞུགས། གཞན་པདྨ་སོ་སོ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུག་གོ །དེའི་

ཚེ་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་སྣམ་སྦྱར་འདྲུབ་བོ། །དེའི་དུས་

ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཽདྒལ་གྱི་བུ་དེའི་དྲུང་དུ་མངགས་སོ། དེས་རྫུ་འཕྲུལ་
གྱིས་ཕྱིན་ནས། སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་བཞུགས་ཀྱི། ད་འདོང་ངོ་། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ་རེ་ཞིག་སྣམ་སྦྱར་དྲུབས་ལ་དེ་ནས་འགྲོའོ། །དེར་
མཽདྒལ་གྱི་བུས་ངས་གྲོགས་བྱའོ་བྱས་ནས་སོར་མོ་ལྔ་ཆར་གྱིས་དྲུབས་ཏེ་སྐད་ཅིག་

དེ་ལ་ཟིན་པར་བྱས་སོ། །
དེ་ནས་ཤཱ་རིའི་བུས་སྣམ་སྦྱར་དེ་རྒྱ་ཅང་ཞེས་བྱ་བ་སྐ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཞིག་གིས་བསྡམས་ཏེ། མཽདྒལ་གྱི་བུ་ལ་བསྐུར་ནས་རྒྱ་ཅང་གི་སྣེ་མོ་བྱ་རྒོད་ཕུང་
པོའི་རི་ལ་བཏགས་སོ། །དེ་མཽདྒལ་གྱི་བུས་དྲངས་པས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་རྩ་བ་

ནས་འབྱིན་པ་ཙམ་དུ་གཡོས་པས། ཤཱ་རིའི་བུས་རྒྱ་ཅང་གི་སྣེ་མོར་རི་རབ་ལ་

བཏགས་པ་ལ་གླིང་བཞི་དང་བཅས་པའི་རི་རབ་རབ་ཏུ་གཡོས་ཏེ་མཚོ་མ་དྲོས་
པའང་གཡོས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱང་ལྡེག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་
པདྨའི་གདན་ནི་གཡོ་བ་མེད་པར་འདུག་གོ །དེ་ནས་སྟོན་པའི་བཞུགས་གདན་གྱི་
པདྨ་ལ་བཏགས་པས་འགུལ་མ་ནུས་པར་འདུག་གོ །མཽདྒལ་གྱི་བུ་ན་རེ། རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་རྩེས་ཟིན་གྱི་འདོང་ངོ་། །ཤཱ་རིའི་བུ་ན་རེ། ཁྱོད་སོང་ཞིག་ང་འོང་ངོ་། །དེར་
མཽདྒལ་གྱི་བུས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་མཚོ་མ་དྲོས་པར་ཕྱིན་པ་ན། དེའི་

ཡང་སྔོན་དུ་ཤཱ་རིའི་བུས་སླེབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་
ཡང་ཟིན། པདྨའི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་ཀྱང་ཟིན་ཏོ། །དེར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

418

པ་མཽདྒལ་གྱི་བུ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ན། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་

བུས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་པ་ལ་གཟིགས། ཞེས་ཞུས་པས། མཆོག་ཟུང་གི་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་གསུངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྙེས་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་ཤེས། དེ་བཞིན་དུ་

རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་དང་འདྲ་བ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུའི་དེ་འདྲ་བ་མཽདྒལ་བུ་དང་།
མཽདྒལ་བུས་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་ཡང་ཉན་ཐོས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་
ཤེས་སོ། །
འོན་ཀྱང་མང་དུ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཽདྒལ་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བའི་མཆོག་
ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ་གསུང་། དེ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འོད་སྲུངས་ཆེ་དང་མཆོག་
གཟུང་མཛེས་ལྡན་དང་། །བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ངག་དབང་བསོད་སྙོམས་ལེན། །ལེགས་འོངས་དགའ་ཡོང་གྲགས་པ་དཔལ་བསྐྱེད་དང་། །བ་ཀུ་ལ་དང་འོད་སྲུང་སྤུན་གསུམ་དང་། །གྲགས་པ་གཞན་དང་མེ་སྐྱེས་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་། །ས་ག་བྱིན་པ་ཅན་དང་ལམ་ཕྲན་བསྟན། །སྦྲུལ་འཁོར་མ་འགགས་རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་བུ། །སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་དགའ་བོ་གྱད་བུ་ནོར། །ཉེ་སྡེ་བཟང་ལྡན་མཛེས་བཟང་སྦྲང་རྩི་ཅན། །རྒྱུ་ཅན་ཀཽ་དི་ཉ་

དང་ཉེ་བ་འཁོར། །འོད་བྱེད་ནམ་གྲུ་ལ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་ཚོགས། །ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ལས་དངོས་སུ་སྨོས་པ་དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་
བསྟན་ཞིང་། གཞན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་རང་རང་གི་སྔོན་གྱི་ལས་
ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མཐར། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་དཀའ་
བ་སྤྱོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་པར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

419

མཛད་དོ། །དེ་དག་ཏུ་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ཏེ་ལུང་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ།
མཉན་ཡོད་ཀྱི་གནས་རི་དྭགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་བྱོན་ཏོ། །ས་
གས་དེ་ཐོས་ནས་མ་དྲོས་པར་བྱོན་པའི་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གདུགས་ཚོད་རྒྱ་ཆེར་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་ཡུལ་
ཐིགས་པ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཤིང་ཐིགས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་ཉེ་དུ་
ཡི་དྭགས་ལྔ་བརྒྱ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་ནས། བྲམ་ཟེ་སྨྲ་འདོད་ཀྱི་སེང་གེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དྲི་ཞིམ་པོ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད། ཉན་ཐོས་བདུག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །

བརྒྱ་བདུན་པ་ཤཱཀྱ་ལྷག་མ་རྣམས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱ་དང་མཉན་ཡོད་ཀྱི་བར་མཚམས་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཀྱི་གྲོང་རྡལ་མི་ཙུ་རུ་དི་ཞེས་བྱ་བར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཤཱཀྱའི་རིགས་

ཤས་ཆེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་
གསལ་རྒྱལ་གྱི་བུ་བཞོན་ནུ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་ནི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བུ་བྲམ་ཟེའི་

ཁྱེའུ་མ་ལ་གནོད་ཅེས་བྱ་བ་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོར་གྱུར་ནས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་གསལ་
རྒྱལ་དང་། བློན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྲ་མ་བཅུག་སྟེ། བློན་པོ་སྤྱོད་པའི་བུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

420

རིང་པོ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་ལ། ཡབ་གསལ་རྒྱལ་ནི་བུ་ལ་སྙིང་ཉེ་བས་དོགས་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་
རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་མཐོང་བར་རིང་ཞིག་ལོན་པས་སྐྱོ་བར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གང་ན་བཞུགས་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གྲོང་རྡལ་མི་ཙུ་རུ་དི་ན་བཞུགས་ཏེ་
ཤཱཀྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ནོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་

བུ་རིང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲོང་རྡལ་མི་ཙུ་རུ་དིར་ཕྱིན་
ཏེ། ཐོར་ཚུགས་ཟེའུ་ཁ་དང་། གདུགས་དང་། རལ་གྲི་དང་། རྔ་ཡབ་དང་། ལྷམ་སྟེ་
རྒྱལ་པོའི་ཆས་ལྔ་པོ་ཕུད་ནས་སྤྱོད་པའི་བུ་རིང་པོ་ལ་གཏད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་དྲུང་ནས་གཡོག་རྣམས་ལ་ཕྱི་ལྟས་སུ་བྱེད་དོ། །
དེར་རྒྱལ་པོའི་ལས་གསང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གོ་ནས་འཁོར་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་

འདུག་གོ །དེར་ནང་དུ་སོང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་རབ་ཏུ་དད་པས་ཞུ་བ་མང་པོ་ཞུས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེར་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ནས་སྤྱོད་པའི་བུ་
རིང་པོས་བསམས་པ། ད་ནི་འཕགས་སྐྱེས་པོ་རྒྱལ་སྲིད་དུ་མ་བསྐོས་ན། འདིས་

ཡབ་གསལ་རྒྱལ་བཀྲོང་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། བདག་ལ་ཡང་གནོད་
པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་ཆས་ལྔ་པོ་ཁྱེར་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་ལྡོག་སྟེ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བསྐོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་པའི་

ཞབས་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱིར་འོངས་པ་ན་གཡོག་དང་བཞོན་པ་སུ་ཡང་མེད་དེ་གཏམ་དྲིས་པ་ན། དེ་དག་སོང་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

421

བས། རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་རྐང་པས་ཅུང་ཟད་སོང་བ་ན། བཙུན་མོ་གཉིས་འོངས་པ་དང་
ཕྲད་ནས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་བསྙད་པ་ན། ང་ནི་འཕགས་སྐྱེས་པོ་རྒྱལ་སྲིད་འབྱོར་པ་དང་
བདེ་བར་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རྟག་ཏུ་སྨོན་པ་ཡིན་ན། དེང་དེས་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་
ན་ལེགས་ཀྱི། འཕྲེང་ལྡན་མ་ཁྱོད་སྔར་ངའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཟིན་
ལ། ད་ནི་སོང་ལ་བུའི་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ཏེ་དབྱར་
ཚུལ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སོང་ངོ་། །
དེ་ནས་འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤཱཀྱ་རྣམས་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་དམག་ཆས་ཏེ་འོངས་པ་ལ། སྟོན་པས་དགོངས་ན། ད་དུང་ཤཱཀྱའི་རིགས་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་མང་
པོ་དག་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ་ལམ་མཁར་ཤིང་ཤ་ཁོ་ཊ་བསྐམས་པས་ལོ་མ་སྲབ་པ་
གྲིབ་མ་ཆུང་བ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་བཞུགས་སོ། །འཕགས་སྐྱེས་པོས་མཐོང་ནས་ཞབས་
ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ལྗོན་ཤིང་བཟང་པོ་གཞན་སྤངས་ཏེ་འདིར་བཞུགས་པ་
ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ནི་ངའི་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་

གཉེན་བཤེས་ཀྱི་གྲིབ་མ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བསིལ་ལོ། །དེར་འཕགས་སྐྱེས་པོ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ནི་ཉེ་དུ་ཤཱཀྱ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེའོ་སྙམ་སྟེ་ལན་ཅིག་དམག་ཕྱིར་ལྡོག་
སྟེ་སོང་ངོ་། །དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེར་སྐྱ་དང་ལྷས་བསྟན་དུ་བྱོན་ཏེ། ཤཱཀྱ་རྣམས་ལ་སླར་ཡང་དབང་པོ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་བསྟན་པས་སྔར་བདེན་པ་མ་
མཐོང་བའི་ཤཱཀྱ་རིགས་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ། ཁྱེའུ་དང་
བུ་མོ་བཙས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤེད་མ་བྱེ་བའི་རིགས་དང་། ལོག་སྲེད་
ཅན་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཤཱཀྱ་རིགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དང་ཁྱེའུ་དང་བུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

422

མོ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྲན་ཕོ་བྲན་མོ་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ། སེར་སྐྱ་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཤཱཀྱའི་ཡུལ་རྣམས་སུ་འཕགས་པ་འབའ་ཞིག་

མ་གཏོགས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འབད་པས་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་
ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་ཉེ་དུ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
གཏན་གྱི་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་བོ། །སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དང་། སྡིག་

ཅན་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་ཐ་མའི་བྱ་བ་དང་། ཤཱཀྱ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཁ་བཏགས་པ་
སོགས་ཤཱཀ་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་མྱོང་ཚུལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་བྱུང་ངོ་། །

བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པ་བྲམ་ཟེ་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ལ་བྲམ་ཟེ་གང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་མཆོད་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན། མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་དེའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སར་འོངས་ཤིང་སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་དེས་
བསམས་པ། ཀྱེ་མ་དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་དེ་བདག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལེན་པར་འོངས་ཀྱང་
ཅི་མ་རུང་སྙམ་མོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་མཁྱེན་ནས་འཁོར་དགེ་སློང་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་དེར་གཤེགས་ནས། ཇི་ལྟར་བྲམ་ཟེ་དེ་རྣམས་དང་སློང་མོ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉག་གཅིག་མ་གཏོགས་འཁོར་རྣམས་མི་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་བྱོན་པ་བྲམ་ཟེ་གང་བོས་མཐོང་ནས། དགེ་སྦྱོང་ཚུར་བྱོན་བདག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིག །བཀའ་སྩལ་པ་དང་པོར་ངའི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

423

ལྷུང་བཟེད་འདི་གང་བར་གྱིས་ཤིག །ཕྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །དེར་ཁ་ཟས་མང་
པོ་བླུགས་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་དེ་མ་གང་ནས་བྲམ་ཟེ་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ། ཀྱེ་མ་ལྷུང་བཟེད་
འདི་དགང་བར་མ་ནུས་པར་བདག་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ལྟ་སྙམ། བུངས་བསྐྱེད་དེ་བླུགས་པ་ན་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཚིམ་པར་འགྱུར་བའི་ཁ་ཟས་ཤོང་ཞིང་དེས་ནི་

གང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ན་རེ། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་སྣོད་གང་བར་གྱུར་གྱི་
ད་ནི་ལོངས་སྤྱད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བརྟུལ་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་སློང་སྟོང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་པ་

མཐོང་། བྲམ་ཟེ་དེའི་བཀང་སར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གདུགས་
ཚོད་གསོལ་ཞིང་། བྲམ་ཟེ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་གསོལ་ནས། མཐར་སྟོན་པ་ལ་ན་བཟའ་
འབུམ་རི་བ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ལའང་ན་བཟའ་ཕྲུགས་རེ་ཕུལ་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་

སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། དེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ལུང་
ཡང་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྔ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྨོན་
ལམ་བཏབ་ལ། ལུང་བསྟན་པ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གོ །

བརྒྱ་དགུ་པ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་གསུངས་པ་ནི།

དེ་ནས་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱོན་ནས་འོད་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ཤིག་ན། མཆོག་ཟུང་གཅིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སྦྱར་བར་
བྱའོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་ལ་བཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

424

དགྲས་བྲམ་ཟེ་དབྱར་བྱེད་སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་བཏང་ནས། ངས་སྤོང་བྱེད་པ་རྣམས་རྨེག་མེད་པར་བྱ་ན། བཀའ་ཅི་སྩལ་ཞེས་ཞུས་ཤིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་

ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཟུངས་ཤིག་ཟེར་རོ། །དབྱར་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞུས་པ་ན་
བཀའ་སྩལ་པ། ངས་སྤོང་བྱེད་པ་ལ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བདུན་བཤད་
དོ། །བདུན་ནི། ཡང་དང་ཡང་དུ་འདུ་ཞིང་འདུ་བ་ལ་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འགྲོ་
འདུག་དང་དགོས་པ་དང་བྱ་བ་མཐུན་པར་གནས་པ་དང་། སྨོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་

ལ་མི་མོས་སྨོན་པ་མི་འདོར་ཁྲིམས་བཅས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། བུད་མེད་
བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་བགྲོད་པ་དང་། རྒན་རབས་ལ་བཀུར་བསྟི་བྱེད་ཅིང་ཚིག་
ཉན་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་ཅིང་སྔོན་གྱི་མཚན་མ་མི་འདོར་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་
དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་དད་པས་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའོ། །སྤོང་བྱེད་པ་རྣམས་དེ་དག་གཅིག་དང་ལྡན་ནའང་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཐུབ་པར་མི་འགྱུར་ན། བདུན་དང་ལྡན་ན་
ལྟ་ཅི་སྨོས་གསུང་། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དབྱར་བྱེད་སོང་ངོ་། །དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་དགེ་འདུན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བདུན་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་
གསུམ་སྤོང་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་འདྲ། ལྷག་མ་བཞི་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་
གྱུར་པ་དང་། གནས་བརྟན་རྒན་རིམ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། དབེན་པར་
གནས་མལ་འཆའ་བ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་དད་པས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་

ཆོས་བདུན་ཚན་མང་པོ་དང་། ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དྲུག་གསུངས་སོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

425

བརྒྱ་བཅུ་པ་ཡངས་པའི་ལམ་དུ་བཞུད་པ་ནི།

དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཕོ་ཉ་བཏང་བ་ལྟར། བྱ་
རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ནས་འོད་མའི་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་བྱོན་ནས་ནུབ་གཅིག་

བཞུགས་ཏེ། ནངས་པར་གྲོང་ཁྱེར་དམར་བུ་ཅན་དུ་གཤེགས་ནས་དེར་གནས་པའི་

ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བག་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྔ་གསུངས་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ལས་
ཉམས་པ་དང་། ཚོགས་སུ་འགྲོ་ན་ཞུམ་པ་དང་། གྲགས་པ་ངན་པ་དང་། རང་འགྱོད་པ་དང་། ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའོ། །བག་ཡོད་པ་ལ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕན་

ཡོན་ལྔ་གསུངས་ཏེ། དེའི་ནུབ་མོ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་དེར་བཞུགས་པར་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་དམར་བུ་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་

བྲམ་ཟེ་དབྱར་བྱེད་ཀྱི་སྤོང་བྱེད་པ་རྣམས་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དམར་བུ་ཅན་དུ་གྲོང་ཁྱེར་རྩིག་སྟེ། ལྷ་མཐུ་ཆེ་བས་འདྲེས་བྱེད་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་
དང་། འཇིགས་པ་གསུམ་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པའི་བར་གོང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔ་
མ་བྱང་ཕྱོགས་འདུལ་བ་དང་འབྲེལ་ཆགས་སུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དམར་བུ་ཅན་གྱི་གྲོང་
ཁྱེར་རྩིག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདིར་སྤོང་བྱེད་པ་རྣམས་གཞོམ་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྫོང་
དང་བཙན་གནས་དང་འཐབ་ཆས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ནངས་པར་བྲམ་ཟེ་དབྱར་བྱེད་ཀྱིས་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ཏེ། དམར་བུ་
ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་བསྔོ་བར་ཞུས་ཤིང་སྟོན་པས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་མཛད་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་ནས་ནུབ་སྒོར་གཤེགས། ཕྱི་རོལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འཁྱོགས་ནས་གདའྒཱི་ཚུ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ་ཕ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

426

རོལ་གྱི་འགྲམ་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་སྣང་བར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་
གཤེགས་སོ། །དགེ་སློང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ། འཁོར་ཕལ་པ་རྣམས་ནི་གྲུ་དང་སྤང་ལེབ་དང་། རྩ་རྫིང་ལ་སོགས་པ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་
སོང་ངོ་། །དེ་ནས་གདའྒཱི་བྱང་ངོས་གྲོང་ཁྱེར་དཔྱིལ་པོ་ཅན་བརྒྱུད་དེ་བྱང་ཕྱོགས་ཤ་
པའི་ཚལ་ན་བཞུགས་ཏེ། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བསླབ་པ་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་
གསུངས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་ཅན་དུ་བྱོན་ཏོ། །
དེར་སྔ་རོལ་ལོ་དེ་ནང་དུ་མི་ངས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་དགེ་བསྙེན་ཀ་ཊ་ཀ་ལ་
སོགས་པ་མང་པོ་དུས་ལས་འདས་པ་ཐོས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གར་སྐྱེ་ཞུས་པས། དགེ་བསྙེན་ཀ་ཊ་ཀ་ཕྱིར་མི་འོངས་པ་ཡིན་པས་

གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དགེ་བསྙེན་སུམ་བརྒྱ་ནི་ཕྱིར་མི་འོངས་ཡིན། ལྔ་བརྒྱ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན། ཁྱེད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དུས་ལས་འདས་སོ་དུས་ལས་འདས་སོ་ཞེས་ཞུ་བ་ནི་མཐོ་
འཚམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་འཆི་བ་འབྱུང་བས་དེ་ངོ་འཚར་མི་ཆེའོ། །ཞེས་རྟེན་
འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཟློག་གསུངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་གསུངས་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་

བྱོན་ཏེ་ཨ་མྲ་སྐྱོང་མའི་ཚལ་ན་བཞུགས་སོ། །དེར་ཨ་མྲ་སྐྱོང་མ་འོངས་པ་དང་།
ལིཙྪ་བཱི་རྣམས་ཀྱང་འོངས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱས་བླ་གོས་ལྔ་བརྒྱ་ཕུལ་ཞིང་།
སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ན་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་ཆོས་ལྔ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་
སྟེ། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་། གུས་པས་ཉན་པ་དང་། ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

427

དང་། དོན་ཟབ་མོ་སོ་སོར་རྟོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་སྔར་དང་འདྲའོ། །

བརྒྱ་བཅུ་གཅིག་པ་ཤ་པའི་ཚལ་དུ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ནས་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྱོན་ནས་ཤིང་ཤ་པའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་དགེ་སློང་སྨོས་མགྲིན་དང་ངོ་ཤེས་ཡོད་པ་རྣམས་
དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་བསྙུན་ཚབས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་གོང་དང་འདྲ། དེར་དགོངས་པ་ད་ལྟ་དགེ་འདུན་འཐོར་བས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་
བའི་དུས་མ་ཡིན་གྱི། བདག་གི་ཚོར་བ་གཅིག་པུ་འདི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བཅིལ་ལ་

མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་གནས་པར་བྱའོ་དགོངས་
ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པས་ལྷག་པར་འཚོ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་བ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བསྙུན་ཚབས་ཆེན་པོས་ཐེབས་པས། བདག་ནི་དུག་འཚལ་བ་
བཞིན་ཕྱོགས་ཀྱང་བསླད། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུད་པར་གྱུར་མོད། བདག་རེ་བ་ནི་

དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་སླད་དུ་ཞལ་ཆེམས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཀའ་མ་སྩལ་གྱི་བར་དུ་མྱ་
ངན་ལས་མི་འདའོ་སྙམ་མོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་གང་དགེ་འདུན་ནི་བདག་
གི་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དེ་ནི་ཁ་ཆེམས་ཅུང་ཟད་
སྨྲ་བར་འགྱུར་མོད། ང་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བས་ཁ་ཆེམས་བསྟན་དུ་
ཅི་ཡོད། ངས་རྟག་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་

བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ང་ནི་རྒས་འཁོགས་ཏེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོའོ།
ཁྱོད་མྱ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག །འདུས་བྱས་ལ་མི་འཇིག་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་གནས་མེད་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

428

དོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་ཉིད་སྐྱབས་དང་། བདག་ཉིད་གནས་དང་།
བདག་ཉིད་གླིང་དང་། ཆོས་སྐྱབས་སུ་བཙལ་བར་བྱ་ཡི། གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་པ་ནོར་ཅན་གྱི་གཏམ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་ན་སྤྲེའུའི་རྫིང་འགྲམ་གྱི་ཁང་པ་
བརྩེགས་པ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཡངས་པ་ཅན་ན་མི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་
བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱིམ་བདག་ནོར་ཅན་དང་། ནོར་ཅན་གྱི་ཆུང་མ་དང་། ནོར་ཅན་གྱི་བུ་དང་། ནོར་ཅན་གྱི་མནའ་མའོ། །སྐབས་དེར་ལི་ཙ་བཱི་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིམས་སུ་བཅས་

ཏེ། བདག་ཅག་རེ་རེ་ནས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཐོབ་པས། ཚོགས་ཀྱིས་གསོལ་གྱི་གཅིག་གིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དམ་བཅས་སོ། །དེར་ནོར་ཅན་གྱིས་ཁྲིམས་བཅས་པ་མ་ཐོས་ནས། སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་པས་གནང་ངོ་། །དེ་མ་ཐག་ལི་ཙ་བཱི་
ཚོགས་ཀྱིས་ཞུས་པས། བཀའ་སྩལ་པ། གནས་འཇོག་གི་བུ་དགནངས་པར་ནོར་ཅན་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་ཟིན་ཏོ། །དེར་དེ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ནོར་ཅན་གྱིས་
ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལས་འདས་སོ། །གཞན་དག་ན་རེ་དེས་ཁྲིམས་མ་ཐོས་སོ། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཡིན་པས་གདུགས་ཚོད་གསོལ་དུ་ཆུག་ཅིག །ཅེས་
ཟེར་ཏེ་གྱེས་སོ། །སང་སྔ་བར་ཀུན་དགའ་བོས་ལངས་ཏེ། དེར་ཕྱིན་ནས་ཤར་སྒོ་ནས་ཞུགས་པ་དང་། གྲབས་སུ་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་དེ་སྨྲས་པ། ཅི་སྟོན་པ་དགེ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

429

འདུན་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་སྙིང་ལས་ཆུང་ངུས་གནས་སམ། དེ་དག་ན་རེ།
ཤར་སྒོའི་ཕྱོགས་འདི་ན་ནི་མ་མཆིས་ཀྱི། ལྷོ་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཤིག་ཟེར་རོ། །དེར་
ཤར་སྒོ་ནས་འཐོན་ཏེ་ལྷོ་སྒོ་ནས་ཞུགས་པ་ན་ལྷའི་ཞལ་ཟས་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྟ་
གོན་བྱས་པ་སོགས་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་སོ། །
དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་གསོལ་ཞིང་

ཆོས་ཉན། དེའི་སང་ཉིན་ནོར་ཅན་གྱི་ཆུང་མས་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བར་ཞུས་ཏེ་
གནང་ངོ་། །ནངས་པར་ཀུན་དགའ་བོས་ལྷོ་སྒོ་ནས་ཞུགས་པས་གྲབས་མ་བྱས་པ་སོགས་སྔར་དང་འདྲ། ཤར་སྒོ་ནས་ཞུགས་ཤིགཞུགས་པས་སྔར་བཞིན་བཀོད་པ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་གོང་མ་བཞིན་ནོ། །ཉི་མ་གསུམ་པ་ལ་ནོར་ཅན་གྱི་བུས་སྤྱན་དྲངས། ཀུན་དགའ་བོ་དང་པོར་ཤར་སྒོ་ནས་ཞུགས། དེ་ནས་ནུབ་སྒོ་ནས་ཞུགས་པས་སོགས་སྔ་མ་དང་འདྲ། ཉི་མ་བཞི་པ་ལ་ནོར་ཅན་གྱི་མནའ་མས་སྤྱན་
དྲངས། ཀུན་དགའ་བོ་དང་པོར་ནུབ་སྒོ་ནས་ཞུགས། དེ་ནས་བྱང་སྒོ་ནས་ཞུགས་པ་སོགས་སྔར་དང་འདྲའོ། །དེ་སྐབས་ཉི་མ་ཕྱི་མ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡངས་པ་ཅན་པའི་

ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱན་འདྲེན་གསོལ་བ་ན། དེ་དང་དེ་དག་གིས་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་ཞལ་

གྱིས་བཞེས་ཟིན་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་ལ། ཉི་མ་བཞི་བའི་སྐབས་དེར་སྟོན་པ་འཁོར་
བཅས་གདན་གཤམས་པ་ལ་བཞུགས་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་པའི་ལི་ཙ་བཱི་ཐམས་ཅད་
དེའི་སྒོ་ན་འདུས་ཏེ། ནོར་ཅན་གཅིག་པུ་ལ་ནོར་ཡོད་དམ། འོ་སྐོལ་ལ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་སྐབས་མེད་པར་བྱེད། ད་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་འདིའི་ཁྱིམ་
ནས་ཕར་གཤེགས་ཟིན་པ་ན། ཁྱིམ་གྱི་རྡོ་བ་རེ་རེ་རང་ཅག་མི་རེས་བཀོགས་ཏེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

430

ཁྱིམ་བཤིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནོར་ཅན་ལ་
བཀའ་སྩལ་པ། ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་སྒོ་ན་འདུག་གིསོང་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་
ཤིགདེ་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་བཟོད་པ་གསོལ་བས། ཁྱོད་གཅིག་པུ་ལ་ནོར་ཡོད་དམ། བདག་
ཅག་གིས་སྐབས་མི་རྙེད་པར་བྱེད། ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་བོས་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་

བཅས་པ་མ་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་པ་མཛོད་ཅིགཅེས་སྨྲས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་
པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནང་དུ་བོས་པས། ནོར་ཅན་གྱི་གདན་དང་ཞལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལྷ་རྫས་དང་འདྲ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་མཐོང་སྟེ། ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་འབྱོར་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ཁྱོད་འབའ་
ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་གདུགས་ཚོད་གསོལ་བར་འོས་སོ་ཞེས་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཅིང་། ནོར་ཅན་གྱིས་ཡངས་པ་ཅན་པ་དེ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དག་བྱིན་པ་ན།
སྔོན་མ་མ་བླངས་པ་ལ། སྟོན་པས་ལོང་ཞིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པས། དེ་དག་གིས་

བླངས་པ་ན་གང་བླངས་པའི་ནོར་བུ་དེའི་ཁ་དོག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་མི་རྣམས་ཀྱི་
ཁ་དོག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་ནོར་ཅན་དང་ནོར་ཅན་གྱི་ཆུང་མ་དང་བུ་དང་མནའ་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བདེན་པ་ལ་བཀོད་དོ། །

བརྒྱ་བཅུ་གསུམ་པ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ནི།

དེའི་རྗེས་སུ་ལི་ཙ་བཱི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པས་ཡང་དག་པར་མཆོད། སྐྱེ་
བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་མཛད་དེ། དུས་ལན་ཅིག་བསོད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

431

སྙོམས་མཛད་དེ་ཤིང་གཅིག་གི་དྲུང་དུ་བཞུགས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་
མི་རྣམས་ལ་ཚེ་གཅེས་ཏེ། གང་སུ་ཡང་རུང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ཞིང་

སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་འདོད་ན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པའི་
བར་དུ་ཡང་འདུག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་

བརྟེན་སྒོམ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ན། བཞེད་ན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་
པའི་བར་དུའང་བཞུགས་སོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ཅང་མི་ཞུའོ། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་གསུངས་ཀྱང་མི་ཞུ་སྟེ། འདི་བདུད་ཀྱིས་ཁེབས་སོ་སྙམ་དུ་
དགོངས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། འོ་སྐོལ་གཉིས་འཁྲུགས་པོར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ང་ནི་འདིར་འདུག་ན། ཁྱོད་ཤིང་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་ཤིག །དེ་
ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ཤིང་གཞན་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་སོང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤིང་དྲུང་དེ་
ན་ཉིན་བར་གྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བཞུགས་པའི་དྲུང་དུ་བདུད་སྡིག་ཅན་འོངས་ཏེ།
བཙུན་པ་ཁྱོད་སྔོན་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། བདག་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མཛོད་
ཅིག་ཅེས་ཞུས་པས། ང་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཏེ། ལྷ་མིའི་

སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་གསུངས་ན། ད་དེ་ལྟར་གྱུར་ལགས་ཀྱི། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་ལ་བབ་བོ། །
བཀའ་སྩལ་པ། སྡིག་ཅན་ཁྱོད་རྩོམ་པ་མ་ཆེ་ཞིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟླ་
བ་གསུམ་ནས་འདའ་འོ། །དེར་བདུད་དེ་དགའ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་ནི་བཏང་། འཚོ་བའི་འདུ་བྱེད་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེའི་ཚེ་ས་གཡོས། སྐར་མདའ་ལྟུང་། ཕྱོགས་རྣམས་ནི་ཚིགལྷའི་རྔ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

432

རྡུང་ངོ་། །དེར་ཀུན་དགའ་བོས་ས་གཡོས་པའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། རླུང་གི་ཁམས་

འཁྲུགས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱིས་ས་ཆུང་ཞིང་ཆུ་ཆེ་བར་བསྒོམས་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང་། སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་རྒྱུ་བརྒྱད་གསུངས་པས་ཀུན་དགའ་བོ་དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བར་མ་གྱུར་ཏམ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
བཀའ་སྩལ། དེ་ནས་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེས་ཏེ། ངས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྨྲས་ཀྱང་ཁྱོད་བདུད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་ཅང་མི་སྨྲའོ། །ད་ནི་འདོད་པའི་བདག་པོ་ལ་ཁས་བླངས་ཟིན་

ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་སུ་གསུང་པའི་གནས་མེད་དོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་
ཐམས་ཅད་བསྡུ་བར་མཛད་དེ། འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཚེ་འདི་དང་

ཕྱི་མ་ལ་གང་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དེ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །

བརྒྱ་བཅུ་བཞི་པ་རྩྭ་ཅན་དུ་བཞུད་པ་ནི།

དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་གཡས་ཕྱོགས་ནས་གཟིགས་ཏེ་ཕྱི་
ལྟས་སུ་མཛད་ནས། འདི་ཡངས་པ་ཅན་ལ་གཟིགས་པའི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
ཤིང་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རུ་
ཏའི་གྲོང་དང་། དུམ་པའི་གྲོང་དང་། ཨ་མྲའི་གྲོང་དང་། ཛམྦུའི་གྲོང་དང་། རྫི་གྲོང་དང་།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

433

ཤུར་བའི་གྲོང་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གྲོང་དང་། མལ་ལའི་གྲོང་སྟེ་གྲོང་ཁྱེར་བརྒྱད་པོ་
དེ་དག་ཏུ་རིམ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གྲོང་གི་བྱང་ཕྱོགས་ཤིང་ཤ་པའི་
ཚལ་དུ་བཞུགས་སོ། །དེར་ཡང་ས་གཡོས། སྐར་མདའ་ལྟུང་། ཕྱོགས་ཚིགལྷ་རྣམས་རྔ་རྡུང་བར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྔར་གྱི་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ་རྒྱུ་ལྔ་གསུངས་ནས། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུགའདུལ་བ་ལ་སྣང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ན་ཆོས་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྡོག་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ནག་པོར་བསྟན་པ་དང་། ཆེན་པོར་བསྟན་པ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དགེ་སློང་དག་མདོ་སྡེའི་

མཐའ་ལ་བརྟེན་གྱི། གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་མལ་
ལའི་གྲོང་གི་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་ནས། ས་པའི་གྲོང་གི་ཛ་ལུ་ཀའི་ཚལ་དུ་
བཞུགས་སོ། །
ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་འོངས་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དགའ་
བར་མཛད་དེ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་སོང་བའི་འོག་ཏུ་མགར་བའི་བུ་ཙུན་དས་ནངས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གདུགས་ཚོད་ལ་ཕེབས་པར་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་བཞིན། དེའི་ནངས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བཅས་ཕེབས་ཏེ་གདན་
བཤམས་པ་ལ་བཞུགས། ལྕགས་གཞོང་གི་སྣོད་ནས་འབྲས་ཆེན་གསོལ་བ་ན། དགེ་སློང་སྡིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་གིས་ལྕགས་གཞོང་བརྐུས་ཏེ་སྣམ་ཕྲག་ཏུ་སྦས་པ་སྟོན་
པས་གཟིགས་ཏེ་མགར་བའི་བུ་ཙུན་ད་ལ་ཡང་གོ་བར་མཛད་དོ། །གདུགས་ཚོད་
གསོལ་ཟིན་པ་ན། ཙུན་དས་དགེ་སློང་དུ་མཆིས་ཞེས་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་
སློང་བཞི་སྟེ་ལྔ་པ་མེད། ལམ་གྱིས་རྒྱལ་དང་ལམ་སྟོན་དང་། །ལམ་གྱིས་འཚོ་དང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

434

ལམ་སུན་འབྱིན། །དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་ཁྱོད་ལ་སྨྲས། །ཞེས་སོགས་དྲི་ལན་རྒྱས་པར་
མཛད་དོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་གཤེགས་ཏེ།
སྡིག་པ་ཅན་དང་ཆུ་བོ་དབྱིག་ལྡན་གྱི་བར་མཚམས་སུ་ཕེབས་ནས་སྐུ་རྒྱབ་མི་བདེ་
སྟེ་སྣམ་སྦྱར་དབུ་འཕང་དུ་བཅུག །བླ་གོས་བཞི་ལྟབ་ཏུ་གཏིང་བའི་སྟེང་དུ་སྐུ་ངལ་
གསོ་བའི་ཚུལ་དུ་གཟིམས་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཆུ་ལོངས་ཞིག །བཏུང་བ་དང་

ལུས་ལ་གཏོར་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ། ཀུན་དགའ་བོས་ཆུ་ཀླུང་ཀ་ཀུ་ཏའི་འགྲམ་

དུ་སོང་བ་ན། ཆུ་དེ་ལ་ཤིང་རྟ་ལྔ་བརྒྱ་བརྒལ་ནས་སོང་བས་ཤིན་ཏུ་རྙོག་མར་གྱུར་
ཞིང་། ཆུ་དྭངས་པ་གཞན་ཡང་མ་རྙེད་ནས་ལྷུང་བཟེད་གང་དེ་ཉིད་ནས་བླངས་ཏེ།
འདིས་ཞབས་བསིལ་བ་དང་། ཞལ་བཤལ་དུ་གསོལ། འདི་ནས་མི་རིང་བ་ན་ཆུ་བོ་
དབྱིག་ལྡན་མཆིས་ཏེ་ཆུ་དེས་སྐུ་ལ་གདབ་པ་དང་། མགུལ་དུ་གསོལ་བར་བགྱིའོ་
ཞེས་ཞུས་ནས། ཆུ་དེས་ཞལ་བཤལ་ཞིང་ཞབས་བཀྲུས་པས་སྐུ་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ་
སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་སྐུ་དྲང་པོར་བསྲང་ནས་བཞུགས་སོ། །
དེར་གྱད་ཀྱི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་གྱད་གཡུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རིང་འཕུར་

གྱི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་དད་པ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལྷག་པར་ཐོས་
པས་རིང་འཕུར་གྱི་གཙང་སྦྲའི་ཆོས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་པར་གོ་སྟེ། རབ་ཏུ་དད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ན་བཟའ་རས་གསར་པ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་
བུ་ཟུང་གཅིག་ཕུལ་ཏེ། བདག་གིས་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་རིམ་གྲོ་
བགྱིའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་སོ། །རས་དེའི་ཁ་ཚར་བཅད་དེ་དེ་མ་ཐག་སྐུ་ལ་གསོལ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

435

ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་ཁ་དོག་སྔར་བས་གསལ་ཞིང་རབ་ཏུ་

གསལ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོས་བདག་གིས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅིག་

ཞབས་འབྲིང་དུ་བགྱིས་ན། སྐུའི་ཁ་དོག་གསལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྔར་མ་མཐོང་སྟེ་འདིའི་

རྒྱུ་གང་ལགས་ཞུས་པ་ན། གང་གི་ནུབ་མོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བ་དང་། གང་གི་ནུབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་
ངན་ལས་འདའ་བ་ན་གཞན་པས་ཁ་དོག་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཡང་གཤེགས་ཏེ་ཆུ་བོ་དབྱིག་ལྡན་གྱི་འགྲམ་དུ་སྐུ་ཁྲུས་མཛད། དབྱིག་ལྡན་
བརྒལ་ནས་ན་བཟའ་ཆིག་རྐྱང་གསོལ་ཏེ་སྐུ་སྐེམ་ཞིང་བཞུགས་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་
ལ་བཀའ་སྩལ་པ། མགར་བའི་བུ་ཙུན་ད་ལ་གཞན་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་བསོད་སྙོམས་ཐ་མ་གསོལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པ་མ་
རྙེད་དེ་ཉེས་པ་རྙེད་པའོ་ཞེས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་འདུག་གིའདི་ལ་ཁྱོད་སོང་ལ་གནས་
གཉིས་ཀྱིས་འགྱོད་པ་བསལ་དགོས་ཏེ། གང་དུ་བསོད་སྙོམས་གསོལ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གང་དུ་བསོད་སྙོམས་གསོལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་རྣམ་
སྨིན་མཉམ་སྟེ། ཚེ་དང་ཁ་དོག་དང་། སྟོབས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་བདེ་འགྲོ་དང་ཕྱུག་པ་དང་འཁོར་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྨྲོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་དགའ་བོས་ཀྱང་དེའི་འགྱོད་པ་བསལ་ལོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱད་ཡུལ་གྱི་ལྗོངས་རྒྱུ་ཞིང་རྩྭ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་ཕྱེད་དུའང་སྐུ་རྒྱབ་མི་བདེ་སྟེ། སྐུ་ངལ་གསོ་བའི་དོན་དུ་སྔོན་བཞིན་གཟིམས་པར་མཛད་དེ།
ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྨོས་ཤིག་གསུངས། དེས་ཀྱང་བཤད་པ་ན།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

436

བརྩོན་འགྲུས་སྨྲས་སམ་གསུང་པ་ན། སྨྲས་ལགས་ཞུས་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པར་མཛད་དེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་ནས་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་གཞན་
ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་དོ། །

བརྒྱ་བཅོ་ལྔ་པ་རྩྭ་ཅན་དུ་བྱོན་པའི་མཛད་པ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་གྲོང་དང་ཉེ་བ་ཤིང་སཱ་ལ་ཟུང་གི་ཚལ་དུ་བྱོན་ནས་ཤིང་སཱ་ལ་ཟུང་གི་བར་དུ་ཁྲི་ཆོས་ལ་

དབུ་འཕང་བྱང་དུ་སྟོན་ཞིག །དོ་ནུབ་ནམ་གྱི་གུང་ཐུན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། ཀུན་དགའ་བོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དེར་ཕེབས་ནས་གློ་གཡས་པ་ཕབ། ཞབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཞབས་བཞགསྣང་བའི་འདུ་

ཤེས་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་འདུ་ཤེས་མཛད་
དོ། །དེར་ཀུན་དགའ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་གཟེངས་
བསྟོད་དེ། ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་སྤངས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ངན་པ་ཐོ་ཤུ་ཙམ་འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ལགས་
ཞུས་པ་ན། འདི་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ངན་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཀུ་ཤ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པོ་
ལེགས་མཐོང་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས་ནས་ཤིང་སཱ་ལ་ཟུང་གི་ཚལ་

དང་། གྱད་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་བཏགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བར་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་

ཁོར་ཡུག་གི་གནས་འདིར་ངས་སྔར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་ལུས་དྲུག་བླངས་ཤིང་

དོར་ལ། བདུན་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་འདི་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་པ་ནི་འདོར་བའི་གནས་མེད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

437

དོ། །དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་དཔེ་ཅན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་ན་འདུག་གོ །ཀྱཻ་དགེ་སློང་ངའི་མདུན་དུ་མ་འདུག་པར་སོངས་ཤིག །ཅེས་བཀའ་སྩལ་པས་ཕྱིར་སོང་སྟེ།
དེ་ཡང་དགེ་སློང་དེའི་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་དེར་འོང་བར་མི་ནུས་ཏེ། སངས་
རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་དཀོན་ལ། དོ་ནུབ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ན། དེ་སྤྱན་སྔར་ཡོད་པས་
མཆོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གིས་འགྲོ་མ་ཐུབ་བོ་ཞེས་ལྷ་རྣམས་ཁ་ཟེར་བ་བཟློག་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེར་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ལྷས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ།
འཁར་བ་གཟུག་པའི་ཁྱོན་ཙམ་ཡང་སྟོང་པ་མེད་དོ། །
དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་སྟོན་པའི་གདུང་ལ་མཆོད་པ་ཇི་ལྟར་བགྱི་བའི་ཚུལ་
ཞུས་པས། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་བྱེད་ཚུལ་
རྣམས་ཞུས་ལན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། ཡང་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་ངེད་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་མོད་ཀྱང་། ངེད་ལ་སྦྲོན་མཁན་མ་བྱུང་བས་བསྙེན་བཀུར་མ་ཐུབ་བོ་ཞེས་ཕྱིས་འགྱོད་ཅིང་གྱོད་ཁ་རྡོལ་བར་ཡོང་བས། ཁྱོད་སོང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོ་ནུབ་
ཀྱི་གུང་ཐུན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་གང་ཡིན་

པ་དེ་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་སྦྲན་པར་བྱའོ། །
ཀུན་དགའ་བོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པས། རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་རང་རང་གི་

བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་འདུན་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཞལ་ལྟ་བ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱན་སྔར་འོངས། དེ་རྣམས་རང་རང་
གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། གྱད་དེ་དག་སྐྱབས་སུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

438

འགྲོ་བ་དང་། བསླབ་པའི་གནས་ལྔ་ལེན་པར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་
སྩལ་ཏེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་སུ་འཇུག་པར་མཛད་པ་ལས། རེ་རེ་ནས་སྡོམ་པ་ཕོག་ན་མི་ཟིན་པར་ཤེས་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པས་གནང་བ་སྩལ་ཏེ།
གྱད་ལྔ་བརྒྱ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཕོག་གོ །

བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་པ་རབ་དགའ་བཏུལ་བ་ནི།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ། ད་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་གཉིས་

ཤིག་ལུས་ཏེ། རབ་དགའ་དང་། རབ་བཟང་ངོ་། །ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་ནི་སེམས་

སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་འདུལ་བར་བླ་ན། དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་ནི་གདུལ་བར་དཀའ་

ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་ནུས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གདུལ་བྱ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། ང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་རབ་དགའ་གཞན་
གྱིས་འདུལ་བར་མི་ནུས་དགོངས་སོ། །དེ་ལ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་
དང་གྲོགས་པོ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། གཟིམས་མལ་ཐ་མའི་བར་དུ། སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་མཆོད་པ་ལ་འགྲོ་བར་
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་ལ་ཡང་ཡང་བསྐུལ་ཀྱང་། ཀཽ་ཤི་ཀ་སོང་ཤིགཁོ་བོ་རེ་ཞིག་གླུ་
དབྱངས་ལེན་ནོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་གྱིས་འགྲོར་མ་བཏུབ་བོ། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་སྐུ་ལུས་སྤྲུལ་པ་ཅིག་གཟིམས་མལ་དུ་བཞག་ནས། བཻ་ཌུཪྱའི་པི་ཝང་རྒྱུད་སྟོང་
དང་ལྡན་པ་བསྣམས་ཏེ་རབ་དགའ་ཅི་འདྲ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་
གནས་དང་ཉེ་བ་དྲི་ཟ་རབ་དགའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོར་བྱོན་ཏོ། །དེར་སྒོ་བས་རབ་དགའ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

439

ལ་སྦྲན་པ་ན། དེ་ང་རྒྱལ་གྱི་དྲེགས་པས་ང་ལས་གཞན་པའི་དྲི་ཟ་ཡོད་དམ་ཞེས་མོད་
ལ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ན། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲན་ཏེ་པི་ཝང་བརྡུང་ཞིང་གླུ་དབྱངས་བླངས་

པས་སྒྲ་གདངས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་གཅིག་བཅད། གཉིས་བཅད་པ་

ནས་མཐར་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུའི་བར་བཅད་དེ་རྒྱུད་གཅིག་བརྡུང་བའི་བར་

དུ་ཡང་འགྲན་ནོ། །དེ་ནས་རབ་དགའི་རྒྱུད་གཅིག་པོ་བཅད་པས་སྒྲ་མ་བྱུང་ལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དེ་ལ་ནི་སྔོན་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྱུང་བས་ང་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་དྲི་ཟ་ཡོད་པ་ལྟ་ཞེས་ང་རྒྱལ་ཆག་གོ །དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐུ་
དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་ཆོས་བཤད་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་བསླབ་པའི་གཞི་བླངས་སོ། །

བརྒྱ་བཅུ་བདུན་པ་རབ་བཟང་བཏུལ་བ་ནི།

དེ་ནས་དེར་མི་སྣང་བར་མཛད་དེ་རྩྭ་ཅན་དུ་བྱོན། དེའི་ཚེ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་
བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ། ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་
པར་བཀུར་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རྫིང་བུ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་འགྲམ་ཨུ་དུམ་བཱ་རའི་

ཚལ་ན་ཉིན་པར་གནས་ཏེ། དེས་བལྟས་པ་ན་སྟོན་པ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཨུ་
དུམ་བཱ་རའི་མེ་ཏོག་རྣམས་སྦལ་མིག་ཐོན། སྐུ་བལྟམས་པ་ན་སྦལ་མིག་ཁ་བྱེ། གཞོན་
ནུ་རོལ་པའི་ཚེ་ཁ་འབུས། དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཅུང་ཟད་རིང་། སངས་རྒྱས་བ་ན་

མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཚེ་ལྷན་ནེ་ལྷམ་མེ་ལྷང་ངེར་འདུགགཟིམས་མལ་གྱི་ཐ་མ་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་དེར་ཤིན་ཏུ་རྙིངས་པར་མཐོང་།

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

440

ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོ་ནུབ་སྟོན་པ་འདའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་བདག་གི་ཐེ་ཚོམ་

བསལ་བར་བྱ་སྙམ་སྟེ། ཤིང་སཱ་ལ་ཟུང་གི་ཚལ་དུ་སོང་བ་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ཕྱི་རོལ་
ན་འཆགས་པ་དང་འཕྲད་དེ། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་དོ་ནུབ་འདའ་ཞེས་ཐོས་ན་བདག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཞུའོ། །ཟེར་བ་ལ་རབ་བཟང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
འཚེ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་ཀུན་དགའ་བོས་བཟློག་གོ །
རབ་བཟང་གིས་ལན་གསུམ་དུ་སྨྲས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོས་བཟློག་པ་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གསན་ཏེ། ང་དང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལྷན་ཅིག་གཏམ་བྱེད་པའི་ཐ་

མ་འདི་ཡིན་གྱིས་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས། རབ་བཟང་ནང་དུ་བཏང་། དེས་ཀྱང་
ཞུ་བ་ཞུས་པ་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། རབ་བཟང་ངས་ནི་ན་ཚོད་ཉི་ཤུ་དགུ་ལོན་ཏེ། །རབ་
ཏུ་བྱུང་ནས་ལོ་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཅིག་ཏུ། །དགེ་བ་གང་ཡིན་ཅི་ཞེས་གསལ་བར་
བྱས་གྱུར་ཞིང་། རབ་བཟང་ངས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་ཚེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་

ཏིང་འཛིན་རིག་པ་རྐང་པ་དང་། །ང་ཡིས་རྩེ་གཅིག་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྒོམ་བྱས་
ཏེ། །རིགས་པའི་ཆོས་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་པར་བྱས་གྱུར་ན། །འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་
དག་ན་དགེ་སྦྱོང་གཞན་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་

ལག་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཡོད་ཀྱི། དེ་མེད་པ་ལ་དེ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་
པས་རབ་བཟང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེས་བསམས་པ། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལྟ་བ་ནི་

ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་དུ་ང་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་སྙམ་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་ཞུས་
པས་གནང་ངོ་། །དེས་གནས་ལྔ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

441

སོ། །གནས་ལྔ་ནི་རབ་བཟང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས། དགེ་སློང་གིས་བལྟས་ན་དགེ་སློང་
གི་ཆ་བྱད་དང་། མུ་སྟེགས་པས་བལྟས་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཆ་བྱད་དུ་མཐོང་བ་དང་
གཅིག །གདུང་འདེགས་པའི་ཁྱོགས་མུ་སྟེགས་པས་འདེགས་མི་ནུས། དགེ་སློང་
གིས་འདེགས་ནུས་པ་དང་གཉིས། རྫིང་བུ་ཞིག་སྤྲུལ་ཏེ་དེར་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་
བྱིང་འགྲོ་ཞིང་། དགེ་སློང་རྣམས་མི་བྱིང་བར་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ། རྫིང་དེར་མུ་
སྟེགས་ཅན་ལ་ཉ་དང་རུས་སྦལ་གྱིས་གནོད། དགེ་སློང་ལ་མ་གནོད་པ་དང་བཞི།

གདུང་སྲེག་པའི་མེ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྦོར་མི་ནུས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་
སྦོར་ནུས་པ་སྟེ་ལྔའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་ཆོ་འཕྲུལ་དང་བཅས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པས་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་ཤིང་ལམ་

སྲང་རྣམས་བསྐོར་ཏེ། གཽ་ཏ་མ་ངའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་

ཐོབ་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་ན། དེང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བོ། །ཅེས་ཟེར་རོ། །དེར་གྱད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུས། རྫིང་དེའི་དབུས་སུ་རྡོ་སྟེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་
ཞུགས་ལ་འབུལ་བར་བྱས་ནས། དགེ་སློང་རྣམས་དང་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་བདེན་
པའི་སྟོབས་བོར་ནས། རབ་བཟང་འདི་སངས་རྒྱས་པའམ། མུ་སྟེགས་བྱེད་སུའི་
ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དེས་གདུང་གདེགས་ཐུབ་པ་དང་། རྫིང་གི་

ཆུ་ལ་མི་བྱིང་བ་དང་། རྫིང་གི་ཉ་ལ་སོགས་པས་མི་གནོད་པ་དང་། གདུང་ལ་མེ་སྦོར་
ནུས་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་པ་དེས་མི་ནུས་སོ་བྱས་ནས་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པ་
ན། མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་མ་ནུས་ལ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

442

ནུས་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དེས་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཚར་བཅད་ལ། གྱད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྷག་པར་དང་བར་གྱུར་ཏོ། །

བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེར་རབ་བཟང་གི་སྔོན་བྱུང་བའི་གཏམ་གསུང་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་ལ་བརྟེན་པར་གདམས། ཤཱཀྱ་དང་མེ་པ་རལ་པ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་མུ་

སྟེགས་ཅན་རབ་ཏུ་མི་འབྱིན་པ་དང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་
བསྔགས་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་རྣམས་ལ་དགེ་འདུན་ཚོགས་ནས་
སྐབས་དབྱེ་བར་གནང་བ་དང་། དགེ་འདུན་གསར་བུས་རྒན་རབས་ལ་མིང་འབོད་
མི་བྱ་བ་དང་། རྒན་པས་ཀྱང་ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་སོགས་ཀྱིས་བསྡུ་བ་དང་། སྟོན་པ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་བཞི་པོའི་ས་ཕྱོགས་དྲན་ཞིང་། གཞན་ལ་བཤད་པས་སངས་རྒྱས་
ལ་སེམས་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལ། སླར་
ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་དག་ཞུས་ཤིག་གསུང་། ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་པ། སུ་ལའང་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་སོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་སྟོད་གཡོགས་བསལ་ཏེ། དགེ་སློང་དག་ལྟོས་ཤིགདེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་

ནོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

443

གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་།
བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་
པ་དང་། སྲིད་རྩེ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །དེར་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སམ། ཞེས་
མ་འགགས་པ་ལ་དྲིས་ན་དེ་ན་རེ། མ་ཡིན་ཏེ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་བར་ཞུགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལས་འདའོ་ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་གསུང་པ་
ཐོས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་འགོག་པ་ལས་བཞེངས་ནས་སྲིད་རྩེ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་
དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་

པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་། དང་པོ་དང་། སླར་ཡང་གཉིས་པ་དང་།
གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ། བཞི་པ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་མ་ཐག་ས་གཡོས། སྐར་མདའ་ལྟུང་། ཕྱོགས་རྣམས་ནི་ཚིགལྷའི་རྔ་སྒྲ་གྲགས་པར་བྱས་སོ། །
དེའི་ཚེ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་ཡོད་པས་ས་གཡོས་པ་ན་
བརྟགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཤེས་ནས། འདི་རྒྱལ་

པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་གློ་བུར་དུ་ཐོས་ན། དེ་ཁྲག་དྲོན་མོ་སྐྱུགས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་
བས་ཐབས་བཤམ་མོ་དགོངས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་དབྱར་བྱེད་ཀྱི་སར་ཕེབས་ནས། དབྱར་སྐྱེས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིགསྟོན་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། དེ་རྒྱལ་པོ་གློ་བུར་དུ་
ཐོས་ན་མི་རུང་བས། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་ནས་ཐ་མའི་གཟིམས་མལ་དུ་ཕེབས་པའི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

444

བར་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་རི་མོར་བྲིས་ལ། རྒྱལ་པོ་སྒོའི་ཕྱིར་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་སྐྱེད་མོས་
ཚལ་གྱི་རི་མོ་གཟིགས་སུ་གསོལ་བྱས་ལ་རི་མོ་རེ་རེ་བཞིན་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་
རྗོད་ཅིགའདི་གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་དུ་ཐ་མའི་གཟིམས་མལ་དུ་གཤེགས་པ་ལགས་
སོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་བརྒྱལ་ཞིང་ས་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་གྱི།
དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་དགྲ་གཞོང་རིངས་མར་གསར་གྱིས་བཀང་བ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་ཆུག་ལ། བརྒྱད་པ་ཙནྡན་གོར་ཤི་ཁའི་ལྡེ་གུས་གང་བའི་གཞོང་རིངས་

སུ་ཆུག་ཅིགདེས་གསོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སློབ་པར་མཛད་ནས། འོད་སྲུང་གྲོང་
ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་རིམ་གྱིས་བྱོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་མ་
ཐག་ཏུ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད། ལྷ་རྣམས་ཁ་ཅིག་ནི་

ངུ་། ཁ་ཅིག་ནི་འགྲེ་ཞིང་ལྡོག་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཞིང་འདུག་གོ །ཆགས་
བྲལ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་མང་པོ་ནི་མྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན། མང་པོ་ཞིག་
ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྡུག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲལ་བའི་

ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་ནས་གསུངས་ཟིན་ཏོ་སྙམ་མོ། །མ་
འགགས་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དགེ་སློང་དག་དལ་བུས་ཟིལ་གྱིས་མ་མནན་ན་ལྷ་
རྣམས་འཕྱ་བར་འགྱུར་རོ་བྱས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོས་ཀྱང་དགེ་སློང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དལ་བུས་བརྡ་སྤྲོད་དེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནོ། །

བརྒྱ་བཅུ་དགུ་པ་སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་བཞེན་པ་ནི།

དེ་ནས་ནམ་ལངས་པ་ན་མ་འགགས་པས་བསྐུལ་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོས་རྩྭ་ཅན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

445

དུ་སོང་སྟེ་གྱད་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་པ་ལ། མདང་ནམ་གྱི་གུང་ཐུན་ལ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱི། ཁྱེད་ཀྱིས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཆོད་པ་དག་གྱིས་ཤིགདེར་གྱད་
རྣམས་མྱ་ངན་དུ་གྱུར་ཞིང་། མེ་ཏོག་དང་སྤོས་སོགས་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་
ནས་འོངས་ཏེ་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེར་གྱད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་ལ་བདག་ཅག་གིས་ཞུགས་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་
བགྱི་ན། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་མཆོད་པར་བགྱིད། ཀུན་དགའ་བོས་སྨྲས་པ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་ལ་བྱ་བ་ལྟར་ཏེ། འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་
སྨྲས་སོ། །འོ་ན་དེ་ཞག་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་མི་རྫོགས་པས་ཞག་བདུན་ནས་བྱའོ་
ཞེས་ཞག་རེ་བཞིན་གྱད་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་མང་པོས་མཆོད་དོ། །
གཞན་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མཆོད་ཅིང་།

ཞག་བདུན་ནས་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་བསོགས། སཱ་ལ་ཟུང་གི་ཚལ་ནས་རྩྭ་ཅན་གྱི་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བར་དང་། རྩྭ་ཅན་གྱི་ལམ་སྲང་ཀུན་དང་། རྩྭ་ཅན་ནས་གྱད་ཀྱི་དབུ་
རྒྱན་བཏགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བར་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱི་དོར་བྱས། རྒྱལ་མཚན་
དང་། བ་དན་དང་། ལྡ་ལྡི་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན། མེ་ཏོག་དང་། སྤོས་སོགས་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་བཤམས། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་གདུང་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་སྐུ་
གདུང་ལ་བཀུར་བསྟི་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱོགས་ལ་བཞུགས་སུ་
བཅུག་སྟེ་གདུགས་དང་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས། གྱད་ཀྱི་ཆུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་རེ་བྲེས། གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོགས་འདེགས། གྱད་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་འགྲོའོ་ཞེས་བྱས་ནས་སྐུ་གདུང་གི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

446

ཁྱོགས་བཏེག་པ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒུལ་བར་མ་ནུས་ཏེ། མ་འགགས་པས་བརྟགས་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་བྱས་

ནས། གྱད་ཀྱི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བླ་བྲེ་བཟུང་། གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོགས་བཏེགསྐུ་གདུང་གི་སྟེང་འོག་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད། གྱད་གཙོ་
བོ་རྣམས་དེ་དག་ཀུན་གྱི་གོ་རེ་ལོང་བྱས་ཏེ་སཱ་ལ་ཟུང་གི་ཚལ་ནས་བཏེག་སྟེ་གྲོང་
ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་གྱི་ནུབ་སྒོ་ནས་ཞུགས། ལམ་སྲང་གི་དབུས་ཐོག་ཐག་བརྒྱུད་ནས་ཤར་
སྒོ་ནས་འཐོན་ཏེ་གྱད་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་བཏགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དུ་སྤྱན་དྲངས་སོ། །དེར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་མནྡྷ་ར་བའི་ཆར་ཕབ་ཅིང་གཏོར་བ་རྣམས་སཱ་ལ་
ཟུང་ནས་མཆོད་རྟེན་གྱི་བར་དུ་དཔངས་སུ་པུས་མོ་ནུབ་པ་ཙམ་ཆགས་སོ། །དེར་གྱད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་མཆོད་པར་འདོད་ནས་སྐུ་གདུང་
ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མས་གཡོགས། རས་ཟུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྔ་བརྒྱས་དཀྲིས།

ལྕགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དུ་བཅུགདྲི་ཞིམ་པོའི་འབྲུ་མར་གྱི་བཀང་སྟེ། དྲི་ཞིམ་པོའི་ཤིང་

སྤུངས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་མེ་སྦར་བར་བརྩམས་པ་ན་སྤར་བར་མ་ནུས་སོ། །
དེར་མ་འགགས་པས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་སྨྲས་ཏེ། སྟོན་པའི་སྐུ་གདུང་མ་ཉམས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་མཇལ་བར་མ་གྱུར་
གྱི་བར་དུ་སུས་ཀྱང་མེ་སྦར་མ་ནུས་པར་ཤེས་ནས། གྱད་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱས་ཏེ་
ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྡད་དོ། །དེ་ལ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་འཁོར་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་བྱོན་པ་ལས། ཡུལ་སྡིག་པ་ཅན་

དུ་སླེབ་པ་ན། འཚོ་བ་པ་ཅིག་གིས་ལྷའི་མེ་ཏོག་ཅིག་བླངས་ཏེ་དེར་འོངས་པ་དང་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

447

ཕྲད། གཏམ་དྲིས་པས། དགེ་སྦྱོང་གཽ་ཏ་མ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་དགུང་བདུན་
ལོན་ལ། དེའི་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་འདིའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཚོར་
པས་རྒན་ཞུགས་ཤིག་ན་རེ། དགེ་སྦྱོང་དག་ང་ནི་འདི་ནི་བྱའོ། །འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་

པའོ་ཞེས་པ་ལས་ཐར་གྱི། ནུས་པ་ལ་ནི་བྱ། མི་ནུས་པ་ལ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་
ན། དེར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ཏེ་འོད་སྲུང་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་ཐོས་པར་བྱས་ཤིང་། །འོད་སྲུང་གིས་རྒན་ཞུགས་དེ་ཆོས་དང་ལྡན་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཞིང་

ཚར་བཅད་ནས་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་མི་རྟག་པའི་གཏམ་གྱིས་ཆོས་ལ་བཀོད་
དོ། །གྱད་རྣམས་ཀྱིས་མེ་སྤོར་བར་མ་ནུས་པའི་སྐབས་དེར། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་འཁོར་
དང་བཅས་པ་ཡང་གྱད་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་བཏགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ས་ཕྱོགས་དེར་བྱོན་ཏོ། །དེར་གདུང་སྒྲོམ་ཞལ་ཕྱེ་ཞིང་སྐུ་གདུང་མ་ཉམས་པ་ལ་རབ་ཏུ་ནན་ཏན་
གྱིས་གཟིགས་ཤིང་ཕྱག་བཙལ་ལོ། །དེའི་ཚེ་སྐུ་གདུང་གི་དྲུང་དུ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་
བཞི་ཡོད་དེ། ཀཽཎྚི་ཉ་དང་། སྐུལ་བྱེད་དང་། འོད་སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པ་དང་། འོད་སྲུང་ཆེན་པོའོ། །དེར་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་པས་རས་ཟུང་

མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འབྱོར་ཏེ། སྔར་གྱི་དང་ལྷན་ཅིག་རས་ཟུང་

སྟོང་དང་ཆོས་གོས་སྟོང་གིས་དཀྲིས་ནས་སྔར་བཞིན་གདུང་སྒྲོམ་དུ་བཞུགས། མི་

རྣམས་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་བཀྱེད་དེ་འདུག་པ་ཙམ་ན་མེ་རང་འབར་བ་གྱུར་ཏོ། །
དེ་ནས་མི་རིང་བ་ཉིད་ན་སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་བཞེན་པར་ཤེས་ཏེ། གྱད་
རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་ནས་འོ་མ་དང་དྲི་ཆབ་བླུགས་ཏེ་མེའི་ལྷག་མ་ཞི་

བར་བྱས་ནས་གདུང་སྒྲོམ་ཞལ་ཕྱེ་བ་ན། ཚེམས་མཆེ་བ་བཞི་མ་གཏོགས་ཐམས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

448

ཅད་རིང་བསྲེལ་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གྲག་གོ །རས་ཟུང་སྟོང་དང་
ཆོས་གོས་སྟོང་སྙེད་དཀྲིས་པའི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚིག་སྟེ་ཐལ་བ་ཡང་མེད་ལ།
ཀུན་ཀྱི་ནང་མ་སྐུ་ལ་དཀྲིས་པའི་ཆོས་གོས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་གཡོགས་ཀྱི་
ཆོས་གོས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཚིག་ཅིང་། འབྲུ་མར་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས། ནག་ནོག་
ཀྱང་མེད་པར་འདུག་གོ། །འོ་མས་མེ་བསད་པའི་མཚམས་དེར་གདུང་སོལ་གྱི་
གསེབ་ནས་མེ་ཏོག་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་བཞི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་
ཏེ། གསེར་ཅན་དང་། རྟ་ཏོན་དང་། སེར་སྐྱ་དང་། ཨུ་དུམ་བ་རའོ། །དེར་ཀུན་དགའ་བོས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་མཛད་ཅིང་། གདུང་རྣམས་གསེར་གྱི་བུམ་པར་
བཅུགརིན་པོ་ཆེའི་ཁྱོགས་ལ་བཏེག་ནས་གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཞིག་ཏུ་སྟེགས་བུ་ཐོན་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། མཆོད་པ་དུ་མས་མཆོད་
པར་བྱེད་དོ། །

བརྒྱ་ཉི་ཤུ་པ་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པ་ནི།

དེའི་ཚེ་ཡུལ་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་ཀྱིས། སྟོན་པ་འདས་ནས་ཞག་
བདུན་ལོན། སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་བཞེན་པར་ཡང་ཐོན་ནས་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་གོ་བསྐོན་ཏེ་རྩྭ་ཅན་གྱི་གྲོང་དང་ཉེ་བར་འོངས་ནས་རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ངེད་རྣམས་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྡུག་ཅིང་ཕངས་པ་ཡིན་ན།

དེ་ཁྱེད་ཀྱི་གྲོང་གི་ཉེ་སྐོར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། ད་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ངེད་ལ་གདུང་ཤཱ་
རི་རཾ་གྱི་སྐལ་པ་བྱིན་ཞིགངེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་བྱས་ལ་དུས་སྟོན་བྱེད་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

449

དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ་རྩྭ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་མ་བླངས་སོ། མི་སྟེར་ན་དམག་
གིས་འཕྲོག་གོ་བྱས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་འཁོན་རྒྱས་སུ་གྱུར། གཞན་ཡང་ཡུལ་རྟོག་པ་གཡོ་བ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་རིགས་ཨུ་ལུ་ཀ་དང་། ཡུལ་སྒྲ་སྒྲོགས་ཀྱི་
རྒྱལ་རིགས་རཎྚ་ཀ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གི་གླིང་གི་བྲམ་ཟེ་དང་། སེར་སྐྱའི་ཤཱཀྱ་དང་།

ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙ་བཱི་རྣམས་ཀྱང་དཔུང་དང་བཅས་པ་འོངས་ཏེ་སྔ་མ་བཞིན་

ནོ། །རྒྱལ་བོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ནི་སྔར་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་
དབྱར་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱས་པས་བརྒྱལ་བ་སངས་ཤིང་ཅུང་ཟད་བདེ་བར་གནས་པ་
ན། སྐུ་གདུང་གི་སྐལ་བ་ལེན་པར་གཞན་དེ་དག་སོང་ཞེས་ཐོས་ཏེ། ང་ཡང་འགྲོའོ་
གསུངས་ནས་དཔུང་རྣམས་བཤམས། གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བར་བརྩམས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲན་ཏེ་ཡང་བརྒྱལ་ཞིང་བོག་གོ །ཡང་དེས་སངས་པ་ན། རྟ་ལ་
བསྐྱོན་ནས་འགྲོ་བར་བརྩམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འགྲོ་མ་ཐུབ་ནས་
བྲམ་ཟེ་དབྱར་བྱེད་དམག་དཔུང་དང་བཅས་པ་བཏང་སྟེ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་སྨྲས་སོ། །དེ་དག་གིས་བར་དུ་དམག་དུ་མ་འདུས་པ་མཐོང་སྟེ། རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་རྣམས་ཀྱི་
ཆུང་མ་དང་། གཞོན་ནུ་དང་། བུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མདའ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུ་རྩལ་སློབ་
པར་བྱེད་དོ། །
སྐབས་དེར་བྲམ་ཟེ་བྲེ་བོ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་
ཞིང་ཚིག་བཙུན་ལ་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དྲང་ཞིང་བློ་གྲོས་ཆེ་བ་ཞིག་

ཡོད་པ་དེས། དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་འཐབ་ན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གསོད་པར་རིག་ནས་

རྩྭ་ཅན་གྱི་གྱད་ལ་སོགས་པ་སྡེ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རེ་རེའི་སར་སོང་ནས། ཤེས་ལྡན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

450

དག་ཉོན་ཅིགབཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། བཟོད་
པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྐུ་གདུང་གི་ཕྱིར་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་
པ་མི་རིགས་པས་ངས་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོ་བཤའ་བྱ་ཡི། གང་གི་ཕྱིར་སྐུ་
གདུང་བཞུགས་པའི་སྣོད་དེ་ཁོ་བོ་ལ་བྱིན་ཅིགཁོ་བོས་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་མཆོད་རྟེན་བྱས་ནས་མཆོད་པ་བྱའོ། །ཞེས་སོ་སོར་སྨྲས་པས། ཐམས་ཅད་འཁོན་ཞི་སྟེ་བློ་གྲོས་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཁས་བླངས་སོ། །
དེར་བྲམ་ཟེས་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་སྙོམས་པར་བགོས་ཏེ་སོ་སོ་ལ་གཏད། གདུང་སྒྲོམ་མམ་བུམ་པ་བྲམ་ཟེ་བྲེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱིས་བླངས། གདུང་སོལ་རྣམས་ཉ་གྲོ་
དྷའི་བྲམ་ཟེས་བླངས་ཏེ་སོ་སོ་ནས་བཀུར་བསྟི་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱན་དྲངས་
ནས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་བྱས་ན། ཚེམས་མཆེ་བ་དང་པོ་ལྷ་ཡུལ་སུམ་ཅུ་
རྩ་གསུམ་ན། གཉིས་པ་ཡུལ་ཚིག་འཛིན་ན། གསུམ་པ་ཀ་ལིང་ཀ་ན་ཡོད། མཆེ་བ་
བཞི་པ་དང་སྐུ་གདུང་གཅིག་སྒྲ་སྒྲོགས་པས་ཐོབ་པ་དེ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲོགས་ཏེ་ཀླུའི་

ཡུལ་ན་ཡོད། གཞན་ཆ་བདུན་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱན་ལྡན་སྐུ་གདུང་བྲེ་བོ་བརྒྱད་དག་ལས། །བདུན་ནི་ཛམྦུའི་གླིང་པས་མཆོད་པར་ཐོབ། །སྐྱེས་བུ་མཆོག་དེའི་བྲེ་བོ་གཅིག་ཞིག་ནི། །གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་
སྒྲོགས་ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་མཆོད། །སྐྱེས་མཆོག་དེ་ཡི་མཆེ་བ་བཞི་དག་ལས། །མཆེ་
བ་གཅིག་ནི་རྩ་གསུམ་འཇིག་རྟེན་མཆོད། །གཉིས་པ་ཚིག་འཛིན་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་
ན། །གསུམ་པ་ཀ་ལིང་རྒྱལ་པོའི་ཡུལ་ན་སྟེ། །སྐྱེས་མཆོག་དེ་ཡི་མཆེ་བ་བཞི་པ་

ནི། །གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་མཆོད། །མྱ་ངན་མེད་རྒྱལ་སྐྱ་ནར་བུར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

451

གནས་པས། མཆོད་རྟེན་བདུན་པོ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བྱས་ཏེ། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དབྱིག་
འཛིན་འདིར་ཡང་ནི། །སྨོན་ལམ་དངོས་པོས་མངོན་པར་བརྒྱན་གྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་

སྤྱན་ལྡན་སྐུ་གདུང་དེ་ལ་ནི། །ལྷ་དབང་ཀླུ་དབང་མི་ཡི་དབང་པོ་དང་། །མི་དང་ཀླུ་དང་

གནོད་སྦྱིན་བདག་པོས་ཀྱང་། །རབ་ཏུ་བཀུར་ནས་བཀུར་བསྟི་མཆོད་པ་བྱས། །རབ་
མཁྱེན་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་སྟོབས་མངའ་བ། །ཤཱཀྱའི་རིགས་འཁྲུངས་མ་ག་དྷཱར་བྱང་
ཆུབ། །ཀཱ་ཤིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་གྱུར་ཏེ། །གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་བརྟེན་ནས་མྱ་ངན་འདས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་པ་བཀའ་བསྡུ་བ་དང་པོའི་སྐོར་ནི།

དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲོག་སྟེ། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་ལྷན་
ཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་འདས། འཕགས་པ་མཽང་གལ་གྱི་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་དགྲ་

བཅོམ་པ་བདུན་ཁྲི་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་ཆེ་བ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ཡང་མྱ་ངན་ལས་
འདས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་དུད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར། དགེ་སློང་རྣམས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་
སྒྲ་ཡང་མི་སྒྲོག་གོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ལྷ་རྣམས་
འདི་ལྟར་འཕྱ་ཡི། དགེ་སློང་རྣམས་སྡུས་ཤིག །དེར་འཕགས་པ་གང་པོ་དགེ་བསྐོས་
ཡིན་པས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་བལྟས་

ནས་ལངས་ཏེ། གཎྜེ་བརྡུངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བའི་ལྔ་བརྒྱ་

འདུས་སོ། །དེར་ཚེ་དང་ལྡན་པ་བ་ལང་བདག་མ་འདུས་པར་ཤེས་ནས། གང་པོས་རྫུ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

452

འཕྲུལ་གྱིས་ཤིང་ཤི་རི་ཤའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བྱོན་ཏེ་བ་ལང་བདག་ལ་འདི་སྐད་

ཅེས། འོད་སྲུང་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་འདི་སྐད་དུ་ཚེ་དང་ལྡན་
པ་བ་ལང་བདག་ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིགདགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་མྱུར་
དུ་བྱོན་ཅིག་ཅེས་སོ། །
དེ་ནས་བ་ལང་བདག་ན་རེ། གང་པོ་སྟོན་པ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་
གཞན་དུ་མ་གཤེགས་སམ། དགེ་འདུན་འཐབ་རྩོད་དང་མཚང་མི་འབྲུའམ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་མཐར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་
ཞེས་སྨྲ་བའི་རིགས་ན། འོད་སྲུང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སྨྲའམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
གོམས་པར་གནས་པ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་སམ་ཞེས་སོགས་དྲིས་པས། གང་པོས་བློ་ལྡན་བསྟན་པ་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་ཚོགས་ནས་ནི། །དེ་དག་དེར་
ནི་འདུས་གྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྡོད་ཅིང་དེ་བརྩོན་བྱེད། །ཅེས་སོགས་སྨྲས་ཏེ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་བསྡུ་བ་
ཡིན་ན། ཁྱེད་བཞུད་དགོས་སོ་བྱས་པས། དེ་ན་རེ། གང་པོ་ཆོག་གི་དེ་སྐད་མ་སྨྲ་
ཞིགསངས་རྒྱས་བཞུགས་ན་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་མོད། ད་ནི་ཅི་ཞེས། ལྷུང་བཟེད་ཆོས་
གོས་རྣམ་གསུམ་མཆོག་འདི་དགཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་དག་ལ་འབུལ་བ་
གྱིས། །བདག་ནི་ཞི་བ་ཡང་སྲིད་མེད་པར་འགྲོ། །བདག་གི་བསམ་པ་འཕགས་ལ་

བཟོད་པར་གསོལ། །ཟེར་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་མ་བསྟན་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེའི་ལུས་ལས་རང་བྱུང་གི་མེ་འབར་ཏེ་ཞུགས་ལ་བཞེན་ཞིང་། གདུང་དང་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

453

མེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་པ་ལས་ཆུ་རྒྱུན་དེ་ལས་ཆོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེའི་

སྒྲ་བྱུང་སྟེ། དེར་གང་པོས་བ་ལང་བདག་གི་གདུང་རུས་ལ་མཆོད་པ་བྱས། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་བླངས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་དུ་སོང་། འོད་སྲུང་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་པ་རྒྱས་པར་བཤད།
དེར་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་གསུངས་པ། དགེ་སློང་དབང་ཡོད་པ་གཞན་དག་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ནུས་ཤིང་སྤྲོ་བ་ཡིན་ན། བཀའ་བསྡུ་བའི་དགོས་པའི་དོན་མ་
བྱས་བར་དུ་སུ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་ཁྲིམས་སུ་བཅས། འདི་སྐད་ཅེས། ཇི་

ལྟར་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདས། །གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་རབ་ཞིར་འགྲོ་མི་

བྱ། །དེ་བས་ཇི་སྲིད་དགོས་པའི་དོན་བྱ་ཞིང་། །དབང་ཅན་ཚོགས་ནས་དེ་སྲིད་བགྲོ་
བར་བྱ། །ཇི་ལྟར་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱིས་ཞི་གྱུར་པ། །ཤིར་ཤ་ཀ་ཡི་སེམས་མཆོག་
བ་གླང་དག །དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་མི་བསམ་སྟེ། །འགྲོ་དོན་དགོས་ཕྱིར་
ཚོགས་ནས་བློ་གྲོས་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་ནས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གསུངས་པ། གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་ཅན་འདིར་ཕྱོགས་ནས་དགེ་སློང་མང་པོ་འོངས་ཏེ་གཡེང་
བར་འགྱུར་བས་ཡུལ་མ་ག་དྷཱར་སོང་ལ་ཆོས་བགྲོ་བར་བྱའོ་གསུངས་ནས། དགྲ་བཅོམ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སློབ་པ་རྣམས་བཟློག་གོ །དེར་གང་པོས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ནི་སློབ་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་ནི་དེ་ལ་གཏད་ན་
ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞེས་ཞུས་པས་ཐབས་ཤིག་བྱ་ཞེས། དེར་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་
ཆུའི་ཞལ་ཏ་བར་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་བསྐོས་སོ། །དེ་ནས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཁྱེད་དགེ་འདུན་དག་ལྷན་ཅིག་ལྗོངས་རྒྱུས་ལ་རིམ་གྱིས་ཤོག་ཅིག །ང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

454

ལམ་དྲང་པོ་ནས་མྱུར་བར་འགྲོའོ་གསུངས་ཏེ་སྔོན་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱོན་པས།
མ་སྐྱེས་དགྲས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་རྒྱང་ནས་མཐོང་བ་ཙམ་ན་སངས་རྒྱས་དྲན་ཏེ་གླང་
པོ་ཆེའི་སྟེང་ནས་མཆོངས་པ་ན། འོས་སྲུང་གིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བླངས་ཏེ་ས་ལ་
བཞག་ནས། སངས་རྒྱས་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་དེ་ལྟ་
བུ་མེད་པས་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཆད་བྱས་སོ། །
རྒྱལ་པོས་བློན་པོ་ལ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་ཞིག་

ཟེར་བ་ན། འོད་སྲུང་གིས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མ་ག་དྷཱར་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པ་ཡིན་པས། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འོང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་
བགྲོ་བར་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ལེགས་ཏེ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་

བསྟབ་པར་བགྱིའོ། །དེར་རིམ་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷགས་པ་དང་རྒྱལ་པོས་
བཀུར་བསྟི་ཆེན་པོས་བསུས། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟབས། ཕྱོགས་གང་དུ་
ཆོས་འགྲོ་བར་བྱ་ཞེས་མོལ་ན། འོད་མའི་ཚལ་དང་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ནི་ཕྱོགས་
ཕྱོགས་ནས་དགེ་སློང་མང་པོ་འོང་བས་གཡེང་བར་འགྱུར་ལ། ཉ་གྲོ་དྷའི་ཕུག་ནི་

དབེན་མོད་ཀྱང་གནས་མལ་མེད་དོ། །དེར་གནས་མལ་དང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོས་སྦྱོར་བར་ཁས་བླངས་ཏེ་ཉ་གྲོ་དྷའི་ཕུག་ཏུ་བྱོན་ནོ། །མ་སྐྱེས་དགྲས་འོད་སྲུང་
ལ། བདག་ལ་མ་སྦྲན་པར་མྱ་ངན་ལས་མ་འདའ་ཞིག་ཅེས་ཞུས་ཤིང་འོད་སྲུང་གིས་

ཀྱང་གནང་ངོ་། །དེར་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་རལ་པ་དང་འདྲུམས་པ་དག་བཅོས་ཏེ། དེ་ནས་
དབྱར་གནས་པར་དགོངས་སོ། །སྐབས་དེར་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ཀུན་དགའ་བོའི་སེམས་ལ་བརྟགས་ན་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་མཁྱེན་ཏེ། འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་མ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

455

འགགས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། མ་འགགས་པ་དགོངས་ཤིག །འཁོར་འདི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་བསྔགས་པ་ཡིན་ན། འདིའི་ནང་ན་དགེ་སློང་འདོད་ཆགས་
དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ཅན་ཡོད་དོ། །
དེར་མ་འགགས་པས་རབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་ཏེ་བལྟས་པ་ན། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཁོ་ན་དེ་ལྟ་བུར་འདུག་སྟེ་མ་འགགས་པས་སྨྲས་པ། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །དགེ་འདུན་རྣམས་ནི་དག་པ། གཙང་བ། སྙིང་པོ་ཅན།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོ་ནི་དུག་གསུམ་དང་མ་བྲལ་

བའོ། །དེ་ནས་འོད་སྲུང་གིས་གཟིགས་པ་ན། དེ་སྤྲོ་བས་འདུལ་བར་མི་ནུས་ཏེ་སྤྱོ་
བས་འདུལ་བར་གཟིགས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ངེད་འདུས་པའི་མཆོག་ཡིན་ལ།

ཁྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་བགྲོ་བར་མི་རུང་གི་སོང་ཞིག །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་གནད་
དུ་ཕོག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ཆོག་གོ །བདག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་། ལྟ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པར་མ་བྱས། དགེ་འདུན་ལ་ཉེས་པ་མ་བྱས་ཀྱི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་གསུངས་པ། ཁྱོད་སྟོན་པའི་

ཞབས་དྲུང་དུ་རྟག་ཏུ་འདུག་འདུག་པ་ལ། ཉམས་པ་བཞི་མ་བྱས་པ་ངོ་མཚར་ཅི་ཆེ།
དགེ་འདུན་ལ་ཉེས་པ་བྱས་ཏེ་ལོངས་ལ་ཚུལ་ཤིང་ཟུངས་ཤིག་ཉེས་པ་བསྟན་པར་
བྱའོ། །དེར་ཀུན་དགའ་བོས་ལངས་པ་ན་ས་གཡོས་སོ། །ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། ཨ་ལ་ལ་འོད་སྲུང་བདེན་པར་སྨྲ་བས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་རབ་ཏུ་དྲག་པོས་སྤྱོས་སོ། །ཞེས་སྒྲོག་གོ །དེ་ནས་འོད་སྲུང་གིས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོ་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དགེ་
འདུན་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་མ་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བུད་མེད་རབ་ཏུ་དབྱུང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

456

བར་མི་བཞེད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བསྟན་པ་ཡུན་ཐུང་ངུར་གནས་པར་བྱས་སོ། །འདི་ཉེས་པ་དང་པོ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་ཤིང་ཞོག་ཅིགཡང་གང་དུ་རྫུ་
འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་བཀའ་སྩལ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐལ་པའམ་
བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་མ་བཏབ་བོ། །
འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེས་པ་གཉིས་པའོ། །ཡང་ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བཀའ་
སྩལ་ན། གཞན་སྨྲས་པ་ན་གཞན་དུ་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་ཉེས་པ་
གསུམ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ནི་ཤཱ་རིའི་བུས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཆོས་
བསྟན་པ་ཅིག་འཆར་ཀས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཁྱད་དུ་བསད། སྟོན་པའི་སྤྱན་སྔར་
ཕྱིན་པས་ཀྱང་འཆར་ཀས་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་བསད་པ་ན། སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་
ལ། སྐྱེས་བུ་རྨོངས་པ་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་ལ་རྩོད་པར་བྱེད་དམ། ཞེས་གསུངས་པ་ན་ཀུན་དགའ་བོས་དགེ་སློང་དཔེ་ཅན་ལ། དཔེ་ཅན་ཁྱོད་འདིར་སྨྲ་བ་དེ་ནི་གཞན་

གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་དུ་སྨྲའོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཡང་ནམ་བཟའ་
གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་འདྲུབ་པ་ན་པུས་མོས་བརྫིས་ཏེ། དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱར་ན་
ལྷས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ནི་ཉེས་པ་བཞི་པའོ། །ཡང་ཆུ་རྙོག་མ་ཅན་
གསོལ་དུ་བཅུག་སྟེ། ལྷུང་བཟེད་ནམ་མཁའ་ལ་བཟེད་ན་ལྷས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་ལྡུགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ནི་ཉེས་པ་ལྔ་པའོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་
འདོན་པའི་ཚེ། ཕྲན་ཚེགས་དག་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གློད་ལ། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མནོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ན། ཕྲ་མོ་ཕྲན་ཚེགས་གང་ལགས་མ་ཞུས་སོ། །ད་འདིར་

སྣ་ཚོགས་སུ་སྨྲ་བར་གྱུར་གྱི། དེ་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་འཕྱ་བར་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

457

བྱེད་ན། འདི་ནི་ཉེས་པ་དྲུག་པའོ། །ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་བུད་མེད་དག་ལ་སྐུ་གདུང་གི་སྦ་
བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་བསྟན་ན། དེ་དག་གི་དོན་དུ་མ་གྱུར་ཏེ་འདི་ནི་ཉེས་པ་བདུན་
པའོ། །
སྟོན་པའི་གདུང་སྐུ་ལུས་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བུད་མེད་ལ་བསྟན་པས།
མཆི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཉེས་པ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་མཆོག་
འདུས་པའི་ནང་འདིར་མ་འདུག་པར་གཞན་དུ་སོང་ཞིག་དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་
ཕྱོགས་བཞིར་བལྟས་ཏེ། ཀྱེ་མ་ངའི་དུས་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་

སྤངས། འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ནི་སྤྱོས་ན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་ལ་རེ་ཞིང་བརྟེན་པར་
བྱ་ཞེས་གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་སྐད་ལྟ་བུས་བཤུམས་སོ། །དེར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་ལྷ་
རྒྱས་ལྷ་མིན་དམས། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་
འདྲ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་སྤྱོས་སོ། །ཞེས་སྒྲོག་གོ །དེ་ནས་འོད་སྲུང་གིས། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་མ་ངུ་ཞིགཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་

འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་མཆོག་འདུས་
པའི་ནང་ནས་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་བྲི་ཛིའི་གྲོང་དུ་བྱོན་ནས། དེར་ཚུལ་ཞུགས་པར་ཁས་
བླངས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོའི་སློབ་མ་བྲི་ཛའི་བུས་མཁན་པོའི་སེམས་ལ་བརྟགས་ན།
ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པར་ཤེས་ནས། གཽ་ཏཾ་ཁྱོད་ནི་བག་མེད་མ་མཛད་
པར། །ཤིང་དྲུང་འཐིབས་པོ་བརྟེན་ནས་མྱ་ངན་འདས། །ཐུགས་ལ་ཞོག་སྟེ་བསམ་
གཏན་མཛོད་ཅིག་དང་། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་འགྱུར། །དེ་ནས་
རང་གི་སློབ་མ་མཁན་བུའི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་པར་དང་མཚན་མོའི་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

458

ཐུན་ཐ་མ་དང་དང་པོ་ལ་འཆག་པ་དང་འདུག་པས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། གུང་
ཐུན་ལ་སེང་གེའི་སྟབས་དང་དྲན་པ་དང་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིམས་པར་

མཛད་དོ། །དེ་ནས་མི་རིང་བའི་དུས་གཞན་ཞིག་ན། དྲན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཉལ་བར་

བརྩམས་ཏེ་སྔས་ནང་ཚངས་ཅན་ལ་དབུ་བཞག་མ་ཐག་ཁོ་ནར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་སླར་ཉ་གྲོ་དྷའི་ཕུག་ཏུ་བྱོན་ཏོ། །
དེར་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་འདུས་པས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་གང་བགྲོ་བར་བྱ་ཞེས་མོལ་བ་ལས། ཐོག་མར་མདོ་སྡེ་བསྡུ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་མདོ་སྡེ་བསྡུ་བར་
བསྐོས། ཆོས་སྨྲ་བའི་སེང་གེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་དགྲ་བཅོམ་ལྔ་བརྒྱའི་སྣམ་སྦྱར་བཏིང་།

དེ་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་ཞིང་མགོ་བོས་བཏུད་དེ། མི་རྟག་པ་
དང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སེང་གེའི་ཁྲི་མནན་ནས། རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་པའི་འཁོར་
མི་གཡོ་བ་ལ་བལྟས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཀུན་དགའ་བོས་རྡོ་རྗེའི་གདན་དུ་བལྟས་ཏེ་ཐལ་
མོ་སྦྱར་ནས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཝཱ་
རཱ་ཎ་སཱིའི་དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ན་བཞུགས་སོ། །ཞེས་ཚངས་པའི་
དབྱངས་ལྟ་བུའི་སྐད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་བསྒྲགས་པ་ན་ལྷ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་གཞན་དག་
ན་གནས་པ། ཆགས་བྲལ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚངས་དབྱངས་
འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲ་དེ་ཐོས་པས། བདག་ཅག་གིས་སྔར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་གསུང་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། ད་ནི་ཐོས་པའི་ལམ་དུ་གཤེགས་སོ་སྙམ། ལ་ལ་
ནི་སངས་རྒྱས་དྲན་པས་གཟིར་བར་གྱུར། ལ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

459

དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་གང་དང་གང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དགའ་བོས་བཟླས་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་ལུང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་དང་། ལུང་བར་མ་དང་། ལུང་རིང་པོ་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྡུས་ཏེ་བཞག་གོ །དེ་ནས་ཀུན་
དགའ་བོས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལས་བབས་ཤིང་། ཉེ་བར་འཁོར་འདུལ་བ་བསྡུ་བར་བསྐོས་
ཏེ། བསླབ་པའི་གཞི་བཅས་པ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་པ་མཐའ་དག་
བཤད་དེ་ཁྲི་ལས་བབས་ནས། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་སྔར་བཞིན་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། མ་མོ་
ལྟ་བུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མཐའ་དག་བསྡུས་པ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ས་བླའི་

གནོད་སྦྱིན་དག་གིས་བཀའ་བསྡུས་པར་ཤེས་ནས་འདི་སྐད་དུ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་
བརྒྱས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་བསྡུས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ནི་འཕེལ། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནི་འགྲིབས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་བར་གནས་སོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་ནས་བར་སྣང་
གི་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱས་སོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་

རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱས་པ་ལ་སོགས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གོ་བར་བྱས་ཤིང་ཆེད་དུ་
བརྗོད་དོ། །

བརྒྱ་ཉེར་གཉིས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བཀའ་བསྡུ་བ་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ། དབྱར་གནས་པ་ཡང་གྲོལ་ཏེ།
ཧ་ཅང་ཡུན་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་དུས་གཞན་ཞིག་ན་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས། འཕགས་པ་
ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་པ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

460

གཏད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་བསྟན་པ་གཏོད་ཅིག་

ཅེས་གསུངས་ནས་གནས་ཆེན་པོ་བཞིའི་མཆོད་རྟེན་དང་། སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་
བརྒྱད་དང་། ཀླུའི་ཡུལ་དུ་ཚེམས་མཆེ་བའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་མཇལ་ནས། སུམ་ཅུ་
རྩ་གསུམ་ལྷའི་གནས་སུ་བྱོན་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་
བྱོན་ཞེས་ཞུས་པ་ན། ཚེམས་མཆེ་བ་ལ་ཐ་མའི་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་དོན་དུའོ་ཞེས་
གསུངས། དེ་ནས་ཚེམས་མཆེ་བ་ཕྱག་ཏུ་བླངས་ཏེ་སྤྱན་མི་འཛུམས་པར་གཟིགས་

ཤིང་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས། ཙནྡན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་ཕྱེ་མས་གཏོར་ཞིང་མཆོད་དེ། ལྷ་རྣམས་ལ་བག་ཡོད། སྤྱོད་པར་གདམས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱོན་
ཏོ། །དེར་རྒྱལ་བོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་སྲུང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་སྒོ་དྲུང་ན་སྡོད་
དོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲོས་ཤིག །དེས་ནང་དུ་ཕྱིན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གཉིད་ལོག་སྟེ་གནས་པས། དེ་ཕྱིར་བྱུང་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ལྷ་གཟིམས་ཏེ། དེ་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་པས་སད་
པར་བྱས་ན་ནི་ཆད་པ་འོང་ངོ་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གཉིད་སད་པ་ན་འོད་སྲུང་མྱ་ངན་ལས་
འདའ་བ་སྦྲོན་དུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྨྲོས་ཤིག་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་རི་

བྱ་གག་རྐང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བ་གཅིག་ལ་རྩེ་མོ་གསུམ་འཛོམ་ཡོད་པ་དེར་བྱོན་
ནས་རི་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྩ་བཏིང་། སྟོན་པས་གནང་བའི་སྣམ་སྦྱར་སྐུ་ལ་གསོལ།
རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གསུང་རབ་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཇིག་པར་བྱིན་གྱིས་
བརླབས། སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་། ཆོ་འཕྲུལ་དུ་མ་བསྟན། སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་
ཀྱིས་གཟིམས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །
དེར་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་རྫས་དུ་མས་མཆོད།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

461

རི་དེའི་རྩེ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་བཀབ་བོ། །དེའི་ཚེ་ས་གཡོས། ལྷ་རྣམས་
ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེས། མ་སྐྱེས་དགྲའི་རྨི་ལམ་དུ་ཞང་པོའི་རིགས་རྒྱུན་ཆད་པ་རྨིས་

ནས་རབ་ཏུ་སྐྲག་སྟེ་གཉིད་སད་པ་ན་སྒོ་སྲུང་གིས་སྔར་བཞིན་སྦྲན་པས་བརྒྱལ་བར་

གྱུར་ལ། ཆུ་གཏོར་བས་བསླངས་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་རི་བྱ་གག་རྐང་ལ་
འཛེགས་པ་ན། ཡང་རིའི་རྩེ་མོ་གསུམ་དུ་ཁ་བྱེས་ནས་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་སྐུ་མངོན་
སུམ་དུ་བསྟན། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ཞུགས་ལ་འབུལ་བར་བརྩམས་པ་ན། ཀུན་དགའ་བོས་གསུངས་པ། འདི་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་བྱམས་པས་འཁོར་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་ལ་སྐུ་གདུང་འདི་དང་སྣམ་སྦྱར་འདི་བསྟན་

པས། ཉན་ཐོས་རྣམས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསླབས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། འདི་བསྲེག་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བཟློག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཕྱིར་བྱུང་བ་ན་
རི་གསུམ་པོ་ཡང་ཁ་འབྱར་བས་རིའི་རྩེ་མོར་རྒྱལ་པོས་མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། །

བརྒྱ་ཉེར་གསུམ་པ་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི།

སྔ་རོལ་གྱི་སྐབས་ཤིག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དེད་དཔོན་ཞིག་གི་བུ་མངལ་ནས་

བཙས་ཙམ་ན་ཤཱ་ནའི་གོས་དང་བཅས་ཏེ་བཙས་པས་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་དད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བར་བསམས་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སོང་བ་ལས། དུས་རིང་ཞིག་ལོན་
ནས་སྐབས་དེར་གྲུ་བོ་ཆེ་ནོར་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་

འོངས། ནོར་རྣམས་གཏེར་དུ་སྦས་ཏེ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་སོང་བ་ན་འཕགས་པ་ཀུན་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

462

དགའ་བོ་དྲི་གཙང་ཁང་གི་སྒོ་ན་འཆག་ཅིང་འདུག་པས་མཐོང་སྟེ་ཕྱག་བྱས་ནས།
བཙུན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །བདག་ལོ་ལྔའི་དུས་སྟོན་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་གང་ན་བཞུགས་ཞེས་དྲིས་པས་འཕགས་པ་ན་རེ་བུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ་གསུང་། གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། མཽདྒལ་གྱི་བུ་དང་། འོད་སྲུང་
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དྲིས་ཤིང་བཤད་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་གདུང་བ་

བསྐྱེས་ཏེ། ད་ནི་བཙུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་

དུས་སྟོན་གྱི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལོ་ལྔར་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མཆོད་དོ། །
དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་གསུངས་པ། བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ། ཟང་ཟིང་གི་བསྡུ་བ་བྱས་ཟིན་གྱི། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་
བསྡུ་བ་བྱོས་ཤིག་དེས་ཀྱང་བགྱིའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། ཀུན་དགའ་བོས་དེ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་
ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཤཱ་ནའི་གོས་ལེན་དུ་བཅུག་དེ་ཡང་
འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཅིག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལས་དགེ་སློང་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས། མདོ་སྡེ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་འཕགས་པ་ཀུན་
དགའ་བོས་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་དེས་བཟུང་ཞིང་། དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་
བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། རིག་པ་གསུམ་དང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་རྒྱས་པར་བྱས་སོ། །འདི་ལ་ད་ལྟ་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ། ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ན། འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་མཉན་ཡོད་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་

དགའ་བོ་སྒོ་ཁང་གང་དུ་འཆག་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ཡིན་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

463

པར་བཤད་དོ། །སྡེ་བ་ཐ་དད་པའི་འདོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲའོ། །

བརྒྱ་ཉེར་བཞི་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་ཐ་མའི་མཛད་པ་ནི།

དེ་ནས་དུས་ཕྱི་ཞིག་ན། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་འོད་མ་འཚལ་ན་བཞུགས་
པའི་ཚེ། དགེ་སློང་ཞིག་མདོ་འདོན་པ་ན། གང་ན་ལོ་བརྒྱ་འཚོ་བ་ནི། །ངེས་པར་ཆུ་ལ་
བྱ་གར་བཞིན། །ཆུ་ལ་བྱ་གར་མཐོང་བར་ལྟར། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུའི་འཚོ་བ་

དགེ །ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་མ་གསུངས་ཏེ། གང་ན་ལོ་བརྒྱ་འཚོ་བ་ནི། །ངེས་པར་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཕྱིས་ཀྱང་སྔ་མ་སྐད་འདོན་པ་གསན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས། དེ་སྐད་འདོན་པ་པོ་དེ་ན་རེ། ཀུན་དགའ་བོ་ཡང་རྒས་གྱུར་ཏེ། །དེ་ཡི་དྲན་

པའང་ཉམས་པར་གྱུར། །ཞེས་སྨྲ་ཞིང་མི་ཉན་ལ་དེའི་མཁན་པོ་དེ་ཡང་། དེ་ཁོ་ནའི་

རྟིང་གནོན་པ་སྨྲ་བ་གསན་ནས། འདུ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། རྙིང་པ་དེ་དག་སྔར་འདས་
ཏེ། །གསར་བུ་དེ་དང་བདག་མི་མཐུན། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུར་བསམ་གཏན་

ལ། །སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་བཞིན་དུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་སར་
བྱོན་ཏེ། བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་
གཏད། དེས་ཀྱང་ང་ལ་བསྟན་པ་གཏད། ད་ནི་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་གཏད་ནས། ང་ནི་མྱ་
ངན་ལས་འདའ་ཡི། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་སྐྱོངས་ཤིག །གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་
བརླག་རི་མུ་རུ་ན་ཏ་ཞེས་བྱ་བར་ཚོང་དཔོན་ནཊྚ་དང་། བཊྚ་ཞེས་བྱ་བས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ཏེ། དེར་སྤོས་ཚོང་སྦས་པའི་བུ་ཉེར་སྦས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

464

གིདེ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞིག་དེ་ནི་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན།
མཚན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ནས་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་མཁན་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་བ་བཞིན་དུ་བགྱིའོ་
ཞེས་སྨྲས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་ཤཱ་
ནའི་གོས་ཅན་འཕྲིན་པར་བཏང་། རྒྱལ་པོ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ཆག་པ་
རྨིས། སད་པ་ན་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་སྦྲན་པས། བརྒྱལ་བོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་སླར་
བསླངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་གང་དུ་འདའ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་དཔུང་ཚོགས་བཞིས་གོ་བསྐོན་ནས་གདའྒཱི་ལྷོ་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །ཡངས་པ་ཅན་པ་ལའང་ལྷ་དག་གིས་སྦྲན་

པས། དཔུང་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་གདའྒཱི་བྱང་འགྲམ་དུ་ལྷགས་སོ། །འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་གྲུར་ཞུགས་ནས་གདའྒཱི་དབུས་སུ་འདུག་པ་ལ། སོ་སོ་ནས་ཕན་ཚུན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཞུ་བ་ཚིགས་བཅད་དག་གསོལ། དེའི་ཚེ་ས་གཡོས་པས། དྲང་
སྲོང་ཆེན་པོ་གཅིག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱས་ཀུན་དགའ་བོ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ལྟས་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་དེ་ཆུ་འགྲམ་དུ་
འོངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ། ཀུན་དགའ་བོས་ཆུའི་དབུས་སུ་ས་
གཞི་སྤྲུལ་ཞིང་ལམ་མེད་པར་བྱས། དེ་རྣམས་འོང་བར་གྱུར་ཅིག་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་
མ་ཐག་པར་དེ་རྣམས་གླིང་དེར་འོངས་སོ། །དེར་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་གསོལ་བ་བྱས་པ་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

465

ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ཅིང་། བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་དགྲ་བཅོམ་
པ་ཐོབ་བོ། །
དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་བཞིན་དུ་སྔོན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཞུས་
ཀྱང་། བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འོད་སྲུང་ལ་བསྟན་པ་བཏད། དེས་ང་ལ་གཏད་ན། ང་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་སྲུངས་ཤིགཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་
བསམ་གཏན་དང་མཐུན་ཞིང་གནས་མལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ན། དེར་བསྟན་
པ་བཞག་ཅིང་གནས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་
བླངས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་། སྐུ་གདུང་ཡང་རང་བྱུང་གི་མེས་

བསྲེགས་ནས་རིང་བསྲེལ་གྱི་གོང་བུ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ། གཅིག་ནི་གདའྒཱི་
རླབས་ཀྱིས་ལྷོ་འགྲམ་དུ་ཁྱེར་བ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཐོབ། གྲོང་ཁྱེར་སྐྱ་ནར་བུར་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་སོ། གཅིག་ནི་བྱང་འགྲམ་དུ་བདས་ཏེ་ལི་ཙ་བཱི་རྣམས་ཀྱིས་
ཐོབ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྣོན་པོ་ཡིས། །རང་
གི་ལུས་ཀྱི་རེ་བཅོམ་སྟེ། །ཕྱེད་ནི་མི་ཡི་དབང་པོར་སྦྱིན། །ཕྱེད་ནི་ཐུབ་པའི་ཚོགས་
ལ་སྦྱིན། །ཞེས་སོ། །
དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་བཀའ་བསྡུ་བ་མཛད་ཅིང་།

ཀུན་དགའ་བོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད་དེ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ཡུན་རིང་དུ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱངས། ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཉེར་སྦས་རབ་ཏུ་
བྱུང་ཞིང་། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །ད་ལྟ་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་འདུལ་བ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

466

ལུང་ལས་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། སྨན་གཞིའི་ཉེར་སྦས་ལུང་བསྟན་
གྱི་སྐབས་ནས་ཉི་མ་གུང་པས་ཉེར་སྦས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། དེ་ནི་ཁ་ཆེ་
བའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །ཉེར་སྦས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུར་མཛད་དེ་འཕགས་པ་དྷི་ཏི་ཀ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ།
དེས་ཀྱང་འཕགས་པ་ནག་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དོ། །དེས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་བསྟན་པ་གཅིག་གིས་སྐྱོང་ཞིང་།

བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཉན་ཐོས་སོ། །

བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་བཀའ་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ཚུལ་ནི།
གང་གི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་
པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་བྱས་

སོ། །དེ་ལ་གཞི་བཅུ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། ཨ་ལ་ལ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྤྱོད་པ་
དང་། །བརྟགས་པ་དང་ནི་ལན་ཚྭ་དང་ནི་ལམ་དང་ནི། །སོར་མོ་གཉིས་ཀྱི་རུང་དང་
དཀྲུགས་དང་གདིང་པ་དང་། །གསེར་དངུལ་བྱས་པ་འདིས་ནི་བར་སྡོམ་ཡང་དག་
བསྡུས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེར་ཡངས་པ་ཅན་ན་འཕགས་པ། ཀུན་དགའ་བོའི་ལྷན་
ཅིག་གནས་པ་གནས་བརྟན་ཐམས་ཅད་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ཞིག་སྙིང་ལས་ཆུང་ངུས་གནས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་ནོར་ཅན་ན་གནས་
བརྟན་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་སྒོམ་པ་ཞིག་

འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འོངས་སོ། །དེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

467

དགེ་སློང་རྣམས་དབྱར་གྱི་རྙེད་པ་བགོས་པའི་དུས་དང་འཛོམ་ནས། རྙེད་པ་མང་དུ་ཐོབ་ནས་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས། གསེར་དངུལ་གྱི་རུང་བ་བྱེད་པར་ཤེས་ནས། བསྟན་
པའི་ཆུ་བུར་འདི་གཅིག་པུ་ཡིན་ནམ་གཞན་ཡང་ཡོད་སྙམ་བརྟགས་པས། གཞི་བཅུ་

སྤྱོད་པར་ཤེས་སོ། །
དེ་ནས་གྲགས་པས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས། གཞི་བཅུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཅིང་གླེང་གཞི་དང་བཅས་པ་དྲིས་ནས་མི་རུང་བ་བློ་མཐུན་པ་
ན། ད་དེ་བཏང་སྙོམས་སུ་གཞོག་གམ་ཞེས་དྲིས་པས། ཐམས་ཅད་འདོད་ན་རེ། མི་

བཞག་སྟེ་སུན་དབྱུང་དགོས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཚོལ་ཞིག་ངས་ཀྱང་གྲོགས་
བྱའོ། །དེ་ནས་གྲགས་པས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་
ཏེ་བལྟས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱ་དག་ཡོད་དེ། གྲོང་ཁྱེར་ནོར་ཅན་དགྲ་བཅོམ་པ་གཡོ་ལྡན་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སང་ག་ཤ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ནོར་ཅན་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དམར་བུ་ཅན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟླ་སྒུར་འགོག་སྙོམས་ལ་བཞུགས་པས་སོ། །དེའི་

ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིད་དགའ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྲུག་མ་ན་དགྲ་བཅོམ་
པ་མ་ཕམ་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་མ་ཧེ་ལྡན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྔར་བཞིན་བསྐོར་ནས། གྲོང་ཁྱེར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་
ནམ་གྲུ་གནས་པའི་སར། སྔར་བཞིན་བརྗོད་ནས་མཐུན་པར་མཛད་དོ། །ནམ་གྲུས་
བརྟགས་པ་ན་གྲགས་པས་སྔར་ཡུལ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་དགྲ་

བཅོམ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གོ་བར་བྱས་པར་ཤེས་ནས། ཁྱེད་འདིར་ངལ་གསོ་ཞིང་

བཞུགས་ཤིག །ངས་ཕྱོགས་བཙལ་ལོ་ཞེས་ནམ་གྲུ་ཕྱོགས་འཚོལ་དུ་སོང་ངོ་། །

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

468

དེར་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱའི་བར་དུ་ཕྱོགས་བཙལ་ལོ། །སྐབས་དེར་
ཡངས་པ་ཅན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གྲགས་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་
མཁན་པོ་གར་སོང་དྲིས་པས་ཕྱོགས་འཚོལ་དུ་སོང་ངོ་། །གང་གི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་
འཚོལ། ཁྱེད་ཅག་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཆེད་དུའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་སྨྲས་པ་ན།
ཡངས་པ་ཅན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ན་རེ། སྟོན་པ་འདས་པའི་གསུང་རབ་ལ་རྣམ་པ་

དེ་དང་དེ་དག་གིས་འཚོར་རུང་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ངེད་ལ་མཐོ་འཚམ། གྲགས་པའི་སློབ་
མ་གཞན་ཞིག་ན་རེ། ཁྱེད་ཅག་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པས་སྤྱོད་དེ། ངེད་ཀྱིས་ནི་
སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་པར་ཐོས་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་ནི་ཐུང་ངུར་བྱས་པས་

ཁྱེད་ཅག་གནས་ནས་ངེས་པར་འབྱིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེར་ཡངས་པ་ཅན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྲོས་བྱས་ནས།
ཁ་ཅིག་ནི་བདག་ཅག་ཀྱང་ཕྱོགས་འཚལ་ལོ་ཞེས། འགའ་ཞིག་ནི་འབྲོས་པར་བྱའོ་
ཟེར། ལ་ལ་ནི་གང་དུ་བྲོས་པ་དེར་དེ་ཡང་འོང་གི་བཟོད་པས་གསོལ་ལོ་ཟེར། གཞན་
དག་ནི་བཟོད་པ་གསོལ་མི་ནུས་ཀྱི། དཀྲིས་བཞིན་དུ་འདུག་གོ །དེར་འགའ་ཞིག་ན་

རེ། སྔོན་ལ་དེའི་སློབ་མ་རྣམས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱིས་ཚུར་བསྡུས་ལ་ཕྱིས་
གང་རིགས་བྱའོ་ཟེར་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐབས་དེ་བཟང་ངོ་བྱས་ནས་གྲགས་
པའི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་ལ་སྣམ་སྦྱར། ཁ་ཅིག་ལ་ལྷུང་བཟེད། ཁ་ཅིག་ལ་རྔུལ་གཟན་

སོགས་བྱིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་བར་ན་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འཁོར་ཏེ་ངལ་གསོ་བ་ན་སློབ་མ་རྣམས་ན་རེ། མཁན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་བཟློག་པར་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་འདས་པའི་གསུང་རབ་ལ་རྣམ་པ་དེ་དག་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

469

གིས་འཚོ་བར་རུང་ན་ཟེར་རོ། །
དེར་སྔོན་མ་བྱུང་བའི་ཚིག་ཅིག་བྱུང་བས་གྲགས་པས་བརྟགས་པ་ན། དེ་
དག་གིས་སུག་བླངས་པར་རིག་ནས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིར་བྱ་བ་བླངས་སོ་
བྱས་པས་དེ་དག་ཅང་མི་སྨྲའོ། །དེ་ནས་གྲགས་པས་འཁྱམས་སུ་ཞུགས་ཏེ། སྨོན་
ནས་ཤེས་པས་རྟོག་བཞིན་དུ་གཎྚི་བརྡུངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱར་གཅིག་
གིས་མ་ཚང་བ་འདུས་ཏེ། འདིར་དཔེ་ཕལ་ཆེར་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་པ་
ཀུན་དགའ་བོའི་ལྷན་ཅིག་གནས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་མོད་མཆན་བུ་དཀྱུས་ཤོར་
ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །ཟླ་སྒུར་གྱིས་གཎྚིའི་སྒྲ་མ་ཐོས་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་འགོག་པ་ལས་
ལངས་པ་ན་ལྷ་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་དང་མཁན་པོ་གཅིག་པ་བདུན་བརྒྱར་གཅིག་གིས་

མ་ཚང་བ་འདུས་ནས་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་བཀའ་བསྡུ་བ་བྱེད་ཀྱི། རིངས་པར་

བཞུད་ཅིག་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཟླ་སྒུར་དམར་བུ་ཅན་ནས་མི་སྣང་བར་
ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་དྲུང་དུ་སྣང་བར་བྱས་ནས་སྒོ་བརྡུངས་ཏེ།
གང་དག་དམར་བུ་ཅན་ན་གནས་པ་ཡི། །དགེ་སྦྱོང་མང་དུ་ཐོས་པ་འདུལ་བ་
འཛིན། །དེ་དག་ལས་ནི་གཞན་ཞིག་འདིར་འོངས་ཏེ། །དབང་པོ་དུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་ན་
འདུག །དེར་དབང་པོ་དུལ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཀྱི། ཁྱེད་སུ་བྱས་པས། ཐེ་ཚོམ་བཅད་པ་དང་། འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་། མཐར་ཟླ་སྒུར་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་སྒོ་ན་འདུག །བྱས་
པས་སྒོ་ཕྱེ་སྟེ་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །དེར་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལ་གྲགས་པས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཨ་ལ་ལའི་རུང་བ་རུང་ངམ། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བརྗོད་ནས། དེ་དག་
རེ་རེ་ནས་བདག་ཅག་གིས་དོར་བ་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞི་བཅུ་རྒྱས་པར་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

470

བརྗོད་ནས། གཎྚི་བརྡུངས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལ་
ཡང་། གྲགས་པས་རྒན་རིམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཞི་བཅུ་པོ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཅིང་།

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེ་རེ་ནས་དོར་བར་བྱའོ་ཞེས། གཞི་བཅུ་པོ་སུན་ཕྱུང་སྟེ་བློ་མཐུན་
པར་བྱས་སོ། །ལུང་གི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཚིག་ལ་དེ་ཙམ་ལས་མི་གསལ་ཡང་། འདི་

ནི་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། བཀའ་བསྡུ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཀུན་འདུས་
ནས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཀུན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་། ཀུན་གྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བ་གོ་བའི་ཕྱིར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཀ་ཚང་བ་ཚར་གཅིག་ལེགས་པར་བཏོན་པའང་ཡིན་

ལ། དེར་མཐུན་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱོང་ཡང་མཛད་དོ། །
བསྡུ་བ་གཉིས་པ་འདི་ལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོབ་
པ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་མཛད་པ་མདོ་
ཙམ་ཞིག་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་
ལས་གཏམ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བདུན་ཏེ།
སྡོམ་ནི།

རལ་པ་ཅན་སྟོང་འཕགས་རྒྱལ་དང་། །རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞེངས་ཡབ་སྲས་མཇལ། །སློབ་མ་ལྟ་བུར་གཤེགས་པ་དང་། །ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ་དང་བྱང་ཕྱོགས་བཏུལ། །ངོ་མཚར་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་པོ་བདུན། །དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡང་། །སྡོམ་
གྱིས་བསྡུས་ན་བཟུང་བདེ་བས། །རིམ་བཞིན་སྐབས་དེར་སྦྱར་བ་བྱ། །
དེའི་དང་པོ་ལ།

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

471

ཀླུ་དང་མེ་ཐོབ་གཉིས་པ་གཉིས། །མེ་ཁང་སྐྱོང་བཞི་བརྒྱ་བྱིན་
ཚངས། །གཤེགས་དང་བྱོན་དང་ཛམྦུའི་འབྲས། །ཀྱུ་རུ་སཱ་ལུ་བཀོད་མ་རྫིང་། །ཨུ་རྫུ་

ན་དང་རྡོ་ལེབ་ཟུང་། །ཆུ་ལ་འཆག་དང་ལམ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ།

མི་ངས་སྐྲ་ཅན་ཡམས་བྱེད་ཞི། །ཡོན་གནས་བརྟག་ཚུལ་རྣམ་པ་
གཉིས། །ཀུན་ཞི་བྲམ་ཟེ་བསྣུན་པ་དང་། །རྨི་ལྟས་རྨི་ལྟས་ལུང་བསྟན་དང་། །སྐྱེས་
དང་དགེ་འདུན་མཆོད་པ་དང་། །མཆོག་ལྔ་ཉེ་བའི་མཆོག་ལྔ་སྟེ། །གཏམ་རྒྱུད་ཉེར་
མཁོ་བསྡུས་པ་ཡིན། །
གསུམ་པ་ལ།

གསོལ་བཏབ་གྲོགས་སྦྱིན་ས་བརྟགས་དང་། །ས་གཞི་ཉོས་དང་སྒོ་ཁང་
དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་དུས་བཏབ་སྐྱེ་བོ་འདུས། །ལྗོན་ཤིང་རྫིང་བུ་སྦྲུལ་གདུག་དང་། །རོ་
ལངས་གླགས་ལྟ་འདུལ་བར་མཛད། །ཐིག་སྐུད་གཉིས་དང་ལེགས་པར་ཟིན། །
བཞི་པ་ལ།

ཕོ་ཉ་བཏང་དང་ཞུ་འཕྲིན་ཕུལ། །སླར་ཡང་འཕྲིན་བརྫངས་བཞུགས་གནས་

བརྩིགས། །ལམ་གཤེགས་བསུ་བའི་བཀོད་པ་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་ཞུ་ལན་
མཛད། །ཟས་དཀར་ལ་སོགས་ཉིན་མོ་གསུམ། །མཽང་གལ་རྫུ་འཕྲུལ་ཟས་གཙང་འཕགས། །བཟང་ལྡན་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བཀོད་དང་། །སྒྲ་གཅན་ཟིན་ནི་རབ་ཏུ་

བྱུང་། །བཙུན་མོ་སྤྱི་དང་གྲགས་འཛིན་མ། །ཤཱཀྱ་ལྔ་བརྒྱ་རབ་བྱུང་སྐབས། །དྲིལ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

472

བསྒྲགས་མ་འགགས་པ་ཡི་གཏམ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་། །
ལྔ་པ་ལ།

གང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། །འབྱོར་ལེན་རྒྱ་མཚོར་སོང་བ་དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་གསོལ་བ་བཏབ། །ཚུལ་ཤིང་བྱི་དོར་དགེ་སློང་འོང་། །དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བཀོད། །འོད་ཟེར་བཀྱེ་ནས་མཁའ་ལ་གཤེགས། །ཁྱོ་བྲལ་ལྔ་བརྒྱ་དྲང་སྲོང་དང་། །ཤིང་ལོའི་གོས་དང་གྲོང་ཁྱེར་གཤེགས། །ཆོས་བསྟན་པ་དང་ཀླུ་དག་བཏུལ།
དྲུག་པ་ལ།

སྟོན་པ་དྲུག་ནི་བདུད་ཀྱིས་བསླུས། །རྒྱལ་པོར་སྦྲན་པ་རྣམ་གཉིས་

དང་། །དུས་མཁྱེན་ཕྱོགས་འཚོལ་ནག་པོའི་གཏམ། ཁང་པ་སྤྱན་འདྲེན་མཁའ་ལ་
གཤེགས། །དུམ་བུ་ལེགས་སྦྱིན་མེ་ཁམས་དང་། །དྲང་སྲོང་ཚོགས་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གཉིས། །མུ་སྟེགས་བྲོས་དང་རྫོགས་བྱེད་མཐའ།
བདུན་པ་ལ།

དགོངས་པ་དང་ནི་ཨུ་ཤཱི་ར། །སྤུངས་པ་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོབས། །རེ་ཏུ་
ཀར་ནི་ཆོས་སྟོབས་དང་། །སིནྟུའི་ཡུལ་དུ་ཕོར་ཆེན་ཞབས། །དྲང་སྲོང་གཉིས་དང་

སོག་མ་མེད། ཁ་ཆེ་གཉིད་གྲོགས་ཀ་རཎྚ། །འབྲས་གྲོང་དབང་ལྡན་གསིང་མ་

ཅན། །རྩེགས་སྐྱོང་དགའ་འཕེལ་ལ་སོགས་བྱོན། །འགྲོ་མགྱོགས་ནམ་སོ་གཟུགས་བརྙན་བཏང་། །མདུང་ཅན་འབྲ་གོ་ལ་སོགས་པའོ། །

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

473

བར་སྡོམ་འདི་དག་ཀྱང་བློ་ལ་བཞག་སྟེ་བྱང་བར་བསླབ་བོ། །
གཏམ་རྒྱུད་མདོར་བསྡུས་པ་ཁོ་ན་ལ་དགའ་ན། ཆོས་འཁོར་ཐོག་མའི་རྗེས་
སུ་ལོ་རྒྱུས་བདུན་པོ་དེ་ལས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་སྤངས་པ་དང་། མཛད་བརྒྱད་ལྟར་
སྤྲེའུ་གླང་ཆེན་ལྷ་བབས་མྱང་འདས་རྣམས་བསྣན་ན་ལེགས་པོར་འོང་ངོ་། །
འདིར་སྨྲས་པ།

དེ་ལྟར་བློ་མཆོག་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེའི། །མཚན་ཙམ་ཐོས་པའི་འོད་
སྣང་དཀར་པོས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་འདིར་མུན་ཆེན་སེལ་འགྱུར་བ། །དེ་འདྲ་
འོད་སྟོང་བྱེ་བ་བརྒྱས་ཀྱང་ཅི། །དོན་འདི་གློ་བུར་ཤར་ནས་འདིར་འབད་མོད། །རྒྱལ་
བའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱལ་བ་ཁོ་ནས་མཁྱེན། །ཕྱོགས་བཅུའི་འགྲོ་ཀུན་ཤཱ་རིའི་བུར་

གྱུར་ནས། །མཐའ་ཡས་བསྐལ་པར་བརྗོད་ཀྱང་ཟད་པ་མིན། །སྡེ་སྣོད་ཚུལ་ལས་རང་
གི་ནུས་དང་སྦྱར་ནས་ཅུང་ཟད་བསྡུས་པ་འདིས། །རྒྱུད་ལྔ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བོ་འདི་
རྣམས་ཞི་མཆོག་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་
ཙམ་ཡང་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །དམ་པའི་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྣ་ཚོགས་དུ་མའི་བདེ་
ལྡན་གྱུར། །རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གཡེལ་བཞིན་མྱུར་དུ་འབྲས་ཐོབ་འདོད་པ་བདག་
ལ་ནམ་ཡང་མེད། །བགྲང་ཡས་ལུས་ཅན་འདི་རྣམས་གྲོལ་བ་མཆོག་ལ་འགོད་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་ཤིན་ཏུ་འདོད། །འོན་ཀྱང་རིངས་པས་ཅི་ཕན་ཕྱི་མའི་མུ་མཐར་

ཐུག་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཕན་དོན་དུ། །སྲིད་པར་ལྷན་ཅིག་གནས་ནས་སེམས་
ཅན་གཅིག་གཅིག་ཕྱིར་ཡང་སྤྱད་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །ཆེར་རློམ་ཕལ་པའི་

གཏམ་དག་མ་སྨིན་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ངོམ་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིའི་ཆེ་བ་འབྲས་མེད་ཉིད། །སྟོབས་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

474

བཅུ་མངའ་བའི་རྨད་བྱུང་གཏམ་ཉིད་ཆ་ཙམ་རྣ་བར་ལྷུང་བ་དེ་ཡང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་
ཐོབ། །དེ་སླད་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་འདི་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་
སྲིད་བར་དུ་གནས། །པདྨོའི་གཉེན་གྱི་སྣང་བ་ཇི་བཞིན་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་པས་
གཅིག་ཏུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་པར་ཤོག །
ཅེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ། མཐོང་བས་དོན་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་དད་པའི་ཉིན་བྱེད་ཕྱོགས་
བརྒྱར་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་སྡེ་བཞི་ལས་འབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཉིད་
གཞིར་བཟུང་ཞིང་། ལས་བརྒྱ་པ་དང་། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་དང་། མདོ་ཕྲན་འགའ་
ནས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་རེ་རེ་ཙམ་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཁམས་པ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་རང་ཉིད་ཀྱི་དད་
པའི་གསོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་འགའི་དགེ་བ་སྤེལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡང་སྲིད་

སྙམ་ནས་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སྟེ་ནགས་རྒྱལ་གྱི་དབེན་གནས་སུའོ། །མདྒ་ལཾ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལས་བྱུང་མཉམ་
ཡིན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་ཕྱེད་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་
རོལ་བ་ལས། སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་པ་ནས། ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐོར་
བའི་བར་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་མཐུད་
པར་འདོད་ན། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་ལས་འབྱུང་བའི་མཆོག་ཟུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་ནང་གི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་འབྱུང་
བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མཛངས་བླུན་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་། མྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་སྐོར་རྣམས་མྱང་འདས་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་མདོར་ན་ཐེག་

སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བཏུས། ༼ཀ༽

475

ཆེན་གྱི་མདོ་ཁོ་ན་ལས་ཁ་བསྐངས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་མངོན་
པར་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་། འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཐུད་པར་སྤྲོ་ན་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་བ་དང་།
རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐོར་བུ་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཁོ་ནས་ཁ་བསྐངས་ན་ལེགས་པར་འགྱུར་གྱི། གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་
གཅིག་བསྲེས་ན་མི་འགྲིག་ཅིང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་
སོ། །མཛངས་བླུན་དང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་

པར་ཕྱོགས་འདི་ན་གྲགས་འདུག་ཀྱང་། ཡིན་པ་ནི་ངེས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་
སྣོད་ཉིད་ཡིན་པས། མཛངས་བླུན་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་
ནི་ཐེག་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལུགས་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་ཉིན་གཅིག་པ་

དང་། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་པ་གཞན་ཀུན་ལ་ཡང་
མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །
དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་མུ་
སྟེགས་བྱེད་དང་མཐའ་ན་དུད་འགྲོ་ཚུན་ཆད་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་གནས་ཤིང་རུང་བ་རྣམས་

ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བའི་མཛད་འཕྲིན་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་ལུགས་སམ། ཉན་
ཐོས་ལུགས་འདི་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་

རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོ་ལ་ཇི་ལྟར་ཤར་བའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྤྱིར་ཡང་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དང་། སྒོས་སུ་རླབས་ཆེ་
ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཆེར་ཡོད་པས། ཚུལ་གཉིས་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་འཆད་ཚུལ་མ་

རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་

476

འདྲེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་འདིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
གཉིས་པར་གྲགས་པས་ཀྱང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བཅུ་གཅིག་རྒྱ་རོལ་དང་བསྟུན། ཐ་མ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ནས་འབྱུང་བས་ཁ་འགེངས་མཛད་དེ། དེ་ནི་ཤིན་
ཏུ་འགྲིག་པར་མ་མཐོང་ལ། དེས་མཚོན་པའི་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །
ལུགས་དེ་གཉིས་ལས་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཉིད་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། གདུལ་བྱ་མཆོག་གི་སྣང་ངོ་
ཡིན་པ་དང་། གསང་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་
མཐོ་དམའི་ཁྱད་པར་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་མས་མཆོག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྐུ་ཚེའི་ཚད་དང་། སྔ་ཕྱིའི་དུས་དང་། ཡུལ་

ཕྱོགས་དེ་དང་དེར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་སོ་མ་བཅགས་སོ་ཞེས་སོགས་དཔྱད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ནི། ལུགས་ཐུན་མོང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་
ལུགས་ནི་མིན་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་ན། ཡུལ་དང་། དུས་

དང་། མཛད་པ་རྣམས་ལ་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཚད་གཟུང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་

ཕྱིར་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་འདི་

ངེས་པར་གནད་ཆེ་བར་ཤེས་སོ། །ཕྱོགས་འདི་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཚང་བར་མ་
བྱོན་པས། ཇི་ཙམ་རྙེད་པ་དེ་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་པའང་སྨྲས་སོ། །

477

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །